T.C

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ

TÜRK TARİHİ ANA BİLİM DALI

YENİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

VEKAYİ'NAME (VEKAYİ-İ BEC)

(METİN VE DEĞERLENDİRMESİ)

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

MEHTAP YILMAZ

İSTANBUL 2006

T.C

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ

TÜRK TARİHİ ANA BİLİM DALI

YENİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

VEKAYİ'NAME (VEKAYİ-İ BEC)

(METİN VE DEĞERLENDİRMESİ)

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

MEHTAP YILMAZ

TEZ DANIŞMANI: YRD. DOÇ. DR. ERHAN AFYONCU

İSTANBUL 2006

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek Lisans öğrencisi Mehtap Yılmaz'ın "Vekayi'name (Vekayi-i Bec) Metin ve Değerlendirilmesi" konulu tez çalışması jürimiz tarafından Türk Tairihi Anabilim Dalı, Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı Yüksek Lisans tezi olarak oy birliği / oy çokluğu ile başarılı bulunmuştur.

İmza

Tez Danışmanı Üniversitesi	: Yrd.Doç.Dr. Erhan Afyoncu Marmara	.....
Üye Üniversitesi	: Prof.Dr. Mücteba İlgürel Marmara	.....
Üye Üniversitesi	: Yrd.Doç.Dr. Recep Ahıshalı Marmara	.....

ONAY

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu' nun ..12../..01../ 2006 tarih ve ..1-6..... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof.Dr. Emel KEFELİ
Müdür

İÇİNDEKİLER

Önsöz ……ii
Özet ……iii
Summary ……iv
Kısaltmalar ……v

GİRİŞ
Eserin Müellifi ……vi
Eserin İsmi Meselesi ……vii
Telif Sebebi ……vi
Telif Tarihi ……vi
Eserin Muhtevası ……..vii
Eserin Kaynak Değeri ……xi
Silahdar'ın Eserine Aldığı Bölümlerden Bazıları ……xiii
Vekâyi-i Beç(Metin) ……1-173
Bibliyografya ……174

ÖNSÖZ

600 küsür yıl üç kıtada hakimiyet kuran Osmanlı Devleti geriye çok sayıda tarihi belge bırakmıştır. Bunların yanında pek çok sayıda yeni Osmanlı el yazmaları bulunmuştur. Bu yazmalar, bize yeni ufuklar kazandırması, Osmanlı Devleti'nin zafer, yenilgi ve önemli hadiseleri hakkında bilgilerimizin derinlik kazanmasını sağlaması açısından önem arz etmektedir.

Tarafımdan transkribi yapılmış eser olan Vekâyi-i Beç'in müellifinin kimliği belli değildir. Yalnız kitapta geçen ifadelerden müellifin sefer esnasında teşrifatçı olduğu anlaşılmaktadır. Kreutel'e göre Ahmet Ağa eserin müellifi olarak kabul edilmiştir. Ancak Ahmed Ağa'nın teşrifatçılık tarihleri daha sonraki yıllarda olduğu için eserin yazarı o değildir. Viyana kuşatması yıllarında teşrifatçıbaşının kim olduğunu bulamadığımız için eserin müellifini kimliğini tespit edemedik.

Bilindiği gibi Viyana XIX. yüzyıla kadar Osmanlı metinlerinde Macarca'dan alınmış adıyla "Beç" olarak gösterilmiştir. Vekâyi-i Beç, aslında teşrifatla ilgili adiseleri kaleme almak için hazırlanmış bir eserdir. Ancak II. Viyana Kuşatması ve bu dönem hadiselerini genişçe anlattığı için bu açıdan da çok önemlidir. Eser, IV. Mehmed'in 22 Muharrem 1094 (10 Ocak 1683) İstanbul'dan hareketinden başlayarak Sadrazam Kara Mustafa Paşa'nın idam edildiği 25 Aralık'a kadar olan hadiseleri tasvirleyerek gün gün anlatmıştır. Merzifonlu'nun ölümünden sonraki bazı hadiseler de kısa olarak eserde yer almaktadır.

Eser, Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Revan kısmı nr. 1310 'da bulunmaktadır. Eser 118 varaktır.

Tez konumun tespiti, metnin tashihi sırasında yardımcı olan ve metnin her sayfasını okuyup beni çalışmalarımda yönlendiren çok değerli hocam , Yrd. Doç. Dr. Erhan Afyoncu'ya metnin tashihi sürecinde yardımına başvurduğum Yrd. Doç. Dr. Recep Ahızhalı, Macar yer adları konusunda yardımcı olan sayın Doç.Dr Papp Sandor ve yine bu konuda bana yardımcı olan Yrd. Doç Dr. Bayram Nazır ve Yrd. Doç Dr. Fikret Sarıcaoğlu'na, ayrıca tez hazırlanmazında unutamayacağım yardımlarını gördüğüm arkadaşlarım Uğur Demir ve Ahmet Önal'a çok teşekkür ederim.

Mehtap YILMAZ

ÖZET

Transkripsiyonu ve değerlendirmesi yapılan Vekâyi-i Beç adlı eser, IV. Mehmed'in 22 Muharrem 1094 (10 Ocak 1683) İstanbul'dan hareketinden başlayarak Sadrazam Kara Mustafa Paşa'nın idam edildiği 25 Aralık'a kadar olan hadiseleri tasvirleyerek gün gün anlatan ve teşrifat defteri özelliği taşıyan bu eser 14 Eylül'e kadar gün gün yazılmış bu tarihten sonra da bozgunun sebepleri üzerinde durularak bir rapor özelliği göstermektedir. Bu bakımdan esere sonradan eklendiği anlaşılmaktadır.

1683 Viyana Seferi hakkındaki Türkçe günlüğün "orijinal nüshası" bugüne kadar bulunamamıştır.Vekâyi-i Beç yani "Viyana Olayları" adını taşıyan bu günlüğün iki kopyası bulunmaktadır.Her ikisinde de sık sık görülen kopya yanlışlıkları ve değişik imlası bir yana bırakılırsa metin bakımından uyarlılık gösterse de tamamen aynı değildir İki el yazmasından birincisi Topkapı Sarayı Revan Köşkü kitaplığında 1310 numaraya kayıtlı olan ve tarafımdan transkripsiyonu yapılan bu eserin sefer günlüğü olması sebebiyle pek özenle yazıldığı söylenemez.Eserde kendiliğinden imla yanlışlıkları, atlamalar, gereksiz tekrarlar ,silik yazılar mevcuttur. Birinci el yazmasının kopyası olduğu açıkça belli olan ikinci el yazması Londra British Museum'da 6647 numaraya kayıtlıdır ve el yazmasının 99 sayfalık ikinci yarısından ibarettir.

Eser, yazarın adından söz etmeden başlar. Her defasında önce Hicri takvimine göre tarih yazılıp gerekli görüldüğünde özdeyiş niteliğinde bir ifadeyle önemli olaya işaret edilmektedir. Aynı şekilde yürüyüş esnasında konaklama yerleri ve yürüyüşün kaç saat sürdüğü kaydedildikten sonra da olayların tasvirine geçilmektedir.

Eser II. Viyana kuşatması öncesi olayları, gelişimi ve kuşatma sonrası gelişmeleri tafsilatlı anlatması sebebiyle bu dönem hakkında bilgi edinmek isteyenler için birinci elden kaynak niteliğindedir. Ayrıca teşrifatçıbaşı tarafından kaleme alınmış bir eser olduğu ve teşrifat kayıtlarını ihtiva ettiği için teşrifat açısından son derece kıymetli bir eserdir.

SUMMARY

Vekayi-i Beç ,which is translated by me, is a war agenda which describes the events starting from the marching of IV. Mehmed on 22 January 1683[1] from Istanbul up the execution of the Grand Visier Kara Mustafa Pasa on 25 December[2] day by day. This manuscript can also be regarded as a report which talks about the reasons of the defeat written day by day after the date of 14 September in the form of a war agenda.We understand that this part was added to the book afterwords. The original copy of this Turkish agenda about the Vienna Marching in 1683 hasn't been found yet.There are two copies of this agenda named as *Vekdyi-i Beq* (Vienna Events) Besides having many copying mistakes and differences in spelling of the words, these two copies aren't totaly the same altough they are alike in context.The first manuscription which is in Topkapi Palace Revan Pavilion Library registered with the number of 1310 wasn't written properly and carefully as it is an agenda of a war. The translation of this copy was dona by me.There are some spelling mistakes, links between events ,unncessary repetitions and some rubbed out words.These are stated in the footnotes.The second copy of the manuscription is the copy the first one - that can clearly be understood- is in London British Museum registered whith the number of 6647It only includes the 99 pages of the second manuscript has some similarities with the first one to some extend . They are not completely the same.

The manuscript starts without mentioning the name of the writer.Ewerytime the date was written in the moslem calendar and some idiomatic sayings are added to stres the importance of the event where necessary[3]. The places they stayed during the marching and the duration of their marching are stated first and than the description of the events come in the text.[4]

This manuscript is a first hand source fort he ones who wants to get information about this period as it talks about the events before and after the II. Vienna Siege.

---

[1] Vr. 56.
[2] Vr. 116.
[3] These are written in red ink in the text which helps us to understand that this is in agenda of war.I stated them in my translation as headings in bold
[4] Vr., 88a,88b,89a,89b,,102b,103a,104a,105a,105b,106a,107a,109a,109b llOa.

KISALTMALAR

Bk.	:Bakınız
c	:Cilt
çev.	:Çeviri
haz.	:Hazırlayan
s	:Sayfa
SD.	:Silahdar Tarihi
TSMK.	:Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi
TOEM.	:Tarihi Osmani Encümeni Mecmuası
Vr.	: Varak

GİRİŞ

1- ESERİN MÜELLİFİ

Vekāyi'-i Beç'in müellifinin kim olduğu konusunda henüz, bu eserde yer alan bilgiler haricinde bir malumat bulunmamıştır. Eserde müellif kendisinden üç yerde bahsetmekte ancak hiçbirinde ismini vermemektedir. Yazarın hayatı hakkında, kendisinden bahsettiği bu üç yerden hareketle, sefer esnasında teşrifatçıbaşı olarak görev aldığı sarih bir şekilde anlaşılmaktadır. Ancak eserde bu göreve ne zaman atandığı ve ne kadar süreyle bu görevde kaldığı hakkında ise bir bilgi verilmemektedir. Eserin Viyana kuşatmasıyla ilgili kısmını Almanca'ya[5] çevirmiş olan Richard F. Kreutel, İkinci Viyana Seferi esnasında görevli teşrifatçıbaşının isminin henüz tespit edilemediği ancak Sultan II. Mustafa döneminde devlet teşrifatıyla ilgili önemli bir eser kaleme almış olan Mehmed Ağa'nın babası olan Ahmed Ağa'nın meçhul müellifimiz olabileceğini söylemektedir[6]. Ancak yirmi yıldan fazla bir süre görev yaptığı söylenilen Ahmed Ağa, bu yıllarda teşrifatçıbaşı olmadığı için eserin müellifi o değildir[7]. Ahmed Ağa, Viyana kuşatmasından sonra 1100-27 Zilkade 1120 (1688-7 Şubat 1709) tarihleri arasında teşrifatçıbaşılık yapmıştır[8]. Viyana kuşatması sırasında teşrifatçıbaşının kim olduğu belli olmadığı için, eserimizin müellifinin de kimliği meçhul kalmaktadır[9].

Müellif, kendisinden ilk olarak 30 Muharrem 1094 (29 Ocak 1683) Cuma günü hadiselerini anlatırken bahsetmektedir. Bu gün Cezayir dayıları, Sadrazam Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'nın huzuruna çıkarak hil'at giymişler. Ancak daha önceki hizmetlerinden memnun olmayan Sadrazam, dayıları ağır bir dille eleştirmiştir. Heyette bulunan Hacı Ali, bu ağır sözlere daha fazla dayanamamış ve ağlayarak Divan'ı terk etmiştir. Müellifimiz, teşrifatçı olması hasebiyle, hil'at giydirilme merasiminde görev almış ve yaşanan bu olayları, "Fakir ol mahalde hâzır idim. Maʿiyyetleri olan Hâcı

---

[5] *Kara Mustafa vor Wien: das Türkische tagebuch der belagerung Wiens 1683*, verfasst vom zeremonienmeister der hohen pforte, yay. Richard F. Kreutel, München 1967; Türkçe çeviriler için bk. Richard F. Kreutel, *Devlet-i Aliyye Teşrifatçıbaşı Ahmed Ağa Viyana Kuşatması Günlüğü*, çev. Esat Nermi, İstanbul 1970; Yeni baskı Ahmet Ağa'nın Viyana kuşatması Günlüğü, çev. Esat Nermi Erendor, İstanbul 2005; Richard F. Kreutel, *Viyana Önlerinde Kara Mustafa Paşa*, Ankara 2006.

[6] Richard F. Kreutel, *Devlet-i Aliyye Teşrifatçıbaşı Ahmed Ağa Viyana Kuşatması Günlüğü*, çev. Esat Nermi, İstanbul 1970, s. 22-23.

[7] Erhan Afyoncu, *Tanzimat Öncesi Osmanlı Tarihi Araştırma Rehberi*, İstanbul 2007, s. 80.

[8] Filiz Karaca, *Tanzimat Dönemi ve Sonrasında Osmanlı Teşrifat Müessesesi*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul 1997, s. 59, 99; Erhan Afyoncu, "Osmanlı Müverrihlerine Dair Tevcihat Kayıtları I", *Belgeler*, sayı: 24 (Ankara 2000), s. 84.

[9] 17. yüzyılın ikinci yarısında teşrifatçıbaşılık yapanlar için bk. Filiz Karaca, Aynı tez,. s. 59.

Ali'ye bu vezîrâne tevbîh ziyâde teʿsîr eyledüğünden huzûr-ı sadr-ı âlîden taşra ağluyarak çıkdu" şeklinde anlatmaktadır[10].

Yazar kendisinden ikinci olarak 14 Rebiülevvel 1094 (13 Ocak 1683) Cumartesi günü olaylarını anlatırken bahsetmektedir. Bu gün Sultan IV. Mehmed huzurunda, seferde görev alacak olan devlet ricaline hil'atlar giydirilmiştir. Padişah, bir önceki gün hil'at giydirilmiş olanların isimlerinin teşrifat defterinden okunmasını emretmiştir. Bu işi ise, teşrifatçıbaşı olması hasebiyle, müellifimiz yapmıştır. Ancak ilk defa böyle bir görevi yerine getiren müellifimiz, padişahın huzurunda defterdekilerin isimlerini okurken heyecanlanmıştır. Hatta o kadar heyecanlanmıştır ki, "Ahmed bin Mehemmed Mustafa" demesi gerekirken "Hüseyin" şeklinde okumuştur. Bu yanlış da arkadaşları arasında alay konusu olmuştur[11].

Müellif, eserde üçüncü olarak sefer dönüşü olayları anlatılırken de doğrudan kendisinden bahsetmektedir. Sefer dönüşü en büyük problem askerin ve yük hayvanlarının ihtiyaç duyduğu yiyecek maddelerini bulabilmektir. Ordu, Viyana önlerinde büyük bir bozgun yaşadığı ve kurtulanlar da dağınık halde Belgrad'a doğru kaçtığı için büyük bir yiyecek sıkıntısı yaşanmıştır. Müellifimiz de bu sıkıntıdan olumsuz etkilenenler arasındadır. Teşrifatçıbaşı olması hasebiyle maiyetindeki görevliler ve yük hayvanları yiyecek bir şey bulamamış ve müellifimizin ifadesiyle, "Etbâʿım ta'âmsız ve davarlarım yemsiz kalup, sabaha dek cümlesi ağazların poyraz-ı tufan-nümûna açup, havadan bâv-âşâm?" olmuştur. Müellifimiz böyle bir sıkıntı yaşanmasını ağır bir şekilde eleştirmekte ve sorumlularında daha önceden gerekli erzakı temin etmemiş olan görevliler olduğunu belirtmektedir[12].

2-İSMİ MESELESİ

Eserin, ilk bölümünde, ismi "*Vekāyi'-i Hutût*" olarak verilmektedir.[13] Ancak eserin, bundan sonraki hiçbir yerinde isminin ne olduğuna dair bir malumat bulunmamaktadır. Bu nedenle "*Vekāyi'-i Hutût*" isminin müellif tarafından verilen bir isim mi, yoksa daha sonra esere sahip olan birisi tarafından verilen bir isim mi olduğu hususu kesin olarak bilinmemektedir. Bu tarihi, büyük oranda kendi yazdığı tarihe

[10] Metin, vr. 8a-8b.
[11] Metin, vr. 14b-15a.
[12] Metin, vr. 105a-105b.
[13] Metin, vr. 4b.

aynen aktaran Silahdar Mehmed Efendi de eserin ismini belirtmemektedir. Eser üzerinde önemli bir araştırma yapan Kreutel, tarihe muhtevasından dolayı "*Vekāyi'-i Beç*" adını vermiştir.

3-TELİF SEBEBİ

Elimizdeki nüshanın hiçbir yerinde müellif, eseri kaleme alma sebebini belirtmemiştir. Eserin herhangi bir devlet adamına sunulmak için kaleme alındığına dair de bir bigi yoktur. *Vekāyi'-i Beç*, Kreutel'in de ifade ettiği üzere müellif tarafından tutulan teşrifat kayıtlarından meydana getirilmiştir[14]. Müellif, bu eseri bir tarih kitabı yazmak için değil görevi gereği kaleme almıştır. Müellif, bu eseri görevi gereği, seferdeki teşrifatı anlatmak üzere kaleme almış, esere bazı günlük gelişmeleri de ilave etmiştir.

4-TELİF TARİHİ

Eser, 22 Muharrem 1094 (21 Ocak 1683) tarihinden itibaren yazılmaya başlanmıştır. İkinci Viyana Seferi'nin başlangıcından itibaren yaklaşık 340 günlük hadiseleri gün gün kaleme alınmıştır. Müellif, her günün olaylarını o gün kaydetmiştir. Olayları gün gün kaydettiğinin en büyük delili günlük gelişmeleri aktarırken bazen, "Hayli yer açıldı. Lâkin yürüyüş itmediler. Ve baʿde'l-mağrib azîm top ve tüfenk ve kumbara cengi olup el-hamdü'lillâh sabahdan ihtimâm ile tabyaya varup hâlâ lağım itmek üzredirler"[15] gibi ifadeler kullanmasıdır. Ayrıca olayları aktarırken "bugün" bu oldu, şu oldu gibi ifadeler kullanması da olayların gün gün yazıldığının bir delilidir. Günlük olayların meydana geldiği gün kaleme alınması hasebiyle eserin yaklaşık 340 günde yazıldığını söyleyebiliriz.

5- ESERİN MUHTEVASI

Eserin, asıl metnin başlamadığı ilk sayfalarda takvime dair bilgiler verildikten sonra tuğ-ı hümâyûnun Topkapı Sarayı'nın önüne çıkarılmasının belirtildiği bölümle birlikte asıl olayların anlatımına başlanmaktadır. 22 M 1094 (21 Ocak 1683) Perşembe gününden itibaren olaylar gün gün verilmektedir. Eser, yaklaşık 340 günlük bir sürede meydana gelen hadiseleri kapsamaktadır.

---

[14] Kreutel, *Aynı Eser*, s. 22.
[15] Metin, vr. 61a.

Eserde, müellifin teşrifatçı olması hasebiyle, daha çok teşrifatla ilgili bilgiler verilemekle birlikte meteorolojik gelişmeler, günlük tayinatlar, köprü tamiratları ve yolların durumu hakkında da önemli bilgiler yer almaktadır. Yine bu eserde savaş sahneleri, lağım savaşları, Osmanlı ordusunun bozgundan sonraki acıklı hali hakkında da birinci elden bir tanığın şahit olduğu önemli bilgiler bulunmaktadır.

Eserde, araya günlük gelişmelerin dışında bazı garip olaylara da yer verilmektedir. Bu garip olaylardan ilki 10 Rebiülahir 1094 (8 Nisan 1683) günü meydana gelmiştir. İki kişi Filibe yakınlarındaki Çırpan Pınarı adlı yerde hazine olduğunu iddia ederek kazı yapılmasını sağlamışlar; ancak iddiaları asılsız çıkınca her ikisi de cezalandırılmıştır.[16] Müellifimizin garip olay olarak anlattığı ikinci bir olay ise 28 Receb 1094 (23 Temmuz 1683) günü bir gayr-i müslimin "Bana kurşun işlemez" diye iddia etmesidir. Bu iddia üzerine iki defa meydanda bu kişiye kurşun atılmış ama bir şey olmamıştır. Bunun üzerine bu kişinin giydiği cübbesi çıkarılıp kılıçla öldürülmüştür.[17] Yine yazarımızın ayrı bir başlık altında ele aldığı bölümlerden biri de "Beyân-ı Hakīkat-ı Miftâh" başlığı altında anlattığı bölümdür. Müellif, bu başlık altında, seferlere ordu ile birlikte götürülen Kâbe anahtarlarından birinin IV. Murad'a nasıl ve neden hediye edildiğini anlatmaktadır[18].

Eserin son bölümünde yer alan Budin Kalesi muharebesinin anlatıldığı bölümün tarihin orijinalinde olup olmadığı tam olarak belli değildir. Bu bölüm esere daha sonra eklenmiş havası taşımakta ve burada savaşın 114 gün sürdüğü yazılıdır.[19] Oysa *Vekāyi'-i Beç'de* anlatılan olaylar yaklaşık 340 günlük bir süreyi kapsamaktadır. Yine esere daha sonra eklendiği anlaşılan bölümlerden biri de 43a ile 44b varaklar arasındaki bölümdür. 43a'da son cümle "ve hayli Tatar içerü bahçe doğru gitti diyü haber virdiler ve Abdi Paşa Kapu Kethüdâsı Ali Ağa Rayçe suyu üzerinde" şeklinde bitmekte ve 44b ise "Üç kıt'a köprü binâsına me'mûr olup Eflâk ve Boğdan askeri dahı ma'an hidmet-i mezbûrda olmak üzre ta'yîn olındı" şeklinde başlamaktadır. Cümlenin gelişine göre normalde 43a'nın devamı 44b olmasına rağmen müstensih bu araya 43b'de "Bu varak sehven tahrir olunmayup beyaz kalmağla tehî olunmamak içün bu mevâd bunda tahrir olunmuşdur" diyerek palanka isimlerini eklemiştir.

---

[16] Metin, vr. 21b.
[17] Metin, vr. 54b.
[18] Metin, vr. 29a-29b.
[19] Metin, vr. 118a-118b.

Yine varak 21 Receb (16 Temmuz) hadiselerinin anlatıldığı 50a'dan sonra eser iki sayfa atlanılarak 51b'den devam ettirilmiş, muhtemelen daha sonra müellif tarafından 50b'ye Asıl nüshada üç günlük vekayi' olmadığından bu üç gün içinde bir mikdâr asker ta'yîn olunmağla burada kayd olundı" başlığıyla 12 Ramazan (4 Eylül) tarihli çeşitli eyalet ve sancaklardan paşaların getirdiği asker sayıları verilmiştir.

Eserde her gün için ayrı bir başlık atılmakta ve bu başlıklarda önce Arapça tarihler, daha sonra hangi menzile gelindiği ve kaç saatte gelindiği belirtilmektedir. 58a'ya kadar tarihler genelde gün, ay ve sene olarak belirtilmesine rağmen bu varaktan sonra genelde gün adları belirtilip, yıl "sene minhu" denilerek verilmiştir. Hangi ay olduğu ise belirtilememiştir. Bu da tarihlerin tam olarak takip edilmemesinden kaynaklanmıştır. Neden böyle bir uygulamaya gidildiği ise açık değildir.

Vekāyi'-i Hutût müellifi, görevi gereği Sadrazam Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'nın daima yakınında bulunmuştur. Eserinde yer yer Merzifonlu'yu övmektedir: "(54a) Bu kadar seferlerde vâkıʿ olmamışdır ki, sefere gelen paşalar askeriyle ve mehterhâneleriyle gelüp metrîsde alay göstereler. Bu dahı serdâr-ı ekrem hazretlerinin kemâl-i tevekkül ve ziyâde sıdk-ı niyetinden ibâret ve mazhar-ı fütûhât-ı cemîle olmalarına mahz-ı işarettir. Devlet-i Aliyye'de ibtidâ mâ-vâkaʿ olan umûrdandır".

Müellif, paşanın idam emrini aldığında ve idam edilirken içinde bulunduğu durumu da çağdaş kaynaklar içinde en teferruatlı anlatan kaynak bu eserdir. Silahdar Mehmed Efendi, idam olayının İstanbul boyutunu verirken[20], müellifimiz ise bu olayı daha çok sadrazamın bakış açısına göre anlatmaktadır. Böylece her iki kaynak birbirinin mütemmimi durumundadır.

Eserde yer alan önemli bölümlerden biri de İkinci Viyana Seferi'nde neden hezimete uğranıldığının dört başlık altında izah edildiği bölümdür. Müellife göre hezimetin sebepleri şunlardır:

1- İkinci Viyana Seferi'ne savaşmak için değil de ganimetten pay almak için gelmiş olan gruplar vardı. Bu gruplar, Viyana önlerine kadar oldukça fazla ganimet elde ettiler ve bu mallarını korumak içinde yavaş yavaş savaş meydanını terk etmeye başladılar. Bunu gören diğer askerler de bozgun var zannıyla savaş meydanından kaçmaya başladılar. Böylece büyük bir hezimet yaşandı Müellifimize göre bunu

[20] Bk. Silahdar Fındıklılı Mehmed Ağa, *Silahdar Târîhi*, II, haz. Ahmed Refik, İstanbul 1928, s. 121-122.

önlemenin yolu, daha önce sıkı bir teftiş yapmak ve ganimet için gelenleri ordudan oluşturmaktır.[21]

2-Hezimetin ikinci sebebi, askerin büyük bir bölümünün metrislerde en son güne kadar bekletilmesidir. Müellife göre burada metrisde az bir birlik bırakıp, diğer birlikler düşmana son taarruzu yapmak gerekiyordu. Yine ikinci maddede yazar, Kırım askerinin aşırı ganimet aldıkları ve; "Husûsan bu seferde bulunan Tatar askeri umûmen Allâhu Teʿâlâ Hazretleri ihsân eyledüği ganâ'im ve üsârâdan bir mertebe yüklü oldular ki, Osmânlı askerine değil babaların öldürmüş askere karşu varup, mukavemete kudretleri ve cehâminü'l-veche yoğ idi. Hânları olan hiç? dahı kendülere tâbiʿ olup gayret-i dîn sebebini ve hamiyyet-i cünûd-ı muvahhidîn ve hak-ı nân u nemek-i sultân-ı müslimîni külliyetiyle ferâmûş" eylemeri Osmanlı ordusunu saldırıya açık halde bırakmıştır.[22]

3-Hezimetin üçünce sebebi olarak da askerin ve hayvanların ihtiyaç duyduğu yiyecek maddelerinin daha önceden gerekli yerlerde depolanmaması gösterilmektedir.[23] Günlük olaylar anlatılırken de müellifimiz yiyecek sıkıntısına özellikle dikkat çekmekteydi.

4- *Vekāyi'-i Hutût* müellifine göre hezimetin son sebebi ise Osmanlı askerinin kazanınlan zaferleri kendi güçlerinden bilip Allah'a şükr etmedikleri; bununla da kalınmayıp gayr-i ahlakî hareketlerde bulunmalarıdır[24]**.**

7-KAYNAK DEĞERİ VE TESİRLERİ

İkinci Viyana Seferi'ne, bugünkü bilgilerimize göre, katılan üç kişinin eseri mevcuttur. Bunlardan en fazla bilineni Silahdar Mehmed Ağa'nın *Silahdar Târîhi* adlı eseridir. Ancak Silahdar, bu seferle ilgili bilgileri daha çok *Vekāyi'-i Hutût*'tan aynen aktararak eserine almıştır. Yine bu savaşa katılanlardan Ahmed Esirî adlı müellif de daha sonra kaleme aldığı *Mi'yârü'd-Düvel* adlı eserinde bu seferle ilgili önemli bilgiler vermektedir. Ancak bu bilgiler de *Vekāyi'-i Hutût'*ta anlatılanlarla kıyaslandığında oldukça kısa ve eksiktir[25]. Ayrıca seferden daha sonraki bir dönemde yazıldığı için birçok olay da atlanmıştır. Bu nedenle İkinci Viyana Seferi ile ilgili en orijinal ve

---

[21] Metin, **vr. 82a-83b.**
[22] Metin**, vr. 83b-84a.**
[23] Metin, **vr. 84a-84b.**
[24] Metin, vr. **84b-86b.**
[25] Hasan Esirî ve *Mi'yârü'd-Düvel* adlı eseri hakkında Bk. Mehmed Ârif, "İkinci Viyana Seferi Hakkında", *TOEM*, cild:3-4, cüz:16 (Teşrin-i evvel 1328), s. 994-1016; cild:3-4, cüz:17 (Kânûn-ı evvel 1328), s.1071-1075.

içerdiği bilgiler açısından en teferruatlı olanı *Vekāyi‘-i Hutût*’tur. Yine incelediğimiz bu eser, bir tarih kitabı olmaktan daha çok günlük olayları anlatan bir teşrifat defteri özelliği taşıması hasebiyle de bir arşiv vesikası niteliği de bulunmaktadır. İkinci Viyana Seferi ile ilgili arşiv vesikalarının kısıtlı olması eserin önemini bir kat daha arttırmaktadır[26]. Görevi gereği sürekli Merzifonlu’nun yanında bulunan müellifimizin bu eseri, sefer esnasında ve bozgundan sonra sadrazamın içinde bulunduğu şartları yansıtması açısından da oldukça mühim bir kaynaktır.

İkinci Viyana Seferi ile ilgili böylesine önemli bir eseri ilk fark edenlerin başında Silahdar Mehmed Ağa gelmektedir. Yukarı da ifade ettiğimiz üzere Silahdar, eserinde bu seferle ilgili bölümleri daha çok *Vekāyi‘-i* Beç’deki bilgilere dayanarak anlatmaktadır. Müellifin, bizzat bu sefere katılmasına rağmen eserinde, kendi şahitlerine çok az yer vermesine rağmen neden daha çok *Vekāyi‘-i Hutût’*a bağlı kaldığı ise üzerinde düşünülmesi ve hâlâ cevaplandırılması gereken sorulardan bir tanesidir.

Silahdar’ın, *Vekāyi‘-i Hutût*’u genel olarak aynen aktarmayı tercih etmesine rağmen bazı bölümleri atladığı, bazı bölümleri ise kısaltarak eserine aldığı görülmektedir. Teşrifata dair bilgileri, çok önemli gördüklerini aktardıktan sonra, genelde atlamakta; meteoroloji ile ilgili bilgileri ise vermemektedir. Bizzat bu seferde bulunması hasebiyle kendi şahit olduklarını da bazen aralara sıkıştırmaktadır. Eserdeki bazen görevlilerin isimleri verilmezken Silahdar, genelde bu isimleri de belirtmekte ve böylece *Vekāyi‘-i Hutût* ‘u ikmal etmektedir. *Vekāyi‘-i Hutût*’ta gün, ay ve sene daha çok Arabî olarak verilirken Silahdar tarihleri olarak vermeyi tercih etmektedir. Yine Silahdar, bazı cümleleri veya ifadeleri sadeleştirerek vermeyi daha uygun görmektedir.

Aşağıda *Silahdar Târîhi* ile *Vekāyi‘- Beç (Vekāyi‘-i Hutût*)‘in karşılaştırılması, her iki eserden seçtiğimiz bölümler ile yapılacaktır.

---

[26] İkinci Viyana Seferi hakkındaki arşiv malzemesi hakkındaki bir değerlendirme için Bk. Géza Dávid, “Merzifonlu Kara Mustafa Paşa ve Dönemi Hakkında Yeni ve Az Bilinen Kaynaklar”, *Merzifonlu Kara Mustafa Paşa Uluslar Arası Sempozyumu*, 08-11 Haziran 200, 2001 Ankara, s. 75-82.

Silahdar'ın Aynen Eserine Aldığı Bölümler:

Yevmü's-selâse fî 27 M sene minhu

(8a) Yevm-i mezbûrda yine sadr-ı âlî sarayında dîvân oldukdan sonra şevketlü pâdişâhımız hazretleri cirid fermân buyurdu. Ve Kıbrıs'a eşkıyâ teftîşiçün fermân-ı hümâyûn ile gönderilen Serahur-ı şehriyârî Mehemmed Beğ otuz bir aded şakilerin kellelerin gönderüp Bâb-ı hümâyûn önüne ibret-i âlem içün endâhte kılındı.

Silahdar Târîhi, s. 2.

Mukaddemâ fermân-ı hümâyûnla Kıbrıs'a eşkıyâ teftîşine irsâl olunan Hassa Silahşor Firenk Mehmed Beg, kesüp gönderdüği otuz bir aded kelle pîşkâh-ı bâb-ı hümâyûnda galtân oldı.

Yevmü'l-cum'a fî 30 M sene âhir erbâin âmeden Cezâyirlüyân be huzûr-ı sadr-ı 'âlî be-def'a-i sâniyye

Yevm-i mezbûrda mahzar-ı kadıaskerânda saray-ı hazret-i sadr-ı âlîde iki buçuk saʿât mikdârı dîvân oldı ve Cezâyirlüler vedâʿ îçün huzûr-ı sadr-ı âlîye gelüp dâmen-bûs eylediklerinde hazret-i vezîr-i Aristo satber(?) mezbûrlara hakîmâne tevbîha âğâz idüp nice hitâbdan sonra:"Sizler şevketlü pâdişâhımız hazretlerinin taht-ı sâye-i himâyesinde olasız ve memleketiniz bir avuç yer ola bundan sonra pâdişâhımız tarafından bir fermân vardıkda sûret-i inkıyâddan inhirâf ve yine mahallinde biz sizin fermân-ber kulınuz îz vîrseniz kulluk efendiye böyle mi olur sizde olan bu huşûnet nedir şimdi mazî mâ-mazî bundan sonra âgâh olasız ki inayetlü pâdişâhımız bu bâbda dahi cürmün cerr i[t]menize kalem-i afüvv-i müsâmaha keşide buyurdı lâkin bundan sonra (8b) yine bir vaktiyle adem-i itâʿat-i fermân-ı humâyûna cesâret iderseniz sonra sizin içün dahi gereği gibi tedarik-i devlet-i aliyye ne ise görülür öyle bilesiz."

Silahdar, s. 2.

"Siz, padişahımızın taht-ı himâyesinde olup, memleketiniz bir avuç yer ola. Bundan sonra padişahımız tarafından bir fermân vardıkda sûret-i inkıyâddan inhirâf ve yine mahallinde, 'Biz sizin fermân-bir kullarınuzız' dirsiz. Kulluk, efendiye böyle mi olur? Nedir sizde olan bu huşûnet. Hoş imdi mazî mâ-mazî ba'de'l-yevm âgâh olasız ki, inâyetlü efendimiz bu bâbda dahı cerîde-i cerâimenize kalem-i afv ve müsahâma-i keşîde buyurdı. Velâkin bundan sonra yine bervechile adem-i itâ'at-i fermân-ı ümâyûna cesâret iderseniz vebâli

boynunuza. Geregi gibi tedârikiniz görilür” **[9b] Yevmü’l-ehad fî 9 S sene** Yevm-i mezbûrda vakt-i zuhūrda kübrâda hân kurbunca(?) nazar olan vezîr-i mükerrem Abdurrahman Paşa hâzretlerinin kethüdâsı Ali Ağa gelüp kapu kethüdâsı olmak üzre hilʿat-ı fâhire ilbâs olundı. Ve bir mahlûl tîmâra iki delü sâhib çıkup sadr-ı âlî hâzretleri dahi Muhârebe itsünler. Her kangısı gālib gelür ise kılıcıyla müstahakkk olmuş olur. Ona veririm’ diyü buyurdukda Arnavud cinsinden olan delü, kalkan ve mızrağın alup, kılıcın kuşanup atına süvâr olup sarây-ı sadr-ı âlî havlusına gelüp hayli mişvâr virüp hasmın meydana da‘vet eyledi. Mezbûr Bosnevîyü’l-asl olmağla kemâl-i ru‘b u hirâsından bir köşede ihtifâ idüp, meydana çıkmağa cesaret edememekle sâhib-i devlet hâzretleri dahi, ‘Bu yiğide müstahakkdır’ diyü ihsân buyurdı. Ve bugün sadr-ı âlî hâzretlerine ağa-yı yeniçeriyân ve kul kethüdâsı gelüp dâmen-bûs idüp gitti ve vezîr-i mükerrem Kā’imakām İbrahim Paşa Hâzretleri dahi gelüp üç sâ‘at mikdârı sadr-ı aʿzâm hâzretleriyle oturup musâhabet eylediler.

Silahdar, s. 2.

Biri Boşnak, biri Arnavud iki delü bir mahlûl tîmâra sâhib çıkup, vezîr-i â‘zam: “Huzûrumuzda muhârebe itsünler kangısı gālib gelür ise kılıcıyla müstahakk olmuş olur, ana virürüm” buyurdukda; Arnavud cinsinden olan delü kalkan ve mızragın alup, kılıcın kuşanup atına süvâr ve sarây-ı sadr-ı âlî havlîsinde atına hayli mişvârlar virüp hasmın meydana da‘vet eyledi. Bosneviyyü’l-asl olan kemâl-i ru‘b u hirâsından bir köşede ihtifâ ve meydana çıkmaga cesâret idememekle, ‘Bu yiğide müstahakkdır’ diyü ihsân buyurdı.”

Yevmü’s-selâse fî 11 S sene Yevm-i merkūm meserret makrûnda sarây-ı şehriyâride dîvân-ı hümâyûn olup cümle kul tâ’ifesine hızâne-i kerem-paş-ı hüdâvendigârîden bin doksan üç senesinin Lezez mevâcibi çıkup her sınıfa defter mûcibince virildi. [10a] Baʿdehu taʿam dîvâna gelüp tamam oldukdan sonra arza girmezden mukaddem dîvân-ı huzûr-ı sadr-ı âlîde ruznamçe-i evvel Seyyid Mustafa Efendi’ye hassü’l-has ve ser gulâm-ı bâkiye hâs ziyâde(?) hazinedârına ve mîr kaptana ve ser-vezzâna ve rûznamçe baş halifesine ve dîvân dericisine birer kuşaklık hilʿat ilbâs olundı. Ve Defterdâr Hasan Efendi’ye dahi hâssü’l-has ilbâs kılındı ve saʿâdetlü sâhib-i devlet hâzretlerine dahi semmûra kaplu hassü’l-has hilʿat ve bir hassül-has hilʿat üst ilbâs olundı. Baʿdehu yeniçeri ağası

vezîr-i mükerrem Mustafa Ağa Hazretleri arza girüp çıktı. Baʿdehu kadıasker efendiler girüp çıkdılar. Baʿdehu sadr-ı aʿzâm hazretleri ve kā'imakām İbrahim Paşa ve Köprülüzâde Mustafa Paşa ve Kâpudan Mustafa Paşa ve defterdârân efendi hazerâtı birer birer akabince arza girüp çıkdıkda yine kubbe altına oturdılar. Evvela kapucubaşılar baʿdehu defterdâr efendi ve re'is efendi ve defter emîni efendi ve sair üst hilʿat giyen dîvân hâceleri bi'l-cümle dâmen-bûs-ı sadr-ı âlî idüp tamam oldukdan sonra evvela sâhib-i devlet hazretleri kalkup ve vüzerâ-yı izâmı selamlayup kubbe altından çıkdılar. Baʿdehu vüzerâ tertibleri üzre çıkdı. Baʿdehu dîvân halkı umûm üzre çıkup herkes menzillü menziline revân oldılar.

Silahdar, s. 2

Dîvân-ı hümâyûn'da sene-i mâziyyenin Lezez mevâcibi çıkup, vüzerâ arza girdi.

Yevmü's-selâse 3 Ra sene

Yevm-i mezbûrda mesned-âray-ı sadreyn olan Rumeli kādı'askerleri Beyâzîzâde ve Anadolu kâdı'askerleri Kebirîzâde'nin sehm-i kazâ-yı nasbları amac-gâh-ı azle vusûl ve ziyâ-i kevkeb-i hükûmetleri ufūl buldı. Der-akab merhameten Beyâzîzâdeye Manisa ve Kebîrîzâdeye Ayıntab arpaluk olmak üzre ihsân olundı. Ve sadr-ı Rumeli Esîri karındâşı efendiye ve Anadolı Tezkireci Mehemmed Efendi'ye tevcîh olunup, Edirne'ye teşrîfler içün âdem taʿyin olundu.

Silahdar, s. 3.

Rum-ili Kadıaskeri Beyâzî-zâde Ahmed Efendi'yle Anatolı Kadıaskeri Kebîrî-zâde Mehmed Efendi azlinden Esîrî karındaşı Mustafa Efendi'ye Rum-ili ve tezkereci Mehmed Efendi'ye Anatolı sadrı ve Küçük Mehmed Paşa-oglı Mehmed Beg'e Ayntab Sancagı inâyet buyuruldı.

[14a] Yevmü'l-cumʿa fî 13 Ra sene mevlûd-i şerîf Yevm-i mezbûrda saʿâdet-i zuhûrda şevketlü pâdişâh-ı gerdûn-ihtişâm ve devletlü sadr-ı alī-makām ve faziletlü şeyhü'l-islâm ve vüzerâ-yı azâm ve sadreyn efendiler vesâ'ir ulemâ-yı kirâm ve erkân-ı devlet ü lazimü'l-ihtirâm câmiʿ-yi Sultân Selîm aliyye rahmetü'r-rabbü'r-rahîmde edâ-yı

salât-ı cum’a akabinde pâdişâh-ı kâm-kâr kasr-ı kafesde karâr buyurup, sadr-ı azâm mihrâba arka virüp, sağ tarafında vüzerâ-yı muhteşem ve nişancı ve defterdâr ve Reis Efendi ve sol cânibinde şeyhü’l-islâm ve sadreyn ve mevâlî ve müderrisîn ve bâki ulemâ-yı âʿlâm ilm-i âlî ‘alâ-merâtibehüm teşrîf-i kuʿûd-ı erzâni buyurup, fazîletlü Şeyh Vânî Efendi dahi bâlâ-yı kürsi-i vaʿaz ve nasihat-ı kadem-nihâde ve bu gürûh-ı pür-şekvânın cemʿiyyetinde şevk-i zebânı ziyâde olup, gazâ vü cihâda müteʿallik â’yât u ehâdis ve hikâyât-ı nâdire nakl ü takrîr ile bir mertebe safa-bahş sâmi‘a-i huzzâr olmuşdur ki taʿbîri derece-i imkândan bîrûndur. Bir saʿatden ziyâde eşribe-i sükkerîn-i günâ-gûn nush u pend ile ve sâ‘manî-i lezzet-mend eyledikden sonra alâ hasbe’l-‘âde niyâz u tazarruʿ birle girye-künân-ı dest-i duâ-yı sûy-ı âsumâne güşâde edüp, bâlâ-yı kürsîden nüzûl ve Pehlevî Hazret-i fetvâ-penāhīde mesûl buyurdular. Ba’dehu Saçlı İbrâhim Efendizâde Abdülhay Efendi dahi çıkup, nısf saʿât merâsim-i vaʿaza riʿâyet idüp indi. Baʿdehu Köse Mehemmed Efendi çıkup o dahi indi. Bu üç vâʿiz efendilere hızane-i atâ-yāb-ı şehriyâriden sofa kaplu birer semmûr kürk ihsân olundu ki, her biri itmâm-ı vaʿaza karîb oldukda sarây-ı atîk baltacılar kethüdâsı boğça ile getürüp, karşu tutup, kürsîden indüği gibi ilbâs ederdi. Baʿdehu mahfil-i şerîfde evvelâ Üsküdarî Çiçekçi Ali Çelebi sâniyen Vâlide Sultan Câmi’inin mü’ezzin başısı Ömer Çelebi sâlisen Yahya Çelebi mevlîd-i şerîf-i nebevî kırâ’at ittiler. Bunların dahi herbirine birer hilʿat ile surre ihsân olundu. Bu aralıkda hacc-ı şerîf müjdecisi Hâcı İbrahim Ağa gelüp, mihrâb önünde sadr-ı âlî hazretlerine dest-bûs idüp, şerîf-i Mekke Hazretlerinin nâmesin arz eyledi. Sâhib-i devlet dahi çavuşbaşı ağayı (14b) taʿyin idüp, Reis Efendi dahi nâmeyi sağ eline alup huzû‘-ı tâm birle halkın arasından geçüp, varup nâmeyi Dârüssaâde ağasına teslîm anlar dahi huzûr-ı hümâyûna teblîğ buyurup baʿdehu merkûm Hacı İbrahim dahi huzûr-ı hümâyûna iletüp, zemîn-bûs etdirildikden sonra hilʿat-ı has ilbâs olundı. Vânî Efendi kürsîye çıkdıgı gibi gülâb ve buhûr u şerbetleri pey-ender-pey Sarây-ı atîk baltacıları zülüflü baltacılar nişimin ârâ-yı müttekâ-yı kuʿûd olan vüzerâ ve ulemâ vesâire idare ve kanadil-i zevk ü sürûru enâreden hâlî olmayup, cümleden sonra şeker işleri fağfûr ve çînî tabakçılar birle yürüyüp herkesin tutî-i zebân dimāğı bu lezzetden bulunduktan hissemend ve gûyâ oldı. Baʿdehu kesîr kesîr olup, vüzerâ ve ulemâ ve a´yan menzillerine

revân oldular. Sadr-ı âlî hazretleri varup, kafesde şevketlü pâdişâhımız hazretlerine buluşup, tebrik-i mevlîd-i şerif eylediler. Baʿdehu saʿâdetle anlar dahi zemîn bûs idüp, devlet hânelerine azîmet buyurdular. Pâdişâhımız hazretlerine bir iki tabla taʿâm gelüp, bir mikdâr tenâvülden sonra ezân-ı asr okunup, salâtı edâ buyurduktan sonra çıkup, şevket-i şâhâne birle sarây-ı hümâyunlarına tevcîh-i inân-ı semend-i azîmet buyurdular. Bu mahallde vüzerâ kallavî ve erkân yenlü kürk ve şeyhü'l-islâm ve sadreyn vesâ'ir ulemâ ve müderrisîn örf ve lokmalı sof ve defterdâr ve re'is efendi ve çavuşbaşı ağa selimî ve erkân yenlü kürk ve muhzır ağa süpürge ve dergâh-ı âlî yeniçeri çavuşları keçe ve yassı serâser kemer ve yeniçeriler ser-â-pâ gice giyerler vech-i meşrûh üzre olmak bu Devlet-i Aliyyede kanûn-ı kadîmdir.

Silahdar, s. 3

Sultân Selîm Câmi'i'nde Mevlid-i şerîf cem'iyyeti olup, pâdişâh hazretleri du'âda hâzır bulundılar. Ol gün müjdeci-i Hâcı İbrâhîm Çelebi gelüp haccâc-ı müslimînden güzel haberler getürdi.

Yevmü's-sebt fî 14 Ra sene hilʿat-ı umûm

Yevm-i mezbûrda sefer-i hümâyûna me'mûr olan tavâ'if-i asker-i nusret-esere huzûr-ı hümâyûn merâtiblerine göre umûm üzre hilʿat-ı mütenevvi'a ilbâs olındı. Evvelâ seherî Kabak Meydânı'nda her sınıf içün mehterhâne-i âmireden **[15a]** çerke ve çadırlar kurılup cümle erbâb-ı sefer gelüp yerlerinde karâr ve hil'atların pür-rûşen eyledikleri maʿrûz-ı bârgâh-ı şehriyârî oldukda şevketlü ve himmetlü pâdişâhımız hazretleri dahı içerüden süvâr-ı esb-i sabâ-reftâr olup sa'âdetle gelüp meydân-ı mezbûra nâzır olan kasırda ayânen hâzır oldı. Evvelki gün defter-i hilʿatın bir sûretin kendüleri alup ve "Huzûrumda hilʿat giyenler kim ise isimleriyle teşrîfâtçı cehren okusun" diyü fermân buyurmalarıyla misli sebk etmiş maʿnâ değil iken bu fakīr, hezâr-şerm ü hacâlet ile huzûrlarına şetm ü girye defter mucibince hilʿat giyüp, gelüp, zemîn-bûs idenleri cehren kırâ'at eyledim. Ancak ahâli-i dîvândan esîr-i dâm-ı hubb-ı câh ve menâsıb-ı penç-i derûn olan baʿzı taze res bü'l-heves kendü zuʿm u pindârları üzre birbiriyle tekaddüm da´vâsına düşüp, huzûr-ı hümâyûnda defter-i hilʿat tertîbi üzre gelmeyüp ve muvâcehe-i pâdişâhîde kezâlik bi'l-hassa müveddiʿ olan

mehâbet-i şâhâne müstevlî olduğundan bir tarafeyn-i şerer(?) olup, bir iki mahallinde Ahmed bin Mehemmed Mustafâyı Hüseyin okuduğumda bâlây-ı kasrdan “Yanlış okudun, öyle değildir” diyü iltifât-ı hitab ile tashîh-i hatâ belki(?) ayn-ı ıtâ buyurdular. Bu cümle tertîbleri üzre hilʿatların giyüp gelüp, zemîn bûs idüp, gitdiler. Baʿdehû vüzerâ-izâm dahı kasr-ı mezbûrda semmûr kaplu, hassü’l- hass hil‘atlar ve nişâncı paşa sade hassüʿl-hass giyüp onlar dahı menzillerine rû-be-râh oldular. Cümleden sonra hazret-i sadr-ı ekrem dahı zemîn bûs-i vedâʿ idüp, otağ-ı hümâyûn yerini tekrâr görüp, taʿyîn etmek içün revâne oldı. Pâdişâhımız dahı bir mikdâr meks idüp, saʿâdetle içerüye tahrîk-i rikâb-ı azîmet buyurdular. *Allahü Te‘âlâ Hazretleri vücûd-ı şerîflerin hatâlardan masûn ve mahfûz eyleye, Amîn!*

Silahdar, s. 3.

Alay Köşkü’nde huzûr-ı hümâyûn-ı mehâbet-makrûnda umûm sefer hil‘ati ilbâsiçün âmâde olan vizerâya serâsere kaplu semmûr kürkler ve sa’ir a‘yâna kaftanlar giydirildi.

Yevmü’l-ahad fî 15 Râ sene Ahir-i berdü’l-acūz?

Yevm-i mezbûrda sarây-ı sadr-ı âlîde iki saʿat mikdârı şâhid-i divân arz-ı dîdâr eyledükden sonra livâ-yı Aclûn, Ali Paşa’ya ve livâ-yı Pasin, Ali Bey’e livâ-yı Erbil, Halîl Bey’e livâ-yı Adilcevâz, Süleyman Bey’e livâ-yı Nablus, Ahmed Bey’e livâ-yı Resmo, Mehemmed Bey’e tevcîh olunup, (15b) huzûr-ı **ʻ**ālīye birer hilʿat ilbâs olundı ve şevketlü pâdişâhımız bugün semt-i şikāra azîmet-i hümâyûn buyurup sadr-ı âlî hazretleri dahi kendü seraylarına teşrif-i hareket buyurdılar.

Silahdar, s. 3

Aclûn Sancagı, Ali Paşa’ya ve Pasin Sancagı, Ali Bey’e Erbil Sancagı, Halîl Bey’e Adilcevâz Sancagı, Süleymân Bey’e ve Nablus Sancagı, Ahmed Bey’e Resimo Sancağı, Mehmed Bey’e tevcîh buyuruldı.

Yevmü’l-isneyn fî 16 Ra sene ihrâc-ı otağ-ı hümâyûn

Yevm-i mezbûrda cennet-makrūnda? tûğ-ı pür-fürûğ ile otağ-ı hümâyûn Kabak Meydanı’nda muʿayyen olan mahalle vazʿ u nasb olundı. Bir Yere Tertîb: Evvelâ saʿâdetlü asâf-i kaviyyü’l-iktidâr hazretlerinin delü ve gönüllü sekbânları kendülere mahsûs olan alay pusatı ile cümleden ilerü yürüyüp, akablarınca müteferrika ve çaşnigîr ve vâcibü’r-re‘âyâ ve

kapucubaşı ağaları mükemmel ve müzeyyen alay pusatıyla kendülerinin iç hüddâmlarıyla baʿdehû sadr-ı âlî hazretlerinin hidmet-i aliyyelerinde olan selâm ağası ve kethüdâ-yı bevvâbîn ve mektûbî ve tezkireci efendiler ve re'is efendi hazretlerinin iç hüddâmları birer müteʿayyin âdemler ile mükemmel alay pusatıyla tertîb-i mezbûr üzre yürüyüp, cümleden sonra sadr-ı âlî kethüdâsı Ahmed Ağa dahı ve devletlü sâhib-i saʿâdet hazretlerinin nur dîdesi iki beğlerin mürafa'atıyla(?) zerre ve tirkeş ve sof kerrake ile sâhib-i devlet hazretlerinin bi'l-cümle enderûn ağaları zerre ve zerrîn külâh ve kolcak? ve yancık ve tüylü zülüflü mızrak ile müzeyyen olup, dahı akablarınca mehterhâne ve lûle ârâ olarak sarây-ı sadr-ı âlîden çıkup, Saraçhâne Köprüsü'nden geçüp, sarây-ı hümâyûn-ı pişgâhîde atdan inüp, konakçı ve tûğcular ile içerü girüp, duʿâ vü senâdan sonra Bâbü's-saʿâde önünde nişân kılınan iki aded ve tûğ-ı hümâyûnu refʿ idüp ve bu mahalde konakcı ve tûğciyân ve alemdârân mu'tâd-ı kadîm üzere hilʿatlar ilbâs olundu. Ba'dehû kethüdâ-yı mûmâ-ileyh nesak-ı mezbûr üzre kabl-i hamâm pişgâhından güzerân ve Sultân Bâyezid Câmiʿi'ne varup, defterdâr efendi mahzarında mehterhâne ocağı halkına vesâ'ire ki, ilbâs-ı muʿayyen olanlardır, hilʿatlar giydirildikden sonra yine kethüdâ beg süvâr-ı semend-i hoş-reftâr olup, otağ-ı hümâyûn-ı cedîd ki, yüz bin guruş olmuşdur ve develer ile maʿan Yalnızgöz(?) cisrinden ubûr ve Üç Şerefelü Câmiʿ kurbundan mürûr ve yine sarây-ı asâfî pişgâhından bir defʿa dahı Sarachâne Köprüsün geçüp, Kabak Meydânı'nda **[16a]** vâkıʿ kasr-ı şâhînin önünden birer birer her sınıf alayın gösterüp mukaddem taʿyîn olunan mahalde arâm…kıyâm gerdûn-ı ihtişâm kılındı. Tûğ-ı hümâyûn dahı pişgâh-ı otağ-ı şehriyârîde nişâne kılındı. Bâʿdehû tertîb-i alay yürüyüp, herkes girü şehre avdet ve birkaç gün dahı menzillerinde ikāmet eylediler ve bu alay-ı zînet-nümâ-yı şevketlü pâdişâh-ı gitî-sitân hazretleri Saraçhâne cisri civârında olan kasırdan ve devletlü vâlide sultân hazretleri Kabak Meydanı'nda olan kasırdan seyr ü temâşâ buyurdular. Ve baʿde'l-asr Kamaniçe defterdârlıgı içün Seyyid Ali Efendi'ye huzûr-ı sadr-ı âlîde hilʿat-ı hass ilbâs olundı.

Silahdar, s. 3.

Otag-ı hümâyûn çıkup Mamak Kökü mukābelesinde kurılup, pâdişâh hazretleri Sarachâne Kasrı'ndan seyr eyledi.

Silahdar'ın Daha Fazla Bilgi Verdiği veya Kendi Başından Geçenleri de Eklediği Yerlere Örnekler:

Yevmü'l-isneyn fi 30 Ra sene

Yevm-i mezbûrda yeniçeri ocâğı halkı sâhib-i devleti ziyâret idüp baʿdehu nişâncı baʿdehu kā'immakām İbrahim Paşa şeref-i sohbet-i sadr-ı âlî ile müşerref oldular. Ve âsitâne bostâncı başına tekaʿüd virülüp yerine Haseki Ağa bostancıbaşı ve haseki ağa odabaşı Sinan Ağa ve odabaşı kā'imakām hidmetinde olan Hüseyin Ağa oldı. Ve yeniçeri ağasının tûğu Kemâl çayırı nâm menzile revân oldı.

İstanbul bostâncı-başı Boşnak Ali Aga'ya tekā'üd virilüp, yerine Hassa Haseki Ayazmalı Ahmed Aga ve anun yerine Vezîr-i â'zam Odabaşı Sinân Aga ve anun yerine Vezîr-i sâlis Oda-başı-yı ikinci Hüseyin Aga ve anun yerine bostâncı hasekilerinden Midillüli Mustafa Aga nasb olup bostâncı-başıya huzûr-ı hümâyûnda çuka kaplu ve vezîr-i â'zam huzurunda nimtane kaplu semmûr kürk sâ'irlerine hil'at ilbâs olındı.

Yevmü's-selâse fî 8 R sene Kayalı sâ'at 7

Yevm-i mezbûr-ı meşakkat-inhimâda menzil-i mezkûrda yedinci sâʿatde vusûl-i sûret-nümâ oldı. Ve bu gün pâdişâhımız leşker-i bârândan hazer itmeyüp sadr-ı âlî ve tevâbi'i ile sürgün avına azîmet buyurup ve yemekliğe gelmeyüp, doğru orduya teşrîf buyurdı. Ve menzil-i mezbûrda bir çadır kurulacak kuru ve pâk mahall-i bî-vasl yoğ idi. Ve bu gün bu gice yağmur aralık virmedi ve menzil-i mezbûr kurbunda olan cisrden ubûr idünce çekilen kesret-i zihâm **[21a]** Bir tarihte meşhûr-ı enâm olmamuşdur. Cirden mürûr mahallinde nice devvâb mânend-i habâb-ı gûte-hor-ı seyl-âb oldı. Bu cümle mukaddemâ görenler üzerine taʿyîn olunan silahdâr ocağı kethüdâsı Halîl Ağa'nın âdem taʿyîninden idüğü zâhirdi.

Silahdar, s. 5-6.

Menzil-i Kayalı. Nısfü'l-leylden berü te'akub iden yagmurdan çadır kuracak kurı yer bulunmayup, bütün ova deyâya dönmişdi. Ekser halk gırârları üzerinde beytûte idüp, hayvânât gögsüne degin balçık içinde kaldı. Fakīr dahı sandugım üzerinde sabâhladım. Ve ale'l-husûs menzil-i mezbûr kurbında olan dere taşup, ubûr olunca[ya] degin çekilen kesret-i zihâm bir târîhde meşhûr-ı enâm olmayup, nîm devvâr-ı

mânend-i ?????? gūte-hor seylâb oldı. Ve şeyhlülislâm Ali Efendi'yi dahı arabasıyla su götürmege halk etrâfından üşüp, gücle çeküp çıkarıldı. Ve has etmekçi başı etmek yetişdürememekle yolıyla tebdîl olındı.

SİLAHDAR'IN ATLADIĞI YERLER

Silahdar, 28 Muharrem, 29 Muharrem, 10 Safer, hadiselerini ve 1 Safer-8 Safer, 12 Safer-2 Rebiülevvel, 4 Rebiülevvel-12 Rebiülevvel tarihleri arasındaki hadiseleri atlamıştır.

8-YAZMA NÜSHALARI VE HUSUSİYETLERİ

Eserin iki nüshası vardır. Topkapı Revan 1310 numarada bulunan nüsha tam Londra British Museum bulunan 6647 numaralı nüsha ise eksiktir. Kreutel bizim göremediğimiz Londra nüshasının Revan nüshasından istinsah edildiğini ve eserin 99 sayfalık ikinci yarısından ibaret olduğunu söylemektedir.

118 varaktan meydana gelen Revan nüshasının müellif nüshası mı, yoksa istinsah edilmiş bir nüsha olup olmadığı tam olarak belli değildir. Eserde üç farklı kalem vardır. Biz eserin müsveddeye benzer bir halde bulunmasından ve kenarlarında ileride temize çekilecekken metne dahil edilmek üzere yeni bilgilerin yazılmasından dolayı eserin müellif nüshası olabileceğini düşünüyoruz. Nitekim eserin kenarlarında metinde yanlış yazılmış bazı kelimelerin doğrusunun yazılması da bu fikrimizi desteklemektedir[27].

9-METNİN TRANSKRİPSİYONUNDA TAKİP EDİLEN YOL

Eseri Topkapı Revan numarada 1310'da bulunan nüshaya göre tesis ettik. Ancak gerekli yerlerde *Silahdar Tarihi*'nden eklemeler de yaptık. Metinde, okunamayan bazı kelimeler (…..) şeklinde boş bırakıldı. Metnin aslında bulunmamasına rağmen cümlelerin akıcılığını ve anlam bütünlüğünü korumak için tarafımızdan eklenen bazı kelime veya ekler ise [….] olarak gösterildi.

Metinde bizzat müellif tarafından koyu ve ayrı olarak belirtilen konu başlıkları aynen muhafaza edildi,; yaprak numaraları ise metindeki yerlerine sadık kalınarak [76a] şeklinde gösterildi.

Metnin daha iyi anlaşılması için nokta, virgül, soru işareti, tırnak gibi birtakım noktalama işaretleri tarafımızdan ilâve edildi. Eserin dil ve üslup özelliklerine elden geldiği kadar dokunulmadı ve devrin telâffuz şekli, imkânlar nispetinde, yansıtılmaya

---

[27] Vr. 45a'da yanlışlıkla "peniçik" şeklinde yazılmış olan "pençik" kelimesinin doğrusu cümlenin kenarına
yazılmıştır.

çalışıldı. Ancak Türkçe kelimelerin sonundaki “b” harfleri “p”, “c” ler de “ç” olarak yazıldı.

Metni transkribe ederken basit bir trankripsiyon uygulandı; ayn’lar (‘), hemzeler (’) şeklinde; Arapça ve Farsça kelimelerde gayndan (غ) ve kafdan(ق) sonra gelen uzun vokalli kelimeler (ā, ū, ī) şeklinde gösterildi.

VEKAYİ'NAME (VEKAYİ-İ BEC)

(METİN)

[5b] İhrâc-ı Tûğ-ı Hümâyûn be cânib-i Üngürüs

Yevm-i mezbûrda sefer-i mezkûrda Üngürüs seferi nişânı tûğ-ı hümâyûn, sarây-ı sultâniyye bâbü's-sa'âde önüne ihrâc kılındı.

Yevmü'l- hamîs fî 22 M sene 1094 fî 10 kânûn-ı sânî tahvîl-i âfitâb be burc-ı delv

Evvelâ vakt-i... …. fecri ûlâdan sonra cümleden mukaddem dergâh-ı âlî kapucı başıları sarây-ı hümâyûna varup, kapucılar oturduğu taşra kapu arasında oturdular. Selîmîleri ve erkân yenlü kürkleri ve ellerinde asâlarıyla ba'dehû sipâh ve silahdâr ağaları geldi. Ba'dehû dergâh-ı âlî yeniçerileri ağası Vezîr-i mükerrem Mustafâ Ağa hazretleri yalnız kendüsi geldi. Ba'dehû Rumili ve Anadolu kadıaskeri efendiler örfleriyle, ba'dehû defterdâr efendi ba'dehû vezîr-i mükerrem Kapudân Mustafâ Paşa hazretleri ba'dehû Köprilü oğlu Vezîr-i Mükerrem Mustafâ Paşa hazretleri ba'dehû vezîr-i mükerrem Kāimmakām İbrâhîm Paşa hazretleri birer kaçar ağır atlı selîmî ve erkân yenli kürkleriyle gelüp, alâ hasb-ı merâtibehim mahall-i mezbûrda oturdılar. Ba'dehû şeyhülislâm hazretleri koçu ile gelüp bâb-ı hümâyûn önünde inüp anlar dahi cümlenün üst tarafında teşrîf-i ku'ûd-ı erzânî buyurdular. Ba'dehû devletlü ve sa'âdetlü sadr-ı a'zam hazretleri selîmî ve erkân yenlü kürk ile re'is efendi ve çavuşbaşı ağa ve selâm çavuşu dahi selîmî **[6a]** ve erkân yenlü kürk ile dîvân çavuşları mücevveze ile ve agavât-ı sadr-ı âlî destâr ile oldukları halde gelüp, semendinde peykerinden nüzûl idüp, anlar dahi varup, şeyhülislâm efendi hazretleri evinin yanına teşrîf-i cülûs buyurdular. Bir mikdâr meks ü ârâmdan sonra taraf-ı şehriyârî tûğı ihrâc içün izn-i hümâyûn oldukda bu vechile erkân-ı saltanat hazerâtı ilerü geçüp, sâhib-i devlet hazretleri fazîletlü şeyhülislâm efendi hazretleriyle beraber gidüp, bâbü's-selamın sol tarafında karâr edüp, re'is efendi ve çavuş başı ağa ve tevâbi' sâ'ire bilcümle ayağ üzre turdular. Ba'dehû müezzinân-ı şehriyârî feth-i şerîf tilâvetine başlayup tamâm oldukda kapu ağaları iki aded tûğ-ı pür-fürûğu içerüden çıkarıp, birini cümleden mukaddem sadr-ı âlî hazretleri ahz idüp, ba'dehû ol tûğa şeyhül-islâm ve vüzerâ-yı izâm yapışup, birine dahi kâdıasker vesâ'ir erkân-ı devlet yapışup, nasb olunacak mahalle geldikde şeyhülislâm efendi hazretleri, dergâh-ı Hudâ-yı çâre-sâze du'â ve niyâza başlayup, el yüze çalındığı müsâ'ında meydanda olan kırk re's kurbân-ı... olunup, ba'dehû ol iki kıt'a tûğ-ı hümâyûn mânend-i serv-i gülistân-ı feth ü nusret karşu be karşu nişânda kılındı. Ba'dehû herkes "*Yâ Rabb! Karîn-i feth ü zafer eyle*!" deyü zemzeme-i pür avâz bârgâh-ı lem- yezâl olarak menzilli menziline rû-be-râh oldılar. Vüzerâ **[6b]** mukaddemce ve

akablarınca, sâhib-i devlet ve şeyhülislâm çıkup sa‘âdet-gâh-ı devlet-penâhlarına müteveccih oldılar. Yeniçeri Ağası hazretleri hâs ahur dîvârı kurbundan vüzerâ-i izâm ve sadr-ı âlî ve şeyhülislâmı selâmlayup, ol dahi akablarınca menziline revâne oldı. Ve bu vakitde vüzerânın vesâ’ir tûğ sâhibi olanların tûğlarını kethüdâları sarâylarında nerdübân başına nihâde kıldı. Ve yeniçeri ağasının dahi tûğını kul kethüdâsı ağa dikdi. Ve şeyhülislam efendi hazretleri koçî ile sarây-ı hazret-i sadr-ı âlîye gelüp arz odasında üç sâ‘at mikdârı oturup, baʿdehû yine nerdübân başında koçusuna binüp sarâyına revân oldu. Ve bu gün rûy-ı arzda ziyâde kar var idi ve şevketlü pâdişâhımız hazretleri bir yere hareket-i hümâyûn buyurmayup, sarây-ı huld-âsârlarında ârâm buyurdılar. Ve bu gün Hüseyin Paşazâde Mehemmed Bege Şebeş-Lugoş[28] Sancağı inâyet ve Şeyhî Paşaya [Ohri][29] sancağı ihsân olundı. Hilʿat-ı hass 2

Yevmü’l-cum‘a fi 23 M sene minhu

Tûğ-ı hümâyûn bâbüʿs-selâm önüne çıkdıkdan sonra sarây-ı hümâyûnda dîvân olmamak muʿtâd ve kānûn olmagla, bu gün sarây-ı sadr-ı âlîde mahzar kadıasker anda mükemmel ve mufassal dîvân oldı. Bu mahallde sadr-ı âlî hazretleri selîmî ve erkân yenlü kürk ve kadıasker efendiler örf ve erkân yenlü kürk ve selâm çavuşu **[7a]** mücevveze ve çavuşlar mücevveze ve muhzır ağa kuka ve odabaşı dolama ve külâh ve asesbaşısıdırki ve lokmalı kürk ve subaşı perîşân ve bol yenlü kürk giyerler. Büyük tezkireci, muhzır ağa, çavuşbaşı sol tarafda**;** küçük tezkireci, selâm çavuşu sağ tarafda dururlar. Ve mehâbetlü pâdişâhımız bu gün dahi bir tarafa hareket itmeyüp, sarây-ı hümâyûna oyuncular fermân buyurdu.

Yevmü’s-sebt fi 24 M sene minhu ……

Yevm-i mezbûrda ziyâdesiyle şiddet-i şitâ vâkıʿ olmağla sâhib-i devlet hazretleri merhameten misâfir odasında iskemle üzerinde dîvân eyledi. Ve bu gün dahi şevketlü pâdişâhımız hazretleri sarây-ı behişt-âsârlarında karâr-ı harekete tercîh buyurdular.
Kudûm-ı Cezâyirluyân be-huzûr-ı sadr-ı âlî

---

[28] *Silahdar Tarihi*’nde, Şebeş ve Logoş olarak yazılıdır. Bk., *Silahdar Tarihi*, II, haz. Ahmed Refik, İstanbul 1928, s. 1.
[29] Metinde bu sancağın adı boş bırakılmıştır. Ancak *Silahdar Tarihi*, II, s. 1’de Ohri olarak belirtilmektedir.

Yevmü'l-ehad fi 25 M sene minhu

Yevm-i mezbûrda dahi huzûr-ı sadr-ı âlîde iki buçuk sâ'at mikdârı merâsim-i dîvân mürâʿât olundukdan sonra, Cezâyir Paşası İsma'îl Paşa'nın kethüdâsı Halîl Kethüdâ, bir mikdâr dayılarla âsitâneye gelüp, baʿdehû Edrene'ye vusûl bulup, bu gün hazret-i sadr-ı âlîye gelüp, kâğıdların virüp, devletlü sâhib-i saʿâdet hazretleri mezbûrları bir mikdâr söyletdikden sonra hilʿat diyüp, Halil Kethüdâ ile ma'an on beşer nefere hilʿat-ı mütenevviʿa ilbâs olundı. Mezbûrlar dahi tekrâr dâmen-bûs idüp çıkup gittiler. Ve bu gün yine şevketlü pâdişâhımız hazretleri sarâydan taşra bir yere hareket buyurmayup, teşhîz-i hâtır-ı hümâyûnlarıçün oyuncuları fermân buyurdılar. Hil´at-ı mütenevvi'a aded 15

[7b] Yevmü'l-isneyn fi 26 M sene minhu … reften Cezâyirli be-huzûr-ı hümâyûn

Yevm-i mezbûrda sarây-ı sadr-ı âlîde dîvân oldukdan sonra, Cezayirlülerin huzûr-ı hümâyûna arz olunacak pîşkeşleri sadr-ı âlî hazretlerine mukaddem arz olunup, şevketlü pâdişâhımız dahi bir yere hareket buyurmamalarıyla Mîr İsmaʿil Ağa önlerine düşüp, kendü muʿtâd olan hey'etleriyle rikâb-ı hümâyûna varup pîşkeşlerin arz eylediler. Pîşkeşleri bunlardır ki zikr olunur :

Sipah Tavâşî Ağa Gulâm-ı Efrencî Papagalye kuşı Arslan

Nefer 8 araba ile Nefer 7 araba ile Sipah 6 birisi elde beşi kafesde idi Aded 2 araba ile

Kaplan Mükemmel Cezâyir Tüfengi Kırmızı Cezâyir İhrâmı Kırmızı Cezâyir…..

Aded 2 araba ile Aded 6 Aded 12 İhramı Aded 12

Cezâyir mukaddemi Mercān tesbīh

Aded 10 Aded 15

mezbûrların pîşkeşleri makbûl-i hümâyûn-ı şehri-yârî oldukda mezbûrlara hilʿat fermân buyurup, bu defʿa da on sekiz sevb hilʿat-ı mütenevviʿa huzûr-ı hümâyûnda ilbâs olundı. Ve bu gün baʿde'l-asr Başmuhâsebeci Mustafâ Efendi'ye küçük defterdârlığıyla müceddeden binâ olunan kalyonlar nâzırlığıçün ve Matbah Emîni Mehemmed Efendi'ye

başmuhâsebecilik mansıbı içün ve Yusuf Efendi'ye matbah emâneti mansıbı içün huzûr-ı sadr-ı âlîde birer sevb hilʿat-ı hass ilbâs olundı.

Hilʿat-ı mütenevviʿa	Hilʿat-i hass
Aded 18	Aded 3

Yevmü's-selâse fî 27 M sene minhu

[8a] Yevm-i mezbûrda yine sadr-ı âlî sarâyında dîvân oldukdan sonra, şevketlü pâdişâhımız hazretleri cirid fermân buyurdu. Ve Kıbrıs'a eşkıyâ teftîşiçün fermân-ı hümâyûn ile gönderilen Serâhûr-ı Şehriyârî Mehmed Beğ otuz bir aded şakīlerin kellelerin gönderüp, Bâb-ı hümâyûn önüne ibret-i âlem içün endâhte kılındı.

Yevmü'l-erba'â fî 28 M sene minhu

Yevm-i mezbûrda vekāyiʿden nesne sûret-pezîr-i zuhûr olmayup, ancak kulun Lezez mevâcibi yazusı oldı.

Yevmü'l-hamîs fî 29 M sene minhu

Yevm-i mezbûrda hava muʿtedil olmağla, sadr-ı âlî hazretleri Timurtaş'da ve vüzerâ-i izâm ziyâfet birle ikrâm buyurdılar.

Yevmü'l-cum'a fî 30 M sene âhir erbâin âmeden Cezâyirlüyân be huzûr-ı sadr-ı âlî be-def'a-i sâniyye

Yevm-i mezbûrda mahzar-ı kadıaskerânda sarây-ı hazret-i sadr-ı âlîde iki buçuk sâ'at mikdârı dîvân oldı. Ve Cezâyirlüler vedâʿ îçün huzûr-ı sadr-ı âlîye gelüp, dâmen-bûs eylediklerinde, hazret-i vezîr-**i** Aristo satber mezbûrlara hakîmâne tevbîha âğāz idüp, nice hitâbdan sonra, "Sizler şevketlü pâdişâhımız hazretlerinin taht-ı sâye-i himâyesinde olasız ve memleketiniz bir avuç yer ola! Bundan sonra pâdişâhımız tarafından bir fermân vardıkda sûret-i inkıyâddan inhirâf ve yine mahallinde 'Biz, sizin fermân-ber kulınuz'. îz vîrseniz kulluk efendiye böyle mi olur? Sizde olan bu huşûnet nedir? Şimdi mezâ-mâ-mazî bundan sonra âgâh olasız ki inayetlü pâdişâhımız bu bâbda dahi cürmün cerr i[t]menize kalem-i afüvv-i müsâmaha keşide buyurdı. Lâkin bundan sonra **[8b]** yine bir vaktiyle adem-i itâʿat fermân-ı humâyûna cesâret iderseniz; sonra sizin içün dahi gereği gibi tedârik-i devlet-i aliyye ne ise görilür öyle bilesiz" çü bir mertebe iltizâmât-ı cevâblar ısdâr buyurdu ki gerek Kethüdâ Halil Ağa ve gerek dayılar ki, güzide söz

sâhipleri olsa gerek, bu söz nişten dem-beste ve hayrân kalup, mukābelesinde bir kelime cevâb îrâdına kudretleri olmadı. Baʿdehû sâhib-i devlet hazretleri, “Bu mahallde teksîr-i kelâm olmaz hilʿat!” diyü fermân buyurup, yedi sevb hilʿat ilbâs olundı. Fakīr ol mahalde hâzır idim. Maʿiyyetleri olan Hâcı Ali’ye bu vezîrâne tevbîh ziyâde teʿsîr eyledüğünden huzûr-ı sadr-ı âlîden taşra ağluyarak çıkdu ve mezbûrlar yigirmi gün kadar dahi mahrûse-i Edrene’de meks idüp, Âsitâne’ye revân oldılar. Hattâ Tunus Paşası Mehemmed Paşa’nın âdemisi Hüseyin Ağa dahi mezbûrlar ile maʻan rû-be-râh kılındı.

Hilʻat-ı mütenevviʿa	Hilʻat-ı kuşaklık
Aded	Aded
7	3

Yevmü’s-sebt gurre-i S sene minhu evvel-i hamsîn

Yevm-i mezbûrda şevketlü pâdişâhımız cirid fermân buyurdılar. Ve leşker pür-harâret âfitâb-ı havâlî-i berf üzre müstevlî olup, cigeri yağın erimege başladı.

Yevmü’l-ehad fî 2 S sene

Yevm-i mezbûrda sarây-ı hazret-i âsaf-ı âlîşânda riʿâyet-i merâsim-i dîvân olup, hava dahi imtizâc-ı harâret-i şems ile iʿtidâl-pezîr oldı. Ve bu gün Silistre Valisinden at hediyye geldi.

Beray-ı merdûmân-ı vali-i Silistre....

Nefer	Kuşaklık aʻlâ
3	2

[9a] Yevmü’l-isneyn fî 3 S sene

Yevm-i mezbûrda şevketlü pâdişâhımız Cem-satvet hazretleri sarây-ı himmet-bahşâlarında karâra azîmet buyurup ,bir yere harekete sûret-nümâ-yı rağbet olmadı.

Berây- ı tevâbi´-i Sadr-ı âlî

nefer 8 kuşaklık 2 a’lâ 2

Yevmü’s-selâse fî 4 S sene

Yevm-i mezbûrda sarây-ı sadr-ı âlîde dîvân oldu ve şehriyâr-ı Sikender iktidâr bir semte hareket buyuruldu.

Berây-ı tevâbi´-i sadr-ı âlî

Yevmü'l-erba'â fî 5 S sene

Yevm-i mezbûrda defter-i teşrîfâta kayda sâlih vâkıʿa zuhûr etmedi ve pâdişâhımız hazretleri dahi bir tarafa gitmedi.

Berây-ı tevâbi´-i Köprülüzâde

Nefer 5 Kuşaklık 3 â´lâ 2 ……1

Yevmü'l-hamîs fî 6 S sene

Yevm-i mezbûrda âyine-i zuhûrda ziyâdesiyle şiddet-i sermâ sûret-nümâ olmağla dîvân ve bir cânibe tevcîh-i inân olunmadı. Ancak Amuca Hasan Ağa'nın hazînedâr-ı sâbıkına Silistre Alaybeyliği ihsân olundu.

Hilʿat kuşaklık 1

Yevmü'l-cumʿa fî 7 S sene şerîf kamer

Yevm-i mezbûrda dahi dalga üzre tûfân-ı borân olmağla bi'z-zarûre dîvan-ı muʿtâd icrâsı bir-vechile mümkün olmadı. Gelen tezkireci efendiler, sarâyda olan odalarında gelen erbâb-ı hâcâtın arz-ı hâllerin buyururlardı.

Yevmü's-sebt fî 8 S sene minhu

Yevm-i mezbûrda yine bürûd-ı şitâdan gayri meydân-ı zuhûrda bir şey cilve-ger olmadı.

Berây-ı merdûmân-ı mîrimîrân-ı Musul

Nefer	Telhis	Kuşaklık	â'lâ
4	1	2	2

[9b] Yevmü'l-ehad fî 9 S sene

Yevm-i mezbûrda vakt-i ……-i kübrâda ….. Kabaniçe muhâfızı olan Vezîr-i mükerrem Abdurrahman Paşa hazretlerinin kethüdâsı Ali Ağa gelüp, kapu kethüdâsı olmak üzre hilʿat-ı fâhire ilbâs olundı. Ve bir mahlûl tîmâra iki delü sâhib çıkup**,** sadr-ı âlî-kadr hâzretleri dahi "Muhârebe itsünler! Her kangısı gālib gelür ise kılıcıyla müstehâk olmuş olur. Ona veririm" diyü buyurdukda Arnavud cinsinden olan delü, kalkan ve mızrağın alup, kılıcın kuşanup, atına süvâr olup, sarây-ı sadr-ı âlî havlîsine gelüp, hayli mişvâr virüp, hasmın meydana da'vet eyledi. Mezbûr bosnevîyü'l-asl olmağla kemâl-i ru'b u

hirâsından bir köşede ihtifâ idüp, meydana çıkmağa cesâret edememekle, sâhib-i devlet hâzretleri dahı, “Bu yiğide müstahakkdır” diyü ihsân buyurdı ve bu gün sadr-ı âlî hâzretlerine ağa-yı yeniçeriyân ve kul kethüdâsı gelüp, dâmen-bûs idüp gitti. Ve vezîr-i mükerrem Kā’imakām İbrâhîm Paşa Hâzretleri dahi gelüp, üç sâʻat mikdârı sadr-ı aʻzam hâzretleriyle oturup musâhabet eylediler.

Berây-ı merdûmân-ı kaimakam-ı İbrâhîm Paşa……

Nefer	Kuşaklık	â’lâ
5	2	3

Yevmel isneyn fî 10 S sene

Yevm-i mezbûrda sarây-ı hâzret-i âsafîde arz odasında dîvân oldı

Berây-ı tevâbi´-i sadr-ı âlî ...Telhis	Kuşaklık	â’lâ
1	3	2

Yevmü’s-selâse fî 11 S sene

Yevm-i merkūm meserret-imakrûnda sarây-ı şehriyârîde dîvân-ı hümâyûn olup, cümle kul tâ’ifesine hızâne-i kerem-paş-ı hüdâvendigârîden bin doksan üç senesinin Lezez mevâcibi çıkup her sınıfa defter mûcibince virildi**. [10a]** Baʻdehû taʻâm dîvâna gelüp, tamam oldukdan sonra, arza girmezden mukaddem dîvân-ı huzûr-ı sadr-ı âlîde ruznamçe-i evvel Seyyid Mustafâ Efendiye hassü’l-hass ve ser-gulâm-ı bâkīye hâs yâve hazinedârına ve mîr …. ve servezzâna ve rûznamçe baş halifesine ve dîvândır? hepisine birer kuşaklık hilʻat ilbâs olundı. Ve Defterdâr Hasan Efendi’ye dahi hâssü’l-hass ilbâs kılındı. Ve saʻâdetlü sâhib-i devlet hâzretlerine dahi semmûra kaplu hassü’l-hass hilʻat ve bir hassül-hass hilʻat üst ilbâs olundı. Baʻdehû yeniçeri ağası Vezîr-i mükerrem Mustafâ Ağa Hazretleri arza girüp çıktı. Baʻdehû kadıasker efendiler girüp çıkdılar. Baʻdehû sadr-ı aʻzam hazretleri ve Kā’imakām İbrâhîm Paşa ve Köprülüzâde Mustafâ Paşa ve Kâpudan Mustafâ Paşa ve defterdârân efendi hazerâtı birer birer akabince arza girüp çıkdıkda yine kubbe altına oturdılar. Evvelâ kapucubaşılar baʻdehû defterdâr efendi ve re’is efendi ve defter emîni efendi vesâ’ir üst hilʻat giyen dîvân hâceleri, bi’l-cümle dâmen-bûs-ı sadr-ı âlî idüp, tamam oldukdan sonra evvelâ sâhib-i devlet hazretleri kalkup ve vüzerâ-i izâmı selâmlayup kubbe altından çıkdı. Baʻdehû vüzerâ tertibleri üzre çıkdı. Baʻdehû dîvân halkı umûm üzre çıkup herkes menzillü menziline revân oldılar.

Hilʻat-ı	Hilʻat-ı	Hilʻat-ı	Hilʻat

Hassü’l-hass .... semmûr 1	Hassü’l-hass 3	Hass 1	Kuşaklık 5

Yevmü’l-erbaʻâ fî 12 S sene tulûʻ-ı belde

Yevm-i mezbûrda sarây-ı sadr-ı âlîde Edrene mollası mahzarında dîvân oldı ve şevketlü pâdişâhımız hazretleri bir tarafa azîmet-i hümâyûn buyurmadı. Vesâ’ir vâkıʻa zuhûr eylemedi.

Yevmü’l-hamîs fî 13 S sene

[10b] Yevm-i mezbûrda şevketlü pâdişâhımız hazretleri kendü mahsûs etbaʻı ve vezîr-i mükerrem Kā’immakām İbrâhim Paşa hazretleri **Çürük(?)** Köyü semtine doğru azîmet-i hümâyûn buyurup, lâkin taşrası karlı ve câ-be-câ eridiğinden çamurlı olmağla çendân meks buyurmayup kable’l-asr avdet buyurdılar. Sadr-ı âlî harzetleri bir yere hareket buyurmadılar.

Yevmü’l-cumʿa fî 14 S sene evvel-i Şubat atâ ve düğün(?)

Yevm-i mezbûrda muʿtâd üzre sarây-ı sadr-ı âlişânda ve kazasker efendiler mahzarında iki üç sâʿat mikdârı dîvân olup mesâlih-i ibâdullah görüldi. Ve kapucılar kethüdâsı Gazzâz-oğlı Ahmed Ağa ki, hân-ı âlişân hazretlerine muharremü’l-harâmın üçüncü günü sefer-i hümâyûna daʿvet içün gönderilmişdi. Bu gün gelüp dest-bûs-ı hazret-i sadr-ı âlî eyledi ve maʿan gelen beş nefer-i Tatara birer âʿlâ hilʿat ilbâs olundı. Ve Dobrenik ilçisi hazînesiyle bu gün şehre vusûl bulup taʿyîn olunan menziline gitti. Şehr oğlanı Mehemmed Ağa ile sekbanlar huzûr-ı sadr-ı âlîde mürafaʻ-i şerʿ oldular. Âkıbet küreğe fermân olındılar. Sebeb-i icmâle budur ki mezbûr Mehemmed Ağa taraf-ı Şam’dan gelürken yolda bir mahalde birkaç nefer haramî mezbûrun emvâlin gāret eyledikde mezkûr sekbanlar anda hazır bulunup her çend ki bunlardan feryâd-ı vüzerâ-i birle istimdâd eder. Hiçbirisi muʿayyen olmayup gözleri önünde mezbûrı soyarlar. Anlar dahi meğer Şam Vâlisî Vezîr Hüseyin Paşa Hazretleri’nin baʿzı umûrıyla taraf-ı devlete gitmişler imiş. **G**irü Şam’a giderken Eskişehre kurbunda fermânla ahz u kayd u bend ile Edrene’ye ihzâr olunmağın birkaç gün haps ve Edrene’ye vâsıl oldukda Mehemmed Ağa arz-ı hâl idüp mezbûrlar bu gün mürâfaʿa oldılar. Hakkā ki, siyâseten müstahakk-ı katl

iken kürek ile **[11a]** mucizât-ı mahzar-ı kerem ü inayettir. Berây-ı Tatarlara hân ….kethudâ ...

Kuşaklık 3 â‘lâ 2

Yevmü’s-sebt fî 15 S sene

Yevm-i mezbûrda vekāyiʿden bir şey zuhûr eylemedi. Ancak gecesi Edrene’de Kefere? kapusu kurbunda emr-i perverdigârî birle birkaç dükkân ihrâk-ı bi’n-nâr oldı.

Berây-ı merdumân-ı ağay-ı yeniçeriyân

Hassü`l-hass	kuşaklık	âlâ	nefer
1	2	2	

Yevmü’l-ehâd fî 16 S sene

Yevm-i mezbûrda ziyâdesiyle şiddetli boran olmağın dîvân olmadı. Ve şevketlü pâdişâhım hazretleri mukallid Kara Yazıcı Mehemmed Ağa’yı yağlanmış bir pehlivan ile güreşdirüp, baʿdehû bir deve üzerine bindürdüp ve devletlü vekîl Mustafâ âsaf-ı ferişte-hısâl hazretlerine irsâl kıldı. Bu hâlet-i garîbe ile sarây-ı sadr-ı âlîye geldükde hazret-i destûr-ı ferhunde-şiyem dahi kemâl-i kereminden başdan ayağa varınca esvâbın tecdîd ve bir semmûr kürk ihsân ve bir kîse akçe ile inʿâmıyla mürde cismine cân virdiler. *Ömrühümâ Allâhu Teʿâlâ* ![30]

Yevmü’l-isneyn fî 17 S sene

Yevm-i mezbûrda hava gāyetle bürûdet üzre olmağın dîvân olmadı.

Yevmü’s-selâse fî 18 S sene

Yevm-i mezbûrda **le**tâfet-i hava nümâyân olmağın şevketlü pâdişâhımız, sâhib-i devlet hazretlerin sarây-ı hümâyûnlarına daʿvet ve pehlivanlar içün güreşmek fermân buyurdular.

Yevmü’l-erba‘â fî 19 S sene 10 aded? 13 ... sâ‘at?

Yevm-i mezbûrda yine hava ziyâdesiyle sûret**-i** bürûdet göstermekle divân olmadı. Vakāyi´den dahi nesne zuhûr eylemedi.

[30] Allah, ikisine de uzun ömürler versin!

Yevmü'l-hamîs fî 20 S sene Cum'a evveli ber-hava

Yevm-i mezbûrda hava sûret-i iʿtidâl arz itmekle şevketlü pâdişâhımız hazretleri, devletlü sâhib-i devlet hazretlerin sarây-ı hümâyûnlarına daʿvet-i iltifât-ı ünvân ve pehlivanları dahi fermân buyurdular. Ve pâdişâhımız azîmet buyurmazdan evvel yeniçeri ağası ve kul kethüdâsı **[11b]** ma'an sadr-ı âlî hazretlerine ziyârete geldiler. Baʿdehû faziletlü şeyhülislâm hazretleri geldi. Re'is Efendi varup daʿvet eyledi.

Yevmü'l-cumʿa fî 21 S sene

Yevm-i mezbûrda sarây-ı sadr-ı âlîde dîvân olduktan sonra hava dahi mânend-i fasl-ı bahâr fîl-cümle güşâde olmağla sadr-ı âlî hazretleri şevketlü pâdişâhımız hazretlerine ziyâfet etmek üzre hazırlık bağçesine azîmet buyurdular ve ziyâfetden sonra pâdişâhımız ve şehzâde efendiye mükemmel birer at ve birkaç boğça pîşkeş arz buyurdu. Sadr-ı âlî hüddâmına on üç sevb hil'at ilbâs olundı ve kapudân paşa hazretlerine icâzet kürkü giydirildi.

Yevmü's-sebt fî 22 S sene tahvîl-i şems be-hūt

Yevm-i mezbûrda Dobrevnik ilçisi leşkerleriyle kable'l-asr huzûr-ı âsafîye gelüp, dest-bûs idüp, sekiz sevb hil'at ilbâs olundı.

Hil´at kuşaklık	hil'at âlâ
2	6

Yevmü´l-ehad fî 23 S sene

Yevm-i mezbûrda sarây-ı sadr-ı âlîde dîvân olduktan sonra vezîr-i mükerrem kā'immakām ve Kapudân Mustafâ Paşa gelüp, iki sâ'at mikdârı meclîs-i şerîfleriyle müşerref oldular.

Yevmü'l-isneyn fî 24 S sene

Yevm-i mezbûrda vekāyi´den nesne zuhûr eylemedi. Ancak câ-be-câ sular tûğyân itmekle buz tutdı. Hattâ köprinün başlarına çıkmağa karîb oldı.

Yevmü's-selâse fî 25 S sene

Yevm-i mezbûrda etrâf dağlarda olan karlar, kesret-i bârândan eriyüp Tunca'ya mahlût olup, şiddet-i tuğyânından üzerinde olan tahta köprü münhedim oldı.

Yevmü'l-erba'â fî 26 S sene

Yevm-i mezbûrda şevketlü pâdişâh-ı âlem-penâh hazretleri bir yere hareket buyurmayıp cirid fermân buyurdı. Ve Edrene kurbunda olan sular gittikçe ziyâde olmağa başladı. **[12a]** Hattâ köprülere çıkup, kurbundan birkaç hâne harâb ve gaflet ile birkaç âdem gark-ı âb oldı.

Yevmü'l-hamîs fî 27 S sene Cum'a sâniye be âb

Yevm-i mezbûrda Edrene etrâfından olan enhâr-ı selese mûbâlâğa üzre tuğyân idüp, cisr-i cedîd ve Minhal ve Saraçhâne civârında olan hâneler pây-mâl-i hucûm-ı leşker-i bî-emân-ı seylâb ve herkes ol menzillerde karâra bî-tâb olup, on beş yigirmi gün mikdârı sular çekilince âhar yerlere nakleyledi. Nice ihtiyârlar, "Bu mertebe seylâb-ı ziyâde ve on beş gün bir hâl üzre karâr-dâde olduğunu görmedük" diyü istiʿcâb iderlerdi.

Yevmü'l-cum´a fî 28 S sene

Yevm-i mezbûr meymenet-şânda sarây-ı âsafîde dîvân oldukdan sonra kendü sarâyına tevcîh-i inân buyurdular. Baʿdehû edâ-i cum´a Köprülüzâde Mustafâ Paşa hazretleri sadr-ı âlî hazretlerini zîyâret ve üç sâʿat mikdârı musâhabet buyurdular. Ve hâlâ Kamaniçe muhâfazasında olan Vezîr-i mükerrem Abdûrrahman Paşa hazretlerine ihsân olunan on beş yük akçenin fermânların sadr-ı âlî hazretleri Kapu-kethüdâsı Ali Ağa'ya teslim buyurdu. Ve Kassâbbaşı Mustafâ Ağa kassâbbaşılık ve koyun emâneti muhâsebelerin görüp, hidmet-i pesendîde-i sadr-ı âlî olmağla iltifâten huzûrunda bir hilʿat-ı hass ilbâs olundu.

Yevmü's-sebt fî 29 S sene

Yevm-i mezbûrda vezîr-i mükerrem kā'immakām paşa hazretleri, hazırlık bağçesinde şevketlü pâdişâhımız hazretlerine ziyâfet ittiler ve bundan akdem İslâm'a gelüp, on beş seneden berü Müslümân olan bir yahûdinin üç nefer oğlu sabî olmağla onların dahi İslâmları şerʿan babalarına tebʿan vâcib iken, kendüsi oğullarına müsâmaha idüp, bu vâkıʿa **[12b]** şuyû´ buldukda muhakkak böyle idügi müstehak? olmağın nice su'âl ve cevâbdan sonra "Ya İslâm'a gelürler yâhud salb olsunlar" diyü fermân olundukda üçü dahi İslâm'a gelüp, üçüne dahi elbise-i cedîde ihsân ve zûmre-yi müteferrikagâna ilhâk olundu.

Yevmü'l-ehad fî gurre-i Ra sene Şubat 18

Yevm-i **me**zbûrda sarây-i sadr-ı âlîde dîvân ve itmâm-ı mesâlih-i gebr ve Müslümân olduktan sonra vezîr-i mükerrem Kapudân Mustafâ Paşa hazretlerine mükemmel ve donanmış bir at pîş-keş gelüp makbûl-ı hazret-i âsafî oldukda mîrâhûrına kuşaklık ve ahur kethüdâsına ve sarâçbaşına ve yedekçi başısına birer âlâ hil'at ilbâs olundı. Ba'de'l-asr kendüleri dahi ziyaret-i vedâ'a geldükde sâhib-i devlet hazretleri dahi kendüye ser-â-sere kaplu bir semmûr kürk ilbâs buyurdı.

Yevmü'l-isneyn fî 2 Ra sene

Yevm-i mezbûrda vezîr-i mükerrem kapudân paşa hazretleri Âsitâne tarafına rû-be-râh oldı. Ve "Lütf-ı Hakk'la sular dahi bir mikdâr tenezzül bulmağa yüz tutdu " diyü şâyi' oldı. Ve bu gün şevketlü pâdişâhımız hazretleri devletlü sadr-ı âlî hazretlerin sarây-ı hümâyûnlarına da'vet buyurmuşlardır.

Yevmü's-selâse fî 3 Ra sene

Yevm-i mezbûrda mesned-âray-ı sadreyn olan Rumili kadı'askerleri Beyâzî-zâde ve Anadolu kadı'askerleri Kebirî-zâde'nin sehm-i kazâ-i nasbları amac-gâh-ı azle vusûl ve ziyâ-i kevkeb-i hükûmetleri ufûl buldı. Der-akab merhameten Beyâzî-zâde'ye Manisa ve Kebîrî-zâde'ye Ayıntab arpaluk olmak üzre ihsân olundı. Ve sadr-ı Rumili Esîrî karındâşı Mustafâ[31] Efendi'ye ve Anadolı Tezkireci Mehmed Efendi'ye tevcîh olunup, Edrene'ye teşrîfleriçün âdem ta'yin olundu. Ve bu gün simât-ı divân kemâkân sarây-ı âsafîde güsterânîde-i pîş-gâh hâcet-mendân kılındı **[13a]** ve şevketlü pâdişâhımız hazretleri Akpınâr semtine tevcîh-i inân-ı azîmet buyurup, lâkin havada muvâffakat nümây-ı tab'-ı hümâyûn olmamağla yine sarây-ı hümâyûnlarına avdet ve cirid fermân buyurdular. Ve bu gün emr-i Hakk birle yine bir mikdâr kar yağdı.

Yevmü´l-erba'â fî 4 Ra sene Cum'a-i sâlis be-hâk

Yevm-i mezbûrda ma'zûl kadıasker efendiler ta'ziyelerin arz içün huzûr-ı sadr-ı âlîye geldiler. Ve pâdişâhımız Solak Çeşmesi semtine şikâr içün azîmet-i hümâyun buyurdu. Lâkin tarîk-i mezbûrda vâkı' mezâristân kurbuna vusûl bulduklarında ilerüsi dahlgâh?

---

[31] Metinde bu isim boş bırakılmıştır. Ancak Silahdar, "Mustafa" olarak belirtmektedir. Bk., *Silahdar Tarihi*, II, 3.

olmağla girü avdet buyur'dular. Ve bu gün yine ahşama yakīn nâzır-ı darphâne-i rüzgâr nakdîne-i berfini rûy-ı zemîne bezl ü nisâr eyledi.

Yevmü'l-hamîs fî 5 Ra sene

Yevm-i mezbûrda emr-i perverdigârî birle Kārûn-ı safha-i rûy-ı zemîne numûne-i evvel-i bahâr oldu.

Yevmü'l-cum'a fî 6 Ra sene

Yevm-i merkūmda sarây-ı sadr-ı âlîde dîvân olup ba'dehû hazret-i âsafî kendü sarây-ı safâ-bahşâlarına azîmet buyurdu. Ve bu gün pâdişâhımız Burn-ı Penbelü'ye şikâra gidip, anda bir maktûl bulmalarıyla azîm teftîş ve tecessüs buyurdılar.

Yevmü's-sebt fî 7 Ra sene

Yevm-i mezbûrda maʿzûl kadıasker efendiler ziyâret-i vedâʿ içün mezbûr-ı sadr-ı âlîye geldiler. Ba'dehû dergâh-ı âlî yeniçerileri ağası geldi. Ve Cumʿa günü bulunan maktûl içün pâdişâh tarafından bu gün dahi azîm tekayyüd olundı.

Yevmü'l-ehad fî 8 Ra sene

Yevm-i mezbûrda sarây-ı sadr-ı âlîde dîvân oldı ve şevketlü pâdişâhımız hazretleri Karabayırlar semtine şikâra azîmet buyurdı. Ve Şeyh Vânî Efendi **[13b]** Âsitâne-i sadr-ı âlîye vâsıl oldı.

Yevmü'l-isneyn fî 9 Ra sene evvel ber-dil-acüz?

Yevm-i mezbûrda müjde-sitân haccü'l-hâc İbrâhim Edrene'ye vusûl buldı. Vesâ'ir vukūʿatdan

Yevmü's-selâse fî 10 Ra sene

Yevm-i mezbûrda şevketlü pâdişâh-ı Dârâ-sipâh hazretleri sadr-ı âlî makām-ı kāʿimakām lâzımü'l-ikrâm hazretleriyle vakt-i temcîd-i icâbet-penâhda niyyet ve sayd u şikâr birle rû-be-râh oldı. Ziyâdesiyle tavşan çıkup, mahzûz olduğundan gücle baʿde'l-işâ şehre vâsıl oldı.

Yevmü'l-erbaʻâ fî 11 Ra sene sâʻat dörd ….

Yevm-i mezbûrda devletlü sadr-ı ekrem hazretleri kendü hidmetlerinde olan ve bu gönüllü ve sekbân tâ'ifelerini sarâyında atlarıyla ve silahlarıyla pişgâh-ı nazarından güzerân etdirdi ve baʿdehû dîvân eyledi. Baʻdehû Vânî Efendi ziyâret-i âsafî birle memnûnü'l-hâtır oldı baʿdehû pâdişâh-ı Cem-satvet hazretleri daʿvet buyurup, huzûr-ı hümâyûnlarına mahsûs etbâʿıyla revân oldılar. Sarây-ı hümâyûnda üç sâʻat mikdârı meks ü ârâm buyurdılar. Baʿdehû behcet u sürûr ile sarây-ı nüzhet yirlerine gelüp, mesned ârây-ı izz ü iclâl oldılar.

Yevmü'l-hamîs fî 12 Ra sene

Yevm-i mezbûrda huzûr-ı sadr-ı âlîde Ayıntab beyliği içün Küçük Mehemmed Paşa oğlunun oğlu Mehemmed Beğe hilʿat-ı hass ilbâs olundı. Baʿdehû altı nefer konakçı kapucu başı ağalara ve sadr-ı âlî konakcısına Abidîn Ağa'ya ve ser-mehterân-ı hayme-i hassaya cümle birer hilʿat-ı hass ilbâs olınup, sâhib-i devlet hazretleri mezbûrlar ile maʿan otağ-ı hümâyûn yerini taʿyin etmek içün azîmet buyurdı. Ve gitmezden mukaddem Erdel tarafından Sarı Yanoş nâm bir nâme-resân elçü gelüp, dest-bûs-ı âsafî birle mesrûr oldı. *Hemişe ...sâʻire-i dîn ü Devlet-i Aliyye tahazzi' ü tezellülden zâ'il olmay, Amîn*! Hilʻat-ı hass 8

Yevmü'l-cumʿa fî 13 Ra sene mevlûd-i şerîf

[14a] Yevm-i mezbûrda saʿâdet-i zuhûrda şevketlü pâdişâh-ı gerdûn-ihtişâm ve devletlü sadr-ı âlî-makām ve faziletlü şeyhülislâm ve vüzerâ-i izâm ve sadreyn efendiler vesâ'ir ulemâ-i kirâm ve erkân-ı devlet ü lazimü'l-ihtirâm câmiʿ-i Sultân Selîm *aliyye rahmetü'r-rabbü'r-rahîm*de edâ-i salât-ı Cumʻa akabinde pâdişâh-ı kâm-kâr kasr-ı kafesde karâr buyurup, sadr-ı aʻzam mihrâba arka virüp, sağ tarafında vüzerâ-i muhteşem ve nişancı ve defterdâr ve re'is efendi ve sol cânibinde şeyhülislâm ve sadreyn ve mevâlî ve müderrisîn ve bâkī ulemâ-i âʿlâm ilm-i âlî alâ-merâtibehüm teşrîf-i kuʿûd-ı erzâni buyurup, fazîletlü Şeyh Vânî Efendi dahi bâlâ-yı kürsi-i vaʿaz ve nasihat-ı kadem-nihâde ve bu gürûh-ı pür-şekvânın cemʿiyyetinde şevk-i zebânı ziyâde olup, gazâ vü cihâda müteʿallik âyât u ehâdis ve hikâyât-ı nâdire nakl ü takrîriyle bir mertebe safâ-bahş sâmiʻa-i huzzâr olmuşdur ki, taʿbîri derece-i imkândan bîrûndur. Bir sâʿatden ziyâde eşribe-i sükkerîn-i gûnâ-gûn nush u pend ile ve ….. sâmaʻnî-i lezzet-mend eyledikden sonra alâ hasbe'l-âde niyâz u tazarruʿ birle girye-künân-ı dest-i duʻâ-yı

sûy-ı âsumâne güşâde edüp, bâlâ-yı kürsîden nüzûl ve Pehlevî Hazret-i fetvâ-penâhîde mesûl buyurdular. Ba‘dehû Saçlı İbrâhim Efendi-zâde Abdülhay Efendi dahi çıkup, nısf sâʿat merâsim-i vaʿaza riʿâyet idüp indi. Baʿdehû Köse Mehemmed Efendi çıkup o dahi indi. Bu üç vâʿiz efendilere hızane-i atâ-yâb-ı şehriyârîden sofa kaplu birer semmûr kürk ihsân olundu ki, her biri itmâm-ı vaʿaza karîb oldukda sarây-ı atîk baltacılar kethüdâsı boğça ile getürüp, karşu tutup, kürsîden indüği gibi ilbâs ederdi. Baʿdehû mahfil-i şerîfde evvelâ Üsküdarî Çiçekçi Ali Çelebi; sâniyen Vâlide Sultân Câmi‘i’nin mü’ezzin başısı Ömer Çelebi; sâlisen Yahya Çelebi mevlîd-i şerîf-i nebevî kırâ’at ittiler. Bunların dahi herbirine birer hilʿat ile surre ihsân olundu. Bu aralıkda hacc-ı şerîf müjdecisi Hâcı İbrâhîm Ağa gelüp, mihrâb önünde sadr-ı âlî hazretlerine dest-bûs idüp, şerîf-i Mekke hazretlerinin nâmesin arz eyledi. Sâhib-i devlet dahi çavuşbaşı ağayı **[14b]** taʿyin idüp, re’is efendi dahi nâmeyi sağ eline alup huzû‘-ı tâm birle halkın arasından geçüp, varup nâmeyi dârü’s-sa‘âde ağasına teslîm, anlar dahi huzûr-ı hümâyûna teblîğ buyurup baʿdehû merkūm Hâcı İbrâhîm dahi huzûr-ı hümâyûna iletüp, zemîn-bûs etdirildikden sonra hilʿat-ı hass ilbâs olundı. Vânî Efendi kürsîye çıkdıgı gibi gülâb ve buhûr u şerbetleri pey-ender-pey Sarây-ı Atîk baltacıları zülüflü baltacılar nişimin ârâ-yı müttekâ-yı kuʿûd olan vüzerâ ve ulemâ vesâ’ire idare ve kanadil-i zevk ü sürûru enâreden hâlî olmayup, cümleden sonra şeker işleri fağfûr ve çini tabakçılar birle yürüyüp herkesin tutî-i zebân dimâğı bu lezzetden hissemend ve gûyâ oldı. Baʿdehû kesîr kesîr olup, vüzerâ ve ulemâ ve a´yân menzillerine revân oldular. Sadr-ı âlî hazretleri varup, kafesde şevketlü pâdişâhımız hazretlerine buluşup, tebrik-i mevlîd-i şerîf eylediler. Baʿdehû saʿâdetle anlar dahi zemîn bûs idüp, devlet hânelerine azîmet buyurdular. Pâdişâhımız hazretlerine bir iki tabla taʿâm gelüp, bir mikdâr tenâvülden sonra ezân-ı asr okunup, salâtı edâ buyurduktan sonra çıkup, şevket-i şâhâne birle sarây-ı hümâyûnlarına tevcîh-i inân-ı semend-i azîmet buyurdular. Bu mahalde vüzerâ kallâvî ve erkân yenlü kürk ve şeyhülislâm ve sadreyn vesâ’ir ulemâ ve müderrisîn örf ve lokmalı sof ve defterdâr ve re’is efendi ve çavuşbaşı ağa selîmî ve erkân yenlü kürk ve muhzır ağa süpürge ve dergâh-ı âlî yeniçeri çavuşları kiçe ve yassı ser-â-ser kemer ve yeniçeriler ser-â-pâ kiçe giyerler. Vech-i meşrûh üzre olmak bu Devlet-i Aliyye’de kānûn-ı kadîmdir.

Yevmü’s-sebt fî 14 Ra sene hilʿat-ı umûm

Yevm-i mezbûrda sefer-i hümâyûna me’mûr olan tavâ’if-i asker-i nusret-esere huzûr-ı hümâyûn merâtiblerine göre umûm üzre hilʿat-ı mütenevvi‘a ilbâs olındı. Evvelâ seherî

Kabak Meydânı'nda her sınıf içün mehterhâne-i âmireden **[15a]** çerke ve çadırlar kurılup cümle erbâb-ı sefer gelüp yerlerinde karâr ve hil'atların pür-rûşen eyledikleri maʿrûz-ı bârgâh-ı şehriyârî oldukda şevketlü ve himmetlü pâdişâhımız hazretleri dahi içerüden süvâr-ı esb-i sabâ-reftâr olup sa'âdetle gelüp meydân-ı mezbûra nâzır olan kasırda ayânen hâzır oldı. Evvelki gün defter-i hilʿatın bir sûretin kendüleri alup ve "Huzûrumda hilʿat giyenler kim ise isimleriyle teşrîfâtçı cehren okusun" diyü fermân buyurmalarıyla misli sebk etmiş maʿnâ değil iken bu fakīr, hezâr-şerm ü hacâlet ile huzûrlarına şetm ü girye defter mucibince hilʿat giyüp, gelüp, zemîn-bûs idenleri cehren kırâ'at eyledim. Ancak ahâli-i dîvândan esîr-i dâm-ı hubb-ı câh ve menâsıb-ı penç-i derûn olan baʿzı taze res bü'l-heves kendü zuʿm u pindârları üzre birbiriyle tekaddüm da´vâsına düşüp, huzûr-ı hümâyûnda defter-i hilʿat tertîbi üzre gelmeyüp ve muvâcehe-i pâdişâhîde kezâlik bi'l-hassa müveddiʿ olan mehâbet-i şâhâne müstevlî olduğundan bir tarafeyn-i şerer(?) olup, bir iki mahallinde Ahmed bin Mehemmed Mustafâyı Hüseyin okuduğumda bâlây-ı kasrdan "Yanlış okudun, öyle değildir" diyü iltifât-ı hitab ile tashîh-i hatâ belki(?) ayn-ı ıtâ buyurdular. Bu cümle tertîbleri üzre hilʿatların giyüp gelüp, zemîn bûs idüp, gitdiler. Baʿdehû vüzerâ-izâm dahi kasr-ı mezbûrda semmûr kaplu, hassü'l- hass hil'atlar ve nişâncı paşa sade hassüʿl-hass giyüp onlar dahi menzillerine rû-be-râh oldular. Cümleden sonra hazret-i sadr-ı ekrem dahi zemîn bûs-i vedâʿ idüp, otağ-ı hümâyûn yerini tekrâr görüp, taʿyîn etmek içün revâne oldı. Pâdişâhımız dahi bir mikdâr meks idüp, saʿâdetle içerüye tahrîk-i rikâb-ı azîmet buyurdular. *Allahü Te'âlâ Hazretleri vücûd-ı şerîflerin hatâlardan masûn ve mahfûz eyleye, Amîn!*

Yevmü'l-ehad fî 15 Ra sene Ahir-i berdü'l-acūz?

Yevm-i mezbûrda sarây-ı sadr-ı âlîde iki sâʿat mikdârı şâhid-i divân arz-ı dîdâr eyledükden sonra livâ-i Aclûn Ali Paşa'ya ve livâ-i Pasin Ali Bey'e ve livâ-i Erbil Halîl Bey'e ve livâ-i Adilcevâz Süleymân Bey'e ve livâ-i Nablus Ahmed Bey'e ve livâ-i Resmo Mehemmed Bey'e tevcîh olunup, **[15b]** huzûr-ı âliyye birer hilʿat ilbâs olundı ve şevketlü pâdişâhımız bu gün semt-i şikâra azîmet-i hümâyûn buyurup, sadr-ı âlî hazretleri dahi kendü sarâylarına teşrîf-i hareket buyurdılar.

Yevmü'l-isneyn fî 16 Ra sene ihrâc-ı otağ-ı hümâyûn

Yevm-i mezbûrda cennet-makrūnda? tûğ-ı pür-fürûğ ile otağ-ı hümâyûn Kabak Meydanı'nda muʿayyen olan mahalle vazʿ u nasb olundı. **Bir Yere Tertîb**: Evvelâ saʿâdetlü asâf-i kaviyyü'l-iktidâr hazretlerinin delü ve gönüllü sekbânları kendülere mahsûs olan alay pusatı ile cümleden ilerü yürüyüp, akablarınca müteferrika ve çaşnigîr ve vâcibü'r-reʿâyâ ve kapucubaşı ağaları mükemmel ve müzeyyen alay pusatıyla kendülerinin iç hüddâmlarıyla baʿdehû sadr-ı âlî hazretlerinin hidmet-i aliyyelerinde olan selâm ağası ve kethüdâ-yı bevvâbîn ve mektûbî ve tezkireci efendiler ve re'is efendi hazretlerinin iç hüddâmları birer müteʿayyin âdemler ile mükemmel alay pusatıyla tertîb-i mezbûr üzre yürüyüp, cümleden sonra sadr-ı âlî kethüdâsı Ahmed Ağa dahi ve devletlü sâhib-i saʿâdet hazretlerinin nur dîdesi iki beğlerin mürafa'atıyla(?) zerre ve tirkeş ve sof kerrake ile sâhib-i devlet hazretlerinin bi'l-cümle enderûn ağaları zerre ve zerrîn külâh ve kolcak? ve yancık ve tüylü zülüflü mızrak ile müzeyyen olup, dahi akablarınca mehterhâne ve lûle ârâ olarak sarây-ı sadr-ı âlîden çıkup, Saraçhâne Köprüsü'nden geçüp, sarây-ı hümâyûn-ı pişgâhîde atdan inüp, konakçı ve tûğcular ile içerü girüp, duʿâ vü senâdan sonra Bâbü's-saʿâde önünde nişân kılınan iki aded ve tûğ-ı hümâyûnu refʿ idüp ve bu mahalde konakcı ve tûğciyân ve alemdârân muʻtâd-ı kadîm üzere hilʿatlar ilbâs olundu. Baʻdehû kethüdâ-yı mûmâ-ileyh nesak-ı mezbûr üzre kabl-i hamâm pişgâhından güzerân ve Sultân Bâyezid Câmiʿi'ne varup, defterdâr efendi mahzarında mehterhâne ocağı halkına vesâ'ire ki, ilbâs-ı muʿayyen olanlardır, hilʿatlar giydirildikden sonra yine kethüdâ beg süvâr-ı semend-i hoş-reftâr olup, otağ-ı hümâyûn-ı cedîd ki, yüz bin guruş olmuşdur ve develer ile maʿan Yalnızgöz(?) cisrinden ubûr ve Üç Şerefelü Câmiʿ kurbundan mürûr ve yine sarây-ı asâfî pişgâhından bir defʿa dahi Sarachâne Köprüsün geçüp, Kabak Meydânı'nda **[16a]** vâkıʿ kasr-ı şâhînin önünden birer birer her sınıf alayın gösterüp mukaddem taʿyîn olunan mahalde arâm…kıyâm gerdûn-ı ihtişâm kılındı. Tûğ-ı hümâyûn dahi pişgâh-ı otağ-ı şehriyârîde nişâne kılındı. Bâʿdehû tertîb-i alay yürüyüp, herkes girü şehre avdet ve birkaç gün dahi menzillerinde ikāmet eylediler ve bu alay-ı zînet-nümâ-yı şevketlü pâdişâh-ı gitî-sitân hazretleri Saraçhâne cisri civârında olan kasırdan ve devletlü vâlide sultân hazretleri Kabak Meydanı'nda olan kasırdan seyr ü temâşâ buyurdular. Ve baʿde'l-asr Kamaniçe defterdârlıgı içün Seyyid Ali Efendi'ye huzûr-ı sadr-ı âlîde hilʿat-ı hass ilbâs olundı.

Yevmü's-selâse fî 17 Ra sene hubût-ı kamer âmeden-i esbân an cânib-i şehriyâr be hazret-i sadr-ı âlî

Yevm-i mezbûrda muʿtâd-ı kadîm-i kerem-i şehinşâh bende-nevâzı …muktezâsı üzre hazret-i pâdişâh-ı âlempenâh hazretleri serdâr-ı nusret intimâsı olan vekîl-i saltanat-ı uzmâ ve devletlü, saʿâdetlü Vezîr-i azâm Mustafâ Paşa hazretlerine mirâhûr-ı evvel Süleymân Ağa kullarıyla mükemmel pusatla bir esb-i sabâ-reftâr ve yedi res dahi yelkendiz(?) semend-i hûb girdâr ihdâ buyurup sarây-ı nusret-nümâ-yı âsâfiye vâsıl oldukda içerü meydâna getürülüp, devletlü sâhib-i devlet hazretleri kendüleri Binektaşı dibine varup, tevkīr-i tâm birle istikbâl ve pusatlı olan kemiyyet-i hümâyûna bâlin(?) dîdelerin bûs ve rikâb-ı semend-i izzet-me'âbına rûyimâl idüp, baʿdehû iskemle üzre karâr ve birbirine kemâl-i şevk ve hulûs-ı bâl birle nazar-ı itibâr-ı hüsn-i kabûlü tekrâr buyurdukdan sonra Mîrâhûr Süleymân Ağa'ya çukaya kaplu bir semmûr kürk ilbâs olundı ve dört kîse guruş ve üç çuka ve üç kumaş inʿâm ve maʿan gelen âhûr halîfesine hass ve âhûr kethüdâsına ve nalband başıya birer kuşaklık ve Serâhûr Dilâver Ağa'ya dahi bir kîse guruş ile bir hilʿat kuşaklık ilbâsıyla ikrâm buyurdular ve sâbıkā küthûday-ı cây-ı yeniçeriyân olan Muslı Ağa'ya surre eminliği içün, huzûr-ı sadr-ı âlide bir hilʿat-ı hass ilbas olundı ve mezbûra dârü's-saʿâde ağası dahi bir hilʿat-ı fâhire giydürüp kendü yanından olup mîrîden olmamak üzredir ve sâbıka Âsitâne subaşısı olan ağaya[32] ordu-yı hümâyun subaşılığı içün bir sevb kuşaklık **[16b]** hilʿat ilbâs olundı. Baʿdehû sadr-ı âlî hazretleri otağ-ı hümâyûn kurulduğu mahalle azîmet buyurdı ve bu gün şevketlü pâdişâhımız hazretleri otağ-ı hümâyun vaʿz olan mahalle yelken (?)-endâz seyr ü temâşâ eder iken, ordu-yı hümâyunda vâfir kırmızı çukadan hayme (?) görüp, "İstikşâf-ı hâl-i garâbet me'al içün bu makūle obayı kadîmden kurmağa me'zûn olanlar kimlerdir" diyü teşrîfât defterine nazar olunmasın fermân-ı hümâyûn buyurmalarıyla fî'l-hakīka deftere mürâcaʿat olundukda altmış dokuz senesinde Burusa'ya ve seksen üç senesinde Kamaniçe'ye azîmet-i hümâyûn vâkıʿ oldukda hazret-i sadr-ı âlî-makām ve faziletlü şeyhülislâm ve vüzerâ-i kirâm ve sadreyn efendiler ve beğlerbeğilik pâyesiyle olup olmayan defterdâr ve yeniçeri ağası ve nişâncı ve re'isülküttâb olanlar kurup mâʿadâ orduda olan her kim ise bunların kura geldikleri kırmızı çukadan obayı kurmamak içün tenbîh olunduğu tarîh-i maʿlûmuyla defterde mestûr bulunmağın mahallinden aynıyla sahlı sûreti ihrâc ve sadr-ı âlî hazretleri telhîs eylediklerinde cevâbında, "Bu makūle iki

[32] Metinde isim bölümü boş bırakılmıştır.

direkli kırmızı çuka obayı mezkûrü'l-esâmî olanlardan gayrı ...binâen... bir ferd kurmasın!" diyü sâdır olmağın sâ'ir bir kimesne kuramadı. Ba'dehû huzûr-ı hümâyûnlarına tereddüdü olan İshâk Efendiye dahi lisânen izn-i hümâyûnları sudûr bulmuşdur**.** Lâkin Dirimevi? taʿbir olunan Türkman obasına tenbîh olunmadı. Kudreti olanlar kurmuşdur ve kırmızı çuka örtülmüş koçu "dahi kimesne getürmesün! Getüren dahi pûşidesin beyaz veya mâ'î itsün!" diyü tenbîh-i hümâyûn sudûr buldu ve "Aşikâre bî-illet olanlar koçusuna girmesin!" diyü kezâlik tenbîh vârid oldu. Ammâ yine küttâb efendiler naz-perver olduklarından bir menzilden bir menzile at üzerine oturmağa tahammül edemeyüp, **[17a]** ekserî yeniçeriler ile olsun ilerüye gider oldılar. Vâkıʿada nice yasag oldukça bir hâce-i dîvân belki hulefâdan ba'zı nev-zuhûr mezbûr çelebiler zevk ve huzûr içün çomaklarla oba kurar oldular ve yollarda kezâlik çelebinin birini ol kırmızı çuka örtülü koçusunun içine alup gâh u gâh yanına ki yatduğu yerde ayacıkların ve dizlerini oğdırup, bir altunluk keven? zâde işi çubuğa ud u anber ile âlûde olmuş duhânını makhûr koçunun penceresinden savurarak âlem ile gider oldılar. Hâkim olduğuçün neylesün iyi der ki bu makūle süfehânın ibret-i âlem içün birkaçının hakkından geliniz. Hiç olmazsa bari taʿzîr-i belîğ edelerdi. Bu mertebe güft u gûya mü'eddi olmazdı ve kâşki bu mezkûr olan erkân-ı devletden gayrisine mutlak koçu yasağ-ı azîm oldu ki yollarda ve cisrlerde ibâdullâhın mürûr ve ubûruna takallüt vermeyüp, herkes bu râh-ı gazâda zarâr isâbetinden âsûde olurlar idi. *Allâhu Teʿâlâ hazretleri şevketlü pâdişâhımıza ömr-i tavîl ihsan ve bi'l-cümle ibâdullâhın hayırlû umûrun müyesser ü emân eyleye! Amîn!* Sebakü'l-Kurân Hil'at-ı Hass Hil'at Kuşaklık 2

Yevmü'l-erbaʿâ fî 18 Ra sene ihrâc-ı ordu-yı esnâf

Yevm-i mezbûrda muʿtâd üzre esnâfın ordu alayı çıkup, her sınıf başka başka tertîbleri üzre gûnâgûn hây u hûy ve zînetleri ile ve alemlerin çekerek ve tabl ve nakkārelerin kakarak, Sultân Selîm Câmiʿi havlisinden yola dizülüp, sarây-ı sadr-ı âlî pişgâhından ve Saraçhâne Köprüsü'nden geçüp, ordu-yı hümâyûn olduğu mahalde yolun iki cânibinden çadırların kurmuşlardı. Ve bu alayı şevketlü pâdişâhımız hazretleri Kabak Meydânı'nda olan kasırdan ve devletlü Vâlide Sultân ve Haseki Sultân hazretleri Saraçhâne kurbunda olan kasırdan seyr ü temâşâ buyurdular. Ve sadr-ı âlî hazretleri dahi sarâylarında yola nâzır şeh-nişînden seyr buyurdılar**. [17b]** Ve orducı başıya bir kuşaklık ve etmekçi başıya ve ordu nâ'ibine ve kasabbaşıya birer aʿlâ hil'at, kethudâ-yı sadr-ı âlî odasında

defterdâr efendi maʿrifetiyle giydirildi ve sadreyn efendiler gelüp, ziyâret-i vedâʿ idüp gittiler.

Yevmü'l-hamîs fî 19 Ra sene hurûc-ı ocağ-ı yeniçeriyân be-Meydân-ı Kabak umûmen

Yevm-i mezbûrda dergâh-ı âlî yeniçerileri umûm üzre müretteb ve mükemmel alaylarıyla, Yeniköprü tarafından dizülüp, ibtidâ sakaları baʿdehû neferâtı baʿdehû çavuşları ve çorbacıları baʿdehû ocak zâbitleri baʿdehû kul kethüdâsı İsmâʿil Ağa baʿdehû yeniçeri kâtibi Mahmud Efendi baʿdehû vezîr-i mükerrem Mustafâ Ağa baʿdehû içoğlanları zerre vü zerrîn külâh ve bâ-nacak ve mızrak ile yürüyüp sevk-i Saraçhâne Meydanı'nda ve Üç Şerefelü kurbundan geçüp, sarây-ı âsafîden güzerân idüp, cisr-i Saraçhâne'den mürûr ve Kabak Meydânı kasrının pîşgâhından ubûr idüp, ordunun ucunda bir sahrâda nihâde kılınan hiyâm-ı nusret-encâmlarında karâr u ârâm eylediler. Şevketlü pâdişâhımız hazretleri mezbûr alay-ı dehşet-nümâyı Kabak Meydânı kasrından ve devletlü Vâlide Sultân ve iffetlü Haseki Sultân Hazretleri Saraçhâne Köprüsü civârında olan kasırdan ve saʿâdetlü sadr-ı âlî hazretleri sarâyında olan şeh-nişînden seyr ü temâşâ buyurdular. Hakkā ki, pesendîde olunacak mertebe müzeyyen alay idi. *İnşallâh u Teʿâlâ ocakların maʿmûr eyleye*! Baʿdehû âsitâne kā'immakāmı Vezîr-i mükerrem Mahmud Paşa Hazretleri tarafından devletlü, saʿâdetlü sadr-ı âzam hazretlerine iki res yelkendiz? at pîşkeş gelüp kapu kethüdâsına bir hilʿat-ı hass ve mirâhûrına bir kuşaklık hilʿat ilbâs olundu. Baʿdehû sadr-ı âlî hazretleri Timurtaş'da olan çiftliklerine tevcîh-i inân-ı semend-i isâbetmend azîmet buyurdular.

Yevmi'l-Cumʿa fî 20 Ra sene surre-i şerîfe

Rûz-ı mezbûr-ı fîrûzda haremeynü'ş-şerîfeyn tarafına gidecek surre-i şerîfe **[18a]** ihrac olundı. Eğerçi surre-i şerîfe ihrâcı mah-ı recebde muʿtâddır. Lâkin şevketlü pâdişâhımız sefer-i hümâyûna müteveccih olduklarından mukaddem ihrâcı maʿkūl görüldi yerin tertîb evvelâ Kabak Meydânı'nda olan kasr-ı pâdişâhînin civârında çerkeler kurulup, sokaklar çekildi. Teberdarân-ı Sarây-ı Atîk bi'l-cümle kahve vü şerbet ve gülâb ve buhûrı âmâde eylediler. Ve cümle hizmetde olan onlar idi. Baʿdehû mahfil-i şerîf ve didigin(?) meydânda vaʿz olunan ayaklı tahtalar üzre vaʿz eylediler. Re'is efendi taraf-ı şehriyârîden şerîf hazretlerine tahrîr olunan nâme-i hümâyûnı seherî getürüp, dârü's-saʿâde ağâsına teslîm idüp, kendüye hilʿat-ı hassü'l-hass ilbâs olunup, onlar yine dönüp

sarây-ı sadr-ı âlîye geldiler ve cümle hükkâm tâ'ifesi meydân-ı mezbûrun bir tarafında cemʿiyyet birle, "*Allahu yensuru's-sultân*" sadasını peyveste-i kubbe-i âsumân idüp âhir meclise değin asla sukût ve ârâm itmediler. Baʻdehû ulemâ ve meşâyih ve hüffâz ve mü'ezzinân gelüp, çerkelerde oturup, taʿâm ve kahve ve şerbet ve buhûr ile ikrâm oldukdan sonra şevketlü pâdişâhımız hazretleri dahi harem tarafından hurşîd-i cihân-ârâ gibi cilve nümâ olup, kasr-ı mezbûrda inân riz ârâm ve dîde-künân-ı seyr ü temâşâ oldular. Baʻdehû baltacılar mahfil-i şerîfî elleriyle kaldurup, pâdişâhımızın karşusuna getürüp yine tahtaları üzre vaz eylediler. Baʻdehû develeri getürüp baltacılar elleriyle mahmil-i şerîfî tahmîl eylediler. Baʻdehû dârü's-saʿâde ağası zemîn bûs idüp, devenin zimâmını alup, huzûr-ı hümâyûnda deveyi bir iki üç defʿa devr itdirdikden sonra mirâhûr-ı evvel Süleymân Ağa'ya teslîm-i zimâm idüp, yedeği dahi küçük mirâhûr ağâ vekîli alup meydânda devr itdirmeğe başladılar. Mahmil-i şerîfi dörder nefer uzun boylu baltacılar iki tarafdan tutarlar idi. Ve bu aralıkda miralem ağa ve yedi nefer kapucubaşı ağalar selîmîleriyle gelüp, zemîn-bûs idüp, meydânda el bağlayup ayağ üzre durdular. Baʿdehû meydânda **[18b]** surre-i şerîfe hazînesini sanduklayup, katârlara yükletdiler ve hattâ huffâz aşr-i şerîf kıra'ât idüp müezzinler tasliye ve tarziyye alup duʻâ vü senâlar olundu. Baʿdehû surre emînine bir hilʿat-ı hass giydirülüp dârü's-saʻâde ağası yine zimâmı eline alup, üç defʿa devr itdirdikten sonra Surre Emini Muslu Ağa yeniçeri kethüdâ yerinden çıkmışidi ana teslim eyledi. Ol dahi zemîn-bûs idüp zimâmını alup, çeküp götürdi ve halk dahi dağulup gitti. Dârü's-saʿâde ağası selîmî ve erkân kürküyle dîvân rahtı ve abayla ata süvâr olup kapu ağası hazinedâr-başı, kilercibaşı ile maʿan mahmil-i şerîfî Saraçhâne Köprüsü'ne varınca teşyîʿ idüp, baʿdehû dönüp geldiler ve giderken gelürken baltacılar iki sıra dizilüp, yürüdüler. Bundan sonra herkes menzillü menziline revân oldular.

Şerîf hazretlerine hil'at-ı hass 2 güher

Kâbe-i mükerreme kadısına hil'at-ı hass 1

Medine-i Münevvere kadısına hil'at-ı hass 1

Şeyhül-harem-i Mekke-i mükerremeye hil'at-ı hass 1

Şeyhül-harem...sabık hil'at-ı hass 1

...hil'at 1

Kabe müftüsüne sof 1

Nâ'ibü'l –harem-i Medine-i münevvere sof 1

Hazinedâr-ı Medine-i Münevvere sof 1

Ferrâş-ı Nâ'ib-i Medine sof 1

Ferrâş-ı Kudsî Şerîf sof 1

Mekke-i mükerremede mersumSultân Süleymân Hân Müderrisi efendiye sof 1

... sof 7 kuşaklık 14

Surre-i şerîfe ihrâcında huzûr-ı hümâyûnda ihsân olunan hil'atlardır:

Dârü's-sa'âde ağasına hil'at 1 ...hil'at 1

Re'is efendiye hassü'l-hass hil'at 1 Müfettiş efendiye hil'at-ı hass 1

Muhâsebeci efendiye hil'at-ı hass 1 Mu kata-i Haremeyne hil'at-ı hass 1

Ağa yazıcısına hil'at-ı hass 1 Ser Kahve ağasına hil'at-ı hass 1

Sakabaşılara hil'at-ı hass 2 Surre eminine hil'at-ı hass 1

Emîn-i matbah-ı âmire hil'at-ı hass 1 Ağa babasına hil'at kuşaklık 1

Şehremîni efendiye hil'at kuşaklık 1 Aşçıbaşına hil'at kuşaklık(?) 1

Masraf kâtibine hil'at kuşaklık 1 Helvacı başına hil'at kuşaklık 1

Ekmekçi başına hil'at-ı âlâ 1 Kâtib-i…bevvâbına hil'at-ı alâ 1

Baltacılar kethüdâsına hil'at-ı ser-â-ser 1 Surre-i şerîf hazînedârları harem ağalarına hil'at-ı ser-â-ser 2

Baltacı ve ahur-ı hassa hazînedârına atlas kuşak 3 Şâkirdân-ı hidemât-ı surre-i şerîfe atlas….. 9

Yevmü's-sebt fî 21 Ra sene

[19a] Yevm-i mezbûrda âsitâneden gelüp Solak Çeşmesi sahrâsına nuzûl eden dergâh-ı âlî cebecileri mahall-i mezbûrdan kalkup, şehre konmayup, alayların göstererek sokak doğru çadırları olan mahalde karar eylediler. Sadr-ı âlî, sarâyında olan kasrından seyr eyledi.

Yevmü'l-ehad fî 22 Ra sene

Yevm-i mezbûrda sarây-ı sadr-ı âlîde dîvân oldı. Ve Françe pâdişâhına taraf-ı saltanat-ı aliyyeden nâme-i hümâyûn yazulup göndermek içün kapu kethüdâsına teslîm olundı.

Yevmü's-isneyn fî 23 Ra sene umûm üzre çadırlara çıkıldığı mahaldir.

Yevm-i mezbûrda şevketlü pâdişâh-ı kiş-ver sitân hazretleri envâ'-ı haşmet ve ünvân-ı şehriyârî birle sarây-ı bihişt-âsârlarından otağ-ı hümâyûn-ı gerdûn-fersâlarına teşrîf-i nüzûl buyurdular. Bu tertîb üzre evvelâ Kā'immakām İbrâhim Paşa ve sâniyen Musâhib

Paşa sâlisen Sadr-ı a‘zam Mustafâ Paşa hazretlerinin meziyyetleriyle Tatar ve delü ve gönüllü ve sekbân ve müteferrika ve çaşnigîr ve vâcibü’r-ri’âye ve kapucubaşı ağaları ve kethüdâlarıyla iç hüddâmları tabl u alemleriyle bâb-ı sarây-ı sadr-ı âlî önünden ve Saraçhâne Köprüsü üzerinden güzerân idüp Kabak Meydanı kurbunda sağlı sollu alaya durup ve sipâh ve silahdâr ve yeniçeri halkı ve zümre-i cebeciyân ve tâ’ife-i topçuyân dahi bi’l-cümle müretteb ve müzeyyen alay pusatlarıyla ol mahal tarafında âmâde oldular. Vüzerâ-i izâm ve ulemâ-i kirâm vesâ’ir erkân-ı devlet ve âʿyân-ı saltanat dîvân kapusı kurbunda müterakkıb-ı hurûc-ı şehriyârî oldular. Baʿdehû şevketlü pâdişâhımız hazretleri dahi ser-â-pâ müstagrak-ı esvâb-ı murassa olduğu halde şevket ü iclâl ve haşmet ü ikbâl birle mânend-i âfitâb-ı burc-ı kemâl taşrada muntazır-ı kudûmî olan kullarına arz-ı cemâl-i hümâyûn-fâl ederek âzim-i otağ-ı gerdûn-misâlleri oldı. Kendüleri destâr-ı şerîfleri üzre iki murassa sorguç ve bir mücevher çelenk takunup ve beyaz çukaya kaplu semmûr yakalı kabaniçe giyünüp ve miyânına murassa şimşîr ve tîrgeş bent idüp ciğer köşesi Sultân Mustafâ Hazretleri dahi murassa zerre ve serinin üzerine yeşil sırmalı serbend-i keşmiri sarunup ve çukadâr ve silahdâr ve bi’l-cümle enderûn ağâları muʿtâd üzre alay pusatları gök demüre gark olup, vüzerâ-i izâm kallâvî ve muvahhidî ve tîrkeş ve şalvar ve çerkes ile ve defterdâr ve nişâncı ve re’is efendi dahi selîmî ve erkân kürkleriyle ve kolçak ve şimşîr ve tirkeş ve dîvân rahtlı abâyiyle ve dîvân hâceleri dahi mücevveze erkân-ı kürkle müteferrika gedüklü ve çavuşan dahi mücevveze ve erkân kürküyle ve tîrkeş ve şalvar ve çerkes ile oldukları hâlde pişgâh-ı şehriyârîden ubûr eylediler**. [19b]** Ve pâdişâhımız, âdem başı kadar mücevher topuz urmuş idi, bir tertîb üzre şehriyâr-ı felek-iktidâr hazretleri otağ-ı hümâyûnlarına teşrîf ve taht-ı alî-baht...üzre karâr buyurdukdan sonra vüzerâ-i izâm kethudâları menzilli menzillerine rû-be-râh oldı. Sâhib-i devlet hazretleri huzûr-ı hümâyûna duhûl olup kürk ilbâs oldukdan sonra sâhib-i devlet hazretleri taşra çıkup vüzerâ vü ulemâ önünce yürüyüp otağ-ı âlîleri kapusu yanında selâm durup selâmlayup herbiri menzilgâhına rû-be-râh oldı. Ve sâhib-i devlet hazretleri dahi otağına girüp, erkân-ı devlet varup, tebrik-i menzil içün dâmen-bûs ve destûr-ı ekrem edüp herbiri çâdırına revân oldular. Bu gün şevketlü pâdişâhımız hazretleri, mezkûr alayı Sarâçhâne Köprüsü kurbunda olan kasırdan seyr eyleyüp tamâm oldukdan sonra saʿâdetle kendüleri dahi âfitâb-ı gitî-fürûz gibi âsitâne-i devletden zuhûr ve bürûz eyledi. Bir mertebe müzeyyen alay olmuşdur ki, taʿbîri hadd-i imkândan birûn ve bu defʿa gösterilen zîb ü zînet, sâbıkda olan alaylardan birkaç mertebe efzûn idi. *Allâhu Teʿâlâ hazretleri mübârek ve meymûn ve envâʿ-i*

fütûhât-ı celîleye makrûn eyleye, Amîn! Ve pâdişâhımız otağ-ı hümâyûnda bir saʿât mikdârı meks idüp harem-i hümâyûnlarına azîmet buyurdular. Ve bu gün baʿde'l-asr pişgâh-ı otağ-ı hümâyûn kös-i hâkânî ve mehterhâne çalınmağa ibtîdâ olundu. Ve bu gün alaydan sonra orduda bir mertebe rüzgâr toz koparmışdır ki, beyânı dâ'ire-i taʿbirden hâricdir.

Yevmü's-selâse fî 24 Ra sene

Yevm-i mezbûrda pâdişâhımız azm-i şikâr eyledi. Ve sâhib-i devlet dahi Hazarlık? (Hızırlık) semtine azîmet buyurdu. Ve Tatar Hân'dan gelen iki nefere hil'at giydirildi. Ve bu gün hava gāyet latîf olmak üzre suretnümâ oldı.

Yevmü'l-erba'â fî 25 Ra sene

Yevm-i mezbûrda otağ-ı sadr-ı âlîde dîvân oldı. Ve pâdişâhımız halvet olmağla bir yere hareket buyurmayup sarây-ı hümâyûnlarında ârâm buyurdular. Ve Rumili teftişiçün Hüseyin Paşa'ya hilʿat-ı hassü'l-hass giydirildi.

Yevmü'l-hamîs fî 26 Ra sene

Yevm-i mezbûrda Köprülüzâde Mustafâ Paşa Hazretleri Hazarlık**? (**Hızırlık) bağçesinde şevketlü pâdişâhımız hazretlerine ziyâfet buyurup ol mahalde Edrene kā'immakāmlığı içün huzûr-ı hümâyûnda semmûr kürk ilbâs olundı. Ve bu gün dahi hava gāyet latîf ve hub idi.

Yevmü'l-cumʿa fî 27 Ra sene

[20a] Yevm-i mezbûrda otağ-ı sadr-ı âlîde dîvân olup bâdehû sâhib-i devlet hazretleri edâ-yı salât-ı cum'a içün şehre azîmet buyurdu. Ve pâdişâhımız Murâdiye Câmi'i'nde edâ buyurdu. Koyunbaba nâm şeyh vaʿaz içün fermân buyurulmagın bildirüp anlar vaʿaz eylediler. Ve bu gün ziyâdesiyle orduda toz yağmışdır.

Yevmü's-sebt 28 fî 28 Ra sene

Yevm-i mezbûrda bir mertebe şiddet-i rüzgâr ve derkâr ile mügârik orduyan üzre bârân-ı gubar nisâr olmuşdur ki, taʿbirinde zebân ve kilk-i sihr-beyân bî-tâb ve tüvândır. Ve bu gice sabâha karib yine bir mikdâr kar yağdı.

Yevmü'l-ehad fî 29 Ra sene

Yevm-i mezbûrda dahi kezâlik azîm tozlar kopmuşdur. Ve sâhib-i devlet hazretleri baʿde'z-zuhûr huzûr-ı hümâyûna daʿvet olunup baʿde'l-asr yine otağ-ı âlîlerine teşrîf buyurdular. Ve sâbıkā sipâh kethüdâsı Murâd Ağâ yeşil bayrak ağalığı içün hilʿat-ı hass giydi.

Yevmü'l-isneyn fi selh-i Ra sene

Yevm-i mezbûrda yeniçeri ocâğı halkı sâhib-i devleti ziyâret idüp, baʿdehû nişâncı baʿdehû Kā'immakām İbrâhim Paşa şeref-i sohbet-i sadr-ı âlî ile müşerref oldular ve âsitâne bostâncı başına tekaʿüd virülüp, yerine Haseki Ağa bostancıbaşı ve Haseki Ağa Odabaşı Sinan Ağa ve odabaşı kā'imakām hidmetinde olan Hüseyin Ağa oldı ve yeniçeri ağasının tûğı Kemâl Çayırı nâm menzile revân oldı.

Yevmü's-selâse gurre-i rebîʿü'l-âhir

Yevm-i mezbûrda yeniçeri ocağı umum üzre Kemalçayırı menziline revân oldı. Ve Konakçı Acem Paşa'ya hilʿat giydirildi ve Şam Defterdârı Mehmed Efendi'ye girü Şam'a gitmek içün izin hilʿatı giydirüldi. Ve Şerîf-i Saʿd sâhib-i devlete vedâ´ içün geldi ve cedîd âsitâne bostâncıbaşısı sadr-ı âlîye vedâ´ içün gelüp gitti.

Yevmü'l-erbaʿâ fî 2 R

Yevm-i mezbûrda şevketlü pâdişâhımız hazretlerinin ve vüzerâ-i izâm ve ulemâ-yı kirâm vesâ'ir tûğ sâhibi olanların tûğları Kemâlçayırı'na revân oldular. Sarây odasından mahall-i mezbûra varılınca iki buçuk saʿatlik yoldur.

Yevmü'l-hamîs fî 3 R sene der menzil-i Kemâlçayırı sâ'at 2

Yevm-i mezbûrda şevketlü pâdişâhımız hazretleri **c**ümle kullarıyla Kabak Meydanı sahrâsından hareket ve Kemalçayırı nâm mahalle tahrîk-i rikâb-ı azîmet buyurdular. Ve saʿâdetle menzile geldikleri gibi cüz´î ârâm idüp semt-i şikâra tevcîh-i inân-ı azîmet buyurdular. Mart'ın yigirmi ikinci günü idi.

Yevmü'l-cumʿa fî 4 R sene Mustafâ Paşa sâ'at 3

Yevm-i mezbûrda Kemalçayırı menzilinden tayy-ı pusat ârâm ve sahrâ-yı bihin-âver ve cisr-i mezbûr-ı muzarrıb otağ u hiyâm kılındı. Seherî pâdişâhımız şikâra azîmet

buyurdu. **[20b]** Sadr-ı âlî ve şeyhülislâm ve sadreyn vesâ'ir erkân-ı devlet ile yemekliğe geldi. Ba'dehû sa'âdetle şehriyârımız dahi gelüp, mahall-i mezbûrdan tertib-i alay-ı şevket-nümâ birle hareket buyurup, cisr-i mezbûru ubûr ve sahrâ-yı mezkûrda bast-ı ikāmet ve huzûr olundı. Ve bu gün kasabadan cisre ve cisrden çadırlara değin hayli zahmet-i izdihâm-kesîde ve sevk-i arabayla bu gûne dem-i çeşîde kılındı.

Oturak yevmü's-sebt

Yevm-i mezbûrda oturak oldı ve sâbıka Musâhip Paşa Kethüdası Hasan Paşa'ya konakcı olmak üzre Çirmen Sancağı ihsân ve Acem Paşa'ya Karahisar-ı Şarkî Sancağı inâyet olundı ve tûğ-ı hümâyûn ilerüye gitti ve yollarda izdihâm olmasun içün, "Arabalar tûğ ile maʿan ilerüye gitsün" diyü fermân olundı. Ve baʿde'z-zuhûr pâdişâhımız şikâra azîmet ve asrdan sonra avdet mahallinde İshâk Efendi'nin yol üzre olan çerkesine nüzûl u terzîk?-i taʿâmı biraz tenâvül buyurup kendüye hilʿat-ı semmûr ihsân buyurdular. Ba'dehû kalkup bargâh-ı gerdûn-iştibâhına rû-be-râh oldılar. Ve Gümrük Emîni Hüseyin Ağa huzûr-ı hümâyûna pîşkeş verdükde çukaya kaplu bir semmûr kürk ilbâs olundı.

Yevmü'l-ehad fî 6 R sene Harmanlı sâ'at 5

Yevm-i merkūmda sahife-i dest-i hareminde nakş-ı nuzûl-ı mersûm kılındı. Ve pâdişâhımız bu yolda yemekliğe değin araba ile gelüp ba'dehû süvâr-ı semend-i sabâ-reftâr oldukları hâlde otağ-ı hümâyûnlarına sâye-bahş-i iclâl oldılar. Ve bu yolda, sagīr ve kebîr altı aded köprü var idi. Ve ordu yeri bir mikdârı tenk idi ve Orta Macarın kapu kethüdâsına fermân ile iki yüz guruş harc-ı-râh içün teşrîfâtdan tezkire virildi.

Yevmü'l-isneyn fî 7 R sene Uzunca-âbâd

Yevm-i mezbûr müstelzim ilerüde pâdişâh-ı kerem mevfûr hazretleri nısf sâʿat kadarı menzile yürüdükden sonra sadr-ı âlî hazretleriyle taraf-ı şikâra azîmet buyurdular. Ve yine yemekliğe gelüp sancağ-ı şerîf ile maʿan kable'z-zuhûr otağ-ı gerdûn-nitâklarına vâsıl oldılar. Ve adl kasrında biraz ârâm buyurdukdan sonra yine süvâr ve âzim-i semend-i şikâr oldı ve menzile gelindikden sonra cünûd-i bârân müfârık-ı ordu beyân üzre dâne-feşân olmağa başladı.

Yevmü's-selâse fî 8 R sene Kayalı sâ'at 7

Yevm-i mezbûr-ı meşakkat-inhimâda menzil-i mezkûrda yedinci sâʿatde vusûl-i sûret-nümâ oldı. Ve bu gün pâdişâhımız leşker-i bârândan hazer itmeyüp sadr-ı âlî ve tevâbi'i ile sürgün avına azîmet buyurup ve yemekliğe gelmeyüp, doğru orduya teşrîf buyurdı. Ve menzil-i mezbûrda bir çadır kurulacak kuru ve pâk mahall-i bî-vasl yoğ idi. Ve bu gün bu gice yağmur aralık virmedi ve menzil-i mezbûr kurbunda olan cisrden ubûr idünce çekilen kesret-i zihâm **[21a]** Bir tarihte meşhûr-ı enâm olmamuşdur. Cirden mürûr mahallinde nice devvâb mânend-i habâb-ı gûte-hor-ı seyl-âb oldı. Bu cümle mukaddemâ görenler üzerine taʿyîn olunan silahdâr ocağı kethüdâsı Halîl Ağa'nın âdem taʿyîninden idüğü zâhirdi.

Yevmü'l-erba'â fî 9 R sene Papaslı sâ'at 6

Yevm-i mezbûrda Kayalı'dan nakli ihmâl esâl? ve altı buçuk sâʿatde menzil-i merkūmda ferş-i bisât ârâm-ı meşakkat iştimâl kılındı. Ve bu gün ordudan hareket olunup mahall-i mezbûra vâsıl olunca devvâb ve merâkib bahr-i tıyndan yüzer gibi geldi. Ve yine Mehemmed Ağa menzile vusûlden sonra ordu halkının başına gün doğup herkes çirk-âb-âlûd olan esvâbların bir mikdâr şüst ü sū ile tathîr ve tanzîf eyledi. Ve pâdişâhımız bu yolda yemeklikden gayrı mahalde arabadan inmedi ve hassa etmekçi başısı tebdîl oldı. Sâbıka ordu ve Defterdâr Hüseyin Efendi'ye orta defterdâr kā'immakāmlığı içün huzûr-ı sadr-ı âlîde bir hilʿat-ı hass ilbâs olundı.

Yevmü'l-hamîs fî 10 R sene Filibe sâ'at 3 şeref-i şems

Yevm-i mezbûrda Papaslı menzilinden hareket ve Filibe menziline doğru tevcîh-i inân-ı azîmet olundı. Yemekliğe nısf sâʿat mikdârı kaldukda şevketlü pâdişâh-ı ru'y-i zemîn hazretleri sadr-ı aʿzam hazretleriyle taraf-ı yesâra rû-be-râh-ı şikâr olup; tûğ-ı hümâyûn pâdişâhımız yemeklike teşrîf buyurmazdan mukaddem menzile nakl olunup; yemekliğe yine bir sâʿat mikdârı olan cisre geldiklerinde azîm izdihâmdan birer ikişer hatve yürütüp gecelemek üzre iken der-akab devletlü Haseki Sultân Hazretleri otuz kadar harem-i hümâyûn kapucularıyla ve beş altı yüz nefer hüddâmla cisre karîb geldiklerinde hezâr zahmet ile ol mahalde müctemiʿ olan halkı iki şakk idüp bu izdihâmda bir iki üç dert-mend pâyimâl-i devvâb ve birün dahi bir melʿûn balta ile kellesine urmağla hâne-i hayatı harâb u yebâb ve mesken ü mevâsı zîr-i türâb oldı. Baʿdehû her ne hâl ise geçen geçüp şehre karîb mahalde olan cisre dahi vusûl bulduklarında der-akab pâdişâh-ı rubʿ-ı

meskûn hazretleri vüzerâ-i izâm vesâ'ir erkân-ı devlet lâzımetü'l-ihtirâmlarıyla erişüp bisât-ı neşet-bahş alay ile müretteb ve müzeyyen oldukları hâlde cisrden mürûr ve herkes hayme-i râht-ı mezkûrunda ferş-i esbâb-ı huzûr eyledi. Pâdişâhımız otağ-ı hümâyûnları teşrîf buyurup Haseki Sultân Hazretleri şehirde nüzûl eyledi ve şehirlü, pâdişâh-ı kerem-pervâz ve şehinşâh-ı bülend-pervâz hazretlerinin kudûm-u şevket ? lüzumlarına envâʿ akmişeden **[21b]** pây-endâz idüp solak kullarına in'âm olundu. Ve bu iki cisr murûrunda hilʿatın müzeyyen eyledügi sûret-i zahmet-i gûnâgûn mertebe-i tabîrden efzûn idi. Ertesi beyne's-selâtîne değin askerin ucu güçle gāyet pezîr oldı. Hele bihamdülillah yolda rahmet-i bârândan ıslanmayan olmadı. Vâlâ çok âdem ü devvâb üftâde-î vâdi-i seylâb olurdu ve Musul Beglerbegisi Çerkes Ahmed Paşa tarafından dört re'is-i eşkiyâ vârid olmağla getüren üç nefere bir kuşaklık ve iki hilʿat-i â'lâ giydirildi.

Vâkı'a-i Garîbe

Filibe'ye üç sâʿatlik yerde vâkıʿ Çırpan Pınârı nâm mahalde defîne vardır diyü Filibeli bir sevdâvî Dürzî herîfi Edrene'de iken pâdişâhımıza iki defʿa arzuhâl sunup, bi'l-âhire üçüncü defʿada mahall-i mezbûra bir usta ve çavuş taʿyîn olunup, yigirmi gün mikdârı mahall-i mezbûru günde beşer yüz nefer reʿâyâ hazır idüp cebb-i gatâdan numûne verdi. Defîneden bir zerre kadar eser zuhûr etmedi. Herîf-i mezbûr fermânla habs olunup şevketlü pâdişâhımız hazretleri Filibe'ye teşrîf buyurduklarında aslı olmadığı maʿlûm-ı hümâyûnları olmağın mezbûra iki sene kürek fermân buyuruldu. Ahmakın birisi dahı, "Bu mahallde defîne olduğun ben de bilürüm. Zîrâ bir tarihde şeyhimle bu mahalle[ye] maʿan girdim" diyü şehâdet iddiʿâ etmeğin ana dahi aklı başına gelsün diyü otağ-ı sadr-ı âlî önünde yüz kırk sırt urdular ve harem-i hümâyûn, Filibeli Mehmed Paşa-zâdeler hânesine konmağla iki hass hilʿat ilbâs olundu.

Yevmü'l-cumʿa oturak fî 11 R

Yevm-i mezbûrda otağ-ı sadr-ı âlîde müretteb dîvân oldı ve araba ve ağırlık bu gün de ilerüye defʿ-i sıklet-i izdihâm içün gitmek üzre fermânla nidâ etdirildi ve, "Gedüklü müteferrika ve çavuş ve kâtib dahi Belgrad'a varınca ilerüye gitsünler" diyü tenbîh olunup anlar dahi rû-be-râh oldı. Ve baʿde'l-asr yine otağ-ı sadr-ı âlîde dîvân oldı ve pâdişâhımız şikâra azîmet buyurdular.

Yevmü's-sebt oturak fî 12 R sene

Yevm-i mezbûrda otağ-ı **âs**âfîde merâsim-i dîvân mürâ'ât olundukdan sonra **[22a]** Çolak Mehmed Bey ki, Novigrad Sancağı'na mutasarrıfdır, huzūr-ı sadr-ı âlîye gelüp bir kuşaklık hil'at ilbâsıyla mesrûr oldı. Ba'dehû müceddeden Orta Macar Kralı nasb olunan Tökeli İmre tarafından üç nefer ilçi ki, birisi kral ve birisi ....ve birisi dahi asker taraflarından gelüp ve atîk ve cedîd iki nefer kapu kethüdâsı ve bir mikdâr tevâbi'yle kasabada konmuşlar idi. Ve dîvân çavuşlarıyla mezbûrları huzûr-ı sadr-ı âlîye getürülüp, sâhib-i devlet hazretleri içerü çerkede olmağla mezbûrlar baş çadır ardında ayağ üzre bir mikdâr durup, ba'dehû izn-i âlî oldukda mezbûrlar dîvân tercümânıyla ma'an altı nefer söz sâhibleri olmak üzre varup dâmen-bûs-ı sadr-ı âlî idüp, cümlesi dahi mezkûr çerkede ayağ üzre el bağlayup, nâmelerin virüp hitâb-ı müstetâblarına müterakkıb oldular. Nice su'âl ve cevapdan sonra mezkûrlara bir hâs ve beş sevb kuşaklık hil'at ilbâs olundu. Ve altı nefer etbâ'ına dahi dîvân çavuşlarıyla ma'an altı sevb-ı â'lâ hil'at giydirildi. Ba'dehû mezbûrlar tekrâr dâmen-bûs-ı sadr-ı âlî idüp kethüdânın çadırında bir mikdâr ârâmdan sonra kasabada olan menzillerine revân oldular. Ve bu gün seherî şevketlü pâdişâhımız şikâra azîmet buyurmalarıyla sâhib-i devlet hazretleri kendüleriyle bir mikdâr mahall hem-inân olup, ba'dehû bu ilçi hususuçün otağ-ı âlîlerine avdet buyurdular ve ba'de'l-asr dîvân oldı.

Yevmü'l-ehad oturak ibtidâ'-ı nîsân fî 13 R sene

Yevm-i mezbûrda tûğ-ı hümâyûn Filibe menzilinden Der-dâşte otağ-ı gerdûn nitâk-ı şehriyârîyi sahrâ-yı bihîn-âver-i Bazarcık'da efrâşte kılındı ve esnâ-yı tarîkde def'-i müzâhame içün Vezîr-i mükerrem Musâhib Paşa ve kā'immakām paşa hazretleri dâ'ireleriyle tûğ ile ma'an ilerüye azîmet eylemeleri bâbında fermân-ı hümâyûn sâdır olmuşdur ve huzûr-ı sadr-ı âlîde Gümrük Emîni Hüseyin Ağa'ya vâlide kethüdâlığı içün bir hil'at-ı hassü'l- hass ilbâs olunmuşdur. Ve Sarı Osmân Ağa'ya dahi gümrük emâneti tevcîh olundı. Ve bu gün pâdişâhımız hazretleri âzim-i taraf-ı şikâr olmağla sadr-ı âlî-mikdâr dahi geşt ü güzâra tevcîh-i inân-ı semend-i sabâ-reftâr buyurdı.

Yevmü'l-isneyn Bazarcık sâ'at 6 fî 14 R sene

Yevm-i mezbûrda Filibe menzilinden hareket ve Bazarcık sahrâsına darb-ı evtâd-ı ikāmet kılındı. Ve pâdişâhımız otâkdan ata süvâr olup, bir ok menzili mahalde at degişdirüp ve bir mikdâr alayda gidüp envârı afitâb-ı cihânı **[22b]** münevver ittükde

taraf-ı yemîne kasd-ı şikâr ile atf-ı zimâm-ı semendinde peyker buyurup baʿdehû yemeklige gelüp ondan seferî alay tertîbi ile kable'z-zuhr orduya vâsıl ve bârgâh-ı şevket-penâhlarına dâhil olundu. Ve bu gün dahi cisrlerden halk ubûr idince hayli zahmet çekdiler. Ve baʿde'l-asr sâhib-i devlet hazretleri huzûr-ı hümâyûna daʿvet olundı ve Vâlide Sultân kethüdâsı olan Hüseyin Ağa Edrene'ye bu menzilden avdet eyledi.

Yevmü's-selâse Saruhanlı fî 15 R sene sâ'at 4

Yevm-i mezbûrda dört sâʿatte menzil-i mezbûra vusûl bulundu. Ve pâdişâhımız yine şikâra, sadr-ı âlî hazretleriyle azîmet buyurup, menzile karîb mahalde vâkıʿ köprü izdihâm olmağla bir âhar tarafa atf-ı zimâm buyurup suyu ayakdan ubûr eyledi. Ve menzil-i mezbûrdan Belgrad'a varınca vâkıʿ olan köprüleri taʿmîr ü tevsi' ve kimini müceddeden yapturmak içün Kamaniçe muhâfızı olan Abdurrahman Paşa Kapukethüdâsı Ali Ağa fermânla taʿyîn olundu. Zîrâ mukaddem taʿyîn olunan Halîl Ağa ihmâl ve gaflet itmekle mürûr u ubûrda azîm zahmet görmemişdi ve defʿ-i sıklet-i izdihâm içün sâhib-i devlet kethüdâsı cümle ağvât ve tevâbiʿ ile ilerü menzile rû-be-râh oldı.

Yevmü'l-erba'â Espas Korusı? fî 16 R sene sâ'at 6

Yevm-i mezbûrda menzil-i merkūma altıncı sâʿatde gelindi. Ve şevketlü pâdişâhımız yemekliğe değin koçuya binüp baʿdehû menzile vusûl bulunca süvâr-ı rahş-ı çâpük-rev oldı. Ve bu gün ki, yol eğerçi bir mikdâr nişib ü firâz idi. Lâkin letâfet-i havadan naşi gāyet aʿlâ idi. Ve bu gün menzile gelince on kadar hurda cisircikler geçildi ve menzil dahi ziyâde latîf yerde düşmüşdü.

Yevmü'l-hamîs fî 17 R sene İhtimân sâ'at 4

Yevm-i mezbûrda dördüncü sâʿatde menzil-i merkūma gelindi ve bu yolda iki buçuk sâʿat mikdârı gelindi. Mahall ziyâde sık ve ormanlık idi ve şevketlü pâdişâhımız dahi yemekliğe değin koçu ile baʿdehû at ile bârgâhına teşrîf ü nüzûl buyurdu. Ve Konakcı Hasan Paşa'ya Ohri Sancağı Şeyhî Beg fevtinden hürmetine? zamîme olmak üzre ihsân olunup huzûr-ı sadr-ı âlîde hilʿat-ı hass giydirildi.

Yevmü’l-cumʿa Ormanlı fî 18 R sene sâ‘at 5

Yevm-i mezbûrda menzil-i mezkûrdan tayy-ı bisât-ârâm ve beşinci sâʿatde mahall-i merkūmda nasb-ı aʿlâm-ı hiyâm kılındı. Ve şevketlü pâdişâhımız bu gün dahi yemekliğe değin koçu ile gelüp, baʿdehû suvâr-ı kemiyyet-i hoş-hırâm olduğu hâlde semt-i şikâra atf-ı zimâm buyurdu.

Yevmü’s-sebt [23a] Sofya fî 19 R sene sâ‘at 6

Yevm-i mezbûrda Ormanlı menzilinden hareket ve altıncı sâʿatde Sofya sahrâsında riʿâyet-i merasim ikāmet olundu. Şevketlü pâdişâhımız hazretleri seherî taraf-ı yesâra rû-be-râh-ı sayd u şikar oldı. Yemekliğe vusûlden sonra mükemmel alay tertîb olunup şehriyâr-ı Cem-câh-ı gerdûn-ihtişâm hazretleri tarafında saf-ı âmâde-i nigâh-ı selâm olanlara îmâ-i nüvâziş-pezîr-i iltifât olarak dest-i zümrüd-gûnda kılınan bârgâh-ı saʿâdet-penâhîlerine teşrîf-i nuzûl buyurdu. Ve bu gün hava latîf ancak rûy-ı zemînden eser-i bârân câ-be-câ keşîde olmamağla esnâ-i râh fi’l-cümle vasl-gâh ve keşîf? idi ve bu yolda bir büyük ve iki küçük köprü vardı.

Yevmü’l-ehad oturak fî 20 R sene

Yevm-i mezbûrda şevketlü pâdişâhımız hazretleri seherî semt-i şikâra tevcîh-i zimâm buyurdu. Ve sadr-ı âlî hazretleri dîvândan sonra Ilıca tarafına tevcîh-i inân-ı semend-i murâd buyurdular ve donuzcu çavuş haydut getürmekle bir kuşaklık hilʿat ilbâs olundu.

Yevmü’l-isneyn fî 21 R sene oturak

Yevm-i mezbûrda musâhib paşa ve kāʿimmakām paşa hazretleri kethüdâları ağalıklarıyla tûğla maʿân ilerü gidüp kendüleri sancağ-ı şerîf ile rikâb-ı hümâyûnda kaldılar. Ve pâdişâhımız bu gün şikâra atf-ı inân-ı azîmet buyurdu. Ve Silahdâr Kethüdâsı Halîl Ağa’ya mîrîden on beş yük akçe mikdârı köprüler içün virilmişken ihmâl ve tekasül ve tama-kârî ve tegâfül idüp reʿâyâdan dahi baʿzı mertebe akçe alup murâd üzre mürûr-ı askere dahi cisirler yapmaduğundan katl olunmak mertebesinde iken sehm-i azle amac? olup yerine kethüdâ yeni silahdâr kethüdâsı oldı. İbret alacak mahaldir ve berây-ı mîrî çerâkîse mezbûr der–vakti ….kudûm-ı Mısırluyan Selânik hil‘at-ı kuşaklık 2 Hil‘at-ı kuşaklık 1

Yevmü’s-selâse fî 22 R sene Halkapınarı sâ‘at 5 iptidâ …sûr

Yevm-i merkūmda Sofya sahrâsından şerer hal? ve beş buçuk sâʿatde menzil-i mezbûrda hall-i akd ihmâl kılındı ve pâdişâhımız konakdan çıkduğu gibi semt-i yemîne azm-i şikâr eyleyüp yine tûğlar kalkmazdan mukaddem yemekliğe gelüp irişdi. Baʿdehû sancağ-ı şerîf konağına gitsün diyü fermân idüp kendüleri sadr-ı âlî ve musâhib paşa ve kā’immakām paşa hazretleriyle şikâra tevcîh-i inân murâd buyurdular ve iptidâ mâ’-i nîsân bu gün nâzil-i dürr-efşân oldu. Ve Adana Beğlerbeği Emir Paşa tarafından rikâb-ı hümâyûna at pîşkeş getüren üç nefere giydirilen üç hil‘at-ı aʿlâ. 3

[23b] Yevmü’l-erba‘â fî 23 R sene Sarıyurt

Yevm-i mezbûrda Komaran’dan hareket olunduğu gibi şehriyâr-ı Cem-iktidâr hazretleri azm-i şikâr buyurup yemekliğe teşrîf etmedi; “Tûğlar kā’immakām paşa hazretleriyle ma‘an menzile gitsün” diyü fermân-ı hümâyûn buyurup üç sâʿatden sonra kendüleri dahi mürâfekat-i hazret-i sadr-ı âlî ile orduya vâsıl ve harem-i muharremlerine dahıl oldu. Ve bu menzil gāyet seyllü ve zahmetlü dûr â dûr ve ordu idi ve Haseki Sultân hazretlerinin yemekliği pâdişâhımız yemekliğinden bu gün ilerüce vâkıʿ olmadı.

Yevmü’l-hamîs Şehirköyü fî 24 R sene sâ‘at 4

Yevm-i mezbûrda şevketlü pâdişâhımız Skender-şiyem hazretleri yemeklikden gayrı mahalde koçudan inmedi. Ve bu gün gerek yol ve gerek menzil ve gerek cisrler gāyet alâ idi. Zîrâ sonra taʿyîn olunan Ali Ağa kemâl-i ihtimam idüp, hattâ Sofya mollasını bizzât köprü başına götürüp, dâmen dermiyân ittürüp, ibtidâ tokmağı efendi urup bu mertebe ikdâm-ı tâm itmişdir. Ol ecilden merkūmun hidmeti pesendîde oldu ve şevketlü pâdişâhımız konağa geldükden sonra sâhib-i devlet hazretleriyle ma‘an kasaba-i mezkûreye azîmet buyurup yolda giderken, bizzât kendüleri cirid oynayup hayli ciridler darb eyledi. Hattâ sâhib-i devlet hazretleri dahi iltifâten “Ola paşa” diyü bir cirid attı. Lâkin urmak kasdıyla atmadı. Sâhib-i devlet dahi arka tutup, “Koluna kuvvet pâdişâhım” diyü cevâb-ı tahsîn buyurdu. Ve pâdişâhımız kasabaya varup Mahmud Ağazâde İbrâhim Ağa’nın hânesine kondu ve sâhib-i devlet Koyurcak Hüseyin Ağa’nın hânesine konup, baʿdehû pâdişâhımızdan sâhib-i devlet ikindi dîvânı içün onunla otağına geldi. Ve pâdişâh-ı gerdûn-vakār hazretleri dahi bağçe-i mezbûrede bir mikdâr ârâm buyurup, tekrâr kalkup, musâhib paşa ve kā’imakām paşa hazretleriyle rû-be-râh-ı şikâr olup, baʿde’l-asr bârgâh-ı gerdûn-iʿtibârlarında karar buyurdu. Ve kasabada ol

mahalde iki hâne ihrâk-ı bi'n-nâr olmağla pâdişâhımız merhameten hânesi ve eşyası keşf ü tahmîn olunup "Virülsün" diyü fermân buyuruldu.
Taraf-ı âsafîden Koyurcak Hüseyin Ağa'ya hil'at-ı kuşaklık 1
Taraf-ı Pâdişâhîden sâhib-i hâne İbrâhîm Ağaya hil'at-ı kuşaklık 1

Yevmü'l-cumʿa fî 25 R sene palanka –i Musa Paşa

Yevm-i mezbûrda şevketlü pâdişâhımız Şehrköyü menzîlinden hareket buyurup, menzil-i mezbûra gelince yemeklikten gayri yerde koçudan inmedi ve bu yol ziyâde dayyık u teng ve keseklü ve pür-seng idi ve pâdişâhımız mezkur palanka mukābilinden güzerân iderken, palankadan iki top attılar. Haylice makūl palanka imiş ve civârında suyu dahi var. Ancak ordu mahalli bir mikdâr nişib ü firâzda vâkıʿ oldu. Palankadan buçuk sâʿatden ziyâde baʿîd idi. Ve bu gün ziyâde yağmur yağdı.

Yevmü's-sebt Niş fî 26 R sene sâ'at 8

[24a] Yevm-i mezbûrda varılacak menzîl ba'îd olmağın pâdişâh-ı Cem-satvet hazretleri tokuzuncı sâ'atte hareket buyurup ve feth-hânlar, feth-i şerîfî, sancağ-ı resûl-i ekrem *sallallahu te'âlâ aleyhi ve sellem* önünce elleri üzre giderken kıra'ât eylediler. Ve bu seferde bu husus ibtida.. ıvâkı'dır. Pâdişâhımız koçu ile beşinci sâ'atde güc ile yemekliğe gelüp yemeklikden dahi üçüncü sâʿatde bârgâhlarına teşrîf-i nuzûl buyurdular. Bu gün yolun nişib ü firâzında çekilen zahmet günâ-gûn Edrene'den çıkaldan berü bir vech ile meşhûd-ı uyûn olmayup, ruz-ı pîşinde? nüzûl iden bârândan yollar çamurdan deryâ olup ve bir mikdâr mesâfe dahi teng ve orman idi ve menzile buçuk sâʿat kadar-ı mesâfe kaldukda pâdişâhımız hazretleri alay içün koçudan inüp, süvâr-ı rahş-ı saʿâdet-bahş oldukları sefer-i alay birle kasaba-i mezkûra cisrden güzâr ve bârgâh-ı sipihr-iştibâhlarında karar buyurdu ve menzile geldükten sonra oturak fermân buyuruldu.

Yevmü'l-ehad oturak fî 27 R sene ahir-ı sitte

Yevm-i mezbûrda şevketlü pâdişâh-ı Dârâ-haşem hazretleri kā'imakām paşa hazretleri taraf-ı şikâra tevcîh-i inân-ı semend-i sabâ-kıvam buyurdu. Ve bu gün rahmet-i bârân vakt-i duhâdan mağribe değin nuzûl itmeden keşîde-i inân olmadı ve fî-mâ-baʿd yollar vâsiʿdir diyü pâdişâhımız hazretleri, "Musâhib paşa ve kā'imakām paşa hazretlerinin kethüdâları etbâʿıyla ilerüye gitmesünler" diyü fermân buyurdu.

Yevmü'l-isneyn fî 28 R Aleksince sâ'at 8

Yevm-i mezbûrda Niş'den seherî hareket olunup, sekizinci sâʿatde göç ile menzile vusûl bulundu. Bu yolda dahi çamurdan çekilen meşakkat ve elem küncâyiş-pezîr-i tahrîr ü aklâm değildir. Ve pâdişâhımız iki sâʿat mikdârı yürüdükden sonra sadr-ı âlî hazretleri taraf-ı yesâra azm-i şikâr idüp, lâkin gittükce çamur ve batak olmağın der-akab avdet ve yemekliğe sancağ-ı şerîf ile maʿan teşrîf buyurdu. Ve bu gün yolda yüz res deve ve katır ve bârgîr-i âlûde-tıyn helâk oldı. Menzile bir sâʿat kalacak mahallden sonra yol eyü ve menzil dahi sebzezâr ve gāyet alâ idi.

Yevmü's-selâse Kınalı-oğlu fî 29 R sene sâ'at 5

Yevm-i mezbûrda kuvvet ve ehemm-i bârân herkesin murg-ı endîşesin perrân itmişdi. Lâkin mukarenet-i lütf-ı Hudâ-yı Mennân birle asla yağmur olmadığından cemiʿ ordu halkı mürûr-ı mevfûr ile menzil-i mezbûra vâsıl oldu. Ve pâdişâhımız, sadr-ı **aʿzam** ve vüzerâ hazretleriyle reʿâyâya sürgün avı ittürüp tûğlarun bir buçuk sâʿat sonra bârgâhlarına sâye-endâz-ı iclâl-ı teşrîf oldu. Ve bu menzil dahi ziyâdesiyle latîf idi ve feryâd-ı andelîbden yollarda geçilmez idi.

Yevmü'l-erba'â Yagodine gurre-i cemâziye'l-evvel sâ'at 7 [24b]

Yevm-i mezbûrda Kınalıdan şerer hâl? beşinci sâ'atde pare-gîn ve Morava[33] Suyı cisri geçilüp, sağ tarafında yemekliğe nüzûl ve andan dahi hareket olunup, cümle birinci sâ'atde menzile varıldı. Ve pâdişâhımız dahi yine sürgün avına azimet buyurdu. Ve bu gün yolda iki büyük ve beş aded küçük tahta köpriler geçildi. Lâkin çendân zahmet-i izdiham çekilmedi ve yol ve menzil gāyet alâ ve yollarda her köşe-i sahrâ?..... lisan-ı gûya idi ve firunlar bir hoş irüşüp, murâd üzre tabh olunmak müte'essir olduğundan tedârik-i mânende bir mikdâr zarûret göründü.

Yevmü'l-hamîs Batoçin fî 2 Ca sene sâ'at 6

Yevm-i mezbûrda altıncı sâʿatde menzile varıldı ve pâdişâhımız konakdan yemekliğe gelince koçudan nâzil olmayup baʿdehû kemiyyet-i hoş-hırâmlarına süvâr ve mürâfakat-ı sadr-ı âlicâh ve kā'immakām paşa ile âzim-i semt-i şikâr oldı. Tûğlar menzile vusûl bulmazdan mukaddem askere irüşüp sancağ-ı resûl ile maʿan otağ-ı

[33] Metinde "Müreve" şeklinde yazılmıştır.

hümâyûnlarına nüzûl buyurdu. Ve bu günki yol cümleden saʿbü'l-mürûr idügi Edrene'den berü elsine-i halkda mezkûr idi. Ancak lütf-ı Hakk müsâʿade buyurmağla evvelki gün yağmur olmadığından çendân zahmet-i çamur görülmedi ve â'lâ yağmur olmuş olsa bu gün çekilecek meşakkat cümleye ferâmûş ittirirdi ve baʿde'l-asr mürûr-ı bârân-ı rahmet miyân-ı orduyu beyâna müntesir oldu ve mîşe-zârda andelîbân bî-ârâm feryâd itmekden zâ'il olmadı.

Yevmü'l-cumʿa palanka-i Hasan Paşa fî 3 Ca sene sâ'at 6

Yevm-i merkūmda menzil-i sâbıkdan tayy-ı bisât-ı raht ve menzil-i mezbûra tevcîh-i inân-ı azîmet olundu. Bu gün pâdişâhımız sadr-ı âlî hazretleriyle yine hâzır olan reʿâyâ-yı birle sürgün avına rû-be-râh oldı. Sancağ-ı şerîf kā'immakām paşa hazretleriyle irsâl buyurdu. Ve bu gün yol sâ'ir yollardan dahi maʿkūl idi. Ancak kasaba kurbunda vâkıʿ köprüden murûrda hayli zahmet ve küllî usret çekildi. Ve bu yolda dört kadar küçük köprüler var idi. Ve bu gün vakt-i mağribden nısfu'l-leyle değin katarât-ı bârân-ı nuzûlden münfekk olmadı ve pâdişâhımız bârgâhına baʿde'l-asr teşrîf-i nuzûl buyurdu.

Yevmü's-sebt Kolar fî 4 Ca sene sâ'at 4

Yevm-i mezbûrda dahi pâdişâh-ı rûy-ı zemîn hazretleri mürâfakat-i hazret-i destûr-ı kerem ile taraf-ı yesâra sürgün avına azîmet buyurdu ve yemekliğe gelmeyüp baʿde'z-zuhûr otağ-ı hümâyûnlarına teşrîf buyurdu. Ve bu menzilin yolunda iki kebîr ve üç sagīr köprüler var idi. Kasaba kurbunda olan cisrden murûrda hayli usret çekildi ve menzil gāyet dayyık u teng lâkin bülbülân bâlâ-yı nihâl mîşe-zârdan nağme-pervâz-ı pür-âhenk idi.

Yevmü'l-ehad Hisarcık-ı şeref-zehre? sâ'at 3

Yevm-i mezbûrda şevketlü pâdişâh-ı kişver-sitân hazretleri seherî sadr-ı âlî hazretleriyle şikâr içün semt-i yesâra atf-ı inân-ı semend-i sabâ-reftâr buyurup ve yemekliğe dahi teşrîf itmeyüp **[25a]** sancağ-ı şerîf kā'immakām paşa hazretleri menzile irsâl kılındı. Ve bu yolda ağaçdan sagīr ve kebîr üç aded köpri geçildi ve menzile bir sâ'at mikdârı menzilden Tuna görünmeye yüz tuttu.

Yevmü'l-isneyn Belgrad fî 6 Ca sene sâ'at 4

Yevm-i mezbûrda şevketlü pâdişâhımız hazretleri vüzerâ-i izâm ve ulemâ-i kirâm hazerâtı vesâ'ir ahâli-i dîvân müretteb ve mükemmel alaylarıyla yemeklikden hareket ve ordu-yı hümâyûna azîmet olundı. Bu tertîb üzre evvelâ pâdişâhımız hazretleri menzil-i Hisarcık'dan hareket buyurduklarında süvâr-ı semend-i zemîn-şikâf oldukları hâlde yolun sağ tarafında yemekliğe teşrîf-i nuzûl buyurdu. Ba'dehû mahall-i mezbûrda herkes kisve-yi mahsûsasın giyüp vüzerâ ve sipâh ve silahdâr ve cebeci ve topcu ve top arabacısı ve şahinci ve yeniçeri alayları yemîn [ü] yesârda saf-beste ve âmâde-yi kudûm-i şehriyârî oldular. Şevketlü pâdişâhımız dahi vüzerâ-i izâm hazretleriyle Edrene'den otağa çıkdıkları günde olan elbise-i fâhire-i alay-ı şevket-nümâ birle tahrîk-i rikâb-ı kâm-bahş-ı azîmet-i hümâyûn buyurdular. Vüzerâ-i izâm kallâvî ve semmûr-ı muvahhid ve zerre ve kolçak ve tîrkeş ve şalvar ve çerkese ile ve defterdâr ve nişâncı ve re'is efendi hem çünân selîmî vesâ'ir elbise-i mahsusa-i alaylarıyla çavuşbaşı inâne-i ser-â-ser ve abalı ve dîvân-ı rahtla atıyla ve kolçak ile ve gedüklü müteferrika ve çavuşân-ı mücevveze ve erkân kürkü ve şalvar ve tîrkeş ve çerkes ile ve ulûfeli müteferrika ve çavuşân mücevveze ve tîrkeş ile oldukları hâlde alayda geldiler. Ve sâhib-i devlet hazretleri otağ-ı şehriyârîye inüp pâdişâh-ı rûy-ı zemîn hazretleriyle görüşdükden sonra vüzerâ ve ulemâ hazerâtı önüne düşüp gitti, otağ-ı âlîlerine teşrîf-i nuzûl buyurdılar. Andan sonra bu cümle erkân-ı devlet u ayân-ı saltanat tebrik-i menzil içün dâmen-bûs-ı hazret-i sadr-ı âlî idüp çadırlarına gittiler. Ve pâdişâhımız hazretleri otağ-ı hümâyûnlarında iki sâʿat mikdârı meks ü ârâm buyurdukdan sonra şehrde kalʿaya tevcîh-i zimâm buyurdular ve baʿdehû sadr-ı âlî-makām hazretleri dahi akabince azîmet-i bend-i teşrîfgâh-ı şehriyâr-ı gerdûn-ihtişâm oldular. Ve pâdişâhımız otağ-ı hümâyûnuna teşrîf buyurdukda kalʿadan azîm top şenlikleri oldu. Ve orduyla şehr-i yemînde olan Abaza kasrını taʿmîre mübâşeret eylediler. Ve şehirde konakçı olan dergâh-ı âlî kapucubaşılarından Şaban Mehmed Ağa ma'rifetiyle hünkârlı rûzberli? vesâ'ir askerî tâ'ifesine câ-be-câ menziller yaftaları virildi. Ancak, "Kimesne menziline göçmesün" diyü azîm tenbîh ü te'kîd olundu.

Yevmü's-selâse fî 7 Ca sene oturak

Bu gün pâdişâhımız Sirem ovasının şikâr-gâhına azîmet ve sadr-ı âlî hazretleri dahi bir gayrı semte hareket buyurdu. Ve dergâh-ı âlî cebecileri köprüyü ubûr idüp Zemun sahrâsına kondular. Ve bu gün Defterdâr Hasan Efendi iskeleye varup, zehâ'ir ve

cebehâneyi sefînelere tahmîl ve Osek tarafına irsâl itmeğe mübâşeret eyledi. Belgrad ambarında olan zahîreyi vaʿz-ı yedd **[25b]** itmeyüp, iştirâ zâhiresin gönderdi. Gerek pâdişâhımız ve gerek sâhib-i devlet efendimizin ekser atları çayıra gönderildi.

Yevmü'l-erba'â oturak fî 8 sene minhu

Şevketlü pâdişâhımız hazretlerine bu gün iç kalʿada hazret-i vezîr-i ekrem-i firişte haslet hazretleri ziyâfet idüp baʿdehû iskeleye teşrîf-i nüzûl buyurdular. Üç sandal yetişip birine pâdişâhımız ve birine sadr-ı âlî ve birine dârü's-saʿâde ağası mütekarrib etbâʿlarıyla binüp seyr ü temâşâ iderek Kaftancı Hüseyin Ağa maʿrifetiyle mukaddemâ binâ ittirilen altmış kıtʿa-i şâîkadan üç kıtʿası karşu gelüp seyreylediler. Ba'dehû kenara yanaşup şevketlü hünkâr harem tarafına ve sadr-ı âlî-mikdâr otağı cânibine tevcîh-i inân buyurdular. Ve zahîre ve mühimmât sefînelerin Budun'a ve Üsküb'e îrsâl içün Köstendil Sancağı'na Arslan Mehemmed Beg me'mûr olup, fermân kendüye îrsâl olundu. Ve pâdişâhımız sipâh alayında bir kır at görüp nişânlamağla buldurup bahâsıyla sâhibinden alıvermek içün Mîrâhur Süleymân Ağa ile sâhib-i devlete gönderdi. Sadr-ı âlî dahi sâhibini bahâsıyla irzâ idüp huzûr-ı hümâyûnlarına irsâl buyurdu.

Yevmü'l-hamîs oturak fî 9 Ca sene minhu

Yevm-i mezbûrda vakt-i duhâda iffetlü Haseki Sultân hazretleri, vezîr-i mükerrem, musâhib paşa ve kethüdâsı Mîrâhûr Süleymân Ağa ve konakcısı Yeğen Hüseyin Bey koçiler önüne düşüp tablhâne çalarak şehirde muʿayyen olan sarâyına teşrîf buyurdular. Ve Acem-zâde Hüseyin Efendi'ye huzûr-ı sadr-ı âlîde ordu nişancılığı içün hilʿat-ı hass ilbâs olundı. Ve pâdişâhımız şikârdan otağ-ı hümâyûna avdet buyurduktan sonra sadr-ı âlî hazretleri mükemmel pusatla bir kısrak ve bir at pîşkeş gönderüp getürenlere huzûr-ı hümâyûnda hilʿatlar ilbâs olundu.

Nişancıya hil'at-ı hass 1

Telhîsî Ağa hassü'l-hass 1

Mirâhûr-ı sadr-ı âlî hil'at-ı hass 1

Kethudây-ı …..sadr-ı âlî hil'at-ı kuşaklık 1

Saracbaşı hil'at-ı kuşaklık 1

Yevmü'l-Cum'a fî 10 Ca sene minhu

Yevm-i mezbûrda müceddiden Orta Macar Kralı nasb olunan ilçileri ve Tökeli İmre'nin ilçileri ve Dobrevnik ilçileri otağ-ı hümâyûna gelüp rikâb-ı kâm-yâb-ı şehriyârîye rûy-mâlîde kılmışlardır. Bu tertib üzre ki, bu gice Muhzır Ağa fermân-ı âlî birle yeniçeri ağasına varup, "Bârân-ı huzûr-ı hümâyûna gelecek ilçileri vardır. Vâfir yeniçeri alayı içün gelüp hazır olsunlar" diyü işʿâr itmekle irtesi gice kuşlukda başçavuş birkaç çorbacı ve yazıcı ve iki bin mikdâr neferât ile gelüp otağ-ı pâdişâh önünde **[26a]** vâkıʿ legleg çadırından otağ-ı sadr-ı âlî önünde olan legleg çadırına gelince iki saf alay bağlayup, tabançeleriyle tüfengleriyle dizülüp durdular ve ilçiler içün bâb-ı otağ-ı hümâyûna karîb sol tarafda iki kıtʿa çadır kurdular. Baʿdehû, devletlü sadr-ı âlî hazretleri şevketlü pâdişâhımıza telhîs buyurup, pâdişâhımız dahi haremden gelüp, otağ-ı hümâyûnda baş çadırda olan serîr-i gerdûn-nazarlarında karar buyurdukdan sonra taraf-ı hümâyûndan Haseki Sinan Ağa gelüp, sadr-ı âlî hazretlerini huzûr-ı hümâyûna daʿvet itmekle saʿâdetle süvâr-ı semend-i sabâ-reftâr olup, önünce çavuşân ve dîvân mücevvezeleriyle ve telleriyle ve çavuşbaşı ağa ve re'is efendi ve sadr-ı âlî hazretleri selîmî ve erkân kürküyle yeniçerinin ortasından geçüp otağ-ı hümâyûna doğru müteveccih oldular.Yeniçeri alayı nihâyet bulduğu mahallin iki tarafında onar res semend-i kûh-peyker murassa bisâtları ve huzûr-ı ...çlarıyla âmâde idi ve solaklar ve peykler elbise-i mahsûsalarıyla ve mîr-alem ve dergâh-ı âlî kapucubaşıları selîmî ve erkân kürküyle sim değnekleriyle sokak yanında selâm-ı âsafiye müntehâ olundular. Sâhib-i devlet hazretleri dahi saʿâdetlü otağ kapusu önünde atından inüp mukaddem vaʿz olunan iskemle üzre karar buyurdular. Baʿdehû silahdar ağa çıkup huzûr-ı hümâyûna davet buyurdukda onlar dahi kalkup gittiler. İlçiler dahi çavuşları götürüp kurulan çadırlarda otururlardı. Mukaddem Macar ilçilerine ve etbâʿına hilʿatlar giydürülüp dururlarken huzûr-ı hümâyûna varmaları fermân buyuruldukda mîr-alem ve mîrâhûr ve kapucubaşı ağalar her bir kâfiri yeleklerinden tutup huzûr-ı hümâyûna götürüp zemîn-bûs ittürüp içerüde ancak üç ilçi ve tercümân dîvân-ı atîk ve cedîd kapu kethüdâları kalup bâkī beğ-zâde ve tevâbi'i girmedi. Huzûr-ı şehriyârîde bir mikdâr su'âl ve cevâb akabinde yine zemîn-bûs idüp taşra çıkdılar. Ve çavuşlar mezbûrları alup yine menzillerine getürdü ve mezbûrlara bu def'a giydirilen hilʿatlar aynıyla kesîr oldu. Hatası yokdur.

İlçiye nefer 3 Tercümân-ı divân ve kethudâ-i bâb-ı atîk ve cedîd hil'at-ı hass 3 nefer 3 kuşaklık 3

Beğzâdegân ve tevâbîʿi â‘lâ 11	Çavuşân-ı divân â‘lâ	2
Kuşaklık 3 â‘lâ 8	Çavuşân-ı Birûn	2
	Çavuş-ı Yeniçeri…	+ 1
		5

ve mezbûr Macar ilçilerinin krallarından rikâb-ı hümâyûna getürdükleri nâme ile pîşkeş altun kıymet 5000 yalnız beşbindir sâhib-i devlet hazretleri altun kıymet 1000 yalnız bindir. **[26b]** Baʿdehû Dobrevnik ilçisine ve tercümân-ı dîvâna birer kuşaklık ve altı nefer etbâ‘ına altı aʿlâ hilʿat giydirülüp, ilçi ile tercümân içerü girüp mukaddemâ hazinelerin dahi Edrene’de iken teslîm itmeleriyle, bu defʿa dört yalduzlı sîm nalın pîşkeşleri olmağla maʿrûz-ı rikâb-ı hümâyûn kılunup onlar dahi zemîn-bûs idüp, taşra çıkup, çavuşlar ile menzillerine gittiler. Baʿdehû sâhib-i devlet hazretleri dahi huzûr-ı hümâyûndan çıkup otağ-ı âlîlerine azîmet buyurdular ve baʿdehû Adana Beğlerbeğisi Emîr Paşa alay götürüp pâdişâhımızdan bir hilʿat-ı hasü’l-hass ve sâhib-i devletden dahi bir hilʿat-ı hassü’l-hass giyüp ve yedi nefer âdemine üç kuşaklık ve dört âla ilbâs olundu ve alayda kendüsüyle olan tevâbiʿi beş yüz neferdür baʿdehû Bolu Beyi Hüseyin Bey’in alay gösterüp huzûr-ı hümâyûnda bir hilʿat-ı hass ve sadr-ı âlî huzûrunda dahi bir hilʿat-ı hass giyüp ve iki nefer âdemine iki kuşaklık ve bir aʿlâ hilʿat giydirildi ve silahdâr kâtibi Ramazân Efendi’ye rikâb-ı hümâyûn defterdâr kā’imakāmlığı içün huzûr-ı sadr-ı âlîde bir hilʿat-ı hass ilbâs olundı ve Çavuşbaşı Mehmed Ağa’ya sâhib-i devlet hazretleri çukaya kaplu bir semmûr kürk giydürüp rikâbda kalmak fermân olundı ve baʿde’l-asr otağ-ı sadr-ı âlîde mükemmel dîvân oldu. Nefer 400 dört yüzdür.

Zemun alayı Emîr Paşa Alay Hüseyin Beğ **?**

Yevmü’s-sebt fî 11Ca sene oturak

Yevm-i mezbûrda silahdâr kâtibi içün Ya‘kûb Efendi’ye kuşaklık ve Ahmed Ağa’ya ordu çavuşbaşılığı içün hilʿat-ı hass ve Beylikçi Nazmi Efendi’ye rikâbda re’is kā’imakāmlığı içün bir hilʿat kuşaklık ilbâs olundı ve topçu ocağı seksen pâre şâhî top ile Zemun sahrâsına nakleylediler ve havayla dahi kırk pâre şâhî Osek nâm mahalle yollandı. Ve bu gün ziyâde tozlu bir rüzgâr esdi.

Yevmü’l-ehad oturak fî 12 Ca sene

Yevm-i mezbûrda pâdişâhımız ve hazret-i sadr-ı âlî teşhîz-i hâtır-ı şerîfleri içün birer tarafa azîmet buyurdu. Ve yeniçeri ağasının tûğı Zemun sahrâsına naklolundu.

Yevmü'l-isneyn oturak fî 13 Ca sene

Yevm-i mezbûrda dergâh-ı âlî yeniçerileri seferî alay birle köprüden geçüp Zemun sahrâsına nüzûl ittiler. Bu alayda elli sekiz oda? var idi. Baʿzı yüzer yüzer ellişer neferlü baʿzıları kırkar ellişer altmışar neferlü ber-vech-i tahmin yedi sekiz bin nefer ancak var idi dediler ve pâdişâhımız ordu kenarında olan kasırdan ve sadr-ı âlî hazretleri dahi civârında olan kasırdan seyreylediler. **[27a]** Baʿdehû sâhib-i devlet hazretleri şevketlü pâdişâhımıza mezbûr kasrda tertîb-i ziyâfet buyurdı ve pehlivânlar gelüp vakt-i asra değin meks eylediler ve sâbıka vâlide kethüdası Hamza Efendi'yi Hazînedâr Hasan Ağa huzûr-ı sadr-ı âlîye daʿvet idüp geldikde vezâret kürkü ihsân olunup baʿdehû sâhib-i devlet hazretlerinin mataracı ve akıncı? ve şatırları önüne düşüp, şehirde menzîline ilettiler.

Yevmü's-selâse oturak fî 14 Ca sene

Yevm-i mezbûrda yine mezkûr Macar ilçisi dest-bûs-ı sadr-ı âlî idüp, üç nefer ilçilere ve tercümân-ı dîvâna ve atîk ve cedîd kapu kethüdâlarına birer kuşaklık ve üç beyzâdesine üç aʿlâ hilʿat giydirildi. İçerü çerkede buluşdu. Ne içün idüğü maʿlûmumuz değildir ve baʿde'l-asr Nemçe tarafından ahz olunmuş bir dil getürdüler. Getürenlere üç aʿlâ hilʿat giydirildi. Ve dârü's-saʿâde ağasından sadr-ı âlî hazretlerine yedi res semend-i kûh-peyker bir mükemmel pusatıyla pîşkeş ve şemşîr ve kürk ve boğça hediyye gelmekle, getürenlere üç hass ve üç kuşaklık hilʿat ilbâs olundu.

Yevmü'l-erba'â oturak fî 15 Ca

Yevm-i mezbûrda Kanije'den Seydi-zâde tarafından yedi nefer dil gelmekle serhad ağasına bir hilʿat-ı hass ve paşanın âdemlerine altı kuşaklık hilʿat ilbâs olundu. Ve Hoca-oğlu Hasan Paşa tarafından dahi âdem gelmekle mezbûra bir kuşaklık ve Kapu Kethüdâsı Hasan Ağa'ya bir hilʿat-ı hass giydirildi. Ve pâdişâhımız şehirde olmağla baʿde'z-zuhûr sadr-ı âlî hazretlerini huzûr-ı hümâyûnuna daʿvet buyurup geldikden sonra teberdârân sarây-ı atîkden Kalaylıkoz Ahmed Ağa'ya Cidde Beyliği içün hilʿat-ı hassü'l-hass ilbâs olundu ve Kā'imakām İbrâhîm Paşa Hazretleri'ne rikâb-ı hümâyûnda sadâret-i uzmâ kaymakamlığıçün huzûr-ı hümâyûnda bir semmûr kürk ve huzûr-ı sadr-ı âlîde bir semmûr kürk ilbâs olundı ve Hamza Paşa'ya sancağ-ı şerîfî mîr-alem ağa bu gün teslîm eyledi. Muʿtâd üzre teşrîfât mûcibince cümle avaidi erbâbına virildi.

Yevmü'l-hamîs teslîm-i sancak-ı şerîf fî 16 Ca

Yevm-i mezbûr-ı nusret-mestûrda sancağ-ı resûl-i ekrem *sallallâhu Teʿâlâ aleyhi vesellem* şevketlü pâdişâh-ı âlem-penâh hazretleri, devletlü vekîl-i mutlak ve serdâr-ı karînü'l-nusret hazretlerine kendü mübârek himmet-i kerem-i pey-vesteleriyle teslîm ve Nemçe seferine serdâr-ı muzaffer taʿyîn buyurmuşdur. Bu tertîb üzre evvelâ dergâh-ı âlî yeniçerilerini Zemun'da olmalarıyla seherî umûm üzre tabl u âlem ve esbâb alay-ı muhteşemleriyle pişgâh-ı otağ-ı sadr-ı âlîye gelmeleri fermân olundu. Anlar dahi vakt-i mezbûrda hâzır olunup otağ-ı hümâyûn önünde olan legleg çadırından otağ-ı sadr-ı âlî pişgâhında vâkıʿ legleg çadırına gelince iki cânibde müretteb ve mükemmel elbise-i silahlarıyla tüfenklerine dayanup durdular. Onların ardında sipâh ve silahdâr ocağı turdı. Sipâh ve silahdâr ağası ser-â-ser nimtane ve selîmî ve şalvar ve tîrkeş ve çerkesi ile otağ-ı hümâyûna karîb mahalde durdular. Ve cebeci, topçu neferâtı dahi kırmızı fes ve bağır? yelekleriyle ve bayraklarıyla **[27b]** onların ardında piyâde sekbânları kırmızı bağır? yelekleri ve kılıc ve tüfenkleriyle top olup durdular. Ser-çeşme beg dahi anda idi ve alt yanında yeniçeri ve sipah, ardında bir mikdâr atlu sekbânı bu berâberlikde gönüllü bayraklarıyla ve alay libâslarıyla at üstünde durdular. Bu aralıkda şeyhülislâm ve Vânî Efendi, vüzerâ ve nişâncı otağ-ı hümâyûnun kurbunda taraf-ı yesârda kurulan çerkede oturup kudûm-ı hazret-i sadr-ı âlîye müterakkıb oldular. Sâhib-i devletin tûğ ve bayrak direkleri ve mehterhâne ve sancak hâzır oldı. Baʻdehû Haseki Ağa şevketlü pâdişâh-ı kişver-sitân tarafından gelüp sâhib-i devlet hazretlerin huzûr-ı hümâyûna daʿvet buyurdu. Ol mahalde der-akab borı çalındı. Sâhib-i devlet hazretlerinin ağvatı zerre ve tîrkeş ile cümleden ilerü ve baʿdehû gedüklü müteferrika ve çavuşân baʿdehû dîvân hâceleri alay pusatlarıyla baʿdehû defterdâr ve re'is efendi selîmî ve erkân kürkü ve kolçak ve tîrkeş ve şalvar ve çerkes ile dîvân rahtlı ve abayla ata süvâr olup çavuşbâşı ağa selîmî ve seyr ü …ser-â-ser nimtâne ve tîrkeş ve şalvar ve çerkesiyle ortada yürüyüp baʿdehû solaklardan ve peyklerden on beşer alay pusatlarıyla baʿdehû şatırân-ı sadr-ı âlî kırmızı dîbâ kantura ve yaldızlı taslarıyla Mataracı Bey tüfenkçi tûğ-ı şahî ile yürüyüp devletlü asâf-ı Cem-ikbâl selîmî ve erkân kürke ve tîrkeş ve şalvar ve çerkesle dîvâna rahtlı abâyili ata süvar olup; akabinde silahdâr ve çukadâr dahi üsküf ve çerkab ve kadîfe şalvar ile baʿdehû kethüdâyı sadr-ı âlî destâr ve kürkî ve tîrkeş ve kolçağıyla evvel ve sanî tezkireci efendiler destâr ve zerre ve kolçak ve tîrkeş ile yemîn [ü] yesâr kethüdâda ve baʿdehû alem ve bayrak baʿdehû mehterhâne ve lûle-âra-yı zemîn ü zamân olarak bu alay bir şekve birle otağ-ı hümâyûna doğru azîmet buyurdular. Ta'yîn olunca

gedüklü müteferrika sağda ve çavuşân solda selâma durdular. Agavât dahi atlarından inüp, sâhib-i devlet hazretlerinin önünce yürüdüler. Bâb-ı otağ-ı hümâyûna vâsıl oldukda mîr-alem ve dergâh-ı âlî kapucubaşıları selîmî ve erkân yenlü kürk ile sîmîn ve degnekleriyle ittikâ idüp, yemînde ve kethüdây-ı bevvâbîn ve mir-âhûr ağalar selîmî ve erkân kürkleriyle ortada ve şatirân-ı şehriyârî mor kavuk üzre kırmızı şal mükaddemler sarunup, üzerinde murassa sorguçlarıyla ve gaddare ve hançer ve kuşaklarıyla yeşil atlas kaftanlarıyla yesârda ve kapuağaları karşu kapu dibinde **[28a]** ve şeyhülislâm ve vüzerâ ve Vânî Efendi ve sadreyn ve nişâncı çerkeden taşra çıkup, müntehâ-yı selâm-ı âsâfî oldılar. Sâhib-i devlet hazretleri dahi otakından çıkup otağ-ı hümâyûna gelince bu cümle hâzır olanlara cevâhir-pâş-ı selâm olarak mezkûr çerke yanında atından inüp çerkeye teşrîf-i nüzûl buyurdular. Biraz meksden sonra taraf-ı şehriyârîden kapu ağası bir mücevher şemşîr ve hazînederbaşı dahi asası iki yüz elli guruş olmuş ser-â-ser nimtane kaplu bir semmur kürk ve tîrkeş ve şalvar ve çerkesi getürüp çerke yanında sâhib-i devlet içün mahsûs kurulan çadırda tuttular. Ba‘dehû kethüdây-ı bevvâbîn ve çavuşbâşı varup sâhib-i devlet, “Buyurun” didükde kalkup çadıra teşrîf buyurdu. Kethüdâ-yı bevvâbîn sol koltuğunda ve çavuşbaşı sağ koltuğunda idi. Çadırda mezkûr semmur ve şalvar ve çerkesiyi giyüp ve şemşîr ve tîrkeş kuşanıp hâzır oldukda silahdâr ağa çıkup huzûr-ı hümâyûna daʿvet eyledi. Anlar dahi saʿâdetle huzûr-ı şehriyârîye varup zemin-bûs idüp, el bağlayup ayağ üzre durdı. Ol mahalde pâdişâhımız sedir üzre oturup ayakların uzadup vezîrleri üzre kırmızı ihrâm konmuşdu. Sâhib-i devletin içerü girdiğin gördüğü ibi müşârun-ileyhe ikrâmen edeb ü riayet buyurup ayakların çekdiler. Şehzâde hazretleri dahi taraf-ı yemînde pâdişâhımızın omuzları berâberinde tahta dayanmış ayağ üzre dururdı. Elbette yanında dârü’s-saʿâde ağası dahi altında kapu ağası hazînedârbaşı, kilercibaşı ve kapu ağaları dururlardı. Ve sol tarafda silahdâr ve çukadâr ve rikâbdâr durup sâ’ir iç ağaları dahi el arka dururlardı. Baʿdehû şevketlü pâdişâhımız hazretleri dahi baʿzı kelimât-ı iltifat-âmiz-i şahâne birle sâhib-i devlete hitâb-ı müstetâb-ı .... silahdâr ağa ve çukadâr ağa iki murassa sorguç getürüp sâhib-i devletin selîmîsi üzre takdılar. Sorguç takılmazdan evvel şeyhülislâm ve Vânî Efendi huzûr-ı hümâyûna daʿvet olundılar. Şeyhülislâm varup pâdişâhımızın dest-i mübâreklerin bûs idüp sâhib-i devletin alt yanında durdı. Vânî Efendi dahi **[28b]** varup dest-bûs idüp taht yanında oturdu. Ba‘dehû sorguçlar sokuldu, ol mâhâlde şeyhülislâm ile Vânî Efendi’ye birer çukaya kaplu semûr kürk giydirildi. Sâhib-i devlet dahi sorguçdan sonra tekrâr dâmen-bûs idüp pâdişâhımız dahi sancâk-ı şerîfi mübârek eline alup bûs idüp vekîl-i mutlak

âguşuna teslîm-i emânet eyledi ve sefer-i humâyûna me’mûr olan kullarına serdâr nasb eyledi. Sâhib-i devlet dahi hezâr huzû‘la alup omuzı üzre tutar iken Şeyh Vânî Efendi duʿâya başlayup tamâm oldukda serdâr-ı ekrem hâzretleri temennâ buyurup sancağ-ı şerîfi yalnız kendüsi taşra çıkarup, sipah ve silahdâr ağasın elinden alup imâm-ı sadr-ı âlîye at üstünde teslîm eylediler. Sâhib-i devlet, kapu yanında iskemle üzre karâr eyledi ve şeyhülislâm ve Vânî Efendi ve vüzerâ yanına gitti. Sipâh ve silahdârdan beş nefer kimesne ve sancakdâr imâm efendinin yemîn ü yesârında kendüsüyle maʿan on iki nefer tilâvet-i şerîf idüp, tamam oldukda sancakdâr duʿâ eyledi. Baʿdehû sâhib-i devlet hazretleri mîrâhûr-ı evvel ata bindirüp şeyhülislâm ile at başı beraber ve vüzerâ ve Vânî Efendi ve sadreyn ve nişâncı vesâ’ir erkân-ı saltanat cümleten önüne düşüp, imâm efendi sancağ-ı şerîfî sâhib-i devlet’in önünde götürüp ve şâtırân-ı şehriyârî önünce yürüyüp bu tantana-i âlem-i ârâ ve bu alay-ı şevket-nümâ birle otağ-ı âlîlerine gelüp şeyhülislâm ve Vânî Efendi ve vüzerâ içerü çerkeye girüp, yeniçeri ağası baş çadırda iskemle yanında durup hazret-i destûr ekrem atından indürüp, koltuğuna girüp, iskemle üzerinde karâr buyurdu. Yeniçeri ağası iptidâ dâmen-bûs eyledi. Baʿdehû kul kethüdâsı dâmen-bûs idüp, sol tarafında turdılar. Baʿdehû cümle yeniçeri halkı dâmen-bûs idüp tamâm oldukda tekrâr ağa ve kethüdâ dâmen-bûs idüp gittiler. Ağa müretteb alayı ile mehter hanesin çaldırarak karşu Zemun sahrâsına rû-be-râh oldılar. Baʿdehû dergâh-ı âlî kapucubaşıları baʿdehû sipâh ve silahdâr ocağı baʿdehû cebeci ve topçı ocağı baʿdehû dîvân hâceleri baʿdehû şâtırbaşı ve kethüdâsı dâmen-bûs idüp sol tarafda turdılar. Şâtırlar cümlesi dâmen-bûs idüp şâtırbaşıya ve kethüdâsına birer hilʿat-ı has giydirilüp ve çavuşâna dahi bir kuşaklık hilʿat virülüp ve iki kise guruş ve iki çuka iki kumaş **[29a]** ihsân olundı. Ba‘dehû çavuş başı dîvân çavuşlarıyla dâmen-bûs idüp tamâm olduktan sonra sâhib-i devlet kalkup içerüye azîmet buyurdılar ve libâsın diktirüp vüzerâ ve ulemâ ile oturdılar. Kahve ve şerbet ve buhurdan sonra kā’imakām paşa ve sadreyn efendiler cümleden evvel kalkup gittiler. Baʿdehû Musâhib Paşa hazretlerine bir semmûr kürk giydirülüp onlar dahi revâne oldılar. Baʿdehû şeyhülislâm efendiye ve Vânî Efendi’ye çukaya kaplu birer semmûr kürk giydirülüp anlar dahi gittiler. Baʿdehû hassa mehter başısına surnazen başına ve duʿâcı sancakdâra birer kuşaklık hilʿat ilbâs olundı ve solaklara ve peyklere ve kapuculara sureler ihsân olundı.

Beyân-ı Hakīkat-ı Sancâk-ı Şerîf

İş bu sancağ-ı şerîf aslında bir kıtʿa olup, Fatih-i Mısır Sultân Selîm Hân hazretlerine haber virüp, tevâtür ile peygamberimiz hazretlerinin olduğı müsbetdir.İsmi Ukâb'dır. Siyâh u sofdandır. "Vâkıʿ olan seferlere bile götüresüz" diyü nâmesinde tasrîh ider. Baʿzı seyrde dahi Ukâb nâm sancağ-ı şerîf oldığı mukarrerdir. Mürûr-ı zamanla icra-i şerîfesini müteferrik olmakla devlet-i aliyyede aslına göre üç sancağ-ı şerîf işledilüp, her birine ikişer üçer kıtʿa bakiye olunup üç sancak itmişlerdir. Üçü dahi bir resimdedir. Biri serdârlara virülür ve biri mevkib-i hümâyûnladır ve biri dahi hazîne-i hümâyûnda mahfuzdur ve bu gün baʿde'l-asr şevketlü pâdişâhım hazretleri teberrüken ve teyemmünen Kabe-i mükerreme-i şerefuha? Allahu teʿâlâ mîrâhûr-ı evvel Süleymân Ağa ile sâhib-i devlet hazretlerine irsâl buyurdı. Sâhib-i devlet hazretleri Süleymân Ağa'ya çukaya kaplu bir semmûr kürk ilbâs buyurdı.

Beyân-ı Hakīkat-ı Miftâh

Sultân Murâd-ımerhûm Bağdad'a gitmezden mukaddem şerîf-i Mekke-i mükerreme bir gice rü'yâsında müşâhede ider ki, sultân-ı enbiyâ *sallallahu teʿâlâ aleyhi vesellem çihâr-yâr-ı güzîn rıdvânu'llâhu teʿâlâ aleyhim ecmâʿîn* ile mütemessil? Olup, 'Bu miftâh-ı Kabe'yi sultân-ı zamâna gönder. Sefere bile götüre. Baʿdehû Acem feth olduktan sonra yanlarında hıfzolunup bir yere asker göndermek iktizâ eyledikde sulehâdan bir kimesneye teslîm olunup bile götürüle' diyü işâret-i aliyye-i nebeviyye sudûr itmekle Menufi? nâm bir kimesne ile şerîf dahi mezkûr miftâhı Sultân Murâd-ı merhuma gönderirler. Acem seferine bile götürmüşler. Baʿdehû has oda hazînesine konulmuş. Tahrîr-i hazîne de zuhûr itmeğin defterdâr efendi **[29b]** "Bu miftâh-ı şerîf dülbend ağalarının hıfzında hırka-i şerîf yanında maʿan olmak münasiptir" demiş. Hâlâ bir zer-duht? kîse içinde ki, bin kırk üç tarihinde yapılmıştır, mahfuz idi. Bu miftâh ol miftâhdır ki zikr olundı.

Yevmü'l-cumʿa fî 17 Ca sene minhu

Yevm-i mezbûrda sadr-ı âlî, huzûr-ı hümâyûna daʿvet olundı. Ve Hamza Paşa dahi gelüp, rikâb-ı hümâyûna yüz sürüp, Mısır hükümeti ihsân olundı ve ser-â-sere kaplu semmur kürk ilbas olundı. Baʿdehû Dobrevnik'in bunda kalan ilçisi gelüp telhisçi ağaya hassü'l-hass ve ilçi ve tercümân-ı dîvâna kuşaklık ve tevâbiʿine yedi alâ hilʿatlar giydürülüp, huzûr-ı hümâyûna varup, zemîn-bûs idüp pîşkeşlerin arz idüp, çıkup, yine

menzillerine çavuşları ile revâne oldular. Baʿdehû Dobreçin ilçisi istikbâl içün gelüp, kendüye ve tercümân-ı dîvâna iki kuşaklık ve tâbiʿine üç alâ ve telhisçi ağaya bir hass'ül-hass hil'at giydirülüp, anlar dahi kapu yanında zemîn-bûs idüp pîşkeşlerin arz idüp çıkup gittiler. Baʿdehû sâhib-i devlet hazretleri dahi zemîn-bûs idüp otağ-ı âlîlerine teşrîf buyurdular. Ve bu gün başmuhâsebeci Mehemmed Efendi tekrâren matbah emîni olup huzûr-ı sadr-ı âlîde hilʿat-ı hass giydirildi. Ve Kamaniçe muhâfızı Abdi Paşa kapu kethüdası Ali Ağa iki sevb hassü'l-hass ile Macar Kralı Tökeli İmre'yi içerüye sefere dâvet içün rû-be-râh oldı. Ve musâhib paşa tarafından sâhib-i devlet hazretlerine esb-i mükemmel ve boğça pîşkeş gelmekle getürenlere bir hâs ve iki kuşaklık ve üç â'lâ giydirildi. Ve bu gün Anadolu Beğlerbeğisi Osmân Paşazâde Ahmed Paşa alay gösterüp iki hassü'l-hass ve üç kuşaklık ve dört alâ hilʿatlar giydirildi ve mûmâ-ileyhin alayı add olunup cümle bin beşyüz nefer adamı var idi.

Saruca ve sekban	Piyâde sekban	Tatarân piyâde ile sekbân
Bayrak 24	bayrak 5	Tatarân bayrak 1
Nefer 1000	nefer 250	nefer 30

İç hüddâmı ve agavât Yekûn neferen 1500
Nefer 220

Frengi atlas topluk 18 Frengi hâre topluk 10 Frengi kıt'a topluk 2
yalduzî sim tabak 13 kâfûrî mum adet 12

Oturak der menzil-i Belgrad… Yevmü's-sebt Der Menzil-i Zemun fî 18 Ca sene minhu sâ'at 2

[30a] Dobraçin ilçisinin huzûr-ı hümâyûna arz olunan pîşkeşidir

Nân-ı kebîr 12 sîm kılıç kabza 1 Çuka-i Brankol 1 Çuka-i İngiltere araba 1

Yevm-i mezbûrda seherî hareket olunmazdan mukaddem ordu-yı hümâyûn kādılığı içün fetvâ emîni olan İbrâhim Efendi'ye huzûr-ı sadr-ı âlîde hil'at-ı hass giydirildi. Baʿdehû devletlü serdâr-ı zafer-şiʿâr hazretleri süvâr-ı semend-i nâzende-reftâr olup nehr-i Sava'dan güzâr ve saʿâdetle bârgâh-ı nusret-medârında karâr buyurdı. **Bu tertîb üzre:** Evvelâ şeyhülislâm ve Musâhib Mustafâ Paşa ve Kaymakam İbrâhim Paşa ve Nişancı İsmâ'il Paşa ve sadreyn efendiler vakt-i tulû-ı şemsîde otağ-ı sadr-ı âlîde hazır ve hareket-i serdâr-ı ekreme nâzır oldılar. Sâhib-i devlet hazretleri dahi kallâvî ve erkân

yenli kürk ve şemşîr ve tîrkeş ve şalvar ve çerkesi ile vüzerâ-i izâm dahi hemçünân ve şeyhülislâm ve sadreyn örfleriyle ve nişancı ve defterdâr ve re'is efendi ve çavuşbaşı ağa selîmî ve erkan yenli kürk ve tirkeş ve şalvar ve çerkesi ile dîvân-rahtlı abâylı ata süvâr oldılar ve silahdâr ve çukadâr-ı sadr-ı âlî üskûf ve sim kuşak ve çerkâb ve şalvar ile şâtırbaşı perîşân ve dibâ kantura ve şatırlar sim yalduzlı taş ve diba kanturalar ile vesâ'ir tevâbi'-i enderûn ve bîrûn cem-i gafir-i cemʿ olup müretteb ve müzeyyen alay ile köprüden geçüp ve yeniçeri ağası ve ocak halkı köprü başında tarafeynde âmâde-i selâm olup sâhib-i devlet ağa hazretlerine selâm virdüği gibi selâmın alup ve vüzerâ gittüği mahalle gelüp, otağ-ı sadr-ı âlîye maʿan geldikden sonra sadr-ı âlî hazretlerini atdan indirüp, koltuğuna içerü çerkesine götürdü. Baʿdehû vüzerâ-i izâm ve ûlemâ-i kirâm oturup taʿâm ve kahve ve şerbet ve buhurdan sonra herbiri vedâʿ idüp, kā'immakām paşa hazretleri bir iki saʿat mikdârı dahi meks ile baʿdehû anlar dahi revâne oldı ve baʿde'l-asr pişgâh-ı otağ-ı sadr-ı âlîde nevbet-i âsâfî çalındı. Baʿdehû Çavuşbaşı Vekîli Ahmed Ağa mârifetiyle dîvân olup, umûr-ı ibâdullah görildi. Ve Gazzâz Hasan Ağa'ya ve miʿmâra itmâm-ı taʿmîr-i cisr içün hil'at-ı hass ve kuşaklık hilʿatlar ilbâs olundı. Mezbûr Hasan Ağa, Sava üzerinde olan cisrin tonbaz? üzerinde olan müceddeden ve tirak? üstünde olanı taʿmîr eyledi.

Yevmü'l-ehad [30b] oturak fî 19 sene 1094

Yevm-i mezbûrda Başmuhâsebeci Mehmed Efendi'ye tekrâr matbah emaneti ve Yusuf Efendi'ye başmuhâsebecilik tevcîh olunup iki hil'at-ı hass ilbâs olundı. Ve Belgrad sefâyini kapudanı Ali'ye bir â'lâ hil'at giydirildi. Ve bu gün sâhib-i devlet hazretleriçün otağın ardında bir yüksek yerde sâyebân kurulup anda teşrîf buyurdılar. Ve icâzet içün Dobrevnik ilçisi dâmen-bûs-ı sadr-ı âlî idüp kendüsine kuşaklık ve tercümân-ı divâna kuşaklık ve tevâbi'ine beş â'lâ hil'atlar giydirülüp gitdiler. Bu mahalde sâhib-i devlet destâr ile idi, ancak iskemle üzre cülûs buyurmuş idi. Ve bunda devletde kalacak ilçisi dahi dest-bûs idüp, kendüsine ve tercümâna kuşaklık ve tevâbi'ine beş â'lâ hil'atlar giydirülüp, anlar dahi gitti. Ba'dehû Dobreçin ilçisi dahi dâmen-bûs idüp, kendüsüne kuşaklık hil'atlar giydirildi. Ba'dehû Mısır Valisi Hamza Paşa hazretleri gelüp, dest-bûs-ı sadr-ı âlî idüp gitdi. Ve orduda âmin çavuşuna kuşaklık ve kâtib çavuşına kuşaklık huzûr-ı sadr-ı âlîde giydirildi.

Yevmü'l-isneyn oturak fî 20 Ca

Yevm-i merkūmda **şev**ketlü pâdişâhımız hazretleri serdâr-ı ekrem hazretlerin ziyâret ile mecburü'l-hâtır buyurup kendü harem-i muhteremi ağalarına menzil ciridi atdurup eğlendi ve ba'dehû huzûr-ı hümâyûna tâʿam gelüp, ziyafetden sonra şevketlü pâdişâhımıza beş kere akçe ve bohça ve mükemmel pusatlı bir demür kırı kısrak ve şehzâde efendiye dahi mükemmel pusatlı kûla at pîşkeş çeküp şevketle süvâr olup, depe kurbunda Sava suyuna varınca binüp, ba'dehû sandala girüp, Belgrad iskelesine revâne oldu ve hüddâm-ı harem-i hümâyûn ve ekser agavât karadan gitdiler ziyâfet-i mezbûrede hüddâm-ı matbah ve âhûr-ı sadr-ı âlîye ol üç hil'at-ı mütenevvia ilbâs buyurdu.

Berâ-yı hüddâm-ı sadr-ı âlî	Berây-ı hüddâm-ı sadr-ı âlî
Hil'at- ı hassü'l-hass 3	hil'at-ı hass
	hil'at kuşaklık 8
	hil'at-ı âlâ 1

Yevmü's-selâse oturak fî 21 Ca sene

Yevm-i mezbûrda dahi şevketlü pâdişâh-ı kişver-sitân hazretleri Diyarbekir Valisi Kara Mehmed Paşa alayını seyretmek üzre sâyebân-ı hazret-i sadr-ı âlîye teşrîf-i hümâyûn buyurdılar. Evvelâ sâ'at dörde vardukda Sava suyu üzerinden sandal-ı hümâyûn zâhir-i nümayân oldı ve agavât ve kethüdâ ve re'is ve tezkereciler ve çavuşbaşı bi'l-cümle bayırın aşağısında reh-güzar-ı şehriyârî el bağlayup kudûmuna müterakkıb oldılar. Ancak kethüdâ ve re'is efendi ve çavuşbaşı ve yeğen beg agavâtın üst yanında başkaca selâma turdılar. Sâhib-i devlet dahi bir kır kısrağa süvâr olup su kenarına varup indi. Sandal-ı şehriyârî dahi kenara yanaşdıkda **[31a]** sadr-ı âlî hazretlerine iltifât-ı selâm-bahş buyurup sâhib-i devlet dahi zemîn-bûs idüp, sandaldan koltuğuna girüp kendi bindügi kır kısrağa süvâr eyledi. Ve şehzâde efendi dahi bir kır ata süvar oldu. Sâhib-i devlet dahi bir âhar bârgîre binüp, önünce yürüyerek bâlây-ı Peşte'ye azîmet buyurdular. Kethüdâ Beğ ve Re'is Efendi vesâ'ir maʿan selâm duranların mukābiline vâsıl oldukda selâm virüp, anlar dahi inhita-ı rû'-i selâm gösterdikden sonra seğirdip pâdişâhımız önünce piyâde depeye çıkup, anda dahi tekrâr selâma turdılar. Pâdişâh Ravna-i şerîf-i sâyebân önüne teşrîf buyurup anda dahi tekrâr selâm virüp, sâhib-i devlet hazretleri koltuğuna girüp atından indirdi. Şehriyâr-ı gerdûn-vakār hazretleri dahi makarr-ı saʿâdet-keserlerinde karâr buyurup, buçuk sâʿatden sonra Kara Mehmed Paşa alayı aşağıdan zâhir oldukda sâhib-i devlet kendü otağına azîmet buyurup, sâyebân kurbunda

tertîb-i dîvân ile iskemle üzre oturup alaya müterakkıb oldı. Kara Mehmed Paşa dahi huzûr-ı hümâyûna geldükde atından nüzûl ve zemîn-bûs idüp, kendüye semmûr kaplu hilʿat-ı serâ-ser giydirildi. Baʻdehû huzûr-ı sadr-ı âlîye geldikde tûğlar kurbunda atından inüp gelüp, hezâr huzûʻ ile dâmen-bûs-ı sadr-ı âlî anda dahi bize semmûr kaplu hilʿat-ı ser-â-ser giydürüp sofa altında vaʿz olunan iskemle üzre oturdu. Agavâtına altı kuşaklık ve altı alâ giydürülüp, tamam oldukda Mehmed Paşa dahi kalkup tekrâr dâmen-bûs-ı âsafî idüp çıkup gitti. Baʻdehû sâhib-i devlet hazretleri dahi kalkup içerüye gidüp salât-ı zuhûrdan sonra yine huzûr-ı hümâyûna azîmet buyurdu. Ve taʿâm dahi hâzır olmağın huzûr-ı hümâyûna simât-ı âsafî keşîde kılınup baʿdehû pâdişâhımız mezkûr kır kısrağı pîşkeş çeküp, şevketle süvâr olup, sâhib-i devlet dahi önünce yürüyüp pâdişâhımız sandala süvâr oldular. Sâhib-i devlet hazretleri tekrâr sâyebâna çıkmayup ordu-yı hümâyûn kenarında geşt ü güzâr baʿdehû yine varup sâyebânda karâr buyurdu. Ve baʿde'l-asr Komaran tarafından beşlü ağasını ve dört nefer bir dil götürmeleriyle götürenlere iki kuşaklık ve üç â'lâ hilʿat giydirildi. **[31b]** Ve Egri Ağalarına dahi hediye götürmeleriyle iki kuşaklık ve iki â'lâ giydirildi ve Silistre Valisi Mustafâ Paşa ve Sivas Beğlerbeği Halil Paşa gelüp dâmen-bûs-ı sadr-ı âlî idüp, yine dâ'irelerine gittiler.

Yevmü'l-erba'â oturak fî 22 Ca sene

Bu gün baʿde'l-asr **T**ökeli İmre tarafından gelen ilçiler nâmelerin alup gitmek içün des-bûs-ı hazret-i sadr-ı âlî eylediler. Sâhib-i devlet mezkûr sâyebândan destâr ile iskemle üzerine oturup bir mikdâr su'âl ve cevâbdan sonra nâmesi virülüp, hilʿatlar ilbâs olunup menzillerine çavuşlarıyla rû-be-râh oldılar.

Yevmü'l-hamîs oturak 23 Ca sene

Bu gün dahi paşaların alayın seyr itmek içün nesak-ı sâbık üzre şevketlü pâdişâhımız hazretleri Sava suyu üzerinden sandal ile gelüp, sâyebân-ı sadr-ı âlîde teşrîf-i cülûs buyurdu. Alaylar zâhir oldukda sâhib-i devlet kendü otağına gitti. Evvel Silistre Valisi Vezir Mustafâ Paşa baʿdehû Sivas Beğlerbeği Halîl Paşa baʿdehû Maraş Beğlerbeğlerine Ahmed Paşa alay gösterdi. Baʻdehû sadr-ı âlî-kadr hazretleri yine huzûr-ı hümâyûna azîmet buyurup ahşama karîb pâdişâhımız dahi yine sandal ile bâr-gâh-ı gerdûn….. revân oldı. Sâhib-i devlet bu gün selîmî ve erkân kürküyle ve re'is efendi ve çavuşbaşı dahi selîmî ve erkân kürküyle Silistre Valisi idiler Vezîr Mustafâ Paşa hazretlerine huzûr-ı hümâyûna ve huzûr-ı sadr-ı âlîde bir hilʿata kaplu semmûr

kürk ilbâs olunup ve altı kuşaklık ve altı â‘lâ hilʿatlar etbâʿlarına ilbâs olundı ve Sivas ve Maraş Beylerbeylerine dahi huzûr-ı hümâyûnda ve huzûr-ı sadr-ı âlîde hâssü'l-hass olmak üzre hilʿatlar ve etbâʿlarına alt kuşaklık ve sekiz â‘lâ hilʿatlar ilbâs olundı.

Yevmü'l-cum‘a oturak fî 24 Ca sene

Yevm-i mezbûrda dahi saʿâdetlü vezîr-i mükerrem Kā'imakām İbrâhim Paşa ve devletlü serdâr-ı ekrem-i nusret-tev'em hazretlerin ziyâret içün gelüp, ahşama değin meks eylemişdir.

Berây-ı Osmân Ağa –i sipah….. kethüdâ-i Osmânpaşazade hil‘at-ı hass 1

Berây-ı Merdumân-ı Osmânpaşazâde….. hil‘at-ı kuşaklık 2 hil‘at-ı âlâ 2

Yevmü's-sebt oturak fî 25 Ca sene

Yevm-i mezbûrda dahi şevketlü, kerâmetlü pâdişâh-ı ferişte nihâd hazretleri vekîl-i mutlakı olan vezir-i aʿzâm ve serdâr-ı ekrem Mustafâ Paşa *yessarallahu mayeşa*? hazretlerin ziyâret-i vedâʿ içün sâyebâna teşrîf buyurup baʿde'l-asr taʿam tenâvül buyurup, pîşkeş arz olunduktan sonra sadr-ı âlî hazretlerine bir hilʿat-ı semmûr ilbâs buyrulup hüddâm-ı matbah ve âhûr-ı âsafiye dahi muʿtâd üzre hilʿatlar giydirildi. Ba‘dehû inâyetlü pâdişâhımız serdâr-ı ekrem hazretlerin Allah'a ısmarlayup **[32a]** yine sandala binüp mekân-ı huld-âşiyânına azimet-i hümâyûn buyurdu. Ba‘dehû serhadlüler bir dil getürmeleriyle huzûr-ı sadr-ı âlîde hil‘at ilbâs olundı.

Yevmü'l-ehad oturak fî 26 Ca

Yevm-i mezbûrda Teke Paşası Arap Ali Paşa ve Eskişehir Begi İbrâhim Bey alay götürdü. Sâhib-i devlet destâr ile idi kallâvî giymedi. Ve bu gün faziletlü şeyhülislâm efendi ve Kā'immakām İbrâhim Paşa ve imâm-ı evvel-i şehriyârî ve Çavuşbaşı Mehemmed Ağa vesâ'ir rikâbda vekîl olanlar ziyâret ve teşyî-i hazret-i serdâr-ı ekrem içün gelüp; bu gice orduda herbiri bir yerde müsaferetde oldılar. Ve şeyhülislâm içün sâhib-i devletin obasının sağında ve İbrâhîm Paşa içün solunda birer oba kurulup anda geceledîler. Ve Kara Mehmed Paşa'dan sâhib-i devlet hazretlerine pîşkeş gelüp, Âbidin Ağa'ya ve tâbiʿine ve Halil Paşa'dan dahi taraf-ı asâfîye hediyye gelmekle tevâbîʿine hilʿatlar giydirildi.

Yevmü'l-isneyn der menzil-i Velika sâ'at 3 fî 27 Ca sâ'at 4

Yevm-i mezbûrda **s**aʿâdetlü ve nusretlü serdâr-ı zafer-girdâr ve destûr-ı Cem-iktidâr hazretleri müretteb ve müzeyyen alay-ı şevket-medâr birle menzil-i sahrâ-yı Zemun'dan hareket buyurdu. Şeyhülislâm Efendi serdâr-ı ekrem-i âsafî-ünvân ile hem-inân idi. Bu tertib üzre bir buçuk sâʿatlik menzilde yemekliğe teşrîf buyurdılar. Baʿdeʾtaʿâm şeyhülislâm efendiye beyaz sofa kaplu bir semmûr kürk ve Kā'immakām İbrâhim Paşa'ya dahi semmûr kürk ilbâs buyurup, anlar dahi vedâʿ idüp, gerü Belgrad'a avdet eyledükden sonra sâhib-i devlet hazretleri dahi menzil-i mezbûra tevcîh-i inân-ı azîmet buyurdı. *Allahu teʿâlâ hazretleri sunûf-ı feth ü zafere makrûn eyleye*! Bu gün sâhib-i saʿâdet hazretleri muʿtâd üzre kallâvî ve erkân kürkü ve tirkeş ve şalvar ve çerkesi ve re'is efendi ve çavuşbaşı vesâ'ir ahalî-i dîvân bi'l-cümle müretteb alay libâslarıyla idiler. Bir mertebe zînetli alay olmuşdur ki, taʿbîr olunmaz. *Hazret-i Bârî vücûd-ı şerîfini hatâlardan hıfzeyleye*! Ve sâbıka Mısır askeri ihrâcıçün giden Mîrâhûr-ı Sânî Ali Ağa gelüp, dâmen-bûs-ı sadr-ı âlî ile müşerref oldı ve menzil-i mezbûrun akarsuyu olmadığından kuyu suyundan istiʿmâl olundı. Askere kadar kifaye bulundı. Ancak içilmege çendân sâlih değil idi.

Yevmü's-selâse der menzil-i Barka fî 28 Ca sene sâ'at 5

[32b]Yevm-i mezbûrda beş buçuk sâ'atde menzil-i merkūmda nüzûl olundu. Bu menzil ekseri mîşe-zâr ve tenk olmağın çadırlar müzâyaka üzre kuruldu. Ve Maraş Beylerbey'inden ve Teke Paşası Ali Paşa'dan sadr-ı âlî hazretleri içün at pîşkeş geldi ve etbâʿlarına hilʿatlar giydirildi.

Yevmü'l-erba'â Metrofça fî 29 Ca sene sâ'at 2

Yevm-i mezbûrda tertîb-i alay birle Metrofça menziline vusûl müyesser oldı. Ve defterdâr efendi menzil-i mezbûra gelindikten sonra askerin umûm-ı zâhiresin ve mühimmât-ı seferîne görmek içün beş on âdemiyle Osek'e müteveccih olup gitti. Ve bu gün ziyâdesiyle harr-ı ciğer-sûz-ı âfitâb derûn-ı bîrûn-ı asker ve devvâbı pür-tef? u tâb eyledi.

Yevmü'l-hamîs oturak fî selh-i Ca sene

Yevm-i mezbûrda Metrofça menzilinde oturâk oldı ve kuşlukdan sonra taʿbîrden hâric ısıcak oldı. Sâhib-i devlet hazretleri nehr-i Sava kenârına sâyebân kurdurup saʿâdetle teşrîf buyurup ikindiden mukaddem yine gelüp otağ-ı âlîlerine dîvân eyledi.

Yevmü'l-cumʿa oturâk fî gurre-i C

Yevm-i mezbûrda sâhib-i devlet hazretleri dîvân ittikden sonra yine sâyebân olunduğı mahalle azîmet buyurdı. Ve bu menzilde Ser-çeşme Kara Mehmed Paşa'nın bölükbaşılarından birinin bilâ-cürm kulağın kesüp baʿdehû şerʿan kısâs hükm olundukda araya müsellihûn girüp altı yüz guruşa sulh eylediler ve biri dahi yoğurt pazarında nizâʿ idüp bıçak ile yoğurtçuyu öldürüp ahz olundukda hâkim-i vakt anı dahi meydânda boyun urdurup riʿâyet-i hükm-i kısâs eyledi.

Yevmü's-sebt der menzil-i Metrofça Fi 2 C sâ'at 3

Yevm-i mezbûrda üçüncü sâ'atde menzil-i merkūma vusûl ve gāyetle çayırlu yire nuzûl müyesser oldı. Bu menzilin dahi akarsuyu olmayup kuyular kazdırılmışdı. Ve bu gün yolda gelürken ziyâdesiyle râd ü berk ve ahşama karîb bir buçuk sâʿat yağmur yağdı ve Seydizâde tarafından ve Peçevî serhadlülerinden diller gelüp hilʿatlar giydirildi.

Yevmü'l-ehad der menzil-i Tavarnik? fî 3 C sâ'at 4

Yevm-i mezbûrda menzilden hareket olunup yemekliğe gelince zemîn ve âsumânı perde-i sehâb puşide kıldı. **[33a]** Ve bu menzilde dahi akarsu olmamağla kuyular suyundan isti'mâl olundu. Ve bu gün asra karîb bir mertebe şiddet-i …ile bârân-ı tükrük?-âlûd nüzûl itmişdir ki, orduda olan hiyâm gark-âb-ı seyl-i deryâ-yı nümûn olup sath-ı bihin-âver-i zemînde bir arşûn mikdârı kuru yer kalmadı ve azîm râd u berk ve sâʿikalar olup sadr-ı âlî ağalarından Tatar Abdullatîf Ağa bir hidmetkârı ve bir harbendei bir bârgîr ile nüzûl-ı kaza-i âsumânî birle sâʿikadan üftâde-i hâk-i helâk oldılar. Herkes bu bâbda mütehayyir ve ser-gerdân kaldı. Ve Mehemmed Ağa ulufeciyân-ı yemîn ağası olmağla bir kuşaklık hilʿat ilbâs olundı.

Yevmü'l-isneyn der menzil-i Velkovar fî 4 C sâ'at 5

Yevm-i mezbûrda Tuna suyu cisrden ubûr olunup beşinci sâʿatde menzile gelindi. Ve bu gün cisirden ubûrda hayli zahmet çekildi ve menzile geldükden sonra bir mikdâr

yağmur yağdı. Ancak vâfir raʿd ü berk oldı ve bu menzilde tâyinat cümleye iki günlük birden virildi. Zîrâ Osek'e varılacak menzile biriken tertîb alayı içün iki oldı.

Yevmü's-selâse der menzil-i Palanka-i Dal fî 5 C sâ'at 2

Yevm-i mezbûrda **O**sek menziline varılacak idi. Alay hususı mâniʿ oldı ve hava bu gün gāyetle latîf ve yol dahi ziyâde â'lâ idi. Ve bu gün Bolu Beyi Hüseyin Bey'e bir tûğ dahi ihsân olunup huzûr-ı sadr-ı âlîde hilʿat-ı hassü'l-hass giydirildi. Ve Ser-âhûr Frenk Mehemmed Bey Kıbrıs'dan gelüp huzur-ı sadr-ı âlîde bir hilʿat-ı hass giydirildi.

Yevmü'l-erba'â der menzil-i Osek fî 6 C sâ'at 5 fî 23… sâ'at … ***Belgrad'dan Ösek'e sâ'at 22?***

Yevm-i mezbûrda seherî müretteb ve müzeyyen alay birle mezbûrda saʿâdetlü serdâr-ı ekrem hazretleri Osek sahrâsında vaʿz olunan otağ-ı âlîlerine teşrîf buyurdu. **Bu tertîb üzre ki;** yemeklikden sonra vüzerâ-i izâm ve mîrimîrân ve ümerâ-yı Anadolu sağda ve Rumili solda selâma durup kudûm-ı sadr-ı âlîye müterakkıb oldular. Sağda evvelâ Anadolu Beğlerbeğisi, alt yanında Karaman ve Sivas ve Maraş beylerbeylikleri ve Kara Mehmed Paşa vesâ'ir Anadolu'da olan mîrimîrân ve ümerâ ve solda Rumili Beğlerbeğisi vesâ'ir Rumili'nde olup mevcûd olan vüzerâ ve mîrimîrân ve ümerâ saf bağladılar. Cümle vüzerâ kallâvî giymişdi. Serdâr-ı zafer-encâm saʿâdetle tevcîh-i zimâm buyurup yemîn [ü] yesârda saf-ı âmâde-i nigah-ı selâm olan vüzerâ ve mîrimîrân ve ümerâ-yı lazıme lazımetü'l-ikrâma vesâ'ir ve yeniçeri ve cebeci ve topçu ve agavât ve sekbân tâ'ifesine dahi selâm-ı izzet-bahşlarıyla **[33b]** ihtirâm buyurup yeniçeri ağası selâmın aldıkda ilerü at sürüp vüzerâ-i izâm yüridüği mahalde yürüyüp otağa vusûlde sâhib-i devleti atından indürüp içerü çerkeye getirdi. Ba'dehû çıkup Hızır Ağa çerkesinde bir mikdâr ârâm idüp tekrâr huzûr-ı âsâfiye daʿvet olundukda ağa efendi ve kethüdâ beğ varup dâmen-bûs-ı şerîfleriyle müşerref oldılar. Ve bu alayda sâhib-i devlet kallâvî ve açık münevveş sof muhtedî kaplu kakum şirazlı kürk ve içine kırmızı hâre zerre kaftanı ve tirkeş ve şemşîr ve şalvar ve çerkesi ile idi. Sâ'ir ayân-ı devlet dahi mükemmel alay libâsıyla idiler. Ve bu gün baʿde'l-asr dîvân oldı ve mezkûrlara hilʿatlar giydirildi ki, bunlardır ve cebehâne üzerine tâyin olunan Hâcı Mehemmed Ağa'ya dahi Osek'e sefîneleri getürdüğü içün bir kuşaklık hilʿat ilbâs olundı.

Berây-ı Merdumân-ı Serdâr İbrâhim Paşa

Kuşaklık 1 â'lâ 3

Berây-ı Merdumân-ı …… ameden-i hân
……1 kuşaklık 4 â‘lâ 8
Berây-ı ayân-ı serhadlüyân-ı……kuşaklık 2 â‘lâ 6

Yevmü’l-hamîs oturak fî 7 C

Yevm-i mezbûrda devlet-i âsâf-ı Cem-câh hazretleri dîvân ittükden sonra kasaba-i Osek’e tevcîh-i inân-ı semend ve lede’l-iştibâh buyurdı.

Yevmü’l-cum‘a oturak fî 8 C

Yevm-i mezbûrda Serasker İbrâhim Paşa tarafından Şıbkalı Nemçe bir dil gelmekle huzûr-ı sadr-ı âlîde söylendikden sonra legleg çadırı önünde boynı uruldı ve getürenlere dahi bir hass ve bir kuşaklık ve iki â‘lâ hilʿatlar giydirildi. Ve bu gün Rumili Beğlerbeğisi Hasan Paşa ve sağ kol ve sol kol alay gösterdi kendüye bir hassü’l-hass nefer ve dört nefer etbâʿına kuşaklık ve beş nefer etbâʿına alâ hilʿatlar giydirildi ve dîvânda pâyesini olmağla sâ’ir mîrimîrândan iki hilʿat-ı ziyâde giydirildi. Ba‘dehû Köstendil Tırhâla ve Pirezrin? ve Yanya’ya mutasarrıf Ahmed Paşa ve Üsküb ve Avlonya ve Dukakin ve Alâcahisâr ve Selânik sancaklarının beyleri baʿdehû Kastamonu Paşası Nişli Ali Paşa alay gösterdiler ve muʿtâd üzre hilʿatların giydiler ve sonra Karaman ile Rumili kethüdâsına ve deftâr kethüdâsına ve çavuşlar kethüdasına birer kuşaklık hilʿat giydirildi. Bu cümle alayı gösterdikten sonra Osek cisrinden geçüp karşu yakada Drava menzilinde kondılar ve Budun muhâfızı vezîr-i mükerrem defterdâr Ahmed Paşa tarafından dîvân kâtibi ile mükemmel pusatlı bârgîr pîşkeş gelmekle merkūma huzûr-ı sadr-ı âlîde bir kuşaklık hilʿat giydirildi Kangırı? Beyi Cân Arslan Paşa oğlu Hüseyin Bey alay gösterdi.

[34a] Yevmü’s-sebt oturak fî 9 C ihrâc-ı mevâcib-i der sefer-i bâ serdâr

Yevm-i mezbûrda doksan dört senesinin Mısr mevâsı? çıkdı? bu tertib üzre evvelâ bir gün doğdukdan sonra yeniçeri efendisi ve kul kethüdâsı ve başçavuş ve selîmî ve cebecilerin kaldıracak çorbacılar ve bir mikdâr çavuşlar ve iki bin kadar neferât maʿan otağ-ı sadr-ı âlî önüne gelüp efendi ve kethüdâ ve başçavuş, muhzır ağa çerkesinde oturdılar ve defterdâr efendi maʿrifetiyle hazineden kîseler getürülüp sâyebân altında her sınıfın ulûfesi başka başka konuldı ve sipâh ve silahdâr ağaları ve cebeci ve topçubaşı ağaları dahi kethüdâ-yı sadr-ı âlî çerkesinde oturdılar. Ba‘dehû otâk sokakları açılup

taşrada olan yeniçeri legleg çadırına varınca iki saf keçeleriyle? ayağ üzre el bağlayup turdılar. Ba‘dehû devletlü sadr-ı aʿzam efendimiz hazretlerine arz oldukda selîmî ve erkân kürküyle taşra baş çadıra teşrîf ve iskemle üzre karar buyurdı ve şeyhülislâm çavuş selâm-ı alayık alup çavuşlar dahi alkışladılar. Re’is efendi selîmî ve tezkerecileri mücevveze ve erkân kürküyle sâhib-i devletin sağında turdılar ve rûznâmeci ve başbâki kulu mücevveze ile solda turdılar. Ba‘dehû yeniçeri efendisiyle kethüdâya haber alup efendi selîmî ve kethüdâ kuka giyüp başçavuş süpürge? ve Muhzır ağa çelenk ile gelüp sol tarafda başbâki kulu altında turdılar. Başçavuş sağda sâyebân altında ve muhzır ağa solda durdı. Ba‘dehû rûznâmeci defter okuyup ocağa virilecek kîseler tamam oldukda cümle kaldırulup sonra okudı? ve kethüdâ dâmen-bûs-ı sadr-ı âlî idüp çıkup gittiler. Ba‘dehû sipâh ve silahdâr ve cebeci ve topçu ve nişâncı ve arabaciyân top ve müteferrika ve çavuşan ve mehterân-ı hayme ve hademe-i mevâcibleri dahi bu tertîb üzre herbirine virülüp kethüdâ ve kâtibleri alup dâmen-bûs idüp gittiler. Tamam oldukda sâhib-i devlet hazretleri kalkup çavuşlar alkışlayup içerü çerkeye azîmet buyurdılar. Ba’dehû sipâh ve silahdâr içün otuzar kîse düşmek üzre fermân olunup hâzır oldukda devletlü sadr-ı aʿzam hazretleri kendüleri taşra çıkup düşilen altmış kîse tamam olunca sadr-nişîn oldı ve defterdârın iskemlede umûr-ı lâzımesi olmağla ulûfeye oturmayup gitmişdi. **[34b]**

Mevâcib-i mezkûr için her sınıfa verilen

Hüddâm

240	yeniçeriyân	8679	Berây-ı Merdumân-ı Nişli Ali Paşa
150	sipâh	31637	……..nefer 3
140	silâhdâr	38018	kuşaklık 1
35	cebeciyân	44085	â’lâ 2
17	topciyân	11322	
5	şahinciyân	+ 43812	
5	arabacıyân-ı top	150.340	
2	müteferrika ve çavuş		
1	mehtem-ı haime		
2	hademe-i hân-ı Tatarân		
597			
+3			
600			

ve bu gün Kurs tarafına kapu kethüdâsı olmak üzre iki nefere hilʿat-ı â'lâ 2 ve muʿtâd üzre mevâcib çıkdıkda huzûr-ı âsafîde defterdâr efendi kapusunda giydirilen hilʿatlardır.

Hil'at –ı kürk Hassü'l-has Hil'at-ı hass Kuşaklık hil'at

1 4 5 10

Yevmü'l-ehad oturak fî 10 C

Yevm-i mezbûrda **s**eherî Silistre Vâlisi Vezîr Mustafâ Paşa eyâleti askeriyle Osek köprüsünden geçüp ve Varda menziline konmuşdur ve bu gün sipâh ve silahdâr tâ'ifesine ikişer kile dakīk ile beşer kile şaîr umûm zâhiresi verildi ulûfe virilenlere ağası kapusundan tezkerelerin virüp menzil tarafından zâhîrelerin verirlerdi.

Berây-ı Memiş Ağa emin-i küre der….

Hil'at-ı kuşaklık 1

Yevmü'l-isneyn oturak fî 11 C

Bu gün sipâh ve silahdâra sergi olup kuşlukdan vakt-i zuhûra dek sâhib-i devlet hazretleri taşradan beyne's-salâtın(?) geçince defterdâr efendi oturdı ve baʿde'l-asr Nemçenin mukaddema Âsitâne'ye gelen ilçisi ki, köse, kır sakallı, alçak boylu bir kâfir idi. İcâzet içün huzûr-ı âsafiye gelüp içerüde üç direkli çerkede buluşup üç dört kelime cevâbdan sonra hilʿat giydirilmeyüp şâkird-i resen-tâb? gibi dönüp gitti. Bu makūle sefer olan kral ilçisine izin virüldikde hilʿat giydirilmez. Zîrâ vaktinize hâzır olun dimekdir. Baʿdehû sâhib-i devlet **[35a]** taşra çıkup mükemmel divân oldı.

Yevmü's-selâse oturak fî 12 C

Yevm-i mezbûrda yine sergi olup sa'âdetlü sâhib-i devlet hazretleri beyne's-selâtın olunca sergiden sadr-nişîn olup baʿdehû kirazlık bağçesine azimet ve mağribden sonra avdet buyurdı.

Yevmü'l-erba'â oturak fî 13 C

Yevm-i mezbûrda **yi**ne sâhib-i devlet hazretleri sergiye çıkup baʿdehû Şam Vâlisi Hüseyin Paşa ve Haleb Beğlerbeği Bekir Paşa alaysız gelüp dâmen-bûs-ı hazret-i sadr-ı âlî eylediler. Ve Hızır Paşa'dan devletlü sadr-ı aʿzam hazretlerine pîşkeş bir donanmış ve bir yelkendiz? at geldi. Ve Hızır Paşa kapu kethüdâsına bir hassü'l-hass ve etbâ'ına bir kuşaklık ve iki â'lâ hilʿatlar ilbâs olundı.

Yevmü'l-hamîs fî 14 C Kurs Kralı Tökeli İmre'nin orduya geldiğidir

Mukaddemâ mâh-ı cemâziye'l-evvelin on birinci cumʿa günü ki, Kurs Kralı Tökeli İmre'yi ordu-yu hümâyûna daʿvet içün iki top hilʿat-ı hassü'l-hass ile Kamaniçe Muhâfızı Abdurrahmân Paşa, Kapu Kethüdâsı Ali Ağa irsâl olunmuşdı. Ve bu gün gelüp şeref-i dâmen-bûs-ı sadr-ı ekrem ile kâm-revâ bu tertîb üzre oldı: Evvelâ bu gün seherî devletlü sâhib-i devlet hazretlerinin delü ve gönüllü ve otuz kadar dîvân çavuşları ve çavuşbaşı ve sipâh ve silahdâr ağaları ve tercümân-ı dîvân bir azîm alay olup kral-ı mezkûru getürmeğe gittiler ve sâhib-i devlet hazretleri taraf-ı şerîflerinden serracbaşı ile mükemmel dîvân rahtlı abâyili bir at dahi irsâl olundı. Ve üç sâʿat mikdârı menzil gitdiklerinde Tercümân-ı Dîvân Aleksander'e ilerüye buyurup kral-ı mezbûr dahi hintayına binmiş karşudan gelüp tercümân ile görüşdükde tercümânı hintova alup sâhib-i devlet tarafından gönderilen mezkur at kendüye karşu gidüp kral dahi hintadan çıkup ata binüp alayla tertibine seyre boruların ve surnaların ve tabılların çaldırarak otağ-ı sadr-ı âlîye doğru müteveccih oldı. Berü tarafda dahi otak kapusundan sâyebân altına varınca iki saf muhzır ağa yoldaşları kiçeleriyle ve vâcibü'r-reʿâyâ ve kapucıbaşı ağalar ve müteferrik ve çavuşân selâm durur şeklinde sâyebân altından üç direkli çerke sokağı kapusuna varınca hâzır oldılar. Orduya dâhil olduklarında ilerüde sâhib-i devletin delü ve gönüllüleri gelüp legleg çadırı önünde atları üzre durdular. Baʿdehû kıralın âdemleri **[35b]** üç alaca bayrak ile nefîr ve nakkārelerine ve lüle virerek gelüp ve delü ve gönüllülerin önüne dizildiler. Baʿdehû kralın altı re'isi mükemmel pusatlı abâyla yedekleri baʿdehû iki alaca bayrak ile bir büyük kırmızı dîbâ bayrağı çekildi. Baʿdehû çavuşlar ve mübâşiri Ali Ağa baʿdehû çavuşbaşı ile sipâhlar ağası kral-ı merkūmu ortaya alup otak kapusundan atından inüp çavuşbaşı ve selâm ağası ve çavuşlar önüne düşüp içerü girdiler. Tercümân ki, alaya gelmezden mukaddem buçuk sâʿat ilerü gelüp haber virmişdi. Tekrâr karşu gitmeyüp geldikde istikbâl eyledi ve maʿan içerü girdi. Kral dahi tarafına selâm virerek üç direkli çerkeye girüp sofa üstünde vaʿz olunan iskemle üstünde oturdı. Kendü ile maʿan yigirmi kadar nefer âdemîsi bile girdi. Sâhib-i devlet hazretleri dahi kallâvî ve erkân kürküyle içerüden hareket buyurup defterdâr ve re'is efendi ve çavuşbaşı ağa selîmî ve erkân kürküyle ilerüce önce yürüyüp hazret-i âsâf-ı Cem-iktidâr saʿâdetle gelüp selâm virüp selâm ağası alayık alup perde ve pende mutâd sözün üzre karar buyurdukda çavuşân-ı dîvân alkışladılar. Baʿdehû kral varup dâmen-bûs-ı âsafî idüp girü çekülüp ayağ üzre iskemle yanında durdı. Sâhib-i devlet hazretleri mezbûra, "Hoş geldin. Otur!" diyü bende-

nevâzlık itmeğin oturmayup varup bir dahi dâmen-bûs idüp girü çekülüp tekrâr taraf-ı hazret-i sadr-ı âlîden teklîf-i kuʿûd vürûd eyledikde iskemleye oturdı. Ve oturdukdan sonra temennâ eyledi. Baʻdehû sâhib-i devlet hazretleri kendüye hitâb buyurup ol dahi hezâr dil ü cân ile kulak urup cevâbın virdi. Tekrâr sadr-ı âlî hazretleri hitâb buyurdukda otururken ayağ üzre durup kelâm tamam olmayınca oturmadı. Tamâm oldukda varup yine dâmen-bûs idüp girü gelüp oturdı. Baʿdehû kahve ve şerbet ve buhur gelüp baʿdehû yine bir mikdâr su'âl ve cevâb olup devletlü serdâr-ı nusret-unvân hilʿat fermân buyurmağın krala bir alâ ser-â-sere kaplu nimtâne semmûr giydirülüp varup yine dâmen-bûs idüp gelüp iskemlede **[36a]** oturdı. Baʿdehû tercümân-ı dîvân baʿdehû altı nefer yakınlarını isimleriyle re'is efendi okuyup birer hâs hilʿat giydirildi. Baʻdehû yigirmi dokuz neferine kuşaklık ve kırk neferine dahi â'lâ hilʿatlar giydirildi. Baʻdehû pîşkeş olup, tekrâr kendüsü varup, dâmen-bûs idüp çavuşbaşı ve çavuşlar önüne düşüp, taşrada atına süvâr oldukda tercümân-ı dîvân ve iltifâten birkaç ağa maʿan çadırları olan mahalle gitmek üzre taʿyîn olundılar. Çadırına varınca yine geldüği tertîb üzre tranpetesin çalarak gitti. Kral-ı mezbûr teba'ası ve çaprazı ve etekleri üzeri inci ile işlenme bir al çuka sokma kontuş şeklinde giyüp ve başında dahi bir kırmızı kadife semmûr kalpak üstünde beyaz çelengi var idi. Ve cümle askeri çelenkli olup kendüsüyle gelen beş yüz kadar adem var idi ve mübâşiri olan Ali Ağa'ya kralın yanında olup rûşen umûrını görmek içün çadırlarıyla varup yanında olmak fermân olundı. Hemen ol sâʿat göçdi. Re'is efendinin isimleri okuduğı bunlardır.

……

Ve mezbûr krala pîşkeş gönderilen at pusatıdır

Sim kebîr dîvân… 1

Altun kitâbeli sim temur 1

Sim nikâb 1

Som abâyi 1

Mükemmel sim eğer

Ve mezbûr kral ortadan bu vech

Yevmü'l-cum'a oturak ibtidâ-i haziran fî 15 C

Yevm-i mezbûrda Şam Vâlisi Hüseyin Paşa ve Şam kulu ve mîr-i lecun ve mîrimîrân-ı Ankara Ali Paşa ve mir livâ-i Tarsus alay gösterdiler. Ba'dehû sergi mevâcib olup

saʿâdetlü sâhib-i devlet **[36b]** efendimiz hazretleri kendüleri çıkup ahşâma değin silâhdâr dûrr oldı.

Berây-ı Vâlî-i Şam Hüseyin Paşa hilʿat-ı hassü'l-hass semmûr bâ-post 1	Berây-ı tevâbi'-i müşârün-ileyh Kuşaklık 6 Â'lâ 6	Berây-ı Ağa-yı sipâhî Kuşaklık 1	Berây-ı Mirlivâ-i Lecun Hass Kuşaklık 6 1 Â'lâ 1
Berây-ı Mîrimîrân-ı Ankara Hassü'l-hass 1 Kuşaklık Â'lâ 1 1	Berây-ı Mirlivâ-i Tarsus Hass Kuşaklık 6 1 Â'lâ 1	Berây-ı Merdüm-i Dilâver Paşa Averden-i esbân Kuşaklık 1	Berây-ı Merdüm-i Niğdeli Ali Paşa Averden-i esbân Kuşaklık 1
Berây-ı Merdüm-i Arslan Bey Averden-i esbân Kuşaklık 1	Berây-ı Merdüm-i Hasan Paşa Averden-i esbân Kuşaklık hil'at 1 1 Â'lâ 1	Berây-ı Merdüm-i Mîrimîrân-ı Ankara Averden-i esbân Kuşaklık 1	Berây-ı Mîrimîrân-ı Haleb Bekir Paşa ma'a tevâbi' hassü'l-hass 1 Kuşaklık Â'lâ 3 4
Berây-ı Mîrimîrân-ı Hamid Hasan Paşa Hassü'l-hass 1 Kuşaklık Â'lâ 3 4	Berây-ı Dilâver Paşa Hassü'l-hass 1 Kuşaklık Â'lâ 3 4	Berây-ı Ümerâ-i Akşehir ve Kırşehri hass 2 Kuşaklık Â'lâ 2 2	Berây-ı Ümerâ-i Akşehir ve Kırşehri hass 2 Kuşaklık Â'lâ 2 2

Yevmü's-sebt oturak fî 16 C

Bu gün seherî Anadolu Beğlerbeğisi Ahmed Paşa eyâlet askeriyle ve yeniçeri ağasının tûğı köprü(de)n ge**ç**üp Varda menzilinde karar eyledi. Ve deryâ kaleminde olan dokuz sancağa balyemez topları köprüden geçürmek içün fermân olundı. Ve Serasker İbrâhim Paşa tarafından üç dil gelüp getürenlere bir hass ve bir kuşaklık ve üç âʿlâ hilʿatlar

giydirildi. Ve Haleb Beğlerbeğisi Bekir Paşa alay gönderdi ve dört sancak eyâlet askeriyle maʿan baʿdehû Hamid paşası Hazînedâr Hasan Paşa ve Kayseriyye paşası Dilâver Paşa ve Akşehir Beyi Haydar Bey ve Kırşehri Beyi Mevlüd Bey ve Bozok Beyi ve İskenderiyye Beyi Hüseyin Bey alay gönderüp muʿtâd üzre huzûr-ı âsafîye hilʿatlar ilbâs olundı.

Âmeden-i krâl be-hazret-i sadr-ı âlî

Ve bu alaylar tamâmından sonra baʿzı umûr-ı seferiyye müzâkeresi içün Tökeli İmre muhzırı âdemleriyle huzûr-ı âsafîye gelüp içerü çerkede mahfîce üç sâʿat mikdârı oturdılar. Ba‘dehû gidilecek mahalde kendüye bir mücevher ihsân buyurdılar. Bu defʿada cümle erkân-ı saltanat destâr ile idi.

Yevmü’l-ehad oturak fî 17 C

Yevm-i mezbûrda **ye**niçeri **o**cağı umûm üzre Osek cisrinden geçüp, karşuda Varda? menzilinde kondı ve tûğ-ı âlî dahi akabince revâne oldı. Ve Osek sahrâsında ne kadar mîrimîrân ve ümerâ var ise geçmeğe me’mûr olup gittiler. Lâkin cisr-i mezbûr kereste olmağın mürûr-ı eyyâm ile nice yerleri harâb idi. Eğerçi Cafer Ağa nâmında bir gedüklü çavuş taʿmîr içün altı ay mukaddem irsâl olunmuşdı. Lâkin kendüde kuvvet ü kudret olmadığından gayri ianet u imdâd ider kimsesi olmadığından katı cüz’î taʿmîr olunmuş o da ibtidâ geçenlerin bâr-girânına tahammül idemeyüp hâsıl-ı kelâm asker-i muvahhidîn bu cisrden güzerân idince hayli zahmet çekdiler ve bundan akdem Uyvâr Kalʿası’nı muhâsara içün varan küffârı gören Hüseyin Paşa hücûmundan haberdâr olup firâr eyledüğü haberin **[37a]** Serdâr İbrâhim Paşa’nın kapucular bölük başısı müjde itmekle mezbûrda bir kuşaklık hilʿat ve bir kîse akçe inʿâm ve kapu kethüdasına bir hass ve Tatara â‘lâ hilʿatlar ilbâs olundı.

Yevmü’l-isneyn oturak fî 18 C

Bu gün sadrazam hazretleri Varda? menziline nakil ve hareket üzre idi. Lâkin köpri ta‘mîr olmağın oturak idüp taʿmîrine fermân buyurdu. Ve Sirem sancağının beyine köprüyü taʿmîr içün bir hilʿat-ı hass giydirildi ve Hocazâde Hasan Paşa tarafından üç dil gelmekle ser-çeşmeye teslîm olundı. Kapu Kethüdâsı Hasan Ağa’ya bir hass ve iki nefere kuşaklık ve üç nefere âlâ hil‘atlar giydirildi. Ve bu gün Tökeli İmre tarafından sâhib-i devlet hazretlerine mükemmel murassa pusatlı bir kula at ki, yelesi kuyruğu

siyah ve bir re’s gāyetle cesîm ve yüksek eşheb kır bârgîr-i yelkendiz? ve dört küçük Macar tüfengi ve iki orta boy sedefkârî tüfenk ve iki küçük billur ve mînâlu altun sâʿat ve bir büyük yalduzlı sim lengerî? ve üç aded büyük yalduzlu sim kupa hediyye gelmekle tercümân-ı dîvân ve iki nefer âdemiyyesine birer kuşaklık hilʿat giydürülüp mübâkīlerine dahi yüz guruş ihsân virildi ve vakt-i asırdan sonra kral-ı mezbûr dest-bûs-ı vedâʿ içün evvelki geldüğü minvâl üzre içerü çerkede iskemle üzerine oturup sâhib-i devlet efendimiz hazretleri kallâvî ve erkân kürküyle muʿtâd üzerinde oturup re’is efendi ve çavuşbaşı selîmî ve erkân kürküyle oldığı hâlde kral-ı mezbûr bu mahalde? dahi dört defʿa varup dâmen-bûs idüp baʿdehû kahve ve şerbet ve buhûrdan sonra kendüsüne bir ser-â-sere kaplu semmûr nimtane ve tercümân-ı dîvâna kuşaklık ve begzâdelerine altı hass ve tevâbîʿine on üç kuşaklık ve yigirmi â‘lâ hilʿatlar giydirildi ve Mübâşir Ali Ağa’ya bir hass ve altı çavuş ve bir tercümân-ı Macara yedi â‘lâ hilʿat giydirildi. Ve bu defʿa krala at pîşkeş verilmedi ve tranpete ve bayrakları yok idi

Yevmü’s-selâse Varda sâ‘at 3 fî 19 C

Yevm-i mezbûrda tuluʿ-ı şemsden sonra Mısırlı askeri alayı gösterdi ve hilʿatları giydirildi. Bu tertîb üzre geldiler: Ol yeşil bayrak sipâhileri çerakise baʿdehû sarı bayrak sipâhileri tüfenkçiyân baʿdehû kırmızı bayrak sipâhileri gönüllüyân baʿdehû zümre-yi müteferrika baʿdehû çavuşân baʿdehû ümerâ-yı çerakise ve baʿdehû serdârın tûğ ve bayrak direkleri baʿdehû cebeciyân baʿdehû urbân baʿdehû müstahfizân **[37b]** ba‘dehû serdâr geldi. Bu alay tertîbidir ki, bu minvâl üzre alay gösterdiler. Lâkin huzûr-ı sadr-ı âlîde hilʿat tertîbi böyle değildir. **Hil’at giydikleri tertib böyledir.**

serdâr asker hass 1			
	Kuşaklık		Â’lâ
Serdâr-ı ümerâ-i Çerâkise	1	…..sekiz ocak	8
Ümerâ-i Çerâkise	1	Kâtibân	8
Serdâr-ı müteferrika	1	Çavuşân-ı alay ma’a serdâr ve ümerâ-i Çerâkise	10
Serdâr-ı çavuşân	1	Çorbaciyân-ı	21

		mustahfızân	
Serdâr-ı gönüllüyân	1	Çorbaciyân-ı gurebâ	6
Serdâr-ı tüfenkciyân	1	Bayrakdârân ma'a ümerâ-i Çerâkise	9
Serdâr-ı Çerâkise	1	Vâcibü'r-ri'âyye-i serdâr	5
Serdâr-ı mustahfızân	1	Toplam	67
Serdâr-ı gurebâ	1		
Toplam	17		
Serdâr-ı cebeciyân	1		
Kethüdâ-i serdâr	1		
Toplam	19		
Yekûn: neferen 2500			

Mezbûrlar alay gösterdiklerinden sonra doğru Varda menziline gittiler. Bunlardan sonra sâhib-i devlet hazretleri dahi süvâr olup mükemmel alay birle Osek köprüsünden ubûr idüp Varda? menzilinde bâl-efşân-ı iclâl olan otağ-ı gerdûn misâllerine teşrîf-i nüzûl buyurdılar. Ve bu gün köprüden mürûr u ubûrda müşâhede olunan usret-i mezkûre gayr-i mahsure idi. Tûlen iki sâ'atlik menzil ve arzân iki araba müstevfî yan yana yürürce cisr-i memdûddur. Uyvar senesinden berü ta'mîr olmamağla ekser yerleri harab idi. Hele şetm ü girye? câ-be-câ taʿmîr ü termîm olundı ve cisr-i mezbûrı hıfz ve hirâset içün Kastamonu Paşası Nişli Ali Paşa ve Pojega sancağı beyi me'mûren kalmışlardır.

Yanda: Hil'at-ı hassü'l-hass 1

hil'at-ı hass 1

Yevmü'l-erba'â oturak fî 20 C

Yevm-i mezbûrda sâhib-i devlet devre? yetişmeyen sipâh içün sergi ittirdi. Ve Aydın sancağına mutasarrıf Şeyhoğlu Ahmed Paşa alay gösterüp sekiz sevb hilʿat giydirildi. Bu mahalde kallâvî ve selîmî giymeyüp destâr ile idiler lafzen? 600 ve ba'de-z-zuhr hazret-i Cem-iktidâr kemiyet-i hoş-hırâmına süvâr olup etrâf-ı orduyu geşt ü güzâr iderken bir Mısırlu herifî dîvârın mezraından seyrettükten sonra bir yük yükletüp giderken nigâh-ı dûrbîn-i asâfîyle müsadif olmağın ihzâr ve ibret-i sâ'ire içün cezâ-yı

sezâsı **[38a]** havale-i üstâd-ı? tîğ-i âb-dâr kılındı. Bu dahi merhûm Köprülü Mehmed Paşa'dan berü vâkıʿ olmamışdı. Bu devletlünün fukarâ-i reʿâyâya merhâmetine binâen icrâ-yı merâsim-i hükümet-perveri buyurdılar.

Yevmü'l-hamîs Bernavar? fî 21 C

Yevm-i mezbûr seherî Tökeli İmre, serdâr-ı ekrem hazretlerine buluşup vedâʿ eyledi. Baʿdehû hazret-i vekîl-i şehriyâr-ı Cem-satvet Varda menzilinden hareket ve köprüden beride yemeklik idüp andan devletle tahrîk-i rikâb-ı azîmet buyurup dördüncü sâʿatde otağ-ı âlîlerine teşrîf-i nüzûl buyurdılar. Ve bu gün Bernevar? köprüsünden topları geçürmek içün Maraş Beğlerbeğisi Ahmed Paşa me'mûr olup toplar tamâmen ubûr idince köprü başında durdı. Ve bu gün mezkûr köprüden mürûr u ubûr dâ'ire-yi akliden hâric bir mertebe izdihâm olmuşdur ki, hâme-i ter-zebân ile kābil ve tahrîr ü beyân değildir. Sipâh ve yeniçeri ve cebeci ve sekbân birbirlerine balta ve külüng ve topuz ile üç defʿa gavgalar koparmışlardır ki, topuz balta ve şamdan ile nacak alur ve Mısırluların havf u çendân gördükleri vâkıʿ olmadığından çekdikleri meşakkatden gayrı mâlen dahi hayli zarara uğradılar Hülâsa-yı kelâm çok derd-mendin eşya ve zehâ'iri pâyimâl-i cimâl ve bekal ve birkaç fakīr dahi ayaklar altında bî-mecâl olup ve'l-hâsıl âlî ve esâlifden cüz'î ve küllî bu gün bu gice cisr-i mezbûrdan ubûrda hissemend-i zarar-u gezend olmadık nadîr vâkıʿ oldı. Mukaddemâ bir cisr idi. Lâkin Pojega Sancağıbeği yanına anın gibi bir köprü yapup eğerçi yetişdirdi, ancak bu sefer nusret-i iştimâle me'mûr olan asker-i deryâ misâle vefâ itmedüğünden küllî ûsret çekildi. Deve ve katârdan gayri elli bin mikdârı araba olduğı mukarrerdir.

Yevmü'l-cumʿa Mohaç fî 22 C sâʿat 5

Yevm-i mezbûrda beş buçuk sâʿatde Mohaç sahrâsına vusûl bulundı. Ve bu yolda batak üzre bir dolama korkuluksuz köprü ve menzile karîb bir orta yolla köprü var. Ve mîr-i çobanlardan bir kâfir iki gün mukaddem bir cebeci katletmekle onun dahi kısâsen cezası virildi. Ve Tökeli İmre'nin kapu kethüdâsı ordu ile maʿan gitmek üzre me'mûr olmalarıyla bârgîrleri vefâ itmedüğünden mîrîden kırk re's bârgîr virildi.

Yevmü's-sebt Batosek(?) fî 23 C sâʿat 5

[38b] Yevm-i mezbûrda beşinci sâʿatde Yanosek(?) palankası geçilüp yakında bir sahrâda konuldı. Ve Siçovi? palankası menzil-i mezbûrda iki sâʿat kalacak mahalde

mürûr u ubûr olundu. Ve bu yolda vâfir nişîb ü firâz bevâdi ve tabur ve sagīr ve kebîr yedi cisri ubûr olundı. Lâkin çok araba şikest ve mahmûle olan zehâ'irlerinin ekseri adem-i peyvest oldı. Eğer nuzûl-i bârân ile rûy-i zemîn fi'l-cümle nem-nâk oldı dîvâr üftâde-i vadi-yi helâk olurdı ve dergâh-i âlî yeniçerileri köprü ubûrunda haşak-zâr olmağla bir oda Kanije muhâfazasına tayîn olundı. Ve Tökeli İmre maʿrifetiyle etrafda baʿzı kefereye emân-nâme virildi ki, "Şevketlü pâdişâh-ı İslâma inkiyâd iderseniz, rağbet-i kabûl-ile emîn u sâlim oturursunuz. Cümle kırdırırım" diyü tenbîh ve agâhı müşîr haberlerle âdemleri rû-be-râh kılındı

Yevmü'l-ehad menzil-i Seksar fî 24 C sâ'at 5

Bu gün yemekliğe karîb iki sâʿat menzilde cisrden ubûr olundı. Baʿzı mahalli geçip varmakla ekseri sudan mürûr eyledi. Ve yemeklik bir depe üzerinde idi. Sâhib-i devlet hazretleri yemeklikde iken emr-i Hakk ile cebehâne arabalarından birkaç araba ihrâk-ı binnâr oldı. Ba'dehû Seksar güzâr oldukdan sonra Sarviz? suyu üzre olan iki köprüden hezar zahmet-i cangâh-ı birle geçildi. Ba'dehû mızrab-ı evtâd ve hıyâm olan sahrâ-yı sebz-kâmda? bast-ı bisât-ı ârâm kılındı. Ve bu gün taʿyîn-i şair Sensar'da (?) olmağla ve degme kimesne girü cisrden geçüp taʿyîn alamadı.

Yevmü'l-isneyn Yanişe(?) fî 25 C sâ'at 5

Yevm-i mezbûrda üçüncü sâʿatde yemeklige ve ikinci sâʿatde menzil-i merkūma gelindi. Bu yolda sudan eser ve ne köprüden bir nişân nümâyân olmadı ve Osek'den? bu menzile gelince böyle latîf yol görülmedi ve yolda birkaç (ağzı olmuş?) kulı var idi herkesin harâretten şafah-hâhişi? dü-nim olup âsafî ümîdiyle kapulara irsâl eylediklerinde ihrâc olunan su bir bu olmağın acebândan diyü bahs olundukda küffâr-ı liâmü'l-elka?-i lâşe ile asker-i İslâm'dan intikam kasd eylemiş bir katresinden bir ferd nûş idemedi. Hâlâ menzil dahi karîb olmağın her kişi atşân olduğu hâlde ilerüye cân atup menzildeki cârî nehirden murâd üzre reyyân oldı ve baʿde'l-asr çehre-i âsumânı perde-i sehâb-ı pûşide kılup alâîm-i nüzûl-ı bârân nümâyân oldukda pîr ü civân **[39a]** tedbîr-i istihkâm-ı evtâd ve tınâb-ı hıyâm ile dâmen der-miyân iken nâgehân der-akab şiddet-i riyâh-ı sarsar-nişân ile ikinci sâʿate kadar ol-mertebe emtâr u bârân nâzil olmuşdur ki, Âsitâne'den azîmet-i sefer olaldan berü misli iki defʿa vâkıʿoldı.

Yevmü’s-selâse Kodvar fî 26 C sâ‘at 5 gündüz

Dünki gün nuzûl iden bârân-ı rahmetle toz basılup bu gün yolda zahmet-i gubâr çekilmedi. Ancak Altun oluğu didikleri mahalle bir araba gicenin kadr dayyık u tenk olmağla andan fi’l-cümle mürûr olunca nev’-i mâ-sıklet görüldü. Ba‘dehû menzile gelince refah-hâl ile gelindi ve Kodvar Kasabası sağda kalup ordu-yı hümâyûna nısf sâʿat mikdârı mesâfe idi.

Yevmü’l-erba‘â Cankurtaran fî 27 C sâ‘at 5

Yevm-i mezbûrda üçüncü sâʿatde Pentali? Palankası geçülüp andan dahi iki sâʿat sonra Cânkurtaran Palankası mürûr ve sahrâsında güsterânide kılınan hıyâm-ı zümrüd-fâmda bast-ı bisât-ı huzur kılındı. Ve bu yolda bir dolma ve bir cedîd binâ köprü var idi. Lâkin alt yanından dahi ubûr olunurdı. Çendân ihtiyac olmadı ki, üzerlerinden ubûr oluna.

Yevmü’l-hamîs Bakışte fî 28 C sâ‘at 5

Yevm-i mezbûr-ı meserret-encâmda serdâr-ı ekrem-i âsumân-makām beşinci sâʿat hitâmında bâr-gâh-ı gerdûn iştibâhında inân-rîz-i ârâm oldı. Ve menzil-i mezbûrda tedârik olunmuş zahîre bulunmadığından ekser yine nân u şair taʿyîni virilmedi. Zirâ reh-güzâr-ı asker olacağı iki gün mukaddem maʿlûm oldı. Asıl menzil ki defter-i menâzilde mukayyeddir Hamza Bey idi. Lâkin sonra bu herîfe tevcîh-i inân-ı azîmet olundı. Ve bu gün baʿde’z-zuhûr Eflak Voyvodası alay gösterdi ve mezbûra ve etbâʿına ilbâs olunan bir hass ve altı boyana? altı kuşaklık ve tevâbi‘ine yedi â‘lâdır.

Yevmü’l-cum‘a İstolni Belgrad fî 29 C sâ‘at 3(?).

Yevm-i mezbûrda azîm alay bir şekve ile ikinci sâʿatde İstolni Belgrad sahrâsında nuzûl olundı vüzerâ ve mîrimîrân ve ümerâ yemîn-ü yesârda menzil-i sâbıkadan otağ-ı sadr-ı kâm-kâra **[39b]** gelince Arap alayı şeklinde kat-ender-kat turdılar saʿâdetlü serdâr-ı ekrem hazretleri otağ-ı âlîlerine teşrîf buyurdukdan sonra orduda olan alay toplarından ve İstoli Belgrad Kalʿası’ndaki toplardan tebrik-i kudûm-u meymenet-i lüzûm-ı âsafî içün azîm şenlikler oldı. Ve baʿde’z-zuhûr devletlü vezîr-i Hüsrev-ünvân taraf-ı kalʿa-i Belgrad’a atf-ı inân buyurdı.

Yevmü’s-sebt oturak fî gurre-i B

Yevm-i mezbûrda**,** “Bespirim Kalʿası itâʿat eyledi” diyü şâyiʿ oldı ve baʿde’z-zuhûr âsafî-i Cem-câh hazretleri bir mikdâr geşt ü güzâr-i cevânib-i ordu-yı hümâyûn eyledi ve yine asırdan mukaddem otağ-ı âlîlerine teşrîf buyurup dîvân eyledi ve atlu beğzâdenin Bespirim Kalʿası’nın itâʿati haberiyle gelen iki nefere bir kuşaklık ve bir â‘lâ hilʿatlar ilbâs olundı

Yevmü’l-ehad oturak fî 2 B ziyafet-i hân

Yevm-i mezbûrda Tatar Hân hazretleri gelüp vekîl-i saltanat-ı aliyye-i hazret-i serdâr-ı alişan ve vezîr-i ekrem şevket-i inân ile müşerref olup iltifât-ı şerîfeleriyle handân oldılar. Bu tertib üzre evvelâ bu gice Abdi Paşa Kapu Kethüdâsı Ali Kethüdâ, Hân hazretlerini huzûr-ı sadr-ı âlîye daʿvet içün irsâl olundı. Ertesi seherî İsmâ‘il Ağa’yla Kaftancı Hüseyin Ağa tekrâren irsâl kılındı. Ba‘dehû Silistre Vâlisi Vezîr Mustafâ Paşa ve Anadolu Beğlerbeğisi Ahmed Paşa ve Rumili Beğlerbeğisi Hasan Paşa genç kuşluk vaktinde cümle tevabileri ve mehterhâneleri ve eyâleti askerleriyle sefer-i iyale me’mûr olup gittiler. Silistre vâlisi vezîr olmakla kallâvî giymişdi. Berü tarafda legleg çadırı kurbunda üçer sıra iki simât dizildi. Bütün koyun, dana ve sığır başlarıyla ve boynuzlarıyla yire konulup ve aralarına dahi sahanlarla itame-i mütenevviʿadan dizildi ve nân ve kaşık dahi vaʿz olundı ve otak içinde dahi kapu dibinden sâyebân altına gelince iki sıra latîf itame-i simâti dizildi ve iki sıra ta‘âm baş çadırın sofasında ve birçoğu dahi yerde olmak üzre âmâde kılındı. Ve hânın iki oğlu ve sultânlar için **[40a]** içerüde bir mahsus oba kuruldu ve Muhzır Ağa yoldaşları ve agavât ve müteferrika ve çavuşân bi’l-cümle hâzır oldılar. Cümleden evvel hân hazretlerinin dîvân efendisi gelüp giydirilecek hilʿatlar defterin beyaz eyledi. Ba‘dehû hân hazretleri legleg çadırı kurbuna geldüğü gibi asker-i Tatar aç kurd gibi meydanda olan simâtı göz yumup açınca yağma yağma idüp Rumili ve Anadolu Beğlerbeğisi atlarından inüp önünce yürüdiler ve Silistre vâlisi vezîr olmağla otâk kapusu yanında atından indi ve ol dahi önüne düşdi ve sokaklar dahi açıldı. Berü tarafdan kethüdâ beğ destârla ve re’is efendi ve çavuşbaşı selîmî ve erkân kürküyle dizilen simât kurbunda varup hân hazretlerin istikbâl idüp bu cümle önüne düşüp otağa geldiler. Hân hazretleri sâyebân altında vaʿz olunan iskemle üzerinde atından inüp ol mahalde sâhib-i devlet hazretleri dahi içerüden çıkup perdeden bir vechede istikbâl idüp ilerüce yürüyüp buyurup içerü çerkeye gittiler. Ve nureddîn ve hânzâdeler dahi maʿan girüp varup dâmen-bûs-ı âsafî idüp oturdılar. Ba‘dehû maʿan

gelen paşalar Silistre vâlisi kethüdâ beyin çerkesine varup anda oturdılar. Biraz meksden sonra taşrada olan taʿâm yiyüp huzûr-ı sadr-ı âlîde dahi bir sofra güsteranide kılınup defterdâr efendi ve re'is efendi hânla maʿan oturdılar. Ba'dehû sefer içün müşâvere lazım gelmekle ibtidâ Vânî Efendi baʿdehû vüzerâdan Hüseyin Paşa ve Kara Mehmed Paşa ve Silistre Vâlisi Mustafâ Paşa ve Rumili ve Anadolu beylerbeyleri ve yeniçeri ağası ve kul kethüdâsı ve birkaç söz bilur işsâhibi alay beyleri huzûr-ı serdâr-ı asâkir-i İslâma bir sâʿat mikdârı semtine tevcîh olunması hususu içün müşâvere olunup âhir ilâm-ı umûm üzre Beç Kalʿası'na gitmek sevâbdır edâ-yı cumhur olmağın bu niyyete **[40b]** Fatiha birle duʿâdan sonra yine birer birer dâmen-bûs-ı âsafî idüp, vüzerâ ve mîrimîrân ve ocak taşra çıkup, çadırlarına revân oldılar. Ba'dehû hânın oğullarına obada iki kuntus semmûr giydirilüp hilʿatlar fermân buyuruldı. Evvelâ hân-ı âlîşan hazretlerine â'lâ ser-â-ser kaplu mintan semmûr kürk ve bir hassü'l-hass üst hilʿat giydirildi. Ba'dehû bir murassa semmûr ve bir incüli taşlı tirkeş takıldı. Ba'dehû Nureddin ve dört nefer hânzâdelere beş hil'at-ı hassü'l-hass baʿdehû vezîrine ve mukarriblerine? yedi hass ve mîrzâlara kırk kuşaklık ve tabiʿîne elli üç â'lâ hilʿat giydirildi. Bu aralıkda iki iskemle kurulup, birinde sâhib-i devlet ve birinde hân oturdı. Bu cümle tamam olduktan sonra hân dahi kalkup sâhib-i devlet ilerüce buyurup, baş çadırın perdesi yanında selâmlaşup, yine içerüye buyurdılar. Ba'dehû hân hazretleri hâzır olan mükemmel ve mîr kır ata süvâr olup, Silistre vâlisi ve Rumili ve Anadolu beylerbeyleri yine askerleriyle önüne düşüp, buçuk sâʿat mikdârı mahalle teşyîʿ eyledikden sonra vedâʿ idüp menzillerine gittiler. Bu gün sâhib-i devlet selîmî ve erkân kürküyle ve re'is efendi ve defterdâr efendi ve çavuşbaşı dahi böyle idi. Bu giydirilen hilʿatlardan gayrı dîvân efendisi ile hânın hazînedârına seksan beş top â'lâ ile altmış top altun gümüş hilʿat teslîm olundu ki, ordularında murâd olunan âdemlerine hân-ı âlişân huzûrunda giydireler ve nureddîn ve hânzâdeler huzûr-ı âsafîde hilʿatların giydikde re'is efendi ale'l-esâme okudı ve umûm üzre giydiklerinde defterlerin hânın dîvân efendisi okudı. Lisanları üzre olduğunçün **re'is efendinin okuduğu bunlardır**:

Nureddîn Sultân, Cihân Girây Sultân, Alp Giray Sultân**,** Hüsâm Girây Sultân**,** Feth Girây Sultân**, Hânın karındaşıdır Hânın oğludur.**

Nureddînin karındaşıdır. **[41a**] Hân harzetlerine giydirilen nimtane semmûr serdâr-ı ekrem Vüzerâ-i izâm hazretleri Belgrad'da sancâk-ı şerîf teslîminde huzûr-ı hümâyûnda giydikleri budur ki, ikrâmen ilbâs buyurdılar. Ve bu gün Bursa Paşası Ali Paşa ve Menteşe Paşası Hürmüs Paşa ve Niğde Beyi İsmâ'il Bey ve Amasya Beyi Ahmed Bey

ve Alâiye Beyi Süleymân Bey ve Çorum Beyi Mehemmed Bey alayların gösterüp muʿtâd üzre hilʿatların giydiler. hassü'l-hass (3) hass (8) kuşaklık (13) âlâ (16). Bunlardan sonra sâhib-i devlet hazretlerinin vekîl-harcına ve çavuşlarbaşına ve çadır mehterbaşına ve aşçıbaşına ve matbah emînine ve kâtib-i masrafa ve kilercibaşına ve kâtib-i kilere ve Mübâşir Veli Ağa'ya ve baş alay çavuşuna bir hass ve dokuz kuşaklık ve saka başı ile atmaca başıya birer â'lâ hilʿatlar giydirildi. Ve defterdâr-ı bîrûn Yahya Efendi'ye ve âdemîne ve defterdâr efendi kapusunda bir hass ve bir kuşaklık giydirildi.

Yevmü'l-isneyn Mori sâ'at 4 fî 3 B sene

Yevm-i mezbûrda devletlü sadr-ı âlî-kadr hazretleri İstolni Belgrad sahrâsından tahrîk-i rikâb-ı azîmet buyurup yemeklik ittürmeyüp doğru menzil-i mezbûrda efraşte kılınan otağ-ı âlîlerine teşrîf buyurdı. Ve İbrâhim Paşa, Tata Kalʿası teshîr içün meʿmûr oldı.

Yevmü's-selâse Kerburuk sâ'at 7 fî 4 B sene

Bu gice dün yarusundan yağmur yağmaya başlayup irtesi yolda bir mertebe şiddetli tipi bârân nuzûl itti ki, Kasım gününden numûne oldı. Ve bu gün dört sâʿatlik mikdârı mesâfe kûhistan ve mîşe-zâr içinden geçildi ve yağmur ahşama değin yağdı ve küffâr memleketi hududuna bu gün ayak basıldı. Hattâ asker-i İslâm'dan yeniçerileri yolda buldukları koyun ve sığır ve bârgîri ahz idüp dahi murâd ittikleri kadar aldılar ve Tata Kalʿası İbrâhim Paşa'ya vire bayrağın diküp itâʿat ittikleri haberi geldi ve Kara Mehmed Paşa Yanuk altından firâr iden kefereden dokuz küllî ve berdel ve bayrak alup hazret-i serdâr-ı zafer-şi'âra irsâl eyledi. Getürenlere iki kuşaklık ve üç â'lâ **[41b]** hilʿatlar giydürülüp ihsân dahi bahş olundı. Ve hân tarafından dahi iki dil geldi. Getürenlere bir hass ve dört â'lâ hilʿatlar giydirildi. Ve yine Kara Mehmed Paşa âdemleriyle serhadlular iki dil ve yedi kelle getürüp bir kuşaklık ve dört â'lâ giydirildi. Ve Konakçı Hasan Paşa'nın Tatar Ağa'sı bir dil ve altı kelle getürenlere bir â'lâ giydirülüp bakiyyelerine ihsân ve dil-i mahzûnları mesrûr u handân oldı.

Yevmü'l-erba'â der-menzil-i Per fî 5 B sâ'at 3

Yevm-i mezbûrda seherî hareket olunup, **i**ki buçuk sâʿatlik menzilde yemeklik olup, andan dahi nîm sâʿatde menzil-i mezbûra gelindi. Ve bu yolda birkaç pâre karye ve palanka ihrâk olundı. İtâʿat idenleri muhâfaza içün yeniçeri odası taʿyîn olundı ve sol tarafda bir azîm palanka ki bir depe üzre bir palanka vâkıʿ kalʿa gibi idi. İhrâk-ı bi'n-nâr

oldı. Hattâ Rumili Beğlerbeğisi Hasan Paşa içinden üç kıtʿa â‘lâ top ihrâc ve huzûr-ı sadr-ı âlîye irsâl eyledi. Götürenlere ihsân virildi. Ve bu gün konağa gelindikten sonra Kara Mehmed Paşa'nın sekbânları ve dört kelle ve bir bayrak getürüp mazhar-ı ihsân oldılar. Ve vakt-i asr olunca yedi sekiz nevbet birer ikişer üçer kelle ve dil geldi. Dillerin cümle boyunları uruldı. Baʿde'z-zuhûr Bosna Vâlisi Vezîr Hızır Paşa hazretleri alay gösterdi. Kendüye hassü'l-hass kaplu bir semmûr ve etbâʿına altı kuşaklık ve altı â‘lâ hilʿatlar ilbâs olundı. Ve baʿde'l-asr Eğri Paşası Şeyhoğlu Ali Paşa alay gösterdi. Kendüsüne ve etbâʿına sekiz sevb hilʿat ilbâs olundı ve dört Eğri alay beylerine dört kuşaklık ve bir kuşaklık hilʿat dahi Eğri kol ağasına ilbâs olundı. Ve Tatarhân tarafından kendü atıyla bir Nemçe dili gelüp; getüren dört nefere iki â‘lâ ve iki altun gümüş hilʿatlar giydirildi.

Yevmü'l-hamîs menzîl-i kal‘a-ı Yanık fî 6 B sene 1094 fî 21 Haziran

Yevm-i mezbûrda tûğ ve otak-ı **[42a]** sadr-ı âlî gün doğdukdan buçuk sâ‘at sonraYanık menziline rû-be-râh oldı. Baʿdehû ağırlık gitti, baʿdehû hazret-i serdâr-ı ekrem vezîr-i aʿzâm Mustafâ Paşa *yessarallahu lehümi'l-fütûhât* hazretleri dahi yümn ü ikbâl ve sıdk-ı azîmet- bâl birle Peş(te)? menzilinden hareket ve Yanık menziline doğru tevcîh-i inân-ı azîmet buyurdılar. Sağ cânibinde ebnâ-ı sipâhiyân ve aşağı bölükden kırmızıyla beyaz bayrak ve Anadolu Beğlerbeğisi eyâleti askeriyle ve sol cânibinde zümre-yi silahdârân ve aşağı bölükden kırmızıyla beyaz ve yeşil ile beyaz bayrak ve Rumili Beğlerbeğisi eyâleti askeriyle cenâhîn olup kendüleri kalb-i leşkerde bedende ruh gibi leşker-i derya misâl ile faziletlü Şeyh Vânî Efendi hazretleriyle hem-inân olduğı halde âheste hirâm ve alay-ı şevket-encâm birle üçüncü sâʿatde Yanık Kalʿası mukābelesine gelüp kalʿa tarafından birkaç kefere-i mağrûr meydanda sûret-i zuhûr göstermeğin leşker-i İslâmiyandan dahi bir nice dilâver düşmen-i dînden kan almağa hasret şir-i izzinde ve ner gibi meydâna at sürüp umûmen elsine-i asker-i muvahhidînden dahi sadâ-yı tekbîr âsumâna pey ender pey peyveste olup birkaç melʿûn tu‘me-i şemşîr kılındı. Bu mahalde tûğ ve otağ yeri bir hoş maʿlûm olmamağla, sâhib-i devlet hazretleri doğru Yeniçeri Ağası Vezîr Mustafâ Paşa hazretlerinin çerkesine teşrîf-i nuzûl buyurdı. Tabur-ı makhûrunda tecemmi‘ iden adâ-yı dîn bu kesret ve cünûd-ı müslimîni göricek zu‘m kasdınca beş on dane şahî kellesi alup, bu cemiyet-i azîmde ancak bir âdemin kolun getürüp ve biri dahi sahbâ-i şehâdeti nûş eyledi ve bir dilir-i şir-savlet bu esnada meydanda bir kâfirin kellesin bedeninden cüdâ ve zerre kadar mecrûh ve zahmdâr

olmadan huzûr-ı âsafiye gelüp, “Hemîşe düşmân-i dîn böyle olsun” diyü pîş-gâh-ı saʿâdet-penâha ilkā **[42b]** idüp, ihsân-ı sadr-ı âlîye mazhâr ve zümre-i gāziyâna ser-defter oldu. Baʻdehû tarafeynden câ-be-câ tâire-i cenk ü cidâl fi’l-cümle iştigāl bulmağın gevher-i pak-ı vucûd-ı âsafiyi sıyâneten Kul Kethüdâsı İsmâʻil Ağa sâhib-i devlet hazretlerine, “Efendim, bargâhınız kurulmuş. Şimdiden gerü saʿâdetle teşrîf buyurun!” diyü koltuğuna girüp, hazret-i serdâr-ı ekrem dahi süvâr-ı kemiyyet-i sâbâ-reftâr olup, âheste âheste nigah-ı ibret-amîzi yemîn [ü] yesârda peyveste olarak, otağ-ı âlîlerine gelüp karar buyurdı ve kâfirin tabur-ı makhûr mukābilinde yeniçeri serden geçtiler metris idüp, adâ ile bâzîçe-i tüfenk-endâziye mübâşeret eylediler. Ve taburunda olan şahi topları dahi ebtâl içün mukābelesine toplar konmağa başladı. Ve Kara Mehmed Paşa ile Nureddîn Sultân dere suyun ubûr idüp, karşu yakada kondılar. Baʻdehû Bekir Paşa ve Halil Paşa ve Mısırlıdan ekseri kimi Mehemmed Paşa’nın yapdurduğu cisrden kimi suyı yıldırarak geçüp karşu yakada kondılar. Ve Kara Mehmed Paşa tabur-ı düşmânından üç dil ve on kelle alup huzûr-ı âsafîye irsâl eyledi. Ve baʿde’l-asr cisr binâ olıcak mahalle sâhib-i devlet hazretleri azîmet buyurdı ve metrise konulan altı balyemez ve altı şahi topları ikindiden sonra atılmaya başlayup, taburda olan adaya bir nişanlık el virüp, bir dane top atmağa kadir olmadı. Çerkeci taʿyîn olunan paşalar dahi evvel be evvel karşu yakaya ubûr üzre oldı. Küffâr-ı haksar asker-i İslâm’ın karşuya geçtiklerini gördüğü gibi cân başına sıçrayup taburdan firâr eyledi. Ve dere suyu üstünde üç aded cisr binâsına fermân-ı âlî sâdır oldı. Biri yeniçeri kulları ve biri sâhib-i devlet hazretlerinin sâyebânı kurbunda Hızır Paşa ile Silistre Valisi Mustafâ Paşa me’mur ve biri dahi aşağıda olmak üzre bende muhâfızı Vezîr Ahmed Paşa meʿmûr oldı. Ve ahşâma? taʿyîn-i mühimmâtı **[43a]** görülüp binâsına mübaşeret olundı ve bu gün müşârünileyh Ahmed Paşa…ve Lipova (Hızır) ve Çanad (….) ve Medara? (Arslan) ve İrşova (Ali) ve Niş beyleri alay gösterdi. Ve Kara Mehmed Paşa’nın kapucular kethüdâsı Raba’dan ubûr müjdesi haberin getürmekle bir kuşaklık hilʿat giydirildi.

Yevmü’l-cumʿa oturak fî 7 B sene

Yevm-i mezbûrda devletlü sâhib-i devlet ve kesîrü’l-mürüvvet hazretleri yeniçeri kuluna varup andan sâyebânı olan mahalle teşrîf buyurdı. Ve küffâr taburdan külliyet üzre firâr ve bir baş Beç Kalʿası’nda karâr eyledi. Baʿzıları dahi Yanık Kalʿası varoşuna girüp firâr idenlerin akablarınca Tatar-ı sabâ-reftâr düşüp kimini katl ve kimini esîr idüp ahşama değin yüz kadar kelle ve on kadar dil geldi. Ve Tata kal‘asına taʿyîn olunan

Hersek Paşası Mustafâ Paşa bilâ-cidâl teshîr idüp küffâr dahi içinden vire ile çıkup ve on altı nefer-i müselmân esîri ıtlak olunup huzûr-ı sadr-ı âlîye geldükde cümle tâbîlerin mîrîden tecdîd-i fermân olundı ve kalʿa-i mezbûr içine Çanad Beyi Mehemmed Bey ile Tımışvar piyâdesinden beş yüz nefer muhâfazacı taʿyîn olundı ve kapudânı dahi huzûr-ı sadr-ı âlîye gelüp hilʿat giydirildi.

Yevmü's-sebt oturak fî 8 B sene

Yevm-i mezbûrda Serdâr İbrâhim Paşa ve Hersek Paşası ve Göle Beyi İbrâhim Bey Seksar Beyi Mustafâ Bey ve Minhaç Begi Ahmed Beg alay gösterüp hilʿatların giydiler. Alaydan sonra sâhib-i devlet efendimiz hazretleri kenar-ı nehr-i Rebe'de olan sâyebânına azîmet buyurdı. Ve Hersek paşası Mustafâ Paşa yerinden mîrî ve zahîreyi götürmek içün bin kadar araba ile me'mûr oldı. Ve Şam Vâlisi ve Eğri Paşası Ali Paşa eyâletleri askeriyle Papa ve Pirem nâm kalʿaların teshîri içün me'mûr oldı ve dergâh-ı âlî yeniçerilerinden bin kadar nefer ve cebeciden beşyüz nefer serdengeçti ve Tatardan dahi bir mirzâ iki bin Tatar taʿyîn olundı. Ve topçulardan iki çorbacı ile iki kolombrine ile beş şahi top maʿan gönderildi. Ve bu gün kâfirin varoşu ihrâk olunmağa başladı. Ve karşu yakada olan Çerkeci Kara Mehmed Paşa ve Bekir Paşa ve Halil Paşa ve Hazinedâr Hüseyin Paşa ve Emîr Paşa ve Arab Ali Paşa ve Şeyhoğlu Ahmed Paşa bi'l-cümle eyâletleri ve sancaklarıyla çadırların kurup yemîn ü yesâra sî're niyyet? üzre olurdılar ve câ-be-câ taʿyîn olan etrâfı yakup yağmadan ve kelle ve dil getürmeden hâlî olmadılar ve hayli Tatar içerü bahçe doğru gitti diyü haber virdiler ve Abdi Paşa Kapu Kethüdâsı Ali Ağa Rayçe suyu üzerinde

Kenarda:

Berây-ı Muslî Paşa-yı Hersek ameden-i feth-i kal'a-i Tata

Hil'at-ı hassü'l-has

1

Berây-ı…..ve tevâbi'-i paşa-yı m

kuşaklık âl'â

3 3

Berây-ı Kethüdâ-i…. ve merdümân-ı hân averden-i dil

Hass Â'lâ

1 2

Berây-ı ..averden-i …

Berây-ı Serdâr İbrâhim Paşa bûden-i? alay

Hil'at tevâbii

bâ-post semmûr kuşaklık âl'â

1 9 6

Berây-ı ümerâ-i mezkûrîn

Hass â'lâ kuşaklık

1 3 3

Berây-ı Vâli-i Hersek bûden-i? Alay

Hil'at tevâbii

Hassü'l-hass kuşaklık âl'â

1 3 6

[**43b] Bu varak sehven tahrir olunmayup beyaz kalmağla tehî olunmamak içün bu mevâd bunda tahrir olunmuşdur**.

Âsâkir-i İslâm *nusrehumü'llâhi's-selâm* Rebe (Raab?) suyun ubûr eyledikden sonra avn-ı hazret-i Rabb-i kadir ile dahîl-i kabza-ı feth ü teshîr olan kal'a ve palankalardır.

Kala-i Ovar[34]

Zahîresi hıfz olunan kal'adır. İçinde hadd ü hesabı yok zahîre bulundu. Derûnunda olan askerisi kılıcdan geçirülüp mevcûd olan tûğ tarafından güzâz-ı İslâm hücûm

üç kıt'a misket kabz ve etfal ü inâsı esîr olunmuşdur.

Palanka-ı Hayruk[35]

Tuna kenarında bir mürtefi' yerde vâkı' hayli müstahkem kal'adır. Ancak dağ tarafından güzâz-ı? İslam hücûm itmekle fethü müyesser askeri tu'me-i şimşir olmağla etfal ü inâsı zehâyir kesîrası askeri islâmı esîr eylemişdir.

Şehr-i Uyvâroş[36]

Raba suyunun öte yakasında Yanık Kal'ası'na mülâhik şehir mânendi bir varoş

[34] Mosonmagyaróvár.
[35] Hainburg.
[36] Győrújváros.

olup şehr-i mezbûru mukaddem geçenler ihrâk eylemişler. Varoşunu azîm olmağla bir gün bir gice yanup duhânından Yanık Kal‘ası görünmez oldı.

Cezire-i Rabça Cezire-i Râbakös[37]

Birbirine yakın enhâr ile ihâta olmuş iki cezîrede de içlerinde hadd ü hesâbı yok .. varoş olmağla Tatar askeri cümlesin urup yakup re‘âyâyı esîr itmişdir.

Palanka-ı Vânon (Vázsony)?

Ferto[38] köyü kenarındadır. İhrâk olunup ahâlisi esîr olmuşdur.

Palanka-ı Kâraçuk (Karakó)

Ovâr Kal‘ası kurbunda hendekli palanka alup ihrâk-ı bi’n-nâr ve ahâlisi esîr olmuşdur. Palanka-ı Bola (Valla) Palanka-ı Apotlân[39] Palanka-ı Tekendort[40] Palanka-ı Neşider[41] **Palanka-ı Viden**[42]

Zikrolunan altı kıtʿa palankalar **Ovar** Kalʿasına asâkir-i İslâm giderken sol tarafda vâkıʿ olmağla cümlesi dahi ihrak-ı bi’n-nâr olup ahâlisi esîr ve eşyâ ve zehâyîri umûmen gāret ve yağma olunmuşdır.

[44a] Palanka-ı Kepçe[43] **Palanka-i** Gerirek[44] **Palanka-ı** Rayga[45] **Palanka-ı** Nigasdorf[46] **Palanka-ı** Gata[47] **Palanka-ı** Vesenburk[48] **Palanka-ı** Meringerb (Berzsenye?)

Bu zikrolunan yedi kıtʿa hendekli palankalar Layta (Lajta) suyunun öte tarafında gāyet maʿmûr ve etrafı âbâdân palankalar olup guzât-ı İslâm fevc fevc varup bir mikdâr harb u

---

[37] Rábaköz = Rába ve Rábca nehirlerinin arası.
[38] Fertőd
[39] Apátlan.
[40] Feltoron = Féltorony bu gün Halbturn Avusturya’da.
[41] Nezsder.
[42] Védeny.
[43] Kittsee Avusturya Macarca: Köpcsény.
[44] Orosvâr olmasi lazim.
[45] Rajka.
[46] Nickelsdorf.
[47] Gattendorf.
[48] Wisselburg/Mosonvár.

kıtâlden sonra ahalisinden müsellâh olanları katl ve eşya ve zehâ'irin gāret ve etfâl ü inâsın esîr ve palankaların ihrâk-ı bi'n-nâr eylemişdir.

Palanka-ı Fişke[49] **Palanka-ı** Sahrârdorf[50] **Palanka-ı** Krimât[51] **Palanka-ı** Berîndorf[52]

Zikrolunan dört kıtʿa palankalar Vise[53] suyunun kenarında vâkıʿ kimi hendekli ve kimi şarampoli olup kahr-ı alaya muzahhar olmağla âbâdi-yi İslâm'dan cümlesi ihrâk-ı bi'n-nâr olmak müyesser olmuşdur.

Palanka-ı Petrodorf[54] **Palanka-ı** Fokânci (?) **Palanka-ı** Lârenberg[55]

Zikrolunan dört[56] şehir nehr-i Isfet[57] kenarında gāyet maʿmûr ve âbâdan şehr olup çarkacı ile me'mûr olan asâkir-i mansûre urup ihrâk ve içinden çıkan esîri igtinam ittiler. **İşbu zikrolunan** palanka ve şehirlerden mâʿada Beç etrafında şehr-i azîm mânendi birer buçuk ve ikişer sâʿatde ancak dolaşılur varoşlar olmakla ahâlisinin kimi firâr ve kimi dahi evlerinde sâkin iken basulup ve bir tarafından ateşe urulmağla içinde olan eşyası yağma ve kefereleri esîr ve cümle evleri ihrâk-ı bi'n-nâr oldı ve Beç etrafında dahi câ-be-câ kalʿa misâl kral ve beğlerin muʿazzam ve mükellef serâyları olmağla cümlesi ihrâk olunmağla birkaç gün âsümân-peyvest olan sehâb-ı duhânından çehre-yi âfitâb-ı âlem-tâb münkesif olup dûd-ı kebûdundan gayrı âlemde nesne görünmez oldu. **[44b**] Üç kıt'a köprü binâsına me'mûr olup Eflâk ve Boğdan askeri dahi ma'an hidmet-i mezbûrda olmak üzre ta'yîn olındı.

Yevmü'l-ehad oturak fî 9 B sene

Yevm-i mezbûrda Tatarhân umûm üzre karşu yakaya geçti ve Mısırlu dahi geçti ve sadr-ı aʿzam hazretleri otakda iken iki kelle ve bir dil yeniçeri serdengeçdileri getürdi ve bir dil dahi Bekir Paşa sekbânları getürdi. İzvornik[58] ve Solnak sancakları müceddiden tevcîh olundı ve Hân tarafından iki defʿada bir dil gelmekle getürenlere birer â'lâ hilʿat giydirildi. Ba'dehû sâhib-i devlet hazretleri sâyebân olan mahalle azîmet buyurdı ve

[49] Fischamend Avustr.
[50] Schwardorf.
[51] Gramatneusied.
[52] Ebreichsdorf.
[53] Fischa.
[54] Ebersdorf.
[55] Laxenburg.
[56] Başlıkta dört değil, üç şehrin adı yazılıdır.
[57] Schwehat.

[58] Zwornik.

sâyebânda bir dil huzûr-ı sadr-ı âlîde bî-edyân defʿitmekle huzûrunda bedeni uruldı. Baʻdehû ahşama yakın sâyebândan devletlü otâk-ı âlîlerine teşrîf buyurdı ve mezkûrlara huzûr-ı sadr-ı âlîde kuşaklık ve âʻlâ hilʿatlar giydirildi.

Yevmü'l-isneyn oturak fî 10 B sene

Yevm-i mezbûrda **devl**etlü vezîr-i ekrem ve serdâr-ı aʿzam hazretleri sahîl-i nehr-i Raab'da? olan sâyebânlara teveccüh buyurdı. Ve Tatar iki nefer dil getürdi ve baʿde'z-zuhûr vâli-yi Şam Hüseyin Paşa hazretlerinin kapucular kethüdâsıyla Solnak[59] alay beyisi gelüp Papa ve Bespirim ve Çobaniçe kalʻaların itâʿat ve teshîrleri haberin getürdi. Ve ordu askeri ve gönüllü ve sekbân ve Tatardan baʿzıları İstolni Belgrad'a tâbiʿ baʿzı kur'âyı urup nehb ü gāret ve emvâl ü ıyâllerin ahz ve züʿemâ ve erbâb-ı tîmâra ve bu vechle hasâret eyledikleri huzûr-ı sadr-ı âlîye arz olunmağın bu makūle reʿâyâyı esîr idenler teftîş olunup her kimde bulunur ise ahz ve sipâhisine teslîm olunması bâbında fermân-ı âlî sâdır olmağın mucibince livâ-**i** mezbûra sipâhilerinden bir iki nefer ve dîvân çavuşu ve birkaç yeniçeri taʿyîn olunup hayme be hayme gezüp teftişidüp, bu makūle buldukların alup sipâhisine teslim eylediler. Bu cümle bir iki bin mikdârı reʿâyâ girü redd olunup çok fâide haddinde olan mina? ve zarar-ı mahza uğradı. Ve bu husûs içün huzûr-ı sadr-ı âlîde sâyebânda iki bölük başıyla bir sipâhinin kelle-i murg-ı rûhu âsitâne-i bedenden perrân **[45a]** ve pençe-i der-i tende? şerir-i şemşîr ile hedâ kılındı. Bâdehû sâhib-i devlet otâk-ı âlîlerine teşrîf buyurdukda sâyebân altında iskemle üzerinde oturup Papa Kalʿası'ndan halâs olan esîrleri bir bir isimleriyle yoklayup her birine teselli-yi hâl birle mîrîden ser-tâ-be-kâdem libâsları tecdîd olunmak fermân olundı. Baʻdehû mezbûrun içinden yigirmi bir nefer-i müselmân esîrlerin Re'isü'l-küttâb Mustafâ Efendi kendü odası? önünde herbirine eliyle ikişer altun ihsân idüp hâlis u muhlis riyâsız duʿâ-yı hayırlarına mazhar oldı ve mezkûr kırk beş nefer hidmetinde olan keferenin her biri binmek içün birer bârgîr virüp ordu-yı hümâyûna bârgîr ile gelmişdir ve Raab? ile Rayçe beyninde olan ırmak üzerinde dahi birer küçük köprü binâsı içün Eflak ve Boğdan'a fermân olundı ve mîrî tarafına pençik bu günden cemʿ olmak ibtidâ olındı. Ve tarih-i mezbûra gelince âsî kefereden ki, Rebe? suyunun berü tarafındadır, Devlet-i Aliyye'ye itâʿat iden kılaʿ vü palankalardır ki zikrolunulur: Bespirim? kalʿası muhâfazası içün Şimetorna Sancağı Beği Mustafâ Bey, İstolni Belgrad'ın müstahfizân

[59] Szolnok.

ve gurebân ve topçu ve martolosından dört yüzden mücâviz asker taʿyin olundı ve Papa Kalʿası'nın muhâfazası içün dahi Seksar Sancağı Beyi Ali Bey ile İstolni Belgrad'ın farisân-ı evvel ve sânî ağaları dört yüz mikdârı asker taʿyîn olunup konuldı.

Yevmü's-selâse oturak fî 11 B sene

[45b] Yevm-i mezbûrda Ser-asker, Vezir-i mükerrem İbrâhîm Paşa hazretleri Yanık altında Rebe varınca? üzerinde müceddeden binâ olunan köprüleri muhafâza içün bir mikdâr asker ile girüde alıkonmak savâbdır re'y-i rezîn-i sadr-ı âlî olmağın yevm-i mezbûrda kalması fermân olunup daʿvet olundukda huzûr-ı âsafîde kendüye ser-â-sere kaplu semmûr kürk ilbâs olundı ve vezîr-i müşârünileyh ile köprüde kalmak üzre me'mûr olan askerdir:

	Neferen		Neferen
Muhafız-ı Budun	2.500	Mîrlivâ-i Sirem	100
Muhafız-ı Özi ma'a …..	2.500	Mîrlivâ-i Mohaç	30
Vâli-i Hersek	500	Gönüllüyân-ı Budun	300
Hüdâvendigâr	500	Gurebâ-i Budun	300
Ankara Paşası	500	Mîralay-ı Budun	150
Yeniçeriyân-ı …….	2.000	Toplam	880
Cebeciyân	1.000	Mîralay-ı Seksar	
Dört Aşağı bölük	3.000	Mîralay-ı Semendire	
Tatarân	5.000	Mîralay-ı Sirem	
Toplam	17.500	Piyâde-i Bosna	
Beşlüyân….	80	Toplam	3100
Erbâb-ı timâr-ı Estergon	100	Mîralay-ı Mohaç	30
Çavuşân-ı Estergon	50	Mîralay-ı Koban	60
Toplam	17.730	Mîralay-ı Novgrad	50
		Toplam	3240
Yekûn: 20.970			

Ve yigirmi şâhî ile iki topcu çorbacısı bir mikdâr nefer ile taʿyîn olundı. Ve bu gün Tatar dört kelle getürdi ve köprülerin üçü dahi tamam olmağla ordu halkı evvel be evvel geçmek üzre oldı. Ve Papa ve Bespirim ve Çobançe(?) kapudânları içerü çergelere? gelüp dâmen-bûs-ı sadr-ı âlî idüp ubûdiyyetleri karîn-i kabul-i âsafî oldukda tercüman ile ve Kurs kapu kethüdâlarıyla mezbûrlara sekiz sevb? hilʿat ilbâs ve Bespirim Kalʿası'ndan halâs olan seksan dört erkek ve on altı nefer avret müselmân esîrleri huzûr-ı sadr-ı âlîye gelüp cümlesinin mîrîden libâsları tecdîd olunmak fermân olundı. Yevm-i mezbûrda giydirilen hilʿatlardır:

Berây-ı Serasker İbrâhîm Paşa hassü'l-hass hil'at bâ- post semmûr 1	Berây-ı Kethüdâ-yı paşa? ve Hüseyin Paşa Vâlî-yi Şam ameden-i müjde-i itâ'at-ı Pespirim hil'at-ı hass hil'at-ı kuşaklık 1 1
Berây-ı Kethüdâ-i Bâd? Merdümân-ı Ahmed Paşa Saruhan âverden-i seksen esbân hassü'l-hass kuşaklık al'â 1 1 1	Berây-ı merdüm-ı Hüseyin Paşa âverden-i esterân an-palanka-i Pespirim Kuşaklık 1

[46a] ve gerüde kalacak dört aşağı bölüklerin iki kıt'a işlenmiş ulûfeleri ve her bölüğün ağalarıyla zâbitlerine yedişer hilʿat virildi.

Yevmü'l-erba'â oturak fî 12 B sene

Yevm-i mezbûrda tûğ-ı âlî ve yeniçeri ocağı ve Silistre ve Bosna ve Nizve ?, Kurs? vâlileri ve cebeci ve topçu binâ olunan köprülerden geçüp ahşama değin paşa ve beylerden kimesne kalmamışdır ve Niğbolu sancağına mutasarrıf Kör Hüseyin Paşa Kurs Kralı ile Budun Kalʿası üzerine me'mur olmağla kendüye Eğri Eyâleti tevcîh olunup huzûr-ı âsafîde hilʿat-ı hassü'l-hass giydirildi. Ve Eğri[60] Paşası Şeyhoğlu Ali Paşa'ya dahi Niğbolu Sancağı tevcîh olunup hassü'l-hass giydirildi. Ve Müşârun-ileyh Hüseyin Paşa ile ma'an me'mûr olan asker bunlardır ki, zikrolundı:

[60] Metinde "Egre" şeklinde yazılmıştır.

	Neferen
Piyâdegân-ı Eğri 1	1154
Süvâri-i Eğri	306
Züemâ ve Erbâb-ı tîmâr-ı Eğri	506
Piyâdegân-ı Varat	931
Süvâri-i Varat	460
Züemâ ve erbâb-ı tîmâr-ı Varat	349
Varat Paşası Mehmed Paşa	200
Hüseyin Paşa-yı Eğri	500
Toplam	5.606

ve karşuda olan Çarkacı Kara Mehmed Paşa ve Bekir Paşa ve Halîl Paşa ve Hazînedâr Hasan Paşa ve Arab Ali Paşa ve Aydın Paşası ve Emîr Paşa ve Nureddîn askerleriyle ilerüye gitmek üzre me'mûr olundılar.

Ve salâtu'z-zuhrı edâdan sonra devletlü serdâr-ı zafer şiʿâr hazretleri süvâr olup ordu-yı hümâyûn etrafını bir mikdâr geşt ü güzâr ve yine bâr-gâh-ı sipihr-itibârında karar buyurdı.

Yevmü'l-hamîs Rayçe fî 13 B sene sâ'at 3

Yevm-i mezbûrda **sa**ʿâdetlü **s**âhib-i devlet efendimiz hazretleri tuluʿ-ı şemsden buçuk sâʿat sonra alay-ı şevket-nümâ birle Yanık menzilinden hareket ve kendü himmet-i aliyyesiyle binâ olunan köprüden ubûr ve Rayçe suyu üzerinde olan cisrden mürûr idüp otağ-ı âlîlerine tevcîh-i inân-ı azîmet buyurdı ve asker-i İslâm-ı zafer-i makrûn hadd-i ta'bir ü takrirden bîrûn ve manend-i encüm ve rîk mertebe 'adüvv-i ahsâdan efzûn olmağın bu gün köprülerden ubûr iderken hayli usret çekdiler yine *el-hamdu lillah* çendân kimesneye zarar-ı tertîb eylemedi ve telhîs ağa rikâb-ı hümâyûn-ı şehriyârîye bu

menzilden rû-be-râh kılındı. Ve Kara Mehmed, Uyvar nâm palankayı urup içinde olan kefereyi katl ve esîr ve emvâl ü erzâkını **[46b]** bi'l-cümle gāret eyledi. Ol kadar dakik ve hıntâ ve şa'îri vefret üzere idi ki, Belgrad anbarı gibi bir anbarı var. Birkaç bin âdem içinde olan dakīkden aldıktan sonra birkaç bin âdem dahi olacak mertebe dakīk-i hass bâkī kaldı. Esîrden vesâ'ir mal ıtlâk olunur eşyâdan zahîre makūlesine çokluk iʿtibâr olunmadı ve bu kalʿadan otağ-ı sadr-ı âlî pişgâhına kırk kadar kelle ve on kadar dil gelüp anlar dahi meydanda küşte-i merg-i şemşîr kılındılar. Ve getürenlere hilʿatlar ve ihsânlar olundı. Ve müşârünileyh hazretleri bu palankadan ahz itdüği üserâdan sâhib-i devlet hazretlerine bir kız ve bir gulam gönderdi ve Nureddîn dahi bir taburdan kefereyi kırarak kaçurup ve bir zer-duht işleme şeklinde bayrak dahi alup ve birkaç kelle ve dil huzûr-ı âsafîye irsâl eyledi. Anlara dahi hilʿat ihsân olundı. Ve baʿde'z-zuhr serdâr-ı ekrem hazretleri Tuna kenarına azîmet buyurup suyun karşu yakasına üç nefer Tatar bârgîrleriyle yüzerek geçüp bir mikdâr ilerü vardıklarında adada olan düşmen gördüğü gibi Tatarlara hücûm idüp, anlar dahi az olmağla yine dönüp berü yakaya yüzdirerek geçdiler. Sâhib-i devlet, mezbûrlara yigirmi beş guruş ihsân virdi. Baʿde'l-asr otağa gelüp muʿtâd üzre nevbetden sonra riʿâyet-i merâsim-i dîvân buyurdı. Bâlâda zikrolunan palanka değil bir metîn kalʿa kadar var idi. İçinde ukul-u beşer mütehayyir? olur kâr-gîr ve mermerden binâları beçidd idi. Keferenin ekser ihtimâl zahîre palankası imiş. Alâ hasbü'l-a'de harb u kıtâl ile yigirmi günde teshîri emr-i muhâl görünürken bir gün içinde dâhil-i kabza-i feth ü teshîr olunduğı mahz-ı lütf-i Hüdâ-yı müteâldir**.** *Elhamdüli'llâh ellezi a'tânâ.*

Yevmü'l-cumʿa oturak fî 14 B sene

Yevm-i mezbûrda tûğ-ı harzet-i sadr-ı âlî dâmet-ı li'l-ma'âlî Uyvar menziline irsâl kılındı ve dergâh-ı âlî yeniçerileri dahi ma'an revâne oldılar. Ve bu âna değin vâkıʿ olan seferlerde darü'l-harbe dâhil olduktan sonra bir gün mukaddem ocak halkı ve tûğ ilerüye gitmiş değil iken bu sefere nusret-eserde nümâyân olan alâim-i feth ü zafere istinâd ve eltâf-ı hazret-i Rabbü'l-ibâda iʿtimâden ve devletlü serdâr-ı ekrem ve vezîr-i aʿzâm hazretleri **[47a]** ilerüye gitmelerin fermân buyurdılar. Zuhrdan sonra sadr-ı âzâm hazretleri ordu etrafını geşt ü güzâr idüp otağa geldüğü gibi sâyebân altında dîvân eyledi. *Allahuı Te'âlâ ömr-i tavîl ile muʿammer eyleye, Amîn*!

Yevmü's-sebt Uyvar fî 15 B sene sâ'at 5

Yevm-i mezbûrda seherî hareket olunup beşinci sâʿatde Uyvar menziline vusûl bulundı. Ve bu gün yolun ibtidâsından intihâsına değin Tuna suyu kenarıyla gelünüp karşu yakası ki, Komaran Adası'ydı, ser-â-pâ dırahtânla memlû kûhistâna benzer idi ve bu yolda buçuk sâʿat kadar tûlı var bir köy ihrâk olunmuş ve bu yolda bir küçük ırmak köprüsü var idi ve menzile üç sâʿat kadar kaldıkda yolda bir mertebe toz kopmuşdur ki, âdemin yanında olan kim idüği teşhis olunmaz idi. Ve menzile vusûlden sonra sadr-ı ekrem hazretleri feth olunan Uyvar Kalʿası'nı seyre azîmet buyurdı.

Yevmü'l-ehad Gata[61] fî 16 B sene sâ'at 5 Temmuz.

Yevm-i mezbûrda **se**herî hareket olunup, yemekliğe inilmeyüp doğru menzile gitti. Ve devletlü sadr-ı aʿzam hazretleri sapa yoldan geldi. Asıl yolun solı idi, gāyet latîf idi. Sağ taraf ırmaklı ve sulı yol idi ve ekseri ağırlık sağ tarafdan gelmekle ziyâdesiyle zahmet çekdiler. Ve bu gün Kara Mehmed Paşa ile Bekir Paşa Hainburg nâm palanka teshîrine me'mûr olup, bir gün ikindi vaktine değin ziyâde metîn olduğından âdem gönderüp sâhib-i devlet hazretlerinden top ricâsını arz itmeleriyle ol sâʿat iki kolombrine top fermân buyurup henüz toplar yolda iken berü tarafda yürüyüş ile palanka-yı mezbûra kabza-i teshîre girüp vakt-i mağribde müjdeciler ve kelle ve dil gelüp hilʿatlar giydürülüp ihsânlar oldı. Fi'l-hakīka bir müstahkem ve metîn hısn-ı hasîn mertebesinde palanka imiş ki, aklen yigirmi gün muhâsarâya tahammülü var idi. Ancak lütf-i Hüdâ birle kalup kefereye ru'b u hirâs ilkā olunup mehâbet-i hucûm-ı leşker-i İslâm melain-i mütelaşi ve havass-ı rey ü tedbîrin perişân itmekle bir gün **[47b]** mukavemete cü'ret ve cüyuş-ı muvahidîn ile muhârebeye cesaret eylemeyüp makhur ve müdemmer ve cunûd-ı zafer vürûd-ı mansûr muzaffer oldı ve palankanın içinde palanka-yı kerh-girdâr var idi ki ayyûka ser çekmiş elhamdüli'llâh bu vakte değin yemîn [ü] yesârda feth ü teshir olunan palanka ve kılâʿ yüzden ziyâde oldı. Bu vakitten bu etrafda feth olunan kal'a ve palanka bil-cümle aded 110

[61] Gattendorf

Yevmü'l-İsneyn Vindukfeneda[62] fî 17 B sene sâ'at 5

Yevm-i mezbûrda sadr-ı âlî hazretleri seherî vakitde hareket ve üç sâʿatlik menzilde yemeklik idüp baʿdehû otağ-ı âlîlerine atf-ı zimâm-ı azîmet buyurdı. Ve Hainburg Palankası'ndan ahz olunmuş iki yüz kadar kelle ve on nefer dil gelüp; getürenlere hilʿat ve ihsân olundı. Ve baʿde'z-zuhr sadr-ı âlî-kadr hazretleri varup mezkûr palankayı seyr ü temâşâ buyurdı. Vakt-i asrda bârgâhlarına teşrîf buyurduktan sonra müretteb dîvân oldı. Ve bu gün yolda sağda solda ihrâk-ı bi'n-nâr olup dîvânlarından gayrı eser kalmamış yigirmi kadar palanka seyr olundı. Ve bu gün ahşama karîb Tatar Hân tarafından yalı ağası ve İslâm Mîrzâ ile Beç varoşundan ahz olunmuş dört esîr gelüp; birisi alıkonup üçü yine Tatarlara virildi. Ve iki nefere hilʿat giydürülüp bâkıyyelerine dahi surre ihsân olundı. Elhamdü'lillâh âsâr-ı feth ü nusret ânen-fâ-ânen zâhir ü nümâyân olmağa yüz tutup kahr u hezimet-i aʿdâ-yı dîn gün gibi bâhir ü mütebeyyin oldı.

Yevmü's-selâse İşkihel[63] fî 18 B sene sâ'at 5

Yevm-i mezbûrda tulûʿ-ı şem(s)den nısf sâʿat mukaddem tûğ-ı âlî rû-be-râh kılunup baʿdehû saʿâdetlü sâhib-i devlet hazretleri hareket buyurup menzil-i mezbûra beşinci sâʿatde teşrîf-i nuzûl buyurdılar. Ve gelindikden sonra buçuk sâʿat mikdârı ârâm itmedin Beç Kalʿasın seyr ve metris olacak semtin tahmîn içün sâlis segbân? on bin mikdârı asker ile tevcîh-i zimâm buyurdılar. Devletle varoşuna karîb gelindikde asker-i İslâm'ın gönlünde cevheri olanlar varoşuna yüriyüp sekiz yüzden mütecâviz kâfir tamaʿ-ı şemşîr ve bir nicesi der-zincir-i esîr **[48a]** alınup emvâl ve erzâkı ân u ahirde gāret olındı. Huzur-u âsafîye yüz elli kadar kelle ve elli nefer dil getirülüp guzât-ı İslâm mazhar-ı kerem ü inʿâm oldılar. Ba'dehû sâhib-i devlet hazretleri Merhûm Sultân Süleymân Hân'ın otağı kurulduğı mahalle ki, kral azîm sur Çeküp ebniye-i aliyye ile nazîr olmaz bağçalık imiş, anda teşrîf ve bir mikdâr ârâm buyurup murâd üzre kalʿa-yı mezbûreyi seyr ü tahmîn buyurdukdan sonra kable'l-asr hareket ve ordu-yı hümâyûna doğru azîmet buyurdı. Ve Kartal Mehmed Ağa kâfirden bir bârgîr çeker küçük arabasıyla iki dâne şâhî top alup huzûr-ı âsafîye getürüp mazhar-ı ihsân oldı. Ve bu gün menzile gelince yemîn [ü] yesârda on kadar palanka ve kurâ ihrâk-ı bi'n-nâr olmuş bir kasabasına uğrandı. Sağ

---

[62] Wildungsmauer.

[63] Schwechat.

cânibinde su kenarında idi. Kâfirin odun iskelesi imiş, ol kadar odun ve kereste ve tahta yığınları ve değirmen taşları ve dakīk-i hass var idi ki, takrîr olunmaz, cümlesin ihrâk eylediler. Ve bu yolda yine su kenarında kralın seyr ve teferrüc-gâhı olmak üzre bir sur-ı azîm ile bağçası var idi ki, gözler nazîrin görmüş değil, gerek meyve ve gerek şükûfenin envâʿından bî-hesâb var idi.[64] Elhamdüli'llâh sümme elhamdüli'llâh ki, Hazret-i serdâr-ı nusret şiʿâr ki, bereket-i sıdk u ihlâsı ile bu makūle memlekete dest res bulunup asâkir-i İslâmın mevâtın ikdâmın yolı oldı. Bu âsâr-ı feth-i hayret unvân bir serdârın gününde nümâyân olmadığı erbâb-ı fenn-i târîhe günden ayândır ve tafsîli …. ani'l-beyândır.

Yevmü'l-erbaʻâ menzil-i Beç fî 19 B sene sâʻat 4

Yevm-i mezbûrda ağırlık cümle gerü kalup gün doğdukdan sonra sâhib-i devlet hazretlerinin tûğ-ı âlîleri ilerüce baʿdehû kendüleri devletle menzil-i sâbıkdan hareket ve menzil-i mezbûra doğru tahrîk-i rikâb-ı azîmet buyurdılar. Muʿtâd üzre yemîn [ü] yesârında sipâh ve silahdâr ve Anadolu ve Rumili Beğlerbeğleri ve evvelince çarkacı paşalar alay bağlayup âheste hırâm ile mukābele-yi kalʿa-i Beç'de vâkıʿ bir sahrâda sâyebân kurulup iki sâʿat mikdârı otak yeri maʿlûm olunca anda inân-semend-i ârâm oldılar. Ol mahalde iken varoşdan ve dört nefer dil getürdiler. Birinin bir delü boynunu urdı ve üçünün **[48b]** dahi asesbaşı boynunı urdı, getürenlere ihsânlar oldı. Baʻdehû otak yiri maʿlûm ve muʿayyen olduğı haberi gelmekle saʿâdetlü sadr-ı âlî hazretleri süvâr olup bir mertebe alay birle otağ-ı âlîlerine teşrîf-i nuzûl buyurdılar. Bir sâʿat mikdârı ârâm buyurdukdan sonra metris olan ve toplar konılacak mahalle azîmet buyurup, varoşda bir maʿkūl yirde nuzûl ve metris husûsu müşâvere ve tahmîn olundukda bi'zzât kendü koluna muʿtâd üzre dergâh-ı âlî yeniçerileri ağası ve kethüdâsını ve toplarına Rumili Beğlerbeğisi ve sağ kola Kara Mehmed Paşa kendü ve askeriyle ve Haleb Beğlerbeğisi Bekir Paşa eyâleti askeriyle ve toplarına Anadolu Beğlerbeğisi ve zağarcıbaşı oda neferâtıyla ve sol kola Defterdâr Ahmed Paşa ve Sivas Beğlerbeğisi eyâleti askeriyle ve Karaman Eyâleti ve saksoncubaşı yigirmi oda neferâtıyla (beş yüz nefer cebeci) metris olmak üzre tenbîh ü taʿyîn buyurup kendülerinin sâkin olacak pâyeleri tabyaları henüz hâzır olmamağla vakt-i mağribe karîb otağ-ı âlîlerine teşrîf buyurdı. Ve mezkûrîn metris olacak yerlerinde kalup tabyaların yapup, sıçan yolları almağa başladılar. Ve câ-be-câ metrisde olanlar küffâr ile cenk ve tüfenk-endâzlığa

[64] Burada Ebesdorf imparatorlık köşkünden bahsedilmektedir.

mübâşeret eylediler. Ve varoşda metrise karîb olan sarâyları ve hâneleri ve bağçeleri herkes hallü hâllerine göre zabt idüp, tabya itmeye inmeğe başladılar. Fi'l-hakīka bir lütf-i Hakk olmuşdur ki, şükri mümkün değil. Zîrâ bu varoş olmasa metris dahi alarğadan? girülürdi ve herkes tabyasın birkaç güne değin yapamazdı ve cümle metrise gelenler atlarıyla doğru sıçan yoluna değin gelürler idi. Ve'l-hâsıl bu gün varoş içinde bağçeli âlî kâr-gîr binâlı sarâylarda metris ve tabya olmuş değildir ve kalʿanın dâ'iren-mâ-dâr varoşı bir şehr kadar vardır. Her köşesi bir cây-ı ibret-nümâ ve her meskeni mahâll-i ferâh-fezâ. Ancak asker derûn u bîrûnını harâb ü yebâb idüp, hemân dîvârları ve baʿzının oturacak yerleri kalmamış idi. Böyle iken yine bu kadar askere süknâ oldı ve sadr-ı âlî hazretleri **[49a]** varoşda iken muktezâ-yı sünnet-i seniyyeye riayeten krala hitaben, "Ya İslâm, ya harac. Ve illâ(?) mâ-beynde olan nizâʿın faslı husûsı şemşîre havâle olunur bilmiş olasız" diyü bir kâğıt takrîr ittirülüp, delibaşı ağaya ilçilik tarîki üzre virüp, açıkdan küffâra birkaç neferleriyle ma'an irsâl buyurdılar. Merkūm dahi hendeke karîb bir mahalle varup, görünen kâfirlere işâret idüp, "Kralınıza kâğıdım vardır" diyü söyledükde; lisânın bilür bir Hırvat gelüp, kâğıdı alup ve merkūm "Alargada dur!" diyüp içerüye gitti. Meğer kralları ise asker-i İslâm Beç'e gelmezden on gün mukaddem bir mikdâr âdemiyle Linse nâm şehrine firâr itmiş. İçinde baş ve bûğ olanlar dahi bu bâdda bir cevâb virecek söz bulamadıklarından, "Bizim iki günden berü hayli âdemimiz öldi. Elimiz dardır. Bunun şimdi cevâbı yokdur" diyü haber göndermeleriyle mezbûr Hırvat dahı, "Git şimdi seni ururlar" diyü haber eyledikde mezbûr delibaşı dahi dönüp sâhib-i devlet hazretlerine mâ vâkıʿ hâli ifâde eyledikde, "İmdi şimdiden sonra toplar konulup harb u kıtâle mübâşeret olunsun" diyü kollara fermân buyurmağla her köşeden sâ'ire-i cenk ü cidâl işti'âl buldı. Delibaşı, baş deliyle ma'an dahi giderken başı delinin kurşun ile atını urup şehîd eylediler. Ve bu gün ahşama karîb Zirin oğlu ile Draşkoviçe oğlı taraflarından âdemleri gelüp itâʿat ve inkiyâdları haberin getürdi. Mukaddemâ İstolni Belgrad züʿemâsından Hüseyin Ağa ile kendülere sadr-ı aʿzam hazretleri tarafından kâğıt gitmiş idi. Bu dahi kuvveti baht-ı mesʿûd ve nedir ki asker- bî-şümâr sâhibi iki bellü başlu kâfir bir kâğıt haberiyle sûret-i itâʿat göstere, herbiri yigirmişer otuzar bin cenk-âvâz askere kādir imiş. Sühûlet birle teslîm-i zimâm-ı itâʿat eylediler. Ve bu gice her kola üçer kıtʿa kolombrine toplar konup, bir yerden atılmak üzre idi. Ve ibtidâ sıçan yolı kazılan yerden hendek **[49b]** kal'a başına varınca bir ok atımı ki, dört yüz adımdan kinâyedir, tahminen bu kadar ancak var idi

sıçan yolı ibtida olunacak mahalde varoşı gāyet bulmuş idi. Eğerçe metris içinde dahi bir iki binâ var idi, ammâ gāyet cüz‘î idi.

Yevmü’l-hamîs fî 20 B sene

Yevm-i mezbûrda seherî metrisde olan toplar taraf-ı düşmen-i dîne endâhte kılınmağa başladı. Ve metris yerleri sengin olmağla sıçan yolları işledilmede küllî usret çekildi. Ve sâhib-i devlet hazretleri süvâr-ı semend-i cihân-peymâ olup etrâf-ı kalʿayı seyr ü temâşâ iderek bağlar içinde bir depe üzerinde sâyebân kurdurup kalʿaya ve karşusunda olan adaya nezzâre-fiken-i ibret iken adadan bir mikdâr kefere zâhir olmağla agavât ve divânegândan birkaç nefer atlu gönderülüp kâfirler dahi geldiklerin gördükleri gibi hınzîr gibi ormanlık içinde firâr ve gaybet eylediler. Palankagirden firâr iden kefere tâ’ifesinin tahlis-i giribân-ı cân idenleri mezkûr adaya geçüp andan dahi fırsat buldukça kalʿaya girerler imiş. Sâhib-i devlet hazretleri dahı, “Mahall-i mezbûrun muhâfazası ehemm ve kalʿaya mu‘ber olan köprüleri zabt ve ihrâk olunması cümleden elzemdir” diyü Şam Vâlisi Hüseyin Paşa ile Eflak ve Boğdan’ı mahall-i mezbûra taʿyîn buyurdı. Ba‘dehû, salât-ı zuhru edâ buyurdukdan sonra süvâr olup kalʿanın köprü tarafında vâkıʿ varoşu içinden geşt ü güzâr ve bâr-gâh-ı gerdûn-iştibâhında saʿâdetle karar buyurdı ve varoş-ı mezkûr[65] dahi ihrâk olunmuş idi. Ve bu gün cebehâne muhâfazası içün Dilâver Paşa ile Saruhan Paşası Ahmed Paşa me’mûr oldı ve sipâh ve silahdâr ağalarına dahi metris ardında gice karavul beklemeleri içün fermân olundı. Ve sûret-i itâʿat ve inkıyâd gösteren Yeğenoğlu ile Draşkoviçe oğlunun âdemleri huzûr-ı sadr-ı âlîye gelüp dâmen-bûs eylediler ve mezbûrlara ve tercümân-ı dîvân ve iki nefer Kurs kapukethüdâlarıyla ma‘an üç kuşaklık ve dört âlâ hilʿatlar giydirildi ve mezbûrlar, “Pâdişâh-ı İslâm hazretlerine kulluğumuz maʿlûm olmak içün bizde her ne kadar Müslümân esîrleri var ise ıtlak itmek üzre idiler. Şimdiye değin salıvermişlerdir. Bu kullarının **[50a]** dahi serhadd-i mansûrede olan Macar esîrleriniz hakkında kerem ü merhametleri olmak ricâsındayız” diyü arz u niyâz eylediklerinde hazret-i vezîr-i Aristo-tedbir, “Siz hemân şevketlü pâdişâhımız hazretlerine sadakat üzre kullukda olun! Devlet-i Aliyye’de her murâdımız husûl-ı pezîr olur” diyü cevâb-ı müstetâb buyurdukdan sonra anlar dahi tekrâren dâmen-bûs-ı hazret-i sadr-ı âlî idüp çadırlarına rû-be-râh olup gittiler. Ve bu gün dahi iki dil tutulup cezası nâfiz-i muhkem-i şemşîre havale kılındı. Ve sekiz nefer

[65] Burada Rossau varoşunun kasdedildiği anlaşılıyor.

Yeğenoğlu ve Draşkoviçe oğlunun etbâʿlarına dört kuşaklık ve dört â‘lâ hilʿatlar ilbâs olundı.

Yevmü'l-cum‘a fî 21 B sene

Yevm-i mezbûrda Adana Beğlerbeğisi Emîr Paşa baş ve buğ taʿyîn ve Niğbolu Paşası Ali Paşa ve Hamid Paşası Hasan Paşa ve Saruhan Paşası Ahmed Paşa ve ser-çeşme sekbânlarıyla kalʿanın sol tarafında vâkıʿ adada olan köprüleri ihrâk ve Mısırlu dahi Köstendil Beyi Arslan Bey'le ve iki yüz nefer beldâr ile adada su kenarında metrise girmeleri içün me'mûr olup vardıklarında cümlesi adada olan düşmen birden hücûm-ı dilîrâne gösterüp ekserin kılıçdan geçirüp bakıyyetü's-suyûf olanları suyun yukaru tarafında olan taburlarına firâr eyledi. Asker-i İslâm dahi tabur dahi olan köprüye dek hücûm eylediklerinde anda dahi azîm cenk olup, andan dahi himmet-i merdâne-yi birle küffârı kaçırup köprünün beri başını ihrâk ittikten sonra Emîr Paşa, "İhtimâldir, düşmen kalʿa tarafından asker-i İslâm üzerine hücûm eyleye. İhtimamen bir mikdâr asker dahi kalʿa tarafında muhâfazacı taʿyîn buyurılır ise ma‘kūl olur" diyü sâhib-i devlet hazretlerine arz eyledikde Bosna Vâlisi Hızır Paşa mahall-i mezbûra eyâleti askeriyle muhâfız taʿyîn buyurılup Emîr Paşa'ya dahi ihrâk olan köprü başına bir mikdâr karavulcu koyup, "Sen ve seninle olan askerle kalkup Hızır Paşa yanına gelesün" diyü fermân olmağın mucibince amel olundı. Ve Şam Vâlisi Vezîr-i mükerrem Hüseyin Paşa dahi adanın ordu-yı humâyûn kenarına düşen tarafına ihtimâldir düşmenden hücûm olursa karşuda olan ehl-i İslâmı muhâfaza içün taʿyîn olunup on beş kıtʿa Hızır Paşa'ya ve on beş kıtʿ şâhî top Hüseyin Paşa tarafına virildi.

Bi-ecrillahi Te‘âlâ beyne's-selâtinde Rumili Beğlerbeğisi Küçük Hasan Paşa şâhî top ile urulup bir buçuk sâʿatten sonra sahâ-i ravza-i dârü'l-cenâna hırâmân oldı.

Allah garîk-i rahmet eyleye ! Ve orduda olan Kazak yollu esîrlerden birisi

(İbrahim Paşa…….. kuşaklık 1**)**

[50b]Yevmü's-sebt fî 12 N

Asıl nüshada üç günlük vekayi' olmadığından bu üç gün içinde bir mikdâr asker ta‘yîn olunmağla burada kayd olundı:

	Neferen Aded
Vezir Kara Mehmed Paşa	2.000
Sivas Beğlerbeğisi eyâleti askeriyle	1.500
Haleb Beğlerbeğisi eyâleti askeriyle	1.000
Adana Beğlerbeğisi eyâleti askeriyle	900
Toplam	5.400
Mîrimîrân-ı Karaman ma'a eyâlet	1.000
Mîrimîrân-ı Mar'aş ma'a eyâlet	1.200
Şam kulı erbâb-ı timâr ve eyâlet	600
Toplam	8.200
Vâli-i Bosna ma'a eyâlet gayr-i ez İzvornik	2.000
Mîrimîrân-ı Saruhan	300
Bolu Paşası Hüseyin Paşa	300
Teke Paşası Ali Paşa	200
Kubakcı? Hasan Paşa	150
Mısır Beyi Kıbrıs'a me'mûr olandan gayri	100
Toplam	12.150
Hamid Paşası Hasan Paşa	400
Aydın Paşası Ahmed Paşa	500
Menteşe Paşası … Paşa	200
Uyvar Paşası Ali Paşa	500
Toplam	13.750
Kayseriye Paşası Dilâver Paşa	150
İçil Paşası Abdulmümin Paşa	200
Karahisar-ı Sahib Beyi Ömer Bey	200
Kângiri Beyi Hüseyin Bey	150
Beyşehri Beyi Mehmed Bey	150
Toplam	14.600
Vâli-i Budun ma'a eyâlet	4.000
Hersek Paşası Mustafa Paşa	300
Yeniçeri	5.000

Cebeci	1.500
Dört Aşağı bölükler	3.000
TOPLAM	28.400

[51b] efendisin şehîd itdiğün mâruz-ı sadr-ı âlî oldukda cümle orduda olan Kazak esîrlerin katl itmek üzre fermân sâdır olup münâdîler nidâ eyledi. Hemân ol sâʿat yüz elli kadar esîr yemeklik çadırı altında küşte-i şemşîr kılındı vesâ'ir bütün orduda on bin kadar Kazak esîrinin bir iki güne dek boynu uruldı. Ve Beç Kalʿası'na üç sâʿat menzilde gönüllü cebecileri bir palankaya varup bir mikdâr harb u kıtâl ittükten sonra içlerinden birisi baş ve bûğ olup, "Gelin! İtâʿat idin ve raʿiyyet kabûl eyleyüp, şemşîrden halâs olun! " diyü pastav sözü ile melâîni aldadup, anlar dahi rızâ virdiklerinde, "İmdi cümle silah makūlesin taşra virin ve cümlenizin isimlerin yazalım ve sizi alup serdâr-ı ekrem hazretlerine götürelim!" diyü cevâb virdiklerinde mezkûrlar dahi bi'l-cümle âlât ve silahların dört arabaya koyup palanka kapusundan taşra çıkardılar. Ve kendüleri dahi birer birer çıkup sekiz yüz elli kadar kâfir isimleriyle defter olundı. Ba'dehû cenge kudretleri kalmayıcak cebeciler? dahi bir yerden naʿra-i tekbîr ile deste-be-şemşîr idüp bu cümleyi reh-güzâr-ı tizinden geçürüp baʿdehû meymene vü meysere palankaya girüp içinde olan kız ve oğlan vesâ'ir emvâl ve erzâkın gāret idüp ganâ'im-i azîmiye vâsıl olurlar. Bu dahi bir gûne lütf-ı Hakk'dır ki, kefereyi bu makūle perîşânlık düşe ki şu kadar umûrda tedbîre kudretleri olmaya ve esnâ-yı sulhda baş olana yüz altun ile bir kîse dahi virmişlerdi. Ve bu gün top tabyasında topcular kethüdâsının sol ayağın top götürüp yevm-i mezbûr akçe-i ulûfesine on akçe dahi terakkī ile tekā'üd ihsân olundı.

Yevmü'l-cumʿa fî 22 B sene Yevmü's-sebt oturak

Yevm-i mezbûrda Rumili Beğlerbeğliği Niğbolu Paşası Ali Paşa'ya ve Niğbolu Sancağı Karaman Paşalığı pâyesiyle Köstendil Beyi Arslan Bey'e tevcîh olunup huzûr-ı sadr-ı âlîde hilʿatlar giydirildi. Ve bu gün hazret-i sadr-ı şîr-heybet vakt-i duhâdan sonra etrâf-ı kalʿayı seyr ü temâşâ içün süvâr-ı semend-i cihân-peyma olup dünkü gün ihrâk olunan köprünün adasına sudan atıyla ubûr idüp, varup anda kral bağçesi[66] taʿbîr olunan ravza-i adimü'n-nazîri seyr ve bir mikdâr ârâm buyurup, baʿdehû yine kalʿayı ve Tuna üzerinde

[66] Tuna adasında Leopoldstadk'da bu ünkü Augartenin olduğu yerde Alte Favorita denilen, imparatorluk eğlence bahçesi kastediliyor.

olan büyük köprüsün dûrbîn ile gözden geçürüp kurşun yetişür mesâfe kadar mahalden bî-bâkâne geçüp, gelürken **[52a]** ubûr eyledikleri su üzerine aceleten köprü binâ olunmağla avdetde üzerinden mürûr idüp yümn ü ikbâl birle vakt-i asırda otağ-ı âlîlerine teşrîf buyurdı ve nevbetden sonra dîvâna çıkup ibâdullâh umûrun gördi ve mezkûr kral bağçesinde bir mertebe musanna âyine ve şükûfe ve mîve-i gûnâ-gûn vardır ki, taʿbîri hadd-i imkândan bîrûndur. Ve bu gün keçikuşu nâmında sâhib-i devlete bir kuş getürdiler. Baş ve boynı tavus gibi ve gövdesi aynıyla gice gibi ve ayakları yine kuş ayağı gibi idi ve bir devekuşu dahi getürdiler ve kâfirin bağçelerinde limon ve hurma ve kakule olur. Hele İslâma nasîb olacak memleket imiş. El-hamdülillâh ki, müyesser oldı ve köprü zabt olundığın Emîr Paşa'nın kapu kethüdâsı müjde itmekle kendüye bir kuşaklık hilʿat giydirildi ve kalʿada olan kâfirin taşrada taburda olan kefereden imdâd olacak asla köprüsü kalmadı. El-hamdillâh bu dahi alâ'im-i nusret ve galebedir ki, her tarafdan çarmıha çekilmiş gibi zabt u muhâsara olundı. Düşmen-i dîne bir mertebe rahnedir ki, vasf olunmaz.

Yevmü'l-ehad oturak fî 23 B sene minhu

Yevm-i mezbûr-ı saʿâdet-zuhûrda devletlü serdâr-ı Cem-ünvân hazretleri vakt-i duhâdan sonra …reh-nümâ-yı feth ü nusret olduğı halde metrise tevcîh-i inân-ı azîmet ve fîmâ-baʿd avn-i bârî birle kalʿa-i mezbûra dâhil-i kabz-ı teshîr olunca tabyada ârâma sıdk-ı bâl birle niyyet buyurup metrise dâhil olduktan sonra yeniçeri kolunda olan metrisleri seyr iderek ağanın tabyasına varup anda bir mikdâr ârâm baʿdehû yine gelüp kendü tabyalarında karar buyurdılar. *Allahu teʿâlâ hazretleri karîn-i feth ü nusret ve hasretü's-selâtîn olan Beç Kalʿasını bu devletlünün himmet-i sâdıkane ve azîmet-i hâlisesi berekâtıyla zamîme-yi memâlik-i İslâm olmak müyesser eyleye*! Ve metris-i varoş içinde âlî kâr-gîr bağçeler ebniye içinde vâkıʿ olup husûsen devletlü sadr-ı âlî-kadr hazretlerinin tabyaları bir azîm sarây içinde müstahkem binâlar ve önünde havalisinde gûn-â-gûn meyve ağaçları olan mahallde vâkıʿ oldı. Bu dahi mukarrerdir ki, zuhûr-ı Devlet-i Osmânî'den bu âna gelince mahsûr olan kılâʿ metris ve tabyaları bir tarihde ebniye-i şevâriyye? kâr-gîr ve bir cânibi riyâz-ı dîl-pezîr içinde olduğı günden izhârdır. Ve bu gün yeniçeri metrisinde kalʿaya gider bir su yolı bulundı. Küngü iri çam ağaçlarından idi. Ve varoşda buz pâresinden nişân virir suları var. Taşradan su götürmek zahmetinden metrisde ve tabyada olanlar halâs oldı. Bu dahi bir nevʿi lütfdur. Ve bu gice kalʿanın ada tarafından Hızır Paşa ve Arslan Paşa ve Mısırlu ve Hasan Paşa metrise

girdiler. Ol taraf dahi **[52b]** mahsûr oldı. Küffâr-ı bed-girdâr atada taburunda kalup köprileri kesülüp zabt olunmağla bir vechile kalʿaya duhûle kudretleri kalmadı. Ve kâtib-i hazîne-i sadr-ı âlî Abdi Efendi metrisde cerrâhlar olduğı mahalde bir çadırda oturup zahm-nâk olanlara hazret-i sadr-ı ekrem-fermâ tarafından bahşîş virmeğe başladı. Ve sâhib-i devlet hazretleri mezkûr yaralular içün yevmiye pilav ve çorba tabh olunmak üzre otuz kile pirinç ile altmış vakıyye revgan-ı sade ve ikiyüz çift ekmek taʿyîn buyurup ol dahi merkūm Abdi Efendi maʿrifetiyle itʿâm ittir buyurdı. Ve bu yaralulardan mâʿadâ gurebâ ve fukarâ dahi itʿâm olunurdı ve yevmiyye iki kazan pilav ve çorba dahi metris ağzına irsâl olunup anda dahi aç ve muhtâc olanlar itʿâm olunurdı. Ve baʿde'l-asr kalʿadan tabura çerkes bir dil tutulup söyledildiğinde, "Taburda dokuz bin ve kalʿada on beş bin cengâver asker vardır" diyüp ve kralın muhâsaradan on gün mukaddem firâr idüp hâlâ Linse nâm şehrinde olduğun haber virdi. Ve bu gice kılıç kaftan ile gelen hazînedâr-ı şehriyârî Ali Ağa'nın yazıcısı gelüp metrisde sâhib-i devlet hazretlerine buluşup ve yine cevâbı ol sâʿat tahrîr olunup silahdâr Süleymân Ağa ile gönderildi. Ve yazıcı dahi ma'an gitti ve bu gice defterdâr Ahmed Paşa koluna metrislere seksan kadar elleri kunbaralı kâfir şarampoviden çıkup lütf-ı Hakk birle ekseri tuʿme-i şemşîr kılunup birkaç halâs olanları şarampoye zahm-dâr oldukları halde tar düşdiler. Ve bu gün ba'de'l-asr sâhib-i devlet efendimizin mehterhânesi tabyasında çalınmağa başlayup yeniçeri ağasının ve Rumili Beğlerbeğisi vesâ'ir kollarda olan vüzerâ ve mîrimîrân ve ümerânın mehterhâneleri dahi bir yerden velvele-ârâ olmağa yüz tuttı. Ve baʿde'l mağrib ve baʿde'l-a'şâ ve baʿde'l-fecr bu minvâl üzre her kolda mehterhâneler çalunup, tabl u surna ve nefîr ü nekkâre sadâsı top ve tüfenk sadâsı cümbüşünden zemîn ü âsumân harekete gelecek mertebeler oldı.

Yevmü'l-isneyn oturak fî 24 B sene minhu

Yevm-i mezbûrda hazînedâr-ı şehriyârî Ali Ağa alay ile gelüp serdâr-ı ekrem hazretlerine taraf-ı şehinşâhîden irsâl buyurulan hilʿat ve şemşîr ve hançeri teslîm eyledi. Ameden-i kılıç kaftan ki, bu tertib üzre beyân olunur: Evvelâ geceden Sultân Süleymân-ı merhum otâk yerinde olan kral bağçesine vekîl-harc-ı sadr-ı âlî matbah ile gidüp baʿdehû seherî kethüdâ beğ

[Bu mahalde selîmîler hâzır bulunmadığından ağa ve defterdârlarıyla geldiler] **[53a]** cümle delü ve gönüllü ve müteferrika ve vâcibü'r-re'âyâ ve kapucubaşı ağalar, Yeğen Beg ve şatırân ve tüfenkciyân ve mehterhâne ile kalkup, mezkûr Sultân Süleymân otağ

yerinde olan bağçede inüp, Hazînedâr Ali Ağa karşudan göründükde bu cümle istikbâl idüp bir mikdâr mahall-i mezbûrda ârâm ve itʿâm olunduktan sonra yine tertîb-i alay birle bu cümle süvâr olup, otağ-ı sadr-ı âlîye taʿyîn gelince cümle ahali-i dîvân ve yeniçeri ağası ve kul kethüdâsı sâyebân ucundan baş çadır gāyetine değin saf bağlayup Ali Ağa dahi legleg çadırı yanına geldükde mehterhâne dönüp kethüdâ beğ ve Hüseyin Bey ilerücede atlarından inüp, Ali Ağa dahi otâk kapusu yanında inüp sokaklardan iki tarafdan açulup sadr-ı aʿzam efendimiz dahi selîmî ve erkân kürküyle sâyebân altından yürüyüp bir koltuğunda yeniçeri ağası ve bir koltuğunda defterdâr efendi gelüp tûğlardan dört adım mikdârı yerde mezkûr Ali Ağa hatt-ı hümâyûnı elleri üzre tutarak mahall-i mezbûrda sâhib-i devlet hazretlerine teslîm eyledi. Baʿdehû dâmen-bûs eyledi. Sâhib-i devlet dahi iki elleriyle tevkīr ü taʿzîm ile alup bûs idüp koynuna koyup çavuşlar alkış eyledi. Baʿdehû Ali Ağa ser-â-ser hilʿat kaplu semmûr kürki sunup sâhib-i devlet hazretleri dahi giribânın bûs idüp giydi, çavuşlar alkışladı. Baʿdehû sâhib-i devlet dönüp bu behçet ve sürûr-ı âsâfî birle baş çadır altında vaʿz olunan minder üzerinde ayağ üzre durup koynundan hatt-ı hümâyûnu çıkarup bûs idüp kesesinden îhrâc idüp reʿisü'l-küttâb efendi yedine teslîm buyurdı. Re'is efendi dahi bir iki hatve meydan ilerü gidüp sofanın ortasında durup ser-ta-be-kâdem hatt-ı hümâyûn- ı şevket-makrûnı âheste âheste mazmûn-ı münîf-i sâmiîne tefhîm iderek gereği gibi kırâʿat idüp baʿdehû bâlâda şevketlü pâdişâh-ı âlem-penâh hazretlerinin kendü mübârek kalemiyle olan hatt-ı şerîfî okuyup tamam oldukda yine sâhib-i devlet hazretlerine, sâhib-i devlet dahi alup bûs idüp koynuna koyup, çavuşlar dahi alkışladı. **[53b]** Baʿdehû Hazînedâr Ali Ağa'ya ser-âsere kaplu semmûr kürk giydürülüp içerüde otağ içinde üç direklinin sağ tarafında mahsûsen kurulan çerkesine getürdiler. Baʿdehû hazret-i vezîr karşusuna kemâl-i mahz u mübâhat birle iskemle üzre oturup ulemânın on iki nefer âdemlerine kuşaklık hilʿat giydirildi. Baʿdehû yeniçeri ağası ve kul kethüdâsı ve defterdâr efendi ve nişâncı ve cebecibaşı ve topcubaşı vesâ'ir erkân-ı devlet ve ahâli-i dîvân bi'l-cümle şeref-i dâmen-bûs-ı âsafî birle şâd u handân oldılar. Baʿdehû sâhib-i devlet hazretleri kalkup çavuşlar alkışlayup saʿâdetle içerüye teveccüh buyurdılar. Baʿdehû herkes dağulup menzillü menziline ve erbâb-ı metris dahi metrislerine gittiler. Ve yeniçeri ağası dahi içerü girmeyüp doğru metrise gitti. Bu mahalde re'is efendi ve çavuşbaşı ağası selîmî ve erkân yenli kürkiyle idiler. Ve mûmâileyh Ali Ağa Yanık altına geldikde gerüden Karaman Beğlerbeğisi Şişman Mehmed Paşa ile Karahisâr Sâhib Sancağı Paşası Ömer Paşa gelmek muhakkak olmağla bir iki üç gün Serdâr İbrâhim Paşa yanında kalup

müşârünileyhümâ dahi geldiklerinde üç bin kadar zahîre arabalarıyla ma‘an umûm üzre gelüp yevm-i mezbûrda ordu-yı hümâyûna vâsıl oldılar. Ve mumâileyh Mehemmed Paşa, Hızır Paşa yanında köprü muhâfazasında olmak üzre me’mûr oldı. Ve bu gice sâhib-i devlet hazretleri taşrada otağ-ı âlîlerinde ârâm buyurdı. Ve yine bu gice Kara Mehmed Paşa koluna yüz kadar kâfir çıkup avn-ı Rabb-ı kadir birle ekseri küşte-yi zehr-âb-ı şemşîr kılındı. Ve bu gice kumbaracıbaşı kumbara ile şerampo yanındaki tabyasın tutuşdırmağla hazret-i vezîr-i ekrem-âyîn bu işi sezâ vü tahsîn ve merkūma vâfir altun ihsânı ile mesrûr u handân buyurdı.

Yevmü’s-selâse oturak fî 25 B sene minhu

Yevm-i mezbûrda hazret-i sadr-ı âli nasrullah **[54a]** künc-i kuşlukda metrise revirân oldı. Vardığı gibi dîvân idüp baʿdehû yeniçeri ağası tabyasına, andan Defterdâr Ahmed Paşa tabyasına varup, metrislerin seyreyleyüp yine tabyalarına avdet buyurdılar. Ve bu gün huzûr-ı âlîye iki dil ihzâr ve âmma? yarar sözleri olmamağla tuʿmeʿ-i tîg-ı âbdar kılındı. Ve adada olup metrise giren Hızır Paşa ve Arslan Paşa ve Hasan Paşa ve Emîr Paşa ve Mısırlu cümle ağırlıkların kaldırup mahall-i mezbûra nakl ve anda oturmaları içün müşârünileyhim hazarâtına taraf-ı sadr-ı âsafî-unvândan ısdâr-ı fermân oldı. Ve bu gün vakt-i asrda iki sipâh-ı Frenk şeklinde bir câsûs tutup huzûr-ı âsafîye getürüldükde, “Ekmekçiyim” diyü inkâr itmeğin söyletmek içün asesbaşıya teslîm olundı. Ve tezkere-i sânî Fazıl Efendi, Hazînedâr Ali Ağa yanına taʿyîn olunmağın yerine hidmet-i vekâleti Lütfî Efendi’ye tevfîz olundı.

Yevmü’l-erba‘â oturak fî 26 B sene minhu Alây-nümûden-i Şişman Mehmed Paşa

Yevm-i mezbûrda Karaman Beğlerbeği Şişman Mehmed Paşa beş yüz seksen nefer ile alay gösterüp adaya taʿyîn olundı. Ve Karahisâr-ı Sâhib Sancağı Paşası Ömer Paşa üç yüz seksen nefer ile alay gösterüp karavula taʿyîn olundı. Ve devletlü sadr-ı iklim-güşâ paşa hazretleri metrisde olan tabyalarından seyr ü temâşâ buyurup muʿtâd üzre sekizer top hilʿatları ilbâs olundı. Ve Ömer Paşa’nın ancak bir sekbânını top şehîd idüp gayrı bir ferde zarar terettüp itmedi. Bu kadar seferlerde vâkıʿ olmamışdır ki, sefere gelen paşalar askeriyle ve mehterhâneleriyle gelüp metrisde alay göstereler. Bu dahi serdâr-ı ekrem hazretlerinin kemâl-i tevekkül ve ziyâde sıdk-ı niyetinden ibâret ve mazhar-ı fütûhât-ı cemîle olmalarına mahz-ı işarettir. Devlet-i Aliyye’de ibtidâ mâ-vâkaʿ olan umûrdandır. *Allahu teʿâlâ hazretleri hemîşe asker-i İslâm’ın mehâbet ü şecâʿat-i dilirânelerin*

tezâyüd ü efzûn ve aʿdâ-yı müstehikkün-demârın? havf u haşyet ve ruʿb u hirâsın izʻâf u muzâafa makrûn ide! Ve bu gün kalʿadan tabura giderken bir kâfir tuttılar, kâğıtları var. Huzûr-ı sadr-ı âlîye ihzâr olundukda küffârın ziyâde elemi olduğun ehibbâ eyledi ve merkūm katl olunmayup elinde bulunan kâğıtları tercümâna virildi. Lâkin rumûz ve işâretle tahrîr olunmağın bir vechile kimesne mefhûmun anlamadı. Ve yeniçeri kuluyla Kara Mehmed Paşa ve Ahmed Paşa kolunda şerampoviye doğru ve birer lağım işlemesine dünden mübâşeret olundı. Ve devletlü sâhib-i devlet hazretlerinin fermânıyla ikisine dahi re'is efendi varup ölçüp gelüp cevâb virdi. Ve Rumili kolunda Ali Paşa bir mecrûh dil tutup huzûr-ı âsafîye getürüldükde zahm-dâr olduğundan nutk u cevâba iktidârı olmamağın hemân sâʿat boynu urulup yare-i eleminden tahlîs-i giribân ve cân-ı habîsin teslîm-i zebâniyân-ı nîrân eyledi. Hayli telbîs kâfir idi. Ve bu gice sâ'ir gicelerden ziyâde azîm harb u kıtâl oldı ve tabyada sâhib-i devlet hazretleri taʿâm tenâvül iderken kaza ve kader çaşnigir başının kurşun **[54b]** ayağın urup mecrûh eyledi. Aslen mahfûz yer add olunur iken yine kazâ ve kaderden sudur iden vâkıʿadan halâs emr-i muhâl idügi bu numûne yeter. Ve Rumili Beğlerbeğisi Şeyhoğlu Ali Paşa bu gice Rumili kolunda metrise girdi. Yevm-i mezbûrda derd-mend-i bezmi ki, erbâb-ı keyfin sâhib-i remzîdir. Ağa'nın otağında iken kalʿadan bir şâhi gelüp ayağun urup topuğundan katʿ olundı. İki gün sağ olup üçüncü gün terk-i bezm-i fenâ ve azm-i meclis-i bekā eyledi.

Mısra

Bezm-i dünyâdan ayağın çekdi

Bezm-i derd-mend

Yevmü'l-hamîs oturak fî 27 B sene

Yevm-i mezbûrda ser-çeşme iki dil getürüp birisi söyledildikde, "Yeniçeri serdengeçtileri olduğu yerde lağım vardır" deyü haber virdi. Anı alıkoyup evvel birini tuʿme-i şemşîr eylediler. Ve bu gice mağribden sonra İslâm tarafından küffâr-ı li'âm üzerine endâhte kılınan top u tüfenk ve kumbara hadd ü ihsâdan beri ve düşmen-i dîn bu vâkıʿa-i vehm-engizden yaralanmış hınzîr gibi serseri idi. Ve kâfir-i bed-hâh tarafından bu mukābelede çendân sûret-i imkân görünmedi. *Hemvâre sûret-i hazret-i Hudâvend-i Rabb-ı kadîr aʿdâ-yı dînin tedâbir-i menhûselerin tağyîr ve kuvvet-i kahire-i leşker-i muvahhidîni ânen-fe-ânen tezayüd pezîr idüp ârâ-yı zamâ'ir-i hazerât-ı vükelâ-yı dîn ve*

devleti sâ'ibe ve ezhân-ı nâkıyye-i vüzerâ-i saltanatı karîn-i ahvâl-i hayre'l-âfiyye eyleye, Amîn!

Yevmü'l-cumʿa oturak fî 28 B sene

Yevm-i mezbûrda vakt-i duhâda sâhib-i saʿâdet hazretleri metrise azîmet ve ağanın tabyasında biraz istirâhat buyurup, cümle kolda olan vüzerâ ve mîrimîrân huzûruna gelüp umûr-ı cenk ü harbe müteʿallik baʿzı müşâvere olunup andan dahi kul kethüdâsı tabyasına varup andan avdet ve kendü makarr-ı saʿâdetleri olan tabyalarında karar buyurdılar. Ve baʿde'l-asr hân tarafından Linse'ye[67] otuz sâʿatlik olan mahalden tutulmuş bir cübbeli kâfir getürdiler. Getüren mirzâya bir kuşaklık hilʿat giydirildi. Vâkıʿa-i garibedendir ki, mezbûr kâfir huzûr-ı sadr-ı âlîde, "Cübbeme kurşun kâr-gîr olmaz" diyü daʿvâ idüp tecrübe içün meydanda göğsün gerüp üç defʿa kurşun attılar. Cübbesine urup, asla bir vechile te'sîr itmedi. Baʿdehû cübbesin çıkardup kendüsin tuʿme-i şemşîr eylediler. Ve Yeğenoğlu'ndan[68] esîr olan altmış altı nefer Müslümân esîrlerin atlu beyzâdenin âdemleri huzûr-ı sadr-ı âlîye getürmeleriyle isimleri ve vilâyetleri su'âl ve ihsân ü tecdid-i libâs ile tesliye-i hâl ve terfiye-i mâl olundılar. Ve getürenlere dahi vâfir ihsân olundı. Ve Re'isülküttâb Mustafâ Efendi mezbûrlara ratîb malından yüzer akçe inʿâm buyuruldı. Ve ahşama bir sâʿat kaldığı vakitde **[55a]** Rumili kolunda ve Kara Mehmed Paşa kolunda iki püskürme lağım olup şarampoviye atmak üzre mukaddem Rumili kolunda olan lağıma ateş ittiler. Önündeki şerampovileri havaya perrân ve bir iki yüz kadar kâfiri firistâde-i nîrân eyledi. Baʿdehû serdengeçtiler mahall-i mezbûra şemşîr-i adüvv-i tedmîr ile hücum idüp bir mikdârın kılıçdan geçürüp, küffâr dahi cemʿiyyet-i berge-i asker-i İslâm'a toplanmış hınzîr gibi hücûm idüp tekrâr dîlirân-ı ser-bâzân-ı himmet-i merdâne birle hamle idüp lağım atduğı mahalden küffârı püskürüp lîse ve payâgı? birle metrislenüp mahall-i mezbûrı lûtf-i Hakk'la zabt eylediler. Ve Kara Mehmed Paşa kolunda ki, atulup lâkin varup metrislerinecek mahall gündüz olduğından mümkün olmamağla baʿde'l-mağrib metrislenmek üzre karar virildi. Bu vakitde bir mertebe harb u kıtâl olmuşdur ki, sadâ-yı top ve tüfenkden zemîn ü âsumân lerze-nâk oldı. Ve biʿavni'llâh-i teʿâlâ Kara Mehmed Paşa kolunda atılan lağım yeri dahi bu gice zabtolundu. Ve baʿde'l-mağrib esnâ-yi cengde tutulmuş bir dil getürdiler. Söyledikde,

[67] Linz.
[68] Batthyanyi.

“Lağımdan haberimiz yok idi. Ancak iki üç yüz kadar kâfir basıldı. Ol aralıkda duman ve tozdan göz gözü görmeden kalup, biz dahi hayretde iken ânı bildim ki, beni tutup taşra getürmüşler. Gayrı nice olduğın bilmezem” diyü cevâb virdi. Baʿdehû böyle serseri gezmekden bunı dünyâ kaydından kurtarmak maʿkûldür diyü melʿunın işi tamam oldı. Ve Ahmed Paşa kolunda olan lağım henüz yetişmemekle atılmadı. Hâlâ işlemek üzredir.

Yevmü’s-sebt oturak fî 29 B sene

Bu gün Hazînedâr-ı şehriyârî Ali Ağa metrise gelüp cümle kollarda olan metrisleri seyr idüp ba‘dehû gelüp sâhib-i devlet hazretlerinin tabyasında vakt-i asra dek meks ü ârâm idüp baʿdehû yine çadırlara azîmet eyledi. Ve bu gün emr-i Hakk’la bir sehâb-ı bârân nâzil ve vucüd-ı erbâb metrisde olan o nâs-ı gubâr? fi’l-cümle zâ’il olup tarafeynden nâ’ire-i cenk ü cidâl çendân müşta‘il olmayup bir iki sâʿat arsa-i ârâmda sukût oldılar. Ve bu gün terakkī ile siyah serdengeçdiler yazılmağa fermân olundu.

Yevmü’l-ehad oturak fî selh-i B sene

[55b] Yevm-i mezbûrda vakt-i duhâda Kethüdâ-i sadr-ı âlî Ahmed Ağa ilerüde serdengeçdilerin tabyasında iken el kumbarasıyla urıldı. Ve kuşluk vakti hazret-i vezîr-i şîr-savlet ve destûr-ı gazanfer-heybet devletle metrise azîmet ve ağa tabyasında biraz ikāmet baʿdehû andan dahi hareket buyurup, kul kethüdâsı tabyasına varup tüfenk-endâzlar mazgalından meymene [vü] meysere küffâr-ı bed-girdârın şerampo ve metris ve tabya ve kalʿasına tîr-endâz-ı nezzâre olup yine andan dahi avdet ve dâru’l-emin olan tabyalarında istirâhat buyurdılar. Ve yevm-i mezbûrda Defterdâr Ahmed Paşa kolundan otuz kantar barut ile bir püskürme lağım atıldı. Lâkin emr-i Hakk’la murâd üzre kemâhı şeramidi itmedi. Ser-bazân-ı haşak-zârda? hamle-i delîrâne birle içerüsüne girdikden hücûm eylediler. Düşmân-ı bed-gîr, hilebâz olduğundan içerü girenleri yemîn [ü] yesâr ve mukābeleden dâne top ve el kumbarasıyla yine gerü püskürdü. Âhirü’l-emr himmetle yine gicesi atılan? mahalli zabt olunup ardında metrislendiler

Yevmü’l-ehad oturak fî gurre-i şaban sene minhu

Yevm-i mezbûrda Mâliye Tezkirecisi Durmuş Efendi dâr-ı fenâdan dâr-ı âhirete intikal eyledi. Bedelen meşreb bir ma‘kūl saf-dil-âdem idi. *Garîk-i lücce-i rahmet-i rıdvân ola*! Ve telhîsci ağa rikâbdan geldi ve Şam Vâlisi Hüseyin Paşa bir buçuk sâʿatlik yerde bir palanka teshîrine me’mûr oldu. Ve Kurs ve Erdel krallarından adamlarıyla kağıdlar

geldi, tercüme olunup hazret-i sadr-ı âlîye arz olundı. Ve baʿde'l-asr ağa kolunda kâfir bir lağım atdı. Avn-i Hakk'la kendü tarafına depüp, İslâm'dan bir ferde zarar irgürmedi. Ve baʿde'l-magrib hayli cenk oldı ve bu gün şahinciler kethüdâsı şâhî ile zümre-i şühedâya mülhâk oldı.

Yevmü's-selâse oturak fî 2 ş sene fî 16 Temmuz .

Bu gice vakt-i işâda mecrûh olan Kethüdâ Ahmed Ağa tabyasında fâtih-i kalʿa âlem-i âhiret ve cilvegir-i sâha-ı ravza-ı cennet oldı. Seherî def' ve çerkelerine nakl ve gusl ve mahall-i mezbûrda defnolundı. Mazhar-ı rahmet-i Rahmân ola ve yevm-i mezbûrda Valyos Palankası ahâlisi itâ'at itmekle evlâd u ıyâllerine amân virülüp, askerden ve Tatardan bir ferd mezbûrlara muʿâraza itmemek içün Ali Çavuş üzerlerine yasakçı taʿyîn olunup bu vechile fermân sâdır olmuşdur. Ve Hazînedâr Ali Ağa bu gün dahi metrise gelüp ahşama karîb yine çadırlara rû-be-râh oldı. Ve bu gün baʿde'z-zuhr bir mikdâr yürüyiş sûretinde hareket oldı. Lâkin nâ-mahall olmağın çendân murâd üzre olmadı. Ve baʿde'l-asr Kurs Kralı tarafından bir âdem gelüp huzûr-ı sadr-ı âlîye varup, dâmen-bûs idüp, kâğıtların arz idüp mefhûmı, maʿlûm-ı asâfî oldukdan sonra **[56a]** iki neferine iki â'lâ hilʿat ilbâs olundı. Ve yevm-i mezbûrda Kamaniçe Muhâfızı Abdurrahim(Abdurrahman?) Paşa kapu kethüdâsı Ali Ağa devletlü sadr-ı a'zam hazretlerinin kethüdâları olmuşdır ve harac muhâsebecisi Mustafâ Efendi maliye tezkerecisi olup harâc muhâsebeciliği bervech-i zamîme nişâncı-i ordu-yı hümâyûn olan Acemzâde Hüseyin Efendi'ye tevcîh olundı. Ve Kara Mehmed Paşa el kumbarasıyla bir mikdâr mecrûh old. Ve baʿde'l-mâğrib tabur tarafından Hızır Paşa kolundan bir hırvat dil çıkup huzûr-ı sadr-ı âlîye getürülüp söyledildikde, kendü iradelesiyle çıkduğu hasebiyle katl olunmayup ser-çeşmeye teslîm olundı ve cebecibaşının dahi kumbara ile bir parmağı mecrûh oldu.

Yevmü'l-erba'â oturak fî 3 Ş sene

Yevm-i mezbûrda iki Rumili ve iki Anadolu ve bir mensûh züʿemâ ve erbâb-ı tîmârândan serdengeçdi yazılmak üzre beş nefer ağa fermân olunup, hilʿatları huzûr-ı sadr-ı âlîde giydirildi. Ve kuşlukdan sonra sâhib-i devlet hazretleri metrise azîmet buyurdı.

Yevmü'l-hamîs oturak fî 4 Ş sene minhu

Yevm-i mezbûrda dahi iki nefer serdengeçdi ağasına bir kuşaklık ve bir â'lâ hilʿatlar ilbâs olundı. Ve bu gün metrislere dokuz kıtʿa top kolombrine çekülüp, gündüz olmağla tabyalarına konulmadı. Ve Kurs tarafından zahîre ile gelen bir nefer âdeme huzûr-ı sadr-ı âlîde bir kuşaklık hilʿat ilbâs olundı. Ve sâhib-i devlet hazretleri içün ilerüde ağa tabyası yapdırıldı. Kral-ı mezbûr Bojon şehrini feth ü teshîr idüp kalesin muhâsarasında iken hayli Nemçe asâkiri geldüği muhakkak olmağla kendüsi üç sâʿatlik yerde çekülüp karar idüp ordu-yı hümâyûna arzeyledi. Ve yevm-i mezbûrda Rumili kolunda püskürme lağım atılup küffârı havaya perrân ve şeramponın bir mikdâr yerini hedm ü vîrân eyledi. Bir hayli mahall açıldı. Lâkin yürüyüş olmadı. Ve bu gün ahşama karîb Kurs Kralı tarafından Istefan Szirmay nâm bir âdemisi gelüp Bojon şehrine asker ile vâsıl olduğun Leva ve Nitra nâm kalʿalar vire ile itâʿat eylediklerin iʿlâm eylemiş. Huzûr-ı sadr-ı âlîye gelüp bir kuşaklık hilʿat ilbâs olundı. Ve bu güne sıçan yollarına çekilen balyemez top müceddiden yaptırılan **[56b]** tabyaya bu gice vaʿz olundu ki, defterdâr efendinin tabyasına karîbdir ve lâkin henüz mazgalları açulup top atılmadı.

Yevmü'l-cum'a oturak fî 5 Ş sene minh (2).

Bu gün devletlü sâhib-i saʿâdet hazretleri kuşluk vaktinde Ahmed Paşa koluna varup, nısf sâʿat mikdârı meksden sonra yeniçeri ağası tabyasına teşrîf buyurup, anda iken Hazinedâr Ali Ağa gelüp, huzûr-ı âlîde cüz'î târâm idüp, baʿdehû sâhib-i devlet hazretleriyle ilerüde olan serdengeçdi metrislerinden kalʿayı seyridüp, andan ma'an avdet buyurulup, kendü tabyasın tahmîn idüp anda dahi makarr-ı saʿâdet güsterlerinde karar buyurdı. Ve tabyacı bir olmağla tabyada iken dokuz nefer dahi tîmâr ile tabyacı olmak üzre taʿyîn olundı ve baʿde'z-zuhr Kara Mehmed Paşa kolunda bir lağım atıldı. Eğerçi vâfir kâfir helâk eyledi. Lâkin yine kaşki murâd üzre olmadı ve baʿde'l-mağrib kâfir tarafından dahi bir püskürme atıldı. Avn-i bârî birle bir ferde zarar isâbet itmedi. Kara Mehmed Paşa kolunda idi ve mâğribe kârib Tökeli tarafından âdem geldi.

Yevmü's-sebt oturak fî 6 ş sene

Yevm-i mezbûrda hazînedâr-ı şehriyârî Ali Ağa seherî hareket ve rikâb-ı hümâyûn tarafına azîmet eyledi. Ve kendüsüni Yanık'a ulaşdurmak içün Aydın Paşası Şeyhoğlu Ahmed Paşa ve sâhib-i devlet hazretlerinin delülerinden bir mikdâr koşuldı. Ve ağalardan dahi Ömer Bey Belgrad'a ma'an irsâl olundı ve Yeğen Bey ve Telhîsî Ağa

mehterhâne ile taʿyîn olunup, Sultân Süleymân otağı mahallinde yemeklik olup; andan biraz dahi teşyîʿ olunup Ali Ağa öte Telhîsî Ağa berü ordu tarafına geldi. Ve penç-şenbih günü Tökeli tarafından gelen Hırvatlı on bir nefer Tatar askeriyle bu gün Tökeli tarafına me'mûr oldılar ve iki hilʿat giydirildi ve sipâh ve silahdâr bölüklerinden biner âdem olmak üzre yazılan serdengeçdi gelüp huzûr-ı sadr-ı âlîde ale'l-esâmî okunup deftere kayd olundılar. Sipâh altı bayrak oldı. Silahdâr serdengeçdileri bu gün gelüp okunmayup te'hîr olundı. Ve bu gün mağrib vaktinde kâfir tarafından Kara Mehmed Paşa kolunda bir lağım atup lütf-ı Hakkk birle asla İslâm tarafına zarar irüşmeyüp, yine kendü **[57a]** üzerlerine depüp, hayli kefereyi cehennem lağımına sokdı. Ve yatsı vaktinde Rumili kolundan şerampo üzerine hücûm olunup, avn-i Hüdâ birle varup tâ şerampo yanında metrislenüp zabteylediler. Ve bu günün gecesinde dokuz nefer kâfir gelüp, huzûr-ı sadr-ı âlîde, "Biz kendü rızâmuzla firâr idüp, size kul olmağa geldik" didiklerinde merhametlü serdâr-ı ekrem hazretleri şefkat buyurup, delibaşıya teslîm buyurdılar. Ve bu gün yeni tabyaya konulan toplar ile kâfirin iki kıtʿa topu urılup, kundağıyla zîr ü zeber oldı. Berây-ı serdengeçdiyân ordan dil…. nefer iki kuşaklık bu gice şerampo zabtolunca beş sâʿat müteʿâkiben fasılasız kumbara ve taş cengi olmuşdur ki, taʿbîr olunmaz.

Yevmü'l-ehad fî 7 Ş sene oturak

Hân hazretlerinin oğlu **A**lp-Giray Sultân ile on bin Tatar-ı sabâ-reftâr Tökeli'nin âdemisi Hırvatlu ile Bojon altına revân oldılar. Draşkoviçe oğlı tarafından kâğıd ile âdemleri gelüp huzûr-ı sadr-ı âlîde üç hilʿat giydirildi. Ve baʿde'z-zuhr silahdâr serdengeçdilerden altı bayrak ki, bin nefer olmak üzre gelüp huzûr-ı sadr-ı âlîde ale'l-esâme bir bir okunup gittiler. Ve bu gün taraf-ı düşmene güzîde-i raʿna gülleler atulup ilüşdüği mahalli pîr ü pâk eyledi. Ve bu gün bir esîr tutulup huzur-ı sadr-ı âlîde söylettikden sonra katlolunmadı. Mezbûr taburdan firâr itmiş dil idi ve otlukçıları alup esîr eder üç sâʿatlik menzilde bir palanka ki, nâmı Geçendorf?. henüz itâʿat eylememekle Şeyhoğlu Ahmed Paşa teshîri içün taʿyîn olundı.

Yevmü'l-isneyn oturak fî 8 Ş sene

Bu gün Ahmed Paşa kolunda dahi şerampodan kâfiri kaçurup zabteylediler. Ve kuşlukdan sonra sâhib-i devlet hazretleri metrisde kendü tabyalarına varup andan ağa tabyasına varup andan ilerüde kubûr olan mahalli seyr idüp yine gelüp kendü

tabyalarında bir mikdâr ârâm buyurup andan avdet idüp gelüp tabyalarından karar buyurdı. Ve bu gün Rumili Beğlerbeğisine ve sağ ve sol kola **[57b]** azîm tenbîh ü teşdîdî müşar-ı serzeniş ve tevbîh buyurdılar. Sebebi sıçan yolları murâd üzre açmayup nevʿan gaflet ve müsamahalarıdır. Cümleden Köstendil Sancağı'nın kubûrı a'lâ ve ilerü idi. Üç kubûr Kara Mehmet Paşa kolunda ve üç kubûr Rumili kolunda ve üç kubûr Ahmed Paşa kolunda eşilmek üzeredirler. Ve Kara Mehmed Paşa yaralı olmağla taşra çadırına çıkup tashîh-i mizâc idince metrise girmek üzre me'mûr oldı. Ve Şam Vâlisi Hüseyin Paşa sâhib-i devlet hazretlerine gelüp Anadolı kolı ki, Kara Mehmed Paşa koludır, anda olmak üzre taʿyîn olundı. Ve bu gün kâfirin dört kıtʿa topunu topçular urup mecrûh ve amel-mânde eylediler. Ve Şeyhoğlı Ahmed Paşa me'mûr oldığı palankaya vardığı gibi muhâsara idüp, lâkin hendekde? dâ'iren-mâ-dâr su olup ve köprülerin başların dahi kesüp bir tarîkile feth ü teshîri imkân-pezîr olmadığından mektûbla devletlü sâhib-i devlet hazretleri arz itmeğin mucibince üç kıtʿa top-ı şahî ve bir mikdâr mühimmât-ı cebehâne kendüsüne muaccelen irsâl olındı**.** Lâkin kendüye varıp vâsıl olmazdan mukaddem avn-ı Rabb-i kadîr birle dâhil-i kabza-i teshîr ve içinde olan melâʿîn cümleten tuʿme-i şemşîr kılındı. Sebebi bu oldu ki, re'is kâtiblerinden Ramazan Efendizâde Recep Çelebi'nin otluğa giden arabasın ve bârgîrlerin almışlardır. Merkūm dahi re'is efendiye arz idüp, anlar dahi sâhib-i devlet hazretlerine eyledikde paşa-yı mûmâileyh taʿyîn olunmışdı. On beşer kadar şehîd ve mecrûh oldukdan sonra bir tarîk ile içerüsüne âteş bırağulup emvâl ü erzâkı ve içinde olan keferesi bi'l-cümle ihrâk-ı bi'n-nâr olup, ancak on beşer kadar âdem halâs ve esîr oldı. Merkūm Receb Çelebi maʿreke-i mezbûrda bile bulunmağla koçusun ve bârgîrlerin bulup baʿde'l-mağrib müjde-i feth itmekle kendüye hazret-i sadr-ı âlî efendimiz söyledüp, mahzûz olup yigirmi altûn bahşeyledi. Ve beyne'l-'işâîn? Şam Valisi Hüseyin Paşa tabyasında iken bir kral kumbarası gelüp yanında siperi bozup kendüsü toprak altunda kalup **[58a]** bir vakt bulunmayup sonra araşdırarak bulunup çıkardılar. Ve ağız dil vermez olup, bir zemândan sonra kendüye gelüp bakıldıkda bir zararlu yarası olmadığı maʿlûm oldı. Ve baʿde'l-mağrib zağarcı kolunda kâfir zu'm-ı fâsidince? bir püskürme atup gine kendüye girü depüp, leşker-ı İslâmdan bir ferde zarar isâbet itmedi. Bu gün sipâh ve silahdâr serdengeçdilerin tekmilesi-içün üç yüz nefer dahi gelüp huzûr-ı âsafîde yoklanup me'mûr oldukları mahalle varmışlardır.

Berây-ı miralay-ı sağ kol ibtidâ-şüd kuşaklık 1

Berây-ı merdumân-ı Kral-ı Kurs

Nefer	Kuşaklık
4	1

Yevmü’s-selâse fî 9 Ş sene

Bu gün sâhib-i devlet hazretleri Rumili kolunda olan tabyalarına teşrîf buyurdılar. Ve sağ kolı maʿzûl idüp Rumili kethüdâsı sağ kol ve çavuşlar kethüdâsı sağ kol ve birini dahi çavuşlar kethüdâsı nasb u taʿyîn buyurdılar. Maʿzûl-ı mezkûrun hidmetinde ihmâl ve kusûru sebebiyle katl mertebeleri melhûz iken hakkında merhamet olunup azl ve hazret-i sadr-ı âlî tabyasına geldikden sonra mezbûra dört yüzden ziyâde degnek urıldı. Sâ’îrleri mezbûrdan hayli ibret-pezîr oldılar. Ve beyne’s-salâteynde zağarcıyla Rumili mâbeyninde kâfir bir lağım atdı. Beş on toprak makūlesini toprak zedeleyüp gayrı ferde zarar itmedi. Ve sipâh ve silahdâr serdengeçdiler ki, iki bin altı yüz neferdir, bin iki yüzü zağarcı ile saksoncu koluna taʿyîn ve bâkī kalan bin iki yüz neferi henüz bir yere taʿyîn olunmayup fermân-ı âlî vurûduna müterakkıb ve müheyyâ hazırbaş tururlar. Ve bu gice vakt-i işâda Rumili kolunda olan serdengeçdiler yürüyüp cebren ve kahren kâfiri hendeke tıkup hendek başını zabt idüp metrislendiler. Bir sâʿat mikdârı azîm harb u cenk oldı. Lütf-ı Hakk ehl-i İslâm’a mu’în ve yâr olup mahall-i mezbûrda karar eylediler ki, ilerüki parmaklığın dibidir? ve hendek dahi tabya hendegidir. Bu gün Beç Kalʿası’na beşer sâʿatlik mesâfe olan Ebesdorf ve dört sâʿatlik yerde mesâfe olan Pottendorf palankalarından ihtiyârlar gelüp, itâ’at eyledüklerin haber virüp, her birine gedüklü çavuşlar konulup, anlar dahi sekiz nefer bellü başluları rehîn olmak üzre ordu-yı hümâyûna çavuşbaşı ağa yanında alıkonulmuşdır. Ve bu gün sağ kol serdengeçdi ağası mecrûh olmağla ebân-cedd serdengeçdi oğlu Çihrin olmuş bir şehbâz yeniden ihsân ve hilʿat-ı fâhire ilbâs olundı. Ve iki bin mikdârı araba ile zahîre Budin’den ve Bağdad’dan gelen beş yeniçeri ordu neferâtı gelüp ordu-yı hümâyûna dâhil oldı. Macar Kralı Tökeli İmre’nin vekîli Şiştal Bey nâm Macar, Tökeli tarafından ordu-yı hümâyûna gelüp Tuna’nın berü yakasında olan Macar askerinden iki üç bin mikdârı asker ayırup kral-ı mumâileyhin âdemisi olan Sırmalı? (Szirmay?) nâm Macar ile kral tarafına irsâl olunmak içün ricâ eylediklerine binâʿen izn virülüp ol mikdâr askerin taʿyîn ü irsâli içün Ödenburg şehrine avdet eylemişdir.

[58b] Yevmü'l-erba'â sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda Kırşehri alaybeğisi Şehîdoğlu yerine İskender nâm za'îm alaybeği olup huzûr-ı sadr-ı âlîde kuşaklık hilʿat ilbâs olunup ve bu gün baʿde'l-asr kâfir tarafından saksoncu koluna iki lağım atılup lütf-i Hakk'la beş on beldâr toprakdan zedelenüp gayrı bir kimseye çendân zarar isâbet itmedi, girü kendü tarafına depdi. Ve bu gün bir kalpazan bulunup iki yüz değnek uruldu. Ve taburdan âhz olunmuş bir dil ve kırda tutulmuş bir dil getürdiler. Amele gelür sözleri olmamağla ser-çeşmeye teslîm olundı. Ve bu gice takrîrden hâric el kumbarası cengi oldı. El-hamdü'lillâh kadem kadem değil zirâʿ zirâʿ ilerü yol gitmek üzredir. Kâfir dahi neye uğraduğun duyup mal u cânın bezl ideyor.

Yevmü'l-hamîs sene minhu oturak

Bu gün Macar kralı tarafına giden Tatar hânzâde, iki nefer Bojonlu kâfir tutup, sadr-ı âlîye getürdiler. Ve bu gice gerek zağarcı ve gerek saksoncu kolundan hendek başında olan parmaklığı kabz ittiler. Hâliyâ bu gün attıkları toprak hendek içüne ve dökülmekle ve düşmen dahi taşlar ile döğünmeğe başladı. *Allâhu Teʿâlâ fethin müyesser eyleye* ! Ve bu gün devletlü sadr-ı aʿzam hazretleri kuşlukdan sonra Ahmed Paşa tabyasına andan ağa andan kethüdâ tabyalarına azîmet buyurup anda bir mikdâr ârâm ve ahval-i harb u kıtâle müteʿallik cevâb suʿâlinden sonra kalkup devletlü kendü tabyalarına teveccüh buyurdılar. Anda dahi vakt-i zuhr olup edâ-yı salât berüde olan tabyalarda karar buyurdılar. Ve tabyada iken kethüdây-ı ekremleri ada tarafından olan metrisleri yoklamağa gönderildi. Ve mukaddem yapılan kubûrları amele kābil olmamağla bu gün ikindi vaktinde Rumili koluna müceddeden kubûra mübâşeret olundı. Hendek içine girilecek kubûr olsa gerekdir. Ve baʿde'l-asr zağarcı koluna kâfir tarafından bir küçük lağım atıldı. El-hamdü'lillâh yine girüye depüp, İslâm tarafına bir zarar irişmeden ve bu gice dahi zağarcı koluna alâʿim-i seher nümâyân olunca azîm tüfenk ve el kumbarası ile tarafeynden cenk oldı.

Yevmü'l-cum'a sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda Stvın Palankası ki, Beç Kalʿası'na üç sâʿatlik menzildir ve iki dağ arasında müstahkem palankadır ve Agusturya memleketinin yoludur ve Beç Kalʿası'na yedi sâʿatlik menzil olan Bemfurt şehri etrafında **[59a]** dîvârı ve handağı vardır. Bunlar henüz sûret-i itâʿat gösterüp amannâmeleri tahrîr olunup, sekbânbaşılarından (….) nâm

bölükbaşılarıyla birkaç nefer kulaguz âdemisi koşulup gönderildi ki, itâʿat ederler ise teshîri görile ve karşu yakada Eflak ve Boğdan'a bir köprü binâ itmeleriyle me'mûr oldılar. Biri Hızır Paşa semtinden ve biri Hazinedâr Hasan Paşa semtindedir. *Allah tevfîk eyleye* ! Ve Kethüdâ Ahmed Paşa tarafından kalʿadan bir mikdâr kâfir çıkmağla müşârünileyhin âdemleri mezbûrlar ile cenk idüp, üç dil ve iki kelle alunup, huzûr-ı âsafîye getürüldü. İkisi tîğ-ı ser-tîze havale ve biri alıkonulup, getürenlere iki â'lâ hilʿat giydirildi. Ve Anadolu serdengeçti ağasına bir kuşaklık hilʿat giydirildi ve Natşar? oğlunun pîşkeşi ve zahîresi gelmekle adamlarına huzûr-ı sadr-ı âlîde iki kuşaklık ve bir âlâ hilʿat giydirildi. Ve Ahmed Paşa Ömer Paşa tarafından iki kelle dahi geldi, getürenlere ihsân oldı ve Erdel Kralına ordu-yı hümâyûna gelmek içün gönderilen Receb Ağa gelüp ve nehr-i Tuna'ya Budun altından mürûr eylemek üzre olduğı müşîr kâğıd ile adamı dahi ma'an geldi. Ve bu gün dahi bir dil getürüp ser-çeşmeye teslîm olundı.

Yevmü's-sebt sene minhu oturak

Bu gice vakt-i ışâda sol kol kuburdan hendeğe inüp, varup, tabyanın dîvârına siperlenüp karar eylediler. Ba'dehû sağ kol dahi kuburları bozulmağla serdengeçdiler açıkdan yürüyüp, anlar dahi tabyanın dîvârına siperlendiler. Ve Ahmed Paşa koluna lağım atıldıkdan sonra ol tarafdan dahi hendeğe inülüp onların önüne tabya vâkıʿ olmağla açıkdan hendek içre siperlenüp metrislendiler. Bu araklıkda ibtidâdan kâfirin bu alvâlden haberi yok. Dönüp bu ahvâli gördükde, melâʿîn-i mezkûr gāzîlere hücûm ve gulüvv idüp, tarafeynden asâr-ı subh zâhir olmağla bir mertebe cenk berhâş? olmuşdur ki, misli ibtidâ-i metrisden bu ana gelince sebkât itmedi. Bu esnâda emr-i Hakk ile o bozulan kubûr altında sağ kol sedengeçdilerinden otuz mikdârı âdem basılmış idi ve sağ **[59b]** dahi bir mikdâr zedelenüp (……)[69] sol eli parmağından biraz yaralandı ve Rumili kethüdâsı şehîd ve Üsküb alaybeğisi şehîd oldı. Ve sağ kol ağası, bir dilâver-i şecî', bahâdır, yiğit olup, handağa yürüyüşde doğru varup, cümleden evvel kalʿanın dîvârına arka virüp, "El-hamdulillâh ! Kal'aya dest-res müyesser oldı" diyüp dururken bir kurşun gelüp, sînesinden aşağı tarafından urup, öte yanından güzâr idüp mecrûh eyledi. Ve kâfirden iki kelle alunup sâhib-i devlet hazretlerine ibtîda-ı yürüyüşde getürdiler. Azîm ihsâna mazhar oldılar. Ve'l-hâsıl; cenk ü cidâlden sonra yine kubûr olan mahalle karîb yerde karar ve bu vechile bir mikdâr ârâm buldılar. Ve Rumili Vâlisi Ali Paşa dahi

[69] Metinde burada bir isim olmamasına rağmen cümlenin gelişinden birinden bahsedildiği anlaşılmaktadır.

göğsünden taş ile zedelenüp bir mikdâr müteakkim? oldı. Ve bu gice sâhib-i devlet hazret-i mânend-i encüm göz yummayup hâb-ı rahatı terkeylediler. *Allah küffârı makhûr ve ümmet-i Muhammediyi mansûr eyleye, Amîn***!** Ve baʿde-z-zuhr Ahmed Paşa kolunda bir azîm lağım atılup, kâfirin donuz damını basdurup, gereği gibi kubûr? yoluna medâr oldı. Ve bu gün bir küçük dil gelüp söyletdikten sonra alıkonuldu. Ve Rumili Beğlerbeğisi yaralı olmağla kethüdâsı sadr-ı âlî fermânıyla bu gice altıncı sâʿatde sağ kol eşelendüğü kubûr ağzına varup, ihtimâm birle pazar gicesi sabaha dek eşelendürüp, lütf-ı Hakk ile sağ ve sol kolun der-dest yoldan kubûrları muhkem olup ve hendeğe inülüp, hendek içinde gereği gibi siperlenüp, sıçan yolu ile tabyalara varmak kâbil olduğun gelüp, sâhib-i devlet hazretlerine arz eyleyüp kendü tabyasında karar eyledi.

Yevmü'l-ehad sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda bu gün Selânik alaybeğisi, Rumili kethüdâsı olup sâhib-i devlet hazretlerinin vardacısı çıkup Selânik alaybeğisi olup ikisine dahi bir kuşaklık hilʿat ihsân olundı. Ve Hersek Paşası Budun'dan mukaddemâ me'mûr olduğu zâhîreyi ordu-yı hümâyûna getürmekle huzûr-ı âsafîde hilʿat-ı hass ilbâs olundı. Ve vakt-i zuhrda zağarcı kolunda İslâm tarafından bir püskürme atılup hayli fâ'idesi müşâhede oldı. Ve sâbıka âsitâne-i saʿâdete gelüp **[60a]** Osek'den Budun'a irsâl olunan Nemçe ilçisi Budun'dan Hersek paşasıyla ordu-yı hümâyûnda dâhil oldı. Ve melʿûn-ı mezbûr Âsitâne'de iken kemâl-i aceb-gurûr ile yeniçeri ağası sarâyında, "Yanık Kalʿası teslîm olunursa sulh tecdîd ve lâzıme-i dostî teʿkîd olunırdı" denildikde, "Kalur kılıç ile dâhil-i kabza-i teshîr kılınur yohsa burada söz ile kalur verilmez" diyü baʿzı sefihâne cevâb söylemişdi. Bu defʿaki Yanık'dan Beç Kalʿası'na gelince yemîn [ü] yesârda leşker yağma-gerdân Tatar ve asker-i İslâm-ı encüm-şumârın ihrâk-ı bi'n-nâr eyledüği kılâʿ vü palanka ve varoşları dîde-i hayretle temâşâ idüp nar-ı dûzah şerâre-i nermen-bahşâ ile ciğeri suzân ve der-çeşm bînâsın giryân ve sine-i pür-kînesin püryân idüp, "Hayf sad hayf ! Bir niçe Yanık Kalʿası'nı virüp bu mülk-i çâsârı bu kez pây-mâl-i gârât ü yağma ile fesâhât ü rüsvâ olmamak gerekir idi." Kendü kendüye serzeniş ve, "Levm-i çangâh ve ömr güzâr eyleye! Ne ola perdân oldı. Ammâ ne çare! Ve bu gün adada ola(n) küffârdan beş yüz Yanık ile beşyüz kadar melʿun berü yakaya geçüp bağlar arasında ve ol etraflarda vâkıʿ çeragâhda gezen develerden kırk elli katâr deveyi sürüp götürürken Kara Mehmed Paşa Hazretlerinin kethüdâsı bu vâkıʿadan hâbir oldukda bir iki yüz mikdârı süvâri birle ardlarınca seğirdüp melâʿîn-i mezbûru dahi geldikleri göricek develeri bıragup kayıklara

elhâz yetişüp yine karşu yakaya geçüp tabur-ı makhûrı firâr eyledi. El-hamdülilâh ehl-i İslâm'ın develeri halâs oldı.

Yevmü'l-isneyn sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda **v**e vakt-i duhâda zağarcı **[60b]** kolundan bir lağım atılup kâfirin şaramposunu basup donuz damını, vâfir kâfiri helâk eyledi. Ve iki dil, sipâh-ı serdengeçdileri tutup sadr-ı âlî hazretlerine getürmek üzre lağım atuldığı mahalde yeniçeriler zoruyla ellerinden alup sâhib-i devlet hazretlerine getürdiler. Sipâh-ı serdengeçdiler dahi gelüp, "Bizim elimizden cebren aldılar" diyü arzeylediklerinde kerem-i ihsân çok devletlü sâhib-i âsaf-ı kerîmüʿş-şân hazretleri iki tâ'ifeye? dahi bahşîş iʿtâ eyledi ve dilleri söylendikde bir mecrûh dil kâfirin ziyâde zaʿf ve mürûru üzre olduğını bildi. Anı cerrâha ve ol birini cellâda havâle buyurdu. Ba'dehû sadr-ı aʿzam hazretleri hareket buyurup menzile? Gitti. Ve varup taburları kendüleri bizzat müşahade idüp, hendeki ve tabyası gereği gibi seyr ü temâşâ idüp, anda olan gāzîlere vâfir altun ihsân buyurdı. Baʿdehû dönüp kendü tabyasında karar buyurdı. Ve bu gün mezkûr lağımdan sonra zağarcı kolunda dahi hendege indiler ve kâfir hendek-ı mezbûreden firâr idüp tabyasına ve kalʿa hendek? girdi. Ancak hendek olan siperleri top uydurup ânen-fe-ânen atmakdan hâlî değiller. Avn-i Hüdâ birle …-güşâdın sabâhı pey-ender-pey siperlerin müstahkem hasin yapup kadem kadem tabyaya doğru azimetde bezl-i himmet üzrelerdir. Ve baʿde'z-zuhr bir çavuş gelüp inkâr eyledikde söyletmek içün şerbet içdirmege virdiler ve bir dil dahi getürdiler. Taşradan olmağla çendân habere vukūfu yok. Anı dahi ser-çeşmeye virdiler. Ve Nemçe ilçisinin yanına dîvân çavuşu istedügi yire içün yollandı. Ne kâğıd ve ne haber virilmedi irgürdüğün çâşâr-ı bed-girdâra bir yer iş'âr eyleyüp ulaşdırmak Yeğenoğlu tarafından **[61a]** sâhib-i devlet hazretlerine yüz araba sa'ir ve dakīk vesâ'ir zehâ'ir gelüp İstolni Belgrad Beyi'nin şâtırı dahi maʿan geldi, kâğıdı getürdi. Ve bu gün ahşama karîb zağarcı kolunda bir püskürme eyledi. Hayli yer açıldı. Lâkin yürüyüş itmediler. Ve baʿde'l-mağrib azîm top ve tüfenk ve kumbara cengi olup elhamdüli'llâh sabahdan ihtimâm ile tabyaya varup hâlâ lağım itmek üzredirler. Ve bu gün Kurs tarafından muʿtemed âdem gelüp Karmaran(?) Kalʿası'nda gayrı adasında olan kefere bi'l-cümle sûret-i itâʿat gösterdiklerin müjde eyledi.

Yevmü's-sâlis sene minhu Varna

Yevm-i mezbûrda kuşluk vaktinde tabya kurbuna varulup lağıma mübâşeret eylediler. Ve adada olan taburdan çıkup develeri gāret iden küffârdan iki dil tutulup sadr-ı aʿzam hazretlerine götürülüp söyledildikten sonra ser-çeşmeye teslîm eylediler. Ve devletlü sadr-ı aʿzam hazretleri kuşluk vaktinde metrise gidüp serdengeçdiler ağalarına ve serdengeçdilere kubûr ve lağım hizmetinde olanlara vâfir altun ihsân buyurdı. Baʿdehû kendü tabyasına teşrîf-i kuʿûd-ı erzânî buyurdılar. Lâkin Hüseyin Paşa, "Mühimmât-ı cebehâne müstevfî değil lüzûm-ı muʻtâdesi üzre böyle değildir" diyü ayîne-i hikâyede sûret-i şikâyet göstermeğin asâf-ı Aristo-ı tedbîr hazretleri re'y-i isâbet **[61b]** tedbîri üzre, "Cebecibaşı ağa mecrûh ve hizmete nâ-çesbân olmaduğundan gayret-âmîz mensûb-ı der-i mansıbının tagayyür ü taʻdîli ehemmdir ve bir istikāmeti zâhir ehli bu mahalle istihdâm iktizâ eyledi" diyü Silahdâr Ağası Siyavuş Ağa'yı cebecibaşı eyleyüp, Kapucular Kethüdâsı Ali Ağa'ya silahdâr ağalığı teklîf olundukda aba idüp, câm-ı rızâ-i sadr-ı âlî bi'l-cümle münkesîr olmağın hemândem Hazinedâr Hasan Ağa'ya kapucular kethüdâlığı hilʿatı ilbâs oldı. Ve baʿde'z-zuhr Ahmed Paşa kolunda taraf-ı aʿdâya doğru pür püskürme atılur, küffâra zarar itmedi. Ancak donuz damını hamd-i Rabb İslâm cânibine hayli fâ'idesi zuhûr eyledi ve Daî Ömer Ağa'ya silahdâr ağalığı ihsân olundı. Ve ahşam namâzından sonra Rumili kubûruna kâfir hucûm idüp ve bir ikisi dahi içine girüp gāzîyân-ı serdengeçdiyân yeniçeri ve Rumili dahi şâhîn-vâr küffâ(r) üzerine yürüyüp, kâfiri tüskürüp, yigirmi kadarın üftâde-i hâk-ı helâk ve bir ol mikdârın dahi mecrûh idüp, bu esnâda dört kelle dahi alup, sadr-ı aʻlîye gelüp herbiri yigirmişer altun ihsân aldılar. Bu mahalde şîr-i penbe-vegâ kul kethüdâsı İsmâîl Ağa'nın ve bî-dermân? arsa-i heycâ Rumili Beğlerbeğisi Şeyhü'l-muhallâ Ali Paşa'nın ittikleri merdlik ve dilâverlik dâ'ire-i taʿbîr ve fikr-i takrîrden hezâr mertebe? dûr idi. Hakkā ki, beğisi dahi pâk ve bî pâk **[62a]** şecîʿ ve bahadır hasımlarına cevâba kadir ve fî-zemânınâ akranları nâdir dilber? Kimesnelerdir. Ve sabaha karîb zağarcı koluna dahi melâʿîn hucûm gösterüp, ol tarafdan dahi gāzîyân-ı serdengeçdiyân karşulayup ve kâfiri tüskürüp, bir mikdârın dahi tuʿme-i şemşîr idüp, donuz damında olan kürek ve kazma ve surnaların(?) alup[70] sadr-ı âlîye getürdiler ve fevka'l-me'mûl mazhar-ı ihsân oldılar. Ve Konya alaybeğisinin tabyada neferâtı az olmağla kendüye huzûr-ı sadr-ı âlîde iki yüz değnek urdılar.

---

[70] Metinde sehven "olup" şeklinde yazılmıştır.

Yevmü'l-erba'â sene minhu Oturak iptidâ-i Ağustos

Bu gün avn-i Hakk birle tabyaya varulup lağıma mübâşeret olundı. Ve baʿde'z-zuhr Ahmed Paşa kolunda lağım atılup, fazl-ı Hüdâ birle kâfirin donuz damını[71] atup, serdengeçdiler küffâra hücûm idüp, buçuk sâʿat mikdârı harb [ü] cenk[72] olup kâfirden bir kelle alunup huzûr-ı âsafîye getürdiler. Getürenlere mazhar-ı ihsân oldılar ve sipâh-ı serdengeçdileri gülbank? İki yüz doksan yedi neferden huzûr-ı sadr-ı âlîde bu mikdârının ru'ûsları yedlerine virildi.

Yevmü'l-hamîs sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda bu gice taraf-ı **[62b]** leşker-i İslâmdan düşmen-i dîne bu mertebe dâne-i top ve tüfenk endâhte kılındı ki, kubbe-i zemîn ü âsumân eğildi âdû-yı perişân-dimâğ tarafından asla harekete mecâl olmadı. Ve bu gün tabya altına kazılan lağım on zirâʿ kadar işledi ve sipâh-ı serdengeçdiyândan bâkī kalanların ru'ûsları huzûr-ı âsafîde yedlerine teslîm olundı. Ve bu gice içerüye kaçmak üzre iken bir oğlan tutup huzûr-ı sadr-ı âlîye götürülüp keyfiyet-i hâl su'âl eylediklerinde, "Ben Cebecibaşı Fazlı Ağa'nın kölesiyim" didi. "Müslümân mısın?" didiklerinde, "Ağam kâfir ise ben dahi kâfirim" diyü cevâb virdi. Baʿdehû sabah teftîş olunup habse gönderildi. Ve baʿde'z-zuhr tabya altında kazılan iki kol lağım atılup, lâkin çendân murâd üzre olmamağla emr-i Hakk ile yürüyüşde tabya üstünde siperlenüp, firâr mümkün olmadı. Bu tarafdan azîm top ve tüfenk ile harb u cenk olup, eğerçi asker-i İslâm'dan bir mikdâr zedelendi velâkin kâfirden dahi Beçid-i ? melâʿîn küşte-i hâk-ı helâk ve nâr-ı dûzah[73]-karîn oldı. İslâmiyân'a yine lağımdan zarar-ı nevʿ mâ? göründü. Yoksa taraf-ı düşmenden çendân kim .... şimdi akıbetinde iki melʿûnın kelle-i murdârın tuʿme-i tîğ-i âbdâr idüp huzûr-ı sadr-ı âlîye getürdiler. Husûsen topçılardan birisi düşmenin mecmûʿuna **[63a]** bir top-ı kalʿa-kût? irsâl ve sadmesiyle otuz kırk nefer âdûyı ma'şe'îne? irsâl eyledi. Ve vakt-i asrda Sivas alay begliyi sâbıkan alay beyi olan Seyyid Mehemmed Ağa'ya tevcîh olundı. Ve Kurs'a bir mirzâ taʿyîn ve hilʿat kuşaklık ilbâs olundı. Ve sol kol serdengeçdileri ağası mecrûh olmağla yerine bir âharı tecdîd olundı ve üç dört sâʿatden sonra vâsıl-ı rütbe-i şeh(î)den

---

[71] Metinde sehven "tadımını" şeklinde yazılmıştır.
[72] Metinde sehven "cekt" şeklinde yazılmıştır.
[73] Metinde sehven "Durcah"şeklinde yazılmıştır.

Yevmü'l-cum'a sene minhu oturak

Bu gice vakt-i mağribde taraf-ı asker-i İslâm'dan cânib-i aʿdâ-i bed-fercâma ol kadar top ve tüfenk ve kumbara atıldı ki, aʿdâd-ı cay-gîr mertebe muhâldir ve tabyanın atılan yerinin iki cânibinden sıçan yolu açmağa mübâşeret olundı. Ve bu gün huzûr-ı sadr-ı âlîye hazretleri vakt-i duhâda .... azîmet ve toğru ve kendü tabyasında istirâhat buyurdı. Ve yeniçeri ağası ve kethüdâsı ve Rumili Beğlerbeğisi Ali Paşa ve sağ kol ve sol kol ve zağarcıbaşı huzûruna gelüp, umûr-ı harb ü cenge müteʿallik niçe müzâkere olundukdan sonra her biri dâmen-bûs idüp, metrislerine gitdiler. Ve dahi salât-ı zuhrı edâdan sonra yine kendü tabyalarına teşrîf buyurdılar. Çavuş tutuldı, "Yeniçeri ocağında ağam vardur" dimekle tecessüsü **[63b]** içün Muhzır Ağa'ya virildi ve Niğbolu Paşası Arslan Paşa ki, karşu atada idi, getirülüp ağa kolu ile zağarcı kolu arasında bir kol taʿyîn olunup, yanına Maraş Eyâleti askeriyle me'mûr olup metrise girdiler. Mısırlunun mustahfızân ile urban askeri dahi kendinin beş yüz nefer olmak üzre kaldırulup, berü tarafdan olan Rumili ve zağarcı ve saksoncu kollarına tevzî' olunmak içün getürüldi. Ve Arslan Paşa'nın adada yerine Saruhan Paşası Ahmed Paşa ve Hüseyin Paşa muhâfıza oldığı mahalle Kara Mehmed Paşa taʿyîn olundı. Ve bu gice yine bir vakt-i mağrîbde buçuk sâʿat mikdârı top ve tüfenk ile azîm harb u kıtâl oldı. Baʿdehû yağmur yağmağa başlayup, iki sâʿat mikdârı ra'd ve ber(g) u sitâre harb u cenk harf eyledi. Metrisler ser-â-pâ kil olup oldı ve sıçan yolları işlemeden kaldı. Hele baʿzı zaman sûret-i lütf-ı Hakk birle nümâyân olup tumâr-ı bârân olunup erbâb-ı metris bir mikdâr ârâm oldı. Mağrib vaktinde tabya üzerinde bir püskürme atıldı. Çendân düşmen tarafına zarâr-mend olmadı. Hele fi'l-cümle fâ'ideden hâlî olmadı. Ve bu gün kasr tarafından kâğıdlarıyla âdemleri gelüp dâmen-bûs-ı sadr-ı âlî eyledi ve hânzâde tarafından **[64a**] dahi maʿan âdem gelüp Tatar askerinin Bojon? yakasına geçdiklerin iʿlâm eyledi. Ve bu gün fermân birle Selâm Ağası Ahmed Ağa arzularıyla Budun tarafına revâne oldı.

Yevmü'l-erba'â sene minhu oturak

Bu gün vakt-i duhâda kâfir, Arslan Paşa olduğı kulun serdengeçdileri üzerine hücûm idüp top ve tüfenk ve kumbara ve seng ile harb u cenk üzre iken berü tarafdan dahi lağım mukābelesinde olan serdengeçdiler üzerine çıkup ol mahalde dahi hâzır olan dilâverân-ı ser-pâzân küffâr üzerine hamle-i dilîrâne idüp ân-ı vahidede düşmenden dört kâfir kellesin huzûr-ı sadr-ı âlîye götürüp mazhar-ı ihsân oldular. Ve devletlü sadr-ı âlî hazretleri, metrisde Hüseyin Paşa koluna azîmet ve anda bir mikdâr ârâm iken baʿdehû

yeniçeri kolunda başçavuş tabyasından andan kuyûdları seyr ü temâşâ baʿdehû avdet idüp kendü taşra tabyalarında karar buyurdular. Ve bu gün tabyanın ortasında yerinde on beş ve yerinde yigirmi beş kantar barutlı(?) iki lağım atulup, ahşama bir sâʿat kalmışdı ve vakt-i mağribe değin azîm harb u kıtâl oldı. Mahall-i mezbûrede gecesi yeniçeriden dört bayrak metris aldılar ve sâbıkan Rumili kolunda atılan yerde dahi hayli maʿreke-i cenk ü cidâl koyup, anlar dahi ki, üç yerde sıçan yolı oldı. Biri sipâh-ı serdengeçdilerinin, ikisi timâr **[64b]** serdengeçdilerindür. Hâlâ kadem kadem ilerü gitmek üzredürler. Ve bu gün menzil ile cebl-i evrak deviran? kılındı ve Uyvar Beğlerbeğisine müʿekkid fermân gitti.

Yevmü'l-hamîs sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda sıçan yolı alanlar evvel-be-evvel ilerü yürümek üzre iken kuşluk vaktinde kâfir bir püskürme atup asla kimseye ifrâd üzre zarar irişmedi. Biri toprak altında zedelenmiş ve arama zararlı değil bu vakte değin tabyanın sülüsânı(?) kabza-i teshîre girdi. Ve baʿde'z-zuhr zağarcı kolunda bir püskürme atulup kâfirin ol mahalde olan şarampovini ve donuz damını basdurup içindeki melâʿîn-i hâsirîni matmure-i hâk u helâk eyledi. Ol tarafın metrislerin dahi kalʿaya muttasıl, tabyasına karîb oldı. Ve Yeğenoğlundan sadr-ı âlî hazretlerine hediye geldi. Ve selâm ağalığına agavât ve gedüklü çavuşundan talib-i vâfir ve yine aralarında fi'l-cümle istihdâm olunmağla kādir kimesne olmağın cümlesi dahi müteselli olmağın çun rây-ı sâhib-i devlet hazretleri kerem üzre mehterbaşı-i enderûni ve yârân Mehemmed Ağa'ya hilʿat-ı fâhire ilbâsıyla hidmet-i mezbûrda istihdâm-ı sezâ-dîde-i ayn fikr-i beynleri oldı ve kol çavuşlarından birkaç nefer kimesne yüz re's kadar sagīri zarâfetle Hüseyin Paşa kolunun **[65a]** ardından sürüp kâfirlere merduht? itmeleriyle duyulup mezbûr ellerin her birine üçer yüz değnek uruldı. Ve Bekir Paşa zîr-i zemînden tabya altına varmak üzredir ve Ahmed Paşa kolundan dahi kezâlik vech-i meşrûh üzre zîr-i zemînden tabyasına gitmek üzre ihtimâm olunmakdadır ve orta kolda olan serdengeçdiler dahi bu ahşamın gecesinde ilerü hayli yürüdiler. Bu güne değin tabyanın sülüsânı kabza-i teshîrine girüp kusûrunda dahi çendân kefere kalmadı.

Yevmü'l-cum'a sene minhu

Yevm-i mezbûrda **k**uşluk vaktinde devletlü sadr-ı âlî hazretleri Bekir Paşa olduğu kola azîmet buyurup baʿdehû yine taşra tabyalarına azîmet buyurdılar. Ve bu gün rikâb-ı

hümâyûna giden Ömer Bey dârü's-saʿâde ağası tarafından Baltacı Abdülkerim Çelebi gelüp dâmen-bûs-ı sadr-ı âlî eyledi ve devletlü vâlide sultân hazretlerinin merhûm olduğın haber virdi ve merhûm Hüseyin Paşa ile Ahmed Paşa kethüdânın asitânede olan eşyâların pâdişâhımız kabz eyledüğü haberin getirdiler ve dârü's-saʿâde ağasından devletlü sadr-ı aʿzam hazretleri tarafına bir altun şemşîr ve bir elmaslı murassa' hançer hediye geldi. Ve bu gün Erdel Kralı tarafından âdemler gelüp, huzûr-ı sadr-ı âlîye varup, dâmen-bûs ile şeref-yâb oldılar. Tercümân-ı dîvân ile beş nefere üç kuşaklık ve bir aʿlâ hilʿat **[65b**] giydirildi. Ve Tatarlar bir dil getürmekle getürenlere bir kuşaklık ve bir aʿlâ hilʿat giydirildi. Ve zağarcı kolundan bir püskürme atulup kâfirin donuz damını ve içinde mütemekkin olan melâʿîni basdurup ve Erdel Kralı, Pazar günü gelüp dâmen-bûs-ı âsafî idüp karar-dâde olup kendüye dahi bu vech üzre irsâl-i peyâm kılındı.

Yevmü's-sebt sene minhu oturak

Bu gün seherî Ahmed Paşa kolunda yolları açılmak içün püskürme atıldı. Hayli fâ'idesi oldı ve etmekcilerden içerü kalʿada olan aʿdâya etmek satar diyü üç nefer-i melʿûnı meydanda üçer yüz değnek uruldı. Ve birkaç tîmâr sipâhisi **s**alyaya? me'mûr olup tekâsül itmekle meydanda yüzer yüz ellişer değnek uruldı.

Yevmü'l-ehad sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrada saʿâdetlü sadr-ı aʿzam hazretleri taşra otağ-ı âlîlerine seherî teşrîf buyurdılar. Ve Erdel Kralı ulüvv-i hümâyûna yakın gelmekle Eflak ve Boğdan Beyleri ve sâhib-i devlet hazretlerinin delü gönüllüleri karşu gidüp, orduya karîb mahalde çavuşbaşı ağa bir mikdâr gedüklü ve ulufeli çavuş ve Silahdâr Ağası Ömer Ağa ve sâhib-i saʿâdet tarafından serrâcbaşı ve dîvân rahtlı ve abaylı mükemmel pusatlı bir rahş-i sabâ-reftâr götürüp halâkat? oldukda mezkûr esb-i sebük-pâya süvâr olup otağ-ı asâfîye **[66a]** tevcih-i inân iderek gelürken tercümân hemân Aleksandra (Aleksander?) dahi ilerü istikbâl gidüp yolda kendüye buluşup baʿdehû ilerü gelüp haber virdi. Nîm sâʿat murûrundan sonra evvelâ sâhib-i devlet hazretlerinin delü gönüllerin? baʿdehû Eflak ve Boğdan baʿdehû kralın kapudanları surnaları çalarak bayraklarıyla ve alaylarıyla gelüp baʿdehû kendüsünün âdemleri Rumiyane edâ birle surnaları ve tranpet ve nakkāreleri ve lûle-i ârâ-i peymanâ olarak geçdiler. Baʿdehû dîvân çavuşları baʿdehû çavuşbaşı ağa ve silahdâr ağası gelüp baʿdehû kral-ı mezbûr, otağ-ı âlî kapusu yanında atından inüp bu vechile önünce yürüyüp yemîn [ü] yesârında olanın selâm virerek bu mikdâr

yakınlarıyla içerü ve üç direkli çerkeye varup sofa kenarında vaʿz olunan iskemle üzerinde oturdı. Tercümân-ı dîvân dahi yanında durup eğlenmek içün baʿzı müsâhabet eylemek üzre iken içerüden re'is efendi ve çavuşbaşı selîmî ve erkân kürküyle ilerüce baʿdehû devletlü ve saʿâdetlü serdâr-ı nusret hazretleri kallâvî ve kakım soft ferâce ile sağ koltuğunda kethüdâ bey ve sol koltuğunda hezâr vaʿz ve vakārıyla arz ve vidâd gelüp, selâm virüp, mikdârını? karar buyurdı. **[66b]** Selâm ağası aleyke alup çavuşlar alkışladı. Baʿdehû kral-ı mezbûr şeref-i dâmen-bûs-ı hazret-i sadr-ı kereme hitâb-ı kuʿûd-ı mazhar oldı. Oturmayup, varup yine rûy-ı âlîde dâmen-i şerîf kıldı. Baʿdehû yine "Otur" deyüp teklîf-i âsafî sudûr buldukda temennâ idüp oturdı. Bir mikdâr taltîf-i suʿâl ve cevâb halâlında? bu dahi varup zeyl-i kerem başların takbîl ve merâsim-i ubûdiyyetini fi'l-cümle tekmîl eyledi. Baʿdehû kahve ve şerbet ve buhur baʿdehû kendüye semmûr kaplu nimtâne hilʿat .... ve tercümân-ı dîvâna ve mukarreblerine on sekiz nefere ve askerinin başlarına on sekiz kuşaklık ve yigirmi beş aʿlâ hilʿat giydirildi. Baʿdehû tekrâr kral dâmen-i âsafîye rûy-mâlide? idüp taşra çıkup, çavuşbaşı ve çavuşân önine düşüp, ordudan ihrâc idüp, mahsûsen kendüsiçün kurulan çadırlara îsâl eyledi. Ve vakt-i asra karîb Draşkoviçeoğlı Nadast oğulları ve Esterhâzi Mihâl nâm bellü başlular huzûr-ı sadr-ı ekreme yüz sürüp bir mikdâr ayağ üzre su'âl ve cevâbdan sonra kendülere ….hâs..... ve tercümâna kuşaklık altı nefer etbâʿına aʿlâ hilʿat giydirildi ve Erdel Kralı'ndan sâhib-i devlet hazretlerine altı aʿlâ bârgîrli bir hinto ve altı yalduzlu sim kupa ve bir egerli at yelkendiz? bârgîr pîşkeş gelüp getüren âdeminin yedine bir kuşaklık hilʿat **[67a]** ve bir mikdâr akçe inʿâm olundı. Ve adada taburda olan düşmen-i dîn fermân-ı Rabbü'l-alemîn ile karar idüp umûm üzre gittiler kanda gittiklerin maʿlûm olmadı ve kâfir Rumili kolunda olan sipâh serdengeçdileri altından bir püskürme atup birkaç âdem ancak zedelenüp lütf-ı Hakk ile asker-i İslâm çendân mutazarrîr ve uzlet-i muvahhidîn asla mütegayyis? ve mükedder olmadı. Devletlü sadr-ı aʿzam taşrada salât-ı mağribi edâdan sonra yine taraf-ı metris ve tabyalarına teşrîf buyurdılar. Ve Ahmed Paşa kolunda kâfirin hazır döşenmiş lağımı bulunup cümle barudı ahz ü kabz olundı.

Yevmü'l-isneyn sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrada seherî Erdel Kralı tranpetesin çalarak ordudan kalkup Yanık kurbunda olan cisr muhâfazası içün rû-be-râh oldı. Ve Serasker İbrâhîm Paşa'ya dahi tabura gitmek üzre mü'ekked fermân-birle çelebi ulak rû-be-râh kılındı. Ve bu gün sadr-ı aʿzam hazretleri metrise azîmet ve kendü tabyalarında karâr buyurdılar. Tırhala

alaybeğisi mukaddem şehîd olmağla anda züemâdan (.....)[74] nâm kimesneye alay beyliği içün hilʿat-ı fâhire ilbâs buyurdukdan sonra hareket idüp kul kethüdâsı tabyasına teşrîf ve anda ağa ve kethüdâ ve Rumili Beğlerbeğisi hâzırun olup umûr-ı harb u katl müzâkereden sonra yine kendü tabyalarına avdet ve anda dahi biri **[67b]** meks baʿdehû taşra tabyalarında karâr buyurdılar. Bu mahalde saksoncu kolundan bir püskürme atulup kâfirin donuz damını muʿattal ve içinde olan melâcını basdurup zîr-i zemînde pinhân ve makarr u şuʻaların nîrân eyledi. Ve bu gice Hüseyin Paşa kolunda kırk kadar kâfîr fiyûrları? üzerine hücûm eyledikde mezbûr kolda olan serdengeçdiler nevʿân karar idemeyüp firâr sûretin gösterüp maʿlûm-ı hazret-i âsafî oldukda bu gün tabyalarına teşrîf buyurduklarında mezkûr serdengeçdi ağaların huzûruna getürüp hezâr tevbîh ü azardan sonra hapse fermân buyurdılar. Ve ahşama karîb Rumili kolunda bir püskürme şeklinde lağım atılup aʿdâ-i dînin donuz damını hâkla yeksân ve hınzîrların yerlerin vîrân eylediler. Baʿdehû donuz damından ağaç getürenlere kethüdây-ı hazret-i sadr-ı âlî bahşîş iʿtâ itmekile serdengeçdi ve gayrıların gayret ü rağbet düşüp bir sâʿatde vâfir ağaç çıkarup tabyası önüne getürdiler ve harc-ı feleğin dahi almak üzre taʿahhüd eylediler. Bu gün Tatar tarafından taburda tutulmuş iki dil getürdüler, ser-çeşmeye teslîm ettiler. Ve yevm-i mezbûrda yine taburdan bir dil getirdiler. Söyledükde kâfirin külliyet ile ve hemenden başı taburı umûm üzre bıragup firâr eylediklerini ahbâr eyledi. Ve Tatar Hân karşu yakayı dahi câ-be-câ ihrâk ile dâmen-der-miyân-ı himmet oldılar.

Yevmü's-sâlis şehr-i Ramazânü'l-mübârek [68a] sene minhu fî on dört Ağustos oturak

Bu gün Trabzon alaybeğisi fevt olmağla yerine züʿemâsından Kır Ali nâm şahsa huzûr-ı sadr-ı âlîde alaybeyliği içün hilʿat-ı fâhire ilbâs olundı. Ve dünki gün dört nefer âdem kâfirin parmaklığı dibinden şarâb içerken ahz olunmağla, bu gün meydanda her birine ikişer yüz değnek uruldı. Ve kuşluk vaktinde avdetine izin ricâsıyla Draşkoviçe oğlı ve iki nefer Natsat oğulları dest-bûs-ı hazret-i sadr-ı âlî idüp, üç sevb kuşaklık hilʿat giydirildi. Hânzâde tarafından âdem gelüp, Hüseyin Paşa'nın ve Tatar askerinin Morava suyunun ubûr idüp, kalʿa karşusunda olan adada tabur oldığı mahalde çadırların kurup, karar ittiklerin ihbâr itmekle huzûr-ı sadr-ı âlîde hilʿat-ı fâhire ilbâs olundı. Der-akab geçenler dahi vâkıʻada çadırlarıyla mahâl-i mezbûrda mütemekkin oldukları re'yü'l-'ayn

[74] Metinde isim yazılmamıştır.

müşâhede olundı. Ve berü yakada olan askerden sekbân ve gönüllü makūlesinden hayli kimesne sudan geçüp, varup, küffârın bıragup, gittikleri mahalli tecessüs idüp zehâ'irden vesâ'ir eşyâdan buldukların alup getürmek üzredirler. Ve Sirem arabacılarından **[68b]** sekiz dokuz nefer kalʿada olan kâfirlere bir tarîkle şarab virürken ahz olunmalarıyla meydanda her birine ikişer yüz üçer yüz değnek uruldu ve Hüseyin Paşa ve ve hanzâde askerleriyle mahall-i mezbûra geldükden sonra yerlerin değişüp, iki sâʿatlik menzil ilerü gidüp, taburlardan müctemiʿ olan küffâra rast gelüp yarar? maʿreke olunup, ol hînde emr-i Hakk ile Eğri Beğlerbeğisi Kör Hüseyin Paşa suya urup, gark-ı şehîd oldı. Ve Varat Beğlerbeğisi Mehmed Paşa dahi suya urup, yüzerek berü yakaya geçüp, karşuda olanların ahvâli neye müncer oldığı maʿlûm olmaduğın ihbâr ittiler.

Yevmü'l-erba'â sene minhu oturak

Bu gice baʿde'l-mağrib kâfir, Ahmed Paşa koluna hucûm idüp avn-i bârî birle bir zarar sâbetine kādir olamayup yine hınzîr gibi donuz damı dimekle maʿrûf olan atına gürizân oldı. Ve bu gün vakt-i duhâda hazret-i sadr-ı âlî hazretleri metrise azîmet ve kendü tabyasına Hüseyin Paşa ve Bekir Paşa ve Yeniçeri Ağası Tekfûrdağlı ve Kethüdâ Beyi Yusuf Ağa Uzun Yusuf vesâ'ir aʿyân-ı erbâb-ı harb [ü] cengi ve avn ve her birine alâ hadde tenbîh-i te'kîd-numûn-ı işʿâr birle bu gün ol umûrun husûlünde dâmen-dermiyân-ı umûr-ı dîn-i mübînde fedâ-yı mâl [u] cân itmelerini beyân buyurdı. Baʿdehû taşra tabyalarına teşrîf buyurdı. Eğri[75] **[69a]** Eyâletin Kethüdâ Ahmed Paşa'ya ve Maraş Eyâletin Ömer Paşa'ya tevcîh ve ihsân buyurup huzûr-ı sadr-ı âlîde birer hilʿat-ı hassü'l-hass ilbâs olundı. Ve vakt-i asırda Ahmed Paşa kolunda bir püskürme atulup bir sâʿatden ziyâde te'ayyüd-i? harb [u]kıtâl ve tumâr-ı cenk ü cidâl olmadı. Fi'l-hakīka bir mertebe savaş oldu ki, kābil değildir. Serdengeçdiler ağasına bir hilʿat kuşaklık ilbâs olundı ve Ömer Paşa ve Harmuş Paşa ve Saruhan Paşası Şeyhoğlu Ahmed Paşa ve birkaç nefer ümerâ Tatarhân yanında muhâfaza içün taʿyîn olundı. Ve bu gice iki dil taburdan ve bir kelle püskürme atılan yerden huzûr-ı sadr-ı âlîye getürdiler.

Yevmü'l-hamîs sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda kuşluk vaktinde yeniçeri kolundan bir lağım atılup, nîm sâʿat mikdârı harb u kıtâl oldı. Ve zağarcı kolı dahi hendek içine on adım mikdârı girdiler. Ve vakt-i

[75] Metinde sehven "Egve" şeklinde yazılmıştır.

duhâdan sonra Karahisâr-ı Sâhib Sancağı sâhib-i devlet hazretlerinin ağalarından Erzurumî Ömer Ağa'ya tevcîh[76] ve bir hilʿat-ı hass ilbâs olundı. Ve vakt-i mezbûrdan sonra Rumili kolundan bir püskürme atulup kâfirin donuz damının hayli yerin basdurdı ve sabahdan mahall-i mezbûra bi-tamamihi zabtolunmak üzre fermân buyuruldı. Ve mahsûsen bu hidmet içün ol mahalde bir ağa taʿyîn olundı.

[69b] Yevmü'l-cumʻa sene minhu oturak

Bu gün seherî Rumili kolunda serdengeçdiler önünde olan çarh-ı feleğe ser-bâzân hümâ-pervâzân dâmen-dermeyân-ı gayret olup, çeküp alup, huzûr-ı sadr-ı âlîye getürüp, mazhar-ı ihsân oldılar. Ve Egri ve Var[atı]n züʿemâ ve erbâb-ı tîmârına fermân ve vâcibü'l-emsâl tahrîr ve Kethüdâ Ahmed Paşa'nın kethüdâsıyla Kurs Kralına irsâl olundı ki, cümlesi yine bir yere cemʿ olup kral-ı mezbûr ile maʻan kalkup, Eğri Beğlerbeğisi Ahmed Paşa ve Varat Beğlerbeğisi Mehmed Paşa vardıkda, gelüp karşu yakada karar ideler. Bu gice kâfirin bir lağımın buldılar ve kuşluk vaktinde kâfir zağarcı koluna çıkup, buçuk sâʿat mikdârı cenk ü cidâl olup, kâfirden altı kelle alındı ve dârü's-saʿâde ağasının baltacısı Abdülkerim ile Hâcı Ahmed Ağa rikâba gelüp ve Nişâncı Süleymân Ağa, Âsitâne'ye Basra Vâlisi'nin âdemi ile maʻan rû-be-râh kılındı. Ve Uyvar Beğlerbeğisi Hoca-oğlı Hüseyin Paşa gelüp, Rumili beylerbeyliği içün huzûr-ı sadr-ı âlîde hilʿat-ı hassü'l-hass ilbâs olundı. ve Rumili Beğlerbeğisi Şeyhzâde Ali Paşa'ya Uyvar Eyâleti ihsân ve hilʿat-ı hassü'l-hass ilbâs olundı. Ve kable'l-asr Rumili kolunda serdengeçdiler olduğu yerde bir lağım attılar. Kâfirin niçesin havaya birân **[70a]** ve niçesin helâk-i hâkile yeksân idüp bu ana değin böyle murâd üzre lağım atılmamışdır. Hemân sâʿat serdengeçdiler yürüyüp buçuk sâʿat mikdârı cenk olup, düşmenden kelle ve dil getürdiler. Bu lağım hidmetinde bulunanlar mazhar-ı ihsân-ı âsafî oldılar ve cebeciler kethüdâsı şehîden fevt olmağla cebecibaşı sâbık Fazlı Ağa'nın oğlı kethüdâ oldı ve bir kuşaklık hilʿat ilbâs olundı. Ve Çorum Beyi üç nefer dil getürüp huzûr-ı sadr-ı âlîde bir kuşaklık hilʿat ilbâs olundı ve mağribe karîb Şeyhoğlı Ahmed Paşa tarafından dört nefer dil gelüp söyledüldükde getüren kapucular kethüdâsına bir sevb kuşaklık hilʿat ilbâs olundı. Ve bu gice kâfir kalʿadan otuz fişek attı.

---

[76] Metinde sehven"tevhîde" şeklinde yazılmıştır.

Yevmü's-sebt sene minhu oturak

Bu gün Hân tarafından âdem gelüp bundan akdem mütevveffa Hüseyin Paşa ile gelen serhadlı askeri varup selâmetle Bojon[77] kurbunda Tökeli yanına vâsıl oldukların haber virdiler. Ve hân [mez]bûrdan tutulmuş bir dil dahi getürdiler. Söyledildikden sonra ser-çeşmeye teslîm olundı. Ve kable'z-zuhr bârân-ı rahmet nuzûl idüp metrisler ve taşra **[70b]** bi hayli gülnâk idüp ve vakt-i asırdan mukaddem yine mündefiʿ oldı. Ve baʿde'l-asr Rumili kolunda bir püskürme atılup, tabyanın burnu kırıldı. Ve'l-hâsıl tabyanın katı cüz'î yeri kaldı. Her yan birer kaç kerre elekden geçdi ve bu lağımda serdengeçdiler katı vâfir kâfir ağûşte-i hâk ü helâk-ı ebed idüp birkaç kelle dahi getürdiler, mazhar-ı ihsân oldılar. Ve bu gice kâfir yine yüksek müte'essirinden? yüz kadar fişek atıldı. Acz u ızdırâbın işrâb idüğünden gayrı maʿnaya hamlolunmadı. *Hazret-i vâcibu'l-vucûd küffârı fer'ü aslıyla zîr-i zemînden tabur eyleye* ! Ve Kethüdâ Ahmed Paşa, kral tarafına gitmek üzre dâmen-bûs-ı âsafî idüp, me'zûn oldı ve Ali Paşa dahi Uyvar'a rû-be-râh kılınmak içün tenbîh buyuruldı ve Mohaç[78] beyliği Van'lı Mehmed Paşa oğlına tevcîh olundı, bir hilʿat-ı hass giydirildi.

Yevmü'l-ehad sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrede metrisler kurulup pâk olmağla saʿâdetlü sadr-ı âsafî hazretleri hareket buyurup, tabyalarına, andan Ahmed Paşa tabyasına, andan ol kolda olan sıçan yollarına **[71a]** varup, seyridüp, serdengeçdilere inʿâm u ihsân buyurup, baʿdehû yine tabyalarına gelüp, bir mikdâr meks ü ârâm idüp oturduktan sonra kalkup, taşra tabyalarında karar buyurdılar. Ve kable'z-zuhr ağa kolunda bir püskürme atılup, şaranpo ağaçların basdurup ve bu gün Tatar iki dil getürdiler. Söyletdikden sonra ser-çeşmeye teslîm olundı. Göle Sancağı, Haydar Beğ'e tevcîh olunup huzûr-ı sadr-ı âlîde hilʿat-ı hassü'l-hass ilbâs olundı.

Yevmü'l-isneyn sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrede Kethüdâ Ahmed Paşa ki, Eğri**[79]** Beğlerbeğisidir, Kurs kralı yanına rû-be-râh oldı ve baʿde'l-asr tabyada Rumili kolunda bir püskürme atulup, vâfir melʿûn-ı üftâde-i hâk ü helâk eyledi ve kırda tutulmuş bir dil getürdiler Söyledüp, ser-çeşmeye

[77] Pressburg.
[78] Metinde "Mihac" şeklinde yazılmıştır.
[79] Metinde sehven "Ekrem" şeklinde yazılmıştır.

virildi. Hemân meydanda boynu uruldı ve bu gice Rumili kolunda kâfirin bir lağımı bulunup içinde olan melâʿîn-kazan? kumbarasıyla hâkeste oldı ve aşâʿ vaktinde kâfir Rumili kolundan serdengeçdiler üzerine hucûm idüp berü tarafdan dahi gāzîyân-ı serdengeçdiyân karşulayup hanâzîri girü inine sokdılar ve melʿûn ahşamdan aşâʿ vaktine değin otuz kazan kumbarası attı. Avn-i Hakk birle **[71b]** çendân zarar andan olmadı.

Yevmü's-selâse sene minhu oturak

Bu gün kuşluk vaktinde kâfirin tabya ardında kumbaralarına ateş-i gazab-ı ilâhî isâbet idüp cümlesi dahi biri birinden alışup bir mertebe zelzele ile atıldılar ki, bu ana değin atılan lağımlar bu mertebe zelzele virmedi. Ve vâfir-i kâfir ki, etraf u civârında idiler cümlesini taraf taraf atup melâʿîne küllî zarar isâbet eyledi. Ve kuşluk vaktinde rikâb-ı hümâyûn tarafından Şâtır Mustafâ Ağa gelüp hatt-ı hümâyûn ile Peçuy Sancağı arz-ı hâli üzre yine kendüye inâyet olunmağın huzûr-ı âsafîde kendüye bir hilʿat-ı hass giydirildi. Mezkûr arz-ı hâle paşa hemen mübârek kalemleriyle niçe buyuruldı ve sahh ve tarih tahrîr buyurmuşlar. Allâh-u Teʿâlâ muʿammerin kemâl-i pîr eyleye, Amîn! Ve nüzûl emîni ve mîrî şa'îr ve kâbıslar? ve emîn-i sadr-ı âlî beyninde münâzaa olup arpa emîni üzre yine bir mikdâr şa'îr çıkarmalarıyla mahz iftira ise dahi bu töhmet ..... Etbâ-ʿı sadr-ı âlîden müdevviri isnadı ve min-irâde re'y-i âsafî olmamağla ..... sâbık arpa emîni ağayı selâm ağasına **[72a]** habse fermân ve ağalarından Bekir Ağa'ya arpa emînliği hidmeti içün huzûrunda bir kuşaklık hilʿat ilbâs buyurdı. Ve Macar tâ'ifesinden ki sûret-i [i]taʿat göstermişlerdir. Ordu-yı hümâyûnda zahîreye müzâyakası tahfîf içün bir mikdâr âdem ile saʿîrden Ödenburg Palankası ahâlisine murâd idenler narh-ı cârî üzre getürüp, zahîreden ne bulunursa legleg çadırı altında ibâdu'llâha fürûht itmeleri içün kâğıdlar gönderildi. Ve bu günde dakīkin kıyyesi on iki on üç pâreye otuz dirhem ekmek bir akçeye ve bir kile şa'îre iki guruşa çıkdı. O dahi câ-be-câ yerde bulunur müstevfî bulunmazdı ve etrafda otlak dahi kalmamağla gidenler üç dört günde varup gelür oldılar.

Yevmü'l-erba'â sene minhu oturak

Bu gün kuşluk vaktinde Kara Mehmed Paşa huzûr-ı sadr-ı âlîye gelüp, şeref-i dâmen-bûs ile mesrûr oldı. Badehû, devletlü metrise buyurup, cümle tevâbiʿ ve levâhıkı etrafında tabyalar yapup, civârında olmaların fermân buyurdı. Herkes dahi tabya tedârikine mübâşeret eyledi ve kable'z-zuhr Ahmed Paşa kolunda Sivas Eyâleti önünde

olan asıl dîvârın makas taʿbîr olunan **[72b]** mahalde birkaç kıtʿa taş çıkarup huzûr-ı sadr-ı âlîye götürüp azîm ihsâna mazhar oldılar. Ve ikiyüz mikdârı kazma ve kürek ve harbe ve kumbaralu kâfiri zağarcıbaşı kolunda serdengeçdilere hucûm idüp berü tarafdan dahi şehbâzân-ı serdengeçdiyân karşulayup tarafeynden buçuk sâʿat mikdârı hayret-efzâ sûret-nümâ olmuşdı ki, taʿbîri kābil-i kudret-i imlâ değildir. Bu mülheme-i uzmâda eğerçi birkaç guzzât-ı İslâm pârelenüp, bu ikisi dahi taraf-ı dârü's-selâma hırâm eyledi. Ammâ küffâr-ı duzâh-karârdan dahi yigirmi bir kelle alınup, tabyadayken pişgâh-ı âsafîye ilkā kılunup, her bir gāzînin duʻâ-i hümâyûnu ihsân-ı hazret-i sadr-ı sâhib-unvân ile memlû hâtırları handân oldı. Ve Vânî Efendi'dir ki, bî-gâh metrise varup, kubûr ağzında olan guzzât-ı müslîmine vaʿz u nasîhat iderdi. Lâkin bu gün bir mertebe îsâr-ı nasıh ve pend-i sûd-mend eyleyüp ki, ukul u mahzûl-ı mütehayyir olup ve bu gün arpa boyum kırk pâreye lâkin kalʿada olan kefere beyninde dahi olan kaht u galâ taʿbîr ü beyândan müberrâ idüği ahz olunan dillerden inhâ olundı. Ve baʿde'z-zuhr Arslan Paşa kolunda bir püskürme atılup, üstündeki hınzîrı damlarıyla zîr ü zeber **[73a**] eyledi ve ağa ve kul kethüdâsı ilerü ve kubûr ağzında olan tabyalarına nakl itmeleriyle ağa tabyasına re'is efendi ve kethüdâ tabyasına kethüda bey nakl-i bisât-ı ârâm eylediler. Ve bu gice vakt-i işâ'da Hüseyin Paşa koluna yine kâfir çıkup, bir kelle virüp, girü ikrâr eyledi. Ve dîvâr dibinde olan şarampodan vâfir ağaç getürdiler, ihsâ[n]a mazhar oldılar.

Yevmü'l-hamîs sene minhu oturak

Bu gün temcîd vaktinde hurde bârân-ı rahmet nuzûl itmeğe yüz tuttı. *Allâhu Teʿâlâ Hazretleri defʿ eyleye* ! Hüseyin Paşa kolundan seherî Bekir Paşa'nın bir aydan berü zîr-i zemînde eşelendüği lağım makas dîvârının altına varıldı kıyasıyla kırk kantar barut ile atulup hikmet-i Hudâ çeşdân-ı murâd üzre etmeyüp ancak burundan bir kat dîvârın sıyurup kangı tarafa meylidüp çıkduğı nâ-peydâ olup ve vakt-i duhâda Ahmed Paşa koluna kâfir çıkup avn-i Hakk birle serdengeçdilere hucûm idüp, melâʿînden iki kâfirin kellesin alup, huzûr-ı âlîye getürüp mazhar-ı ihsân oldılar.

Yevmü'l-cum'a sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrede saksoncubaşı kolunda olan dört kol[dan] biri cebeci ve biri Sivas **[73b]** ve biri Tımışvar ve biri Karaman Eyâletinin sürdükleridir. Uğurlarında olan makas dîvârında bir delik eşeledüp ve vakt-i duhâda her biri ikişer üçer zirâʿ dîvâr içine girdiler. Ve bu gice ki, Cum'a gecesidir, Yanova Eyâleti'ne mutasarrıf olan Vezîr-i

mükerrem Defterdâr Ahmed Paşa Hazretleri mukaddemâ dahi hasta mizâc olmağla emr-i Hakk birle bu gice damla nâzil olup civâr-ı rahmet-i Hakk'a vâsıl oldı. Ve Gürcü Paşazâde Mustafâ Bey dahi üç dört gün mukaddem misket ile bazusundan urulmağla bu gice emr-i Hakk ile âzim-i dâr-ı bekā ve terk-i sarây-ı fenâ eyledi. Ve kâfir bu gice otuz fişek attı.

Yevmü's-sebt sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrede seherî bir dil tutulup söyledildikde, taraf-ı İslâm'a dâ'ir vâfir haberler virdi. Ve vakt-i duhâda Defterdâr Hasan Efendi Tımışvar Eyâleti'yle paşalık teklîf olundukda, azîm veznî üzre huzûr-ı sadr-ı âlîde sûret-i âyâ gösterüp, sâhib-i devlet hazretleri gazab birle sakalından tutup, bir mikdâr müşt-zenlik mahâretin gösterdikden sonra hilʿat fermân buyurdı. Yine giymekde tereddüd üzre oldukda bir nevbet **[74a]** dahi serzenişler idüp, çavuşbaşı ağa habsine virdi. Baʿdehû yeniçeri efendisi Mahmud Efendi daʿvet olunup defterdârlık içün bir hilʿat-ı hassü'l-hass ilbâsıyla kesb-i şeref-i devlet eyledi. Baʿdehû hidmetine şebâb üzre rû-be-râh oldı. Taʿyîn olunan mîrimîrân ve emr bunlardır ve ümerâ bunladır:[80]

neferen 42.000

…Kara Mehmed Paşa Sivas Beğlerbeğisi Eyâleti askeriyle

neferen 1500

Haleb Beğlerbeğisi Eyâleti askeriyle

neferen 1000

Adana Beğlerbeğisi Eyâleti askeriyle

neferen 900

Bunlar Kara Mehmed Paşa çarhacı ve serdâr taʿyîn olunmuşdur. neferen 5400

	Neferen
Mîrimîrân Karaman bölüğü	1000
Mîrimîrân Maraş	1200
Vâli-yi Şam kolı	600
Vâli-yi Bosna … üzre yürüyüp?	2000

[80] Günlük burada yaklaşan Hristiyan ordusuna karşı çıkarılan birliklerin bir listesini, yersiz olarak ilgili bölümden çok erken verdikten sonra yeniden bir atlama yapmaktadır. 5-7 Eylül tarihleri arasındaki bu atlama hakkında da açıklayıcı hiçbir not yoktur. Günlük olayların anlatımına 8 Eylülde yeniden başlamaktadır.

Mesârif-i Çavuşbaşı	100
Bolu Vâlisi Hüseyin Paşa	300
Teke Vâlisi Ali Paşa	200
Saruhan Paşası	300
Konakçı Hüseyin Paşa	+ 150
	6750
Mısır beyi…. olandan gayri aleyh	100
Hamid Paşası	400
Menteşe Vâlisi Harmuş Paşa	200
Uyvar Paşası Ali Paşa	500
Kayseri Paşası Dilaver Paşa	150
İçel Paşası Abdülmü(m)in Paşa	200
Karahisar Beyi Ömer Bey	200
Kangırı Beyi Hüseyin Bey	150
Vali-yi Budun Eyâleti	4000
Beyşehir Beyi Mehmed Bey	150
Hersek Paşası Mustafâ Paşa	300
Yeniçerî	5000
Cebecî	1500
Eşâger? Bölüğü	+ 3000
	28400

Bu cümle fermân tahrîr olunmuşdur. Budun? Vâlîsi yanında vaki‘ olan asker ile ordunun sol tarafdan dağ üzerine vâkı‘ külliyen yanında olan yola? tayin olunmuşlardır.

[74b] Yevmü’l-erba‘â sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrdan taburdan kağıdlarla kal‘aya girmek üzre gelürken Mısırlu karavulunda olanlar bir Nemçe dili tutup huzûr-ı sadr-ı âlîye getürdiler. Kâğıtların tercüme eylediler. Hayli lâzıme-i dîn ü devlet olacak haberler virdi . Vezîr-i mükerrem Serasker İbrâhim Paşa hazretleri dahi yanında olan eyâleti askeriyle ve yeniçeri ve cebeci ve dört aşağı bölük askeriyle vakt-i zuhra karîb gelüp ordu-yı hümâyûn hudûdundan vâsıl oldı. Ve sâhib-i devlet hazretleri beyne’s-salâtta yeniden metrise gidüp erbâb-ı harb u kıtâl ve ashâb-ı cenk ü cidâl ve vakt-i asrda seksoncu kolunda iki püskürme atıldı. Ol esnâda bu mertebe nâir cenk ve kâfir-i bed-kîş top ve tüfenk ve

kumbara ve senkden ve darb-ı şemşîrini renkden(?) ol kadar munfasıl oldu. Yine metris evvelden berü misli bu defʿa sebkat eylemedi ve mahalde küşte-i düşmenden arsa-i maʿreke mâl-â-mâl olduğundan gayrı gāzîyân-ı ser-bâzân yigirmi bir kelle getürüp mazhar-ı ihsân-ı asafî oldılar. Ve düşmenin tabur ile berü yakada ubûr-ı mahf-pezîr olmağın yollarını tecessüs içün Karahisar-ı Sâhib Beyi Ömer Bey bir mikdâr âdem ile **[75a]** taʿyîn olundı. Ve baʿde'l-mağrib metrisde olan vüzerâ ve mîrimîrân ve ağa ve kul kethüdâsı huzûr-ı âlîye gelüp müşâvere içün tedârik-i umûr-ı dîn ü devlet görülmek elzem? olmağın cümlenin ittifâkıyla sadr-ı aʿzam hazretleri otağ-ı âlîlerine azîmet ve anda mevcûd olmaların re'y-i isâbet buyurmalarıyla seherî devletle bârgâhlarına hareket buyurdılar ve tevâbiʿi dahi maʿan çıkdılar. Ve saksoncu kolunda Halil Paşa çıkup yerine Şişman Mehmed Paşa taʿyîn olundı ve zağarcı kolundan dahi Bekir Paşa çıkdı. Mâʿadâsı her biri metrisde yerlü yerinde karar eyledi. Ve vakt-i mağribde hân tarafından bir Şıbkalı dili getürdiler, öldi. Husûs-ı mezbûrı teʿkîd eyledi. *Allâh-u Teʿâlâ Hazretleri asker-i İslâm'a nusret ü kuvvet ve aʿdâ-i dîne kahr ü hezîmet müyesser eyleye, Âmîn* !

Yevmü'l-hamîs sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda taşra **t**eşrîf buyurdukdan sonra Vezîr-i mükerrem Hüseyin Paşa, Vezîr-i mükerrem Kara Mehmed Paşa, Bekir Paşa ve Halil Paşa ve sipâh ve silahdâr ağası ve cebecibaşı otağ-ı sadr-ı âlîye gelüp bir sâʿat mikdârı müşâvere olunup baʿdehû çıkdılar. Hüseyin Paşa **[75b]** mahall-i me'mûrine gidüp; Kara Mehmed Paşa ve Bekir Paşa ve Halil Paşa ve sipâh ve silahdâr ağaları ve cebecibaşı ağa kethüdâ beyin çadırında biraz meks eylediler. Baʿdehû küffârın yemîn [ü] yesârın gelecek yollarını görmek içün biʿz-zât hazret-i sadr-ı âlî kadr-i süvâr olup, mezbûrlar azîmet buyurdılar. Varup murâd üzre kâfirin yolları olacak yerleri seyr ü temâşâ idüp, yine avdet buyurdılar. Ve Kara Mehmed Paşa ve Ser-asker İbrâhim Paşa, Bekir Paşa ve Halil Paşa vesâ'ir muhâfazaya me'mûr olanlar ordu-yı hümâyûnun yemîn [ü] yesârın yer ve halkında dâ'iren-mâ-dâr yalı tarafından Hüseyin Paşa Hazretleri olduğı semte değin ihâta ve çadırlarıyla karar eyleyüp, vakt-i asra karîb Hân-ı Âlişân Hazretleri gelüp umûr-ı devlet-i aliyye müzâkere ve tedâbîr-i sanâ'iye-i harb u kıtâl gereği gibi üç sâʿat mikdârı müşâvere olunup taʿâm yenildikden sonra kendüye bir çuka ferâceye kaplu semmûr kürk ilbâs ihsân olundı. Müşârünileyh dahi kalkup, hem-rikâbı olan iki yüz mikdârı Tatar vaʿd ve leşker ile me'mûr oldığı mahalde **[76a]** karar buyurdı. Ve metrisden altmış kadar şâhî ve iki kolombrine top kâfirin üç yolı ağzına ki, beher hâl

andan gelecekdir, vaʿz olundı. Ve sol kol dahi kendüye tâbiʿ sancak züʿemâ ve erbâb-ı tîmârıyla metrisden taşra çıkdı. Taʿyîn olunduğı mahalde karâr eylediler. Bu gün hîn-i müşâverede hazret-i vezîr-i kişver-gîr bi'z-zât kendüleri ilerüye paşalarla ma'an olmak üzre murâd buyurup gelen tedbîr-i sâyiye-i? ashâbı yine bâr-gâh-ı gerdûn-iʿtibârlarındaki kalb-i ordu-yı hümâyûndur, mâbetde kuvve-i Kur'ân müş'ir olmaların rây-ı sevâb görmeleriyle hareket buyurmadılar. Lâkin gerek metris ve gerek taşra ahvâli görülmesinde dakīka fevt itmeyüp, evvel be evvel, iki taraf dahi muʿtemed âdemleri gidüp gelüp, müşâhede-i mâ vâkıʿ hâli arz iderler ve Macarlu tâ'ifesinden evvel be evvel arabalarıyla zahîre gelüp legleg çadırı altında narh çadırı üzre fürûht olunmak üzre sudûr bulan fermân icrâ olundı. Ve Kā'immakām İbrâhim Paşa tarafından baʿzı mekâtib ile mehterbaşı geldi.

Yevmü'l-cum'a sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda devletlü **sâh**ib-i devlet hazretleri kendü etbâʿıyla etraf-ı ordu-yı hümâyûn miş'ar tecessüs içün geşt ü güzâr buyurup vakt-i zuhrda yine otağ-ı âlîlerinde karar buyurdılar. Kara Mehmed **[76b]** Paşa'dan öğleden sonra yalı tarafından ve orduya hemân ensesinden iki yoldan düşmenin üç sâʿatlik menzil kadar mesâfede oldığı haberi geldi. Devletlü sâhib-i saʿâdet hazretleri dahı, "Cümle tevâbiʿ ü levahiki ve sipâh ve silahdâr ve tabl u alem hâzır u âmâde olsun" diyü fermân buyurdı. Ve Ca'fer Paşa dahi eyâletiyle çıkup yerine adada? muhâfazasından Eflak ve Boğdan voyvodaları Saruhân Paşası Ahmed Paşa ve ağalardan Maden Ağa ve Receb Ağa taʿyîn oldı. Ve metrisden dahi haber geldi, Rumili kolunda dahi ana dîvârına varılup, lağım itmek üzre idiklerin huzûr-ı sadr-ı âlîye arz eylediler. Devletlü asaf-ı kerem-mevkūr bu müjdeden surûr olup, seher vaktine değin, itmâma yetişdirmek içün tenbîh-i âlî buyurdılar. Ve bu gice hân hazretleri yigirmi kadar Nemçe kâfiri tutup, on dokuzunı tu'me-i şemşîre, birini dil olmak üzre irsâl-i huzûr-ı âlîye gönderildi. Söyledildikde, "Kâfirîn iki yoldan gelmek üzeredir. Leh Kralı biledir; kırk bin mikdârı askeri var ve Nemçe Çâsârı biledir; otuz bin piyâde ve kırk süvâri askeri var. Yarın orduyu basacaklardır" diyü buna müte'allik baʿzı sıhhati **[77a]** mutazammın cevâblar söylemekle mehâbetlü vezîr-i şîr-savlet, cümle askerin hâzır u müheyyâ olmaların rây-ı isâbet bilmeleriyle fermân buyurup, gice sabaha dek erbâb-ı harb u cenk ve ashâb-ı nîz ü tüfenk mânend-i encüm-i şafak zâhir ü âşikâr olunca, cevâb-ı gafletden bizâr? Oldılar. Ve metrisden yeniçeri ağası dahi bir mikdâr yeniçeri ile çıkup, "İktizâ' iderse metris içün taşrada piyâde askeri hâzır dursun" diyü

müheyyâ oldı. Ve zağarcı kolunda eşelenen iki lağımın birini kâfir tuyup, ibtâline saʿy olmağla Osmân Paşazâde Ahmed Paşa dahi fi'l-hâl tedârikini görüp attırdı. Altında vâfir düşmen-i dîn hâkister olup bir kelle dahi alındı. Ve bu gice kâfir kalʿadan, "Tutuşduk, yandık. Bize imdâda irişin" işâretiyle vâfir fişekler endahte kıldı. Rumili Beğlerbeğisi Hasan Paşa dahi sol kol sancaklarıyla taşra çıkdı.

Yevmü's-sebt sene minhu ibtidâ-i yoldan uzak

Yevm-i mezbûrda temcîd vaktinde tevâbiʿ-i hazret-i sadr-ı âlî-yi vezîr-i müşîri re'y-i mükemmel silahlarıyla legleg çadırı altına gelüp hâzır u müheyyâ oldılar ve gedüklü müteferrika ve çavuşlar müretteb ve müsellah gelüp hazîne önünde hidmet-i muhâfazaya **[77b]** âmâde oldılar. Baʿdehû maza-yı vakt Maraş Paşası'ndan kâğıd gelüp, "Kâfir girü gittüğin bildürmekle bir iki sâʿat dahi müterakkıb olunup, gelür gider. Düşmen olmamağla herkese çadır yerinüze varın! Yine hazır baş olın!" diyü ruhsat-i icâzet virildi. Ve bu gün Macarlardan arabalarıyla zehâ'ir-î vâfire gelüp legleg çadırı civârında asker-i İslâm'a fürûht olundı. Ve Tarsus Beyi Receb Bey taburdan iki dil getürüp söyletdikden sonra tuʿme-i şemşîr kılındı. Ve bu aralıkda düşmen-i dîn Kara Mehmed Paşa olduğı yalı ve manastır yolundan çarkacı gönderüp taraf-ı İslâm'dan dahi kürk-i gürisne? ve er-i gurran? adû-şikâr-ı hucûm idüp, iki üç yüz mikdârı kâfirden bir nicesi küşte-i tîğ-i abdâr kılınup, iki kelle getürdiler ve atlu beyzâdeden dahi bir küçük dil getürüp[81] der-akab encâm-ı kâr üstâd-ı şemşîre havâle kılındı ve kâfir-i bî-dîn cünûd-ı muvahhidîn üzre yine hucûm-ı hanâzîr-sıfat ziyâde eyledüği haberi Kara Mehmed Paşa tarafından vâsıl-ı semʿ-i âsafî oldukda hemândem cümle tevâbiʿ ve levâhık-ı sadr-ı âlî müretteb ve müsellah hazır u âmâde olup ve ol mahalde yeniçeri ağası huzûr-ı vezîr-i gazenfer-heybete daʿvet olunup **[78a]** piyâde-i dergâh-ı âlî yeniçerileriyle mahall-i maʿrekede topların önünde metrislenmek üzre me'mûr olup ale'l-acele revâne oldı ve der-akab kethüdâ**-i** âsafî Ali Ağa hâzır u âmâde olan tevâbiʿ askeriyle mahall-i mezbûra rû-be-râh oldı ve devletlü sâhib-i nusret hazretleri dahi otağ-ı âlîsinde karar ve kendüsüyle gidecekler dahi âgâh ve hazır baş olmak üzre fermân-ı şerîf ısdâr buyurdı. Baʿdehû cenkden tekrâr bir kelle ve iki dil dahi gelüp, ikisinin dahi başların yoğ ve vucûd-ı habîsl**e**rin sahife-i rüzgârdan yoğ eylediler. Ve kalʿa dîvârına dahi beş yerden

[81] Metinde sehven "göndürüp" şeklinde yazılmıştır.

lağım delikleri mânende-i fitil-i sûzân dörder arşun işleyüp, “Hazîne pest olcak yire karîb oldı ” diyü haber vârid oldı.

1094 sene minhu

Yevm-i mezbûrda seherî kâfirin taburı iki yüz bin kadar asker-i bed-âhteriyle Tuna yalısı tarafından olan dağ ardında yürüyüp Kara Mehmed Paşa tarafından nâr**a**-i harb u kıtâl ve cidâl ü iştigāl olmağla yüz tuttı. Haberi, huzûr-ı sadr-ı âlîye resîde oldukda sâhib-i **[78b]** devlet ve kethüdâ bey ve cümle tevâbiʿ ve Vânî Efendi ve sipâh ve silahdâr vesâ’irleri der-akab süvâr olup sancağ-ı şerîfî ma‘an mahall-i mezbûra doğru vardılar. Sâhib-i devlet içün kâfirin topı yetişür yetişmez mikdârı yerde sâyebân kurulup turdılar. Yemînde Kara Mehmed Paşa ve Bekir Paşa ve Ser-asker İbrâhim Paşa ve Halil ve baʿzı mîrimîrân ve ümerâ ve ada tarafından Eflâk ve Boğdan beyleri askerleriyle ve yesârda Şam Vâlisi Hüseyin Paşa ve Tatar Hân ve baʿzı mîrimîrân ve ümerâ ve miyânda sâhib-i devlet sağ ve solda sipâh ve silahdâr ve ilerüde yeniçeri ağası askeriyle ve kul kethüdâsı vâfir yeniçeri askeriyle ve câ-be-câ birkaç top-ı şâhî dahi konılup, küffâr dahi dağ üzerinde olan palankaya gelüp ve bayırdan kâfir kara bulut gibi dumûra gark olmuş alaylarıyla görünmeğe başladı. Buçuk sâʿatden sonra kethüdây-ı âsafî, ser-çeşme ve baʿzı agavât ve tevâbiʿ birle sâhib-i devletden ilerü bir mikdâr gidüp oturdı. İslâm tarafından birer ikişer çarkacı şeklinde dağ üstünde elleşmekle başladılar. Cenk kızışmağa başladıkda sâhib-i devlet kethüdâsı yanında olan tevâbiʿ ve piyâde **[79a]** süvâri-**i** sekbân ile düşmen üzerine yürüyüp bir yol hucûm ile görüşdi. Ol mahalde kâfirden birkaç kelle ve bayrak aldılar. Baʿdehû kâfir hucûm idüp bunları yerlerinden ayırup tekrâr bunlar hucûm idüp kâfiri yine depeye çıkardılar. Baʿdehû kâfir, piyâdesin ilerü atlusın ardınca dizüp mezbûrların üzerine azılanmış hınzîr gibi hucûm idüp mezbûrları depeden aşağı vîrâne köye değin indirdi. Baʿdehû anda dahi bir mikdâr cenk oldı ve kafir yemîn [ü] yesârdan yol bulup her tarafda duran askerin üzerine yürüyüp ve maymuncuklu top-ı şâhîlerin dahi ma‘an getürüp asker-i İslâm muvâcehesine dâne-feşanlık idüp yalı tarafında Vezîr İbrâhim olduğı mahalli bozup ve dereye doğru yol bulup taraf-ı yesârda Şam Vâlisi Şamlı? ile dahi Hüseyin Paşa hayli cenk idüp Tatar Hân asla kendüye yâr olmadı. Vezîr-i aʿzâm hazretleri ile olan asker dahi tarafeynden düşmenin hucûmi galebesin görüp ve asker-i İslâm’ın firâra yüz tuttukların müşâhede idicek herkes **[79b]** kuvvet-hîş-i ceng ü peygâr munkatıʿ vuku-ʿı inhizâmda sûret-pezîr olacak alâim cenge mürtefiʿ olup Leh Kralı askeriyle doğru sancağ-ı şerîf üzerine

yürüyüp sadr-ı âlî hazretleri kendüsi süvâr olup yemîn [ü] yesârında kendü tevâbiʿ Şeyh Vânî efendi ve sipâh ve silahdâr hâzır u müheyyâ durup, iki tarafda olan paşalar bozulmağa yüz tutup lâkin kalb-i asker ki, sadr-ı aʿzam olduğı yerdir, devam u sebât üzre olup kâfirin dahi hücûm-ı şiddet-i harb u kıtâl dahi gittikce ziyâde ve beş altı sâʿat kadar zaman ve ..... mümtedd oldı. Düşmenin kurşun ve top dâneleri yağmur gibi asker üzerine yağmaya başladı. Gördiler ki, iş işden geçdi ve sâhib-i devlet hazretlerinin etrafında olan asker-i encüm-şümâr cenk ü peygâr iderek firâr sûretin gösterüp ekser halkı doğru çadırına kaçup malı cânı kaydına düşüp sadr-ı âlî hazretleri mahsûs etbâʿıyla ceng iderek sancak-ı şerîf ile maʿan otağına gelüp düşmen-i dîn dahi bir yerden orduda olan çadırlara girüp bu mahalde metrisde olan askere dahı, "Taşra çıksunlar" diyü fermân gidüp **[80a]** düşmen-i dîn legleg çadırına gelüp ve hazîne üstüne bayrağın dikûp sâhib-i devlet hazretleri dahi yine baʿzı tevâbiʿ ve paşalarla ol mahalde dahi vâfir kâfir ile cenk idüp hattâ kendüsi mızrakın alıp[82] birkaç defʿa küffâra hucûm idüp ve etbâʿından mektûbcı efendi ve niçe agavât ve iç oğlanı şehîd ve mecrûh olup gayret-i merdane-i âsafî ol mahalden ayrılmayup rütbe-i şehâdeti ahrar sadrında oldı. Lâkin ibâdu'llâha merhameten ve sancağ-ı şerîfi sıyâneten Sipâhiler Ağası Osmân Ağa, "Efendim! Kerem ü ihsân eyle! İş işden geçdi. Sizin vucûdınız rûh-ı askerdir. Fedâ olmağla umûmen asker-i İslâm helâk olması mukarrerdir! Buyurun gidelim!" diyü alem-i rasulu'llâhı alup yanında olanlar dahi zimâm-ı iʿtibârı Yanık semtine doğru tevcîh idüp otağın arka kapusundan ahşama bir buçuk sâʿat kaldukda yola revân oldılar. Ve askerden dahi herkes eşyâsını bıragup ancak hamli hafîf şeylerin kaldurup maʿan gittiler. Küffâr dahi çadırları ve hazineyi ve cebehâneyi ve cümle topları zabteyledi. Ve sâhib-i devletin hazînesi ve cemiʿ eşyâsı otağında kaldı, koyuna **[80b]** ve koltuğa sığar şeyden katı cüzî şey aldılar. Allâhu celle-şânehû hazretlerinin emr-i şerîfî ve rızâ-yı kerîmi ile zuhûr iden bu gûne inhizâm-ı hayretimiz ola ve sergerdân vakt-i işâda Sultân Süleymân otağı yerinde olan serâya gelindikde yol azup, bir sâʿat mikdârı anda dahi mütehayyir kâh ilerüye ve kâh girü gidülüp, biʿl-âhire re'is efendinin âdemleriyle bir meşʿale bulup anı alup, yol dahi teşhîs olunup, âzm-i cânib-i Yanık oldılar. Beç'e dört sâʿat mikdârı mesâfe olan surdan güzerân ittükden sonra sâhib-i devlet hazretleri sağ tarafa teveccüh-i inân ve anda bir mikdâr ârâm buyurup; andan dahi azîmet-i sabah oldukda (….) nâm mahalde edâ-i salât içün cüz'î îstîrâhat buyurdı. Andan dahi sabah namâzın edâdan sonra

---

[82] Metinde sehven "olup" şeklinde yazılmıştır.

yine yola revân oldı. Vesâ'ir halk dahi kimi ilerü ve kimi girüden Yanık menziline cân atarak şitâb oldılar.

Yevmü'l-isneyn sene minhu fî 21 der tarik

Bu gün sadr-ı âlî hazretleri mahall-i mezbûrda hareket ve kable'z-zuhr piyâde köprüsi olan suyunı geçüp sahrâ-yı alef-zârda istirâhat buyurdı. Ve yine kable'l-asr mahall-i mezbûrdan dahi sürüp vakt-i mağribde (….) nâm mahalle **[81a]** teşrîf-i nüzûl ve andan dahi süvâr-ı semend-i azîmet olup vakt-i duhâda Rayçe[83] ve Raab suları cisrlerinden ubûr ve öyleden mukaddem Silistre Vâlisi Mustafâ Paşa Hazretlerinin Yanık sahrâsında otağına vusûl buldı. Ve vâli-yi mezbûr ile Erdel Kralı Apafî Mihâl vezir-i aʿzam hazretlerin köprü başında istikbâl eylediler. Ve Budun Valisi Vezîr İbrâhim Paşa cümleden mukaddem bozulduğundan gayrı bir gün evvel Yanık sahrâsına geldüği haberi eser-i reside-i sem-ʿi âsafî olmağla ibret-i âlem içün katli muktezî? olup çelbi olan Ahmed Ağa ki, mukaddem Yanık'dan Beç'e[84] gelmesi fermânın getürmüşdi. Bu defʿa dahi huzûr-ı sadr-ı âlîye ihsâr içün mûmâileyh gönderildi, " Hastayım, varamam. Fermânları ne ise buyursunlar!" diyü cevâb gönderdikde tenevvür ü gazab-ı sadr-ı âlîye iltihâb ve sarâyı cezâsın bir an mukaddem virmesi bâbında şitâb buyurdı. Tekrâr mübâşir-i merkūmı irsâl ve, "Eğer hasta ise dahi arabaya binüp, gelsün! Müzâkere olunacak umûr vardır" diyü cevâb îsâl buyurdı. Vardıkda, "Hoş-âmedi **[81b]** kazaya rızâ. Emrullahın" diyü atına suvâr olup hezâr bîm-i cân ile otağ-ı âlî önünde inüp, berg-i hazân gibi lerzân olarak gelüp, dâmen-bûs-ı sadr-ı âlî eyledikde, kendüye taraf-ı âsafîden asla hareket-i tevkīr nümâyân olmayup, hemândem hazret-i vezîr-i Mirrîh-sıfat hitab-ı itâb-âmize ağaz idüp, "Bre bî-dîn! Melʿûn! Seni bu kadar zamandır pâdişâhımızın vüzerâsı beyninde gayret ve hamiyyeti vardır diyü ser-firâz tuttuk. Her bâr ki, mektûbun gelürdi, Beç kalʿası sehldir, cenkcisi azdır ve metânet ve istihkâmı yokdur. Sıhhati üzre haberim vardır ve bu tarafa sefer itmenüz her vechile enseb ve ray-ı savâba akrebdir diyü tahrîr ü iʿlâm iderdin. Ve bu defʿa ki, taburda mukavemet mahallinde cümleden mukaddem firâra yüz tutup, sancağ-ı şerîfî ve serdârı yoklamayup, gelüp, hünerler itmiş merd gibi çadırında otururşun!" diyü serzenişler eyledükde birkaç cevâb-ı tâbir-i hâl? îrâd eyledi. Kâr-gîr olmayup çavuşbaşı habsine virülüp, ol âleme

[83] Metinde "Rayâ" şeklinde yazılmıştır.
[84] Metinde ""Peç" şeklinde yazılmıştır.

ibret tedâriki görüldi ve defter-i hayatı **[82a]** bir daha açılmamak üzre dürüldi. Ve Budun Eyâleti'ni ve Diyarbekir Vâlisi Vezîr Kara Mehmed Paşa'ya tevcîh olundı. Müteveffâ-yı müşârünileyhin orduda bulunan esbâb ve eşyâ ve deve ve katârı ve her nesi varsa mîrîden zabt ve hemân ol gün Budun'da olan eşyâ**sı** dahi zabt ve tahrîr olunmak içün dergâh-ı âlî müteferrikalarından koyun emîni İbrâhim Ağa ve kethüdâ ve hazînedar menzil ile gönderildi. Vâlih ü hayrân asker-i İslâm dahi zelîl ve ser-gerdân-ı üftân ü hizân gelüp orduya mülhak oldular. Ekserinin çerke ve çadırı olmadığından açıkda perîşân oturdılar ve Tatar hân didikleri muhnis, müzekker değil belki mü'ennes kadar hünere kādir olmadığından gayrı bir gün mukaddem gelüp, oturmuş. Bu makūle gayretsizlik bu âna değin bu Tatar Hân'dan sâdır olmamışdı.

[Hezimetin Sebepleri]

Tezlîl?: Emr-i Hakk birle sûret-i zâhirde bu hezimete sebeb vücûh ile olmağın bu mahalde birkaç vechi irâd olunmak rızâ-dâde-i tahrîr ve süvâd görüldi.

Vech-i Evvel: Askerimiz arasında mutlak kâr içün gelmiş manav **[82b]** makūlesi bî-şümâr idüp bu seferde ganâ'im-i kesîreden küllî fâ'ideler görüp her biri selâmet yakası arzusuna ve malının ve esîrinin halâsı kaydına düşdi. Rûz-ı ma'rekede bunlar ordu içinde câ-be-câ yüklerin dahi kuşluk vaktinde yükledüp kararı firâra tebdîl eyledikleri sâ'ir ordu-nişîn olan mahluk dahi bunların nakl u hareketlerinden havf u hirâsa düşüp anlar dahi hezâr vehm ile emvâl-i eskāllerin tahmîl üzre oldılar. Bunların haberi küffâr muvâcehesinde mukābelede olan askere irüşüp anlar dahi malları teşvîşine rabıta oldılar. Herkes çadırına doğru azimet-i cân attı. İbtidâ kâfir, İbrâhim Paşa durduğı tarafdan yol bulup orduya girdi ve Rumili züʿemâ ve erbâb-ı tîmârı dahi anlardan sonra seg be-sahrâ ve rakamını tahrîr eylediler. Ancak vezîr-i aʿzam hazretleri ile bir mikdâr sipâh ve silahdâr tâ'ifesi ve tevâbiʿ ve huddam makūlesi kaldı. Kâfir ise her tarafdan fırsat bulup bir mikdâr asker-i İslâm ile **[83a]** yüz binden mütecâviz küffâr-ı lî'âm savaşarak otağa geldiler. Anda dahi vâfir harb u kıtâl olup bi'l-âhire, "Kazâya rızâ" dinülüp Yanık Semti'ne doğru dönildi.

Bu husûsda tedbîr-i sâ'ib bu imiş ki: Serdâr-ı zafer-i şiʿâr olan devletlü ziyâdesiyle orduyı teftîş idüp ve dirliksiz mutlak kâr içün seferin sıkletine ve zehâ'irin kılletine ve kaht u galânın ve rağbetine bârî bâʿis olan bî-kār herîfleri defterlü ordıcıdan gayrısın bulup zecren taallül ider varsa kahren ordu arasından tarh u ihrâc idüp, dâru'l-harb ve

mahall-i maʿrekeye bunlar ile gitmeye. Tâ ki böyle mahalde bâʿis-i perîşân-ı asker-i İslâm olacak ahvâl zuhûr itmeye. Bunların zarardan gayrı bir müzde fâ'ideleri mutasavvır değildir. Amele yaramaz? düşmene varmazlar. Bir bölük ehremen-simâ herîflerin orduda vucûdları ayn-ı hata ve bir neferi bulunması cunûd-ı muvahhidîne mahz-ı hatadır. Mahz-ı hatayı hüdâdır. *Hakk sübhâne ve teʿâlâ hazretleri bir seferde dahi bunları leşker-i nusret-esere hemrâh eylemeğe*! Tâ ki, kendü nefisleri içün **[83b]** nizâm u intizâm-ı cunûd-ı hidâyet-encâma bâʿis-i izlâl olmayalar!

Vech-i Sânî: Asker-i İslâm düşmen-i bed-maʿâş ile altmış gün cân u başla metrisde toprak içinde savaş top ve tüfenk ve lağım ve kumbara ve seng ile pür câş idüp tâb ü tüvân munkatıʿ olduğı mahalde Nemçe Çâsârı ile Leh Kralı iki kere yüz bin asker-i bed-ahter ile gelüp evvel emirde karşu yakada Eğri Paşası Hüseyin Paşa bozuldığı asker-i cenk-i uzmânın kurrâ ve hamiyyesin tahrîk idüp ve kalʿaya dahi bu kadar zaman zahmet çekilmeğile bi'l-külliye metrisler tahliye olunmak maʿkūl görülmeyüp bu kadar bin asker-i cenk ider ve düşmenin başına ol dest derdi teng ider mülâhazasıyla fi'l-cümle tecemmi'-i leşkerde gaflet olunduğıdır.
Bu husûsda dahi rây-ı savâb bu imiş ki: Çünkü düşmenin kesreti vukûʿ-ı şuyûʿ bulup müstahakkık oldı. Metrisde ancak bin kadar âdem ihtiyâten âlet-i mülâhaza konılup mâʿada iş erleri olan askeri çıkarup piyadeyi? metrislendirüp **[84a]** şâhî ve balyemez topların ardlarına dizüp ve atlu dahi kafadar olup tâ düşmen-i dîn at oynağı meydana gelince tevakkuf idüp üzerlerine geldikçe topı ve tüfengi basup dahi iktizâ iderse atlu dahi hücûm ide. Herkes bildüği gibi cenk itmeye. Husûsan Tatar Hân reftârı asker-i düşmenin ardı tarafına mutlak ürkündi virmek içün konulup anlar mesâfe cengindedür ve bir düşmene karşu varmak hendekde olmayalar! Husûsan bu seferde bulunan Tatar askeri umûmen Allâhu Teʿâlâ Hazretleri ihsân eyledüği ganâ'im ve üsârâdan bir mertebe yüklü oldular ki, Osmânlı askerine değil babaların öldürmüş askere karşu varup, mukavemete kudretleri ve cehâminü'l-veche yoğ idi. Hânları olan hiç? dahi kendülere tâbiʿ olup gayret-i dîn sebebini ve hamiyyet-i cünûd-ı muvahhidîn ve hak-ı nân u nemek-i sultân-ı müslimîni külliyetiyle ferâmûş [eyledi].

Vech-i Sâlis: Messâf-i cenge medâr ve erbâb-ı harb u kıtâl süvâr olacak at makūlesi iki aydan mütecâviz şâ'ir yüzin görmeyüp zebûn **[84b]** ve bî-tâb olmağla zümre-i sipâh vesâ'ir asker-i nusret-penâh mahallinde meydana atların sürmeğe iktidârı olmadı.

Defterdâr-ı mal olan kimesneye erbâb-ı cenk olan askerî tâ'ifesin zahîre ile yoklamak fazla kalursa mahalline saklamak gerekdir. Bunun dahi tedâriki cümleden elzem ve bu endîşe harb u cenkden ve mahall-i maʿrekeye duhûlden akdemdir. Yohsa dârü'l-harbe birkaç konak girildikden sonra tedâriki müşküldür ve iş sâhibi vaktiyle yetişdirmemişdir. Munfasıl ve âkıbet-kârda şermende ü hacîl olur. Bu dahi lâzıme-i umûr-ı dîn [ü] Devlet-i Aliyye'dendir. Bu maʿrekede ekser askerî tâ'ifesinin cenkde adem-i iktidârına bâʿis ü bâdî tavar makūlesinin tedârik-i zâd u zevâdıdır.

Vech-i Râbi': Bu vech-i selâseden gayrı vech-i râbiʿ ki, hazret-i hüdâ-yı Mennân'ın bu azîmet-i sefer-i nusret-eserde asker-i İslâm'a ihsân eyledüği kuvvet-i kāhire ve ganâîm-i vâfirenin edâ-i hizmet-i lâzıme-i şükründe halkın kusûrı ve şükr-i niʿmet mukābelesinde rûy-i gazâda hilâf-ı rızâ-yı Bârî niçe dürlü şenâ'at ü kabâhata cesâret ve adem-i futûr **[85a]** –îdür. Halkın evvelâ vehmi "Acaba düşmen cisr-i Osek'e dest ü razlık ider mi ? Selâmet ile ubûr olunur mı ?" diyü endîşede iken avn-i Hakk birle düşmenin bu mülahâza hatırına bile güzerân itmemiş. Andan geçüp meymene [vü] meysere Yanık Kalʿası sahrâsında bî-bâk ü bî-pervâ nuzûl olundı. Anlara dahi aʿdâ karşumuzda hâbda iken bir vech ile zarar u gezende çâre bâb olamayup ol gice taburda olan düşmen-i bed-gîrdâr bîm-i cânından karar idüp bî-mehâbâ Raab ve Rayçe sularu üzre cisrler binâ olunup andan dahi ferr ü şevket birle hareket ve Beç'e vâsıl olunca niçe be-nâm kılâʿ ve palankalar dâhil-i kabza-i teshîr ve ganâim-i kesîre ve üsârâ-i gayrı-adide ahz u esîrlenüp sagīr ü kebîr fevka'l-meʿmûl ganâimden müyesser oldı. Ve Beç varoşı dahi defâten urulup anda niçe sûret-i nusret nümâyân oldı. Andan müddet-i medîdeden berü dâmen-i inkıyâdı selâtiniyye göstermemiş Macar tâ'ifesinden birkaç bellü başluları şed? itâʿat ve iki aydan mütecâviz asker-i İslâm'a hidmet idüp Beç Kalʿası dahi metânet **[85b]** ve hîssâtında mânend-i kuvve-girân olduğı gün gibi zâhir ü nümâyân iken altmış gün bilâ-mâniʿ bîm ü hirâs muhâsara olunup, her vechile fethi .....ü'l-emr diyü eltâf-ı kesîre karşuluğunda her sâʿat ve an dergâh-ı hüdâ-yı Mennân'a hamd-ı firâvân ve şükr ü senâ-yı bîgerân lâzıme-i şart-ı vâcibü'l-edâ iken duyulmaz! Hân-ı ihsâna kanâʿat gelmez.! İnsan mazmûnunca Beç Kalʿasın bilâ-minnet dâhil-i havra-i memleket-i İslâm add itdiğimden gayrı hazret-i bârîye lâyık aʿmâlden nükûl ve vâdî-i aceb ve gurûr u küfrân-ı niʿmetde karar ve meşgûl? eyledik. Der-akab sûret-i feth ü zafer müşâhede olunan ahvâle munkalib ve melhûz-ı mütehakkıku-l-husûl? olan âmâl-i emâni ân-ı vâhidde münselib olup, bu mertebe ihsân olunan niʿam-ı celîlenin kadrini bilmeyüp,

mutlak bu kuvvet-i kâhire kendü hareket ve rây u ve tedbîrimizden zuhûr eylemişdir diyü taraf-ı atiyye-i bârî ekser ahvâlimizde ferâmûş olunduğundan hilâf-ı me'mûl bu gün inkisâr-ı hezîmet-i şumûle mazhar oldukda

CEVÂB

Bunda dahi kâmilâne tedbîr bu imiş ki, merâtib-i tarîk-i seferde ne kadar şevâhid-i feth ve zafer cilve **[86b]** -ger olursa cümlesini eltâf-ı Rabb-ı ekbere havâle ve inân-ı semend-i zebân-ı semt-i şükr ü senâya âmâle idüp her an insan olduğı çeşitden kemâl-i acz ve kusûrını fehm ü izʿân itmek imiş. Husûsan zaʻf-ı vucûd-ı insan edille-i kātıʿa ile bâhir u aʿyân idüği maʿlûm olanlar o mankûş-ı zamâ'îr-i ashâb-ı fikret ve erbâb-ı nehîdir. Bu lutf u nakş-ı hasîsmende isnâd idüp ve kâr-ı sehlimiz katı düşvâr oldı.

Yevmü'l-erbaʻâ fî 23 n sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda herkes mütehayyir ü münkesîr leyâl mütegayyir ser-be-ceyb enduh ve efkâr ve çehre-i dil pür güzârı sille-i Hakk şikâf-ı rûzgârdan evkâr iken nâgâh miyân-ı askerde kâfir geldi mandası? cây-gâhı zâhir u peydâ olmağın bu vechile ordu halkı biri birine karuşup niçesi esvâbın tahmîl ve urbalarıyla esîrlerin ve eşyâsın İstolni Belgad'a doğru irsâl ve niçe hezâr vehm ü hayâl ile mütehayyir-i ahvâl-i mezbûrunu mâl olup, asker arasında hayli teşvîş-i perîşân dutunup âkıbetinde aslı olmayup, hemân ordu halkı münâdî ve yağma içün ve baʿzı nekbet-i sekbân makūlesi ibâdu'llâhın emvâl **[86b]** ve eşyâsın gāret ü yağma içün bu gûne melâʿnet oldılar. Fi'l-hakîka etrâf-ı orduda çok rüsvâylık ve çok kimsenin kendüsi helâk ve userâ ve malikini tâlân ittiler. Bu mahalde Silistre Vâlisi Mustafâ Paşa ve Anadolı Beğlerbeğisi Ali Paşa ve bir bir fitne-i mezbûre-yi intifâ içün taʿyîn olunup ol arada yükledüp, ilerü gidenlerden birkaç kimsenin gerîbânı düşirülüp fi'l-hâl tamaʿ-ı şemşîr ve userâ ve emvâli mîrîye girift ve fürûht olundı. Ve niçesinin dahi deve ve katâr ve atı vesâ'ir esvâb ıtlâk olunup, tecmilâtı girift olunup kendüler tahlîs-i cân kaydıyla firâr itmeleriyle anlar dahi fürûht olundı. Ve asla birinin sâhibi baş gösterüp, "Birisi benimdir" dimeğe nutk idemedi. Götüri önünde mîrîden fürûht ittiler. Baʿdehû yine herkes yerlü yerinde karar eylediler. Fitne-**i** mezbûrda çok müslüm**â**n**a** gadr oldı ki, yağma-gerân? niçenin malı ve ..... gāret ve talan? eyledi. Tabire-i fitne-i mezbûr lütf-ı Hakk birle tizcek mündefiʿ oldı. El-ıyâzen billâh az kaldı ki, cümle ordu halkı birbirine gire **[87a]** ve herkes gözi görüp gücü yettüğüni kıra! Bu lutfun hod şükrü bir vechile ezâ olunmaz! Bu cümle hayret ve

kemâl-i vehmden fesât? eyledüği zâhirdir. *Allâhu Tebârek Teʻâlâ Hazretleri bu makūle perîşânlıkdan hıfz eyleye, Amîn* ! Ve bu haber-i melâlet-eser-i melâmet-nümûn birle Telhîsî İsmâʻil Ağa rû-be-râh-ı rikâb-ı hümâyûn oldı.

Yevmü'l-hamîs sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda sipâh ve silahdâr ağaları olan Osmân Ağa ve Ömer Ağa mahall-i maʿrekede nuzretini harb u cenge tahrîz itmedikleri hasebiyle kethüdâları ve kethüdâ **(e)**rleri ve başçavuşları ile çavuşbaşı ağa habsine virülüp yerlerine Ahmed Ağa ve Hasan Ağa sipâh ve silahdâr ağası oldı ve kethüdâ ve kethüdâ erleri başçavuşları dahi tebdîl oldı ve huzûr-ı sadr-ı âlîde ağalara hilʿat-ı hass ve kethüdâ ve kethüdâ erlerine birer kuşaklık hilʿat ilbâs olundı.

Yevmü'l-cumʻa sene minhu menzil-i hûc-ı? sâmineden sonra oturak

Yevm-i mezbûrda bu gün seherî konakcı paşa tûğ ile kalkup bir buçuk sâʿatden sonra saʿâdetlü sâhib-i devlet hazretleri dahi hareket buyurup sekizinci sâʿatde menzil-i mezbûra **[87b**] teşrîf-i nuzûl buyurdılar. Menzil-i mezbûr dûra-dûr olup asker dahi bî-şiʿr? olduğundan yolda hayli sergerdân oldılar. Baʿzısı iki yatsu vaktinde güçile orduya geldi ve bir yerde dahi asla su yoğ idi. Bir yerde sazlık içinde cüz'îce derinti? bulundı. Ânı dahi ilerü gelenler şükr şerbeti makāmında nûş eylediler ve Uyvar Beğlerbeğisi Ali Paşa ilerü ve Uyvar'a muʿaccelen varmak üzre me'mûr oldı ve Kara Mehmed Paşa dümdâr taʿyîn olundı ve Tatar dahi maʿan askeriyle kaldı ve alarga yerde kondı.

Yevmü's-sebt sene minhu

Yevm-i mezbûrda tulûʿ-ı şemsde tûğ ve vakt-i sahve-i küberâda saʿâdetlü sâhib-i devlet hazretleri hareket buyurup ikinci sâʿatde menzil-i mezbûra bir depe üzre karar ve ârâm buyurdı. Ve bu gün yol yanılup ilerüye giden perîşân halkın haddi olmadı. Ekseri Budun'a değin gitti ve rikâb-ı hümâyûn tarafından hırka-i şerîf suyı ile teberdâran-ı sarây-ı atîk kethüdâ geldi ve sâbık Karakulak Hâcı Ahmed Ağa rikâba irsâl olundı ve sâhib-i devlet harzetlerinin kapucular bölükbaşısı ve çaşnigîrbaşısı mahall-i maʿrekede **[88a]** olan zahmdan vâsıl-ı rütbe-i şehâdet oldılar. Ve Anadolı Beğlerbeğisi Ahmed Paşa ve Eflâk Beyi Tata Kalʿası'nı tahrîr içün me'mûr olup lağımcılar ile bir aʿlâ lağım atup burc (u) bârûsın hâk ile yeksân ve içinde olanlar mukaddem firâr itmişler, ancak bî-hesâb cebehâne bulunup cebecibaşı ağa kabz eyledi.

Yevmü'l-ehad sene minhu der menzil-i Bahinik? sâ'at 2

Yevm-i mezbûrda vakt-i tulû'da tûğ-ı âlî rû-be-râh ve ba'dehû hazret-i destûr-ı sâhib-i devlet-i ma'âlî hareket buyurup ikinci sâ'atde menzil-ı mezbûra teşrîf buyurdı. Ve Tata Kal'asın tahrîb iden Ahmed Paşa ve Eflak Beyi gelüp dâmen-bûs-ı harzet-i sadr-ı âlî oldı. Ve bu menzilde bir vîrâne palanka var idi ve Eğri Beğlerbeğisi Kethüdâ Ahmed Paşa bisterimiz? tarafına me'mûr olup eyâleti askeriyle ve kendü tevâbi'iyle bu menzilden rû-be-râh kılındı.

Yevmü'l-isneyn sene minhu menzil be-Bicek sâ'at beş

Yevm-i mezbûrda vakt-i tulû'da hareket ve sâhib-**i [88b]** devlet hazretleri yemeklikde biraz istirâhat buyurup dergâh-ı âlî yeniçeri ağası ma'an bulunmağla mukaddem azîmetleri Estergon olup lâkin doğru Budun'a revâne olmaların ağa-yı müşârünileyh ile müşâvarede istihsân buyurmalarıyla azîmetleri Budun'a doğru tahvîl oldı. Ve vakt-i zuhr mürûrunda menzil-i mezbûra gelindi. Ve bu yolda azîm balçık olup geceden dahi yağmur yağmağıla araba ve deve ve yükli tavar makūlesi hayli usret çekildi. Ve kethüdây-ı sadr-ı âlî bu menzilden doğru Budun'a gitmek üzre me'zûn oldı ve baltacılar kethüdâsı bu menzilden rû-be-râh-ı taraf-ı rikâb-ı hümâyûn kılındı. Ve Komaran tarafından müslüman esîrleri geldi ve Ömer Bey dahi rikâb-ı hümâyûn tarafından bu menzilde orduya vâsıl oldı ve Bicek karyesi hayli ma'mûr idi.

Yevmü's-selâse sene minhu fî 2? …nâm diken? Gölbaşı sâ'at iki

Yevm-i mezbûrda mu'tâd-ı sâbık üzre vakt-i tulû'da hareket olunup ikinci sa'atde menzile gelindi. Ve tûğ-ı âlî, sahrây-ı Budun'a rû-be-râh kılındı ve bu günden cümle **[89a]** askere alay fermân olundı ve Beç'den Yanık'a ve Yanık'dan bu menzile gelince helâk olup yollarda kalan devâbbın hadd u hesâbı yoğıdı.

Yevmü'l-erba'â fî selhin? sene minhu menzil-i Budun sâ'at üç buçuk

Yevm-i mezbûrda sadr-ı âlî alay birle hareket ve üç buçuk sâ'atde sahrây-ı Budun'da va'z olunan ribâgâhına(?) teşrîf buyurdı. Ve ordu halkından niçesi gemi ile rû-be-râh olunmağıla yüz tuttı ve Budun Vâlisi dahi kal'aya gitmeyüp, sahrây-ı mezbûrda otağıyla karar eylediler.

Yevmü'l-hamîs Devriabad? fî 1 sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda cümle vüzerâ, mîrimîrân ve ümerâya, "Askerinizi rûz-ı Kasım'a değin zabt idüp sahrây-ı Budun'da hâzır u müheyyâ tutun" diyü fermân-ı âlî ısdâr olundı. Ve Uyvar'a üç oda taʿyîn ve altı yüz mikdârı yamak dahi taʿyîn olundı ve sipâh ve silahdâr ve tîmâr-ı serdengeçdileri yoklamak fermân oldı. Ve takvimde bu gün şevvâlin ikisi olup lâkin Budunlı hesâbı üzre ibtidâsı oldı ve ordu-yı **[89b]** halk şehire ve ordusı ve bağlar içinde ve köşe be köşe buldukların yerlere bir mertebe doldular ki, kesret-i izdihâmdan yollarda mürüvvet-i cây-ı imkân olmadı.

Yevmü'l-cum'a sene minhu oturak

Bu gün saʿâdetlü sâhib-i devlet hazretleri ordu etrâfını bir mikdâr keşt ü güzâr İlyas nâm mahaldeki Budun Kalʿası'na nâzır bir depe üzerinde biraz ârâm u karar buyurdılar ve askerden bu gün dahi niçesi berren ve bahren rû-be-râh-ı semt-i Belgrad oldı ve Ahmed Paşa'dan kâğıdlarla mîr-kelâm Mehemmed Ağa geldi.

Yevmü's-sebt sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda sipâh ve silahdârın kethüdâ ve kethüdâ erleri tebdîl olup huzûr-ı sadr-ı âlîde hilʿatlar giydi. Ve sâhib-i devlet hazretleri şehre azîmet ve Kara Mehmed Paşa olduğı serâyda istirâhat buyurup ziyâfetten sonra kendülerine bir mükemmel at ve yelkenduz? at pîşkeş virdiler. Baʿdehû andan hareket ve Kral Serânyi? nâm mahalli seyrândanı andan otağ-ı âlîlerine teşrîf ü nuzûl olup bir mikdâr dîvân merâsimi murât **[90a]** kılındı. Ve Tökeli'den kâğıd birle âdemîsi gelüp, "França'nın otuz kıtʿa kalyonu her birinde biner nefer cengâver asker ile Dansigde? sınırına geldi " diyü işitdüğin bildirmiş ve Leh Kralı Tökeli, "Bi gelesin seni çâsâr ile bâ-mürşîd vireyim" diyü haber gönderdiğin bildirmiş.

Yevmü'l-ehad sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda kethüdây-ı hazret-i sadr-ı âlî delü gönüllülerin ale'l-esâme yoklamağa eyledi. Baʿde'l-asr dîvân oldı ve Niğbolu Paşası Estergon'a ve Hersek Paşası dahi Uyvar'a muhâfazaya taʿyîn ve irsâl olundı. Ve Maktûl İbrâhim Paşa'nın muhallefâtın ve civârı ve gılmânı mîrîden fürûht olundı.

Yevmü'l-isneyn sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda kethüdây-ı sadr-ı âlî sekbânların yoklama etdi ve Pespirim[85] Kalʿası'na muhâfazaya taʿyîn olunan Şimetorna Beyi Mustafâ Bey ve Papa muhâfazasında olan Seksar Beyi Ali Bey üzerlerine düşmen gelmezden mukaddem kalʿaları bıragup firâren geldikleri içün ve vakt-i **[90b]** asırda ikisinin dahi otağ önünde boyunları uruldı. Uyvar muhâfazası içün Budun askerinden altı yüz nefer irsâl olundı.

Yevmü's-selâse sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda taraf-ı şehriyârîden kılıç, kaftan ile ..... Silahdâr Şahin Mustafâ Ağa gelüp kendüye istikbâl birle ikrâm u iclâl olundı. Bu tertîb üzre evvelâ seherî kethüdây-ı sadr-ı âlî Ali Ağa sâhib-i devlet hazretlerinin agavât ve delü ve gönüllü askeriyle tablhâne çalarak iki sâʿat mikdârı bir mahalle varup sâyebân kurup silahdâr ağanın kudûmuna mürekkeb oldılar. Bu tarafdan cümle vüzerâ-i izâm, mîrimîrân ve ümerâ ve ahâli-yi dîvân ve cümle erkân-ı saltanat otağ-ı sadr-ı âlîye gelüp, gelmesine muntazır oldılar. Silahdâr ağa dahi otuz kırk kadar âdem ile gelüp mezkûr sâyebânda biraz meks idüp andan dahi kalkup doğru otağa azîmet itmişleriken yolda bi-hasbe'l-iktizâ bir yerde dahi sâyebân **[91a]** kurulup anda dahi kahve ve şerbet içilüp baʿdehû kalkup tabl-hâne ve alay birle otağa müteveccih oldılar. Tabl-hâne sadâsı yakın geldikde ihbâr idince saʿâdetlü sâhib-i devlet hazretleri dahi kallâvî ve erkân kürküyle gelüp otâkda baş çadırda oturan vüzerâ ve mîrimîrân selâm virüp selâm ağası aleyk alup alay çavuşları dahi alkışladılar. Saʿâdetiyle minder üzre teşrîf ü kuʿûd buyurup sağ tarafdan Şam Vâlisi Vezîr Hüseyin Paşa anın altında yeniçeri ağası, dahi alt yanında Silistre Vâlisi Vezîr Mustafâ Paşa, dahi alt yanında Anadolı Beğlerbeğisi Ahmed Paşa sümme ve sümme tertîbleriyle oturdılar. Sol tarafda Vezir Kara Mehmed Paşa, altında Bosna Vâlisi Hızır Paşa anın altında Rumili Beğlerbeğisi Hâce-oğlı Hasan Paşa sümme ve sümme tertîbleriyle sofa üzerinde oturdılar. Eğerçi Rumili sağda oturmak kānūndur, lâkin bu mahalde ona riʿâyet gözetilmedi. Baʿdeh**û** silahdâr ağa otağa karîb geldükde sokaklar açılup sâhib-i devlet yerinden hareket buyurup istikbâl birle **[91b]** sokak yanına değin geldi. Kethüdâ bey, silahdâr ağadan mukaddemce attan inüp baʿdehû silahdâr ağa dahi nuzûl idüp hatt-ı hümâyûnı koynundan çıkarup iki eli üzre tutup sâhib-i devlet hazretlerine doğru birkaç kademe gidüp durdı. Sâhib(-i devlet) dahi ilerü gelüp silahdâr

[85] Metinde "Pestierim "şeklinde yazılmıştır.

ağa dahi hatt-ı hümâyûnı öpüp verdi, sâhib-i devletin eteğin öpüp hilʿatı eline aldı. Hazret-i vezîr-i ekrem dahi hatt-ı hümâyûnı alup öpüp başına koyup koynuna sokdı. Çavuşlar ol mahalde alkışladılar. Baʿdehû silahdâr ağa semmûre kaplu hilʿat-ı fâhireyi sâhib-i devlete tutup, sâhib-i devlet dahi yakasın öpüp giydi. Çavuşlar yine alkışladılar. Baʿdehû silahdâr ağa murassaʿ şemşîri sunup sâhib-i devlet dahi kabzasın bûs idüp yine silahdâr ağa kuşattı. Çavuşlar bu defʿa dahi alkışladılar. Baʿdehû dönüp gelüp baş çadırda minder kenarında ayağ üzre durup hatt-ı hümâyûnı koynundan çıkarup Re'isü'l-küttâb Mustafâ Efendi'ye teslîm eyledi. Hatt-ı hümâyûn bir mühürlü kîse içinde **[92a]** kâğıttan çıkarup ve birer birer yağını çözüp, hatt-ı şerîfî kîsesinden ihrâc idüp, tevkîr-i taʿzîm birle sâhib-i devlete sundı. Sâhib-i devlet dahi alup, açup, bir cüzi gözden geçürüp yine re'is efendiye virdi. Müşârünileyh dahi alup hüzn-i? tam ve lehçe-i şîrîn edâ birle ser-tâ-be-kâdem kıraʿat idüp kalem-i hümâyûndan sâdır olan kelimât-ı hikmet-simâtı dahi sonunda okuyup tamam oldukda diyü şurubu devşirüp? sâhib-i devlete virdi, çavuşlar alkışladılar. Baʿdehû sâhib[-i devlet] alup koynuna hızr-ı cân gibi kodı. Baʿdehû silahdâr ağaya semmûre kaplu hilʿat-ı fâhire ilbâs ve tevâbiʿinden otuz beşer nefere değin hilʿat kuşaklık giydirdiler. Otağ içinde mahsusen kurulan çerke ve çadırlarına gönderildi. Baʿdehû cümle vüzerâ ve mîrimîrân ve ümerâ ve erkân-ı saltanat ve âhâli-i dîvân şeref-i dâmen-bûs-ı hazret-i sadr-ı âlî ünvân ile mesrûr u handân oldılar. Baʿdehû kîş kîş? olup sâhib-i devlet dahi saʿâdet ile içerüye teşrîf-i hareket buyurdılar ve sâhib-i devlet hazretlerini obaya itʿâm içün **[92b]** silahdâr ağayı daʿvet ve baʿde't-taʿâm kendüye bir çukaya kaplu semmûr kürk ilbâsıyla ikrâm buyurdılar ve silahdâr ağadan bir iki sâʿat sonra saʿâdetlü kā'imakām paşa hazretleri tarafından baʿzı hedâyâ birle Telhîsî Murtaza gelüp, harem-i hümâyûnun Belgrad'dan kıble kışlakına hareket eyledüğin haber virdi ve sâhib-i devlet hazretleri mezbûra bir kuşaklık hilʿat ilbâs buyurdı ve ordudan bu gün bu gice dahi çok âdem revân oldı.

Yevmü'l-erba'â sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda hân olan Murâd Girây Sultân huzûr-ı sadr-ı âlîye daʿvet olunup kendüsi gelmek üzre iken yanında olan evlâd ve Nureddîn ve sultânlar vesâ'ir kad?-nümâsı, "Bu mahalde varmanız mahall-i hatardır. Elbette gitmezsiz!" diyü iğvâ ve adû ve kudûmunı ilkā eylemeleriyle mezbûr dahi bîm-i canından nümâriz idüp, "Bu güne varamam" diyü irsâl-i peyâm eyledi. Sâhib-i devlet hazretleri dahi fi'l-hakīka daʿvete icâbet idüp gelmiş olsa kendüye ekremden gayrı maʿnâ-yı melhûzî mutasavvir değil idi.

Hoş imdi diyüp, berit-i hân olmağa lâyık kimesne tecessüs olunup, **[93a]** Kırım'dan sonra Hâcı Girây Sultân cümleden enseb ve anın hân olması rey-i sevâb-ı nümâya akreb olmağla ana tevcîh olunmak üzre karar virildi ve Seksar Sancağı Bey'e tevcîh ve huzûr-ı âlîde bir hilʿat-ı fâhire ilbâs olundı.

Yevmü'l-hamîs minhu sene Oturak

Yevm-i mezbûrda rikâb-ı hümâyûn-ı şehriyârîden altmış top hilʿat-ı fâhire-**i** mütenevviʿa ki, silahdâr ağayla gelmişdi, altmış aded kürk-i semmûr ile maʿan hazır u âmâde olup hazret-i sadr-ı âlî hazretleri huzûrunda Vânî Efendi ve vüzerâ-i mîrimîrân ve ümerâya ve yeniçeri ve sipâh ocaklarına ve âhâli-i dîvâna yüz dokuz yalnız kürksüz hilʿat ilbâs olundı. Defteridir ki, aleʿl-esâmî:

Vânî Efendi Ferrâce* kaplu kürk semmûr aded 1	Berây-ı Vâlî-i Şam Hüseyin Paşa hil'at-ı hassü'l-hass semmûr kürk aded 1	Berây-ı Vezîr Kara Mehemmed Paşa hil'at-ı hassü'l-hass… semmûr aded 1	Berây-ı Ağâ-yı Yeniçeriyân dergâh-ı âlî hil'at-ı hassü'l-hass… semmûr aded 1
Berây-ı ahâlî-i Silistre Mustafâ Paşa hil'at-ı hassü'l-hass bâ-post semmûr aded 1	Berây-ı Vâlî-i Bosna Hızır Paşa hil'at-ı hassü'l-hass semmûr aded 1	Berây-ı Mîrimîrân-ı Anadolı hil'at-ı hassü'l-hass aded 1	Berây-ı Mîrimîrân-ı Rumili hil'at-ı hassü'l-hass aded 1
Berây-ı Mîrimîrân-ı Karaman hil'at-ı hassü'l-hass aded 1	Berây-ı Mîrimîrân-ı Sivas Halîl Paşa hil'at-ı hassü'l-hass sevb 1	Berây-ı Mîrimîrân-ı Maraş Ömer Paşa hil'at-ı hassü'l-hass aded 1	Berây-ı Mîrimîrân-ı Haleb Bekir Paşa hil'at-ı hassü'l-hass aded 1

* Metinde sehven "çukaya" yazılmıştır.

Berây-ı Mîrimîrân-ı Emîr Paşa hil‘at-ı hassü’l-hass aded 1	Berây-ı Mîrimîrân-ı …… hil‘at-ı hassü’l-hass aded 1	Berây-ı Mîrimîrân-ı Livâ-i Paşa-i Hüdâvendigâr hil‘at-ı hassü’l-hass aded 1	Berây-ı Mutasarrıf-ı Livâ-i Saruhan hil‘at-ı -hass aded 1
Berây-ı Mutasarrıf-ı Livâ-i Hamid Hasan Paşa hil‘at-ı -hass aded 1	Berây-ı Mutasarrıf-ı Livâ-i Bolu Hüseyin Paşa hil‘at-ı -hass aded 1	Berây-ı Mutasarrıf-ı Livâ-i Ankara Ali Paşa hil‘at-ı -hass aded 1	Berây-ı Mutasarrıf-ı Livâ-i Aydın Ahmed Paşa hil‘at-ı -hass aded 1
Berây-ı Mutasarrıf-ı Livâ-i Teke Ali Paşa hil‘at-ı -hass aded 1	Berây-ı Mutasarrıf-ı Livâ-i Menteşe Mehmed Paşa hil‘at-ı -hass aded 1	Berây-ı Mutasarrıf-ı Livâ-i Kayseriye Dilâver Paşa hil‘at-ı -hass aded 1	Berây-ı Mutasarrıf-ı Livâ-i İçil Abdulmû‘în Paşa hil‘at-ı -hass aded 1
Berây-ı Mutasarrıf-ı Livâ-i …. Ahmed Paşa hil‘at-ı -hass aded 1	Berây-ı Mutasarrıf-ı Livâ-i Çirmen Hasan Paşa hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mutasarrıf-ı Livâ-i Eskişehr İbrâhim Bey hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mutasarrıf-ı Livâ-i Karahisâr Ömer Bey hil‘at-ı hass aded 1
Berây-ı Mutasarrıf-ı Livâ-i Hüseyin Bey hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mutasarrıf-ı Livâ-i Eski İl İsmail Bey hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mutasarrıf-ı Livâ-i Kırşehr Mevlüd Bey hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mutasarrıf-ı Livâ-i Beyşehr Şehzuvarzâde hil‘at-ı hass aded 1
Berây-ı Mutasarrıf-ı Livâ-i Akşehr	Berây-ı Mutasarrıf-ı Akasaray	Berây-ı Mirlivâ-i Mustafâ Bey	Berây-ı Osmân Bey Mirlivâ-i Canik

Hüseyin Bey hil‘at-ı hass aded 1	hil‘at-ı hass aded 1	hil‘at-ı hass aded 1	hil‘at-ı hass aded 1
Berây-ı Mirlivâ-i Çorum hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Alişan Bey Mirlivâ-i Divriği hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mirlivâ-i Bozok hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Ömer Bey Mirlivâ-i Arapgir hil‘at-ı hass aded 1
Berây-ı Mirlivâ-i Malatya hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mirlivâ-i Ayıntab Mehmed Bey hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Yusuf Bey Mirlivâ-i Kars hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mirlivâ-i …. hil‘at-ı hass aded 1
Berây-ı Süleymân Bey Mirlivâ-i Alaiye hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı İbrâhim Bey Mir-i Mısr? hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Dilaver Bey Mirlivâ-i … hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mustafâ Bey Mirlivâ-i Tırhala hil‘at-ı hass aded 1
Berây-ı Mirlivâ-i Üsküb hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mirlivâ-i Avlonya Musli Bey hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Hüseyin Bey Mirlivâ-i İskederiye hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mirlivâ-i Alacahisâr hil‘at-ı hass aded 1
Berây-ı Hüseyin Bey Livâ-i Selanik hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mirlivâ-i Varadin hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mirlivâ-i İzvornik hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mahmûd Bey Mirlivâ-i Sirem hil‘at-ı hass aded

			1
Berây-ı Mehmed Bey Mirlivâ-i İstolnibelgrad hil‘at 1	Berây-ı Mehmed Bey Mirlivâ-i Novgrad hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mirlivâ-i Koban hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Vâli-i…. Mirlivâ-i Mohaç hil‘at-ı hass aded 1
Berây-ı Hızır Bey Mirlivâ-i ( ) hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mehmed Bey Mirlivâ-i () hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı İbrâhim Bey Mirlivâ-i () hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mirlivâ-i …. hil‘at-ı hass aded 1
Berây-ı Mirlivâ-i Göni(?) hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mirlivâ-i Seksar hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mirlivâ-i Andaze(?) hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mirlivâ-i …. hil‘at-ı hass aded 1
Berây-ı Mirlivâ-i Hatvan hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Mirlivâ-i … hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Ağa-i Sipâhiyân hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Silahdâr kâtib ve çavuş ve kethüdâ-i sipâhiyân hil‘at-ı kuşaklık aded 3
Berây-ı Ağayân-ı Sipâhiyân hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı Kethüdâ-i Kâtibân, çavuş Kethüdâ-i…….. hil‘at-ı kuşaklık aded 3	Berây-ı Ağayân-ı aşağı bölük hil‘at-ı kuşaklık aded 4	Berây-ı Dergâh-Âlî-i Yeniçeriyân hil‘at-ı hass aded 1
Berây-ı Kethüda-i	Berây-ı Ağa-i	Berây-ı Ağa-i ….	Berây-ı kadı-i ordu

zağarcı ve saksoncubaşı Çavuş ve muhzır ağa ve divân çavuşân-ı zımmiyân ve … Neferen:7 hil‘at-ı hass aded 5 kuşaklık aded 2	Cebeciyân hil‘at-ı hass aded 1	hil‘at-ı hass aded 1	hil‘at-ı hass aded 1
Berây-ı defterdâr efendi hil‘at-ı hassü’l-hass aded 1	Berây-ı nişâncı efendi hil‘at-ı hassü’l-hass aded 1	Berây-ı reis efendi hil‘at-ı hassü’l-hass aded 1	Berây-ı emin-i defter efendi hil‘at-ı hassü’l-hass aded 1
Berây-ı tezkire-i evvel hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı tezkire-i sânî hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı mevkufâtî hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı mukabele-i süvâri hil‘at-ı hass aded 1
Berây-ı mukabele-i piyâde hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı rûznâmçe-i evvel hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı muhâsebe-i evvel hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı muhâsebe-i Anadolu hil‘at-ı hass aded 1
Berây-ı serçavuşân hil‘at-ı hass aded 1	Berây-ı çavuşân-ı selâm-ı sadr-ı alî hil‘at-ı kuşaklık aded 1	Berây-ı imâm-ı sadr-ı alî hil‘at-ı kuşaklık aded 1	Berây-ı ser-gulâm-ı baki hil‘at-ı hass aded 1

Berây-ı tezkire-i maliye hil‘at-ı kuşaklık aded 1	Berây-ı odâ-i … hil‘at-ı kuşaklık aded 1	Berây-ı sancakdârân-ı sadr-ı alî hil‘at-ı kuşaklık aded 1	Berây-ı Voyvada-i Eflak ve Boğdan hil‘at 2
Berây-ı…….. hil‘at-ı kuşaklık aded 2			
YEKÛN			

Hil‘at-ı hassü’l-hass bâ-post semmûr aded 1	Ferrâceye kaplu semmûr aded 1	Hil‘at-ı hassü’l-hass aded 23	Hil‘at-ı hass aded 67	Hil‘at-ı Kuşaklık aded 22	Cem’ân Mütenevvi’â ……semmûr 112

[94b] Müceddeden Hân olan Hâcı Giray Sultân’ın ilbâs-ı hil‘at olunduğudur .

Mezkûr Hâcı Girây Sultân, Vezîr Kara Mehmed Paşa’nın otağında daʿvet-i müterakkıb ve muntazır iken hazret-i vezîr-i mekremet-penâh tarafından müşârünileyhe daʿvet içün Şeyhoğlı Bekir Ağa rû-be-râh kılındı. Mümâileyh dahi beş on nefer Tatar ile süvâr olup sokakdan içerü girüp sâyebân altında nuzûl eyledi. Ol mahalde sâhib-i devlet hazretleri dahi sofa altında bulunup Hân sofa üzerinde birbiriyle muʿânika buyurup, geçüp minder üzerinde oturdılar ve Vânî Efendi dahi hazır-ı biʿl-meclis idi. Bir mikdâr musâhabetten sonra kahve ve şerbet ve buhûr gelüp, baʿdehû sâhib-i devlet “Kürk” diyüp, ser-â-sere kaplu mintan semmûr kürk ve üzerine dahi bir üst ser-â-ser geçürilüp, giyecek mahalde Vânî Efendi duʿâ idüp, baʿdehû giydirildi ve devletlü sâhib-i devlet hazretleri, “Şevketlü pâdişâhımız hazretleri **[95a]** size Kırım Hânlığını ihsân buyurdı” didi ve miyânına bir murassa‘ şemşîr, bir aʿlâ tir-keş kuşatıldı. Baʿdehû devletlü vezîr-i âlimikdâr hazretleri, “Birâder inşa’llâhu Teʿâlâ hazretleri şimdiden sonra safânızı? salıverirsin” diyü tenbîh buyurdılar ve Vânî Efendi dahi tekrâr duʿâ eyledi. Baʿdehû mükemmel bir tay, bir donanmış at sofa kenarına keşîde kılınup sâhib-i devlet hazretleri dahi mukaddemce varup, sâyebân direkleri gāyetinde durup, hân dahi suvâr olup, at üzerinden vedâʿ ve

teşyiʿ olunup, re’is efendi ve çavuşbaşı ağa önüne düşüp, tûğlar dibine varup, selâmlayup çavuşbaşı ve dîvân çavuşları Tatar ile önlerine düşüp, Kara Mehmed Paşa otağına îsâl idüp daʿvet eylediler. Ol mahalde hânın oğlı gelüp tizce hazır bulunmağla büyük tezkereci anda bulunup ve kürki dahi mûmâileyhin kāmetine hisyan?..... olmağın sırtından alup **[95b]** giydirildi ve Bekir Ağa’ya Hânın kapu kethüdâlığı içün huzûr-ı âlîde bir hilʿat-ı hass ilbâs olundı. Ve bu gün Hân hazretleri karşu yakaya ubûr idüp, Peşte’ye bir buçuk sâʿatlik menzilde çadırın kurdırup, karar eyledi ve asker-i Tatar-ı encüm-şümâr dahi evvel be evvel Hânın yanına revân olmağa başladılar ve Hân içün, tûğ ve sancak tedâriki fermân olundı. Ve bu gün Şimetorna Sancağı Beyi ve Savanlık?(Sonluk?) Sancağı Beyi ve Şebeş-Lugoş Sancağı Beyi tevcîh olınup, huzûr-ı âlîde hilʿatlar ilbâs olundı. Kırım hânı müceddiden oldukda taraf-ı saltanatdan kendüye virilen eşyâdır ki, zikr olunur:

Kırmızı kadifeye kamançeye ki, altun düğmeli, kaplu semmûr kürk, semmûr kürk semûr ser-â-sere kapludur.

Murassaʿ şemşîr (1) murassaʿ hançer (1) mükemmel tüllü? dîvân rahtlı ..... at nakdiye (1000) altun bu defʿa hân hazretlerine hançerden mâʿadâsı virildi. Ancak kapânçe yerine ser-â-sere kaplu **[96a]** kürk ve Bahâdır Ağa dahi müşârünileyhin vezîri yaʿni kethüdâsı taʿyîn olundı.

Yevmü’l-Cum‘a sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda hân hazretlerine iki aded tûğ ile bir alemli sancâk hâzır olup, mîr-i alem ağa ve hazinedârbaşı ve teşrîfâtı ve sâhib-i devlet hazretlerinin mehterbaşı tabl-hâne ile maʿan getürüp Peşte yakasında olan ordusuna nakl u teslîm eylediler. Avâid içün kānûn üzre virecekleri akçe ve hilʿat hâzır bulunmamağla kendüsü kendü ki kürki fakat mîr-i alem ağaya giydirüp, bâkīleri bâkīye konuldı ve silahdâr-ı şehriyârî içün vüzerâdan ikişer kîse ile birer donanmış at ve eyâlet sâhibi mîri-mîrândan birer kîse ile birer donanmış at virilmek fermân olunmağın mûcibince herbirisi gönderüp âdemiyle bile teslîm ittiler. Ve asker-i Tatar cümle koşularıyla hânın yanında fevc fevc gitmek üzre cisrden ubûr eylediler.

Yevmü’s-sebt sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda silahdâr ağa ve Telhîsî **[96b]** Murtaza Ağa ve Ömer Bey rû-be-râh-ı taraf-ı rikâb-ı hümâyûn oldı. Bu defʿa kethüdâ bey gitmeyüp birkaç ağa ve alay çavuşı

ve bir beg teşyîʻ içün taʿyîn olundı. Ve re'is efendi hânlık berâtını bu gün hâna götürüp teslîm eyledi. İbtidâ hân olanlara re'is efendiler berâtını götürdükde bir semmûr kürk ve bir esb-i mükemmel ve bin beşyüz nakd guruş virmek kānûn-ı kadîmdir. Ve Leh'den Uyvar beşlüleri bir bellü başlı dil tutup getürdiler. Getürenlere hilʿat ihsân virildi ve kâfirin Uyvar'a gelmesin ihbâr itmeleriyle Rumili Beğlerbeğisi Hasan Paşa eyâletiyle Ciğerdelen tarafından muhâfazaya me'mûr olup gitti. Ve Uyvar tarafına on beş nefer topçu orduda olanlardan gönderildi.

Yevmü'l-ehad sene minhu oturak

Bu gün maʿzûl hâna dört yük akçe saliyâne? ve Nureddîn Saʿâdet Girây'a yetmiş bin akçe sâliyâne ihsân olunup, sâhib-i devlet ağalarından Mühürdâr Mehemmed Ağa **[97a]** taʿyîn ve mezbûrlarıyla maʿan Yanbolı'ya irsâl ve Eğri[86] Beğlerbeğisi Ahmed Paşa orduya vâsıl oldı ve devletlü vezîr-i âsaf-nazîr hazretlerinin harâc-ı şerîfleri gice şiddet-i barutdan fi'l-cümle inhirâf ender olmağın Veli Bey atlıçesine tahrîk-i rikâb-ı semend-i azîmet buyurdılar ve mîrîde olan şaʿîrden orduda olanlara her biri beş pâraya olmak üzre fürûht olunmak içün fermân-ı âlî ısdâr olup, legleg çadırı kurbunda fürûht eylediler.

Yevmü'l-isneyn sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda Telhîsî İsmâʿil Ağa beyler ile Tuna'dan Belgrad'a rû-be-râh kılındı. Ve Eğri Paşası Ahmed Paşa, Tökeli İmre yanına me'mûr ve irsâl olundı. Ve Budun'ın Gurebân kethüdâsı Peç? altında maʿreke Korezki? (Korefka?) kuşluk vaktinde firâr ve Salı gün kableʿz-zuhûr Budun'a vâsıl oldı. Hele mukaddemce metâʿ-ger ağaya, "Cânı dest-i aʿdâdan halâs eyledim" diyü hânesinde karar eyledüği beyne'l-halk zâhir u âşikâr ve maʿlûm-ı hazret-i âsafî olmağla sıyâneten ibret içün, otak önünde boynu urılup defter-i hayatı dürüldü ve İstolni Belgrad Beyi **[97b]** beyzâdeye Bosna pâyesiyle paşalık ile bir tûğ dahi sadaka vü inâyet olundı. Ve Budun'a uburlarıyla vâfir cebe-hâne-i hazen sahk olundı. Ve bu gün çelebî olan Ahmed Ağa ile hân hazretlerine iki binek şerîfî altun irsâl olundı ve Uyvar Paşası tarafından bir kapudân iki nefer dil olmak üzre geldi getürdiler. Getürenlere hilʿat u ihsân virildi ve Tökeli tarafından dahi iki limye? deli geldi. Ve yine bu gün Uyvarlı bir Nemçe dil getirdiler. Bunlar dahi hilʿat ve inʿâm(a) mazhar olup girü gittiler. Ve bu diller cümlesi kâfirin gelmesin haberin virdiler ve bu

[86] Metinde "Egve" şeklinde yazılmıştır.

gün gelince Uyvar Estergon'a beş bin mikdârı yamak yeniçeri irsâl olundı. *Allâhu Teʿâla Hazretleri mansûr ve düşmen-i dîni makhûr eyleye, Amîn* **!**

Yevmü's-selâse sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda Rumili Beğlerbeğisi tarafından biriyle deli gelüp Estergon'dan dahi iki dil ve Uyvar'dan bir dil gelüp, getürenlere hilʿat ve ihsân virildi. Ve düşmenin gelmesi ve Estergon ve Ciğerdelen üzerine kasdı mukarrer olmağla Budun Vâlisi Kara Mehmed Paşa eyâleti askeriyle ve Silistre Vâlisi Vezîr Mustafâ Paşa ve Karaman Beğlerbeğisi **[98a]** Şişman Mehmed Paşa ve Sivas Beğlerbeğisi Halîl Paşa eyâletleri askeriyle Ciğerdelen üzerine me'mûr olup, vakt-i asra değin cümlesi rû-be-râh oldılar. Ve Tatar hân dahi koşılarını ve hastaların ve mücrimlerin memleketine yollamak üzre idi. Kendüsi sebukvâr asker ile hâzır u müheyyâ olup dururdı ve Bosna Vâlisi Hızır Paşa dahi eyâleti askeri ile meʿmûr oldı.

Yevmü'l-erbaʿâ sene minhu oturak

Bu gün cümle eyâlet askerine, "Hâzır u âmâde olsunlar! Estergon'da kendim yoklama iderim!" diyü tenbîh ü teʿkîd olındı. Ve, "Sipâh ve silahdâr ve aşağı bölükler hazır olsunlar" diyü tenbîh oldı. Uyvar Beğlerbeğisi kâfirin bir mikdârını Uyvar askeriyle kırup, iki dil tutup, irsâl eyledi. Getürenlere ihsân ve hilʿat virildi. Ve Silistre Vâlisi bu gün ordudan çıkup gitti. Ve baʿde'z-zuhûr saʿâdetlü sâhib-i devlet süvar ve giden paşaları uzakdan temâşâ eyledi. Ve bu gice Avlonya Eyâleti beyîsi dördünc**i** sâʿatde gelüp düşmen-i dînin kesret ü fetretin? nakleyledi ve Ciğerdelen'e dört buçuk sâʿatlik yer olduğın beyân eyledi. Ve ol sâʿat kethüdâ ve re'is efendi huzûr-ı sadr-ı âlîye varup, bu ahval-**i** mezkûrı haber virdiler. Ve Tatar hân çelebî ulak irsal olundı. Bu gün hân vezîri Bahâdır Ağa'ya sâhib-i devlet iltifâten **[99a]** yüz altun ihsân buyurdı ve sâbık hânın oğulları Alp Girây ve Hüsam Girây ve Kırım'da kalgay olan Tohtamış Girây Sultânlara sâlyâneler ihsân olundı.

Yevmü'l-hamîs sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda Estergonlı iki nefer dil getürüp mazhar-ı hilʿat ve ihsân oldılar. Mezbûr dillerin takrîrleri, "Kâfir-i duzâh-karar bî-had ü bî-şümâr Ciğerdelen'e karîb geldi" diyü pâdişâh? güzâr oldılar ve bu gün âfitâb-ı eltâf-ı yezdânî tâliʿ-i kevkeb-i iʿtâf-ı Rabbânî lâmiʿ olup, Estergon altında Ciğerdelen sahrâsında küffâr-ı bed-girdâr ki, fi'l-

evvel sade süvâri askeriyle gelüp Ciğerdelen'in karavulhânesin zabt idüp, Ciğerdelenliden Kara Mehmed Paşa'ya feryadçı gelmekle yanında olan asker-i nusret-me'aseriyle düşmen-i dîne mukābil olup ve Rumili Beğlerbeğisi Hocazâde Hasan Paşa duʿâ idüp, el yüze çalınca Sirem [ü] semendim? sancakları gāzîleriyle çarkacı oldukları cephede küffâra hucûm ve der-akab mezkûr paşalar ile olan leşker-i İslâmiyân gönüllileriyle seyl-i seyf olup, umûm üzre bâd-ı sarsar misâl düşmene öyle hamle-i dilîrâne eylediler ki, ve emlâk-i? evvelîde düşmen-i dîni hayret alıp, mukavemete âciz olmağla ol ânda aʿdâ-i dînin piyâde ve süvârisinden kırk bin askeri olmak üzre gelmişlerdi. On beş yigirmi bin mikdârı tuʿme-i şemşîr olup, firâr iden küffârı iki sâʿatlik yerde olan tabur-ı makhûrine dek taʿkīb eylediler ve önlerine asla karşu durur olmayup bu kadar mâl-ı ganâim ve nusret ü zafere muvaffık oldılar. Ve'l-hâsıl bir iki sâʿatlik menzil ol deşt-i pür münâdır? küşte-i **[99a]** aʿdâdan püşteler oldı. Elhamdüli'llâh sümme'l-hamd hazret-i Barî asker-i İslâm'ın husûsen hazret-i vezir mecrûhü'l-fuâdın merhamet ve leşker-i muvahhidîn iʿânet-i bârî kılup, bu gün eltâf-ı feth ü zaferile şâd ve vîrâne dilleri âbâd buyurdı.

Yevmü'l-cum'a sene minhu oturak

Bu gice dün evvelâ sûret-pezîr âyîne-i zuhûr olan ahvâl-i nusret-iştimâli Yanya mutasarrıfı Ahmed Paşa, Kara Mehmed Paşa tarîkından kâğıd gelüp huzûr-ı sadr-ı âlîye dördüncü sâʿatde vusûl buldı. Ve bu gün Budun Kalʿası'nda top şenliği etdiler ve Hân hazretlerine hâzır u âmâde olması içün fermân gitdi ve Tökeli İmre'ye dahi ki Göle? altında idi, haber-i mezbûrda bî-hâber âmâde olmaları içün kâğıd birle âdem irsâl olundı vardı, azîm meserret vâkıʿ oldı.

Yevmü's-sebt sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda hân hazretleri sebük-bâr-ı **a**sker-i Tatar ile vâhid? menziline varmak üzre revâne oldı. Ve baʿde'z-zuhr aʿdâ-i Üngürüs'den alınan bayrak ve tabl ve kös menhûsları bin kadar kelle ile Tuna'dan sefîne ile gelüp, kelleden gayrısı arabalara tahmîl ve otağ-ı sadr-ı âlîye ihzâr ve sokaklar açılup bayraklar, kösler maʿrûz-ı huzûr-ı âsafî kılındı. Leh Kralının kendi bayrağı ki, kırmızı ve beyaz derâyîden? idi, maʿan almışlar getürmüşleridi. Getürenlere dört hilʿat ve ihsân virildi. Ve bu gün Bekir Paşa ve Şam Vâlisi Hüseyin Paşa hasta olmağla kethüdâsı Mürtezâ Ağa ve Mısırludan bin nefer

tüfenk-endâz Dilâver Kara Mehmed Paşa'ya irsâl olundı. Ve bu gün baʿde'z-zuhr asker-i İslâm inhizâm vâkıʿ olduğı mağribde şuyuʿ buldı.

[99b] Yevmü'l-ehad sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda Kara Mehmed Paşa tarafından asker-i İslâm'ın iyâzen-billâh-ı teʻâlâ peyâm-ı melâlet-encâmın ve herkesin andelîb-i sürûr-ı derûnı âşiyâne-i dilden tard olup, fermân-ı hazret-i izîd-i müteʿâli ve irâde-i müstelzimü'l-vâkıʿ muhavvelü'l-ahvâl ile devr-i neşîrden? vâkıʿ olan nusret-i garîbden ne mertebe şarâb-ı gûn-â-gûn asafî mertebe havâlî kılup, iyânen-billâh leşker-i hemdem ve cünüd-ı umûm vâsıl oldı. Sûret-i zâhirede müşâhede-i dîdâr-ı itibâr-ı inhizâm bu vechle be-dîdâr olmuş ki, mukaddemâ gelüp, "Münhazim olan küffârın çarkasın tamamen topsuz salt sebük-bâr asker imiş ki, Osmânlu askeri tecessüs idemez?" diyü mağrurâne keşt ü güzâr iderler iken, tevfik-i ilâhî refîk-i rahmeti? Olup, nesîm-i nusret ü zafer taraf-ı İslâmiyâna tenessüm ve vezân idüp, bir an içinde bu kadar bin kâfir-i bî-dîni cisr-i ser-tîz-i tîğden güzârân eyledi. Ve bu defʿa ise asker-i İslâm ile ol tertîb üzre dahi niçe müretteb alay ile dahi ziyâde asker ile gelüp asker-i İslâm dahi evvelki hâle kıyasla leşker-i aʿdâya ve kalb-i düşmene hucûm eyledi ki, düşmen iki şakk olup güya bir ırmak derya içine karışur şeklinde leşker-i bî-şümâr adüvvün ortasında kalup, civânbâr ba'dehû cenûd-ı İslâm'ı küffâr bi-tamam ihâta kılup, biraz cenk olup, süvârî olup, at döne kādir olanlar kimi Unna? suyuna ve kimi Estergon'a doğru firara yüz tutup, külliyet ile inhizâm vâkıʿ olup, bu su-ʿi tedbîr muhâlif-i takrîr olup niçe ümmet-i Muhammed sahbâ-i **[100a]** şehadeti nûş ve niçesi dahi şuʿûr-ı karârı ferâmuş idüp Estergon köprüsüne gelenlerden bir mikdârı mürûrda cisrlerin bir iki tonbazl bâr girân-ı hucûm-ı huyûl askere tahammül idemedüğünden şikeste ve halk bu ahvâlden dem-beste olup küffâr ise taʿkîb ile sûret-i harb u katle âb u tâb virerek hayli asker-i İslâm gark-âb-ı lücce-i şehâdet ve bir mikdârı dahi reh-yâb-ı semt ü selâmet olmuşdur. Bu arada müteʿayyin ü maʿlûm kimesnelerinden Hızır Paşa ki, Bosna Vâlisi'dir ve Sivas Beğlerbeğisi Halil Paşa şehîd; Silistre Vâlisi Mustafâ Paşa ile Niğbolu Paşası Arslan Paşa mechûl ve nâ-bedîd olup züʿemâ ve erbâb-ı tımardan dahi ceʿr-i nûş-ı şehâdet olanlar bî-şümârdır. Rumili Beğlerbeğisi Hasan Paşa dahi andan cüdâ düşüp ahar bir araba ile vakt-i zuhrda orduya gelüp sâhib-i devlet hazretlerine buluşdı. Hünerler itmiş gibi serdârını bıragup çıkageldi ve bozulan askerden bu gün bu gice uryân u giryân orduya gelmeğe başladılar. Ekseri piyâde ve mecrûh idi ve çelebi ulak dahi merhûm oldı ve Ciğerdelen palankasında

birkaç bin ibadullâh var iken küffâr palankayı ateşe urup, bu kadar mahlûk feryâd u figân iderek yanup duhân gibi sûy-ı semâya revân oldı. Bu bâbda zuhûr iden ahvâl adem-i kusûr-ı himmet-i serdâr-ı mezkûr idi. Sûʿ-i tedbîr ile sûret pezîr oldı. Bu palanka-i mezbûrda olanlar vire etmişken kabûl itmeyüp, böylece yakdı.

Yevmü'l-isneyn sene minhu oturak Teşrin-i evvel

Yevm-i mezbûrda Eflak Boğdan ıydiyyesi içün ilbâsı muʿtâd olan hilʿatları virildi. Beş kuşaklık ve beş aʿlâ Eflak'a **[100b]** beş kuşaklık ve dört aʿlâ Boğdan'a olmak üzre kaftancı başıya defteri virülüp kapu kethüdâsına teslîm olundı. Ve Kütahya Beğlerbeğisi Ahmed Paşa'ya Bosna Eyâleti ve Hamid Paşası Hasan Paşa'ya Kütahya Eyâleti ve Bolı Paşası Hüseyin Paşa'ya Sivas Eyâleti ve İçel Paşası Abdulmuʿîn Paşa'ya Karaman Eyâleti tevcîh olunup huzûr-ı sadr-ı âlîde hilʿat-ı hassü'l-hass ilbâs olundı. Ve münhezim olan askerden bâkī kalanları perîşân-hâl birer ikişer orduya mülhak oldılar ve Yanya alay beğisi Beç muhâsarası metrisinde pesendîde-i sadr-i âlî olacak mertebe hizmetde bulunmağın Yanya Sancağı Beyliği tevcîh ve Yanya alaybeyliği Kaplan Çavuş'a ihsân olunup birer hilʿat-ı fâhire ile kesb ü surûr u câvid eylediler. Ve Bekir Paşa, Kara Mehmed ile maʿan olmak üzre dört beş gün Estergon'da olan asker-i müstemidîde-i muhâfız kılmak içün fermânıyla taʿyîn olundı ve tekrâr Kara Mehmed Paşa gelmesi içün âdem irsâl olundı ve Rumili elviyelerinden İlbasan ve Delvine ve Yanya sancaklarının züʿemâ ve erbâb-ı tîmârları Estergon muhâfazasına taʿyîn olundı ve bu gün kalkup rû-be-râh olup gittiler.

Yevmü's-selâse sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda Estergon'da olan muhâfazada olan Kara Mehmed Paşa gelüp hazret-i vezîr-i ekremin dâmen-i devlet-i me'nûsın bûs idüp bir mikdâr musâhabet, akabinde gidecek mahâlle kendüye bir semmûr kürk ilbâs olundu. Ve bu gün Anadolı Beğlerbeğisi Hasan Paşa ve Tımışvar Beğlerbeğisi Hasan Paşa eyâletleriyle ve cebecibaşı ağa bir mikdâr cebehâne ile ocak tarafından saksoncubaşı ile zenberekcibaşı yeniçeri odalarıyla Estergon'a gönderildi. Ve bu gün Estergon şeyhi gelüp, harzet-i sadr-ı âlîye buluşup, küffârın haberin arzeyledi. Ve bu Salı gecesi Tökeli İmre'den âdem birle ve bir Leh dil geldi. Takrîri, keyfiyet-i kıtâle müşʿir oldı.

Yevmü'l-erba'â sene minhu oturak

[101a] Ve bu gün Kara Mehmed Paşa ve Rumili ve Bosna Beğlerbeğisi huzûr-ı sadr-ı âlîye gelüp müşâvere olundı. Kul Kethüdâsı İsmâ'il Ağa Budun muhâfazasına kırk oda ile kalmak üzre taʿyîn olundı. Ve Erdel Kralı dahi gelüp dâmen-bûs-ı sadr-ı aʿzam ve müşerref ve ilbâs olundı ve icâzet-i avdetle surûr ve hurrem oldı. Bu tertib üzre vakt-i seherde kral-ı mezbûra haber gidüp ol dahi muhtasar alay ile gelüp orda karîb mahalde çadırında bir mikdâr karar idüp geldüği maʿrûz-ı pişgâh-ı hazret-i vezîr-i âlî-mikdâr kılındı. Taraf-ı âlîlerinden çavuşbaşı birkaç bellu dîvân çavuşlarıyla varup kral-ı mûmâileyhi huzûr-ı âsafîye daʿvet eylediler. Ol dahi kalkup kırk elli kadar âdemiyle gelüp, otak kapusunda atından inüp, doğru içerüye olan çerkeye varup, direk yanına vaʿz olunan iskemle üzerine karar eyledi. Sadr-ı aʿzam hazretleri dahi obadan taşra çıkup, sofa üzerine kadem-nihâde oldukda selâm virüp, çavuşlar aleyk alup alkışladılar. Baʿdehû mukābelesinde vaʿz olunan iskemle üzerine karar buyurdılar. Der akab kral-ı mezbûr varup, dâmen-bûs idüp, gerü çekildi turdı. Hazret-i vezîr-i âlî-cenâb kral-ı mezbûra, "Hoş geldin" diyü hitâb buyurdukda temennâ birle varup, yine dâmen-bûs idüp, girü çekildi. Ruhsat-ı kuʿûd ile mecâz oldı. Kral dahi iskemle üzerine oturup tercümân-ı dîvân-ı sultânî Aleksandra vasıtasıyla niçe iltifât-gûne cevab dürlerini nisâr eyledi. İki defʿa miyân-ı musâhabetde varup takbîl-i dâmen-ı sadr-ı âlî ile cevâhir-i surûr-ı gûn-â-gûn oldı. Baʿdehû kahve, şerbet, buhûr ve baʿdehû ser-â-sere kaplu bir nimtâne **[101b]** semmûr müstevcibü's- sürûr ve tercümân-ı dîvânla on nefer âdemine dahi birer hilʿat kuşaklık ilbâs olundı ve lisân-ı cevher-feşân-ı harzet-i sadr-ı âlîden, "Yüzün ağ olsun! Pâdişâhımıza ve dîn [ü] devlete me'mûl üzre hidmet eyledin" hitâbına mazhar olup tekrâr dâmen-bûs-ı vedâʿ idüp, avdet birle çıkup ata suvâr olup, yine çavuşbaşı ağa önüne düşüp, dîvân çavuşlarıyla ordudan çıkınca mevzîʿi teşbîʿ eylediler. Bu gün gelirken tranpete ve surna ve tablını çaldırmayup, sukût üzre geldi. Avdetinde dahi ordudan çıkdıkdan sonra çaldırdı ve sâhib-i devlet ve re'is efendi ve çavuşbaşı ağa muʿtâd üzre destârlarıyla ve erkân kürkleriyle olup kallâvî ve selîmî giymediler. Ve kral-ı mezbûr yurdundan kalkup, nefîr [ü] nakkāre çaldırarak cisrden ubûr idüp, Peşte yakasına geçdi. Ve bu gice ibtidâ-i ahşamdan tâ vakt-i bâme değin emvâc-ı bârân orduyân üzre istilâ ve hucûmdan dâmen-keşîde olmadı.

Yevmü'l-hamîs sene minhu

Bu gün taraf-ı rikâbdan âzadlı baltacı gelüp sâhib-i devlet hazretlerine dârü's-saʿâde ağasından hediyye boğçalar getürdi. Ve Delvine züʿemâsından (…..)[87] nâm zaʿîm Estergon muhâfazasında taʿyîn olunup, lâkin alaybeği firâr eyledi diyü ihbâr içün Rumili Beğlerbeğisine geldikde, "sen firâr eyledin " diyü sâhib-i devlet hazretlerine arz eyledikde otak önünde boynu uruldı ve cebecibaşı ve topçular kethüdâsı selâmetiyle cebehâneyi ve on sekiz nefer topcıları getürüp, teslîm eyledügin gelüp arzeylediler ve, "Bekir Paşa ve Kütahya Beğlerbeğisi Hasan Paşa çadırlarıyla oturup Estergon Kalʿa'sına girmediler" diyü haber virdiler. Ve kâfir dahi köpüleri tamam eylemedügin **[102a]** bildirdiler ve hazret-i vezîr-i âsaf nazırın piyâde sekbânından beş yüz neferin altı aylık ulûfe ve nânı ber-vech-i peşîn virülüp ser-çeşme bey ile bu gice Estergon'a rû-be-râh kılındı. Ve bu gice Hazînedâr Hasan Paşa tarafından kâğıd ile âdem gelüp kâfirin köprüleri tamam idüp ve yukarı tarafından kayıklar ile üç bin mikdârı piyâde neferi berü yakaya ubûr eyledüğin bildirdi ve Belgrad'dan iki Nemçe dil geldi. Kâfirin etmek husûsunda ziyâde zaruriyeti olup ve içlerine Buda nâm beglik askeri ki, yedi sekiz bin mikdârı varmış, kendülerinden ayrulup lâkin, "Ne tarafa teveccüh eyledikleri bilinmeziz" diyü cevab virdiler. Bu gün Tırhala Sancağı dahi bulunan züʿemâ ve erbâb-ı tîmâr ile Estergon'a muhâfazaya gönderildi ve muhâfaza şartıyla tahvilleri? virilen züʿemâ ve erbâb-ı tîmâr muhâfızları târîh-i mezbûrdan rûz-ı hızıra dek Estergon'da oturmak üzre süvâr-ı rû-be-râh oldılar. Ve bu gice rikâb tarafından dergâh-ı âlî kapucılar kethüdâsı Ahmed Ağa'nın âdemisi gelüp Cânkurtaran'a vusûlun bildirdi ve Karakulak Hâcı Ahmed Ağa âdemiyle girü Hamza Bey köyüne gönderildi ki, gelince durup geldigin yine Ahmed Ağa cevab götüre !

Yevmü'l-cum'a sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda Hâcı Ahmed Ağa gelüp, Kapucılar Kethüdâsı Ahmed Ağa'nın Hamza Bey köyüne vusûl ve anda fermâna muntazır idüğün arzeyledi. Ve bu gün dahi tîmâra yazılanlar Estergon'a revân oldılar. Ve sâhib-i devlet hazretleri tarafından Ömer Bey birkaç ağa ile Hamza Bey karyesine varup, anda kethüdâ-i bevvâbîn-i şehriyârî Ahmed Ağa'yı alup baʿde'l-asr orduya geldiler ve Ahmed Ağa saʿâdetlü sâhib-i devlet hazretlerine gelüp dest-bûs eyledi. Baʿdehû Kethüdâ Bey çerkesi yanına kendüsü içün

[87] Metinde isim yazılmamıştır.

kurulan çerkeye varup, âdemleriyle maʿan karar eyledi. Vakt-i mağribde yağmur yağmaya başlayup, sabaha değin munkatıʿ olmadı ve hayli şiddetli yağduğundan ekser çadırları ihâta idüp, küllî zahmet **[102b]** virdi ve Kul Kethüdâsı İsmâʿil Ağa Budun Kalʿası'nda kalmağıla, sâhib-i devlet hazretlerine vedâʿa gelüp, rû-mâl eyledikde hayır duʿâsına mazhar oldı ve bir hilʿat-ı hass ile mesrûr ve dilşâd oldı ve züʿemâlık ve tîmâr ile Estergon'a giden muhâfız beş yüz mikdârı nefer oldı.

Yevmü's-sebt sene minhu der menzil-i Hamza Beğ

Yevm-i mezbûrda seherî Süphan tarafından iki dil geldi. Ve tulûʿ-i-şemsden sonra Hamza Bey menziline tûğ irsâl olundı. Ve zuhra karîb sâhib-i devlet hazretleri dahi hareket üç sâʿat menzilde vaʿz olunan bârgâhına nuzûl eyledi. Ve bu gün Estergon'dan biri gelüp şiddet-i seylâbdan kâfirin yapduğı cisrin bir mikdârı şikest, bakīsini dahi kendü yazdı diyü haber virdi. Ve Tökeli İmre kendü memleketine gitmek üzre me'zûn oldı. Eğri Paşası Ahmed Paşa orduya geldi ve Estergon muhâfazasına bir mikdâr terakkīli sipâh ve silahdâr-ı serdengeçdileri yazulup revâne oldı. Ve'l-hâsıl, umûmen muhâfaza hidmetinde olanlar birkaç bin olur diyü nakleylediler ve Anadolı Beğlerbeğisi ve Tımışvar Beğlerbeğisi Hasan Paşa orduya gelmek üzre fermân olundı.

Yevmü'l-ehad sene minhu menzil-i Erçin

Yevm-i mezbûrda seherî tûğ gidüp bir sâʿat mürûruna vezîr-i âsâf-temkîn dahi rû-be-râh-ı menzil-i Erçin olup üçüncü sâʿat hitâmında bârgâhına teşrîf buyurdı. Ferintoluk? semtinde hırvat keferesi ve ol tarafda olan kılâʿ muhâfızları cenk idüp avn-i Hakk ile beş yüz mikdârı kefere tuʿme-i şemşîr ve bir niçesini ahz u esîr idüp; bu gün huzûr-ı sadr-ı âlîye iki dil, üç bayrak getürdiler ve getürenlere birer hilʿat ve ihsân virildi. Ve Eğri Paşası Ahmed Paşa konakdan kalkmazdan mukaddem dâmen-bûs-ı sadr-ı âlî olup Estergon muhâfazasına me'mûr olup gitti. Ve Estergon tarafından âdem gelüp kalʿa-yı mezbûrda muhâfızın kesret ü vefretin **[103a]** ve karşusunda olan keferenin köprüler tutturmakda kemâl-i acz ve haberini? nakleyledi. Bu gün hava gāyet latîf idi ve bâʿde'l-asr topcular kethüdâsı Estergon muhâfazasına gitmek üzre me'mûr olup gitti. Ve bu gice beş oda yeniçeri dahi neferâtıyla Estergon'a taʿyîn olunup vakt-i iʿşâda rû-be-râh-ı semt-i mezbûr oldılar. *Allah muîn ü zahîrleri ola, Amin!*

Yevmü'l-isneyn sene minhu menzil-i Cankurtaran

Bu gice yedinci sâʿate değin dîde-i felekden seyl revân olmadan zâ'il olmadı ve seherî tûğ gidüp, bir sâʿatden sonra devlet ü ikbâl ile hazret-i âsaf dahi tahrîk-i rikâb ve iki buçuk sâʿat mikdârı menzil-i mezbûr sahrâsına sâye-endâz-ı karar eylediler. Ve hava bu gün âʿlâ idi ve kethüdâ-i sadr-ı âlî inhirâf-pezîrimiz âc olmağla dün ve bu gün araba ile gelüp alayda silahdâr Süleymân Ağa kā'immakām oldı ve Novigraddan iki dil geldi. Biri Nemçe ve biri Leh ikisinin dahi takrîrlerini mazmûn-ı köpriden ferâgat üzre verirler ve Estergon'u muhâsara eylemeğe sâlih kalʿa değildir diyü tekayyüdleri yokdur ve "Leh Kralı Budun'a? gidelim gelmişken bârî seyr idelim" didi. Kendü a'yânıyla müşâverede rıza virmediler ve, "Ol tarafda ot kalmadı. Davarlarımız zebûndur ve askerimiz dahi telef olur" didiler ve, "Nemçe askeri kendü memleketi kurbunda kışlamak ister. Leh askeri 'Vilayetimize ne zaman giderüz' diyü söylerler ve bir vakit etmek yarım guruşadır. Kınt ve hastalık vardır" diyü takrîr eylediler. Getüren serhadlılara hilʿat ve ihsân virildi ve Arslan Paşa'ya Hamid Sancağı tevcîh olundı ve Anadolı Beğlerbeğisi Hazînedâr Hasan Paşa, Estergon'dan bu gice gelüp vakt-i işâda ve pây-mâl-i hâk-i pây-ı sadr-ı âlî eyledi.

Yevmü'l-isneyn sene minhu oturak teşrin-i evvel

Bu gün mevâdda âsâr-ı sehâb nümâyân ve rûy-ı zemîne bir katre rîzân olmadı. Ve Trabzon **[103b]** züʿemâ ve erbâb tîmârları İstolni Belgrad muhâfızı olmak üzre taʿyîn olundı. Ve Şam Vâlisi Hüseyin Paşa ve Vulçitrin? Beyi Şam-ı Trablus zü'emâ ve erbâb-ı tîmârı Budun muhâfazasına taʿyîn olundı. Ve Belgrad'a olacak konakların defteri tahrîr olunup kethüdây-ı sadr-ı âlîye teslîm olundı. Ve baʿde'z-zuhûr âsaf-ı Cem-câh suvâr-ı hâtır-ı gammâz içün etraf-ı orduyı biraz temâşâ-güzâr eyledi ve Osek'de Mısırlu ulûfesin almadıkça miyân-ı sipâhinin defteri alunup "Nâ-mevcûd" diyü çalındı.

Yevmü'l-erba'â sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda Şam Vâlisi Hüseyin Paşa koçu ile otağ-ı sadr-ı âlîye gelüp sâhib-i devlet hazretleri kendüye bir semmûr kürk ihsân ve ol dahi "maʿan me'mûr olanlar ile semt-i râh budur" diyü tevcîh eyledi. Trabzonlılar dahi İstolni Belgrad'a gittiler. Bir Nemçe'den bu gün gelince ikindi nevbeti çalınmış idi. Bu gün tertîb-i sâbık üzre nevbet çalınup baʿdehû dîvân ittiler ve Belgrad'a konakcılar ve Zülfikar Ağa'ya her sınıfın defteri Tatar ile ale's-sabah istiʿcâl ile irsâl olundı.

Berây-ı Silahdârân 68
Berây-ı Müteferrika ve Çavuşân ve Gedikliyân 100
Berây-ı Ocağı Yeniçeriyân 440
Berây-ı Sipahiyân 72
Berây-ı Cebeciyân 68
Berây-ı Topciyân 41
Berây-ı Arabaciyân 23
Berây-ı Sipahiyân 120
Berây-ı ahâli-i dîvân……
Berây-ı ……Hümâyûn 46
Berây-ı…… hazret-i sadr-ı alî 950
Cem‘ân yekûn 1553

Vech-i meşrûh üzre defterleri irsâl ve teşrîfâta dahi kaydolundı.

Yevmü’l-hamîs sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda Tatar askeri tarafından Bay Ağa nâm bir Tatar gelüp Yaman Sadak kabîlesinden kırk bin nefer Tatar askeri **[104a]** Peşte’ye geldüğin haber virdi. Huzûr-ı âlîde bir aʿlâ hilʿat ilbâs olundı ve Tımışvar Beğlerbeğisi Hasan Paşa eyâleti askeriyle Pişte’ye muhâfaza içün revân oldı. Ve bu gice arpa bulunmamağla ekserine taʿyîn virilmedi. Dün ve bu gün hava latîf idi. Eğerçi seherî bir mikdâr ve şimdi bârân hiyâm-ı orduyanı nem-nâk eyledi. Lâkin âdem ve davara zahmet virecek mertebe sûret göstermedi.

Yevmü’l-cum‘a sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda sabaha üç sâʿa**t** kalarak tûğ gidüp hazret-i sadr-ı âlî dahi sâʿat birde iken salât-ı sabah edâ, baʿdehû suvâr-ı semend-i sabâ-peymâ olup menzil-i mezbûra azîmet ve iki buçuk sâʿat mesâfe olan Yanbolı Palankası kurbunda yemeklike, andan yine hareket ve üç buçuk sâʿat Kodvar Palankası’na varup mukābilinde vâkıʿ sahrâyı mekân edindiler ve Kodvar’a bir sâʿat mesâfede bir taşdan ve bir ağaçdan iki korkuluksuz sagīr köprüleri Vardar suyu ..... dahi yoğ idi konakdan yemeklike gelince zerre yağmur yağmadan müheyyâ olmadı ve hândan Ebu Bekir Ağa orduya geldi.

Tekrâr hâna mîrâhûr Ali Ağa irsal olundı. Ve Küçük Şahin Ağa barut ve fitil içün emr-i şerîf-i âlîşân bezm-i mahrûse-yi rû-be-râh kılındı.

Yevmü's-sebt sene minhu fî 12 der menzil-i Bakışte?

Güllâb-ı rahmet-i matar dün ikindi vaktinden bu gün sâʿat yedi buçuğa varınca ki, hazret-i sadr-ı âlî menzil-i mezbûra teşrîf-i vusûl buyurdı ve gurre vakitdir çehre-i zemîn üzre lâ-yenkatıʿ nisâr olmadan zâ'il olmadı. Tûğ yine bu gün üçüncü sâʿatde gidüp sadr-ı âlî dahi salât-ı sabahı edâ baʿdehû tahrîk-i rikâb olup, yemeklikden koçu ile sonra suvâr Pâkşe? palankası mukābelesinde bağlar kurbunda kurulan otağ-ı gerdûn-ihtişâm derûnuna ârâm buyurdılar. Ve bu gün menzil dört buçuk sâʿat idi. Lâkin te'sîr-i sehâb-ı bârândan zemînin sebzîsin yarılup her tarafdan seyl-i azîm duhûl? olup yemeklikden konağına gelince davar dahi çendân tâb u tüvân **[104b]** olmadığından küllî usret ve ziyâde zahmet çekülüp şikeste araba ve üftâde davar yolda câ-be-câ kalmadan hâlî değil idi. Ve Altunoluğu nâm mahalle mürûr ve tengnâyı ubûr idince hayli zahmet ve zûr-ı meşakkat müşâhede olundı.

Yevmü'l-ehad sene minhu menzil-i Seksar sâ'at 7

Bu gün tûğ dokuzuncu sâʿatde gidüp sâhib[-i devlet] dahi sâʿat birde iken suvâr ve beşinci sâʿatde palanka-yı cedîdi geçüp yemeklikde bisât-endâz-ı karar eylediler. Ve yemekliğe gelince hava gāyet ile letâfet üzre sûret-nümâ idi. Hemândem ki, yemeklikden hareket olundı, bârân hucûm ve istilâya şitâbân olup ahşam ve nısfü'l-leyle değin bir mertebe yağmur yağdı ki, taʿbîr olunmaz ve köprüleri mürûr u ubûrda çekilen zahmet-i âlâm gibi beş? pezîr husulâ-yı erkām değildir. Ve'l-hâsıl yedinci sâʿatde menzil-i mezbûra vusûl bulundı ve bu gün baʿde'l-asr küffâr Kanije kurbunda Pirezence? Palankasın muhâsara eyledüği haberi vârid oldı.

Yevmü'l-isneyn sene minhu Batosek? sâ'at 6?

Yevm-i mezbûrda bu gün tûğ yine seherî gidüp sâhib-i devlet dahi tuluʿ-ı fecrden bir buçuk sâʿat sonra hareket eyledi. Ve halk dahi eftân u hayrân menzile garkâb olmuş segler gibi revân oldı ve bu gice fakīr ki Devlet-i Aliyye'de teşrîfatçı idim**.** Etbâʿım ta'âmsız ve davarlarım yemsiz kalup, sabaha dek cümlesi ağazların poyraz-ı tufan-nümûna açup, havadan bâv-âşâm? oldı. Ve veʿl-hâsıl bu gün dahi çamurdan hayli zahmet çekildi ve top arabaları bârgîrlerin bî-tâb olmağla Eflak Boğdan üzerine taʿyîn

olundı. Ve Bosna Beğlerbeğisi Osmân Paşazâde Ahmed Paşa'ya Sigetvar'ı muhâfaza içün fermân virildi. Mezbûr ..... olmağla henüz dahi gelüp peymâl olmadı ve baʿde'l-asr menzil-i mezbûrda yine yağmur yağmaya yüz tutup nısfu'l-leyle dek ârâm itmedi. Dünki ve bu günki yolda hayli davar üftâde-i hâl ü helâk oldı ve arpa-çün bu gün dahi zarûret-i külliye var idi. Askerin cevr ü tedennisinde havf idüp kasaba-i mezbûra halkı **[105b]** iktifâ eyledüğünden arpa fürûht ider dahi yoğidi. Bu zaruret cümle taraf-ı mîrîden müstavfî taʿyîn virilmedüğündendir. Ona dahi müsebbih-i illet tedârüki mukaddem görülmedüğündendir. Bu hidmetin edâsı matlub-ı? defterdâr olanlara vâbeste idüği maʿlûm olur. İllâ birâder Budunda oturak oldukda zehâ'ir sefîne ile mukaddem menâzile mustavfî şa'îr ve dakīk irsâl olunmuş oldı. Bu mahalde bu zarûret çekilmez idi. Eğerçi gönderilip lâkin nısf tâyin mertebe-i vefâ itmedi. *Bu makūle ahvâlde asker-i İslâmı sıyânet ve 'ibadullâh himâyet ve fukarâ-i züʿefâyı nazar-ı merhamet eyle*! Riʿâyet-i lâzıme-i dîn ü devletdir. Bu umûr ise uhde-i vükelâ-i saltanatta asker-i mânend-i kusufend ve serdâr-ı zafer-şiʿâr çoban hükmündedir. Husûsan avdet-i seferde külliyetle hıfz u hirâset ve sıyânete muhtâcdır. Zîrâ herkesin getürdüği zehâ'ir dükenür teng ü kıtdır. Bu mahalde zahîre tedârüki kuvvet-i serdârına mahsusdur. Degme kimse zarûreti defʿ idecek mertebesin tedârik eylemeğe kādir olamaz! Cümle halk serdâr-ı himmet vâlâsına müterakkıb olur. Şân-ı merhamet unvâna lâyık budur ki, 'İbâdullah umuruna lâzıme-i nâ-hüve'l-me'mûridir. Hasbe'l-imkân görmesinde atf u inân-ı ihtimâm buyuralar ki, anların dahi duʿâ-yı hayra icâbet nümâları semeresiyle hadîka-ı devleti kazana ve nihâl-i merâm-ı zamîri yâr-âver? olup dünyası gibi ahireti dahi maʿmûr ve iki âleme sezâ-vâr eltâf-ı Rabbü'l-gafûr ola! *Hâliyâ serdârımız olan devletlünün hazret-i Rabb u müsteʿân cemʿ-i zamân nass-ı ... ola*! Bu sefer-i nusret-eserde sarf-ı kudret ve mal u cânıyla dîn ü devlete hidmet eyledi. Ancak takdîr-i bârî bu yüzden sûret-pezîr oldı. Bundan böyle me'mûldur ki, *Hakk iʿtikādı ve Hakk'a küllî istinâd u iʿtimâdı berekâtıyla niçe âsâr-ı celîle-i fütûhatı muvaffak ve zamanında niçe kılâ' kefere-i memâlik-i İslâmiyyeye muntazım-ı mülhak eyle, Amîn*!

Yevmü's-selâse sene minhu der menzil-i Mihac sâ'at beş

Yevm-i mezbûrda yine tûğ dokuzuncu **[105b]** sâʿatde gidüp hazret-i sâhib-vakār dahi suvâr-ı gerdûn-nümûn olup üç sâʿat mikdârı rû-be-râh olduktan sonra nüzûl-ı kemiyyet-i sabâ … âsafâne karar-ı vusûl buyurdı. Ve katırla bir sâʿat mesâfe kaldıkda bir cüz'î istirâhat içün yemeklik olmayup sağ tarafda ancak bir kahve içüp ârâm oldılar. Baʿdehû

yine tabl-hâne ile hareket ve saʿâdetle Mihac(Mohaç) Palankası mukābelesine geçüp otağ-ı gerdûn teşrîf buyurdılar. Bu gün dahi hayli usret çekildi. Hâlât-ı süvârî yine muhakkak? yollardan fi'l-cümle kuşkusuzca geldiler. Lâkin araba makūlesi mutlak yoldan taşra çıkmamağla ve deryâlar gibi çamur içinde seyehat iderek hezâr zahmet ve bisyâr-ı mihnetle geldiler ve lütf-ı Hakk üzerimize olup, böyle suʿûbetli tarîke leşker-i bî-amân-ı bârân renciş-güzâr-ı havâtır olmayup, çehre-i hûrşîdden dahi perde-i sehâb-ı perendâz? oldı. Ve bu gün menzil dahi gāyet aʿlâ ve latîf yerde idi. Ve sâhib-i devlet-i hazret Deli Paşası Ahmed Ağa Bosna Alaybeği Ömer Ağa vefât etmekle huzûr-ı sadr-ı âlîde Yanya alaybeyi olup, hilʿat giydi ve yerine gönüllü ağası Deli Paşa oldı ve bu gice nısfu'l-leylden sonra yine cûnd-i bârân ertesi gün vakt-i duhâya değin müstevlî oldı ve Seksar Sancağı dahi Mihac ilhâk birle Vânîzâde'ye tevcîh olundı.

Yevmü'l-erbaʿâ sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda Bosna Beğlerbeğisi Osmân Paşazâde dahi Ahmed Paşa ve Sivas Beğlerbeğisi Kadıoğlu Hüseyin Paşa ve Anadolu Beğlerbeğisi Hasan Paşa ve Rumili Beğlerbeğisi Hasan Paşa ve Adana Beğlerbeğisi Seyyid Mehemmed Paşa Aydın Paşası Şeyhzâde Ahmed Paşa Silistre Eyâleti ile sancakları ve eyâletleri askerleriyle maʿan Sigetvar tarafından zuhûr iden düşmen üzerine me'mûr oldılar. Bundan akdem Sigetvar tarafından feryâdcı gelüp Pirezence? ve Babofça? taraflarına düşmânın hücûm ve istilâ arz etmişler idi. Ana binâen bu menzilde oturak olup mezkûr eyâletleri **[106a]** taʿyin buyurdı ve ol etrafları girü düşmândan ve mekr-i âʿdâdan ve istilâ-yı adüvvden hıfz u hirâset ideler! Ancak bu seferde iki defʿa hezîmet ve gāret görmeleriyle kendülere tevabiʿ ve hizmetkâr ve ne davarlarında hareket ve iktidâr kaldı. Nâ-çâr iktizâ itmekle hüner-veri? taʿyîn olundı.

Yevmü'l-hamîs sene minhu Pernevar sâʿat 5

Bu gün tûğ yine dokuzuncu sâʿatd**e** rû-be-râh ve tulûʿ-ı afitabdan sonra sâhib-i devlet hazretleri dahi süvâr-ı esb-i tâzî oldı. Ve bu yolda dahi yemeklik olmayup ancak doğrı otağ-ı âlîlerine karar buyurdılar. Ve Pernevar'a karîb mahalle bir süflice dolma köprüden gayri cisr dahi yoğ idi. Bu gün menzile gelince hava gāyet letâfet ve berf-i bârândan müberrâ idi. Ve menzil dahi kasaba-i mezbûre kurbunda vâkıʿ oldı. Ve bu yola yemîn [ü] yesârda berânı?...bî-hadd ü bî-şumâr idi

Yevmü'l-cum'a sene minhu Darda sâ'at 4

Yevm-i mezbûrda yine tûğ, mukadd**e**m irsal ve baʿdehû vezîr-i bâhir-i âla-i celâl dahi süvâr olup iki sâʿat mesâfe kat-ı menzil olundukda biraz istirâhat içün teşrîf-i nüzûl ve tekrâr tahrîk-i rikâb-ı semend-i sabâ-sürat ve cemʿan beşinci sâʿatde şeref-i kademleri otağ-ı gerdûn-vakāra teşrîf oldı. Ve bu gün Pernevar? köprüsi suhûletle geçilüp zahmet çekilmedi. Ve yollar eğerçi yağmur yağmadı ammâ mukaddem nüzûl iden bârândan her taraf göl-âlûd olup, Dorda köprisünden vâsıl olunca herkes hayli müşkil oldı. Ve bu gün yemîn [ü] yesârda mişe-zâr ve eşcâr-ı gayrı ..... mânend kûhsâr idi. Ve Darda köprüsi bir mikdâr geçilüp yemininde vâkıʿ adada karar olundı ve tûğ dahi sâhib-i devlet geldikden sonra Osek'e doğru irsâl olundı. Ve bu gün lütf-ı Hakk birle hava müferreh ve âftâb-ı gitî-tüvân? ile hevatır-ı ordu ve halk ekseri ihmâl-gerânı? mukaddemce bu gün Osek'e revân eyledi. Ve telhîsî ağa ki, Belgrad'a beyler ile ma'an gitmişdi, bu menzile geldi ve **[106b]** vakt-i mağribde Sigetvar tarafından bir serhadlı gelüp Pirezence? Palankasın Hırvat ve Macar düşmeni ihrâk ve içinde olan Müslümanların bir mikdâr bâkire kızlarını esîr ve bâkīlerini salıverdi. Baʿdehû sâhib-i devlet hazretlerinin Kodvar nâm mahalle kudûmu haberi işidildikde karşu yakaya kendü memleketleri tarafına geçüp, ubûr eyledüği köpri dahi ihrâk idüp karâr eyledi diyü cevab virdi. Hattâ Pojega ve Çernik asker ihrâcına taʿyîn olunan sâhib-i devlet ağalarına, "Gelüp gidesiz! İktizâ eylemedi" diyü mahsûs kâğıt-ı bari? Tatara irsâl olundı.

Yevmü's-sebt sene minhu menzil-i Osek sâ'at iki

Bu **g**ice sabaha dek asker-i İslâm Osek köprüsinden deryâlar gibi güzerân idüp vakt-i tulûʿda hazret-i vezîr-i Cem-iktidâr saʿâdetle suvâr olup ikinci sâʿatde sahrâ-yı zümerden kala-i güsteranide? kılınan bülend-makāmlarına devletle karar u ârâm buyurup; cisr-i mezbûr gereği gibi taʿmir olunup ibâdullâh murûrunda çendân sıklet ü zahmet görmediler. Ve bu gice fazl-ı Bârî birle âdet-i me'lûf-ı bârân cârî olmayup, ancak seherî azîm kırağı yağup, haylice sûret-i serdî nümâyân oldı. Ve bu gün dahi rûy-ı hurşîd-i âlem-tâbdan nikāb-ı sehâb refʿ ü harâret-i dürûg-amîzi fi'l-cümle kalup askerden evhâm-ı şiddet-birûn defʿ olup fasl-ı rebîʿden bir gün oldı.

Kudûm-ı Hân-ı Alî-şân

Bu gün hân-ı âlî-şan hazretleri saʿâdetle gelüp sâhib-i devlet ile müşerref olmak üzre Maraş Beğlerbeğisi Ömer Paşa ve sipâh [ve] silahdâr ağaları ve ser-çeşme bey bir

mikdâr asker ile varup bir saʿât kadar mahalden müşârünileyhi huzûr-ı âliye davet ile önüne düşüp otağ-ı sadr-ı âlîye karîb geldiklerinde kethüdâ bey ve re'is efendi ve çavuşbaşı ağa birkaç ..... ilerüce varup selâmlayup önünce yürüdiler. Sokak kapusuna geldikde sokaklar açılup cümle agavât tarafına selâm durup Hân dahi atıyla doğruca otâkdan içerü girüp sâhib-i devlet dahi karşu sâyebân **[107a]** altına değin gelürken Hân hemân ol mahalde atından indi ve sâhib-i devlet hazretleri iltifâten, "Birâder niçün ilerüde inmedünüz" deyüp birbiriyle muʻânaka eyleyüp, sâhib-i devlet hazretleri içerüye Hânın önünce gidüp, varup üç direklü çerkede mekad üzre yanyana oturdılar. Sâhib-i devlet çerkenin sağına, Hân soluna oturdı. Musâhabete şurûʿ eylediklerinde agavât ve hânın kethüdâ ve tevâbiʿi taşra baş çadıra çıkdılar. Biraz anla oturunca; kethüdâ bey dahi çıkup hânın kethüdâsın alup, birkaç bellü başlularını maʿan kendü çerkesine geldi. Bir mikdâr dahi baş çadırda karar, bir mikdâr musahabetten sonra hân içün mahsûs kurulan çerkeye gittiler ve oba dahi kurulmuş idi. Baʿde'l-asr taʿâm çıkup Hân hazretleri ve re'is efendi sâhib-i devletle maʿan oturup ve kethüdâsına dahi kethüdâ bey çadırına taʿâm çıkdı ve baş çadırda olanlara dahi bir âlî ziyâfet olup cümlesin niʿmet-i nefîseden seyr olduklarını gayrı mümkün olanlardan müerra malların dahi koyup sakladılar ve bunlar ile nimete Sadak-ı Tatarandan on beş bin mikdârını Tatar ve Nogaylıdan dahi sonradan geldiler idi. Bir kaç bellü başlıları dahi Hân ile maʻan gelmişdi. Onlar dahi otağ-ı sadr-ı âlîye duhûl ve hân-ı yağma-yı ziyâfetden hissedâr oldılar.

Yevmü'l-ehad sene minhu oturak

Bu gice Hân-ı âlem-dîde hazretleri sâhib-i devlet hazretlerinin otağında kurulan çerke ve obada gicelemeyüp ve bu gün kuşluk vakti üç direklü çerkeye gelüp sâhib-i devlet ile görüşdükde Kapucılar Kethüdâsı Gazzâzâde Ahmed Ağa getürdügi hatt-ı humâyûnu iki eli üstünde tutup, götürünce sâhib-i devlet ve Hân ayağ üzre kalkup, sağ eliyle hatt-ı şerîfî alup, öpüp başına ve baʿdehû koynuna koydı. Baʿdehû murassa kılıcı kuşattı. Baʿdehû, hançeri takdılar. Baʿdehû kırmızı kadifeye kaplu kapança semmûr kürki kapucular kethüdâsı giydirdi. Baʻdehû iki murassa sorguçu **[107b]** kalpağı üzerine sokdılar. Baʿdehû sâhib-i devlet hazretlerine vedâʻ idüp, sâhib-i devlet dahi ilerüce yürüyüp, mükemmel pusatlı at dahi binek taşına hâzır olup, Hân dahi süvâr tekrâr at üzerinden vedâʿlaşup gitti. Sâhib-i devlet dahi girü çerkeye azîmet buyurdılar ve bu gelen Tatardan on beş bin mikdârı Tatar ve mukaddemâ Sigetvar muhâfazasına gönderilen Anadolı ve Rumili askeri ve Bosna ve Adana Beğlerbeğisi cümle eyâletleri

askerleriyle ve Silistre Eyâleti Bolı Paşası Ahmed Paşa ile Budun muhâfazasına gitmek üzre fermân irsâl olundı ve müteveffâ Şam Vâlisi Hasan Paşa'nın Budun'da olan metrûkatın ahz u kabz içün muharrır Halil Efendi taʿyîn olundı ve Osek'den dahi deve ve katâr ve tâyin? eşyâ makūlesi ki, sefere giderek alıkonmuş idi, mîrî tarafından zabt ve bu gün fürûht olunmağa bend olundı ve huzûr-ı sadr-ı âlîde kethüdây-ı bevvâbîne Ahmed Ağa'ya ser-â-sere kaplu semmûr kürk giydirildi.

Yevmü'l-isneyn sene minhu oturak

Bu gice ibtidâ-ı şâmdan nısfu'l-leyle değın hucûm-ı leşker-i bârân asla ârâm eylemedi. Bu gün seherî yine arûs-ı ferzende-likā-yı hurşîd ve râ'y-ı perde-i ufukdan zâhir-i bedîd olup cihâna yüz gösterdi ve dört aşağı bölük halkı dahi Budun muhâfazasına rû-be-râh olundı. Ve bu gice vakt-i mağribde Budun Muhâfızı Kara Mehmed Paşa tarafından mektûbla âdem gelüp ıyâzen bi'l-mülki's-Settâr Estergon'(d)a olan ümmet-i Muhammedin hâl-i diğer-gûnların inhizâm üzre ahbar eylediğin düşmân-i dîn üç gün muhâsara eyledükden sonra içinde olanları esîr idüp asker-i İslâm ne kadar var ise üzerinde olan esvâblarıyla çıkup küffâr dahi mezbûrları gemiler ile Peşte yakasına ulaşdırmış. Budun kalʿasına girememişler. Cümle Estergon'da olan top ve tüfenk ve cebehâne makūlesin küffâr kabz idüp birşeylerin virmemiş**.** *Hazret-i mevlâ aʿdâ-yı dîni makhûr eyleye, Amîn!*

[108a] Yevmü's-selâse sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda dünki gün Budun'a me'mûr olan dört aşağı bölük halkı ekseriya perîşân ve nâ-mevcûd olmalarıyla hallerine merhameten ferâgat olundı. Ve bu gün vakt-i asra dek gāyet hava latîf olup, baʿdehû rûy-ı zemîn ve semâda bürüdet-i amiz vâfir ve asrda gayb arûsu ferruh-cemâl-i âfitâb vâkıʿ olup der-ʿakab leşker-i melâlet-eser-i bârânı havâli-i orduyân üzre hucûm ve istilâsı şitâbân olup nısfu'l-leyl murûruna değin zemîn ve.... hıyâm üzre feşân olmadık cây olmadı. Ve Sâbık Defterdâr Hasan Paşa'nın Gürcü Osmân nâmında bir maʿden-i kasîrü'l-kâme ağası defterdârlığı eyyâmına gördüği lutf u keremi ferâmuş idüp bu mahalde kararı firâra tebdîl idüp sâhib-i devletin maʿlûm oldukda mezbûrun eşyâsı mîrîye girift ve hakkından gelinmek üzre kendüsi tecessüs olundukda gayb eyledi. Ve bu gün seherî kapucular kethüdâlığı içün on altı menzil arabası hazır ve kuşluk vaktinde binüp rikâb-ı hümâyûna rû-be-râh oldu ve baʿde'l-asr nevbet çalındı.

Yevmü'l-erba'â sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda Estergon ahvâline müşâhid kâğıtlar gelmeğe başladı. Bekir Paşa ve zağarcıbaşısıyla serdâr ve ağa kā'imakāmları üç gün içinde kalʿa-i mezbûre vire eyledikleri ecilden zağarcıbaşı ve Saksoncıbaşı Süleymân Ağa maʿzûl ve muhzır ağa, saksoncı ve sâbık İbrâhim muhâzırı Çorbacı Mehemmed Ağa muhâzır olup huzûr-ı âlîde hilʿat-ı hass ilbâs olundı. Ve tafsîl-i kelâm böyle sûret-pezîr oldu ki: Küffâr-ı hâk-i sâr şehri zi'l-kaade günü Estergon'ı muhâsara idüp top ile bir mikdârını münhedim idüp, ba'dehû esîr olan Silistre Vâlisi Kara Mustafâ Paşa ile Sivas Beğlerbeğisi Halil Paşa'yı getürdüp, "Baka Türk! İşte kalʿanız bu sûrete girdi ve dere cânibine hazır lağımlar vardır. Murâd olundukda hemân alırız ve içinde olanların kimini esîr ve kimini tuʿme-i şemşîr kılıruz! İmdi siz bir kâğıt yazın ki, kendülere amân virülüp mal u cânlarına zarar **[108b]** irişmemek üzre kalʿayı teslîm itsinler ve çıkup emin [ü] sâlim gitsinler! Ve illâ cümlesi şöyle eyleriz! diyü teklîf olundukda anlar dahı, "Şimdi anlar bizim sözümüze kulak urmazlar! Siz yazın yazmak isterseniz" diyü cevâb virildi. Küffâr dahi kendü taraflarından bu vech üzre kâğıt gönderüp asker miyânında kırâʿat olundukda cümlesi, "Kalʿayı vir ve illâ bizden cenk ider yokdur" diyü Bekir Paşa ile zağarcıbaşı üzerine hucûm eylemeleriyle mezbûrân dahı, " Hele sabredin, cevâb gönderelim! diyüp bir gönüllüy(l)e küffâra haber gönderdiklerinde tekrâr düşmenden, "Size üç dört sâʿatden sonra mühl yokdur. Her ne cevâbınız var ise gönderin! Biz dahi tedârikimizi görelim" diyü cevâb gönderdikde tekrâr mezbûrânı katl içün gulüvv eyleyüp anlar dahi nâçâr olup içinde olan erbâb-ı harb ve cenkden bir tüfenk atar olmağla Bekir Paşa ve zağarcıbaşı askere hamiyyet virirseniz; sonra bize töhmet olmayup vucûdumuza zarar gelmeye didikte mezbûrlar dahi hamiyyet virüp, baʿdehû vire bayrakları dikülüp küffâr dahi mezbûrları salıvirüp, cebehâneye müteʿallik olundu. Gayrı mallarına taʿarruz itmeyüp Bekir Paşa dahi oğlan ve avrat tâ'ifelerin gemilere koyup Peşte yakasına yollayup kendüsüni sâ'ir askeriyle Budun'a doğru gelüp gitti. Bu haber bu gün vârid oldı ve Sipâhlar Kâtibi Hamdi Efendi'ye sadr-ı âlî mektupçılığı ihsân ve hilʿat-ı fâhire ilbâs olundı. Ve Bekir Paşa'nın katline fermân irsâl olunmağın Osek'de olan deve ve katâr ve eşyâsı bi'l-cümle mîrîye kabz olundı ve Kara Mehmed Paşa tarafından ulak gelüp, "Küffâr Estergon'u yağmayla yakdıktan sonra cümle toplarını ve cebehânesin askeriyle karşu yakaya geçürdi" diyü ahbâr ittiler.

Yevmü'l-hamîs sene minhu oturak

Bu gice egerçi yağmur yağmadı. Ammâ seherî kırağı ile soğuk olmuşdur ki, taʿbîr olunmaz. Baʿdehû bir sâʿat murûrundan bir mikdâr kar yağup ve hava gāyet latîf oldı. Ve bu gün kuşluk vakti Konakcıbaşı Abidin Ağa tûğ-ı 'âlîyi alup ve Lakvar menziline rû-be-râh oldı. Ve bu gün paşalara ve beylere **[109a]** vesâ'ir askere kışlak fermânları tahrîr olunup virildi. Ve Rumili Beğlerbeğisine Osek kışlak ta'yîn züʿemâ ve erbâb-ı tîmârına vilâyetlerine izin verildi ve Anadolı Beğlerbeğisine dahi Peçuy kışlak taʿyîn ve züʿemâ ve erbâb-ı tîmârı vilâyetlerine me'zûn oldı ve Maraş Beğlerbeğisine eyâletiyle Pojega Sancağı ve Karaman Beğlerbeğisine Çernik Sancağı kışlamak fermân olundı ve Silistre ve cümle Cezair aklâmı züʿemâ ve erbâb-ı tîmârı vilâyetlerine me'zûn olmuşlardır.

Yevmü'l-cum'a sene minhu der menzil-i Lakvar der rûz-ı Kāsım Teşrin-i evvel

Bu gice hazret-i sadr-ı âlî karakolun bi'l-külliye zâ'il olmadan edâ-i salât-ı fecr ba'dehû tahrîk-i rikâba azîmet buyurdılar. Dal Palankası beraberliğin? bir sâʿat murûrunda bir yerde sâyebân kurdurup sâ'im olmalarıyla yemeklik olmayup cüz'i istirâhat idüp, baʿdehû koçuya binüp beyne's-salâtin Tuna suyu kurbunda ormanlık arasına kurulan otağa nuzûl buyurdılar. Ve bu gün üç buçuk sâʿat mikdârı yürüdükden sonra ziyâdesiyle çamurluk ve ormanlık vâkıʿ oldı ve ikindi vaktine karîb rûy-ı semâda perde-i sehâb zâhir ve Kāsım güni olmağıla şiddet-i riyâh? ile kendüsün bildirmek içün bir cüz'i- kar yağdırdı. Ve Lakvar köprüsin tahtından cereyân-ı nehr-i Tuna olup herkes anınla teskîn-i harâret eyledi. Fi'l-hakīka Rûm'da vâkıʿ enhâr-ı meşhûra miyânında cümleden nehr-i Tuna suyı ahfaz idüği maʿlûm-ı erbâb-ı tabiʿattır.

Yevmü's-sebt sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda ve Lakvar menzilinden odun kesret üzre olmağın oturak oldı. Ve bu gün Şeyh Vânî Efendi Belgrad'a doğru revâne oldı. Cümle zâd u zevâdesinin tezkire ve akçeleri virülüp yanına bir bölükbaşı otuz nefer sekbân taʿyîn olundı. Ve baʿde'l-asr hazret-i sadr-ı âlî kemiyyet-i suvâr ve etrâf-ı orduya bir lahza temâşâ-ı güzâr olup ba'dehû yine gelüp makām-ı bülend-âşiyânına karar buyurdı ve baʿde'l-asr nevbet çalındı. Bu gün hava latîf **[109b]** idi. Kar ve yağmurdan mikdâr-ı suver sûret-nümâ-yı zuhûr olmadı. Ve ordu ormanlık içinde olmağın eşcar-ı bî-hadd ü bî-şümâr olmağla, her

çadırda kādir oldukları mertebe ateşler urılup, hâme ziyâsıyla su'-i aʿsumâna peyveste olan ve duhândan âyine-i çarh-ı gerdûn tire ve ayn-ı sipihr yoklamak hayra oldı.

Yevmü'l-ehad sene minhu oturak

Bu gice baʿde'l-işâ nuzûl-ı katarat-ı emtâr sekizinci sâʿate değin ordu-yı hümâyûn inân-rîz olmadı. Seherî tûğ-ı sadr-ı âlî Tavarnik menziline rû-be-râh kılındı ve vakt-i subh-ı küberâda Kara Mehmed Paşa tarafından ulak gelüp Estergon Kalʿasın düşmen-i dîn hedm itmeyüp bir mikdâr muhâfazacı koruduğı haberi virildi. Ve Kral-ı Nemçe ile maʿan Ciğerdelen yakasında olduğın haber virdi ve Uyvar tarafından dahi iki nefer serhadli gelüp kalʿa-i mezbûrenin her vechile metânetin iʿlâm eyledi. Ve bu gün hava bir mikdâr sûret-i serdî gösterdi. Lâkin sehâb-ı bârân inkisâr .... yârân olmadı. Ve bu gün yine pişgâh-ı hazret-i vezîr-i ekrem ism-i merâsim müheyyât-ı semât nevbet zamanı müraʿât kılındı ve İstolni Belgrad muhâfazası içün sipâh ve silahdâr ve serdengeçdilerinden bir mikdâr nefer taʿyîn olundı.

Yevmü'l-isneyn sene minhu menzil-i Tavarnik

Bu gice bir sâʿat mikdârı dürer-i bârân ve cevâhir-i emtâr orduyân üzre nisâr olundı. Ve ibtidâ borı onuncu sâʿatde çalındı ve hazret-i sadr-ı âlî salât-ı subhı edâ, akabinde süvâr-ı semend ve üç buçuk sâʿatde sâyebân kurdurup sâʿim olmak hasebiyle bir mikdâr rahat-nümây olup baʿdehû hareket cemʿan beş buçuk sâʿat gidüp, bâʿdehû otağ-ı âlîlerine şeref-bahş-i kudûm oldılar. Bu gün hareket olunan menzil civârında olan korkuluksuz ağaç köprü âsânlığla ubûr, lâkin Karaca? mâbeynine hayli zahmet çekildi. Ve bu bölük yemîn [ü] yesârı mîşe-zâr ve baʿzı mahalleri haldâr olmağla fi'l-cümle usret-i zâhir-i bedîdâr oldı ve gelürken kar ve yağmurdan eser-i cilve-ger görülmeyüp rahat olundı.

Yevmü's-selâse sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda **[110a]** seherî tûğ-ı âlî rû-be-râh kılındı. Re'isü'l-küttâb efendinin mizâcı hummâdan inhirâf olmağla Metrofça[88] gitmek üzre me'zûn oldı. Ve bu menzilde akarsu olmamağıyla kapulardan istiʿmâl eylediler ve Edrene'de kā'imakām kalan Köprülizâde Vezîr-i mükerrem Mustafâ Paşa hazretlerine Silistre Eyâleti ile Niğbolu ilhâkıyla tevcîh olunduğı rikâb-ı hümâyûn tarafından gelenler haber virdiler.

[88] Mitroviçe.

Yevmü'l-erba'â sene minhu menzil-i Metrofçe sâ'at 7

Bu gice ibtidâ borı sekizinci sâʿatde çalındı ve sâʿat birde iken hazret-i sadr-ı âlî dahi koçu ile âzim oldı ve dört buçuk sâʿat yürüdükden sonra bir mahalde sâyebân kurdurup bir mikdâr ârâm ve baʿdehû Metrofça menziline tevcîh-i zimâm buyurup cümle yedi buçuk sâʿat gidüp dahl-i hiyâm-ı ordu-yı bülend oldı. Ve bu yolda konak dört sâʿat menziline değin ağaçdan zemîne karîb süflice üç köpri var idi. Ve Milofça menziline konulmadı ve Metrofça'ya karîb mahalde yol üzerinde aʿlâ kuyular var idi. Ve bu gün seherî sehâb-ı duman perde-i çehre-i zemîn ü zamân olup vakt-i zuhûra karîb zamanın gücüyle harâret-i âfitâbdan perîşân oldı ve el-Hac Ahmed Ağa rikâbdan ordu-yı hümâyûna vâsıl oldı. Ve bu yol gāyet aʿlâ ve hardan? ikrâr-ı zahmet ve suʿûbetden müberrâ idi ve bunda isti'mâl Sava suyı idi. Fi'l-cümle girân idi.

Yevmü'l-hamîs sene minhu oturak Teşrin-i Sânî

Yevm-i mezbûrda arûs-ı hurşîd cümle nişîn-i sehab ve vakt-i seherden nısf-ı nehâr-ı mürûr idince raye-i ebr u ….-pâş-ı gülâb-ı emtâr ve rûy-ıi zemîn ser-â-tâ-pâ gülâb oldı. Ve bu gün taʿyînat zaruret üzre olmağın hatb u şaʿîr makūlesi içün fi'l-cümle müzayaka sûret-pezîr oldı. Ve Kütahyalı Ferhad Paşa oğluna Hamid Sancağı tevcîh olundı.

Yevmü'l-cum'a sene minhu oturak Teşrîn-i Sânî

Bu gice hayli şiddet üzre serdî havâ sûret-nümâ oldı ve odun (ve) sa'ir içün zaruret oldı. Hattâ sâhib-i devlet hazretlerine bile ancak dört yüz kile arpa virildi. Sâ'ir erbâb taʿyînât ilerüde Barka **[110b]** menzilinden olmak üzre nuzûl emîni tarafından tezkireler virülüp herkes davarıyla âdem gönderüp andan arpasın götürdi. Ve bu gün yine baʿde'l-asr bir mikdâr zahmet-i bârân-ı dürer-efşân oldı.

Yevmü's-sebt sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda hava latîf idi ve zahîreye müzâyaka-i külliye olmağla tûğ-ı sadr-ı âlî ilerü menzile rû-be-râh kılındı. Ve Niş'li Ali Paşa'yı İstolni Belgrad muhâfazasın kaldırmak içün Mustafâ Ağa taʿyîn olundı ve Boğdan Voyvodasına vilâyetine gitmek üzre izin virildi. Huzûr-ı sadr-ı âliyye gelüp dâmen-bûs-ı şeref-i kâm-rân oldukda kendüye bir hilʿat kendüye hass ve üç kuşaklık hilʿat dahi ve sekiz aʿlâ dahi kapu kethüdâsına dahi ve tercümâna dahi birer hilʿat giydirildi ve bir kuşaklık hilʿat dahi tercümân-ı dîvân Aleksandır'a ilbâs olundı.

Yevmü'l-ehad sene minhu menzil Barka sâ'at 7

Bu gice sekizinci sâʿatde ibtidâ borı çalınup sâʿat bire vardıkda hazret-i vezîr-i âsaf-nazîr dahi süvâr olup, bir yerde meks ü ârâm itmeyüp, yedi buçuk sâʿat bargâh-ı gerdûn-ı izzet-encâma nüzûl buyurdılar. Ve bu yol eğerçi tarlalık idi. Lâkin istilâ-yı leşker-i bârân-ı melâlet- şânından emân üzre olmağın zahmet görülmedi ve Barka menziline konulmadı. Hava latîf-nümâ olmağla bu menzile sürüldi ve bu menzilden su kuyularına muhtâc olmağla azîm zahmet çekildi. Bâkī arpa ve saman kifâyet mikdârı bulundı ve bu yolda iki küçük ağaç köprü varidi ve Re'is Mustafâ Efendi mizâcı münharifce olmağla Metrofça'da bir iki gün tasyih-i hâl içün kalup re'is hidmeti Şemsî Efendi'ye tefvîz olundı. Ve tûğ-ı pür-fürûg Zemun menziline Konakcı Hasan Paşa ile rû-be-râh kılındı.

Yevmü'l-isneyn sene minhu menzil-i Zemun sâ'at 4

Bu gün hazret-i sadr-ı mükerrem salât-ı subhu edâ akabinde süvâr ve dördüncü sâʿatde otağ-ı gerdûn-medârlarına semend-i karar buyurdılar. Bu gün kable'l-asr kethüdây-ı sadr-ı âlî efendisi konağın görmek içün Belgrad'a azîmet **[111a]** eylediler ve hava gāyet latîf idi.

Yevmü's-selâse sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda Zemun[89] sahrâsı oturak oldı ve konaklar husûsu içün her sınıfdan hayli münâkaşa oldı. Ve hava bu gün dahi latîf idi ve bu gün dergâh-ı âlî yeniçerileri ağası ziyâret-i vezîr-i Aristo-fıtnat eyledi ve bin doksan dört ve Recec ve Reşen mevâcibi içün bu gün yazı oldı**.**

Yevmü'l-erba'â sene minhu oturak

Bu gice dört sâʿat mikdârı kemâl-i şiddet-i rüzgâr ile dürer-i rahmet-i bârân nisâr oldı ve bu gün tulû-ı şems**s**den sonra tûğ-ı âlî, şehr-i Belgrad'a rû-be-râh kılındı. Ve cisr üzre âmed şüd izdihâm-ı küllî zahmet müşâhede olundı ve re'is efendi şehr-i Belgrad'a dâhil oldı.

[89] Metinde "Zemin" olarak yazılmıştır.

Yevmü'l-hamîs fî 28 Z sene minhu teşrîf-i Belgrad

Bu gün salât-ı fecri edâ zalâmında hazret-i vezîr-i maʿdelet-pîrâne Serdar-ı Ekrem Mustafâ Paşa hazretleri izz ü vakār birle semend-i sabâ-reftârına suvâr ve tahrîk-i rikâb iderek Tuna ve Sava ictimâʿından nehr-i azîm cisrinden alay birle güzerân ve vakt-i duhâda gelüp sarây-ı dil-güşâlarına devletle karar buyurdılar ve der-akab ilbâsı muʿtâd olanlara konakcı ve mehterân tûğciyâna vesâ'ire hilʿat-ı mütenevviʿa ilbâs olundı ve müceddiden hân olan Hâcı Giray Nureddîn olmak üzre Selîm Giray Hân'ın oğlu Azimet Giray Sultân mukaddemâ haber gitmişdi. Hâliyâ bu gün gelüp dâmen-bûs-ı sadr-ı âlî idüp kendüye hilʿat-ı hass ilbâs olundı

Yevmü'l-cum'a sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda vakt-i duhâda sarây-ı sadr-ı âlîde dîvân oldı ve konak ta'yini hususu içün azîm keşmekeş olup herkes hâlince bir zâviye bulmadıkda hayli zahmet çekdi. Ve bu gün yem on iki paraya idi

Yevmü's-sebt M gurre –i Za sene minhu

Yevm-i mezbûrda hava gāyet latîf idi. Ve bu gün arpa on dört pâraya çıkdı ve küffâr-ı hâkisâr Estergon Kalʿası'ndan alduğı ... toplar sefîne ile Komaran'a **[111b]** getürürken Uyvar Vâlisi Ali Paşa ve Hersek Paşası Mustafâ Paşa habîr olup yollarına inüp mezbûrları urup seksen kadar dil ve üç dört yüz kadar kelle alup topları çıkarmak mümkün olmamağla mahall-i mezbûrda sefîneleri delüp suya gark eylediler. Sonra yine ihrâc iderler.

Yevmü'l-ehad sene minhu

Yevm-i mezbûrda dîde-i sehâbdan bir katre ferş-i zemîne dökülmedi ve herkese kışlak emirleri virildi. Lâkin yine asker firâvân olmağıyla zehâ'ire müteʿallik husûsda külliyet üzre rûy-ı usret-nümâ oldı. Ve arpa bu gün on beş paraya çıkdı. Ve Nureddîn Sultân huzûr-ı âsafîye gelüp çukaya kaplu bir semmûr kürk ilbâs ve Sonborna nâm mahalle me'mûr oldı

Yevmü'l-isneyn sene minhu

Yevm-i mezbûrda Nureddîn olan Azimet Giray Sultân me'mûr olduğı Sonborna rû-be-râh oldı ve baʿzı yerlerden zehâʿir getürülüp narh-ı cârî üzre fürûht olunmak üzre

dîvândan ahkâm-ı şerîfe irsâl olundı. Ve Konakçı Hasan Paşa'ya Kanije Eyâleti Seydi-zâde Mehemmed Paşa'ya Tımışvâr Eyâleti ve Defterdâr Hasan Paşa'ya Trablus-Şam Eyâleti ve Baş Bâkī kulı Mehemmed Paşa'ya Adana Eyâleti tevcîh olundı. Ve bu günden fermân-ı âlîşân birle herkes davarları içün kazalar taʿyîn olunmak üzre emirleri tahrîr olundı.

Yevmü's-selâse sene minhu

Yevm-i mezbûrda hazret-i sadr-ı âlî umûr-ı ibâdullâhı görmek içün sarây-ı âlîlerinde dîvân eyledi. Ve bu gün nukud-ı? berf zarancâne kudretten nisâr olmağa başladı. Ve Âsitâne Kā'imakāmı Mahmud Paşa'dan sâhib-i devlet hazretlerine altı bârgîr pîşkeş gelmekle getüren bir nefere hilʿat giydirildi.

Yevmü'l-erba'â sene minhu

Yevm-i mezbûrda Tırhala Sancağı'nın Somuncu Pehlivan Bey Çirmen Sancağ beği olup huzûr-ı sadr-ı âlîde kendülere birer hilʿat-ı hass ilbâs olundı. Ve bu gün saʿâdetlü sâhib-i devlet efendimiz üç sâʿat kadar dîvân eyledi.

Yevmü'l-hamîs sene minhu

[112a] Bu gice ve bu gün sulufe-i semin nigâr-ı berf rûy-ı zemîni numûne-i fasl-ı rebîʿ eyledi ve sadr-ı âlî kable'l-asr iki sâʿat dîvânıyla kesb-i zehher idi ve emr-i Hakk ile seferden gelen âdemin hasta olanlarından sıhhat bulmuş katı ezâ idi ve berren ve bahren gelen userâdan bir mertebe mürde oldılar ki, bir târîhde misli görülmüş değildir. Bu sefer sûret-pezîr olan hükm-i muhayyer ukûl-ı beşer olmuşdır. Bu cümle zuhûrât-ı hilâf-ı rızâ-i Bârî beyne'n-nâs cârî olan efʿal-i şeni'adandır ve Elhak Paşası tarafından mîr-kelâm bazı ahbâr u peyâmı müşir kâğıtlarla gelüp yine bu gice seherî girü rû-be-râh kılındı ve Leh Kralı askeriyle Eğri tarafından ve Orta Macar mülkünde kışlamak üzre olup ve Nemçe keferesi dahi Komaran ve ol semtlerde kışlamak üzre idüği şâyiʿ oldı.

Yevmü'l-cum'a sene minhu

Yevm-i mezbûrda hazret-i sadr-ı âlî dîvân baʿdehû edâ-i salât-ı cumʿa içün civârında olan câmi'-i şerîfe atf-ı inân buyurdılar. Ve Beldar Ağa'sı olan Mehemmed Efendi nuzûl emîni olup hilʿat kuşaklık ilbâs olundı.

Yevmü's-sebt sene minhu

Yevm-i mezbûrda dergâh-ı âlî yeniçeri ağası selîmî ve erkân kürküyle ve saksoncu vesâ'ir çorbacılar kavuk ile ve yeniçeri kâtibi mücevher ve erkân kürküyle gelüp tebrik-i îd içün dâmen-bûs-ı sadr-ı âlî eylediler. Baʿdehû sipâh ve silahdâr halkı ve destâr ve erkân kürküyle, baʿdehû cebeci ve topçı ocağı astar ve erkân kürküyle dâmen-bûs oldılar. Evvelâ yeniçeri ağası geldikde dîvânhânede sâhib-i devlet içün kurulan makʿadın solunda vaʿz olunan ihrâm üzerine oturup alt yanına yeniçeri kâtibi ve saksoncu vesâ'irleri durup çorbacılar ve çavuşlar nerdübân semtinde karşu turdılar. Saʿâdetile sâhib-i devlet dahi selîmî ve erkân kürküyle içerüden **[112b]** çıkup bu cümle yemîn [ü] yesârda olanlara selâm virüp selâm çavuşı selâm alup makʿad üzre oturdukda çavuşlar alkışladılar. Baʿdehû dergâh-ı âlî yeniçerileri ağası Vezîr-i mükerrem Mustafâ Paşa hazretleri varup dâmen-bûs ittikde sâhib-i devlet dahi ayağ üzre kıyâm ile ikrâm buyurup çavuşlar yine alkışladılar. Baʿdehû sâhib-i devlet hazretleri yeniçeri ağasıyla oturup yollarıyla gelüp dâmen-bûs eylediler. Bu cümle tamam oldukda tekrâr yeniçeri ağası dâmen-bûs idüp gitti. Çavuşlar yine alkışladılar ve defterdâr efendi dahi birkaç dîvân hâceleriyle gelüp dâmen-bûs-ı sadr-ı inâyet oldılar. Gayrı kimse gelmedi.

Yevmü'l-ehad sene minhu

Yevm-i mezbûrda Recec ve Reşen mevâcibi çıkup sarây-ı sadr-ı âlîde virildi. Evvelâ defterdâr efendi gelüp, kîseler götürüp, dîvân-hânede döşendikden sonra devletlü sadr-ı âliye haber olundukda selîmî ile ve erkân yenli kürküyle dîvân-hâneye teşrîf buyurup, andan sonra yeniçeri ocağı gelüp mevâcib-i maʿiyyetlerin alup gittiler. Sümme sipâh ve silahdâr ve cebeci ve topcı vesâ'irleri kanun üzre mevâcibleri alup gittiler. Baʿdehû sâhib-i devlet kalkup gitti ve bu mevâcibde hilʿat-ı muʿtâd olanlara tezkireleri virildi. Hattâ sâhib-i devlet hazretlerinin dahi kürki ve hilʿatı virildi. Ancak iki mevâcib bir yere gelmekle birer hilʿat virildi. Sâhib-i devlet hazretlerine dahi bir kat virildi. Ve bu gün sergi olup vakt-i asırda mürûruna dek sâhib-i devlet bi'z-zât kendüleri oturup fukarâ-i sipâhîlere ulûfelerin virdi.

Yevmü'l-isneyn sene minhu

Yevm-i mezbûrda yine sergi-i sipâh olup sâhib-i devlet çıkdı. Ve Eflak Voyvodası, **[113a**] vilâyetine gitmek üzre me'zûn olup muʿtâd üzre bir hass kendüsüne ve tercümân-ı dîvânıyla üç kuşaklık ve sekiz sevb aʿlâ hilʿat etbâʿına giydirildi. Ve îd-i şerîf gecesi

olmağla baʿde'l-asr sarây-ı sadr-ı âlîde nevbet çalınup mehterbaşıya bir hilʿat kuşaklık ilbas olundı. Ve bu gün sâhib-i devlet hazretlerinin kazâ-i savmı tamam oldı**.** *Allah kābûl eyleye, Amîn* !

Yevmü's-selâse sene minhu îd-i-adhâ

Yevm-i mezbûrda îd-i şerîf oldı. Seherî dergâh-ı âlî yeniçerileri içün serâyın havlisinde simât-ı azîm döşendi ve yeniçeri ağası dahi ol mahalde hazır ve yeniçeriler dahi keçeler ile âmade ve sâhib-i devletin hurûcuna muntazır oldılar. Sabah namâzın sarâyında edâdan sonra saʿâdetlü selîmîn giyüp, salât-ı îd içün sarây karşusunda olan câmiʿye teşrîf buyurdılar. Kapu kurbunda yeniçeri ağası indürüp, koltuğuna girüp içerüye maʿan gittiler. Sâhib-i devlet hazretlerinin imamı hutbe okuyup, namâzdan sonra yine sarâyına avdet buyurdular. Bunun dışında yine yeniçeri ağası koltuğuna girüp içerüye tâ yukaru çıkardı. Sâhib-i devlet hazreti dahi içerü odaya girüp, yeniçer ağası ve kâtibi ve saksoncubaşı ve başçavuş birle taʿâma oturdular ve yeniçeriler dahi meydanda olan ta'âma koyup ve çorbacılar ve çavuşları dahi yukarıda konılan simâtdan mütenaʿim oldılar. Baʿdehû **A**ğa ve ocak halkı gidüp, sâhib-i devlet dahi arz odasında iskemle üzre oturup, her bayramda muʿtâd olan ahâli-yi dîvân baʿdehû hüddâm rûyü'l-iktirâma hilʿatlar ilbâs olundı. Baʿdehû sâhib-i devlet hazretleri simât döşenilen sofaya çıkup, selîmî giyüp, ancak destârıyla oturup, kapu halkı ile herkes yollarıyla muʿtâd üzre dâmen-bûs eylediler. Baʿdehû **[113b]** yine sâhib-i devlet kalkup odasına teşrîf buyurdılar. Baʿdehû kethüdâ-yı sadr-ı âlî nerdübân dibinde iskemle üzre oturup cümle agavât ve kapu halkı kendüleriyle ol mahalde bayramlaşup dağıldılar. Baʿdehû herkes ahbâbını tebrîk-i îd içün revân oldı. Bu mahalde kapu halkı dâmen-bûs-ı sadr-ı âlî iderek bir aʿlâ nevbet çalındı. Hakkā ki, îdimiz sefîd ve âsâr-ı zevke sürûru ve server-i zâhir ü berîd oldı.

Yevmü'l-erba'â sene minhu

Yevm-i mezbûrda devletlü vezîr-i Cem-şevket hazretleri fukarâ-i sipâhiyâna ulûfelerin virüp, bayramdır diyü avk itmedi. Kemâl-i merhamettendir, bu gün ve bu gice bir mertebe şedîd sovuk olmuşdur ki, taʿbîr olunmaz ve sipâh ve silahdâr kethüdâlarına birer kuşaklık hilʿat ilbâs olundı ve altışar akçe ibtidâ ve dörder akçe terakkī ile ikişer bin serdengeçdi yazmak üzre yedlerine fermân-ı âlişân virildi ve şevketlü pâdişâhımız Filibe'den Edrene'ye hareket-i hümâyûn buyurdukları haberi geldi.

Yevmü'l-hamîs sene minhu

Yevm-i mezbûrda yine fukarâ-i sipâhiyân ve silahdârâna sergi-i mevâcib oldı. Vakt-i asra değin sâhib-i devlet merhamet birle oturup irtikâb-ı zahmet eyledi.

Yevmü'l-cum'a sene minhu

Ye**v**m-i mezbûrda sarây-ı sadr-ı âlîde dîvân oldı ve sâhib-i devlet hazretleri salât-ı cumʿa yı civârında olan câmiʿde kıldı. Ve bu gün lodos tenessüm idüp mistefkāt ve sütûhda temkîn- pezîr olan berfrenc?-besteyi zevb? eyledi ve Nureddîn Sultân tarafından iki dil gelüp, getürenler hilʿat ilbâs olundı.

Yevmü'l-ehad sene minhu

Yevm-i mezbûrda yine sipâhiyân sergi oldı ve zümre-i mezbûr fukarâsından müstahakk olanlara ulûfelerine göre tekāʿüd ihsân olundı ve Dobrucalı olan sipâhilere bölükleriyle ulûfeleri virülmeyüp **[114a]** girüye alıkondu. Murâd-ı hazret-i sadr-ı âlî kimsenin maʿlûm(u) olmadı ve Haleb Eyâleti Musul Beğlerbeğisine ve Erzurum Eyâleti Müfettiş Hüseyin Paşa'ya ve Diyarbekir Defterdârı İbrâhim Paşa'ya tevcîh olundı.

Yevmü'l-ehad sene minhu

Yevm-i mezbûrda vakı'adan tahrîre sâlih bir şey zuhûr itmedi. Ve bu gice Eflak Beyi gemiler ile vilâyetine rû-be-râh oldu.

Yevmü'l-isneyn sene minhu

Yevm-i mezbûrda Maraş tarafından gelen âdemlerin takrîrleri tercüme olunup mu'arraz hazret-i sadr-ı âlî kılındı. Ve bu gün dört aşağı bölüklere ulûfeleri virülüp ağaları kapusuna tevzîʿ olundı.

Yevmü's-selâse sene minhu

Yevm-i mezbûrda mahrûse-i …? Âbidin Ağa'ya mukarrer hilʿat ilbâs olundı. Ve baʿde'l-asr hazret-i sadr-ı âlî-mikdâr suvâr olup bir mikdâr geşt ü güzâr eylediler. Ve sâbık Tımışvar Beğlerbeğisi Defterdâr Hasan Paşa Belgrad'a vusûl buldı.

Yevmü'l-erba'â sene minhu

Yevm-i mezbûrda hâlâ Diyarbekir Vâlisi Vezîr İbrâhim Paşa'ya evvel baharda sefer-i hümâyûna gelmek içün emr-i şerîf birle Âbidin Ağa taʿyîn olundı ve sadr-ı âlî iki buçuk sâʿat kadar dîvân eyledi.

Yevmü'l-hamîs sene minhu

Yevm-i mezbûrda sergi-i mevâcib oldı. Sâhib-i devlet kendüleri çıkup akçe tamamına değin hareket buyurmadılar ve vâfir sipâh fukarâsına tekāʿüd ihsân olundı ve silahdâr bölüğü tamam devr oldı.

Yevmü'l-cum'a sene minhu oturak

Yevm-i mezbûrda yeniçeri ağası sâhib-i devlet efendimize gelüp iki sâʿat mikdârı şeref-i sohbet-i âsafî birle mesrûr oldılar ve mizâc-ı şerîfleri inhirâf üzre olmağla dîvân çıkmadı ve Bosna Beğlerbeği Osmân Paşazâde Ahmed Paşa Sigetvar muhâfazasında olup, eyâleti ile mansûbına gitmek üzre **[114b]** Osmân Ağa ile fermân-ı şerîf irsâl olundı ve Kalmuk ilçisi gelüp, hân kapu kethüdâsı Bekir Ağa'ya kondı ve mîrîden yevmi otuz vukiyye lahm ve otuz çift nân ve üç kîle şa'îr tayîn eylediler.

Yevmü's-sebt kanun-ı evvel fî 11 ... sene minhu

Yevm-i mezbûrda âlem-i âmil sâhib-i fazîlet ârif-i kâmil âsım u afîf vucûd-ı şerîf İstanbul pâyesiyle ordu-yı humâyûn kādısı olan Trabzonî Efendi hummâ-yı muhrikadan civâr-ı rahmete vâsıl oldı. *"Mevtü'l-âlim, mevtul âlem"* olmağla cümle ibâdullâh bir mertebe gumûm u ahran müstevlî oldu ki, taʿbîr olunmaz! Hattâ techîz ü tekfîni husûsu içün muhibb-i sâdık ve yâr-ı muvâfıkı olan melâz u melceü'l-gurebâ ve ulemâ re'isü'l-küttâb saʿâdetlü Telhîsîzâde Mustafâ Efendi Hazretleri hânesine varup vesâ'ir erkân-ı devlet cemm-i gafîr ol mahalde hazır oldılar. Selâlar virülüp, tamam gasl olundukdan sonra cenâzesin kaldurup, hânesi civârında vâkıʿ mahallde namâzı kılınup, yine ol mahalle karîb Müftü Abdulkerim Efendi merkadı civârına defn olundı. *Hazret-i Mennân müstagrak-ı gufrân eyleye* ! Hakkâ nazîri bulunmaz bir vucûd-ı mükerrem ve icrâ-yı ahkâm-ı şeriʿatte ferîde ve müsellem idi. Yenişehir ve Edrene kazalarında ki, hâkimü'ş-şerrʿ idi. Kimesneden bir akçe kabul itmeyüp, iffet ile kuvvet-i maʿaşına irtikâb-ı zahmet

eylerdi. Hiçbir mansıbdan deynsiz çıkmadı. Hattâ bu defʿa dahi merhûm oldukda eşyâsı ve duyûnı tahrîr olunup, beş kise mikdâr deyni alup, eşyâsı deynine muhît itmedi.

Yevmü'l-ehad sene minhu

Yevm-i mezbûrda yine sarây-ı sadr-ı âlîde fukarâ-i sipâhiyâna sergi-i mevâcib oldı. Ve bu gün bu gice vâfir yağmur yağdı.

Yevmü'l-isneyn sene minhu

Yevm-i mezbûrda seherî sergi olup sipâh bölüği devr oldı ve aşağı bölük dahi sergi olup, **[115a]** anlar dahi tamamen devr oldı ve devir ve cebeli sipâhiler ki, Silistre Eyâletine vâkıʿ kazaların sâkinleridir. İşbu sene sefer-i Üngürüs'de asker-i Tatar ile çete ve şikâr u ganîmet sadedinde olup hıdemât-ı seferde bulunmadığından bu defʿa virilen mevâcibe mezbûrlara bölükleriyle ulûfeleriyle virilmeyüp girü alıkonmuşdur. Bir iki defʿa arzuhâl eylediler lâkin, "Yine anların taʿyîn olunacak hidmetleri vardır" diyü cevab virildi

Yevmü's-selâse sene minhu

Yevm-i mezbûrda vezîr-i ekrem ve adâlet-unvân resm ü kadîm üzre sarây-ı âlîlerine itmâm-ı fermân erbâb-ı hâcât ve niyâz-mendân içün iki sâʿat mikdârı dîvân eyledi

Yevmü'l-erba'â sene minhu

Yevm-i mezbûrda Belgrad monlası sarây-ı sadr-ı âlîye gelüp üç sâʿat mikdârı dîvân olup umûr-ı ibâdullâh görüldi.

Yevmü'l-hamîs sene minhu

Yevm-i mezbûrda vezir-i mekremet-ünvân bundan akdem Osek'e varıldıkda ulûfesin alup mimlenmeyin esâmî sâhiblerinin esâmîleri çalınmışdı. Anlara merhamet buyurup, arz odasında yoklama idüp, tashîh-i? fermân eyledi ve baʿdehû dîvâna çıkup umûr-ı müslimîni gördi. Baʿdehû bölükleri geçmişlere ulûfe düşünüp müstahakk oldukları mevâciblerin virdi

Yevmü'l-cum'a sene minhu

Yevm-i mezbûrda vezîr-i sadâret-pîrâ dîvân idüp mesâlih-i ibâdu'llâha merhamet-i muʿtâdı gördi ve Amasya Sancağı bir vech-i zamîme Karsî Maraş Beyi Yusuf Bey'e tevcîh olundı ve kendüsi Belgrad'da kalkup anda kalup müsellem irsâl eyledi.

Yevmü's-sebt sene minhu

Bu gün yine bölüği geçmişlere ulûfe virildi ve Dobrucalılara dahi huzur-ı sadr-ı âlîde yoklama olup ve hân tarafından Tatar ve Nureddîn tarafına giden gedikli çavuş Ahmed Ağa gelüp kâğıtlar getürdi Nureddîn ..... yanında olan **[115b**] Tatar askeri ile Tökeli İmre yanına me'mûr oldı.

Yevmü'l-ehad sene 1094?..Z

Yevm-i mezbûrda dahi Dobrucalıların yoklaması olup tamam-ı devr oldı ve sâhib-i devlet hazretleri dîvân eyledi.

Yevmü'l-isneyn fî gurre-i M sene 1095

Yevm-i mezbûrda Kamaniçe muhâfızı vezîr-i mükerrem Abdurrahman Paşa tarafından ulak geldi ve bu makūle haber virdiği Leh Kralı bir mikdâr askerini Kamaniçe Eyâleti'nde vâkıʿ Yazlupeçşe? nâm mahalde kışlamak üzre taʿyîn idüp gedikleri Kamaniçe muhâfızı vezîr-i mükerrem Abdurrahman Paşa Hazretleri ....-etbâh? üzre hareket idüp kendü etbâʿı ve kalʿa-ı mezbûra askeriyle melâʿîn-i mezkûrı basup avn-i Hakk birle ol kadar esîr ve ganâ'im almışlar ki, taʿbîr olunmaz! Hattâ Leh Kralı askeri esîrlerinden ve Rus esîrlerinden üçer dörder guruşa esîr fürûht olunmuş. Baʿdehû Bucak Tatarına vezîr-i müşârünileyh fermânlar gönderüp, anlar dahi umûmen kalkup ve Nogay Tatarı dahi haber-i mezkûr istimâʿ idüp, kefere-i mezbûr üzerine akınlar idüp, küffâr-ı bî-dîni ahz u esîr ittiklerin haber idüp müjdeler virildi .

Yevmü's-selâse sene minhu 1095

Yevm-i mezbûrda sâhib-i devlet dîvân eyledi. Vakt-i mağribde Orta Macar Kralı Tökeli İmre tarafından kâğıdlar ile âdemî gelüp Leh Kralı Faşa üzerine geldikde; anda olan Macar askeri Leh askerinin üç bin mikdârın tuʿme-i şimşîr ve yedi yüz mikdârın esîr ve etvâl-i ganâ'im ile sîr oldukları beyân ve bir mikdâr asker kendüye irsâl olunmasın azîm niyâz ve imtinân etmiş. Hattâ bu gice vezîr-i ekrem ağalarından Seyid ile Kara

Mehemmed Ağa Nureddîn olup Tökeli İmre'ye götürmek üzre me'mûr olup rû-be-râh kılındı.

Yevmü'l-erba'â sene minhu

Yevm-i mezbûrda hazret-i sadr-ı âlî Dobrucalı fukarâsından olan sipâhiye merhamet buyurup **[116a]** ulûfeleri istihkāklarına müstemedd ve her birinin hem-yâne-i? derunların pür sîm-i? minnet eyledi ve Estergonlı Ahmed Ağa umûr-ı mühimme ile Budun'a revâne oldı.

Yevmü'l-hamîs sene minhu

Bu gün yine vakt-i duhâda Dobrucalı sipâhilere sergi olup ahşama karşu ferâgat olundı ve Eğre Beğlerbeğisi Ahmed Paşa Budun Vâlisinin kethüdâsı Budun'ın süvâri askeri ile ve kendü kapularının askeri ile Tökeli İmre yanına varmak üzre me'mûr oldılar ve Saksoncubaşı Yusuf Ağa Budun'a rû-be-râh oldı

Yevmü'l-cum'a sene minhu

Yevm-i mezbûrda sâhib-i devlet dîvân eyledi ve Eğri Beğlerbeğisi ve Budun Vâlisine ve Nureddîne me'mûr olanlar menzil ile rû-be-râh oldılar

Yevmü's-sebt fî 16 Kânûn-ı evvel [25 Aralık]

Yevm-i mezbûrda zuhra karîb âsitâne tarafından Kapucular Kethüdâsı Ahmed Ağa gelüp ve Çavuşbaşı Mehemmed Ağa gelüp sâhib-i devlet olan Vezîr-i aʿzam Mustafâ Paşa'dan mührü ve sancağ-ı şerîf ve miftâh-ı Kaʿbe-i mükerremeyi alup kendüsin civâr-ı rahmete vâsıl eylediler. Ve yeniçeri ağası Vezir-i mükerrem Mustafâ Paşa Hazretleri kā'immakām oldı ve kapucular kethüdâsı ağa ve Çavuşbaşı Mehemmed Ağa, Kethüdâ Ali Ağa'da misâfir oldı. Tafsîl-i hâl böyle oldu ki: Merhûm vezîr-i aʿzam salât-ı zuhru edâ içün seccâdeler döşenüp, imâm efendi sünnete şurû' eylemişken sâhib-i devlet dahi kalkup namâza şurûʿ idecek mahalde sokakda at şamatası zuhûr idüp, kendüleri "Nedir" diyü sokağa nâzır pencereden bakdıkda yeniçeri ağası ardınca kapucular kethüdâsı ve çavuşbaşı geldüğin gördükde, " İmam Efendi! Namâzı boz! İş gayri yüzden oldu" deyüp anlar dahi bilâ-tevâkkûf sarâya girüp, yukarıya çıkup, derhal Kethüdâ Ali Ağa haberdâr önlerine varup, hiç nutk u kelâm itmeden doğru sâhib-i devlet yanına girdiler. Yeniçeri ağası dâmen-bûs idüp kapucılar **[116b]** kethüdasıyla, çavuşbaşı ağa selâm virüp turdılar.

Sâhib-i devlet dahi “Ne haber?” didikde Kapucular Kethüdâsı Ağa, “Şevketlü pâdişâhımız mühr-i şerîf ile sancağ-ı şerîfî ister” didi. Sâhib-i devlet dahı, “Emir pâdişâhımın” diyüp koynundan mührü çıkarup ve sancağ-ı şerîfî dahi sandukıyla getürüp teslîm eylediler. Baʿdehû “Ölüm var mıdır?” didikde Kapucular Kethüdâsı, “Zâhir olmak gerek! Allah imândan ayırmaya!” didi. Baʿdehû, sâhib-i devlet; “Rıza Allâh’ın” deyüp, “Seccâde kon” didi. Anlar taşra çıkdılar. Salât-ı zuhru edâ idüp asla kendüye infiʿâl gelmedi. Tamam duʿâ idüp el yüze çaldukda iç ağalarına, “Varın siz gidin” diyüp kendü eliyle kürkün ve destârın çıkarup “Gelsünler!” didi. Cellâdlar dahi gelüp, “Şu kaliçei kaldırın. Cesedim toprağa alûde olsun” diyüp keçeyi def‘ ittiler. Cellâdlar iplerin hazır eyledikde, kendüleri elleriyle sakalın kaldurup bir hoşça üslupla “Takın!” diyüp kazaya rızâ didi. Celladlar dahi iki üç defʿa çekdikde teslîm-i rûh eyledi. Baʿdehû soyup, aşağı sarây havlisinda bir köhne çadırda gasl olunup, yine havluda namâzı edâ olundukdan sonra yine mezkûr çadıra götürüp, tabut içine kellesin yüzüp, baʿdehû kaldırulup, sarây karşusında olan câmiʿi havlisine defn olundı. Baʿdehû gelüp defterdâr muhallefâtın tahrîre başladı.

Yevmü’l-ehad sene minhu

Bu gün yine defterdâr ve kapucular kethüdâsı ve çavuşbaşı, muhâsebeci efendi ve kâtibleri sarây-ı sadr-ı âlîye muhallefât-ı tahrîr ve daʿva ve şikâyeti olanlar yeniçeri ağasına vardı. Sâbıka Budun Vâlisi İbrâhim Paşa’nın dîvân efendisi Bekir Efendi yeniçeri ağasına dîvân efendisi oldı.

Yevmü’l-isneyn sene minhu

Bu gün dahi yine muhallefât tahrîr ve merhûm vezîr-i aʿzâm hazretlerinin paşa kapucular kethüdâsı Ahmed Ağa’nın âdemîsi ile Edrene’ye rû-be-râh rikâb-ı hümâyûna gönderildi.

[117a] Yevmü’s-selâse sene minhu

Yine muhallefât tahrîr olundı.

Yevmü’l-erba‘â sene minhu

Yevm-i mezbûrda defter-i muhallefât tamam oldı ve gidecek menzilde bârgîrleri hazır itdürüldü.

Yevmü'l-hamîs sene minhu

Yevm-i mezbûrda rikâb-ı hümâyûn tarafından gelen Kapucular Kethüdâsı Ahmed Ağa rû-be-râh oldı ve kendüsiyle maʿan re'is efendi ve Yeğen Hüseyin Bey ve Kapucular Kethüdâsı Hasan Ağa ve hazînedâr ve hazîne kâtibi vesâ'ir etbâʿından baʿzıları maʿan rû-be-râh oldılar. *Allahu Te'âlâ rehber ola*! Yevm-i mezbûrda hayli kar yağdı.

Yevmü'l-cum'a sene minhu

Yevm-i mezbûrda taraf-ı şehriyârîden kılıç, kaftan ve hatt-ı hümâyûn ile Mîrâhûr Arap Süleymân Ağa geldükde seherî haber gelmekle kā'imakām yeniçeri ağası Vezîr-i mükerrem Mustafâ Paşa tarafından kethüdâ ve mehterhâne etbâʿıyla ve iki bölük ağası ve çavuşbaşı ağa vekîli Ahmed Ağa istikbâl içün gitdiler. Baʿde'z-zuhr gelüp hatt-ı hümâyûnu vezîr-i müşârünileyhe virüp ve semmûre kaplu bir ser-â-ser kaftanı giyüp ve şimşîr-i nahvetin dahi kuşanup üç defʿa çavuşlar alkışladılar. Baʿdehû vezîr-i müşârünileyha iskemle üzerine oturup hatt-ı hümâyûnu koynundan çıkarup, re'is efendi vekîli Şemsî Efendi'ye virüp, ol dahi açup, bi't-tamam kırâ'at eyledi. Tamamında çavuşlar yine alkışladılar. Ba'dehû gelen mîrâhûr ağaya ser-â-sere kaplu bir semmûr kürk, etbâʿına iki kuşaklık ve üç aʿlâ hilʿat giydirildi. Baʿdehû vezîr-i müşârünileyh kalkup çavuşlar alkışladılar. Anlar dahi içerü odalarına teşrîf buyurdılar. Baʿdehû herkes varup tebrik eylediler. Mazmun-ı hatt-ı hümâyûn Haleb Eyâleti'yle Üngürüs serhaddimiz serasker olmak üzere buyurulmuşdı. Bu arada gelenlerin cevabı Kā'imakām İbrâhim Paşa ,vezîr-i aʿzâm ve Mîrâhûr Süleymân Ağa kā'imakām ve Kara Hasan Ağazâde İstanbul Kā'imakāmı ve sâbıka sekbânbaşı olan Zülfikar Ağa yeniçeri ağası ve Koca Mustafâ Efendi re'is oldı diyü şâyi' oldı. Yevm-i mezbûrda, "Defterdâr efendi vesâ'ir ağalar dîvân **[117b]** ve sipâh ve silahdâr askeri Edrene'de rikâb-ı hümâyûna gitmek üzre fermân vârid oldı" diyü şuyûʿ bulup herkes nefes nefese hevâsına tedârikin görmek üzre tahayyürâne dâmen-dermiyân eylediler. Üngürüs Çâsârı Nemçe didikleri melʿûn idi ve merdûd sermedî? doksan bin tüfenk- endâz-ı piyâdegân ve yüz yigirmi dört humbara-i havân? u âlât-ı lâzıme-i vâfire ve mükemmel cebehâne ile Budun Kalʿası'na karîb nehr-i Tuna üzerine cisr-i azîm inşâsında mübâşeret ve itmâmından sonra hân-ı Budun deryâ-yı katran mânend güzerleri vukuʿûnda serdâr-ı ekrem hazretleri asâkir-i İslâm ile Budun Kalʿası sahrâsında hıyâm-nişîn bulunup bir iki defʿa melâʿîn ile mukābele vü muhârebeden sonra küffâr-ı hâkisârın askerinden bir vâfir küffâr cisr-i Osek'i ihrâk u harâb ideceklerin haber-i sahîh ile ihbâr eylemeleriyle "el-

ʿiyâzen bi’llâh teʿâlâ cisr-i mezbûrda bu mahalleye bir zarar irişmek olur ise ahvâl düşvâr olup zahmet çekilmek mukarrerdir” diyü mücemmiʿ olan asker-i İslâmı mahall-i mâhûde eriştirmek ardınca olup esb-i tâziyle meydan gösterüp râha revân oldılar. Kalʿada olan ümem-i mücâhidîn ve cümleten ehl-i kalʿa sagīr ve kebîri er ve avrat ve etfâl-i İslâm-ı bî-günâh kat-ʿı imtidsâf? idüp çâre-sâz u bî-nüvâze içün dergâh-ı cenâb-ı kibriyâya ve dest-i tazarru‘ların küşâde ve âh u zârîlerin âsumâna peyveste idüp, altı gün varoş cengi olmuşdur ki taʿbîre gelmez! Keyfiyetin ancak bir Allah bilür. Yedinci gün kalʿa-i mezbûrun varoşun kāhire? idüp mâh-ı şaʿbânın gurresinden melâʿîn zümresi gurûr-ı aceb ile evvel toprak tabyasını sâniyen Kasımpaşa tabyası semtinden ve sâlisen su cânibinden akarsu gibi kuşadup envâ-ʿı taburlar ile mânend-i şeyâtîn … değin idüp cenge mübâşeret ve top ve hunbâra ile bir mertebe âteş-bâzlıklar **[118a]** itmişler ki, vasfı mûcib-i gam ve zikri müverris?-i elemdir. Benim efendim bir günde üç bin yedi yüz pâre top vesâ’ir günlerde bin pâre top küllisi darb-ı kalʿa kılan ve bin beş yüz humbara-i havân atıyla? ne sûret-pezîr olunacağı kıyâs ve mülâhaza buyurula! Bîrûn-ı kalʿada ilbâs ile müzeyyen hâneler ve müstahkem kemerler ve mürtefiʿ kâşâneler zîr ü zeber ve hânla beraber olup kābil süknâ bir yer kalmadı. Cümlesi âşiyâne-i bûm oldı ve havâle olunan hamîreler mîzân olundı. İkişer yüz yigirmişer kıyye gelmişdir. Muʿaheza dört beş defʿa lağımları vucûda geldüği haberleri câsuslar getürdükde saʿâdetlü İbrâhim Paşa Hazretleri’nin re’y-i kavîlerin ..... guzât-ı mücâhidîn leyl ü nehâr hâb u râhatı bertaraf idüp gûşîş-i..... tamla etraf-ı kalʿayı gûn-â-gûn tazyifler ve şarampoller taʿbîr olunur. Parmaklıklar ile sedd-i iskender idüp, melâ‘în her ne vakitde yürüyüş kasd ider ise zafer bulamayup münhezime dönmüşdür. Bu esnâlarda melâʿîn-i bed-girdârın bir defʿa altı bin ve bir defʿa dahi dokuz bin âdem imdâdı ve zahîresi gelüp ve ahir fırka-i şeyâtîn oldılar. Mahsûr olan guzât-ı müslimîn adem-i zehâ’irden hayli perişân olup Hüdâ-yı Lâyezâl hazretlerine niyâza başladılar. Mâh-ı zi’l-kaʿdenin on dördüncü günü hâlâ Eğri Paşası olan Kethüdâ Ahmed Paşa ile üç bin mikdâr-ı asker zâhire ile Peşte tarafından gelüp, dört yüz tüfenk-endazlar Eğri şehbâzları Ahmed Paşa ile maʿan imdâd-ı kalʿa idüp mâh-ı mezbûrun yigirminci günü bin ve kubbe vukiyye vesâ’ir zahîre ile imdâd ve iʿânet itmekle mahsûr olan ehl-i İslâm hayât-ı câvid bulup gāzîyân ve bahadırlık bir niçe defʿa kalʿadan hurûcı ve tîğlerin destine alup Allah Allah na‘rasın **[118b]** dillerinde tekrâr iderek cânların fedâ idüp, kemteri olan metrisin basup avn-i inâyet-i Bârî olup gāzîyân-ı mücâhidîn âteş-bâzlıklar idüp başlarından destârların bıragup bir mertebe cenk-i şemşîr-i ber-hâş olmuşdur ki, rûy-ı zemîne salhâne-i kassaba

dönüp üç dört aya gelince az zamânda vücûda getürdügi lağımları tabyaları ve metrisleri zabt olunup, nerre-i şîr-i gāzîyân-ı şecâʿat-nümâ derhâl doldurup ve lağımların battal idüp, bi'l-külliye ol tarafda olan metrisleri ve tabyaları zabt olunmuşdur ve su cânibinde olan metrisleri ehl-i İslâma her bâr zarar irişdirmekle cenâb-ı Kibriyâ'dan berbâd ve harâb olmayacak olan tazarruʿ ve niyâz ve masûmların feryâd u enînleri kabul-ı Hüdâ olup, bir defada bin mikdârı gāzîler fî sebilullâh canların fedâ ve esʻâd sâʻatde ve eşref evkâtda mahall-i mezbûrı basup der-kemîn olan küffâr-ı hakisârı başdan başa kılıçdan geçürüp, etraf-ı kalʿa-i Budun izân zemîm-i kefereden tahta-i remmâle dönmüş idi. Henüz hadd-i bulûğa vâsıl olmadık masûmlar nizâ idüp Hüdâ'nın fazl u inâyeti ile elleri pençe-i mercan dolup, ehl-i kalʿa engüşt ber-dehân idüp, hayret-efzâ-yı ukûl-i âlemiyân olmuşdur. Hâsıl-ı kelâm, bir mertebe gaza olmuşdur ki, vasfı mümkün ve tahrîri kābil değildir. Bu minvâl üzre yüz on üç gün cenk ü cidâl ve harb u kıtâl olup yüz on dördüncü gün vakt-i seherde melâ'în-i mızıkâ-i şeyâtîn umûm üzre kalkup, diyarlarına gitmişlerdir. *Hakk-ı sübhânu ve Teʻâlâ hazretlerinden ricâ olunur ki, selâmet ile varmak müyesser olmaya! Belki cümlesi azab-ı İlâhiyyye mazhar ola, Amin! Ya mûʻîn be-hürmet-i seyyidü'l-mürselîn ve hâtemü'n-nebiyyin*

İnâyet her kime yüz tutsa isyanı nikāb olmaz
Güneş doğdukda zîrâ perde-i zulmet hicâb olmaz

BİBLİYOGRAFYA

AFYONCU, Erhan, "Osmanlı Müverrihlerine Dair Tevcihat Kayıtlan I", *Belgeler*, sayı: 24 (Ankara 2000)

AFYONCU, Erhan, *Tanzimat Öncesi Osmanlı Tarihi Araştırma Rehberi*, İstanbul 2007.

BANLAKI, József, *A magyar nemzet hadtörtenelme.* CD Rom, Arkanum Yayınevi

DANİŞMEND, İsmail Hami, *İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi*, III, İstanbul

ERDOĞAN,Meryem Kaçan, *II Viyana Muhasarası*, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul 2001.

HAMMER, JOSEPH VON., *Büyük Osmanlı Tarihi*, VL, İstanbul 1986.

Karaca, Filiz , *Tanzimat Dönemi ve Sonrasında Osmanlı Teşrifat Müessesesi*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul 1997.

KREUTEL,, Richard F., *Devlet-i Aliyye Teşrifatçıbaşı Ahmed Ağa Viyana Kuşatması Günlüğü,* çev. Esat Nermi, İstanbul 1970.

Mehmed Arif, "İkinci Viyana Seferi Hakkında", *TOEM,* cild:3-4, cüz: 16 (Teşrin-i evvel 1328).

PAKALIN, M. *Zeki,Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü,* I-III İstanbul 1993.

RENNER, Victor V., *Wien im Jahre 1683,* Wien, 1883.

SİLAHDAR FINDIKLI MEHMED AĞA, *Silah dar Tarihi*, I -II, yay. haz: Ahmet Refik, İstanbul 1928

THEUER, Franz, *Verrat an der Raab. Als Türken, Tatar en und Kuruzzen 1683 gegen JVien zogen.* Salzburg - Stuttgart - Zürich, 1976. Verlag das Bergland-Buch

UZUNÇARŞILI jsmail Hakkı, *Osmanlı Tarihi*, III, Ankara 1988.

اشبو دائره شکر بلدینجه یازیلوب هر کسکه یولده جقه یاخود دوشمان
اوزرینه وارملو اولدقده شکر بلدینی قرشو ایله شکر یلدزی قبغی کوندیله
قبغی طرفده اولدوغی دائره ذه بیان اولنمشدر اکا کوره یلدزی دقیقه الوب اندن یولده
جقاجق دوشمان اوزرینه واره باذن الله تعالی غالب وسلامت اوله واکر یلدز قرشوسنه
اولوب یخی صبایا یوب یولده جقوب یاخود دوشمان اوزرینه وارسه ایش راست کلیوب

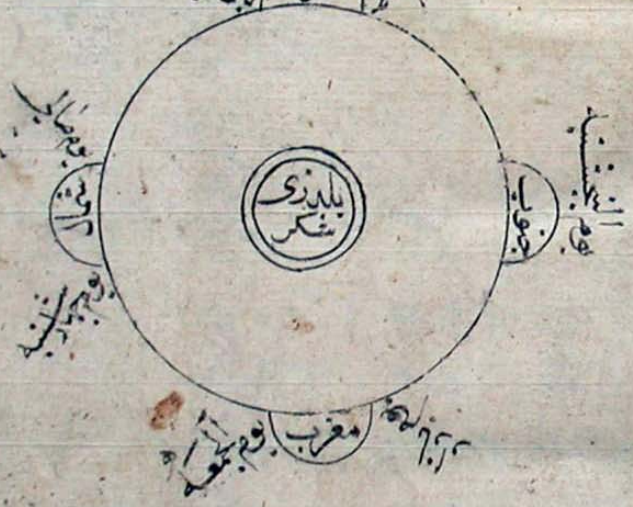

علی الصباح سبع مرات

اَللّٰهُمَّ یَا وَاحِدُ لَا اَحَدَ یَا مَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَحَدٌ لَا تُسَلِّطْ عَلَیْنَا اَحَدًا بِبَرَکَةِ
قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ

در عقب سبع مرات

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ کَفَرَ عَنَّا وَدَفَعَ الْبَلَاءَ عَنَّا

۱۲۱۰
ج ۲۲
۲٤٥۹۹
طوقپو سرای عمومی
ترجمان دیوان

مرحوم برکلی افندینك تصنیفدركه هرایك غرهسین بلمك
دیلرسك هرقفی آی اولورسه اولسون هرایك تحتنده شكز
حروف وارد راول حروفك اولین بیك یوزیكری ایكی یوعدایده سكز
تاكه هجرت نبویه تمامنه دكین سنه قفی حرفده تمام وقوار
ایدرسه اول حرف ایك غرهسیده داویلجه عمل اولنه

محرم	صفر	ربیع الاول	ربیع الاخر
اهوج زدب وز	ج دهب وفاد	زاوج دهوب د	وج اهوب زدبك

جمازی الاول	جمازی الاخر	رجب	شعبان
زدب وج اهوج	ب وزاهوج دهو	ج دهوب وزاو	هوب زاوج

رمضان شریف	شوال	ذی القعده	ذی الحجه
وج اهوب زدب	اهوج زدب وز	ب وزاهوج زهو	زاوج زهوب ز

بازار	بازارارتسی	صالی	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه	جمعه ارتسی
ا	ب	ج	د	ه	و	ز

| | | |

عالی هفته حرفی
۱ ۱۵

حررت نهویه دن بیک یوز بیحی سنه سنک کانون ثانی سنده سال اون ثلثه ابدی وسنه غربویه رسنده
هفته حرفی الف ابدی کهم دائره سالده و دائره کبیسا برر خانه کبر و بیحا اولنوب اوزره وزغلت اولنمیه

4

جزء نومه بیک بیک یوز وردی ثانی کانون
ثانی سنده سال ۱۹ دسنه اولویه رسنده هفته حرفی ۹

۱۹

محمد رای

وقایع حطوط
محلف

۱۹۰۹ سنه لاه تیه غره
وفاتیه

۱۹۰۹ سنه دنا جی
ایام اوزره محرر اولوب
قفدا اوزره

TKS. Müzesi
Revan
Sa: 1210

۱۲۱۰

لسنه ١١٢٣	الاصبوع	العربيه	الافرنجيه دوجه	عيد
غره رمضان شريف	سه شنبه	١	٢	١١
كل سه شنبه كونى	پنجشنبه	٢	١	١١
يوم شكر ونطوعاً	جمعه	٣	١٢	١١
صوم مستجدد	شنبه	٤	٢	١١
عقلت	يكشنبه	٥	٢٠	١١
اولنميه	دوشنبه	٦	٣	١١
	سه شنبه	٧	٤٢	١١
	چهارشنبه	٨	٤	١١
	پنجشنبه	٩	٤٢	١١
	جمعه	١٠	٥	١١
	شنبه	١١	٥٢	١١
	يكشنبه	١٢	٦	١١
	دوشنبه	١٣	٦٢	١١
	سه شنبه	١٤	٧	١١
	چهارشنبه	١٥	٧٢	١١
	پنجشنبه	١٦	٨	١١
	جمعه	١٧	٨٢	١١
	شنبه	١٨	٩	١١
	يكشنبه	١٩	٩٢	١٢
	دوشنبه	٢٠	١٠	١١
	سه شنبه	٢١	١٠٢	١٢
	چهارشنبه	٢٢	١١	١١
	پنجشنبه	٢٣	١٢	١١
	جمعه	٢٤	١٣	١١
	شنبه	٢٥	١٤	١١
	يكشنبه	٢٦	١٥	١٢
	دوشنبه	٢٧	١٦	١٢
	سه شنبه	٢٨	١٧	١٢
	چهارشنبه	٢٩	١٨	١٢
	پنجشنبه	٣٠	١٩	١٢

دور قاسم بن عبد الله

ليلة القدر

عيد فطر

روزكار به كورزه قولان جهانى حاور بى
كاه خاموش اولوكهى بور جوش و ريالر كبى

عبد سلام ايچون مجدد
لا اله الا الله باخيل خلاص محمد الرسول الله يا فخر الناس

بو كوكب طلع خاندر
ه كدن صوه كل فاندر
غايت اولادى بر رهاندر
آلزوه بو احسانه بوج

يا عزيز يا مالك الملك
٢١٢

مقدمه وعقبه نخبه صاحب دولت وشیخ الاسلام چیشوبت سعادتگاه دولت
پناه مرتبه اولدیر یکچری اغاسی حضورنده خاص اطاقده بولدیغی قرمزی
ورزائی عظام وصدور فخام وشیخ الاسلامی سلام مطلوب اولدقده حق عقبه نخبه
منزلنه روانه اولدی وبو وقتده وزرای سابقین وسائر مطیع صاحبی
اولدرک توغرینی کتخدالرینه برابر نردبان باشنه نهاده قلمدی
ویکچری اغاسنک دخی توغرینی قول کتخدای اغا دیکدی وشیخ الاسلام افندی
حضرتلری قوچی ایکسرای حضرت صدر عالیه یه کلوب عرض اوده سنده
اوچ ساعت مقدارل اولدروب بعده بنه نردبان باشنه قوه چیسنه
بنوب سراینه روانه اولدی وبوکون روی ارضه زیاده قار
وارایدی وشوکتلو پادشاهز حضرتلری بریره حرکت همایون بوریوب
سرای خلد آسا لرینه آرام بوردیلر وبوکون حسین پاشازاده
محمد یکه بشیش لغوشل سنجاغی عنایت وسنجقی باشنایه

امان اولدی صلب صایر بوم الجمعه ٤ ٢٣ سنه

ساعت ٩ ١٤

نوغ همایون باب السلام اوکنه چقدقده نصکره سرایر همایونه دیوان اولنمق
معتاد وقانون اولمغله بوکون سرای صدر عالیده محضر فاضل نصکرانده
مکمل ومفصل دیوان اولدی بو مجلده صدر عالی حضرتلری سلیمی وارکان
یکلوکورک وقاضی نصکر افندیلر عرف وارکان یکلوکورک رماوش
باشی سلیمی وایکی نفر کره جی افندیلر مجوزه وارکان یکلوکورک وسلام جاوشی

مجوزه

مجوزه وجاوشلر مجوزه ومحضر اغا فوقه واوده باشی دولمه وکلاه
وعسس باشی سیورکه ولوند کورک وصدر باشی پوستین وبول یکلو
کورک کیرلر بیوک نفر کره جی محضر اغا جاوشلر بکی صول طرفده کوچک نفر کره
سلام جاوشی صاغ طرفده طورورلر وهمان پادشاهز بوکون دخی برابر
حرکت اینیوب سرایر همایونه اوبخیلر فرمان بیوردی یوم السبت

٢٤ م سنه رجعت زحمه

بوم مزبورده زیاده سیله شدت شتا واقع اولمغله صاحبدولت حضرتلری
مرحمتلو مسافر اوده سنده اسکله اورنده دیوان اجلاس وبوکون دخی
ستوکتلو پادشاهز حضرتلری سرایر بهجت آسا لرینه قرار مرکزه ترجیح
بیوردیلر یوم الاحد ٢٥ م سنه

یوم مزبورده دخی حضور صدر عالیده ایکی کچی ساعت مقداری
مراسم خوان مراعات اولندقدنصکره خزینه پاشای امبل باشی
کتخدای ذیل کتخدا برمقدار دایه لرله آستانه یه کلوب بعده اورنده
وصول بولوب بوکونده حضرت صدر عالیه یه کلوب کاغدلرین ویروبه
دوقتو صاحب سعادت حضرتلری مزبورلری برمقدار سویلشدکدنصکره ظلمت
دیبوب ذیل کتخدا ایله معا اورنلرینه ظلمت متنوعه البسه اولندی
دیبوب ذیل کتخدا ایله معا اورنلرینه ظلمت متنوعه البسه اولندی
مزبورلر دخی نکرارده امبولنس ایدوب چیقوب کیدیلر وبوکون سینه
ستوکتلو پادشاهز حضرتلری سرایدن طشره بریره حرکت بیوریوب
تشخید خاطر همایونلریچون اوبدبخیلر فرمان بیوردیلر صلب متنوعه

یوم الاثنین ۹۶۲ م سنه عطار دبدلو رفتن جزایر بحضور همایون

بدوم فروردین بسرای صدر عالیه دیوان اولدقده لشکر و جزایرلولرک حضور همایونه عرض اولنه جق پیشکشلری صدر عالی افندیمز حضرتلرینه تقدیم عرض اولنوب پیشکشلو یادشاهزادهلری برابر حرکت بویورملری تعلیق اسمعیل اغا اوکلرینه دوسوب کندومقتدا اولان پیشکشلرین رکاب همایونه وارنوب پیشکشلرین عرض ایدیر پیشکشلرین بونلردر ذکر اولنور

سپاه طهماسی اغا	غلام فرنجی	پیاغالیه قوشی	قفقاسیه ایدر	اسیلان
۸ نفر ۴ عدد ایله	۷ نفر ۴ عدد ایله	۶ نفر ۴ عدد ایله	۵ نفر ۴ عدد ایله	۴ عدد ایله

فیلان	مکمل جزایر لشکر	قرمزی جزایر اولاق	قرمزی جزایر ولنجی
۴ عدد ایله	۶ نفر	۱۲ نفر	۲ نفر

جزایر مقدم	مرجان لسیح
۱۰ نفر	۱۵ نفر

فروردین بک پیشکشلری مقبول همایون شهریاری اولدقده فروردین بک طلعت فرمان پذیرروب بو دفعه اون سکز توپ طلعت متنوعه حضور همایونه الیکن اولندر و بوکون بعد العصر باشی محاسبه جی مصطفی افندی یه کوهک دفتردار الغه محمد و آبنا اولنان قلیونلر ناظر العجون و مطبخ امینی محمد افندی یه باشی محاسبه جیلک منصبی اکبون و یوسف افندی یه مطبخ امانتی منصبی اکبون حضور صدر عالیه برر توپ طلعت خاص الیکن اولندر

طلعت متنوعه	طلعت خاص	
۱۸ نفر	۳ نفر	

یوم الثلثا ۹۷۴ م سنه

فروردین بک پیشکشلری مقبول همایون شهریاری اولدقده فروردین بک طلعت فرمان پذیرروب بو دفعه اون سکز توپ طلعت متنوعه حضور همایونه الیکن اولندر و بوکون بعد العصر باشی محاسبه جی مصطفی افندی یه کوهک دفتردار الغه محمد و آبنا اولنان قلیونلر ناظر العجون و مطبخ امینی محمد افندی یه باشی محاسبه جیلک منصبی اکبون و یوسف افندی یه مطبخ امانتی منصبی اکبون حضور صدر عالیه برر توپ طلعت خاص الیکن اولندر

طلعت متنوعه	طلعت خاص	
۱۸ نفر	۳ نفر	

یوم الثلثا ۹۷۴ م سنه

8

بدوم فروردین بسرای صدر عالی سراینده دیوان اولدقده لشکر و جزایرلولرک حضور همایونلرینه جدید فرمان بیوردقلری وقتده استقبالنه تشنبیجوی فرمان همایون اولدقده سراحضور منهاریه رکاب همایونه دوشوب بر مدت دشمن برک کلله لرین کوردکدن صکره رکاب همایون اوکنه عبور عالم ایجون اتاقه قلندی

یوم الاربعا ۹۸۴ م سنه

بدوم فروردین وفات یدن نسنه صورت پذیر ظهور اولمیوب انجق فروردین لرز مواضبی یازوسی اولدی

یوم الخمیس ۹۹۴ م سنه

بدوم فروردین بوا معذل اولمغله صدر عالی حضرتلرینه رطاشده وزرا یه عظام ضیافت یرلرینه اکرام بیوردیلر

یوم الجمعه ۹۰۴ م

آخر اربعین آمدن جزایرلویان بحضور صدر عالی بدفعه ثانیه

بدوم فروردین محضر فاضی عسکر انزه سرای حضرت صدر عالیه ایکی کون ساعت مقدارین حضرانه اولدی و جزایرلولر وداع ایچون حضور صدر عالیه یه کلوب دامنبوسی اولدقلرنده حضرت وزیر ارسطو سطیر فروردین بک حکیمانه تونیجه اغا زاده یوب یکه خط یدنصکره سزلو سوکلو یادشاهزاده حضرتلرینک تخت سایه خانه سنده اولدقلرنده وملکتکزه آوج یرلرینه بوندنصکره یادشاهزاده طرفندن برفرمان وارمدقده صورت انقیاد دن انحراف ونیه محتلدن برشرک فرمان یه برفوکزایز دیرسکز فولتقه افندی یه بویله مراولنور سزدن اولانلر بوخشونت ندر مذموم مضی عامضی بوندنصکره اکاه اولیه سزکه عیانیوادشاهزاده یه بابنده دخی جویله جرایمکزه قلم عفو مامحه کشیده بیوردی لکن بوندنصکره

یه بورو فتیله عدم اطاعت فرمان همایون نه عساکر ظفر مآثر اید سکر ضلکوه سنرک
ایچون دخی کوکی کبیر تدارک دولت علیه نه ایله کورمیور اویله سبب سزجو
برو قته الزامانه جوابلو اصدار بیور دیکه کوک کنخدا غلیل اغا و کوک
دابیلر کوکنده بولنوب صاحبلری اولسه کوک بولنسون دیو دستگیر
وحیران قالوب مقابله یه سنده برکلمه جواب ایراد نه قدرتلری اولمدی
بعده صاحب دولت حضرتلری بو مجلده تکثیر کلام اولنمز ضلعت جوهر فرما
بیوروب بدن ثوب ضلعت الباس اولندی فقیر اول مجلده حاضر ایدم
مقتضای اولان جاری علیه بو وزیرانه تبوبخ زیاده تاثیر ایلدوکندن
حضور صدر عالیلرینده اغلیوروب جندی وخرمزبور لر یکدیگر
کوزنه قدر دخی محو وسیه اولوب مکث ایدوب استانه یه
روانه اولدیلر حتی تونس پاشا سی محمد پاشا نک آدمیسی حسین اغا
دخی مزبورلرایله معا روبراه قلندی

یوم السبت غرة ۲۰ ص ۳ اول خمسین

یوم مزبور ح شوکتلو پادشاهنم جریده فرمان بیوردیلر ولشکر برجراره
آفتاب صوائی برف اوزره مستولی اولوب حکمی یاغمور ایمکه باشلدی

یوم الاحد ۲۴ ص

یوم مزبور ح سرایر حضرت آصف عالیشانه رعایت واسع جوانب اولوب
بوادخی امتزاج حرارت شمس ایله اعتدال پذیر اولدی وبوکون سلسزه
والبسندن آب بهیه کلدی

یوم الاثنین ۲۶ ص ۳

یوم مزبور ح شوکتلو پادشاهنم جریده مسطوت خنجرتمری سرایر نخت لرزه

یوم الثلثا ۲۶ ص ۳

یوم مزبور ح سرایر صدر عالیده جوان اولدی وشهد پاکیزه افتدار برنجه حرکت بولدی

یوم الاربعا ۲۷ ص ۳

یوم مزبوره دفتر تشریفاته قیده صالح واقعه ظهور ایمدی وپادشاهنم حضرتلری
دخی مرحمت کمندی

یوم الخمیس ۲۸ ص ۳

یوم مزبور ح آینه ظهور ح زیاده سیله شدت سرما حاصل رتما اولغله جوانب
وبرجانبه توجیه عنان اولندی انجق عموجه حسن اغا نک خزینه دار سابقنه
سلسزه الایکلی اهالی اولندی

یوم الجمعه ۲۹ ص ۳ شرف قمر

یوم مزبور ح دخی غایه اوزره طوفان بوران اولغله ماتقدوره
دیوان منعقد اجزا سی بروجهله محکم اولدی کفه ذکر حرافه بمرسایده
اولان اوده لرینده کلا از ارباب حاجات عرض حال لرین بیورر لردی

یوم السبت ۳۰ ص ۳

یوم مزبور ح بنه برد وشنا ذرغبرین میدانی ظهور ح برشی صبوه کر
اولدی

بعده طعام جواز کلوب تمام اولدقده عرضه کرمزدن مقدم ویرانلر حضور
صدر عالیده روز ناهیه اقوال سبد مصطفی افندی به خاص اخضر وسر طعام باقیه
خاص ویاوه خونبه دارینه وبیر قیطیانه وسوزانه ویروز ناهیه باش طعامنه
وجواز ویچینه بر رقوشلی ضلعت البسه اولندی ودفردار حسن افندی به
دخی خاص اخضر ضلعت البسه قلندی وسعادتو صاحب دولت حقو مزینه
دخی سمتره قیلوخاص اخضر ضلعت وبر خاص اخضر ضلعت اوست البسه اولندی
بعده یکیچری اغاسی وزیر مکرم مصطفی اغا حضرتلری عرضه کروب حقدنده نصب کرده اولدقلری
کروب حقدنده بعده صدر اعظم حضرتلری وقایمقام ابراهیم پاشا وکوپریلی زاده
مصطفی پاشا وقپودان مصطفی پاشا ودفردار افندی خواجه بر بر یرینی عقبنجه
عرضه کروب حقدنده بنه قبة التنه اونوردیلر اولا توپچی باشیلر بعده
دفردار افندی ورئیس افندی ودفترمینی افندی وسائر اوست خلعتلر
کیمیوب دیوانه خواجه لری باکله دامبوسی صدر عالی ایروب تمام اولدقده عرضه
اولا صاحب دولت حضرتلری قالقوب ووزرای عظام سلامله یوب
قبة التنه حقدنده بعده وزرا ترتیبلری اوزره حقدنده بعده جواز خلعتلری
عموم اوزره حقوب هرکس منزلنه روانه اولدیلر

خاص اخضر البسه اولندی — خاص اخضر البسه اولندی — خاص اخضر البسه اولندی

یوم الاربعا ۲۴ ص — طلوع بلده

یوم مزبور ده سرایر صدر عالیده اورنه ملاقی محضرنده دیوانه اولوب وسوکلو
پادشاهنز حضرتلری برطرفه غربت همایون بیورمسی وسائر واقعه

ظهور ایلدی — یوم الخمیس ۱۳۴ ص

یوم الاحد ۹۴ ص

یوم مزبور ده وقت ضحی کبراده عالیجه مجلس وزیر مکرم عبد الرحمن پاشا
حضرتلرینک کتخدای اغا کلوب قپوکتخدای اولمق اوزره خلعت فاخره البسه اولندقده
ومحلول نماره ایکی دلو صاحب حقوب صدر عالیده حضرتلری دخی محاره به انسونلر
هر قطعه غالب کلورایسه قیلیجله مشق اولنمق اولمغله اگا ویرورم حقویرلرقده
ارنود حضندن اولانلر دلو قلقانه وفراغ الدب قلچن قوشانوب
آتنه سوار اولوب سرای صدر عالیه حدیسنه کلوب خیلی مشوار وبیرونه
خصص میدانه دعوت ایدیر مزبور بوسنوی الاصل اولمغله کمال رغبت
وهمتله وکوشده اقتضا ایروب میدانه حقدنده جرت این محکمه
صاحب دولت حضرتلری دخی بویکیده مستحفظ چوخادارلری بیوردی دلوکوز
صدر عالی حضرتلرینه اغانک کیچه یاپ وقوکتخدای کلوب دامبوسی ایروب
کندی ووزیر مکرم قایمقام ابراهیم پاشا حضرتلری دخی کلوب اوچ ساعت
مقدارنی صدر اعظم حضرتلریله اونوروب مصاحبت ایلدیلر

یوم الاثنین ۱۰۴ ص

یوم مزبور ده سرای حضرت آصفیده عرض اوده سنده جواز اولدقده

یوم الثلثا ۱۱۴ ص

یوم مرقوم مسرت مفهوم سرای سنیه یه جواز همایونله اولوب
جمله قول طایفه سنه خزانه کوم پاشی خداوندکاریدن بیاطف
اوچ سنه سنک لدنه مواصل حقوب هرصنفه دفتر مرصعه ویریلدی

بوم فرور ده شوکتلو پادشاهم حضرتلری کندو محضوص اتباعی و اولدیغز مکرم قاپوجیلر
ابراهیم پاشا حضرتلرینه میورک کوبه سمتنه طوغرو یورلیت همایون بیورولوب
کمش طشره ی قارلو و جاجالی بر یدکدن کچه رک همایونه اولمغله چندان مکث
بیورمیوب قبل العصر عودت بیوردیلر صدر عالی حضرتلری برابر حرکت بیوردیلر

یوم الجمعه ۱۴۷ اص اول شباط عطارد بحوت

بوم فرور ده معتاد اوزره سرای صدر عالیشانه قاضیعسکر افندیلر محضرنده
انکاوچ ساعت مقدار دیوان اولوب مصالح عباد الله کورلدی
وقوعبلر کتخدای غزاز اوغلی احمد اغا که خان عشایر حضرتلرینه محرم
الحرامک اونجی کونی سوز همایونه دعوت ایچون کونده لمشدیر بولکون
کلوب دستبوس حضرت صدر عالی ایدر و مقابلکلرنده تفنکلرینی
برر اعلا ضلعت الباس اولنوب و دوبره بنک الجیلر خزینه سیله
بولکون شهره وصول بولوب تعیین اولنان منزلنه کیدی
وشهر اوغلانی محمد اغا ایله سکبانلر حضور صدر عالیلرینه حرافقه شرع
اولدیلر عاقبت کورکه فرمان اولندیلر سببی اجمالا بودرکه فرور
محمد اغا طرف شاهدن کلورکن یولده بر محلده بر قاچ نفر حوافر
فرور کی اموالن غارت ایلدکده مذکور سکبانلر اونده حاضر بولنوب
هر چند که بونلردن فریاد و زاری یوله استماع ایدر هیچ برسی
معین اولمیوب کوزلری اوکنده فرور صورلر انلردخی عکر
شام والیسی وزیر حسین پاشا حضرتلرینک بعض امورلریله طرف دولته کتمشلر ایش
کیروشمه کیدرکن اسکی شهره قریبنده فرمانله اخذ و قید و بند ایله ادرنه یه
احضار اولنمقین برقچ کون حبس و ادرنه یه واصل اولدقده محمد اغا عرض حال
ایدوب فرورلر بولکون حوافه اولدیلر هنکامه سیاسته مستحق قتل ایکن کورک ایله

مجازات محضر کوم و غایتده دلیر یاتاره خاصه ایکی بیراده لعدالته
و سیله اعلا

یوم السبت ۱۵۷ اص

بوم فرور ده وقایعدن برشی ظهور ایلدی انکچیکجه یازیلوب قیدی قیدنده قلمش قیدنده

امر یورد کاریرله برقچ دکان احراق اولندی

یوم الاحد ۱۶۷ اص

بوم فرور ده زیاده سیله شدتله بوران اولمغین دیوان اولندی و شوکتلو
پادشاهم حضرتلرینه متقلد قره یازیجی محمد اغا ایله یاغلمش پهلوان ایله کورشدیروب
بعده بر دوه اوزرینه بندرلوب و وضو وکیل مطلق آصف فرشته خصال
حضرتلرینه ارسال قلدیر بوحالت غریبه ایله سرای صدر عالیه کلدکده حضرت دستور
فرخنده شیم دخی کمال کرمندن باشدن ایاغه وارنجه انواع تجدید و ترمیم
کورکله جان و برکیسه اقچه انعام ایله مرد جسته جان ویردیلر عمرهما الله تعالی

یوم الاثنین ۱۷۷ اص

بوم فرور ده هوا غایتله برودت اوزره اولمغین دیوان اولندی

یوم الثلثا ۱۸۷ اص

بوم فرور ده لطافت هوا نمایان اولمغین شوکتلو پادشاهم حضرتلری
حضرتلرینه سرای همایونلرینه دعوت و پهلوانلر ایکون کورشمک فرمان بیوردیلر

یوم الاربعا ۱۹۷ اص

بوم فرور ده برینه هوا زیاده سیله صورت برودت کوستردیکندن دیوان اولمادی
وقایعدن دخی شنه ظهور ایلدی یوم الخمیس ۲۰۷ اص جمعه اولمیه هوا

بوم فرور ده هوا صورتا عتدال عرض اینمکله شوکتلو پادشاهم حضرتلری وضو
صاحب دولت حضرتلرینه سرای همایونلرینه دعوت التفات غلوان و پهلوانلری
دخی فرمان بیوردیلر و پادشاهم غربت بیورمزدن اول یکیچری اغاسی و قول کتخدای

مقاصد عالی حضرتلرینه زیارته کلدیلر بعده شیخ الاسلام حضرتلری کلوب بیک افندی
واروب دعوت ایلدی یوم الجمعه ۲۱۴ ص ۳ هبوط عطارد . .

یوم مزبوره سوار صدر عالیده دیوانه اولدقده نصکره هوا دخی مانند فصل بهار
فی المجله کشاده اولمغله صدر عالی حضرتلری ستوکهلم پادشاهی حضرتلرینه ضیافت
اینمک اوزره حضرتلری بقچه سنه غریت بوردیلر وضیافتدن نصکره پادشاهی
وشهزاده افندی به مکمل برر آت وبر قچ بوغه پیشکش عرض بوردی صدر عالی
خدامنه اون اوچ ثوب ضلعت البسهٔ اولندی وقپودان پاشا حضرتلرینه
اجازت کورکیدرلدی یوم السبت ۲۲۴ ص ۴ تحویل شمس بحوت

یوم مزبوره دوره وبنک الجیلیش کشاده قبل العصر حضور آصفی به کلوب
دستبوسی ایروب سکز ثوب ضلعت البسهٔ اولندی

یوم الاحد ۲۳۴ ص ۵

یوم مزبوره سوار صدر عالیده دیوانه اولدقده نصکره وزیر مکرم قایمقام
وقپودان مصطفی پاشا کلوب ایکی ساعت مقدار مجلس شریفلریله مشرف اولدیلر
یوم الاثنین ۲۴۴ ص ۶

یوم مزبوره وفاتمدن نسنه ظهور ایلمدی الحمد لله جابجا صولر طغیانه
اینمکله بوزطوتدی حتی کویریک باشلرینه حقیقه قریب اولدی
یوم الثلثا ۲۵۴ ص ۷

یوم مزبوره اطراف طاغلرده اولان قار کثرت باراندن ایروب
طوپجیه مخلوط اولوب شدة طغیانندن اوزرنده اولان تختهٔ کویریک منهدم اولدی
یوم الاربعا ۲۶۴ ص ۸

یوم مزبوره ستوکهلم پادشاه عالمیاه حضرتلری برره وکت بیوریوب عید فرمان
بیوردی وادرنه قرینه اولان صولر کندیکه زیاده اولمغله باشلدی

حتی کویریره دیوب قریبنده برقچ خانه خراب وغفلت ایله برقچ آدم غرق آب اولدیلر
یوم الخمیس ۲۷۴ ص ۹ جمعه ثانیه به آب

یوم مزبوره ادرنه اطرافنده اولان انهار غلبهٔ مسالمه وزره طغیان ایروب
جسر جدید ومیخال وسراچخانه جوارنده اولان خانه لرپایمال هجوم لشکر
بی امان سیلاب وهر کس اول متررده قراره بی تاب اولوب
اونبشی بکرمی کون مقدار صولر حکلیجه آخر برره نقل ابدیلر بخیه اختیار ایدر
یوم مزبوره سیلاب زیاده واونبشی کون برحال اوزره قرار داده اولدوغنی
کورمدک فیوا استجاب ایدرلدی
یوم الجمعه ۲۸ ص ۱۰

یوم مزبوره میمنت سانحه سرآر آصفیده دیوانه اولدقده نصکره کندو سراینه
توجیه عنانه بیوردیلر بعداداء الجمعه کویریدن راه مصطفی پاشا حضرتلری
صدر عالی حضرتلرینه زیارته کلوب واوچ ساعت مقدار مصاحبت بیوردیلر
وحالا قپوجیلر محافظه سنده اولان وزیر مکرم عبد الرحمن پاشا حضرتلرینه احسان اولنان
اونبشی بوک آلچه یک فرمانلرین صدر عالی حضرتلری قپوجیلرکتخدالری علی آغایه تسلیم
بیوردی وقصاب باشی مصطفی آغا قصاب باشیلی وقپوجیلر امانتی محاسبه ترین
کدروب خدمتی پسندیده صدر عالی اولمغله التفاتا حضورنده برخلعت خاصه
البسهٔ اولندی یوم السبت ۲۹۴ ص ۱۱

یوم مزبوره وزیر مکرم قایمقام پاشا حضرتلری حضرلرینه بانچه سنده شوکتلو پادشاهی
حضرتلرینه ضیافت ایتدیلر وبوندن اقدم اسلامه کلوب اونبشی سنه دن بری
مسلمان اولان بر یهودینک اوچ نفر اولاد صغیر اولمغله انلرک دخی اسلامیلری
شرعا بابالرینه تبعا واجب ایکن کندو سی اولغله بنه مسالمه ایروب بو واقعه

شنبوع بولدقده و محقق بیرنزامیدوکه متیقن اولمیدن یخی معمول وجواب بلکه
یا اسلام کلوریدی یا خود صلب اولنسون بیورمیوب فرمان اولندقده اوجی دخی
اسلامه کلوب اوجینه دخی الیه جدیده احسان و زرهٔ متفرقه کانه
الحان اولندی یوم الاحد غره رمضان ۱۸
یوم مزبوره سرای صدر عالیده دیوان و اتمام مصالح کبر و مسلمان اولدقدن صکره
وزیر مکرم قبودان پاشا حضرتلرنده تکمل و دنامش برآت بشلیک کلوب
مقبول حضرت آصفی اولدقده میرآخور ینه قوشقلی و اخور کتخدا سنه دیراه
باشینه ویدیکی باشینه برر اعلا خلعت البسهٔ اولندی بعد العصر کندولری
دخی زیارت و داعه کلدکده صاحب دولت حضرتلری دخی کندویه بر اسره
فیلو بر ستور کورک البسهٔ بیوردیلر یوم الاثنین ۲۴ دخی
یوم مزبوره وزیر مکرم قبودان پاشا حضرتلری آستانه طرفنه
روبراه اولدی و لطف عقله صولرده دخی برمقدار تنزل بولمغله یوکطورمز
بیوک شایع اولدی و بوکون مشوکتلو پادشاهم حضرتلری دخی حضور عالیه
حضرتلرینه سرای همایونلرینه دعوت بیورمشلردر
یوم الثلثا ۲۵ دخی
یوم مزبوره مسند آرای صدر عالیده اولا زرهم ایله قاضیعسکر بلرینی بیاضی زاده
و اناطولی قاضیعسکری کبری زاده نک مسهم قضایه نصیلری
آماجکاه غله وصول وضیاء کوکب حکومتلری اقول بولندی
و عقب رحمة بیاضی زاده یه مفتیا و کبری زاده یه عینتاب
ارپه لری اولمق اوزره احسان اولندی و صدر رومایله اسیری
قزلرینه افندیلره و اناطولی تکفکجی محمد افندیلره توجیه اولنوب
ادرنه یه تشریفلرینه کوزاتم تعیین اولندی و بوکون سماط دیوانی
کاکلرینه سرای آصفیه کستانیه پنکاه هاجتمندان افندیلر

و مشوکتلو پادشاهم حضرتلری آق بیکارستنه توجیه عنان عزیمت بیوروب
لکن هوا ده موافقت نمایش طبع همایون اولمامغله ینه سرای همایونلرینه
عودت وجرید فرمان بیوردیلر و بوکون اوجی برله ینه برشدار
قار یاغدی یوم الاربعاء ۲۷ دخی جمعهٔ ثالث بخاک
یوم مزبوره مسئول قاضیعسکر افندیلره تعزیه لرینی عرض ایچون حضور
صدر عالیه کلدیلر و پادشاهم صولاق حیشه سنه مستحفظ شکارایچون
غربت همایونلرینه بیوردیلر لکن طریق مزبوره واقع فرارستان
قریه سنه وصول بولدقلرنده ایلروسی وهکنجاه اولمغله کیروعودت
بیوردیلر و بوکون ینه اخشام بقیه ناظر ضرابخانه روزکار
نقدینه برفنی روی زمینه بذل و نثار ایلدی یوم الخمیس ۲۹ دخی
یوم مزبوره امر یورد کار برله قاردن صوبه روی زمین نمونه
اول بهار اولدی یوم الجمعه ۳۰ دخی
یوم مزبوره سرای صدر عالیده دیوان اولوب بعده حضرت آصفی
کندو سرای صفا بخشالرینه غربت بیوردیلر و بوکون پادشاهم
بورغ ینه ینه شکاره کیدوب اونده برمقتول بولملریله عظیم تفتیش
و تجسس بیوردیلر یوم السبت ۳۱ دخی
یوم مزبوره مسئول قاضیعسکر افندیلر زیارت و داع ایچون حضور
صدر عالیه کلدیلر بعده درکاه عالی ایچون تیمرلی اغاسی کلدیلر و جمعه کون بولنان
مقتول ایچون پادشاه طرفندن بوکون دخی عظیم تعیید اولندی
یوم الاحد ۸ دخی رجعت صط
یوم مزبوره سرای صدر عالیده دیوان اولدی و مشوکتلو پادشاهم
حضرتلری قره باغیلرستنه شکاره غربت بیوردیلر و شیخ وانی افندی

یوم مزبور حضرت شیخ الحاج ابراهیم افندی به اصل اولدی یوم الاثنین ۹ ۴ ۱ در اول بزوغ قمر
یوم مزبور حضرت شیخ الحاج ابراهیم افندی به اصل اولدی وسایر
وقوعات یوم الثلثا ۱۰ ۴ ۱ در

یوم مزبور حضرت پادشاه دارای سپاه حضرتلری صدر عالی مقام و ذیشان
لازم الاکرام حضرتلریله وقت تجدید اجابت بیانیده نبیت وصید شکار
برله روبراه اولدقلری زیاده سبیله طوشان یعقوب محفوظ اولدقلرندن
کوچله بعد الفاشهره واصل اولدی یوم الاربعاء ۱۱ ۴ ۱ در

یوم مزبور ده دولتلو صدر اکرم حضرتلری کندو خدمتنده اولانلر ویولوکولو
وسکبان طایفه لرینی سرایده آتلرینه وسلاحلرینه بیتکاه نظر ندن
گذران ایتدردکدن بعده دیوان ایدرلر بعده وآنی اقدی زیارت
آصفی برله ممنوز الخاطر اولدقلرندن بعده پادشاه جم سطوت حضرتلری
دعوت بیورولوب حضور همایونلرینه مخصوص اتباعیله روانه اولدقلرده
سرای همایونده اوچ ساعت مقدار مکث وآرام بیوردقلرندن بعده
بهجت وسرور ایله سرای نزهت پیرالرینه کلوب مسند آرای عز واجلال اولدقلرده

یوم الخمیس ۱۲ ۴ ۱ در ابتدای عمارت

یوم مزبور ده حضور صدر عالیلرینه عیناً بحکم الجوز کوچک محمد پاشا اوغلنک
اوغلی محمد نک خلعت خاص الباس اولندقدن بعده التی نفر قوناچی قیوجی باشی
اغاسیله وصدر عالی قوناچیسینه عابدین اغاسیله وسرمهتران خیمه خاصه یه
جمله بر خلعت خاص الباس اولنوب صاحب دولت حضرتلری مزبور لرایله
معاً اوتاغ همایونلرینه کیرمکلیچون عزت بیوردقلرندن وکتخدای
متقدم اردل طرفندن صاروپانش نام برنامه رسان ایلچی کلوب دستور
آصفی برله مسرور اولدقلرینه صنادید اوبان سایره دین ودولت
علیه تخضع ونه تلدن زائل اولمیه امین حلقوم

یوم الجمعه ۱۳ ۴ ۱ در مولود شریف

یوم مزبور ده سعادت ظهور ده شوکتلو پادشاه کردون احتشام بزم دولت
صدر عالیمقام وفضیلتو شیخ الاسلام ودونمه اعظام وصدرین افخم وسایر
علماء کرام وارکان دولت لازمه الاحترام جامع سلطان سلیم علیه رحمة الرب
الرحیم اداء صلوة جمعه عقیبنده پادشاه کامکار قصر فخفوده قرار بیوروب صدر اعظم
محرابه ارقه وبروب صاغ طرفنده وزراء محتشم ونشانجی ودفتردار روبرلرینه
وصول جانبنده شیخ الاسلام وصدرین ومولی ومدرسین وباقی علماء اعلام علی مراتبهم
تشریف قصود ارزانی بیوروب فضیلتلو شیخ واز اقدی دخی بالای کرسی وعظه
ونصیحه قدم نهاده وبوکروه پرشکوه جمعیتنده ستوده زبانی زیاده اولوب
غزا وجهاده متعلق آیات واحادیث وحکایات نادره نقل وتقریر برله برمرتبه
صفا بخش سامعه حضار اولمشدرکه تعبیری درجه امکاندن بیرون در عقدن
زیاده اشرینه سکرتین کوناکون نصح وپند ایله دماغ سامعینی لذت تمنه ایلدکدنصکره
علی حسب العاده نیاز وتضرع برله کریه کنان دست دعایی سوی آسمانه کشاده
ایروب بالای کرسیدن نزول وبهلوی حضرت فتوی پناهیده مشغول بیوردقلرده
بعده صحیحه ابراهیم افندی زاده عبدالحی افندی دخی حضرتلری نصف ساعت مقدار اسم وعظه
رعایت ایروب اینجی بعده کوتاه محمد افندی حضرتلری اودخی اینجی بولوح
واعظ افندیلره خزانه عطایای پادشاهیدن صوفه فیلوز سکوز کورک احدن
اولندقده هریری تمام وعظه قریب اولدقده سرای عشرتده بالنته جلوس تخت آسای
بویورمغله ایله کتوروب قرشوطونوب کرسیدن اینوب دخی کیلی الباس ایدردی
بعده محفل شتر بعده اولا اسکدار صحیحی علی چلبی ثانیا واکنده سلطان
محمد مؤذن باشیسی عمر چلبی ثالثا یحیا چلبی مولد شریف نبوی قرات ایدرلر
بوندن دخی هریرینه برخلعت ایله صره احدن اولندی بوالقعده ختم شریف
مراده جیبی حاجی ابراهیم اغا کلوب محراب اوکنده صدر عالی حضرتلرینه دستور ایدوب
شریف حکم حضرتلرینک نامه سی عرض ایدرلر صاحب دولت دخی چاوش باشی اغایه

واحد دوچی باشی یه بر قوشتیلی و انکی باشی یه واور دوناپیه و خلیفه و قصاب
باشی یه بور اعلا غلامی [illegible] کلوب زیارت وداع ایدوب کیدیلر
معرفتیله کیدیلدی [illegible] کلوب زیارت وداع ایدوب کیدیلر

یوم الخمیس ۹ آلده خروج اوجاغ بکجیان به میدان قتلق عموماً

یوم مزبورده درگاه عالی بکجیلر عموم اوزره قرتب و تکمل الایلریله یکی کوپری
طرفندن دیزیلوب ابتدا سقالر بعده نوابی بعده چاوشلری وصوباشیلری
بعده اوجاقلر قاپطانلری بعده قول کتخدای اسمیل اغا بعده یکیچری کاهیه محمود افندی
بعده وزیر مکرم مصطفی اغا بعده ایچ اوغلانلری زره و زرین کلاه
و باخی و فراق ایله بوریلوب سوق سراچانه میدانندن واوچ سرنیلو
قرینلر کلوب سرای آصفیه کذران ایدوب جسر سراچانه دن
مرور و قتلق میدانی قصر نیک بیشکاهندن عبور ایدوب اوردونک
اوحدنده برصحرا ده نهاده قلنان خیام نصرت انجامه نزول و آرام
ایدیلر شوکتلو پادشاهم حضرتلری مزبور الای دهشت نمای قتلق
میدانی قصرندن و دولمه باغچه دن و عفتلو حصه سلطانم حضرتلری
سراچانه کوروسی هوارنده اولان قصردن وسعادتلو صدر اعظم
حضرتلری سراینه اولان شهنشیندن سیر و تماشا بیوردیلر حتاکه
یسندیده اولنه صوی و تبه قرین آلای ایدی الله تعالی اوجاقلرین معمور ابده
بعده ثنا نه قایمقامی وزیر مکرم محمود پاشا حضرتلری طرفندن دولمه
باغچه و صدر اعظم حضرتلرینه ایکی راس یکمه نزاکت پیشکش کلوب
فیروز کتخدا سنه ۱۲۱۰ خلعت فاخره و سراضور ینه برقوشتیلی خلعت الیسر
اولدی بعده صدر اعظم حضرتلری تبوره لرها شده اولان خیمه کاهلرینه
تنزیه غنان سمند اصایله تشریف بیوردیلر یوم الجمعه ۱۰ آلده

صرة شریفه

روز فیروز و زمان همایون اشرف عزیمت طرف کعبه جهک صرة شریفه

افواج اولندی اگرچه صرة شریفه اخراجی ماه رجبده معتاد در لکن شوکتلو پادشاهم
سفر همایون نصوصه اولدقلرندن مقدم افواجی مفصول کورلدی بو ترتیب
اوزره قتلق میدانده اولان قپوداشاهنه [illegible] کلوب زره و زرین کلاه
سوقاقلر مکملدی نبردداران سرای عتیق باملحه قهوه و شربت و کلاب
و بخوری اماده ایدیلر و جمله حاضر اولنده اولان انلرایدی بعده محفل شریف
و یدکین میدانده وضع اولنان اما قلق تختهسی اوزره وضع ایدیلر رئیس افندی
طرف شهریاریدن شریف حضرتلرینه تحریر اولنان نامه همایون سحر کتوروب
دارالسعاده اغاسنه تسلیم ایدوب کندویه خلعت فاخره الیسر
اولنوب انلرینه دونوب سراسر صدر عالیه کلدیلر و جمله مقام طاقی
میدان مزبورک برطرفنده جمعیت بوله الله ینصر السلطان صدای پوسته
قبه آسمان ایدوب اخر مجلسه دکین اصلا سکوت و آرام ایتمدیلر بعده
علما و مشایخ و صفاظ و مؤذنان کلوب حرکه لرینه اوتوروب طعام
و قهوه و شربت و بخور ایله اکرام اولدقدنصکره شوکتلو پادشاهم حضرتلری
دخی حرم طرفندن خورشید جهان آرا کبی جلوه نما اولوب قصر مزبوره
عنان ریز آرام و دیده کنان سیر و تماشا اولدیلر بعده بالله جبایر
محفل شریفی الترپله قالدروب پادشاهم حضرتلری قوسونه کتوروب بینه
تختهلر اوزره وضع ایدیلر بعده دوه لری کتوروب بالله جبایر الترپله
محفل شریفی تکمیل ایدیلر بعده دارالسعاده اغاسی زمین بوس ایدوب
دوه یک زمامنی الوب حضورلرینه دوه یه برایکی اوچ دفعه دور
ایتدردکدنصکره میراخور اول سلیمانی اغاسنه تسلیم زمام ایدوب یدکی دخی
کوچک میراخور اغاسی کیدالوب میدانده دوراندیرمکه باشلدیلر
محفل شریفی دوردفعه اوزون بوریلو بالله جبایر ایکی طرفدن طوتارلرایدی
دیوارالقده میرعلم اغاسی دیز قیوخ یستی اغاسی تسلیم ایدیلر کلوب زمین
بوس ایدوب میدانده الی بیلوب ایاغ اوزره طوردیلر بعده میدانده

یوم فربورده اوناغ صدر عالیده دیوان اولوب بوده صاحب دولت حضرتلری ادای صلوة
جمعه ایچون متوجه غربت بوردی وبادشاهم حضرتلرینه صاحب دولت افندی قیون
نام شیخ وعظ ایچون قونالغه بوردیلر وبوکون بولده بویوب انروظ ایدیر وبوکون
زیاده سیله اوردوده توزیاغمشدر یوم السبت ۲۸ ردی

یوم فربورده برمرتبه شدته روزگار توزیاغمشدر که رایله مقارق اوردوبیاض اوزره
باران غبار نثار اولمشدر که تعبیر نزه زبان وقلم سخن بیان بی تاب وتواندر وبوکیجه
صباحه قریب نیه برمقدار قار یاغدی ۲۹ ردی یوم الاحد

یوم فربورده دخی کندک عظیم توزکوپشدر وصاحب دولت حضرتلری بعد الظهر حضور
همایونه دعوت اولنوب بعد العصر نیه اوناغ عالیلرینه تشریف بوردیلر وسابقا
سیاه کتخدا سی مراد اغا بشبل براق اغا غر ایچون ضلعت خاص کندیلر یوم الاثنین
۳۰ ردی یوم فربورده پیکجور اوجاغی خلقی صاحب دولتی زیارت ایدوب بعده
تاشلغی بعده قایقام ابراهیم پاشا شرف صحبت صدر عالیلرینه مشرف اولدیلر واستانه
بوستانجی باشیسنه تقاعد ویرلوب بوینه صمصلی اغا بوستانجی باشی وصمصلی اغا اوده باشیسنه
اغا واوده باشی قایقام قدمتنده اولان حسین اغا اولدی وپیکجور اغاسنه توغی کمال
چاپاری نام منزله روانه اولدی یوم الثلثا غرة ربیع الآخر

یوم فربورده پیکجور اوجاغی عموم اوزره کمال چاپاری منزله روانه اولدی وقوناغی عجم
پاشایه ضلعت کیدرلدی وشام دفتردار محمد افندی یه کیروشامه گلنجه ایچون آذوقه ضلعت
کیدرلدی وشریف سعد صاحب دولته وداع ایچون گلدی وجدید استانه بوستانجی باشیسی
صدر عالیه وداع ایچون گلوب گیتدی یوم الاربعاء ۲ ردی

یوم فربورده ستوگتلو پادشاهم حضرتلرینک ووزراء عظام وعلماء کرام وسایر توغ صاحبی
اولنلرک توغلری کمال چاپاریه روانه اولدیلر سرای اوده سندن محل فربورده وارنجه
ایکیجی ساعتلک بولدر یوم الخمیس ۳ ردی ومنزل کمال چاپاری ساعتلک

یوم فربورده ستوگتلو پادشاهم حضرتلری جمله فولتریله قباق میدانی صحراسندن حرکت
وکمال چاپاری نام محله تحریک رکاب غربت بوردیلر وسعادتله منزله گلدیلر کیجه جرقوی
آرام ایدوب سمت شکاره تذهیه عنان غربت بوردیلر مارنک کیرمزکیجی گوتی ایدی
یوم الجمعه جسر مصطفی پاشا ۴ ردی یوم فربورده کمال چاپاری منزلندن طی بساط آرام
وصحرای بهناوجسر فربور مغرب اوناغ دهنام قلعه سنه عزیمت بوردیلر

صفویه ۹۷ اوردی بوم فربورده اوردیای نزلندن وکت وانجی ساعنده صوفیه قرانلغ

رعایت مراسم اقامت اولندی سوکتو پادشاهم حضرتلری سحری طرفنه یاره روبره
صید وشکار اولدی یمکله وصولیله لشکر یکمل الای ترتیب اولنوب شهریار جمجاه
کردون احتشام حضرتلری طرفنده صف اماده نگاه سلام اولنمره ایماء
نوازش بزیر التفات اوله رق دخت زمرد کونده افراشته قلنان
بارکاه سعادتپناهلرینه تشریف نزول بوردی وبوکون هوالطیف ایچی
روی زمینلرن اثر باران جابجا کشیده اولمغله اثنا راه فی الجمله وحلکاه ونشیب
ابدی وبولیده برسوک وایکی کوچک کوبری وارایدی بوم الاحد اوتراق

۲۰۴ اوردی بوم فربورده سوکتو پادشاهم حضرتلری سحری سمت شکاره توجیه
زمام بوردی وصدر عالی حضرتلری دیواندن لشکره ایلیجه طرفنه توجیه عنان سمند
مراد بوردیلر وطوغوزجی حاوشی حیدود کتورمکله رفقه متعلق خلنجلر الناس اولندار
وپادشاهم بوکون شکاره عطف عنان غربت بوردی وسلحدار کنخدا سی خلیل اغا
بوم الاثنین ۲۱۴ اوردی اوتراق بوم فربورده مصاحب پاشا وقایمقام پاشا حضرتلرینک کنخدالری
آغر لغلریله توغلمه معا ایلروکیدوب کندولری سنجاغ شریف ایله رکاب همایونده قالدیلر
وپادشاهم بوکون شکاره عطف عنان غربت بوردی وسلحدار کنخدا سی خلیل اغا یه
بول اکرچه بر مقدار تنک وفراز ابدی لکن لطافت هوادن ناشی غایت اعلا ابدی
وبوکون منزله کلنجه اون قدر خرده جسر چکلدی ومنزلدن زیاده تلطیف برده
دوشمدی بوم الخمیس ۲۱۷ اوردی اختمان بوم فربورده

دردنجی ساعنده منزل مرقومه کلندی وبولیده ایکی بچی ساعت مقداری کلندی
محل زیاده ضیق واوردانق ابدی وسوکتو پادشاهم دخی یمکله دکلین
قوچی ایله بعده آت ایله بارکاهنه تشریف ونزول بوردی وقوناقجی
حسن پاشا یه اوغری سنجاغی شیخی بک قوتندن چرمنه ضیعه اولموب
اورره احسن اولنوب حضور صدر عالیده خلعت خاص کیدرلدی
بوم الجمعه اوردانی ۲۱۸ اوردی بوم فربورده منزل مذکوردن طی
بساط آرام وبچی ساعنده محل مرقومه نصب اعلام ضیام قلندقده
وسوکتو پادشاهم بوکون دخی یمکله دکلین قوچی ایله کلوب بعده سوار کیت
خدمتی خوام اولدوغی حالده سمت شکاره عطف زمام بوردیلر بوم السبت

یوم الاربعا ۲۴ ربیع الاول بیروت یوم فرخنده فرجام دلکش اوقات اولیا دولت ابد پیوند بکام اقتدار حضرتی عزم شکار بوزوب بیلکله تشریف ایلدی بو طرفدن دخی حضرت پادشاهی دخی بو طرفدن تشریف ایلدی کلشون چوقرمان همایون بوزوب اوچ ساعت قالمیوب کوروشدیلر دخی مراقفت حضرت صدر عالی ایله اوردوبه وصول وحرم محترم پادشاهی ایله اولدی وبو منزل غایت سیلابلو وچمنلو دوراددور ایدی وحصه سلطانی حضرتلری بیلکله بیلکلکدن بوکون ایروده واقع اولمشدر

یوم الخمیس شهر کوچک ۲۴ ربیع الاول یوم فرخنده فروز پادشاه سکندر رسیم حضرتلری بیلکلکدن غبری محلده قوجیدن ایمدی وبوکون کرک بول وکرک منزل وکرک جسر کرک غایت اعلا ایدی زیرا عسکره تعیین اولنان علی اغا کمال اهتمام ایدوب حتی صوفه مسلاسی بدانه کوپری بسته کنوروب دائم درمیان ایدروب ایندا طوغانی اقدی اوردوبه بوزوبه اقدام تام ایتمشدر اول اصلدن مرقومک ضد منی پسندیده اولدی وسوکتلو پادشاهم قوناغه کلدکده عسکره صاحب دولت حضرتلریله معا قصبه مذکوره به غایت بیوروب بولده کیدرکن بالذات کندولری چمدا وبنا یوب خیلی چمدیلر ضرب ایدی حتی صاحب دولت حضرتلرینه دخی التفاتا آله باشا چوقرمیدی لکن اورمق قصدیله آمدی صاحب دولت دخی ارقه طوتوب فوتکه قوت پادشاهم چوجواب تحسین بیوردی وپادشاهم قصبه یه واروب محمود اغا زاده ابراهم اغانک خانه سنه قونوب صاحب دولت ایکندی دیوانی ایکون اوتله اوتاغه کلدی وپادشاهم کردوده وقار حضرتلری دخی ماعجه مزبوره ده برمقدار آرام بیوروب نکرار قالقوب مصاحب پادشاهی وقایمقام پاشا حضرتلریله روبراه شکار اولوب بعد العصر بارکاه کردون اعتبار نزده قرار بیوردی وقصبه ده اول محلده ایکی خانه احراق بالنار اولمشدر پادشاهم مرحمتی خانه سی وآشنای کشف ومحبین اولنوب وبرلسون چوفرمان بیورلدی

یوم الجمعه ۲۵ ربیع الاول یوم مزبوره سوکتلو پادشاهم شهر کوچک منزلنده خوش بیوروب منزل بوره کلیجه بیلکلکدن غبری برده قوجیدن ایمدی وبوتول زیاده ضیق وتنک وکسکین وبرشنک ایدی وپادشاهم مذکور علیقه مقابلنده کذارلر ایدرکن علیقه دن ایکی طوب آندیلر خلیجه معقول علیقه ایمش وحوالیده صوبه دخی وار اکنج اوردو محلی برمقدار تنک وفرازده واقع اولدی علیقه دن بحی ساعت زیاده بعید ایدی وبوکون زیاده یغمور یاغدی

یوم السبت بیش ۲۶ ربیع الاول یوم مزبوره وارنده حق تعالی پادشاه جم مرتبت خورشید طلعت ظفرقرین ملتفتی ساعده فرخ بیوروب وفتح ونصرت قرینی سنجاغ رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اوکنجه امر اوزره کیدرکن قرأت ابدیه بیوردوب وبدسعوده بوقصوص ایشاره وافقدر پادشاهم قوچی ایله سنجغی ساعده کرجیله بیلکلکه کلوب بیلکلکدن دخی اوچمجی ساعنده پادشاهم نشریف نزول بیوردیلر بوکون یوکلک نشب وفرازنده هیکلان زحمت کوناکون ادرنه دن چقالدیر بروبر وجهله مشهود عیون اولمیوب روز بیشینده نزول اولدی باراندن بولکرچامور دن دریا اولوب وبرمقدار مسافه دخی تنک واوعان ایدی ومنزله یحی ساعت قدری مسافه قالدقده پادشاهم حضرتلری کرای یحون قوجیدن اینوب سوار رخش سعادت بخش اولدقلرنده کرای کرای برله قصبه مذکوره خبردن کذار وبارکاه سپهر اشتباهلرنده قرار بیوردی ومنزله کلدکده نصکره اوتوراق فرمان بیورلدی

یوم الاحد اوتراق ۲۷ ربیع الاول یوم مزبوره سوکتلو پادشاه دارا حشم حضرتلری قایقام پاشا حضرتلریله طرف شکاره توجه عنان سمند صبا قوام بیوردی وبوکون رحمت باران وقت ضحا دیر نموده دلکش نزول ایمدیه کشیده عنان اولدی وفیما بعد بولتر واسعد رحیم پادشاهم حضرتلری مصاحب پادشاهم وقایمقام پاشا حضرتلریک کتخدالری اتباعیله ایلروبه کتمشلر چوفرمان بیوردی

یوم الاثنین ۲۸ ربیع الاول یوم مزبوره حرکت اولنوب علکنجه ساعنده کوجیله منزله وصول بولندی بولده دخی جامور دیر چکلاه مشقت سکز یحی ساعنده کوجیله منزله وصول بولندی بولده دخی جامور دیر چکلاه مشقت سکز یحی ساعنده کوجیله منزله وصول بولندی بولده دخی جامور دیر چکلاه مشقت والام کمالی بش یوز تحریر واقلام دکلدر وپادشاهم ایکی ساعت مقدم یوردیلر کردوده وقار صدر عالی حضرتلریله طرف پاره عزم شکار ایدوب لکن کندیجه جامور وبتاق اولمغین درعقب عودت وبیلکلکه سنجاغ شریف ایله معا تشریف بیوردی وبوکون بولده بوزرکش دوده وقاطر وبارکیر انوده طوپین هلاک اولدی منزله برساعت قلده جوع محلده نصکره بول ابو ومنزل دخی سبزه زار وغایت اعلا امرین

یوم الثلثا قانی اولنه ۲۹ ربیع الاول یوم مزبوره حرکت واهم باران هرکسک مرغ انرینه سن برکن انجمیدی لکن مقارنت الطف خدای منان برله اصلا تعمور اولمدغندن جمیع اوردو قطعی مرور موفور ایله منزل مزبوره واصل اولدی وپادشاهم صدر اعظم ووزرا حضرتلریله رعایا یه سورکون آوی ایندروب نوعلوفه زیاده سیله تلطیف ایدی وفریاد عندلیبدن بولتوده آنداز اجلال اشریف اولدی وبو منزل دخی زیاده سیله تلطیف ایدی وفریاد عندلیبدن بولتوده کچمه ایدی

یوم الاربعا یاغودینه غره جمادی الاولی

بو مفتاح شریف دلبند اغا لرینک حفظنده حرفه شریفه باشنده مقدما اولمق مناسب دیکش
کار زر دوخت کسه لجنده که بیک فرق اوج نادیکنده باشنده محفوظ امیدی بو مفتاح
اول مفتاح صدر که ذکر اولندی یوم الجمعه ۱۲۷۵ حاسنه سنه یوم عزیز ده
صدر عالی حضور همایونه دعوت اولندی وخرقه پاشادن کلوب رکاب همایونه
بوز سوروب مصر حکومتی احسان اولندی وسراسره قیلوبنور کورک الکاس
اولندی بعده دوبره وتلک بوزنده فلان الجیسی کلوب تخصیص اغایه خاص الخاص
وایلچی وترجمان دیوانه فوشقلق ونوابعنه بری اعلا خلعتلر کیدیریلوب حضور
همایونه واروب زمین بوس ایدوب پیشکشلرین عرض ایدوب حقوب نه
منزلتده جاوشلریله روانه اولدیلر بعده دوبره چین ایلچیسی استقبال
ایچون کلوب کیدوبه وترجمان دیوانه ایکی فوشقلق ونوابعنه اوچ اعلا وتخلص
اغایه برخاص الخاص خلعت کیدیریلوب انلردخی قیوانبنده زمین بوس ایدوب
پیشکشلرین عرض ایدوب حقوب کیدیلر بعده صاحب دولت خوشنودی
زمین بوس ایدوب اوتاغ عالیلرینه تشریف بیوردیلر وبوکون باش محاسبه جی
محمد افندی کمرارک مفتح امینی اولوب حضور صدر عالیده خلعت خاص کیدیرلدی
ومنبعه محافظی عبدی پاشا قپوکتخدای علی اغا ایکیشوب خاص الخاص ایله مجارقرالی
نوکلی ایمره بی سفیره دعوت ایچون روبراه اولدی ومصاحب پاشا عزیزافندی
صاحب دولت خوشنودینه لب مکمل وبوغچه پیشکش کلکله کیدوبنوره برخاص وایکی فوشقلق
واوچ اعلا کیدیریلدی وبوکون اناطولی بکلربکیسی عثمان پاشازاده احمد پاشا
آلای کوستروب ایکی خاص الخاص واوچ فوشقلق ودرت اعلا خلعتلر کیدیرلدی
ومومی الیهک آلای عدا اولنوب جمله بیک یکیوز نفر آدمیسی وارایدی

صدر اعظم وسکمان	پاشا وسکمان	پاشالر	آغالر	اغالر	الخ خدام واعوات
بعیر ۲۴	بعیر ۱۲	بعیر ۱۲	بعیر ۱۲	بعیر ۲۲۰	بعیر ۱۰۰۰
	بعیر ۵	بعیر ۲۰	بعیر ۲۵۰		بعیر ۱۵۰۰

دوبره وینک ایلچیسنک حضور همایونه عرض اوزره پیشکشلرین

قرکم اطلس	قرکم قماره	قرکم قطیفه	مالیه ورکی	کیر کاقورمه
طاقیه ۱۸	طاقیه ۱۰	طاقیه ۲	طاقیه ۱۳	بوم ۲

دوبره چین ایلچیسنک حضور همایونه عرض اولنان پیشکشلرین

نار کسر	سیم قلیچ	قیصه	خرقه رانتون	خرقه کلغه	اوچ کرکه اوزره
۲	۱	۱	۱	۱	۱

اوزاق ورمزل بلغراد ایلچیسی یوم السبت ۲ شوال زمون ۱۸۴ حاسنه سنه
یوم وزیر ده سحری حرکت اولنوب مقدما اوردوی همایون فاضلی ایچون قوا امینی
اولان ابراهیم افندی یه حضور صدر عالیده خلعت خاص کیدیرلدی بعده دولتو سردار
ظفرشعار خوشنودی سوارسنده نازنده رفتار اولوب نهر صوادن کذار وبعده ایله یارکاه
نصرت مدارنده قرار بوردی بو ترتیب اوزره اولا شیخ الاسلام ومصاحب مصطفی پاشا
وقایمقام ابراهیم پاشا ونشانجی اسمعیل پاشا وصدرین افندیلر وقت طلوع شمسیده اوتاغ
صدر عالیده حاضر وحرکت سردار اکرمه ناظر اولدیلر صاحب دولت خوشنودی فلاندی
وارکان بکلی کورک وشمشیر وتبرکش وشلوار وجوکسی ایله ووزرا اعظام دخی
همجنان وشیخ الاسلام وصدرین عرفلریله ونشانجی ودفتردار وریس افندی
وچاوشباشی اغا سلیم وارکان بکلی کورک وتبرکش وشلوار وجوکسی ایله دیوان
رفتع عبا یه آته سوار اولدیلر وسلحدار وخرقه دار صدر عالی اسکوف وسیم
قوشاق وچرقاب وشلوار ایله ساطرباشی پرچانه ودیبا قنطوره وطرلر
سیم بالدوزلی طاس ودیبا قنطوره لریله وسایر توابع اندرون وبیرون
جم غفیر جمع اولوب مرتب ومزین آلای ایله کوپرینک جنوب وبیکجوی اغاسی
واوجاق خلقی کوپری باشنده طرفینده اماده سلام اولوب صاحب دولت اغا
حضرتلرینه سلام ویردکدن کیی سلامین اولوب ووزرا کیدوکی محله کلوب اوتاغ صدر عالیده
معا کلدکده نصکره صدر عالی خوشنودی آتدن اینیروب قولتوغنه ایکی وچرکسنه
کیتوردی بعده وزرا عظام وعلما یه کرام اونیروب طعام وقهوه وشربت
وبخور ونصکره مهری وداع ایدوب فایقام پاشا خوشنودی برایکی ساعت مقداری
دخی مکث ایلدی بعده انلردخی روانه اولدی وبعد العصر پیشکاه اوتاغ صدر عالیده
نوبت آصفی جالندی بعده جاوشباشی وکلی احمد اغا موقبله دیوان اولوب امور
عباد الله کوریلدی وغرا رزحسن اغایه ومعماره اتمام تعمیر جسر ایچون صدر اعظم وخوشنودی
ضلعتر لبسلر اولندی مزبور حسن اغا صوه اوزرنده اولان جسرک طوبناز اوزرنده اولان
مجددا آوطاق اوستنده اولانک تعمیر ایلدیکی

یوم الاحد اوتراق ۹۴ سنه ۱۰۹۴ یوم مزبوره در پیش خیمه حضرت صدر عالی
نکرار مطبخ امانی و یوسف افندی به پیش خیمه همایون رفته اولوب ایکی خلعت فاخره
اولندی و بلغراد سقاسی قبول ایدوب خلعت کیدرلدی و بوکون صاحب
دولت حضرتلرینون اوتاغ اردنده بر یوکسک پرده سایبان قورلوب انده
تشریف بوردیلر و اجارت ایچون دوبره و نیک ایچیسی دامنوس صدر عالی
ایدوب کندوسنه قوشقلق و ترجمان دیوانه قوشقلق و بوانعنه لرینه اعلا خلعتلر
کیدیریلوب کندیلر بوحلده صاحب دولت دستار ایله ابدی ایچ اسکله اوزره
جلوس بوریشدی و بوزنده دولنده قلاچ ایچیسی دخی دستوس ایروب
کندوسنه و ترجمانه قوشقلق و توابعنه لرینه اعلا خلعتلر کیدیریلوب انلرده خی کندی
بعده دوبره چیون ایچیسی دخی دامنوس ایدوب کندوسنه و قوشقلق خلعتلر
کیدیرلدی بعده مصر والیسی حمزه پاشا حضرتلری کلوب دستوس صدر عالی ایروب
کندی و اوردوده امین چاوشانه قوشقلق و کاتب چاوشانه قوشقلق

حضور صدر عالیده کیدیرلدی **یوم الاثنین اوتراق ۲۰۴ حا** یوم مرقومده
شوکتلو پادشاهمز حضرتلری سردار اکرم حضرتلرینه زیارت ایله مجبور لطف بیورمغه
کندوحرم محترمی اغالرینه منزل حمیدی اندروب اکلندی و بعده حضور همایونه
طعام کلوب ضیافت نصکره شوکتلو پادشاهمز اجزه لرینه کسه اچمه و بوغچه و مکمل
یاغلی بردمور قیری قراق و شهزاده افندی یه دخی مکمل یاغلی قوله آت
پیشکش چکیوب شوکتلو سوار اولوب دیه قرینده صوه صوه وارنجه بوب
بعده صندالیه کیروب بغداد اسکله سنه روانه اولدی و خدام حرم همایون
و اکثر اعوات قره دن کندیلر ضیافت قورلوب ده خدام مطبخ و اخور صدر عالیه اوزر
اوچ خلعت منوعه الیس بوردی **یوم الثلثا اوتراق ۲۱۴ حا** یوم مرقومده
یدم وندوره دخی شوکتلو پادشاه کشورستان حضرتلری دیاربکر والیسی قره محمد
پاشا الایی سیر ایتمک اوزره سایبان حضرت صدر عالیه تشریف همایون بوردیلر
اوتاغ ساعت دردده وارد قده صوه صوه اوزرندن صندال همایون
ظاهر و همایان اولدی و اعوات و تخذا و رئیس و نکهدیلر و چاوش باشیلر
بالجمله یارک اتاغینه نشسته رهکذار شهریار بده ال ایلیوب قدومنه
شرف اولدیلر ایچ تخذا و رئیس افندی و چاوش باشی و یمین یک اغوات
اوتاغنه اوست باشنده بشقجه سلامه طوردیلر صاحب دولت دخی بر قیر قراغه
سوار اولوب صو کناره وارنجه ایندی صندل شهریاری دخی کناره بناشنده

صدر عالی حضرتلرینه التفات سلام بخش بوروب صاحب دولت دخی زمین بوس ایدوب
صندلدن قبولنوغنه کیروب کندوسنه و کی قیر قراغه سوار اولدی و شهزاده
افندی دخی بر قیر آنه سوار اولدی صاحب دولت دخی بر قیر آنه سوار اولوب
اوکنجه یوروبرک بالای بشته یه غربت بوردیلر کنخدا یک و رئیس افندی
و سایر معاً سلامه طورلرینه مقابلنه و اصل اولدقده سلام ویروب
انلرده خی اختنا یه رد سلام کوسترد کدنصکره سکردوب پادشاهمز اوکنجه
پیاده دیه یه جیوب آنده دخی نکرار سلامه طوردیلر پادشاه مرتفع
وشریف سایبان اوکونه تشریف بوروب انده دخی نکرار سلام ویروب
صاحب دولت حضرتلری قبولنوغنه کیروب انندن ایندکده شهریار
کردون وقار حضرتلری دخی مقر سعادت کسر لرنده قرار بوروب بحق
ساغنه نصکره قره محمد پاشا الایه اساغنه ظاهر اولدقده صاحب
دولت کندو اوتاغنه غربت بوروب سایبان قریبنده ترتیب دیوان ایله
اسکله اوزره اوتوروب الایه مترقب اولدی قره محمد پاشا حضور
همایونه کلدوکده انندن نزول و زمین بوس ایروب کندوسیله سیمتور قبلو
خلعت سراسر کیدیرلدی بعده حضور صدر عالیه کلدکده نوغلر قریبنده انندن
ایوب کلوب هزار خضوع ایله دامنوس صدر عالی آیروب انده دخی بر سمتور
قبلو خلعت سراسر کیدیریوب صفه النشده وضع اولنان اسکله اوزره اوتوردی
اغواتنه الیق قوشقلق و الیق اعلا کیدیریوب تمام اولدقده محمد پاشا دخی قالقوب
تکرار دامنوس آصفی ایروب جیوب کندی بعده صاحب دولت حضرتلری دخی
قالقوب ایکروبه کیدوب صلوق ظهر دنصکره بنه حضور همایونه غربت بوردیلر
وطعام دخی حضرا و تلمیان حضور همایونه سماط آصفی کشیده قلوب بعده
پادشاهمز مذکور قیر قراغ پیشکش چکوب شوکتلو سوار اولوب صاحب دولت
دخی اوکنجه یوریوب پادشاهمز صندله سوار اولدیلر صاحب دولت حضرتلری
تکرار سایبانه جیوب اوردوی همایون کنارنده کشت و کذار بعده بنه
واروب سایبانه قرار بوردی و بعد العصر قوماران طرفندن بشلوا عاشی
و درت نفر بردل کنوز ملریله کنوز نامه ایکی قوشقلق واوج اعلا خلعت کیدیرلدی

یوم مزبوره بش بجی ساعده منزل مرقومده نزول اولندی یوم مزبور اکثری
مبنه زلده ونیک اولمغین صاحبقران مصنفه اوزره توقیلدی ومرعش کلهر کیمسنه ز
وکنه بای علی پاشادن صدعالی حضرتلری ایکوز آت پیشکش تقلدی واتبا علیه
خلعتلر کیدرلدی یوم الاربعا منزل فیجه ۲۹۷ ساعت ۳
یوم مزبوره ترتیب الای یرله منزل فیجه منزلنه وصول میسر اولدی ودفتردار
افندی منزل مزبوره کلدکده لشکره عسکرک عموم ذخیره سن ومهمات سفریه
کورمکچون بش اون آدم بیله اوسکه متوجه اولوب گندی وبوگون
زیاده سیله خرکر سوز آفتاب درون بیرون عسکر ودوایچ یرلنف وتاب
ایدی یوم الخمیس اوزاق ۴ ساعت ۵ یوم مزبوره منزل فیجه منزلندن
اوزاق اولدی وفوشقدلشکره تعبیردن خارج ایسیجی اولدی
صاحب دولت حضرتلری نهر صوه کنارینه سایبان قوردیروب ساعدتله
تشریف بیوروب ایکندیدن مقدم بنه کلوب اوناغ عالیشانه جوار ایلدی
یوم الجمعه اوزاق ۴ غده ۴ یوم مزبور ده صاحب دولت حضرتلری
دیوان ایدکده لشکره بنه سایبان اولندوغی محله غریب بیوردی
وبوگون لده سرچشمه قره محمد پاشانک بلوکلرینه برنک بلاجرم
قولاغنی کسوب بعده شرعاً قصاص حکم اولندقده آرزو مصلحون
گیروب التیوز غروشه صلح ایلدیلر وبری دخی بوغورت بازارنده
نزاع ایدوب بجاق ایله بوغورتچی یه اولدوروب اخذ اولندقده
حاکم وقت آنی دخی میدانده بوینن اوردوریب رعایت حکم قصاص ایلدی
یوم السبت در منزل میلوفیجه ۴ ساعت ۳ یوم مزبوره اوضحی ساعتده
منزل مرقومه وصول وغایله جاریلوبره نزول میسر اولدی بو منزلک
دخی آقرصه یه اولیوب قولز قازدیریلمشدی وبوگون یولده کلورکن
زیاده سیله رعد وبرق واختام قریب بر بچی ساعت نیم یاغدی
وسیدی زاده لوقندن وبچوی سرحد لوکرندن دلتر کلوب قلعه تعمیر کیدرلدی
یوم الاحد در منزل هوازیک ۸ ساعت ۳ یوم مزبوره منزلدن
حرکت اولنوب یکگله کلنجه زمین وآسمان پرده سحاب پوشیده قلدی

دیوب منزلده دخی اقرصو اولماغین قولر صوبندن استعمال اولندی وبوگون غیمه نهیب
برمرتبه شدته رسیدکه اهالی اردو بازار ایکی قرق دوده اولان خیام
غرق آب سیل وریا گون اولوب سطح بیهاور زمینده برارشون مقداری قوری
یر قالمدی وعظیم رعد وبرق وصاعقه لر اولوب صدعالی اغالرندن تاتار
عبد اللطیف اغا برخد متکاری وبرخرنده بو بارگیر الله نزول فضا آسمانی یرله
صاعقه دن افتاده خاک هلاک اولدیلر هرکس بوبابده متحیر وسرکردان قالدی
ومحمد اغا علوفجیان بیمین اغاسی اولمغله برقوشقلی خلعت البلس اولندی
یوم الاثنین در منزل ولقوار ۴ ساعت ۵ یوم مزبوره طونه صوبی
جسردن عبور اولنوب تیخ ساعده منزله کلندی وبوگون جسردن عبوردده
ضیق رحمت چکلدی ومنزله کلدکده لشکره بر مقدار یغمور یاغدی الحق وافر رعد وبرق
اولدی وبو منزلده تعیینات جلبه ایکی گونلک بردن وبرلدی زیرا اوسکه وارینجه
منزل برایکی ترتیب الای یگون ایکی اولدی یوم الثلثا در منزل بلیقه وال ۵ ساعت
یوم مزبوره اوسک منزلنه واریلدی آلای خصوصی عاغه اولدی وهوا
بوگون غایله لطیف ویول دخی زیاده اعلا ایدی وبوگون بولده بکی حصارینه برنوع
دخی خان اولنوب حضور صدعالیده خلعت خاص لخاص کیدرلدی وسوآخور
قرنک محمد بک قبرسندن کلوب حضور صدعالیده خلعت خاص کیدرلدی
یوم الاربعا در منزل اوسک ۴ ساعت ۵ ۳۴ ایار یوم مزبور
سحری ترتیب وفرتینه الای یرله سعادتلو سردار اکرم حضرتلری اوسک صحراسنده
وضع اولنان اوناغ عالیشانه تشریف بوردی بو ترتیب اوزره که یکگلکدن عسکره
وزرا یه عظام ومیرمیران واعیان اناطولی صاغده روم ایلی صولده سلامه طوروب
قدوم صدعالیه متوقف اولدیلر صاغده اقالا اناطولی بکلربکیلرالت باشنده
قرمان وسیواس ومرعش بکلربکیلری وقره محمد پاشا وسائر اناطولیده اولان میرمیران واعیان
وصولده روم ایلی بکلربکیلری بردم ایلنده اولوب موجود اولان وزرا ومیرمیران واعیان
صف نعلیه گیرجمله وزرا قفلاوی گیدی سردار اظفر الجام سعادتله توجیه رام بوردیلر
بیمین ویسارده صف آماده اینکاه سلام اولان وزرا ومیرمیران واعیان لازمه
الاکرام دیرگیچوری وجبه جی وطوپچی واغوات وگیبان طایفه سنه دخی سلام عنبر بخش بیله

اصرام بورده یکیجری اوائی سلاس الدقده ایلروآت سوروب وزرا و عظام
یدربدولی مجلده یورویوب اوتاغه وصوله صاحب دولتی آتندن ایدیروب
ایچروجکه یه کتوردی بعده حضرات جوکه سنده برمقدار آرام ایدوب
کمزار حضور آصفی یه دعوت اولندقده اغا و افندی وکتخدا یک واروب
دامنبوس شرفیابلریله مشرف اولدیلر و بوآلایده صاحب دولت قلآ ولی
وآجق مونش صوف موحدی قپوقاغم جیرازلی کورک والجینه قرمزی خاره
زره قفتانی و برکش و تمشیر و شلوار و جکسی ایله ایدی سایر اعیان دولت
دخی مکمل آلای لباسیله امدیلر و بوکون بعدالعصر دیوان اولدی و مذکوره
خلعتلر کیدرلدیکده یورمزدر و صبه خانه اوزرینه بنیان اولنان حاج محمد اغانیه
دخی اوسکه سفینه لری کتوردیکجون برقوشقلق خلعت البس اولندی

یوم الخمیس اوراق ۲۷ ۲۷ یوم مزبوره دولتلو آصف مجاه حضرتلری دیوان
ایدنده کدنصکره قصبهٔ اوسکه توجیه عنان سمند دلدل اشتباه بوردیلر **یوم الجمعه اوراق**
۲۸ ۲۷ یوم مزبوره سرعسکر ابراهیم پاشا طرفندن شقه لی بحیه یردل کلمکله
حضور صدارتپناهیده سویلندکده لشکره نکلک حاضری اوکنده بوبتی اورلدی
وکتوره بکره دخی برخاص و برقوشقلق و ایکیمه اعلا خلعتلر کیدیرلدی و بوکون
روم ایلی بکلربکیسی حسن پاشا وصاع قول و صول قول الای کوسترردی
کنده یه برخاص الخاص خلعتلر و درت نفر اتباعنه قوشقلق و بش نفر اتباعنه
اعلا خلعتلر کیدیرلدی و دیوانده پایه سی اولمغله سایر میرمیرانلردن ایکیمه
خلعت زیاده کیدیرلدی بعده کوشتندیل و خاله و برزرین و مابینه یه
متصرف احمد پاشا و اوسکوب و اولونه و دوقه کین و الاجه حصار
وسلانیک سنجاق لرینه بکلری بعده قسطمونی پاشاسی بشی علی پاشا
آلای کوسترردیلر و مقتادا وزره خلعتلرین کیدیلر و عسکره فرمان ایله
روم ایلی کتخدا سنه و دفتر کتخدا سنه و چاوشلر کتخدا سنه برر قوشقلق خلعت کیدیرلدی
برجلو آلای کوسترردکده لشکره اوسکی چیزدن کچوب قرشوبقه ده دارده
قنز لنده قوندیلر و بنوده محافظی وزیر یکرمی دفتردار احمد پاشا طرفندن دیوان
کاهی ایله مکمل یاطلر یاکیریلیس مکمله مرقومه حضرصدارتپناهیده برقوشقلق خلعت
کیدیرلدی و کانونی کچه جان ارسلان پاشا و غلی حسین بک آلای کوسترردی

یوم السبت اوراق ۲۹ ۲۷ اخراج مواصب و سفرتابلردار یوم مزبوره دولتلو
ورت سه شنبک مصر مواجبی صدی **یوم پنجشنبه** اوزره اولاکون طوغه قدر لشکره
یکیجری اغاسی و قول کتخداسی و باش خاصکی و سپاهی و صپاهیدن قالدیره جق
صوصه یا جیلر و برمقدار چاوشلر و ایکیه یک قدر نفرات مع آوناغ صدر عالی
اوکنه کلوب افندی وکتخدا و باش چاوش محضر اغا و کسنه اولنور دیلر و دفتردار
افندی معرفتیله خزینه دن کیسه لر کتوریلوب سایبان التنده عرضلنک
علوفه سی باشقه باشقه قونلدی و سپاه و سلحدار اغالری و جبه جی و طوپجی
باشی اغالر دخی کتخدا رصدر عالی جوکه کسنده اولنوردیلر بعده اونا قوسوفاقلری
اجیلوب طشره ده اولان یکیجری کلک حاضرینه وارنجه ایکی صف کیجه لریله
اماغ اوزره ال بغلیوب طوره دیلر بعده دولتلو صدر اعظم افندمز حضرتلرینه
عرض اولندقده سلیم وارکان کمر کیله طشره باش چادره تشریف و اکمله
اوزره قرار بوردیلر و جلاش سلام علیک الوب چاوشلر دخی القلدیلر
همان افندی سلیم و زکره جلد محوزه وارکان کمر کیله صاحب دولتلک
صاغنده طوردیلر و روزنامه جی و باش باقی قولر محوزه ایله صولنده طوردیلر
بعده یکیجری افندیسیله کتخدا بر ضرالوب افندی سلیم و کتخدا قوقه کیوب باش
چاوش سیورکه و محضر اغا چلنک ایله کلوب صول طرفده باش باقی قولر
التنده طوردیلر باش چاوش صاغده سایبان التنده و محضر اغا صولده
طوردی بعده روزنامه جی دفتر اوقیوب اوجاغیر و برله جک کیسه لر
تمام اولدقده جمله قالدیریلوب عسکره افندی و کتخدا دامنبوس صدر عالی
ایروب جیوب کیسه لر بعده سپاه و سلحدار و جه جی و طوپجی و سایجی و عربه جیان
طوب و متفرقه و چاوشان و مهتران ضیمه و خدمه سایبانان مواجیلری
دخی بوترتیب اوزره هر بریه ویریلوب کتخدا و کابلری الوب دامنبوس ایروب
کیدیلر تمام اولدقده صاحب دولت خوشنرین قالقوب چادر التشریف ایچرو
چکه یه غربت بوردیلر بعده سپاه و سلحدار اراکون اونوز کیسه دوشمکله اوزره
فرمان اولنوب حضرات اولدقده دولتلو صدر اعظم خوشنودی کندولری طشره جیوب دوشان
التمش کیسه تمام اولنجه صدرنشین اولدی و دفتردار اکمله ده امور لازمه سی اولمغله

علوفه یه اونور میوب کیسه سی

Bibliotheca Alexandrina

مواجب مذکور الجون هر صنفه دریلان

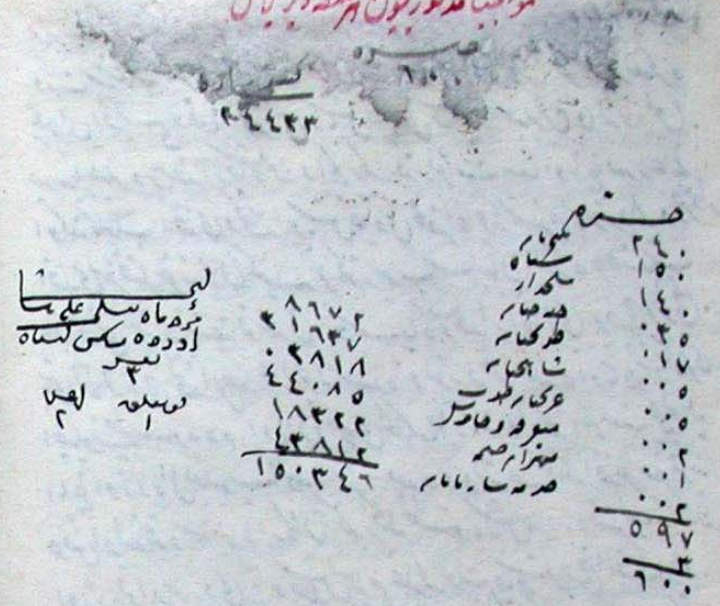

ویرکون فرض طرفه قیوکنخدای اولمق اوزره ایکی نفره صلب ومعاد اوزره
مواجب جدیده حضور اضی ده دفتردار افندی قیوسنده کیدریلان صنعتکار در

بیوردی بوم الاحد اوائل ۱۰۷۰ ج یوم مزبوره سیحی سیتره الیبی وزیر مصطفی پاشا
ایالتی عسکریله اوسک کویرلسندن کلوب وارده منزله قونمشدر ویرکون
سپاه وسلحدار طائفه سنه ایکیشر کیسه دفتر ایله بشر کیسه تعیر عموم دفتر سی ویرلدی
علوفه ویرلمیوب اغاسی قیوسندن تذکره ترتیب ویروب نزاع طرفدن دفتر لرین
وبرلدی بوم الاثنین اوائل ۱۱۷۰ ج بوکون سپاه وسلحدار ه سرکه اولوب
قیوسنلدن وقت ظهره دک صاحب دولت حضورنده ظهردن پس الصلوتین
کیخیه دفتردار افندی اوتوردی وبعد العصر کیخیه نک معتمدانه استانه یه کلان
ایلچیسی کوسه قیرصقلو الحاج بویورکافرایدی اجازت الجون حضورلرینه
کلوب الجو اوج درکله چکرده بولنوب اوج دانه کله جواید بصفه خلعت
کیدریلوب شاکرد رستناب کبی دونوب کندی بو معوله سفر اولان قرال
ایلچیسنه اذن ویرلدکده خلعت کیدریلز زیرا وقتکه حاضر اولدقده کیدریلز بعده صاحب دولت

لمسترة حیتوب مختار دیوان اولدی بوم الثلثا اوائل ۱۱۲۷ ج یوم مزبوره بنده
سرکه اولوب سفارتله صاحب دولت حضورلرینه السنوبین الصلوتین الوجه سر کنده
صدر نشین اولوب بعده کرارلی باغچه سنه غایب ومتعاقبا بنده عودت
بیوردی بوم الاربعا اوائل ۱۱۲۷ ج یوم مزبوره بنده صاحب دولت حضورلری
سرکه حیتوب بعده شام الیبی مس پاشا وصلب بکلربکیسی کرمیان الایاسز
کلوب رامنوش حضرت صدر عالی ایدیلر وحضرتلرینه قهوه ویرلدکده صدر اعظم حضرتلری
بتکتی بردونامش ویرکیندن آت کلدی وحضرتلرینه قهوه ویرلدکده صدر اعظم حضرتلری
برفدستقلق واکیم اعلا خلعتلر البس اولندی بوم الخمیس ۱۱۴۷ ج قرص قرالچ
نوکلی ایمره نک اوردوسیله کلدوکیدر معتمد قاماه حمادی الاولنک اون بریجی
جمعه کونی که قرص قرالچ نوکلی ایمره نک اوردوسی همانبونه دعوت الجون ایکی نوب
خلعت خاص الخاص ایله تمانیجه محافظی عبد الرحمن پاشا فیوکنخداسی علی اغا ارسال اولندی
بوکون کلوب شرف دامنبوس صدر اکرم ایله کامروا اولدی بوم ترتیب اوزره
اوّلا بوکون سحری دوشوصاحب وقت حضورلرینه دلو وکوکلو واون قدر
دیوان چاوشری وچاوش باشی وسپاه وسلحدار اغالری وترجمان دیوان
برعظیم الآی اولوب قرال مذکوری کوتر مکه کندیلر وصاحب دولت حضورلری لحف
تبر بفلرندن سراج باشی ایله تکمیل دیوان ضمنده عبا یله برآت دخی ارسال اولندی
واوج یاغ مقداری منزل کندکلرنده ترجمان دیوان الکسندره ایله ویرلدی بوم
قرال مزبور دخی خطوه به بنمش قرشودن کلوب ترجمان ایله کوریشدکده ترجمانی
خطوه الوب صاحب دولت طرفندن کوندوریلان مذکور آت کندوسنه قرشو
کیدوب قرال دخی خطودن صیقوب آته بنوب آلایله ترتیبنه سپاه ونوبر یلیس
وصوباشلرین وطبلخانه جالدیراق اوناغ صدر عالیه طوغ ومتوجه اولدی
بر طرفده دخی اوناق قیوسندن سایبان الته واریکه ایکی صف مخصوص اغا
بولدقلری کیجه لریله واجب الرعایه قیوجی باشی اغالر ومتوفقه وچاوشان
سلامه طور رشکلنده سایبان السندن اوج درکلی چرکه سوقاغی قیوسنه وارکه
حاضر اولدیلر اوردوبه داخل اولدقلرنده ایلروده صاحب دولتک دلو
وکوکلولری کلوب کلکلیه درس اولکنده آتلاری اوزره طوردیلر بعده قرالک آدملری

35

اوچ الاجه براق ایله نغیر و نقاره لرینه و لوله لره رک کلوب لوب و کوکلوب رک
اوکونه دیکلدیلر بعده قراکچی الی رئیس مکتل باطلغ عبایله یه کلدی بعده
ایکی الاجه براق ایله برجوقه قرمزی دیبا بیراغی چکلدی بعده چاوشلر و مباشری
علی اغا بعده چاوش باشی ایله سیاهپوش اغاسی قرال مرقومی اورته یه لوب
اونافی قیوسندن آتندن اینوب چاوش باشی وسلام اغاسی و چاوشلر
اوکنه دوشوب الچی و کبر دیلر ترجمان که آلای کلمزدن مقدم یکی ساعت
ایلرو کلوب ضبط و برمشیدی تکرار قرشو کیتوب کلدکده استقبال ایلدی
ومعا الچی و کبردی قرال دخی طرفینه سلام ویره رک اوچ دیر کلوب که یه
کیروب صفه اوستنده وضع اولنان اسکمله اوستنده اولتوردی
کندوایله معا یکدیگری قدر نغز آدمسی پیله کبردی صاحب دولت حضرتلری
دخی قلاوی وارکان کورکیله ایکیودن خوکتب بیوروب دفتر دار
وریس افندی و چاوش باشی اغا سلبی وارکان کورکیله ایلروجه اوکجه
بیوریوب حضرت آصف جم اقتدار سعادتلو کلوب سلام ویروب سلام
اغاسی علیک الوب پرده دیبنده مقعد سوزنی اوزره قرار بیوردقدن
چاوشان دیوان افندیلر بعده قرال واروب دامبوش آصفی ایروجه
کیروکلوب اباغ اوزره اسکمله باغنده طوردی صاحب دولت حضرتلری
خونکار حضرتلرینی کلدکلرنی اولتوردقدن صکره چوخ بنده نوازلوق ایمکیسی اولتورمیوب واروب
بردخی دامبوش ایروب کیروکلوب تکرار طرف حضرت صدر عالیدن
تکلیف قعود ورود ایلدکده اسکمله یه اولتوردی واولتوردقدن صکره
تمنا ایلدی بعده صاحب دولت حضرتلری کندوسیه خطاب بیوروب
اولدخی هزار دل وجان ایله قولاق اوروب جوابن ویردی
تکرار صدر عالی حضرتلری خطاب بیوردقده اولتوررکن اباغ اوزره
طوروب کلام تمام اولنجه اولتوردی تمام اولدقده واروب
بنه دامبوش ایروب کیروکلوب اولتوردی بعده قهوه وشربت
وبخور کلوب بعده بنه برمقدار سوال وجواب اولوب دوکلو
مرداریفرت عنوان خلعت فرمان بیورلمغین قراله براعلاسر اسره
فیلو نیمتانه سمور کبیر بیوب واروب بنه دامبوش ایروب کلوب اسکمله

اولتوردی بعده ترجمان دیوان بعده الچی نغز بیشتری ایکیلیه برلش افندی
اوقیوب برخاص خلعت کبیر لدی بعده یکدیگری خلعت نغز یشقلی
وقرق نغزینه دخی اعلا خلعتلر کبیر لدی بعده کیش کیش اولوب یکرمی کوزلو
واروب دامبوش ایروب چاوش باشی وچاوشلرا وکنه دوشوب
طشره ده آتنه سوارا ولدقده ترجمان دیوان والتفاتا برقاچ
اغا معا چادیرلری اولان محله کیمک اوزره تعیین اولندیلر
چادیرینه واریجه بنه کلدوکده ترتیب اوزره ترتیبه سیس چالارق کیدیلر
قرال مزبور بقاسی وچیرازی واتخاری اوزری الچوایله اشلیم برآل
صوفه صفه قونطوش سکلنده کیوب وباستنده دخی برقرمزی قطیفه
ستور قلیاق اوستنده بیاض چلکنی وارابدی ومجله عسکری چلکلی اولتور
کندوسیله کلان بسیور قدر آدم وارابدی ومباشری اولان علی اغایه
قرالک باننده اولوب دوشن امورینی کورمکله برابر چادیرلریله واروب
باننده اولمق فرمان اولندی همان اول ساعت کوجدی رئیس افندیک
اسپری اوقودوغی بولندر

غزوف اوسنای غزوف بتور بادقوچی قرنج بتزدچی اسنوب

کیذدانه دیه سیبان

ومزبور قراله پکیش کونرملاه آت یاطیردی

سیم کبیر دیوان افتوح کتابه لی سیم کلاه سیم عبالی تکمل سیم اکر
رضی منع سیم طوود
اکه لک

ومزبور قرال اورته دن بوجوه فرتلتف صفالتو ولوفی صاروبه مایل لقاسی معقول ایدی

بدم الجمادی الاولی سنه ۱۱۵۴ یوم مزبوره تمام ولیسی
عسس پاشا وتمام قونه ومیرلوا یه لجون ومیرمران انقره علی پاشا ومیرلوا یه
طرسوس الای کوستردیلر بعده سرکی مواجب اولوب سعادتلو صاحب دولت

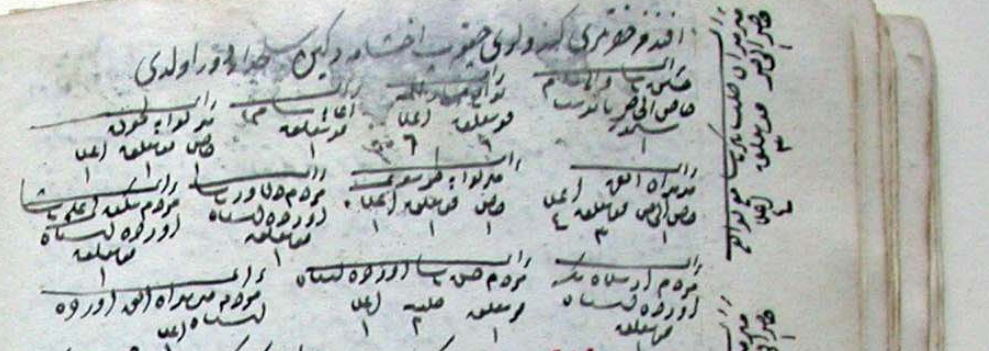

یوم السبت اوتراق ۱۱۶۴ بوکون سحری اناطولی بکلربکیسی احمد پاشا اما عسکریه
وبنجوی اغاسنک توغی کوبروی کجوب واردوه منزلنده قرار ایدی ودریا قلمدن
اولان ظفر سنجاغنه بال یمز طونری کجوبرمدن کجوبرمک ایکون فرمان اولندی
وسر عسکر ابراهیم پاشا طرفندن اوج دل کلوت کتخدا زمره برخاصه و برقوشقلی واوچ
اعلا خلعتلر کیدیرلدی وصلب بکلربکیسی بکرپاشا آلای کوستردی درت سنجاغی ایالتی
عسکریله معا بعده حمید پاشای خزینه دار حسن پاشا وقپوجی پاشای دلاور پاشا
واقشهر بکی حیدر بک وقیزشهری بکی مولود بک وبوزاوق بکی واسکوپ زنه بکی
حسین بک الای کوستروب معنا داوزره حضور اصفیه خلعتلر البس اولندی

آمدن فرمان بحضرت صدر عالی - وبر آلای تمامندن عسکره بعض امور سفریه
مذاکره سیجون توغلی ایره مختصری اولمله حضور اصفیه کلوب انجق وچوکه
مخنبجه اوچ ساعت مقداری اولتوردیلر بعده کیده خک محلده کنده یه برمجوهر
احسان بیوردیلر بوذفعه جمله ارکان سلطنت خصتار ایله ایدی

یوم الاحد اوتراق ۱۱۷۴ یوم مزبوره یکیچری اوجاغی عموم اوزره
اوسکجه مدن کجوب ورشوده واردوه منزلنده قوندی وتوغ عالی دخی
عقبنجه مروانه اولدی واوسکجه سکسان نفر میرمیران وامرا وارایه محله
مامور اولوب کتدیلر لکن چسر وتورکرسته اولمغین مرور اتمام ایله
مخیم برلی خواب ایدی اکرچه صفر اغا نامنده برکرکلی جاوشی تعیین کجون آلتی
آی مقدم ارسال اولنمشدی لکن کنده وده قوت وقدرت اولمدغندن غیر
اعانت والمداد امید رکسی اولمدغندن فتی خوذی تعیین اولنمش اوده ایسدا
کجه لرک بارکیرانه تحمل ایده میوب حاصل کلام عسکر موحدین بوجوردن
کذران ایدیکنه ضلع زحمت حکدیلر وبوندن اقدم ابوار قلعه سنی محاصره ایکون
واران کفار کورحسین پاشا بوجوردن خبردار اولوب فرار ایلدوکی قبرین

سردار ابراهیم پاشا تعیین بیوکباشیسی فرده ایکمکله مزبوره وارمغله خلعت وکیسه انعام وفیوتحد کسنه برخاص ونا تاره اعلا خلعتلر البس اولندی یوم الاثنین
اوتراق ۱۱۸۴ بوکون صدر اعظم حضرتلری داردوه منزلنه نقل وحرکت اوزره
ایدی کمن کوبری شعبه اولمغین اوتراق ایدوب تعمیر نه فرمان بیوردی
وسردم سنجاغبکنه کوبری تعمیری ایکون خلعت خاص کیدیرلدی وضواجه زاده
حسن پاشا طرفندن اوچ دل کلوکله سرچشمه تسلیم اولندی قپوجی اغاسی اغابه
برخاص وایکی نفره قوشقلی واوچ نفره اعلا خلعتلر کیدیرلدی وبوکون
تدکلی ایره طرفندن صاحب دولت حضرتلرینه مکمل مرصع یاطلق برقوله آت که
بلیسی قیوروغی سیاه وبرراس غاینله جیم وبوکسک اشهب قیرباره کیرمکندز
ودرت کوچک مجار تفنکی وایکیسی اورنه بوی صدفکاری تفنک وایکی کوچک
بلتور وایکی مینا لوالتون ساعت وبرتبوک بالدوزلی سیم لیکری واوچ
عدد سوک بالدوزلی سیم قوپه هدیه کلمکله ترجمان دیوانه وایکی نفره مینه
برزقوشقلی خلعت کیدیرلیوب ماناقیرینه دخی بوزغوش احسان ویرلدی
۳ وقت عصر دنصکره قرال مزبور قسطنطنیه وداع ایکون اوکلی کلدوکی منوال
اوزره ایکی وچوکه ده اسکله اوزرینه اوتوروب صاحب دولت افندمز
حضرتلری قلاوی وارکان کورکله معه اوزرینه اوتوروب رئیس افندی
وچاوش باشی سلیمی وارکان کورکله اولدوغی حالده قرال مزبور بوجلسه ده دخی
درت دفعه واروب دانیوش ایدوب بعده قهوه وشربت وتنباکو ایکرام
کندوسنه برسراسره قیلوسمور نیمتانه وترجمان دیوانه قوشقلی وبکزاده کرینه
التی خاص وتوابعنه اون اوچ قدشقلی وبکمی اعلا خلعتلر کیدیرلدی ومباشر علی اغانیه
برخاص والتی چاوشه وبرترجمان مجاره یدی اعلا خلعت کیدیرلدی وبودفعه
قرالله آت پیشکش وبرلدی وترتیبه وبیراقلری توغیدی یوم الکشنبه دارده
۱۱۹۴ یوم مزبوره طلوع شمس نصکره مصر لوعسکری الای کوستردی
وخلعتلری کیدیرلدی بوترتیب اوزره کلدیلر اول بشلی بیراق سیاهیلری
چاکه بعده صاری بیراق سیاهیلری تفنکیان بعده قرمزی بیراق سیاهیلری
کوکلیان بعده زعره متفرقه بعده جاوشان بعده امرا چاکه وبعده
سردار کرک توغ وبیراق دیکلری بعده جبه جیان بعض عربان بعض محفظان

بعده سردار کلدی بوآلای برتبه دوم که بوسوال اورزه آلای کوستر دیلر

لکن صفوتلو صدر عالیده خلعت تربیتی بویله دکلدر خلعت کیه کلمکدن رتبت بویله در

سردار عسکر خاص	قوسملو		اعداد	
		سردار اوا یوکسک	۸	یاتاقلو سکز اوطاقه
		خاصه اوا یوکسک	۸	کاشانه
		سردار مشوقه	۱۰	خاصه الایه مع سردار اوا یوکسک
		سردار خاصه	۲۱	صدر یاصه مسجی خاصه
		سردار کوکلان	۶	
		سردار بلکلان	۹	صدر یاصه عرباسی
		سردار اوا یوکسک	۵	براقدار اوا مع اوا یوکسک
		سردار مسکوطا	۶۷	واصف الرعایه سردار
	۱۷	سردار عرباسی		
	۱۹	کوچار سردار		

۲۵۰۰

وزیر اورالای کوستر دکلدر نفسکره طغرو وارده منزلنه کندیلر یونلر نفسکره صاحب دولت صفوتلو دخی سوار اولوب مکمل آلای برله اوسکدار کوپریسندن عبور ایروب وارده منزلنده بالاقشان اجلال اولنان اوتاغ کردون مثالنه تشریف نزول بوردیلر وبوکون کوبریدن مرور وعبور ده ساعده اولنان عسرت موفوره غیر محصوره ایدی طولایی ایکی یانکک منزل وعوضا ایکی عربه مستوفی یانیانه یورتجی محمد ودر اولوب سیندن برونغیر اولنمغله اکثر یرلری خراب ایدی بنه شترو کربه جانجا تعمیر ونرمیم اولندی وچوبرو یوری حفظ وحراست ایکون قطعونه یاسی تبلیغ علیاشا ویوزه غه سنجغبیکی مامورا قاملندیلر

بیوم الاربعاء اوزاق ۱۲۰۴ یوم مزبوره صاحب دولت دوره تشیمان سیاه ایکون سرکه ایتدردی واندن کسنجی غنه منصرف شیخ اوغلی احمد پاشا الآی کوستروسکز توپ قلعت کسرلیی بوقلعه فلاوی وسلیمر کیبوب کستا رایله اندیلر بعونه تعالی وبعد الظهر حضرت جم اقتدار کیت خوشخرامنه سوار اولوب اطراف اوجیه کشت وکذار اندیکن یرمصرلو چرکنی طوارن مزرعه دن سیر ایتدکدنصکره یولیوک یوکلدوب کیدیکن نکاه دوربین آصفی مصادف اولنمش احضار وعبرت سایره ایکون جزای سزاسی

صوالهسنا دنیغ آبدار قلندی بودخی مرحوم کوپریلی محمد پاشادن برو واقع اولمامشدی بود ولتونک صغرا یو رعایا یه مرحمتنه بناء اخوای مراسم حکومت پروری بوردیلر

بیوم الخمیس برنوار ۱۲۱۴ یوم مزبور حضرتلری نوکلی ایره سردار اکرم صفوتلو بولنیوب وداع اندی بعده حضرت وکل شهریار حرم سلطنت دارده منزلندن حرکت وکوبریدن برین بکلک ایروب اندن دولتله تحریک رکاب عزیت بوروب دردنجی ساعتده اوتاغ عالیلرینه تشریف نزول بوردیلر وبوکون برنوار کوبریسندن طولیری کچورلمکله الکون وعش بکلربکیسی احمد پاشا مامور اولوب طوبلری تماما عبور ایدنجه کوبری یاقلمش طوردی وبوکون مذکور کوبریدن مرور وعبور ده دائره عقلدن خارج برمرتبه از دحام اولمشدرکه حاضه تر زبان ابله قابل وتحریر وبیان دکلدر سیاه وبکوی وجبه جی وسکبان برلرینه بالتة وکلنک وطوز ایله اوچ دغه غوغا لرقوپرمشلردرکه بنعوذ بالله وشش دن الکه کوه اولور ومصرلولرک خودوجیدان کوردوکلری واقعه اولمدیغندن جلد کلری متقدن غیری مالا دخی ضبط ضرره اوغرادیلر خلاصه کلام صوق وردمندک شما وذفائری یایمال جمال وبنال وبرخی فقیر دخی ایاقلر التنده بی مجال اولوب والحاصل اعالی واسافلدن بخوزی وکلک بوکون بوکیجه جسور مزبوره عبور حصه مند ضرر وکرند اولمدیغنادر واقع اولدی مقدما برجه ایدی لکن بوزه غه سنجغبیکی باننه انک کبی برکوپری یاپیوب اکرچه بیشدردی ایکی بوسوز نصرت اشتمالهماموراولان عسکر دریامثاله وفا ایتمدیکندن کلک عسرت جکلدی دوه وقطاردن غیری الیبک مقدار عربه اولدوغی مقرردر

بیوم الجمعه بیجاج ۱۲۱۴ یوم مزبوره پس یحی ساعتده موکب همایون وصول بولندی وبوبولده بطاق اوزره برد وکمه قورقوتقز کوپریی وضع له قریب براورته بولکی کوپری وار ویری صویانمدیغی کافر ایکی کون مقدم برجه جرقتل اتمکله ایکی دغی قصاصا جزاسی ویرلندی وتوکلی ایمدیکنه قیو کتحدانسی اوردوایله معا کتمک اوزره مامور اولمغله یارکیرلرس وفا ایتمدکندن بریدن قوروب راسی یارکیرلدی

بیوم السبت بانوتسک ۱۲۱۴

یوم فرنورده ساعته یانوسک بلیغی کجلوب بنه بلیغنده برمحاوده
قوندی و کجوی بلیغنه سی منزل فرنورده ایکی ساعت قلعه جوه محلده مرور و عبور
اولندی و بویولده وافر نشیب و فراز بوادی و طیور وصغیر و کبیر بری حیور
عبور اولندی لکن صوق عربه شکست و محمولی اولان ذخائر لونک اکثری
عدم پوست اولدی اکر نزول باران ایله روی زمین ی محلله نمناک اولدیی
عباذاً بالله تکی بحد طوار افتاده وادی هلاک اولوردی و ورکاه عالیکه امر
کوبری عبور نده برخاشکذار اولمغله براوده بوتون قیشرهی قطعه سنه تی اولندی
و نوکلی ایمره موقتله اطرافنده بعض کفریه امان نامه ویرلدی که ستوکلو پادشاه
اسلامه انقیاد ایدرسکز رعیت قبیلیله ایمن و سالم اوتورسکز والا سزی
جمله قید و برم جوشنیه و اکاهی منعر ضبر لرله ادملری روبراه قلندی یوم الاحد
منزل سکار ۲۴۴ ساعته بوکون یکلکه قریب ایکی ساعت منزلده
برصودن عبور اولندی بعض محلی کجیت و برمسکله اکثری صودن مرور اولدیی
و یکلک بردیه اوزرنده ایدی صاحب دولت معزی یکلکده ایکن اوصق ایله
جبه خانه عربه کرندن برفاج عربه اجواق باتلاق اولدی بعده سکار کذار
اولدقده نکره سار و نیز صویه اوزره اولان ایکی کوبریدن هزار زحمت
جانکاه برله کچلدی بعده مغرب اوتاقضام اولان صحرای سبز فامده
بساط آرام قلندی و بوکون تعیین عشیر سکساره اولمغله دکه کسنه
کبر و جسودن کجوب تعیین الهمدی یوم الاثنین باکیسه ۲۴۵ ساعته
یوم فرنورده اوصق ساعته یکلکه و ایکنجی ساعته منزل مرقومه کلندی
بویولده صودن اثر و نه کوبریدن برنشان نمایان اولمدی اوسکدار
بومنزله کلنجه بویله لطیف بولکورمدی و نیولده برفاج اغزی اویمش قویو
وارایدی هرکسک وارمندن شتاب خواهشی دونیم اولوب آبصافی
امید یله قیولره آرادلو وسطل ایله کلرنده افواج اولنان صو بدبو و متغیر
عجاباندن جوجسی اولمدقده مکرکفار لئام القاء لاشه ایله عسکر اسلامه
انتقام قصد ایمش برقطعه سندن برفرد نوش ایمه مدی جمله منزلدن خرقریب
اولمغین هرکسی عطشان اولدوغی حالده ایمروبه جان آلوب منزلده که
جاری نهردن مراد اوزره ریان اولدی و بعده انتصر جهره اسمانه برده
سحاب پوشیده قلوب علایم نزول باران نمایان اولدقده پیر و جوان

تدبیر استحکام اوتاد و طناب خیام ایله دامن و میان ایکن باکهان و عقب بسته
ریاح صرصر شان ایله ایکنجی ساعته قدر امطار و بادان نازل
اولمشدر که آستانه دن غربت سفر اولدن بروستلی ایکی دفعه واقع اولدیی
یوم الثلثا فودوار ۲۴۶ ساعته بوکون دونر دونکه کون نزول
ایدن باران رحمتله توز باصیلوب بوکون بویولده زحمت غبار چکلدی
ایکنجی الثون اولوغی دیدکلری محلله برعربه کیجه نک قدر ضیق و تنک اولمغله
اندن فی الجمله مرور اولنجه نوع ماثلث کورلدی بعده منزله طلیجه رفاه
حال ایله کلندی و فودوار قصبه سی صاغنده قالوب اوردی همایون
نصف ساعت مقدار مسافه ایدی یوم الاربعا جان قورتران ۲۴۷
یوم فرنورده اوصق ساعته بلیغه سی کجلوب اندن دخی ایکی
ساعت صکره جان قورتران بلیغه سی مرور وصحرا سنده کسترانیده قلنان
ضیام زمرد فامده بساط آرام و حضور قلندی و بویولده برطوله و برجدید
بناکوبری هوارایدی لکن الت یاندن دخی عبور اولنوردی حیدان
احتیاج اولدیکه اوزر لرندن عبور اولنه یوم الخمیس باقشه ۲۴۸
یوم فرنورده اوصق ساعته سردار اکرم اسمان مقام بتنجی ساعت قضامنده
بارکاه کردون استیاهنده عنان ریز آرام اولدی و منزل فرنورده
ندارک اولنمش ذخیره بولنمغله غلن اکثریه نان و سعیر یتمینی و یرلدی زیرا
راهکذار عسکر اولدیغی ایکی کون مقدم معلوم اولدی اصل منزل که دفتر
منازله مقتدر حمزه بکمایدی لکن صکره بحسب الاقتضا بطرفه
توجه عنان غربت اولندی و بوکون بعد الظهر اغلاق و بوده سی
آلایی کوسترردی و فرنوره واتباعنه الباس اولنمغله برخاص والتی
بوباره التی فوشقلق و توابعنه بدی اعلاوه یوم الجمعه استونیزه بلغراد
۲۴۹ یوم فرنورده عظیم الای برشکوه ایله ایکنجی
ساعتده استولی بلغراد صحرا سنده نزول اولندی و زرا و میرمران
و اعیان ویارده منزل سابقدن اوتاغ صدر کامکاره

کلیه غرب الآیه سکلدیه غایت اعزاز و اکرام حضرتری
اوتاغ عالیرینه تشریف بیورمقدمکده اوردوده اولان الای طوپچیان
واسطه‌لی بغداد قلعه‌سنده که طوپچیان تیرکه‌ی قدوم میمنت لزوم آصفی
ایله‌یون عظیم شکوهلو اولدی وبعد الظهر دولتلو وزیر عسکر وعنوان طراز
قلعه بغداده عطف عنان بیوردی **یوم السبت اوزاق ٤ عدد**
یوم مزبوره بسیریم قلعه‌سی اطاعت ایلدی دیو بیوغ اولدی وبعد
الظهر آصف جاه حضرتری رمقدارکشت وگذار حوانت اوردوی
همایون ایلدی وینه عصردن مقدم اوتاغ عالیرینه تشریف بیوروب
دیوان ایلدی وآلتونبکزاده بک بسیریم قلعه‌سنک اطاعتی خبریله
کلان ایکی تنفره برقوشقای وبراعلا خلعتلر البسه اولندی **یوم**
الاحد اوزاق ٤ عدد ضیافت خان یوم مزبوره تاتار خان
حضرتری کلوب وکل سلطنت علیه حفوت سردار عشیان ووزیر
اکرم سوکت عنوان ایله مشرف اولوب التفات سرشار یفه لریله
خندان اولدیلر **بوز تپه اوزره** اولا بوکیجه عبدی پاشا قوکجه‌سی
علی کتخدا خان حضرتریه حضور صدر عالیه دعوت ایچون ارسال اولندی
ایرته‌سی سحری یکیچری اسمیل اغا ایله قپانجی حسین اغا تکرار ارسال قلندی
بعده سلستره والیسی وزیر مصطفی پاشا واناطولی کلربکیسی احمد پاشا
وروم ایلی کلربکیسی حسن پاشا کیخ قوشق وقپتنده جمله توپچیلری ومهتر
خانه لری والیالتی عسکر ترتیله استقباله مامور اولوب کتدیلر
سلستره والیسی وزیر اولمغله قلاوی کیمیشدی بر ولوفرده کلک
چادری قرینده اوچ حصه ایکی سماط دیزلدی بون قیون
وطنه وصغیر پاشا ترتیله وبوبیوزلریله بیره قونیلوب وآرالرینه
دخی صحانلره الحمه مشوعه دن دیزلدی ونان وقاشق وچرچ
وضع اولندی واوتاق ایچنده دخی قیودبندن سایبان التنه
کلمجه ایکی صره للیف اطعمه سماطی دیزلدی وایکی صره طعام
باشی چادرک صفه سنده وبرصفه دخی برده آردنده
اولمق اوزره اماده قلندی وخانک ایکی اوغلی وسلطانلر ایچون

ایچوده برمخصوص اوده قورولدی ومحضر اغا بولداشکری واعیان
ومتفرقه وچاوشان بالجمله حاضر اولدیلر بعده دن اول خان حضرتریک
دیوان افندیسی کلوب کیدیریله جک خلعتلر وقفتن بیاض ایلدی
بعده خان حضرتری کلک چادری قرینه کلدوکی کبی عسکر ناهار
آج قودکبی میدانده اولان سماطی کوزیوب آچیجه یمغا
ایدوب روم ایلی واناطولی کلربکیلری اتلرندن اینوب اوکیجه
بوریدیلر وسلستره والیسی وزیر اولمغله اوتاق قپوسی یانندہ
آتلرن اینیدی واول دخی اوکنه دوشدی وصوقاقلردخی اجلدی
بوطرفدن کتخدا بک دسترله ورئیس افندی وچاوش باشی
سلیمی وارکان کورکیله دیزیلن سماط قرینده واروپ خان
حضرتریه استقبال ایدوب بوجمله اوکنه دوشوب اوتاغه کلدیلر
خان حضرتری سایبان التنده وضع اولنان اسکمله اوزرینه
آتلرن اینوب اول محلده صاحب دولت حضرتری دخی ایکی دن
یعقوب یرده دن بروجه ده استقبال ایدوب ایلروجه
بوریوب ایکی وچوکه یه کلدیلر وفورالدین وخان زاده لر
دخی معا کیروب واروپ دامنوس آصفی ایدوب اوتوردیلر
بعده معا کلان پاشالر سلستره والیسی کتخدا بک چوکه سنه واروپ
ایذه اوتوردیلر برز مکشد تصکره طشره ده اولان طعام صوبه
حضور صدر عالیده دخی برصفره کتریلنده قلیوب دفتردار افندی
ورئیس افندی خانه معا اوتوردیلر بعده سفر ایچون مشاوره
لازم کلمکله ابتدا وانی افندی بعده وزیر دن حسین پاشا
وفره محمد پاشا وسلستره والیسی مصطفی پاشا وروم ایلی واناطولی
کلربکیلری وبیکچری اغاسی وقول کتخداسی وبرفیق سوز بیلورلرایش
صاحبی الآیکیلری حضور سردار عسکر اسلامه کوره بار مقداری
بسته نوقطه اولنمسی حضر صحبون مشاوره اولنوب آخر الامر
عموم اوزره بج قلعه سنه کتمک صوابدید آرا جمهور اولمغین بو نیته

Bibliothek Atatürk

طلعتلو كيديريلوب احسن وقتي بخش اولندي وضان طرفندن وقتي ايكي
دل كلدي كتورلمكده ياض ودرت اعلا طلعتلو كيديريلدي وبنه قوره
محمد پاشا آدملريله سرحد لوبرلر ايكي دل ويدي كله كتوروب برقوشقلي
ودرت اعلا كيديريلدي دقوقا قجي حسن پاشا كز تاتار اغاسي
بردل والتي كله كتوروب كتورلمكده براعلا كيديريلوب باقيلرينه
احسن ودل محزونلري مسرور وخندان اولدي يوم الاربعاء
منزل برج ٢٥ ٢٦ يوم فربورده سحري حركت اولنوب ايكيجيه
ساعتكده منزله بكلك اولنوب اندن وقتي نيم ساعتده منزل
فربوره كلندي وبولوندره برقاچ پاره قريه وبليقه اوراق اولندي
اطاعت ايدنلري محافظه لريچون بكيچري اوده سي تعيين اولندي وصول
طرفده رعظيم بليقه كه بردبه اوزره بليقه واقع قلعه كبي ايدي
اوراق ياغما اولدي حتي روم ايلي بكلربكيسي حسن پاشا احمدن
اوچ قطعه اعلا طوب اخراج وحضور صدر عالي يه ارسال اولندي
كتورلمكده احسن اولدي وبولكون قوناغه كلندكده تكاره قوره
محمد پاشا سكبانلري درت كله وبيراق كتوروب مظهر
احسن اولدلر ووقت عصر اولنجه بدي سكز نوبت بر اكبير
اوچ كله ودل كلدي دلكرك جمله بونلري اوردولري بعد الظهر
بوسنه واليسي وزير حسن پاشا حضرتلري آلاي كوسترديكي كندويه
خاص الخاص قيلوب برسمور واتباعنه التي قوشقلي والتي اعلا طلعتلو
البسه اولندي وبعد العصر اكره پاشاي شيخ اوغلي علي پاشا آلاي
كوسترديكي كندوسنه واتباعنه سكز توب طلعت البسه اولندي
ودرت اكره آلاي بكلريته درت قوشقلي وبرقوشقلو
طلعت وقتي اكره قولي اغاسنه البسه اولندي وتاتار خان
طرفندن كندو وآتيله برنجه دله كلوب كتورن ودرت نفره
ايكي اعلا وايكي التون تمغا طلعتلو كيديريلدي يوم الخميس منزل خسنه
باغچه ٢٧ رجب سنه ٩١٤ خيران يوم فربورده توغ واوغ

صدر عالي كون طوغدقدن بري سعت مكوك باغچه منزلنده ورايه اولدي
بعده اغرلق كندي بعده حضرت سردار اكرم وزير اعظم مصطفي پاشا
يسر الله له من الفتوحات ما شاء حضرتلري وقتي يمن واقبال
وصدق فوزت بال برله يس منزلنده حركت وباغچه منزلنه طغرو
توجيه عنان عزيمت بيوردقلري صاغ جانبنده اناضولي سپاهيان
وساغ بوكدن قرمزيله بياض بيراق واناطولي بكلربكيسي
ايالتي عسكريله وصول جانبنده زمره سنجقداران وساغ
بوكدن قرمزيله بياض وشيل اله بياض بيراق وروم ايلي بكلربكيسي
ايالتي عسكريله جناحين اولوب كندولري قلب لشكرده بدنده
روح كبي لشكرده يا مثال اله فضيلتلو شيخ والي افندي حضرتلريله
همعنان اولدوقجا قالده آهسته خرام وآلاي شوكتاياغم
برله اوصيجي ساعتده مانق قلعه سي مقابله سنه كلوب قلعه طرفندن
برقچ كفره يمغور ميدانده صورت ظهور كدسترمكين لشكر آلاميناز
دخي برنجه دلاور دشمن دبندن قان المفه حرف شير غرنده ونر
كبي ميدانه آت سوروب عموما السنه عسكر موحد تبندن وقتي
صداي تكبير بي اندريغ آسمانه پيوسته اولوب برقچ ملعون
لطمه شمشير قلندي بو محله نوغ واوتاغ بري بر خوش معلوم اولمغله
صاحب دولت حضرتلري طغرو بكيچري اغاسي وزير مصطفي پاشا حضرتلرك
چادر سنه شريف نزول بيوردقي طاغبور معتبر بنده مجمع اولدي
اعداء دين بوكثرت جنود مسلمينه كوز يوكك زعم سدخه لرينه
اون دانه شاهي كله سي آتوب بو جمعيت عظمي ده انجق برآدمك
قولن كندوسوب وبري وقتي قهرمانيله شهادتي نوش ايلدي
وبردكير شير صولت بوانناده ميدانده بركافر كله سن
بدنندن جدا وزره قدر مجروح وزخمدار اولدين حضرت
اضي يه كلوب همپشه دشمن دين بويله اولسون ديو پيشگاه سعادت پناهه الغا

بورقه سهوا گرزرا ولیغوب بیاض قالمغله تهی اولماغله ایچون

بوهوا دبورنده گرزرا ولیغندر

عسکر اسلام نصرهم الله تعالی مرتبه صوین عبور ایلدکلرنده
عون حضرت رب قدیر ایله داخل قبضهٔ فتح و تسخیر اولان قلعه
و بلنقه لردر

قلعه
اووار

ذخیره سی ضبط اولنان قلعه در الحقیقه حد
وصایه بوقه ذخیره بولنمزی در و زمان
اولانه عسکر سی قلعه ده مقهورلرینه موجود
اولان اوچ قطعه مکمل قبض و اقتنال
و اناغ اسیر اولنمشدر

بلنقه طاشلرقه

طوپه کنارنده بر مرتفع بروده واقع ضلع
مستحکم قلعه در اکثر طاغ طرفندن
غزات اسلام هجوم ایتمکله قلعه مذکوره
دورونده کی عسکر طوپه سیر اولنمغله
اطفال و اناغ اسیر و ذخایر کثیره سی
عسکر اسلامی سیر ایلمشدر

قلعه
اوچ یوار روس

راه صوبنک اوته یه یقه سنده بانی قلعه
مذکوره شهر مانندی بر دار روش اولوب
شهر قرلوری مقدم گلنجه احراق ایتمشلر
و اکثری عظیم اولمغله برگونه برکیه یاتوب
دفاعنده باقی قلعه سی کورنیجه اولدی

جزیره رایحه

جزیره رایحه

بر بریته یقین انها رایله احاطه اولنمش ایکی
جزیره دو ایکیزنده خندق وصایه یوق
بلنقه و دار روش اولمغله ناتار عسکری جمله سی
اوروب یاقوب یقوب رعایای اسیر ایتمشلر

بلنقه
دانیه

فرنوکوی کنارنده در احراق اولنوب
اهالیسی اسیر اولمشدر

بلنقه
قارجون

اووار قلعه سی فرنیده خندقلی اولوب
احراق یاقنار و اهالیسی اسیر اولمشدر

بلنقه
بوله

بلنقه
ایولاق

بلنقه
تکلدورت

بلنقه
ویدین

بلنقه
لوبل

ذکر اولنان التی قطعه بلنقه لر اووار قلعه سینه عسکر اسلام کیرکن
صول طرفده واقع اولمغله جمله سی دخی احراق یاقنار اولوب
اهالیسی اسیر و اشیا و ذخایری عموما غارت و بیغما اولنمشدر

بلنقه
کیجه

بلنقه
کریره

بلنقه
راهیه

بلنقه
بیاسندرف

بلنقه
عطه

بلنقه
وس برف

بلنقه
ویلی کرب

ذکر اولنان یدی قطعه خندقلی بلنقه لر لاطه صوبنک اوته طرفنده غایت
معمور و اطرافی آبادان بلنقه لر اولوب غزات اسلام فوج فوج واروب
برمقدار حرب و قتال ایدوب عسکر اهالیسندن مسلح اولانلری قتل و اشیا و ذخایرینه
غارت و اطفال و اناث اسیر و بلنقه لرین احراق یاقنار ایلمشدر

بلنقه
قلعه

بلنقه
صحار برف

بلنقه
قریماط

بلنقه
برلی برف

ذکر اولنان درت قطعه بلنقه لر و یه صوبنک کنارنده واقع کیمی ضدقلی و کیمی
شرامیولی اولوب فهر الهی به مظهر اولمغله آبادی اسلامدن جمله سی احراق
یاقنار اولمغله مسیر اولمشدر

اسه دورف
بلنقه

بلنقه
بتر دورف

بلنقه
قوفاجی

بلنقه
لارنبرک

ذکر اولنان درت شهر نهر اسفت کنارنده غایت معمور و آبادان شهر اولوب
چرقه جی ایله مامور اولان عسکر منصوره اوروب اهالیسی احراق و اعدام
ایتمکله شهر مذکور اغتنام اولنمشدر

اشبوذکر اولنان بلنقه و شهر لردن ماعدا
بحر اطرافنده ستهر عظیم مانندی بر ریکی و کثیر ساعنده انجق طولانلیور
وار و شرا اولمغله اهالیسنک کمی فرار و کمی دخی اولرنده ساکن ایکن
یاصلوب و برطرفدن آتش اورولمغله انجنده اولان اشیا سی
بیغما و کوره لری اسیر و جمله اولری احراق یاقنار اولدی و بحر اطرافنده
دخی جایجا قلعه مثال قرال و بکلربنک معظم و مکلف سرایلری اولمغله
جمله سی احراق اولنمغله بر محکوم آسمانه پیوسته اولان سحاب دخانندن
چهره آفتاب عالمتاب منکسف اولوب دود کیودندن غیری عالمده
نسنه کورنیجه اولدی

مشتاق حاجی

اوج قلعه کوبری یتشه مامور اولوب اخلاق ویندان عسکری دخی معا
خدمت مزبوره اولوب اوزره تشیان اولندی یوم الاحد اوتراق
۹۴ ب یوم مزبوره تاتار خان غوم اوزره قوسوتغه یه کلدی
ومصر لودخی کلدی وصدر اعظم صفر تمری اوناقده اکمن ایکی قلعه ورول
یکچوی سردن کچدیلر کنوردی وبردل دخی بکر یاسکمانلری کنوردی
واپزورنیز وصولنق سنی قلری مجدد اذخیره اولندی وخان طرفندن
ایکی دفعه ده بردل کلمکله کثر نعره برراعلا ضلعت کیدیرلدی بین
جانب دولت حضرتری سایبان اولان محله غربت بیوردی وسایبانده
بردل حضور صدر عالیده یه ادبانه وضع اینمکله حضور نده بوینی اورلدی
بعده خانه بین سایبانده دولتله اوناغ عالیلرینه تشریف بیوردی
ومذکور یره حضور صدر عالین فوشقلق واعلا ضلعتلر کیدیرلدی
یوم الاثنین اوتراق ۹۰ ا بدم مزبوره دولتلو ذی اکرم
وسردار اعظم حضرتری مسافر نهر یه وصل ده اولان سایبانده نزهه
جوردی وتاتار ایکی نفر دل کوردی وبعد الظهر والات ام حسنی پاشا
حضر لرینک قپوجیلر کتخدا سله صولنق آلای بکیلی کلوب یایا وپیاده
وصوباشیچه قلعه ترک اطاعت وتسخیرلری ضمنین کوردی واوردوی
عسکری وکدکلر وسکبان وتاتارلردن بعضیلری استولنی بلغراده
تابع بعض قرایی اوروب نهب وغارت واموال وعیالترین
اخذ وزعاوارباب تمارہ بولوب جمله حسارت ایلدکلری حضور صدر عالیه
عرض اولنمغین بو مقوله رعایای اسیر ایدیلوب تفتیش اولنوب هرکمدہ
بولنورایسه اخذ وسیاهیسنه تسلیم اولنمغی بابنده فرمان عالی صادر
اولمغین موضع مزبوره سیاهیلرندن هربرایکی نفردیوان چاوشی
وبرقچ یکچوی تعیین اولنوب خیمه خیمه کزوب تحقیق ایدوب بو مقوله
بولنرقدرین انوب سیاهیسنه تسلیم ایلدیلر بدخیله برایکی بیک مقداری
رعایا کیروردّ اولنوب صوق فائده صدنده اولان مناوضرر
محضه اوغرادی وبو خصوص ایچون حضور صدر عالیده سایبانده
ایکی بوکلمیده برسیاهینک کله مرغ روحی آشیانه بدنندن پرّان

وینجه درتن شتر تعمیر ایله احاقلنوی بعده صاحب دولت اوناغ عالیلرینه
تشریف بیوردقده سایبان اللنده اسکله اورزده اولنوروب
یایا قلعه سندن خلاص اولان اسیرلری برر اعلام یله بوقلیوب هربرینه
تشلیه حال یرله مرحمتدن سرّ تابقدم کتاکلری تجدید اولنمغ فرمان اولندی
بعده مزبور کی ایچندن یکرمی برنفر مسلمان اسیرلرین رئیس الکتاب مصطفی افندی
کیدوا وبه سی اوکنده هربرینه البلة ایکیشر اقچه ایله ابدوب خالص
مخلص ریاض دعای خیرلرینه مظهر اولدی ومذکور فرق لس نفره
خدمتنده اولان کفره نک هربری نمک ایچون بر یارکیروبروب
اوردوی همایونه یارکیر ایله کلمکدر ورایه ایله رایحه بیتده اولان
ازعاق اوزرنده دخی برکوهک کوبری یتشجون افلاق وبغدانه
فرمان اولندی ومیری طرفنه بینجک بوکرندن جمع اولمغه ابتدا اولندر
وتاریخ مزبوره کلنجه عاصی کفره دن کریه صوبنک برو طرفنده در
دولت علیه یه اطاعت ایدن قلاع وبلنقه لرده رکه ذکر اولنور

بیبرم	تاتار	سطاطی	طلبجولو	واراژون	
سلعت	قشل	دوه بی	طشبی	دستوار	
سنوار	واسیاه	طاقدص	تاتار سوخاری	قوه تو	قوده
سدنبه	واط	سمل	هوبابیجه	دراد	
طوزله	سنوط	سنوق	صفاقی	قوزلوقه	
برد	کنبی				

بیبرم قلعه سی محافظه سیچون ستمطور نه سنی غبیکی مصطفی بک استولنی بلغرادک
مستحفظان وغربان وطوبجی وعارتلوسندن درتیوز دن متجاوز عسکر
تعیین اولندی ویایا قلعه سنک محافظه سیچون دخی سکسان سپاهیسنک
علیه بک ایله استولنی بلغرادک قاریسان اوتاق وتانه اغالری درتیوز
مقداری عسکر تعیین اولنوب قپوقلدی یوم الثلثا اوتراق ۱۱۴ ا

یوم مزبور ده سر عسکر نوریه مکرم ابراهیم پاشا حضرتلری سابق الذکر ربه وارچه
اورزنده مجدداً بنا اولنان کوپریلری محافظه ایچون برمقدار عسکر ایله گیروده
البغونمق صوابدید رأی رزینلری صدر عالی اولملغین یوم مزبوره قاملمه سی فرمان
اولنوب دعوت اولندقده حضور اصفیده کنده ویه سراسره فیلوسفور گورگ
الکس اولندی ووزیر مشارالیه ایله گیروده قاملوق اورزه مامور اولاشکردر

نفر		
۲۵۰۰	می وسط بدون	
۲۵۰۰	می وسط اورطه سی سول ایله	۱۰۰ مدللدیلرم
۵۰۰	دلی باشبوغ	۳۰۰ مدللدیلرم کوچک سیاچ
۵۰۰	صدر اوبه دار	۳۰۰ کدخدلغه بدوه
۵۰۰	اولوبه باشی	۳۰۰ عاله بدوه
۲۰۰۰	یکبوی باشی صیقه قدای	۱۵۰ مدللدی بدوه
۱۰۰۰	صاصه	۸۸۰
۳۰۰	قورنه باشی عمی بوک	۲۰۰ مدللدی سک بر
۵۰۰	ماما راله	۷۰۰ مدللدی سیمیزده
۱۷۵۰۰		۲۰۰ مدللدی سلام
۸۰	نشوه باشه قسه	۱۳۰۰ شاکه توسه
۱۰	ارباباشی اسکر عموده	۳۱ مدللدی سی ج
۵۰	عاده اسکر عموده	مدللدی بدباشی
۱۷۷۳۰		مدللدی کدخدلغه

۲۰۹۷۰

وبکوی باشی ایله ایکی طوپجی صوربا جیسی برمقدار نفر ایله لیمس اولندی
وبکون تاما درت گون گزردی وکوپرینک اوچی دخی تمام اولمغله
اوردو خلقی اوّل به اوّل گچاورزه اولندی وبایا وبیبیرم وچوبانجه
قیردانمری ایچرو بوگرده کلوب وامبوس صدر عالی ایدوب عبودیتلری
قرین قبول اصفی اولدقده ترجمان ایله وقرص قیزگتخدالریله مزبور لکوه سکز
ترب قلعت الکس وبیبیرم قلعه سندن خلاص اولان نسکسان درت
ارگلک واون اثنی نفر عورت مسلمان اسیرلری حضور صدر عالیه کلوب جمله
سنگ میربدن لکسکری بجدداً ولنوب فرمان اولندی یوم مزبوره گیدیرلمشلر

بالجمله غارت ایلدی اولندی دقی وضبط وسیدی وقت اوزره ایرکیه
بغداد انبار کبی برانبار دی ولدی برقچ بیک آدم انجیندہ اولان دفتدر
الدفه نفکره برقاچ بیک آدم دخی الاجی مرتبه دقیق خاص باقی قالدی
اسیردن وسائر مال اطلاق اولندی استیادن ذخیره منقوله سنه
صوفلق اعتبار اولندی وبوقلعه دن اوناغ صدر عالی بیکاهنه قوق
قدر کله واون قدر دل کلوب انبردخی میدانده کشته اولدی شمدیکی
وکتوریه ضلعتلر واحسانلر اولندی ومتاره الله حضرتلری بوغلبه دن
اخذ ایدوکی اسارادن صاحب دولت حضرتلرینه برقیز وبرغلام
کوندردی ونورالدین دخی برطابور دن کفره بی قراروق فاخوره
وبرزردوخت ایشکلیندہ بیراق دخی الوب وبرقاچ کله ودل
حضورا صفحه ارسال ایلدی انبره دخی خلعت احسان اولندی وبعد
الظهر سردار اکرم حضرتلری طوبخانه عزیت بیوروب طوپک وقشو
یقه سنه اوچ نفر تاتار بارکیر لربله بوزرک کچوب برمقدار ایلرو
وارد قلرنده آطه ده اولان دشمن کوردوکی کبی تاتارلره هجوم ایدوب
انبردخی آزاولمغله نه دونوب برو یقه یه بوزدیره رک کچدیلر صاحب
دولت حضرتلره بکرمی بش غروش احسان ویردی بعدالظهر اوناغه
کلوب منادا اوزره تنبیه نفکره رعایت واسم دیوان بیوردی بالاده
ذکر اولنان ینقه دکل برمتبس قلعه قدر وارایدی ایکنده عقول
بشر متحیر اولدر کارکیر وهرمردن بناری بیچه ایدی کفره بکماکثر
اهمال ذخیره ینقه سی ایمش علی حسب العاده حرب وقتال ایله بکرمی
کوندره تسخیری اومحال کورنورکن برکون انجیندہ داخل قبضه
فتح وتسخیر اولندوغی محض لطف خدای متعالدر الحمدلله الذی اعطانا
یوم الجمعه اوتراق ۱۱۴۴ یوم فرخنده توغ حضرت صدر عالی دامت
نه المعالی اوواره منزلنه ارسال قلندی ودرکاه عالیه بکچورمری دخی متاره روانه
اولدیلر وبوانه دکبی واقع اولان سفر لرده داخل اولدقدن نفکره
برکون متقدم اوجاق قلق وتوغ امیر دیه کیمش دکل اکمن بوسفر نصرت
اثره نمایان اولان علایم فتح ونظمه استناد والطاف حضرت
رب العباده اعتماد آ دولتلو سردار اکرم ووزیر اعظم حضرتلری

امیر دیه کیمدن فرمان بیوردیلر ونظم لشکره صدر اعظم حضرتلری اوردو
اطرافنی کشت وکذار اندوب اوناغه کلدوکی کبی سایبان اتندہ
دیوان ایلدی الله تعالی عمر طویل ایله عمرلرینه آمین یوم السبت اووار
۱۱۵۴ ساعه بوم فرخنده توغ سعدی حرکت اولنوب سنجی
ساعنده اووار منزلنه وصول بولندی وبوکون بولک اتندہ
انتهاسنه دکین طوغه صوبی کنارینه کلنوب قرسوتقه سی که قوماران
اطه سیدی سرایادر اختانه محلو کوهستانه بکزرایدی وبوبولده
بحق ساعت قدر طولی وار برکوی احراق اولنمش وبوبولده
برکوچک ازماق کوپریسی وارایدی ومنزله اوچ ساعت قدر
فالدقده بولده برمرتبه نوز قوبمشدر که آدمکی باتنده اولان
کیم ایدوکی تشخیص اولنمز ایدی ومنزله وصولده نفکره صدر اکرم
حضرتلری فتح اولنان اووار جمله سی سیره عزیت بیوردی
یوم الاحد غره ۱۱۶۴ تمغا یوم فرخنده توغ سعدی
حرکت اولنوب تکلکه انبیوب طغرومنزله کندی ودولتلو صدر اعظم
حضرتلری صیا یولدن کلدی اصل یولک صولی ایدی غایت لطیف
ایدی صاغ طرف ازماقلی وصولی یول ایدی واکثری اغرلوق
صاغ طرفدن کلکله زیاده سیله زحمت چکدیلر وبوکون قره محمد ناحیه
بکرباشی حاجیلرنام ینقه تسخیر ینه مامور اولوب برکون اکندی
وقتنه دکین زیاده متبس اولدعندن آدم کوندروب صاحب
دولت حضرتلرندن طوب رجا سنه عرض اتمکله اول ساعت ایکی
قلوه مرینه طوب فرمان بیوروب هنوز طوبلر یولده ایکن برو
طرفده بیرویش ایله ینقه ومزبوره قبضه تسخیره کیروب وقت
مغربه مژده جبلر وکله ودل کلوب ضلعتلر کیدیریلوب احسانلر
اولدی فی الحقیقه برمستحکم ومتبس حصن حصین مرتبه سنده ینقه ایمش که
عقلا بکرمی کون محاصره یه تحمل وارایدی انجق لطف خدا ایله قلوب
کفره یه رعب وهراس القا اولنوب مهابت هجوم لشکر اسلام
ملاعینی شلاشی وحواس رای وتدبیرین پریشان اتمکله برکون

معاونت بیت جرأت وجسور موحدین ایله ی ربه بیت ایده سور معتبر
ومعتبر وصبوح ظفر ورود منصور ومظفر اولدی وبلغه نک
ایکیده بلغه یه کره کوداره وارایدی که عبوقه سرعسکر محمد بیک
بوروقه دکین یمین ویساره فتح وتسخیر اولنان بلغه وقلاع
یدیدن زیاده اولدی بوم الاثنین وندکی فعادو ۱۷۴ ان
۱۱۰ بوروقه دن بوطرافده فتح اولنان قلاع وبلغه
۱۱۰ بوم مزبوره صدر عالی حضرتلری سحری وقتده حرکت
واوج ساعتلک منزلده یکلک ایدوب بعده اوتاغ عالیلرینه
عطف زمام غیرت بیوردی وحاینورق بلغه سندن اخذ
اولنمش ایکیوز قدر کله واون نفر دل کلوب کتورلمکله خلعت
واحسان اولندی وبعد الظهر صدر عالیلرینه حضرتلری واروب مذکور
بلغه یه سیر وتماشا بیوردی وقت عصرده بارکاهلرینه تشریف
بیوردقده عسکره مرتب دیوان اولدی وبوکون بولده صاغده
صولده احراق باتاراولوب دیوارلرندن غیری اثر قالماش یکرمی
قدر بلغه سیر اولندی وبوکون اختامه قریب تاتارخان طرفندن
یایلی اغاسی واسلام میرزا ایله بیک واروسندن اخذ اولنمش درت اسیر
کلوب برلسیی البقولوب اوجی بنه تاتارلره ویرلدی واکیسی نفره
خلعت کیدیریلوب باقیلرینه دنی صره احسان اولندی الحمدلله آثار
فتح ونصرت آنا فانا ظاهر ونمایان اولمغه بوزطوتوب قهر وخریت
اعداء دین وکوفر کبی باهر ومتبین اولدی بوم الثلثا اشکهل
۱۸۴ ان ۱۱۰ بوم مزبوره طلوع شمسدن نصف ساعت
متقدم تونغ عالیلرو براه قلنوب بعده سعادتله صاحب دولت
حضرتلری حرکت بیوروب منزل مزبوره یتنجی ساعتده تشریف نزول
بیوردیلر وکلنکده کذکره بحی ساعت مقداری آرام اینمدین بیک
قلعه سین سیر ومتریس اولاجق سکیمی تحمیل ایچون صالت سکبار
اون بیک مقداری عسکر ایله تدجیه زمام بیوردیلر دولتله وارونجه
قریب کلنکده عسکر الامدن کرکلنده صدر عالیلری اوتاغ وارونجه
بیوردیلر سکز یوزدن میاوز کافر طعمه شمشیر وبرینجه سی دیزه بخیر اسیر

قلنوب اموال وارزاقی آن واحده غنیمت اولندی وحضور اضی یوزدالی
قدر کله واللی نفر دل کتورلوب عرایه ایام مظهر کرم وانعام اولدیلر
بعده صاحب دولت حضرتلری مرحوم سلطان سلیمان خانک وتاغی
نور ولد وعلی محله که قرال عظیم سور حلوب ابنیه عالیه ایله نظیری اولمز
باغچه لق ایمش انده تشریف وبرمقدار آرام بیوروب مراد
اوزره قلعه یه مزبوره یه سیر ونخجیر بیوردقده عسکره قتل العصر
حرکت واوردوی همایونه طغرو غریب بیوردی وقرنال محمد اغا
کافرون برباركیر حکیر کوچک عرسه له ایکی دانه شاهی طوب
الوب حضور اضی یه کتوروب مظهر احسان اولدی وبوکون
منزله کلنجه یمین ویساره اون قدر بلغه وقرا احراق باتاتار
اولنمش برقصبه سنه اوغرانلدی صاغ جانبنده صوقاریده ایدی
کافرک اودون اکله سی ایمش اولقدر اودون وکراسته وبخته تیملری
ودکرمان طاشلری ودفیق خاص واراید یکه تقریر اولنمز جمله سین اوتاق
ایدلدیلر وبوبولده بنه صوقاریده قرالک سیر وتفرجکاهی اولمق اوزره
برسور عظیم ایله باغچه سی وارایدیکه کوزلر نظیرین کورمش دکل کرک میوه
وکرک شکوفه نک انواعندن بی حساب وارایدی بحمدالله ثم بحمدالله
که حضرت سردار نصرت شعار کره کت صدق واخلاصی ایله کوسنوکه
مملکته دست رس بولنوب عساکر اسلامک مواطی اقدام ضیوفی اولدیلر
بوانار فتح حیرت عنوان برسردارک کونده نمایان اولمدوغی
ارباب فتح تاریخه کوندن عیاندر وتفصیلی مستغن عن البیاندر
بوم الاربعا منزل بچ ۱۹۴ ان ۱۱۰ بوم مزبوره اغرلق
جله کیروقالوب کون طوغمغه قدر عسکره صاحب دولت حضرتلری یکلک
تونغ عالیلری ایله وجه بعده کندولری دولتله منزل سابقدن حرکت
ومنزل مزبوره طوغو تحریک رکاب عزیمت بیوردیلر مقتدا اوزره یمین
ویسارنده سیاه وسلحدار وآتا طولی وروم ایلی بکلربکلری واوجاغه
چرقه جی باشالرآلای بیلوب آهسته خرام ایله مقابله قلعه بجه واقع
برصحرادهٔ شایان قورلوب ایکی ساعت مقداری اوتاق بریی معلوم
اولنجه انده عنان عزیمت آرام اولدیلر اول محله ده ایکن وارولدن
درت نفر دل کتوردیلر برینی برولو بدیتی اوردی وا حینک

عن یانق ل بچه
ی ۲۷

دخی عسس باشی بولنوب اوردی کتوروب حاضر اولدی بعده اوتاق
بری معلوم ومعین اولدوغی خبری کلکله سنادنه صدر عالی حضرتلری
سوار اولوب برمرتبه آلای برله اوتاغ عالیلرینه تشریف نزول بوردیلر
برساعت مقداری آرام بوردقدنصکره متربس اولان وطوبلر
قونیله جی محلهسنه بوروب وارولوب برمعقول بیرده نزول
ومتربس خصوصی مشاوره وتحمین اولندقده یالذات کندوقولنه
سنادواوزره درکاه عالیه بکجی بیری اغای وکتخدا سنی وطوبلر نظری روم
ایلی بکلربکیسی وصاغ قوله قره محمد پاشا کندوعسکریله وصلب بکلربکیسی
بکر پاشا ایالتی عسکریله وطوبلرینه انا طولی بکلربکیسی وزغرجی باشی
اوده نفراتیله وصول قوله دفتردار احمد پاشا وسپاهسالار بکلربکیسی
ایالتی عسکریله وفرمان ایالتی وسکصوبنجی باشی یکرمی اوده نفراتیله
متربس الملی اوزره تنبیه وتعبیه بوروب کندولرینک ساکن
اولاجق تابیه لری هرنظر حاضر اولمامغله وقت مغربه قریب اوتاغ
عالیلرینه تشریف بوردی ومذکورین متربس اولاجق یرلرنده
قالوب تابیه لرین یاوب صحان بولتری المغه باشلدیلر وجابجا
متربسیده اولنلر کفار ایله جنک وتفنک اندازلغه مبتشرت ایلدیلر
وواروشده متربسه قریب اولان اولان سرایلری وخانه لری
وباغچه لری هرکس حالتوحالدرنه کوره ضبط ایدوب تابیه لرینه انجکه باشلدیلر
فی الحقیقه برلطف خداوندی شدرکه عسکری ممکی دکل زیرا بوواروشک
اولمسه متربسه دخی الارغدن کیربوردی وهرکس تابیه لرین
برقاچ کونه دکین یاپه مزدی وجمله متربسه کلنلر آتیرله طوغو صحان
بولنه دکین کلوب کراندی وبالحاصل بوکونه واروش انجیده باغچه لرنی
عالیلرینه کارکیز بنالرینه سرایلرده متربس وتابیه اولمش دکلدر وقلعه تک
دائره آماده واروشی برشهر قدر وار در هرکوشه سی برجای
عبرت نما وهوسکنی برمحل فرح فزا ایکی عسکر درون وبیرونی
خراب ویباب ایدوب همان دیوارلری وبعضیسنی اوتوراجق
برلری قالمشدر بدیله ایکن یه بوقدر عسکره سکنا اولمق وصدر عالی حضرتلری

وارولنده ایکن مقتضای سنت سنیه رعایتیله فرار اضطراریا اسلام یاخراج
والا ماینده اولان نزاعک فیصلی خصوصی تحریره حواله اولنوب یلمش
اوکیوز جوبرکا غذ قرار ایدیروب دخی باشی اغایه الجیلک طریلی
اوزره ویروب اجیدن کفاره طوبوبنی فوج فوج نوزلیله معیاً ارسال بوردیلر
مرقوم دخی خندقه قریب برمحله واروب کوریلن کافرلوه اشارت
ایدوب فرالکزه کاغذم وارد رجو سوبلدکده لسان بلور بر
خواط کلوب کاغدی الوب ومرقومه الارعده طور دیوب
ایچوبه کندی مکر قرالتری ایله عسکر اسلام بجه کلم دن اون کون
مقدم زمقدار آدمسله لنه نام شهرنه فرار اتمش انجنده باش
وبوغ اولنلر دخی بولنیده برجواب ویره جک سوزلریوقله مدقلوندن
برم ایکی کوندن برو خیلی آدمز اولدی المزوار در بونک شمدی
ضوایی بوقدر جو خبر کوندرملریله مزبور خواط دخی کیت شمدی سنی
اورر لرجو خبر ایلدکده مزبور دلی باشی دخی دونوب صاحب دولت
حضرتینه واقع حالی افاده ایلدکده ایمدی شمدنصکره طوبلر قونیلوب
حرب وقتاله مباشرت اولنسون جو قولتره فرمان بیورلمغله هر
کوشه دن نائره جنک وجدال استعال بولدی دلی باشی
باش دلیله معاً دخی کیدرکن باش دلینک خورشون ایله آتنی اوروب
شهید ایلدیلر وبوکون اخشام قریب زرین اوغلی ایله راسقوجه
اوغلی طرفلرندن آدملری کلوب اطاعت وانقیادلری خبرین
کتوردی مغدتما استولنی بلغراد زعمالرندن حسین اغا ایله کندولره
صدر اعظم حضرتلری طرفندن کاغد کتمشدی بودخی قوة بخت مسعود
دندرکه عسکر بی شمار صاحبی ایکیم بلنوباشلو کافر بر کاغد خبر یله
صورت اطاعت کوسترمه بریری نکریشر اوتوز ریک جنکاور
عسکره قادر ایمش سهولت برله تسلیم زمام اطاعت ایلدیلر
وبوکیجه جو قوله اوجر قطعه قونلمریه طوبلر قونوب بریرلرنی اطلق
اوزره ایدی وایتدا صحان یولی فازیلان یردن خندق

ضبط آدملری کلوب اطاعت کوسترمکله

مرتبه زغنر جیه جی

فلعه یکشه وارکه براوف ایچی کوریرلر اوردن کفایه درتخمیناً یوقدر الخی
وار ایدی وصحان یرلری ایچنده اولنه جق محلده واقع اولوب
غایت برلمشیدی اگرچه متریس ایچنده دخی بر ایکی بنا وار ایدی اما
غایت جزوی ایدی یوم الخمیس ۲۰۴ سی یوم مزبوره سحری
مذبیده اولان طوبلر طرف دشمن دینه انداخته قلمغه باشلدقی
وقت پس پرلری سکیلن اولغله صحان یوکلری ایتلدیکده کلی عسکر
جکلدی وصاحب دولت صفوتلری سوار سمند جهان پیما اولوب
اطراف قلعه یی سیر وتماشا ایده رک باغلو ایچنده بر دیه اوزرنده
سایبان قورد یروب قلعه یه وقرشو سنده اولان اطه یه نظاره
فکن عبرت ایکن اطه دن برمقدار کوزه ظاهر اولمغله اعوات
ودیوانه کاندن برقچ نفر ایلکوندر یلوب کافرلودخی کلدکلرین
کورد کلری کبی فضیر کسی اورمانلق ایچینه فرار وغیبت ایدیلر بلنقه
کوردن فرار ایدن کوزه طائفه سنک تخلیص کریبان جان ایدنلری
مذکور اطه یه کچوب اندن دخی فرصت بولدقچه قلعه یه کیررلر ایمش
صاحب دولت صفوتلری دخی محل مزبورک محافظه سی ایتمیم وقلعه یه
معبر اولان کوپریلری ضبط واحراق اولنمی جمله دن الزمدر دیو شام
والیسی حسین پاشا ایله اقلاق وبغداد دن محل مزبوره تعیین بیوردی
بعده صلوح ظهری اداسیورد قدنصکره سوار اولوب قلعه نک کوپری
طرفنده واقع وارویشی ایچندن کشت وکذار وبارکاه کردون
اشتیا بهنده سعادتله فرار بیوردی وواروش مذکور دخی اجرا
اولنمشیدی وبرکون صبه خانه محافظه سیچون دلاور پاشا ایله صاروخان
پاشا سی احمد پاشا مامورا اولندی وسپاه وسلحدار اغالرینه دخی مزبور اردنده
کیمه قراول یکلمه یچون فرمان اولندی وصورت اطاعت وانقیاد کوسترن
بکان اوغلی ایله راستقویچه اوغلنک ادملری حضور صدر عالی یه کلوب
دانبوس ایدیلر ومزبور کوه وترجمان چوان وایکی نفر قرص قبوقیخدالریله معاً
اوچ قوشقلق ودرت اغا غلمان کیدیرلدی ومزبور کی پادشاه اسلام حضرتلرینه
قولتغر معلوم اولمق ایچون بزده هر نقدر مسلمان اسیرلری وار ایسه
اطلاق ایتمک اوزره ایدیلر سمدی یه دکین صالیور مشلردر بو قولتغر یک

دخی سرحد منصوره ده اولان بکلر بکی اسیرلرینه هدیه کوندرمکله وزیر محمدی اولان پاشا یه
بوزدیلو عرض ونیاز ایلدکلرنده حضرت وزیر ارسلو بویرمسی ایمان شوکتلو پادشاهم
حضرتلرینه صداقت اوزره قولتغیده اولمق دولت علیه ده هر مراد کزحاصل
بزیر اولور دیو جواب مستطاب بیوردقدنصکره الدوکی تکرار ایدوب مسوس حضرت
صدر عالی ایدوب چادیرلرینه روبراه اولوب کندیلر ویولکون دخی ایکی دل اطه لوب
اثنا عرضه درت قوشقلی ودرت اغا غلمان کیدیرلدی یوم الجمعه ۲۱۴ سی
یوم مزبوره ادنه بکلر بکیسی امیر پاشا ویوغ تعیین وبکلربکی علی پاشا
وحمدی پاشا حسن پاشا وصاروخان پاشا سی احمد پاشا وسرخشه سکبان یله قلعه نک
صول طرفنده واقع اطه ده اولان کوپری براق ومصر اولودخی کدستدن بکی
ارسلان بکله وایکیوز نفر یلدار ایله اطه ده صوکنارنده ضربه کیر ملرکون
مامور اولوب وارد قلرنده جمله سی اطه ده اولان دشمنه یردن هجوم دلیرانه
کوستروب اکثرین قیلیجدن کچروب بقیه السیف اولنلری صویک یوقاروه
طرفنده اولان طابورلرینه فرار ایلدی عسکر اسلام دخی طابوردخی اولان
کوپرویه دک هجوم ایلدکلرنده اندن دخی عظیم هجوم اولوب اندن دخی
همت مردانه برله کناری قاصیروب کدیرنک یری باشنی احراق ایلدکدنصکره
امیر پاشا اصمالدر دستی قلعه طرفنده عسکر اسلام اوزرینه هجوم ایله انهاما
برمقدار عسکر دخی قلعه طرفنده محافظه ایچون تعیین بیوریلوب انلره مشغول اولدقچه
صاحب دولت صفوتلرینه عرض ایلدکده بونسنه والیسی حضرتلری محل مزبوره ایلچی
عسکر یله محافظه تعیین بویریلوب امیر پاشا یه دخی احراق اولان کوپری باشینه
برمقدار قراولی قونیوب پس وسنکله اولان عسکر له قالقوب حضرتلری پاشا
کلیسی حوالی اولنمش سوصفحه عمل اولندی وشام والیسی وزیر مکرم حسین پاشا
دخی اطه نک اوردوی همایون کناره دوشن طرفنده اصمالدر دشمنه هجوم
اولوب قرسوده اولان اهل اسلامی محافظه ایچون تعیین اولنوب اون بش
قطعه حضرتلرینه واون بش قطعه شاهی طوب حسین پاشا طرفنه ویرلدی
وبا عون الله تعالی بش الصلوتینده روم ایلی بکلربکیسی کوجک حسن پاشا ای طوب
ایله اوردوی یه کچوب ساعتدنصکره ساحه روضه دار الجنانه خرامان
اولدی الله غریق رحمت ایلیه واوردوده اولان قراق یولتوسیر لردن بولیسی

کیتدی بو ایده اوردوی
همایون مرقوم
قولتغر

یدالسبت ۲۴ ۱۱۵۱

اصل نسخه ده اوج کوتک و تابع اولمدغندن بو اوج کوز اکیمنده
برمقدار عسکر تعیین اولنمغله بو اراده قید اولندی

محصور اولدی کفار بدکردار اطرافدن یاغی یورنده قالوب کورپلدی کسیلوب ضبط
اولنمغله بروجهله قیلعه دخوله قدر یلدی قالدی فوکاتب خزینه صدعالی
عبدی افندی مرتسده خواجه اولدوغی حلده برجاور ده اولدوروب
زخمناک اولنلره حضرت صدر اکرم فرمان طرفندن تخبیش و برمکه باشلدی
وصاحب دولت حضرتلری مذکور یاره لولرالجون یومیه بلاف وحور یا
طبخ اولنمق اوزره اونوزه کیله برنج ایله التمش وقیه روغن ساده و کیموز
حضرت ایکی نفیس بوروب اولدیغی قوم عبدی افندی معرفتیله
اطعام اتدیریوردی و بعدالعصر قلعه دن طابوره چقارکن
بردل طوتیلوب سوبلدیکده طابورده طعوز یک و قلعه ده
اون بش یک جنگ آور عسکر وار در دیوب و قراکل محاصره دن
اون کون مقدم فرار ایدوب طالیشه نام شهرنده اولدوغن
خبر ویردی و بوکیجه قلیچ قفتان ایله کلان خزینه دار شهریاری علی اغانک
باکیسی کلوب مرتسده صاحب دولت حضرتلرینه بولیشوب ویه جوابی
اولساعت تحریرا اولنوب سلحدار سلیمان اغا ایله کوندرلدی و تا زنجی
دخی مقاکندی و بوکیجه دفتردار احمد پاشا قولنه مرتسده کسان قدر
اللری قونبره لی کافر شرامبودن یعقوب لطف ص برله اکثری طعمه
تمیر قلنوب برقاچ خلاص اولنلری شرامیوه زمحمد زاده اولدوغندن
حالده طاردوشدیلر و بوکون بعدالعصر صاحب دولت افندمز
مهترخانه سی طابیه سنده جالنمغه باشلنوب یکیجری اغاسنک وروم ایلی
بکلربکیسنک وسایر قولتوغنده اولان وزرا و میران و امرانک
مهترخانه لری دخی یریردن ولوله لرا اولمغه یورغلدی و بعدالمغرب
وبعدالعشا و بعدالفجر یومنوال اوزره هرقولده مهترخانه لرجالنوب
طبل و صورنا و نفیر و فغاره صدای طرب و تفنگ صدای جمشیدی
زمینی و آسمان حرکته کلمه جنگ هرنه لرا اولدی یوم الاثنین اوتراق
۲۴ ص سنه یوم فرخنده خزینه دار شهریاری علی اغا الای ایله
کلوب سردار اکرم حضرتلرینه طرف شهنشاهیدن ارسال بیورلان
ضیافت و تمشیر و ضحوی تسلیم ایلدی که بوترتیب اوزره بیان اولنور
اولا کیجه دن سلطان سلیمانه وضوع اوتاغی یرنده اولان قرال
باغچه سنه وکیل خرج صدعالی مطبخ ایله کدوب بعده سحری کتخدا یک

آمدن قلیچ قفتان

جمله دلو و کرکلو و متوفقه و واجب الرعایه و نیوی یاشی اغالر و یکن یک
وسپاطران و تفنکچیان و مهترخانه ایله مالیوب مذکور سلطان سلیمانه
اوتاغی یرنده اولان باغچه ده اینوب خزینه دار علی اغا فرشلدرن
کورندکده بوجمله استقبال ایدوب برمقدار محل مزبوره آرام
والطهام اولندقدن نفسکره بینه ترتیب الای برله بوجمله سوار اولوب
اوتاغ صدعالیه یتیشیلر کلنجه جمله امالی دیوان و یکیجری اغالر
وقولکتخدای سایبان اوجدن باش چادر غایتنه دکینی صف
بغلیوب علی اغا دخی کلک چادری یاننه کلدکده مهترخانه دیلوب
کتخدا یک و یکن حسین یک ایلری وجه ده انلرندن اینوب علی اغا دخی
اوتاغه قدمی یاننده اینوب سوقاقلردن ایکی طرفدن آهیلوب
صدراعظم افندمز دخی سلیم وارکان کورکله سایبان التندن
یدریوب برقولتوغنده یکیجری اغاسی و برقولتوغنده دفتردار افندی
کلوب طوغرلدن درت ادم مقدار یریده مذکور علی اغا
خط همایونی الدی اوزره طوارق محل مزبوره صاحب دولت
حضرتلرینه تسلیم ایلدی بعده وامبوس ایلدی صاحب دولت دخی
ایکی الله توقیر و تعظیم ایله الوب بوس ایدوب قوینده قویوب چاوشلر
الغش ایلدی بعده علی اغا سرایر خلقته قیلوب سنوره کورکی صوبوب
صاحب دولت حضرتلری دخی کریبان بوس ایدوب کیدی چاوشلر
الغشلدی بعده صاحب دولت دولتلو بویجاق وسرداری ایله
باش چادر التنده وضع اولنان مندراوزرنده اتاغ لرو زره
طوروب قوینلرندن خط همایونی چیقاروب بوس ایدوب کیسه لرینه
اخراج ایدوب رئیس الکتاب افندی یدینه تسلیم بوردی رئیس افندی
دخی برایکی خطوه میدانه ایلرو کیدوب صفه یک اورته سنده طوروب
سرتا بقدم خط همایونی شوکتلو و یی آهسته آهسته مضمونه
مبنی سامعینه تفهیم ایلدکده رک رک کیمی قوائت ایدوب بعده بالاده
مسطور کتلو پادشاه عالمپناه حضرتلرینک کنده و مبارک قلیله اولان
خط شریفی اوقیوب تمام اولدقده یه صاحب دولت حضرتلرینه
صاحب دولت دخی الوب بوس ایدوب قوینه قویوب چاوشلر دخی الغشلدی

اغا و دفتردار افندی سلطان سلیمانه یدریوب

کلدکلری

اباغن اوروب تجروح ابدی عقلا محوط بیرعقل اولوب ایکن بیهوده قضا وقدره دل صیدوزا ایدن
واقعه دن خلاص امر محال ابدوکی بوغمه بیرفوزدوم ایله بکلر بکیسی تیخ اوغلی علی پاشا
بوکیوروم ایلی قولنده مترلیه کیردکی وبوم مزبوره ده دردمند برمی که ارباب کیفک
صاحب رزمی در اغاگ اوتاغنده ایکن قلعه دن برشاهی کلوب اباغن اوروب
طپوغندن قطع اولندی ایکی کون صاغ اولوب اوصیحی کون برکی بزم فنا وعزم مجلس بقا
ایلدی مصرع بزم دنیادن ایاغن چکدی برمی دردمند **یوم الخمیس اوتراق ۲۷۲**
بوم مزبوره سرچشمه ایکدل کتوروب برلیسی سویلدلرکده تکیوچی سردن کچدیلر اولوغ
بیرده لغم وارد رچوبردی انه البتونیوب اول برنی طقمه شمشیر ایلدیلر وبوکیجه
متوجه بصکره اسلام طرفندن کفار لنام اوزرینه انداخته قلنان طوپ وتفنکلر
وفومباره حد واحصادن برک تو دشمن دین بوواقعه واهمه انکیزدن پاره پاره
خضیر برکی سرسری ابدی وکافر بدخواه طرفندن بومقابله ده صندان صورت
المکان کورمدی هموار چوت خداوندرت قدیر اعدا دینک تدابیر منحوسه
درین تغییر وقوت قاهره لشکر موحدینی انا فانا نزاید بزیر ایدوب ارباب
ضمایر صفرات وکلای دین ودولتی صابئیه واذهان ناقیه وزرای سلطنتی
قرین احوال ضیر الغافیه ایلیه امین **یوم الجمعه اوتراق ۲۸۲** بوم مزبوره ده وقت
ضحاده صاحب سعادت صفدری مترلیه کریت واغاگ تابینه سنده براز استراحت
بیوروب جمله قولده اولان وزرا ومیرمیران حضورینه کلوب امور جنگ وحربه
متعلق بعض مشاوره اولنوب اندن دخی قول کیخدسی تابینه سنه واروب اندن
عودت وکنده ومقر سعادتلری اولان تابینه لرینه قرار بیوردیلر وبعد العصر
خان طرفندن لشه یه اوتوز ساغلک اولان محلله طوپمش برچه یی کافر
کتوردیلر کتورن میرزا یه برفرسخلق ضلعت کبرلری واقعه غریبه دندرکه
مزبور کافر حضور صدر عالیلرینه جبه مه قورشون کارکر اولمز چوغ ایدوکه
تجربه ایچون میدانده کوکس کروب اوچ دفعه قورشون اندیلر جبه سنه
اوروب اصلا برو جمله تاثیراتیدی بعده جبه سن چیقروب کندوسین
طعمه شمشیر ایلدیلر وبکلر اوغلندن اسیر اولان التمش التی نفر مسلمان اسیرلری
آتلوبکزاده تک آدملری حضور صدر عالیلرینه کتورملریله اسمارکی وواپتیری
سئوال واحضار وتحدید لیسی ایله نسیه حال وترفیه مال اولندیلر وکتورلره
دخی واقوامنه اولندی وریس الکتاب مصطفی افندی مزبور لره اطیب
مالندن بیوزراقچه انعام بیورلدی وم اخشامه برساعت قالمدی وفندره

روم ایلی قولنده وفره محمد پاشا قولنده اولوب شرامیوآتمی اورزه
مقدم روم ایلی قولنده اولان لغم آتش ایدیلر اوکنده که تشریفلری هوایه
پرتاب وبراکیوز قدر کافری فرسنادیه نیران ایدی بعده سردن کچدیلر
محل مزبوره شمشیر عدوبند میرایله هجوم ایدوب برمقدارین قتل وجرح
کتاردی جمعیت برله عسکر اسلامه طوپلمش متریکی هجوم ایدوب تکرار
دلیران سربازان همت مردانه برله حمله ایدوب لغم اندوخی محلدن
کتاری توسکوروب لیسه وپیاده برله متریلوب محل مزبوری
لطف حضله ضبط ایلدیلر وفره محمد پاشا قولنده که آتلوب لکی واردی
مترسلنه حک محل کوندرا اولدغندن ممکن اولمامغله بعد المغرب متریلمک
اوزره قرار ویرلدی بوقتده برمرتبه حرب وقتال اولمشدرکه صدای
طوپ وتفنکدن زمین واسمان لرزه ناک اولدی وبعون الله تعالی
فره محمد پاشا قولنده آتلان لغم بری دخی بوکیجه ضبط اولندی وبعد المغرب
اثنا دهنکده طوپمش بردل کتوردیلر سویلدکده لغمدن خبرمز یوعیدی
الخبر ایکیاوچیوز قدر کافر باصلدی اول ارالغده دوعان وتوزدن
کوزکوزی کدرمدن قالوب بزدخی صیرتدن ایکی آتی بلدمکه بنی طوپ
طشره کتورمشلر غیری بجه آولدوغمز بلکم چوق صواب ویردی
بعده بوبیله سرسری کزمکدن بونی دنیا قیدندن قورتروب متعولدر
چوق مطلوبمک ایشی تمام اولدی واحمد پاشا قولنده اولان لغم هنوز
بتیشمامک ایله انجمدی طا ایتلمک اوزره در **یوم السبت اوتراق**
۲۹۲ بوکون خزینه دار شهریاری عیاغا مترلیه کلوب حمله قولنده
اولان مترلیلری سیرایدوب بعده کلوب صاحب دولت حضرتلریمک
تابینه سنده وقت عصره دک مکث وارام ایدوب بعده بنه چادرلره
عزیمت ایلدی وبوکون امر حضله رشحات باران نازل ووجوه
ارباب مترلیه اولان ادنس عبارتی بجمله زائل اولوب طرفیندن
تابیره جمک وجدال چندان مستعل اولیوب برایکی ساعت عرصه
آرامدن عنان ریز سکوت اولدیلر وبوکون ترفه ایله سیاه
سردن کچدیلر بازلمغه فرمان اولندی **یوم الاحد اوتراق**

یوم مزبوره وقت ضحاده کنخدای سپهسالار احمد اغا ایلرو ده سودن کلدیلرک نایبه سنه ایکن
ال قومبره سیله اوربدی وقدوشلو وفی صفرت وزیر شیر دولت ودستور عشتر بیت
دولتله متربه عزت واغا نایبه سنده براز اقامت بعده اندن دخی حرکت بیورولوب
قول کنخدای نایبه سنه واروب تفنگ انداز لر مرغلندن بیمنه میسره کفار بد
کردار شراسپو ومتربس ونایبه وقلعه سینه تیرانداز لر نظاره اولوب بنه اندن
دخی عودت ودارالامن اولان تایبه لرنده استراحت بیوردیلر ویوم مزبورده
دفتردار احمد پاشا قولندن اولوز قنطار باروت ایله برلوسکورمه اغا ایلدی
لکن اوقله مراد اوزره کاهی شراسوی اتمدی سرنازان برخاشکنه اران
حله دلیرانه برله ایکی دسته کدیکدن هجوم ایلدلر ودشمن بدکار قیله باز اولدغندن
ایکی وکبرنری یمین ویسار ومقابله دن دانه وطوب وال قومبره سیله بنه
کبرولوسکوردی آخر الامر اهمله بنه کیجه سی ایلان محلی ضبط اولنوب اردنده
منزل سنه بلد یوم الاحد اوتراق ٤ غره شعبان سنه مه یوم مزبوره مالیه نزکره صبر
طرسی افندی دارفنا دن داراغرنه انتقال ایلدی بدلا مترب برمعتول ضاف
دل ادم ایدی غریق رحمت ورضوان اولا وتخلیص اغار کابدن کلدی یوم
والبی حسین پاشا یکی ساعتلک یرده برلیقه تسخیر بنه مامور اولدی وفرص
واردل قرالندن آدملرله کاغد کوندر نرجمه اولنوب حضرت صدر عالیه عرض
اولندی وبعد العصر اغا قولنده کافر برلغم اندی عون حضله کنده وطرفندن طوب
الامدن برفده ضرر ایرکورمدی وبعد المغرب ضبطی خنکار اولدی وبوکون
تا هجدر کنخدای ساباهی ایله زخره شهداء ملحی اولدی یوم الثلثا اوتراق
٤ پس سه ١٦٤ شعبان بوکیجه وقت عشاده فجوح اولان کنخدا احمد اغا نایبه سنده
فاتح قلعه عالم آخوت وصوه کزناحه روضه جنت اولدی سحری دفع وترکه سنه
نقل وغسل ومحل مزبوره دفن اولندی مظهر رحمت رحمان اولا ویوم مزبوره
والکوس بلبله حتی الهمینی اطاعت ایتمکله اولاد وعیالدینه امان ویرلوب عسکردن
وناتاردن برفرد فرورلره معارضه ایتمک ایجون علی حاوش اوزرلرینه یاغی
نفیری اولنوب بو وجهله فرمان صادر اولمقدر وخونه دار علی اغا بوکون دخی
منزله کلوب اخشامه قریب بنه حاضر لره روبراه اولدی وبوکون بعد الظهر
برمقدار یورولیش صورتنده حرکت اولدی لکن نا محل اولمغین جندان مراد
اوزره اولمدی وبعد العصر قرص قرالی طرفندن برادم کلوب حضور صدر عالیه
واروب یامبوس ایدوب کاغدلرین عرض ایدوب مفهومی معلوم اصفی اولدقده

ایکی نفرینه ایکی اغا ضبعت کتخدا اولندی ویوم مزبوره قبوجی باشی قوللغی عبد الرحمن پاشا قونغه سی
علی اغا دولتلو صدر اعظم حضرتلرینک کتخدالری اولمقدر وخراج محاسبه جیلی مصطفی افندی
عالیه مرکز جیلی اولوب خراج محاسبه جیلکیه برزوجه ضمیمه بنا یی اوردوی همایون
اولان عجم زاده حسین افندی یه توجیه اولندی وقره محمد پاشا ال قومبره سیله
برمقدار تجوح اولدی وبعد المغرب طابور طرفنده حضرتلرینک قولندن برخواط
دل حقیقوف حضور صدر عالیه یه کنوز طوب سوبلدلدکده کنده وارا دنیله ضبعدوغر
حسیله قبل اولنوب سرحسبه یه تسلیم اولندی وصبحی باشیک دخی قومبره ایله برماغی
مجوح اولدی یوم الاربعا اوتراق ٤ پس سه یوم مزبوره ده ایکی روم ایلی
وایکی اناطولی وبرمسوخ زعما وارباب تیمارندن سردن کجدی بازلمش اوزره
بش نفر اغا فرمان اولنوب ضبعتلری حضور صدر عالیده کیدیرلدی وقوشلقده لشکره
صاحب دولت حضرتلری مترب عزیمت بیوردی یوم الخمیس اوتراق ٤ پس سه
یوم مزبوره دخی ایکی نفر سردن کجدی اغاسنه برقوشلق ویراغا ضبعتلری اولندی
وبوکون مترب قطعه طوب قوللبرینه کلوب کندوزر اولمغله
تا بنه قرینه قونلدی وقرص طرفندن ذخیره ایله کلمکله برنفر ادمه حضور صدر عالیه
برقوشلق ضبعت الیاس اولندی وصاحب دولت حضرتلری کوپرو ایله وارد
اغا نایبه سی یا یدیرلدی قرال مزبور یوز دن شهرینی فتح وتسخیر اولوب قلعه سنه
محصره ضد نه ایکی ضبع نجه عسکری کلدوکی تحقیق اولمغله کندوسی اوج ساعتلک
یرده کلوب قرارده اوردوی همایونه عرض ایلدی ویوم مزبوره
روم ایلی قولنده برلوسکورمه لغم آتلوب کفاری هوایه یراق وشتر امبوسک
برمقدار تربنی همدم وزوبران ایلدی برخنیه محل اهلدی لکن یورتش اولمدی
وبوکون اخشامه قریب قرص قرالی طرفندن استفان سرمایه نام برادمی
کلوب یورون شهرینه عسکر نه واصل اولدوغی ولوه ولتره نام
علمه کر ویره ایله اطاعت ایلدکلرین اعلام ایلمش حضور صدر عالیه کلوب برقوشلق
ضبعت الیاس اولندی وبوکون صباحی یورتینه چکیلی یا یغر طوب مجددا یا یدیرلدی

تابیه بوکیجه وضع اولندیکه دفترداری افندیک تابیه سنه قریبده دولکی هنوز فرغلری اصلیه
طوب آتلدی یوم الجمعه اوتراق ۲ ۶ س سنه بوکون دولتلو صاحب سعادت حضرتلری
قونشلی وقفنده احمد پاشا قوللنه واروب نصف ساعت مقداری مکث ایدرکن بیکجری
اغاسی تابیه سنه تشریف بوروب اندن آنکی خزینه دار علی اغا کلوب حضورعالیلرنده
خوئی ارام ایروب بعده صاحب دولت حضرتلرله ایکی ده اولاز سیردن کچدکدن صکره
خلعتلرینی سیر ایروب اندن معاً عودت بوریوب کندو تابیه سیی تحیی ایروب
اندن دخی مقر سعادت کتمرلرنده قرار بیوردی وتابیه جی براولمغله تابیه
ایکی طوغرنغردخی بنم رایله تابیه جی اولمی اوزره تعیین اولندی وبعد الظهر
قره محمد پاشا قوللنده برلغم آتلدی اکرچه واقعاً قره بهلاک ایدی لکن بنه کاهی
مراد اوزره اولدی وبعد المغرب کافرطرفندن دخی بریوسکوره آتلدی
عون باری برله برفرح ضرر اصابت ایتمدی قره محمد پاشا قوللنده ایدی
ومنوبه قریب توکلی طرفندن آدم کلدی یوم السبت اوتراق ۶ ۷ س سنه
یوم مزبورده خزینه دار شهر باری علی اغا سوکی کوکت ورکاب همایون طرفنه
عزیمت ایلدی وکندوسنی یاتغه اولشدرمغه اچون ایدین پاشای سنجق اوغلی
احمد پاشا وصاحب دولت حضرتلرینک دلولرندن برمقدار قوشلدی واغالردن
دخی عمر بک بغداده معاً ارسال اولندی ویکی بک وتخصیص اغا مهترخانه ایله
نعیین اولنوب سلطان سلیمان اونانچ محتفده یکلک اولوب اندن براز دخی
تشییع اولنوب علی اغا اوته تخصیص اغا براوردوطرفه کلدی وبجشنه کونی
توکلی طرفندن کلان خواطر اون بک نفرتاتار عسکریله بوکون توکلی طرفنه
مامور اولدیلر وایکی خلعت کیدرلدی وسیاه وسکدار بنوکلرندن بیکر
ادم اولمی اوزره یازیلان سردن کچدکلرنده کلوب حضورصدرعالیده علی الاسامه
اوقنوب دفتره قید اولندیلر سیاه اکنی براهم اولدی سکدار سردن کچدیکدن
بوکون کلوب اوقنیوب تاخر اولندی وبوکون مغرب وقفنده کافرطرفندن
قره محمد پاشا قوللنده برلغم آتوب لطف حق برله اصلا اسلام طرفنه ضرر ایرشیوب بنه کندو

اوزرینه دیوب ضبطی کیرمیه جکنی تفهیم ایلمکله عودتدی وبالتسو وقفنده روم ایلی قولرندن
تراهیوا اوزرینه هجوم اولنوب عون خدا برله واروب ناشرا بیوده بیندره کتر سلنوب
ضبط ایدیلدیر وبوکون بیک کیسه سنده طوغرنغر کافر کلوب حضورصدرعالیده
بزکندو رضا خرله قرار اندروب سزه قول اولمغه کلدک دیه کلرنده مرحمتلو
سردار اکرم خلعت خزینه شفقت بوروب دیلی باشی یه تسلیم بوردیلر
وبوکون بیک تابیه یه قونلاز طوبیر ایله کافرک ایکی قطعه طوبی اونلوب
قوندا غیله زیر وزبر اولدی براکسردن کچه باز اوردن دلیرلرمز سلنوب
بوکون شرا میوه ضبط اولنجه بش ساعت مقداری تاخیر قونیوب وطاس
صنکی اولمدیکه تعمیر اونمز یوم الاحد ۷ س اوتراق جان حضرتلرینک
اوغلی الکرای سلطان ایله اون بک تاتار صیارفار نوکلینک ادمیسی
خواطی نام ایله یورون الله روانه اولدیلر وراستغوبجه اوغلی
طرفندن کاغذ ایله ادملری کلوب حضورصدرعالیده اوج خلعت کیدرلدی
وبعد الظهر سکدار سردن کچدیکدن الی براهم که بیک نفر اولمی اوزره
کلوب حضورصدرعالیده علی الاسامه برابر اوقنوب کیدیلر وبوکون
طرف دشمنه کزیده رعنا کله قرانیوب ایلیشدوکی محل پیروباک ایدی
وبوکون براسیر طونیوب حضورصدرعالیده سویلندکدن صکره قتل اولندی
نریور طابوردن قرار اینمش دل ایدی واونلو قیچری الوب اسیر ایدر اوج
ساعتلک منزله برینجه که تاخ کچدورمه در هنوز اطاعت ایتمکله شیخ
اوغلی احمد پاشا نخجوانی الکچرنعیین اولندی یوم الاثنین اوتراق ۸ ۲ س سنه
بوکون احمد پاشا قوللنده دخی شرا میوه دن کافری قاچوب ضبط ایدیلدیر
وقوشقدن صکره صاحب دولت حضرتلری متردده کندو تابیه لرینه واروب
اندن اغا تابیه سنه واروب اندن ایروده قبوراولانه محل سیر ایدوب
بنه کلوب کندو تابیه لرینه برمقدار آرام بوروب اندن عودت ایدوب
کلوب تابیه لرینه قرار بیوردی وبوکون روم ایلی کلرکیه وصانع وصول قوله

عظیم تنبیه و تنبیری مشعر سر زنش و توبیخ بوردیلر سبی صحان یولنوی مراد اوزره
اجمیوب نوعا غفلت و مسامحه کردیلر جمله دن کوستندیلر سبی غنک قبوری
اعلا و ایلروایدی اوج قبور قره محمد پاشا قولنده و اوج قبور روم ایلی قولنده
و اوج قبور احمد پاشا قولنده اشملک اوزره در و قره محمد پاشا یرلی اولمغله
طشره جادرینه چیقوب تصحیح مزاج ایدیکنه مترسه کیرمک اوزره مامور اولدی
و نام والبی حسین پاشا صاحب دولت حضرتلرینه کلوب انا طوغ قوی که
قره محمد پاشا قولنده رانده اولمق اوزره تعیین اولندی و بوکون کافور
درت قطعه طوغینی طوغیبرا اوروب محروح و عمل مانده ایلدیلر و شیخ اوغلی
احمد پاشا مامور اولدی و غی بلیقه یی وارد و غی کبی محصره ایدوب لکن جنده
و ابرا ماداوار صوا اولوب و کیدر بر بیک باشلرین ذی کسوب بر طرفیله فتح
و تسخیری امکان بولمدی و غیاب یکنه یله دوخاتو صاحب دولت حضرتلرینه
عرض ایکمیش موجبنجه اوج قطعه طوغ پاشایی و برمقدار مهمات جبه خانه
کندوسنه تعجلا ارسال اولندی لکن کندویه واروب و اصل اولمزدن
مقدم عون رت قدیرله داخل قبضه تسخیر و انجیده اولان ملاعین
جمله طعمه شمشیر قلندی سبی بولدیکه رئیس کاتبلرندن رمضان
افندی زاده رصب چلیک اوتلوغه کیدرکن یولده سباه و بارکیرلرین المشار
مرقوم ذی رئیس افندی یه عرض ایروب اندوقی صاحب دولت حضرتلرینه عرض ایلدیکده
پاشایی مومی الیه یغما ایدیکی اون بش قدر شهید و مجروح اولدوقدن صکره
برطریق ایله انجق بوسنه آلتی یراقلوب اموال و اثاثی و انجیده اولان
کبریسی با نجمله اتواق با نبار اولوب انجق اون بش قدر آدم خلاص و اسیر اولدی
مرقوم رصب چلیه معرکه غریبه بیله بولنمله قوجه سباه و بارکیرلرین بولوب کلوب
بعد الفتح فرده فتح انجمله کندویه صفت صدر عالی افندمز سویلیدوب محظوظ
اولوب بکیرمی التون بخش ایلدی و بین العابدین تمام والبی حسین پاشا
نامیه سنه ایکی یوز قرآن ختم نهیه سی کلوب یاپنده سپری بوزوب کندوسی طیرانه کلنده تجاکده

بر وقت بولنموب صکره ایراشدیلر اولوب یتمش بیر دیلر آغر دل و یرمزاولوب یرماندیلر صکره
کندویه کلوب یا قلدقده بر ضرر لو یاره سی اولمدوغی معلوم اولدی و بعد الفتح یغما جی
قولنده کافر زعم فاسد نجه بر اوسکوره مه آتوب کندویه کیرو دیوب لشکر
اسلامدن بر فرده ضرر اصابت ایتمدی بوکون سپاه و سلحدار سردن کچدیلر بیک
تکمله بیکون اوچ یوز نفر دخی کلوب حضور آصفی یه بوقلنوب مامور اولدوقلری محله
وارمشلردر

یوم الثلثا ۹ سنه

بوکون صاحب دولت حضرتلری اردوم ایلی قولنده اولان تابعه لرینه تشریف بوردیلر و صاغ
قدملی مفوض اولدوب روم ایلی کچدی سنی مصاغ قول و صاغ شکر کچدی سنی صاغ قول و برنجی
دخی چاوشکر کچدی سنی نصب و تعیین بوردیلر مفوض مذکورلر خدمتنده اهمال و قصورلری
سبیله قتل مرتبه لری ملحوظ ایکن حضرتلرینه و حشتا و غلب غزا و حضرت صدر عالی نابه سنه
کلدکلرنده قره بوره دره سنه زیاده دلک اوریلدی سایرلری فرورده ضیع عبرت بذیر اولدیلر
و بین الصلوتین زغرجی ایله روم ایلی مابینده کافر برلغم اتری پیش اونی بلدار مفوله سنی طراق
زده لیوب عبری فرده ضرر اتمدی و سپاه و سلحدار سردن کچدیلر کم ایکی بیک التموز نفوذ بیک
ایکیوزی زغرجی ایله کصوبی قولنه تعیینه و باقی قلان بیک ایکیوز نفری همزه بریره تعیینه اولنموب
فرمان عالی ورودینه مترقب و مترصد حاضر باش طوردیلر و بوکیجه وقت عشاده روم ایلی قولنده
اولان سردن کچدیلر بوریوب صباح آوقهاآ کافری صندقه طوغ و صندقه پاشایی ضبط ایروب
مترسلندیلر بر ساعت مقدار عظیم حرب و جنک اولدی لطف خفی اهل اسلامه مقارن و یار
اولوب محل قرنبورده قرار ایلدیلر که ایلروکی برمفلقک و سیدر و صندوق دخی پاشایه صندقدار
و بوکون بیچ قلعه سنه بش ساعتلک مسافه اولان الیدرف و ورت ساعتلک یرده مسافه
اولان توشندرف بلیقه لرندن اختیار لرکلوب اطاعت ایلدکلرین ضبط و روب هر برینه
کدکلو چاوشلر قونیلوب اندوقی عسکر زنغر بلو پاشولری رهن اولمق اوزره اوردوی
همایونه چاوشلر پاشی اغا باشنده التیوشدر و بوکون صاغ قول سردن کچدی اغاسی محروح اولمغله
اباغزجه سردن کچدی اوغلی و چهربیک سردن کچدی اغاسی اولمش برساعتلرینده اصفلی و صلعت
فاخر البانیا اولندی و ایکیبیک مقدار عربه ایله ذخیره یکه و بغداد دن کلمش بیکچری
اردوی نوائی کلوب اوردوی همایونه داخل اولدی مجا رقرالی نوکلری اغره نک و کنیشتالی بیک
نام محالی کدکلری فتحندن اوچ یوز همایونه کلوب طونه نک بروبقه سندیلر اولان مجا عسکرندن ایکی اوچ بیک
مقدار عسکر اروب قرال موجود الهک اردسیر اولان سرمای نام مجا رایله قرالی طرفنه ارسال اولنموغین رجا
ایلدکلرینه بنا" اذن و یریلوب اولمقدار عسکرک کتخدا و ایلچی کلوب حضور همایونه عبودیت ارتکندر

یوم الاربعه سنه اوتراقه یوم مزبوره ده قیلنشهرین الاریکیین
شهیدا و غفلا یرنه اسکدر نام زغیم الاریکی اولوب حضور صدر عالیده قوشتلق
خلعت الباس اولندی و بوکونده بعد العصر کافر طرفندن سکصوکن قولنه ایکی نفر
أتلدی لطف حق ایله باشی اون بلداطوپراقدن زده لنوب یکرمی برکمسه یه صیدانه
ضرر اصابت ایتمدن کیرو کندو طرفنه دیدی و بوکونده برقلیزن بولنوب ایکیوز
دکنک اورلدی وطابورده اخراز اولنمش بردل وقیرده طوتلمش بردل کتوریلر
عمل کلورسوزدن اولماغله سرچشمه تسلیم اولندی و بوکیجه تقریردن خارج ال قوجه
جنکی اولدی الحمد لله قدم قدم دکل زراع زراع ایلرو یول کتمک اوزره در
کافر دخی نیه اوغرادوغنی معلوم طوپوب مال وجانی بذل ایده بور یوم الخمیس سنه
اوتراقه بوکون قرالی طرفنه کیدن تاتار خانندن ده ایکی نفر یوز دنلی کافر
طوپتوب صدر عالی یه کتوردیلر و بوکیجه کرک زغرجی و کرک سکصوکن قولندن خندق
باشنده اولانلر یرمقطعی قدمی ایتدیلر حال بوکه اندقدر طویراق خندق ایچنه
دوکلمکله دوشمن دخی طاشرایله دوکولمکله باشلدی الله تعالی فتحی قریب ایده و بوکونه
دولتلو صدر اعظم حضرتلری قوشلقده صکره احمد پاشا تابیه کنه اندن اغا اندن کتخدا
تابیه کرنه عزیمت بیوروب انده برمقدار آرام و احوال حرب وقتاله متعلق جواب
سؤالندن صکره قالقوب دولتلو کنه و تابیه لرینه توجه بیوروب دیلر انده دخی وقت
ظهر اولوب اوایله صلاحت بروده اولانلر تابیه لرده قرار بیوروب دیلر و تابیه ده ایکن
کتخدای اکرمدن اط طرفندن اولان متر سلرین توقلمغه کونده رلدی و مقدما یالانجی
قبوردن علی نبلی اولماغله بوکونده ایکندی وقتنده روم ایلی قولنه مجدداً قبوره جکنی
اولدن خندق ایچنه کریلمکله قبوراولنه کرکدر و بعد العصر زغرجی قولنه کافر طرفندن
برکوچک لغم أتلدی الحمد لله کیرویه دیوب اسلام طرفنه برضرر ایرشمدن و بوکیجه
دخی زغرجی قولنه علایم سحر نمایان اولنجه عظیم توفنکلر و آل قومبره لر ایله طرفندن
جنک اولدی یوم الجمعه سنه اوتراقه یوم مزبوره سطوین پلنغه لری کمنچی قلعه کنه
اوچ ساعتلک منزلده و ایکی طاغ ارانسنده مستحکم پلنغه در واغوستوس یه مملکتنک

دیواری وخندغی نوآور بعونه تعالی صورت اطاعت کوستروب اغنی ناموس
تحریر اولنوب سکبان باشیلرندن نام بلوک باشیلر برقچ نفر قولاغنوز آدمی
قوشتوب کونده رلدی که اطاعت ایدرلرایسه تشخیص کوریلوب قرشوقه
اخلاح وبغداندن برکمسه بنا ایتملری امور اولدیلر بری حضرتلرینه عتبه
وبری خزینه دار حسن پاشا سمتنده وراته توفیق ایله وکتخدا احمد پاشا طرفنه
قلعه دن برمقدار کافر چقمغله اوقدری مزبورلرایله جنک ایدوب
اوچ دل وایکی کلج الینوب حضور أصفی یه کتورلدی ایکیسی تیغ سریتنده حوالی
وبری الیقونیلوب کتورنلره ایکی اعلا خلعت کیدرلدی وانا طولی سردنه کیدن
اغاسنه قوشتلق خلعت کیدرلدی وقطشراوغلنه پیشکش وذخیره کلمکلی
أوقدرینه حضور صدر عالیده ایکی قوشتلق وبر اعلا خلعت کیدرلدی واحمد پاشا
عمریاش طرفندن ایکی کلج دخی کلدی کتورنلره احسان اولندی واوکل قرالنه
اوردوسی هیلونه کلمکله ایچون کونده رلدی جباغا کلوب وتاتار طونه بویونه
التدن مرور ایلمکله اوزره اولدوغنی مشعر کاغذیله أدمیسی دخی معه کلدی
یوم الثلثا سنه اوتراقه
وبوکونده دخی بردل کتوروب سرچشمه تسلیم اولندی
بوکیجه وقت غش ده صول قول قبوردن خندقه اینوب وآروب تابیه لنک دیوارینه
سپر لنوب قرآر ایلدیلر بعده صاغ قول دخی قبوردن بوزلمغله سردنه کجدیلر اقچه
یوریوب انلرده دخی تابیه لنک دیوارینه سپر لنه لنیلر واحمد پاشا قولنه لغم أتلدقدن
صکره اط طرفندن دخی خندغه اینلوب انلرکی اولکنه تابیه واقع اولمغله اقچه
خندق ایچره سپر لنوب متر سلنه یلر بوار الغده ابتدا اون کافر کی بواحوالدن
ضربی یوق دیوب بواحوالی کورد کده ملاعین مزبورغه زیلره هجوم وغلو
ایدوب طرفندن اتار صبح ظاهر اولمغله مرتبه جنک برخاش اولمشدر کی مثلی
ابتدا یقترسه بوآنه کلنجه سبقت ایتمدیلر بواثنده امر حق ایله اوبه زوالنه
قبور آلتنه صاغ قول سردنه کجدیلرندن اوقوز مقداری آدم بصلمش اولمغله

وضع برمقدار ارزاق لنوب وصول ایلدیکلرنده بر ذیابه لندن وروم ایلی
کتخدالرینه کرشید واسکوب الای بکلرینه شهید اولدی وصایغ قول اغاسی
بر دلاور شجیع بهادر یکیت اولوب خندق عمیق وقشده طوغرو واروب
محله دن اول قلعه نک دیوارینه ارقه ویروب الحمد لله قلعه یه دست بن
میتوا اولدی دیوب طورکن برقورشون قلوب سینه سنه نشان غه طوقونه
اوروب اوتیه یاندن کذر ایدوب مجروح ایلدی وکافرلردن ایکی کلله لنوب
صاحب دولت حضرتلرینه ابتدا ایصال وبشه کتوردیلر عظیم احسانه مظهر
اولدیلر والحاصل جنک وجدالدن صکره قصور اولانه محله قریب یرده قرار
ویوب وقرار برمقدار آرام بولدیلر وروم ایلی والیسی علی پاشه وضع لوکسنه
طاش ایلدوده لنوب برمقدار مقاتم اولدی وبو کیجه صاحب دولت حضرت
مانند النجم کوزیو مکتوب خواب راحتی ترک ایلدیلر اته کفار معسکرلرینه واقع
محمدی منصور ایلیه آمین وبعد الظهر الحمد لله قولنه بر عظیم لغم آتیلوب کافرلک
طوکز طاشن ماصه روب کرکی کبی قبور یولنه مدار اولدی وبو کون وکیجه
دالکلوب سوتیلدکدن صکره الیقونولوب وروم ایلی بکلربکیتی یره لی اوزلغه
کتخدالغی صدر اعظم افندمز حضرتلرینه بو کیجه التنجی ساعتده صایغ قول اغاسلغنه وکیجه اغزینه
واروب اهتمام یولیازار کیجه سی صباحدک اشلشه وروب لطف خدایله صایغ
وصول قولنک درست یولدن قبور قریبنه محکم اولوب وخندق اینلوب خندق اکینه
کرکی کبی کیرلنوب صبی یولی ایله تابیه قره وار مقی قابلرا ولدوغی کلوب صاحب
دولت حضرتلرینه عرض اینلوب کندو تابیه سنه قرار ایلدی یوم الاحد سنه مذکوره
یوم مزبورده بو کون سلانیک الای بکیتی روم ایلی کتخدالسی اولوب صاحب
دولت حضرتلرینک وار حبیبی یعقوب سلانیک آلای بکیتی اولوب ایلیه
وضع برقوشقلق خلعت احسانه اولندیغی وعسکر پاشه سی بدوندن مقدما
مأمور اولدوغی ذخیره می اوردوی همایونه کتوره مکله حضورلرینه صف چکه خلعت
خاص الیس اولندیغی وقت ظهرده نزغرض قولنده اسلام طرفندن برپوسکوه
آتیلوب خیلی فائده سیله مشاهده اولدی وسابقا کتابه اسماوته کلوب

اوسکدن بدوندن ارسال اولنان نجمه ایلچیسی کروندن هرسکه پاشا سیله
اوردوی همایونه دافلر اولدی وملعون مزبور ستانه ایکن کمال عجب غرور
ایله یکچری اغاسی سرایندده بایراق قلعه سنی تسلیم اولندقده صلح تجدید
ولازمه دوستی تاکید اولندی وتبلدکده فلوره قیلیچ ایله داخل قبضه تسخیر قلندی
بوحاله بورانه سوز ایله قلوره برلمز دیو بعض سفیهانه جواب
سویلمشلر ایدی بوقعه که یانقدن بیچ قلعه سنه کلنجه یمین ویاردده عسکر
یغما کردان تاتار وعسکر اسلام لنجم شمارکیت احاق بالذات الیدوکی
فلاخ دیلنقه وواروشلری دیوک خیرتله تماشا ایدوب نار دوزخ کزاره
مذمتی بخت ایله جکرینی سوزان ودرچشم بینالری کریان وسینه پرکینه سی
پریان ایدوب حیف صد حیف برتخ بایراق قلعه سیدی ویروب بوملک
جاسارسابوکر پایمال غارت ویغمای ایله فصاحت ورسوای اوعاصف
کرکز ایدن کندو کندوینه سرزنش ولوم چانکاه وعمر کذار ایله ناولرپردان
اولدی امانه چاره دیوکون اطرده اولا کفار دن بشوز بایراق ایله بشیوز قدر
ملعون برویقه یه کچوب باغلرا راسنده وادی اطرافلرده واقع چراکاهده
کزن دوه لردن قرق الکی قطار دوه یی سورب کتدکدن کش قره محمد
پاشا حضرتلرینک کتخدالسی بوواقعه دن خبراولانلره جرایکیدن مقدارلی
سواری برله اردلرینجه سکردوب ملاعین مزبوریدن دخی کلرکلرینی
کدریکچه دوه لری براغوب قایقلره کمار بیتوب بنه قرشویه یه کچوب
طاغلرده مستور فرارا ایدن محمدیه اهل اسلامک دوه لری خلاصه اولدی
یوم الاثنین سنه مذکوره اوزاف یوم مزبوردده وقت ضحا دوه لرنجی

تولنده برلغم ایلوب کافرك شرابندن یاصوب وطکدن طاپنی دافع
کافرك هلاك ایلدی وبرکی دل سیاه سردن کچدیلر طوب صدر علی
حضرتلرینه کتدرمکده اولدقده طغم اتلدوغی محلده بلچیلر زوریله الدیلر
الوب صاحب دولت حضرتلرینه کتدرديلر سیاه سردن کچدیلر
دخی کلوب بزم الیمزدن جبرًا الدیلر دیو عرض ایلدوکلرینده کرم احسان
چوق دولتلو صاحب اصف کریم الشان حضرتلری ایکی طایفه دخی
بخشش اعطا ایلدی دولتلو سویلندکده برمجدوجزدی کافرك زیاده صنعف
وضرورتی اولدوغنی بلدی انی جزاسنه داول یرینی جلاده حواله بیوردی
بعده صدر اعظم حضرتلری حرکت بیدروب مزینه کندی وداروب
نیدرلری کندولری بالذات مشاهده ایدوب خندقی وتابیه یاکرکی کبی
سیر وتماشا ایدوب انده اولان غازیلره وافر التفات احسان
بیوردی بعده دونوب کندوباسه سنده قرار بیوردی وبوکون مذکور یکدن
حکمه زعجی قولنده دخی خندقه اینیلیر وکافر خندقی مزبوره دک
فرار ایدوب تابیه سنه وقلعه خندق کیردی انجق خندق اولاسی
سیرلری طوب اویدروب انکافانکا اتقدن حالی وکلاعون خدابرله
عیرنکث دینی صبیحی پی اندر پی سیرلری مستحکم وحصینی
یاپدوب قدم قدم تابیه یه طغرو غرعتده بزم حمت اوزره کلدر وبعد الظهر
برجاسنی کلوب انکار ایلدکده سویلمك ایچون شربت ایچدرمکه
دیرديلر ویردل دخی کتدردیلر طشردن اونغله جنداری ظهیره دکدی یوقه
انی دخی سس چشمه یه دیردیلر ونمچه ایلچیسی نکریانینه دیوان چاوشی
استدرکی بیوره ایچون یوللندی یه کاغذ ونه طبر دیرلیدی ایدکورد دیکنی
چاسار بدکرداه بویراشعار ایلیون اولاکندرمق وبلغان اوملی طرفندن

صاحب دولت حضرتلرینه یوز غرعه شعیر ودقیق وسائر ذخایر کلوب
استونلی بلغراد بکی نکه شاطری دخی مواکلدن کاغدکسوردی وبوکون
اخشامه قریب زعجی قولنده پربوسکورمه ایلدرخیلی پیرآجدر لکن
یوریش ایتمدن لر وبعد المغرب عظیم طوب وتفنك وقومباره چنکی اولوب
الحمدلله صباحدك اهتمام ایله تابیه یه وارولوب حلا لغم ایتمك
اوزره درلو بوکون قرص طرفندن معتمد آدم کلوب قرمادان قلعه سنده
غیر واطه سنده اولان کفره بالجمله صورت اطاعت کوسترد کلرین مژده
ایلدی یوم الثالث سنه منه واق بومزبوره قوشلق
وقشله تابیه قربنه واریلوب لغمه مباشرت ایلدر لر واطه ده اولان
طابوردن چیقوب دوه لری غارت ایدرکفاردن ایکی دل طتولغه
صدر اعظم حضرتلرینه کتوریلوب سویلدکده نصاکره سرچشمه یه تسلیم
ایلدر لرودولتلو صدر اعظم حضرتلری قوشلق وقشله متریه کیدوب سرای
کچدیلر اغالرینه وسردن کچدیلره قبور ولغم خدمتنده اولنلره وافر التفات
احسان بیوردی بعده کندتابیه سنه تشریف قعود ارزانی بیوردیلر
لکن حسین پاشا مهمان جبه خانه مستوفی دکل لزوم مفاده سیله
اوزره بیله دکلدر دیو اینه حکایه صورت شکایت
کوسترمکین اصف ارسطو تدبیر حضرتلری رأی اصابت

پدرین اوزره جبه جی باشی اغا مجروح وخدمتنه ناچیان اولوب اغنز
غیرراین مسنوب دمنصبنک تغیر وتبدیل اهمدر وبر استقامتی ظاهر اهل
بو محله استحذام اقتضا ایلدر دیو سلحدار اغاسی سیاوش اغاتی
جبه جی باشی ایلیوب قپوجیلر کتخدا سی علی اغایه سلحدار اغالغی
تکلیف اولندقده ابا ایدوب جام رضای صدر عالی زه الجمله منکسر
اولغین همانده خرنذا رحسن اغایه قپوجیلر کتخدالغی خلعتی البس
اولدروبعد الظهر احمد پاشا قولنده طرف اعدایه طغرو پر پوسکورمه
ایتلور کفاره ضرر ایتمدن ایچق طکوز طامنی یاحمدورب اسلام
جانبنه خیلی فائده سی ظهور ایلدر ودائی عمر اغایه سلحدار اغالغی احسان
اولندروانضمام اغازنده، صکره روم ایلی قپودرینه کافر هجوم ایدوب
وبر ایکیوز دخی ایچنه کیروب غازیان سردن کچدیان یکیچری وروم
ایلی دخی شهین وارکفاوزرینه یودیوب کافر توسکورب یکرمی
قدرین افتاده خاک هلاک وبر اولمقدارین دخی مجروح ایدوب
بوانثاده دورت کله دخی آلوب صدر اعلی یه کلوب هر بری یکرمیشر
آلتون احسان الدیلر بو محاله شیر پنپه وغاقول کتخدا سی اسمعیل
اغانک وبیرمان عرصه هیجا روم ایلی یکلر یکیسی شیخ المخالی
علی پاشانک ایتدکلری مردلک وولاورلک دائره تعبیر وفکر
تقریردن هزار مرتبه دورایدر حفاکه یکیسی دخی پاک ودخی پاک

ستبجیع وبهادر خصلرینه جوانه قادر وفرزمانلنا اقرانلرک
نادر دلبر کمنه لردر وصباحه قریب زعرجی قولنه دخی ملاعین
هجوم کوستروب اولطرفدن دخی غازیان سردن کچدیان قوشو
لیوب وکافر توسکورب برمقدارین دخی طمع شمشیر ایدوب
طکوز طامنی ده اولان کورک وقازمه وصودنالرین
اولوب صدر عالیه کیتوردیلر وفوق المأمول مظهر
احسان اولدیلر وقونیه آلای یکیسی نک تابیه ده نفراتی
ازاولمغله کندویه حضور صدر عالی ده ایکیوز دکنک اوردیلر
یوم الاربعا سنه منه اوزاق ابتداء اغستوس بوکون
عون حق برله تابیه یه واریلوب لغمه مباشرت اولندی
وبعد الظهر احمد پاشا قولنده لغم اتیلوب فضل خدا یرله کافرک
طکوز طامنی اتلوب سردن کچدیار کفاره هجوم ایدوب بحق
ساعت مقدار حرب وحبکت اولوب کافردن برکله آلنوب حضور
اصفی یه کیتوردیلر کیتورنلره مظهر احسان اولدیلر وسپاه
سردن کچدیلر کدبنک ایکیوز طقسان ایدی نفردن
حضور صدر عالی ده برمقدارینک رؤسلری یدلرینه ویریلدی
یوم الخمیس سنه منه اوزاق یوم مزبوره ده بوکیچه طرف

لشکر اسلامدن دخی دینه بر مرتبه دانهٔ طوب وتفنک
اندخانه قلندرکه قبهٔ زمین والسمان اکیلدی عدوی پریشان
دماغ طرفندن اصلا حرکته مجال اولمدی بوکون تابیه التنه
قازیلان لغم اون زراع قدر اپشلدی وسپاه کردن کچدیلر بندن
باقی قلانلرک دوسلری حضورا صفی ده یدلرینه تسلیم اولندی
وبوکیجه بحرویه قاچمق اوزره ایکن براوغلان طوطوب
حضور صدر عالیه کتوردیلوب کیفیت حال سؤال ایلدکلرنده
بن جبه جی باشی وفضلی اغانک کوله سیم دیدی مسلمانمیش
دیکلرنده اغام کافرایسه بندوخی کافرم دیوجواب ویردی
بوده صباح تفتیش اولنوب حبسه کوندردیلر وبعد
الظهر تابیه التنده قازیلان ایکی قول لغم اتیلوب لکن
چندان مراد اوزره اولمامغله امرحق ایله یورویشده تابیه
اولستنده پرلنوب فرار ممکن اولمدیغی بوطرفدن عظیم طوب
وتفنک ایله حرب وجنگ اولوب اگرچه عسکر اسلامدن
برمقدار زده لندی ولکن کافردن دخی بیحد ملاعین
کشتهٔ خاک وهلاک ونادر درجه قرین اولدی اسلامیه
ینه لغمدن ضرر نوع ماکورندی یوحسه طرف
دشمندن چندان کمر نداجر شمر عاقبتنده ایکی ملعونک
کله سرادین طمع تیغ ابدار ایدوب حضور صدر عالیه
کتوردیلر خصوصا تو بجیلردن بریسی دشمنک مجمعنه

برطوب قلعه کوت ایصال وضدمه سیله اوتوز قرق نفر
عدوی معرشعین ایصال ایلدی ووقت عصرده یکیاس
آلای بکلکی سابقا آلای بکی اولان سیدمحمد اغایه توجیه
اولندی وقرصه بر میرزا تعیین وخلعت قوسقلوب الباس
اولندی وصول قول سردن کچدیلر اغای مجروح اولمغله
یرینه برآخر تجدید اولندی واوج دردت ساعت دنصکره
واصل ربیه شهدا یوم الجمعه سنه منه اوزاق بوکیجه وقت
مزبده طرفوعسکر اسلامدن جانب اعداء بدفرجامه اولقدر
طوب وتفنک وقومبره اتلدرکه عدادی جایکیر مرتبهٔ
محالدر وتابیه نک اتیلان یرینک ایکی جانبندن صچان
یولی اچمغه مباشرت اولندی وبوکون حضور صدر عالیه
حضرتلری وقت ضحاده سنریر عزیمت وظفروکندوتابیه کنده
استراحت بیوردی ویکیچری اغاسی وکتخداسی ودوم ایکی
بکلربکیسی علی پاشاوصاغ قول وصول وزغرجی باشی حضورینه
کلوب امور حرب وجنکه متعلق نیجه مذاکره اولندقدنصکره هر
بری دامنبوس ایدوب مترسلرینه کتدیلر ودخی صلوة ظهر
ادا دنصکره ینه کندوتابیه لرینه تشریف بیوردیلر چاوش
طرفتلری یکیچری اوجاغنده اغام واردر دیکله تجسسی

ایچون محض اغایه ویرلدی وینکیولی پاشا سی ارسلان
پاشا که قرشو اطده ایدی لنوب یلوب اغا قولی ایله رغرجی
قولی اراسنده بر قوللتعیین اولنوب یانینه مرعش ایالتی
عسکریله مأمور اولوب متریسه کیدیار مصر اونك مستحفظان
ایله غربان عسکر دخی کندینك بشیوز نفر اولمق اوزره
اوزره قالدیلوب بر طرفدن اولان روم ایلی رغرجی وسکبان
صوبنجی قوللرینه توزیع اولنمق ایچون کتورلدی وارسلان
پاشانك اطبده اولان یرینه صارد خان پاشا سی احمد پاشا
وحسین پاشا محافظه اولدوغی محلده قره محمد پاشا تعیین
اولندی وبو کیچه یرینه بر وقت مغربه یقین ساعت مقداری
طوپ وتفنك ایله عظیم حرب وقتال اولدی بعده یغمور یاغمه
باشلیوب ایکی ساعت مقدار رعد وبروستاره حرب وجنك
حرفا ایلدی متریسلر سراپا کل اولوب اولدی وصباحان یولللری
ایشلمدن قالدی رهله بعد زمان صورت لطف حق بر له
نمایان اولوب طومار باران اولنوب ارباب متریس بر مقدار
ارام اولدی مرعوب وقتنده تابیه اوزرنده بر پسکورمه
اتلدی چندان دشمن طرفنه ضرر مند اولمدی رهله فی الجمله
فائده دن خالی اولمدی وبو کون قصر طرفندن کاغد کلیه
اوملری کلوب دامنبوس صدر عالی ایلدی وخانزاده طرفندن

دخی معاً ادم کلوب تاتار عسکری نك یورتوندن بو قسنه کچه کلرین
اعلام ایلدی وبو کون فرمان بر له سلامی اغاسی احمد اغا عرنه لریله
بدون طرفنه روانه اولدی یوم الاربعه سنه اوزاق بو کون
وقت صباحده کافر ارسلان پاشا اولدوغی قوللك سردن کچدیلر
اورزینه هجوم ایدوب طوپ وتفنك وقومباره وسنك
ایله حرب وجنك اوزره ایکن بر وطرفدن دخی لغم مقابله سنده
اولان سردن کچدیلر اوزرینه چقوب اول محلده دخی حاضر
اولان دلاوران سرپازان کفار اوزرینه حمله دلیرانه ایدوب
آن واحده ده دشمندن ددت کافرك کلله سین حضرت صدر عالی یه
کتوروب مظهر احسان اولدیلر ودو تلو صدر عالی حضرتلرینه متریسده
حسین پاشا قولنه غنیمت واندره بر مقدار ارام ایکن بعده یکنجری
قولنده یاش چاوش تابیه سنه اندن فیورلدی سیر وتماشا بعده
عودت ایدوب کندو طشره تابیه لونده قرار بیوردیلر وبو کون
تابیه نك اورته سنده بیرنده اون شیو بیرنده یکری بش قنطار
یاروتلی ایکی لغم اتیلوب اخشامه برساعت قالمشدن وقت مغربه
دکین عظیم حرب قتال اولدی محل مزبوره ده بو کیچه سی یکنجریدن
درت بیراق متریس الدیلر وسابقا روم ایلی قولنده اتیلان یردن
دخی خیلی معرکه جنك وجدال قوپوب انلردخی که اوچ یرده
صباحان یولی الدی بوز سپاه سردن کچدیلر بنك ایکیسی غار

سردن کچدیلر بنکدر خلاقدم قدم ایلرو کتمک اوزره درلر
وبوکون منزل ایله جبلی او راق دویره قلندر واویوار بکلر
بکیسنه مؤکد فرمان کتدر یوم الخمیس سنه منه اوزاق یورر
مزبوره ده صحان یولی الندا اول به اول ایلرو یورییمک اوزره ایکن
قوشلق وقشده کافر بر پوسکورمه آتوب اصلا کمسیه افراط اوزره
ضرر ایرشمدر بوز طیراق التنده دوه لنشی وار اما ضرر لو دکل
بووقته دکین تابیه نک ثلثانی قبضه تسخیره کیردی وبعد الظهر
دغرجی قولنده بر پوسکورمه اتیلوب کافرک اول محلده اوکان
شرامبوین وطکور طامنی باصدورب ایچنده کی ملاعین
خاسرینی مطمورهٔ حاک وهلاک ایلدی اول طرفک متراسلری
دخی قلعه یه متصل تابیه سنه قریب اولدی وبکان اوغلندن
صدر عالی حضرتلرینه هدیه کلدی وسلام اغا لغنه
اغوان وکدکلی چاوشاندن طالب وافروینه ارالرنده فی
الجمله استخدام اولنغه قادیر کمسنه اولمغین جمله سی
دخی متسلی اولمغین چون رای صاحب دولت حضرتلرن
کرم اوزره مهر بانلغی اقتدونی ویارن محمد اغایه خلعت
فاخره الباسیله خدمت مزبوره استخدام نزادیده عین
فکر ده بیلور اولدی وقولچاوشلرندن برقچ نفره
کمسنه یوز رأس قدر صغیر رعیت قتله حسین پاشا قولینده

اردندن سوروب کافره وروحت ایتمدیه طوبیلوب مزبور
الرک هر بریندن اوچر یوز دکنک اولدی وبکر پاشا ویرزمیندن
تابیه التنه وارمق اوزره درواحد پاشا قولنده دخی کذلک وجه
مشروح اوزره زیرزمیندن تابیه سنه کتمک اوزره اهتمام اولنمقده
درواورطه قوله اولان کردن کچدیلر دخی بواخامک کیجه سنده
ایلروخیلی یوردیلر بوکونه دکین تابیه نک ثلثانی قبضه تسخیرینه
کیروب قصورندن دخی چندان کفره قالمدی یوم الجمعه سنه منه
یومی مزبوره ده قوشلق وقشده دولتلو صدر عالی حضرتلری بکر پاشا
اولدوغی قوله عزیمت بیورب بعده یه طشره تابیه لرینه عزیمت
بیوردیلر وبوکون رکابهمایونه کیدن عمر بک واو السعاده اغاسی
طرفندن بالته جی عبد الکریم جلبی کلوب دامنبوس صدر عالی ایلدی
ودولتلو والده سلطان حضرتلرینک مرحوم اولدوغین خبر ویردی
ومرحوم حسین پاشا ایله احمد پاشا کتخدانک استانده اولان
اشیالرین یادنه همز قبض ایلدوکی خبرین کتوردیلر ودار السعاده
اغاسندن دولتلو صدر اعظم حضرتلرینه طرفنه برالتون شمشیر ومرصع
الماسلی مرصع خنجر هدیه کلدی وبوکون اردوقوالی طرفندن
اومار کلوب حضور صدر عالیه واروب دامنبوس ایله شرفیاب
اولدیلر ترجمان دیوان ایله بش نفره اوچ قوشلق وبر اعلا خلعت

کیدیرولدر وتاتارلر بردل کشور مکله کشورنلرده برقوشقلق وبر
اعلاحضرت حلعت کیدیرولدر وزعربی قولنلرده برپوسکورمه آتیلور
کافرك طلوز طامینی وایچنده متمکن اولان ملاعینی باصدردن
وارد قرالی بازارکوی کلوب وامنوس اصفی ایدوب قرارداده
اولوب کندویه دخی بووجه اوزره ارسال پیام قلنلر یوم
السبت سنه منه اوزاق بوکون سحرا احمد پکه قولنده یولدرن
آچلمق ایچون برپوسکورمه اتلدن خیلی فایده سی اولدرواتمکجیلدن
ایچرو قلعه ده اولان اعدایه اتمك صتاردیواوج نفر ملعون
میدانده اوچریوزدکنك اولدرو بقیه تیمارسپاهیسی
صالیه یه مأمورارلوب تکاسل ایتمکله میدانده یوزریوز
الیشردکنك اولدرلر یوم الاحد سنه منه اوزاق یومی
مزبوره ده سعادتلو صدراعظم حضرتلرطشره اوتاغ عالیلرینه
بحری صه تشریف بیوردیلر وارد قرالی اولوب همایونه نقین
کلمکله افلان وبغدان بکلر وصاحب دولت حضرتلرینك
دلوکو کلرلرن قرشو کیدوب اوردویه قریب محلده چاوش
باشی اغا برمقدار کدکلی وعلوفه لی چاوش وسلحدار اغاسی
عمراغا وصاحب سعادت طرفندن سراچ باشی دیوان رختلی
عبابیل مکمل باطلی برخش صبارفتار کتوروب ملاقات
اولدقده مذکوراسب سکیایه سوار اولوب اوتاغ اصفی یه

توجیه عفان ایده رك کلورکن ترجمان همان الکسندر دخی
ایلرو استقبال کیدوب یولده کندویه بولشوب بعده ایلرو
کلوب خبرویردی نیم ساعت مرور ندنصکره اولا صاحب دولت
حضرتلرینك دلوکو کلرلرك بعده افلان وبغدان بعده قرالك
قپودانلرصورنالرچالدراق بیراقاریله وآتلایلریله کلوب بعده
کندوسنك ادملری ومیانه اداره صورنالرو ترنپته ونقاره
لرولوله اراء بیمعنا اولرق چکدیلر بعده دیوان چاوشلری
بعده چاوش باشی اغاوسلحدار اغاسی کلوب بعده قرالمزبور
اوتاغ عالی قپوسنی یاننده اتلدن اینوب بوجمله اوکنجه یورویه
یمین یسارنده اولانك سلام ویرمه رك برمقدار یقینلریله
ایچرو اوچ دیرکلی چرکه یه واروب صفه کنارنده وضع اولنان
اسکمله اوزرنده اوتورلرکن ترجمان دیوان دخی یاننده
طورروب اکلمکله ایچون بعض مصاحبت ایله مکه اوزره
ایکن ایچرودن رئیس افندی وچاوش باشی سلیمی وارکان
کورکیله ایلروجه بعده دولتلو وسعادتلو سردار نصرت
حضرتلری قلاوزوقاقم صوف فراجه ایله صاغ قولتوغنده
کتخدایکی وصول قولتوغنده هزارروضع وقاریله عرض و
دیدار کلوب سلام ویروب مقعد اوزره قرارپیوردی

سلام اغاسی علیک آلوب چاوشلر آلقشله دن بعده قرار
مزبور شرف دامنبوس حضرت صدر کرم خطاب قعود مظهر اولوب
اوتورمیوب واروب بینه دون عالیه دامن شریف قلدن
بعده بینه اوتوردیوب تکلیف اصفی صدر بولدقده تمنا ایدوب
اوتوردن بر مقدار تلطیف سؤال وجواب حلا لنده بولدقدن واروب
ذیل کرم باشلرین تقبیل ومراسم عبودیتی بالجمله تکمیل ایلدکدن
بعده قهوه وشربت وبخور بعده کندویه سموره قیلو یتمانه خلعت
مورتا لمسر وترجمانه دیوانه ومقربلرینه اون سکز نفره وعسکر بینک بکباشلرینه
اون سکز قوشقلق ویکرمی بش اعلا خلعت کیدیریلدکدن بعده تکرار
قوال دامن اصفی یه رویمالده ایدوب طشره چیقوب چاوشن
باشی وچاوشن اوکینه دوشوب اوردودن اخراج ایدوب
مخصوصا کندوسی چون قوریلان چادرلره ایصال ایلدیکر
ووقت عصره قریب درشلو یحسه اوغلی ونظمت اوغللر
واستر خاص میجال نام بللو باشلو لر حضور صدر اکرمه یوزکروب
بر مقدار ایاغ اوزره سؤال وجوابدن صکره کندولرینه دوردخاص
ویرترجمان قوشقلق التی نفراتباعنه اعلا خلعت کیدیریلدکدن
واردول قرالندن صاحب دولت حضرتلرینه التی اعلا بارکیر لی
برهنطو والتی یلدوزلی سیم قوبه وبراکولی آت یلکلندز بارکیر
پشکش کلوب کتوزه ادمینک بینه برقوشقلق خلعت

وبر مقدار اتجه انعام اولندقدن واطعمه ده طابورده اولان
دوشمن دین فرمان رب العالمین ایله قرار ایدوب عموم اوزره
کندیلر قنده کتدکلرین معلوم اولمادن وکافر روم ایلی قولنده
اولان سیاه کردن کچدیلرینی التدن بر پوسکورمه
اتوب بر تخم آدم انجق دوه لنوب لطف حق ایله عسکر اسلام
چشدان متضرر وعزلت مؤحدین اصلا متغیر ومکدر اولمدی دولتلو
صدر اعظم حضرتلری طشره چیقوب معزب اداد نصکره بینه طرف
سرایه عودت وتابیه لرینه تشریف بیوردیلر واحمد پاشا قولنده کافرکه حاضر
دوشمش لغمی بولنوب جمله بارودی اخذ وقبض اولندقدن یوم الاثنین
سنه اوزاق یومی مزبوره سحری اردل قدالی ترنچه سین
حلارنی اوردودن قالقوب یانق قریه اولان چیفلیکه محافظه یکچون
رویه اولدی وکرعسکر ابراهیم پاشایه دخی طابوره کتمک
اوزره مؤکد فرمان بزله جلبی اوغلی رویه قلندی وبوکون صدر
اعظم حضرتلری مترتبه عزیمت وکندوتابیلرینه خراب بیوردیلر
نوحلا آلای بکیسی مقدم شهید اولغله اندن رعمادن نام کسنه
یه الای بکلکی اجون خلعت فاخره الباس بیوردقدن نصکره
حرکت ایدوب قول کتخدا سی تابیه سینه تشریف واندن اغاوکتخدا
دردم ایلی بکلربکیسی حاضرون اولدقده حرب قتل من اکره
ونصکره بینه کندوتابیه لرینه عودت واندن دخی برز

مکث بعده طشره تابیه لرنده فرار بیورد دیار بو محلده سکصوبخی
قولندن بر پوسکورمه اتیلدب کافرك طکوز طامنی معطل و ایچنده
اولان ملاحنی بصدد روب زبون زمینده پنهان و مقروش الرین
نیران ایلدی و بو کیجه حسین پاشا قولنده قرق قدر کافر فنودلرن
اوزرینه هجوم ایلدکده مزبور قوله اولان کردن یکدیکر نوعا قرار
ایده میوب فرار صورتن کوسترروب معلوم حضرت اصفی اولدقده بو
کون تابیه لرینه تشریف بیورد قلرنده مذکور کردن یکدیکر اغلارین
حضورینه کتوردروب هزار تقبیح و آزار دنصکره حبسه
فرمان بیورد یلر و اخشامه قریب روم ایلی قولنده بر پوسکورمه
شکلنده لغم اتیلوب اعداء دینك طکوز طامنی حاکمه یکلسان
وخیز یزلرك یرلرین ویران ایلدیلر بعده طکوز طامندن اغاج
کتورنلره کتخدا حضرت صدر عالی بخشیشی اعطا اتیمکله کردن
یکدیکر و غیریلن غیرت و رغبت دروشوب برساعتده وافر اغاج
چیقاروب تابیه یی اوکنه کتوردیلر و خرج فلکین دخی الحق
اوزره تعهد ایلدیلر بو کون تاتار طرفندن طیوردده طوپلنمش
ایکی دل کتوردیلر سرچمه یه تسلیم اتیدیلر و یومز مزبوردده ینه
طیوردن بر دل کتوردیلر سویلیکده کافرك کلیت ایله وهمدن
باشی طبوردن عموم اوزره براغوب فرار ایلدکلرینی اخبار
ایلدیلر و تاتارخان قرشویقه تپی دخی جابیجا احراق ایله دامن
دومیان هرتت اولدیلر یوم الثالث عشر من شهر رمضان المبارك

سنه منه فی اوده درت اغستوس اوزاق بوکون
طوبزون آلای بکیسی فوت اولمغله یرینه زعما سندن
فیرعلی نام شخصه حضور صدر عالیده آلای بکلکی ایچون
خلعت فاخره البالس اولنوب و دونکی کون درت نفر آدم
کاوك یومقلغی دبندن شراب ایچرکن اخذ اولنمغله بوکون
میدانده هر بریه ایکشر یوز دکنك اورولدی و قولاق
وقتنده عودته اذن رجا ایلیه دراشفونجه اوغلی و ایکی
نفر نطشت اوغلاری دستبوس حضرت صدر عالی ایدوب
اوج ثوب قوشقلق خلعت کیدیرلدی حاجی زاده
طرفندن آدم کلوب حسین پاشانك و تاتار عکریلك
مرورو صوبینك عبور ایدوب قلعه قریشوسنده اولان
اطه ده طابور اولدوغی محلده چادرلرین قوروب قرار
ایتدکلرین اخبار اتیمکله حضور صدر عالی ده خلعت
فاخره البالس اولنوب و در عقب چنار دخی واقعه چادرلرینه
لریله محل مزبوردده متمکن اولدقلرن رأی العین مشاهده
اولنوب و بر ویقده اولان عکردن سکبان و کوکللو مقوله
سنده خیلی یکسنه صودن کچوب واروب کفارك براغوب
کتدکلری محلی تجسس ایدوب دخایر دن وسائر اشیادن
بولدقلرین آلوب کتوردیلر اوزره دردلرو سرم عربه جیلرن

سکن طقوز نفر قلعه ده اولان کافرلره برطرفیقله تراب ویررکن
اخذ اولنملریله میدانده هر برینه ایکیشر یوز اوچر یوز دکنده
اقالدر وحسین پاشا وخانزاده عسکر لریله محل مزبوره
کلدکده صکره یرلرینه دکیشوب برایکی ساعتلك منزل
ایلروکیدوب طابور لردن مجتمع اولان کفاره رایت کلوب
یدر معرکه اولنوب اول حینده امر حق ایله اکوه یکار یکیسی
کورحسین پاشا صویه اوروب غرق شهید اولدر وورآت یکار
یکیسی محمد پاشا دخی صویه اوروب یوزه رك برویقه یه
کچوب قرشوده اولنلرك احوالی نیه منجر اولدوغی معلوم
اولدوغین اخبار ایتدیلر یوم الاربعه سنه منه اوزاق
بوکیجه بعد المغرب کافر احمد پاشا قوللنه هجوم ایدوب عودت
بادر یله برصوزاصابتنه قادر اولمیوب یینه خنیزیرکی
طکوز طامی دیمکله معروف اولان انبنه کریزان اولدر وبوکون
وقت ضحاده حضرت صدر عالی حضرتلری متریسه عزیمت وکندو
تابیه سنه حسین پاشا ویکرپاشا ویکیچری اغاسی تکفور
طاغلی وکتخدا بکی یوسف اغا اوزون یوسف وسایر اعیان
ارباب حرب جنکی وعودت وهر برینه علی حده تنبیه تاکید
نمودی اشعار یله برکون اول بوامورك حصولنده دامن
درمیان اوغوردین بینده فدای مال جان ایتملری بیان
بیوردقده طشره تابیه لرینه تشریف بیوردقلرنده اکوه

ایالتین کتخدا احمد پاشا یه ومرعش ایالتین عمر پاشا یه
توجیه واحسان بیوروب حضور صدر عالیده برر خلعت
خاص الخاص البالس اولنوب ووقت عصرده احمد پاشا قوللنده
برپوسکوره اتیلوب بر ساعتدن زیاده تایر حرب قتال
وطومار جنك جدال اولدر فی الحقیقه برمرتبه صواش اولدیکی
قابل دکلدر سردن کچدیلر اغاسنه برخلعت قوشاق
البالس اولنوب وعمر پاشا وحمویش پاشا وصاروخان پاشاسی
شیخ اوغلی احمد پاشا وبرنجی نفرامرا تاتارخان یانده محافظه
ایچون تعیین اولنوب وبوکیجه ایکی دل طابوردن وبرکره پوسکوره
ایتیلان یردن حضور صدر عالیه کتوردیلر یوم الخمس سنه منه
اوزاق یومر مزبوره ده قوشلق وقتنده یکیچری قوللندن
برلغم اتیلوب نیم ساعت مقدار حرب قتال اولدر وزغرجی
قولی دخی خندق ایچنه اون ادیم مقدار کیردیلر ووقت
ضحاده نصکره قره حصار صاحب سنجاغی صاحب دولت حضرتلرینك
اغالرندن عرض رومی عمر اغایه توجیه وبرخلعت
خاص البالس اولنوب ووقت مغربده صکره رومایلی قوللندن
برپوسکوره اتیلوب کافرك طکوز طامینك خیلی یرینه باصدردی
وصاحدك محلی مزبوره بتمامه ضبط اولنوب اوزه قرناف
بیوردلدی ومخصوصا بوخدمت ایچون اول محله بر اغا تعیین

یوم الجمعه سنه منه اوزاق بوکون سحر روم ایلی قولنده
بردن کچدیلر اوکنده اولان چرخ فلکه سربازان همایون
وازان دامن درمیان عبورت اولوب چکوب الوب حضور
صدر عالی یه کتوروب مظهر احسان اولدیلر واکوه وادرک
زعما وارباب تیمار دینه فرمان وواجب الامتثال تحریر وکتخدا
احمد پاشانک کتخدا کیله قرص قرالنه ارسال اولنمز که جمله سی
دینه برین جمع اولوب قرال مزبور ایله معاً قالقوب اکوه بکلر
بکیسی احمد پاشا ووارات بکلربکیسی محمد پاشا وارد قده
کلوب قرشویقه ده قرارایدوب بوکیجه کافوک برلغمن بو
لدیلر وقوشلق وقتنده کافر زغرجی قولنه چقوب بچق ساعت
معدار جنک جدال اولوب کافردن التی کله النمز وداد السعاده
اغاسینک بالته جیسی عبد الکریم ایله حاجی احمد اغا رکابه
کلوب ونشانجلی سلیمان اغا استانه یه بصره والیسنک
ادمی ایله معاً رویراه قلنمز واویوار بکلربکیسی خواجه اوغلی
حسین پاشا کلوب روم ایلی بکلربکی کلی ایچون حضور صدر
عالی ده خلعت خاص الخاص البالس اولنمز وروم ایلی بکلر
بکیسی شیخ زاده علی پاشا یه ایوار ایالتی احسان وخلعت
خاص الخاص البالس اولنمز وقبل العصر روم ایلی قولنده کردن
کچدیلر اولدوغی یرده برلغم اتدیلر کافوک پنجه سین هوایه براق

وپنجه سین هلاک حاکیله یکسان ایدوب بوآنده کیکین
بویله مراد اوزره لغم اتلمشدر همان ساعت کردن کچدیلر
یوریوب بچق ساعة مقدار رجنک اولوب دشمندن کله وول
کتوردیلر بولغم خذمتنده بولنانلره مظهر احسان اصفی اولدیلر
وجبه جیلر کتخدا سی شهید افوت اولغله جبه جی باشی سابق
فضلی اغانک اوغلی کتخدا اولدر وبرقوشتقلق خلعت البالس
اولنمز وچوردوم بکی اوچ نفردل کتوب حضور صدر عالی ده
برقوشتقلق خلعت البالس اولنمز ومغربه قوپوب شیخ اوغلی
احمد پاشا طرفنده درت نفردل کلوب سویلدلر کده کتورن
قپوجیلر کتخدا سنه برتوب قوشتقلق خلعت البالس اولنمز
وبوکیجه کافر قلعه دن اوتوز فیشک اتدر یوم السبت سنه
منه اوزاق بوکون خان طرفندن آدم کلوب بوبنده اقدم
متوفی حسین پاشا ایله کلن کرحدلی عکس واروب سلامتله
پوزون قربنده توکلی یانه واصل اولدقلرین خبر ویردیلر
وحان بوردن صس طوتلمش بردل دخی کتوردیلر
سویلدلر کده نصکن سرچمه یه تسلیم اولنمز وقبل
الظهر باران رحمت نزول ایدوب متریسلر وطشره

نجه خیلی کلمناك ایدوب و وقت عصردن مقدم بینه مدفع اولدی
وبعد العصر روم ایلی قولنده بر پوسکورمه اتیلوب طابیه
نك بورنی قولدی والحاصل تابیه نك قتی جوشوب یورقالدی
هریان بورنجق کرة الکدن کچدی وبولغده کردن کچدیلر
قتی وافر کافرلر اغوشته حاك وهلاك ایدایدوب برنجق
کله دخی کتوردیلر مظهر احسان اولدیلر وبو کیجه کافرلرینیو
کسك متاکترندن یوز قدر فیشك آتلدی عجز واضطرابین
اشراب ایدوکندن غیر معنایه حمل اولندی حضرت واجب
الوجود کفار فرع واصلیله دون زمیندن تابور ایلیه
وکتخدا احمد پاشا قرال طرفنه کتمك اوزره دامنیوس
اصفی ایدوب مأذون اولدی وعلی پاشا دخی ایواره
رویراه قلنمق ایچون تنبیه بیورلدی ومیحاج بکلکی
وانلی محمد پاشا اوغلنه توجیه اولندی برخلعت خاص
کیدیرلدی یوم الاحد سنه منه اوزاق یومرمزبوره
ده متریسلر قوریلوب پاك اولغله سعادتلو صدر اصفی
حضرتلری حرکت بیوروب طابیه لرینه اندی احمد
پاشا تابیه سنه اندی اول قوله اولان صحان یولنه

واروب سیر ایدوب کردن کچدیلرده انعام واحسان بیوروب
بوده بینه تابیه لرینه کلوب برمقدار مکث وآرام ایدوب
اوتورو قد نصکره قالقوب طشره تابیه لرینده قرار بیوردیلر
وقبل الظهر اغا قولنده بر پوسکورمه اتیلوب شرانبو اغاجلرین
باصدوروب وبوکون تاتار ایکی دلکتوردیلر سویلتدکدن
نصکره سرچشمیه تسلیم اولندی فکونه سنجاغی حیدر بکی
توجیه اولنوب حضور صدر عالی ده خلعت خاص البسه اولندی
یوم الاثنین سنه منه اوزاق یومرمزبوره ده کتخدا احمد
پاشا که اکرم بکلر بکیسیدر قرص قرالی یانینه رویراه اولدی
وبعد العصر تابیه ده روم ایلی قولنده بر پوسکورمه اتیلوب
واوملعونی افتاده حاك وهلاك ایلدی وفیرده طوتلمش
بردل کتوردیلر سویلدکدن سرچشمه یه ویرلدی هان میدانده
بوینی اورلدی وبو کیجه روم ایلی قولنده کافرك بر لغمی بو
لنوب ایچنده اولان ملاعین قران قومه سیله حاکستی اولدی
وعشا وقتنده کافر روم ایلی قولنده کردن کچدیلر اوزرینه
هجوم ایدوب بر وطرفدن دخی غازیان کردن کچدیلر قرشو
لیوب حتی زیز کیرو ایتنه صوقدیلر وملعون اخشامدن
عشا وقتنه دکین اوتوز قران قومه سرآتدی عون حق برله

چندان ضرر اندان اولدی یوم الثالث سنه منه اوزاق
بوکون قوشلق وقتنده کافرك طابیه اردنده وقوعبولن لرینه
آتش غضب الهی اصابت ایدوب جمله سی دخی بر بر برندن
ایشوب بر مرتبه زلزله ایله اتلدیلر که بو اندکین
اتیلان لغدر بو مرتبه زلزله ویرمدی و وافر کافر که اطراف
وجوارنده ایدیلر جمله سی طرف طرف آتوب ملاعینه
کلی ضرر اصابت ایلدی وقوشلق وقتنده رکاب همایون
طرفندن شاطر مصطفی پاشا اغا کلوب خط همایون ایله
پچوی سنجاغی عرض حالی اوزره ینه کندویه عنایت
اولنمغین حضور اصفوده کندویه برخلعت حاصل کیدیلدی
مزکور عرض حاله پاشا همز مبارك قلملریله ینجه بیورلدی
وصح وتاریخ تحریر بیورمشلر الله تعالی مرحومه کامل بیرا بلیه
آمین ونزل امینی ویرسن شعیر وقابصلر وامین چرصدر عالی
بینده منازعه اولوب اردیه امینی اوزره ینه برمقدار
شعیر چقارملاریله محظ افترا ایمسه دخی بو نعمت مقدس
اتباع صدر عالیدن مدوری اسناد ومنادا ده رأی
اصفی والطفله تعویز سابقا ردیه امینی اغاپی سلام اغاسنه

جسته فرمان واغا لرندن بکر اغایه اردیه امینلکی خدمتیچون
حضور نده برقوشقلق خلعت الیابن بیوردی ومجار طایفه سندن
که صورت طاعت کوسترمشلر دراوردی هما یونده زخیره یه
مضایقه لسی تخفیف ایچون برمقدار آدم ایله صعیردن پلنقه سی
اهالیسنه مراد ایدلر نرخ جاری اوزره کتوروب زخیره دن
نه بولنورسه لکلك چادرلرینده عباد الله فروخت ایتملریچون
کلدلر کوندرلدی وبوکونده دقیقه سی اون ایکی اون اوچ
پاره یه اوتوز درهم اکمك براقمه یه وبرکیله شعیر ایکی غروشه چقدی
اودنی چایه جایزده بولنور مستوفی بولنمزدی واطرافده اوتلق
دخی قالمامغله کیدنلر اوچ درت کونده وارووب کلورا ولدیلر
یوم الاربعه سنه منه اوزاق بوکون قوشلق وقتنده قره محمد پاشا
حضور صدر عالی یه کلوب شرف دامنبوسیله مسرور اولدی بعده
دولتلو مترسیه بیوروب جمله توابع ولواحقی اطرفنده تابیه لر
یاپوب جوارنده اولمالرین فرمان بیوردی هرکس دخی تابیه
تدارکنه مبادرت ایلدی وقبطان الظاهر احمد پاشا قولنده سیواس
ایالتی اوکنده اولان اصل دیوارك مقاصی تعمیر اولنمان

محلده برقچ قطعه طاش چقروب حضور صدر علیه کتوروب
عظیم احشامنظر اولدیلر وایکیوز مقدار قازمه وکورک وحربه
وقومبره لرکافر زغرجه باشی قولنده سردن کچدیلر هجوم ایدوب
بروطرفدن دخی تهیازان کردن کچدیلر قرشولیوب طرفینده
بحق ساعت مقدار تبر دخبرت افراصورت غا اولشرکه
تعبیر قابل قدرت املا دکلدر بوملحمهٔ عظماده اکرچ
برچق غزات کلام پاره لنوب بر ایکیسی دخی طرف دارالسلام
حرام ایلدر اما کفار دونوخ قرار دن دخی یکرمی برکله
التوب تابیه دایکن پشکاه اصفیه القا قلتوب هربر
غازینک وعادهمیانی احشا حضرت صدر صاحب
عنوان ایله مملو وحاطرلر خندان اولدر ووانی افندرکه
وبیکاه متریسه وارروب قبور اغزنده اولان غزات مسلمینه
وعظ ونصیحت ایدردر لکن بوکون برمرتبه ایثار نصیح وپند
سود منه ایلدر که عقول محول متخیا اولوب وبوکون
اربه بریم قرق پاره یه لکن قلعه ده اولان کفره بینده دخی
اولان لحظ وغلا تعبیر وبیاندن مبرا ایدوکی اخذ اولنان
دلتردن انها اولنور وبعد الظهر ارسلان پاشا قولنده بد
پوسکوزمه اتیلوب اوستده کی خنزیر طامارله زیر زبر

ایلدر واغا وقول کتخدالری ایلر وقبور اغزنده اولان تابیه لرینه
نقل ایتمار یله اغا تابیه سنه رئیس افندر وکتخدا تابیه سنه کتخدا
نقل باسط ارام ایلدیلر وبوکیجه وقت عشاده حسین پاشا
قولنه ینه کافر چقوب برکله ویروب کیروا قرار ایلدر ودیوار
دیبنده اولان ترمپودن واقراغاج کتوردیلر احشا مظهر اولدیلر
یوم الخمس سنه منه اوزاق بوکون تجدید وقتنده خرده
باران رحمت نزول ایتمکه یوز طوتدر الله تعالی حضرتلرندن دفع
ایلیه حسین پاشا قولندن سحر یکرپاشا نک برایدن
یروزیر زمینده ایشلنوب کی لغم مقاص دیوارینک التنه
وارلدر قاسیله قرق قنطار بارود ایله اتیلوب حکمت
خدا چندان مراد اوزره اتیلوب انجق پورندن برقات
دیوارین صیروب قنقی طرفه میل ایدوب چقدوغی ناپید اولدی
ووقت ضحاده احمد پاشا قولنه کافر چقوب عوده حق برله
کردن کچدیلر هجوم ایدوب ملاعینده ن ایکی کافر لک
کله سین آلوب حضور عالیه کتوروب مظهر احشا اولدیلر
یوم الجمعه سنه منه اوزاق یوم مزبوره ده سکصوبخی
باشی قولنده اولان درت قول برر جبه جی وبرر سپاس

وبور طمشوار وبور قرمان ایالتلرینك سورد كلریدا وعور
لونده اولان مقاص دیوارنده بردلیك ایشلدوب ووقت
ضحاده هربر ایكیشر اوچر زراع دیوار ایچنه كیردیلر
وبوكیجه كه جمع كیجه سیدر نیوه ایالته متصرف اولان وزیر مكرم
دفتردار احمد پاشا حضرتلرینك مقدما دخی خسته مزاج اولمغله
امر حق برله بوكیجه طاملة نازل اولوب جوار رحمت حقه
واصل اولدر وكوجك پاشازاده مصطفی بك دخی اوچ
درت كون مقدم مسكت ایله بازوسنده اولمغله
بوكیجه امر حق ایله عازم دار بقا وترك سرای فنا ایلدی
وكافه بوكیجه اوتوز فیشك اتدی یوم السبت سنه منه یوم
مزبوره ده سحر بر دل طوتیلوب سویلدلدكده طرف
اسلامه دائر واقعه خبر ویردی ووقت ضحاده دفتردار
حسن افندی طمشوار ایالتیله پاشالق تكلیف اولندقده
عظیم وزنی اوزره حضور صدر عالی ده صورت ایاكوستروب
صاحب دولت حضرتلرینك غضب برله صقالندن طوتوب بر
مقدار هشت زنلك مهارتن كوسترد كده صكره خلعت
فرمان بیوردی بنه كیمكده تردد اوزره اولدقده بوقوت

دخی سز رنشلر ایدوب چاوش باشی اغا جسنه ویردی
بعده یكیچری افندیسی محمود افندی دعوت اولنوب دفتردار
لق اچوه برخلعت خاص الخاص الباسیله كسب شرف دولت
ایلدی بعده خدمتنه شباب اوزره رویراه اولدی تعیین اولنان
میرمیران وامرابولندی وزیر قره محمد پاشا سیواس بكلربكیسی
ایالتی ایله عكز بكلربكیسی ایالتی ایله جلب
نفرگ ۱۵۰۰ نفرگ ۱۰۰۰

آدنه بكلربكیسی ایالتی عكریله بولنلو قره محمد پاشا چرقه جی كردار
نفرگ ۹۰۰ نفرگ ۴۰۰

تعیین اولنمشدر

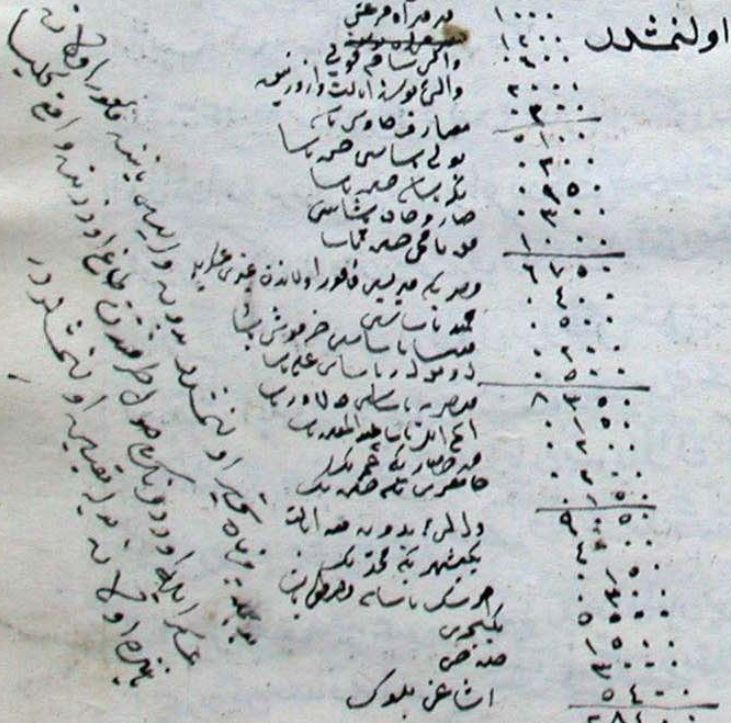

یوم الاربعه سنه منه اوزاق یومی مزبوره طابوردن کاغذلر
له قلعه یه کیرمک اوزره کلوب کن مصرلو قراولندا اولنلر برنجیه
دلی طوتوب حضور صدر عالی یه کتوردیلر کاغدلرین ترجمه
ایلدیلر خیلی لازمهٔ دین و دولت اولاجق خبرلر ویردی وزیر مکرم
سرعسکر ابراهیم پاشا حضرتلری دخی یانندن اولان ایالتی
عسکریله ویکیچری وجبه جی و دورت اشاغی بلوک عسکریله
وقت ظهر قریب کلوب اوردی همایون حدودنده واصل
اولدی وصاحبقران حضرتلری بین الصلوتین بین دن
مترتبه کیدوب ارباب حرب قتال واصحاب جنگ وجدال
ووقت عصرده سکصوبخی قولنده ایکی یوسکورمه اتلدی
اول اثناده برمرتبه نائره جنگ وکافر بدکیش طوپ وتفنگ
وقوپه وسنکده وضرب شمشیرلی دنکدن اولغدر منفصل
اولدی یکه مترتیس اوللدن برو یحیلی مثلی بر دفعه
سبقت ایلمدی ومحاله کشتهٔ دشمندن عرصهٔ معرکه
مالامال اولدوغندن غیر غازیان سربازان یکیچری بر کله
کتوروب مظهر احسان اصف اولدیلر و دشمنک طابور
ایلرلیرو میقه یه عبور محفی بذیرا اولغین یوللرینی بحتس
ایچون قرن حصار صاحب بکی عمر بک بر مقدار ادم ایله

تعیین اولندی وبعد المغرب یدیسنده اولان وزرا ومیرمیران
واغا قول کتخدا سی حضور علی یه کلوب مشاوره ایچون تدارک
امور دین و دولت کویر یلمک لزوم اولغین جمله نک اتفا
قیله صدر اعظم حضرتلری اوتاغ عالیلرینه عزیمت واندهٔ موجود
اولمدیغین رای اصابت بیور ملریله کرد ولتله بارکاهلرینه
حرکت بیوردیلر وتوابع دخی معاً چقدیلر وسکصوبخی قولنده
خلیل پاشا چقوب یرینه شمسان محمد پاشا تعیین اولندی
وزغرجی قولنده دخی بکر پاشا چقدی ماعدا سی هر بری
مترتبه یرلرینه قرار ایلدی ووقت مغربده خان
طرفندن برشبقه لی دلی کتوردیلر اولدی حضور منزبوره
تاکید ایلدی انشاالله تعالی حضرتلری عسکر اسلامه نصرت
وقوت واعداء دینه قهر وهزیمت میسر ایلیه آمین یوم
الخمیس سنه منه اوزاق یومی مزبوره طشره تشریف
بیوردقده صکن وزیر مکرم حسین پاشا وزیر مکرم
قره محمد پاشا بکر پاشا وخلیل پاشا وسپاه وسلحدار
اغاسی وجبه جی باشی اوتاغ صدر عالی یه کلوب بر ساعت
مقدار مشاوره اولنوب بعده چقدیلر حسین پاشا

محل مئعودینه کیدوب قره محمد پاشا و بکربان پاشا و خلیل پاشا
وسپاه وسلحدار اغالری وجبه جی باشی اغا کتخدا بکلك
چادرنده برزمکث ایلدیلر بعد کفارك یمین یسارین
کلمجك یولارینی کورمکیچون بالذات حضرت صدر
عالی قدر سوار اولوب مزبور اوزره عزیمت بیوردیلر واردوب
مرادلی اوزره کافرك یولارنی اولجق یولرینی سیر وتماشا ایدرك
ینه عودت بیوردیلر وقره محمد پاشا وسرعسکر ابراهیم پاشا
وبکربك وخلیل پاشا وسائر محافظه یه مأمور اولنلر اوردوی
همایونك یمین یسارینه وخلقنده دائراً مادار یالی
طرفنده حسین پاشا حضرتلری اولدوغی سمته دکین
احاطه وچادیرلریله قرار ایلیوب وقت عصر قریب
اولمغله علیشان حضرتلری کلوب امور دولت علیه
مذاکره وتدابیر صائبه حرب وقتال کرکی کبی اوچ
ساعت مقدار مشاوره اولندقدن طعام ینلدکدن صکره
کندویه برچوقه وزاجه یه قپلو کورکی الناس احسانا
اولندقدن مشارالیه دخی قالقوب همرکابی اولان ایکیوز
مقدار تاتار وعدد کشکارایله مأمور اولدقدن محله

قرار بیوردی ومترسیس التمش قدرت هی وایکی قولمبرنه طوب
کافرك اوج یولی اوزره که بهرحال اوزه کلمه چکدرمق اولندن
وصول قول دخی کندویه تابع سنجاق زعماو ارباب تیمارایله
مترسیسده طشره چقدرتعیین اولندوغی محلده قرار ایلدکدن
لربوکون حین مشاوره ده حضرت وزیر کشور کیر بالذات کندولرن
ایلرویه باشلرله معاً اولمق اوزره مرادبیوروب لکن تدابیر صائبه
اصحابی ینه بارکاه کردون اعتبار لرنده که قلب اوردوی همایون
در مابتدکوه کوآن مشغر اولدیرن رای صواب کورملریله حرکت
بیورمدیلر لکن کوك مترسس وکوك طشره احوالی کوریلمك سنده
دقیقه فوت اتیمیوب اول به اول ایکی طرفه دخی معتمد آدملرن
کیدوب کلوب مشاهده ماوقع حالی عرض ایدرلرو مجادله
طائفه سندن اول به اول عرضه لریله ذخیره کلوب لکمك چادیری
التنده بزخ جارداوزره قروخت اولنمق اوزره صدور یولان
فرمان اجرا اولندقدن وقایمقام ابراهیم پاشا طرفنده بعض مکاتب
ایله مرتبا باشیسی کلدن یوم الجمعه سنه منه اوناق بیوم مزبوره
دولتلو صاحب دولت حضرتلری کندو اتباعیله اطراف اوردوی
همایونه مشعار بحسب ایجون کشت وکذا بیوروب
وقت ظهر ده ینه اوتاغ عالیلرنده قرار بیوردیلر قره محمد

پاشا دن اویله دنصکره یالی طرفنده واوردوسی همان
اکسه سنده ایکی یولدن رشمنک اوج ساعتلک منزل
قدر مسافده اولدوغی خبر کلدی دولتلو صاحب سعادت
حضرتلری دخی جمله توابع ولواحقی وسپاه وسلحدار
وطبل وعلم حاضر اماده اولسون دیو فرمان بیوردی وجعفر
پاشا دخی ایالتیله چقوب یرینه اطه ده محافظه سنده
اولاق وبغدان ویوه دلی صارو خان پاشای احمد پاشا واغالری
معدن اغا ورجب اغا تعیین اولندی ومتربیسدن دخی خبر کلدی
روم ایلی قولنده دخی اناديوارینه واردیلوب لغم ایتمک اوزره ایدوکلری
حضور صدر عالی یه عرض یالدیلر ودولتلو اصف کرم موقوربو
مژده دن سروراولوب سحر وقتنده کین ایتمه یتشدی مکه
ایچون تنبیه عالی بیوردیلر وبوکیجه خان حضرتلری یکرمی قدر نجیه
کافر طوتوب اوه طقوزی طمعهٔ شمشیره برینی دل
اولمق اوزره ارسال حضور عالی یه کنده ولدی سویلد
لدکده کافرک ایکی یولدن کلمک اوزره درلیه قرالی بلهٔ در
قرق بیک مقدار عسکر وار ونجه چاساری بیله در
اوتوز بیک پیاده وقرق سوار عسکر وار یارین
اوردوی باصه چقلردی دیو بوکا متعلق بعض صحتی

متضمن جوابلر سویلیمکله مهابتلو وزیر شیر صولت جمله عسکرک
حاضر ومهیا اولملرین رای اصابت بلمار یله فرمان بیوردوب
کیجه صباحدک ارباب حرب جنک واصحاب نیز وتفنک
مانند انجم شفق ظاهر واشکار اولنجه جواب غفلتدن
بیدار اولدیلر ومتربیسدن یکیچری اغاسی دخی بر مقدار
یکیچری ایله چقوب اقتضا ایدر متریس ایچون طشره ده
پیاده عسکر حاضر طورسون دیو مهیا اولدی
وزغرجی قولنده اینلنان ایکی لغمک بریسنی کافر طوپ
ابطالنه ساعی اولغله عثمان پاشازاده احمد پاشا
دخی فی الحال متراوکنی کوروب اندرونی التنده وافر
دشمن دین حاکسترا اولوب بر کله دخی الندن وبوکیجه
کافر قلعه دن طوتشدقی یاندق بینه امداد ایرشدکی
ایشارتیله وافر فیشک اتدیلر قلعه دن وروم ایلی بکلر
بکیسی حسن پاشا دخی صول قولدن نجا قدیله طشره
چقدی یوم السبت سنه ابتدا یلوایله اون اوزاق
یوم مزبوره تمجید وقتنده توابع حضرت صدر عالی
وزیر مشیر رای مکمل سلاحلریله لکلک چادیرلرنه
کلوب حاضر ومهیا اولدیلر وکدکلر متفرقه وحاوشلر
مرتب وسلح کلوب خزینه اوکنده خدمت محافظه یه

اماده اولدیلر بوده مضی وقت مرعشی پاشدن کاغد کلوب
کافو کیرو کتدوکین بلدرمکله برابکی ساعت دخی مترقب اولنوب
کلور کیدر دشمن اولمامغله هرکسه چادیر یکوزه وارک
بینه حاضر باش اولک دیو رخصت اجازت ویرلدی ودرت
وبوکون مجاد لودن عربه لریله ذخایر وافره کلوب لکلک
چادیرلر جوارنده عسکر اسلامیه فروخت اولنوروطرسوس
بکی رجب بک طابوردن ایکی دل کتوروب سویلتدکدن صکره
طمع شمشیر قلندر وبوالقده دشمن دین قره محمد پاشا
اولدوغی یالی ومتاثر یولندن چرقه جی کوندوروب
طرف اسلامدن دخی کرک کرسنه وارغزان عدو
شکار هجوم ایدوب ایکی اوچیوز مقدار کافر دن
برنیچه سی کشته تیغ ابدار قلنوب ایکی کله کتوردیلر
وآتلو بکزاده دن دخی برکوچک دل کتوروب درعقب
انجام کار راستاد شمشیره حواله قلندری وکافر بی دین
جنود موحدین اوزرینه هجوم خناز یرصفت زیاده
ایلدوکی خبر قره محمد پاشا طرفندن واصل سمع اصفی
اولدقده هماندم جمله توابع ولواحقی صدر عالی مرتب
ومسلح حاضر واماده اولوب واول محلده یکیچری
اغاسی حضور وزیر غضنفر هیبته دعوت اولنوب

پیاده درگاه علی یکیچر یلریله محل معروکده طوپلرک
اوکنده مترسلمک اوزره مامور اولوب علی العجله
روانه اولدرودرعقب کتخدا اصفی علی اغا حاضر واماده
اولان توابع عسکریله محل مزبوره رویراه اولدرودولتلو
صاحب بغرت حضرتلری دخی اوتاغ عالی بسنده قرار
وکندوسیله کیده چکلر دخی اکاه وحاضر باش اولمق اوزره
فرمان شریف اصدار بیوردرق بوده جنکدن تکرار برکله
وایکردل دخی کلوب ایکیسنک دخی باشلرین یوغ
وجود جبشلرین صحیفه روزکاردن یوغ ایلدیلر
وقلعه دیوارینه دخی بش یردن لغم دلکلر مانند
فتیل سوزان درردرارشون ایشلیوب خزینه بسته
اولیچق بیده قریب اولدن دیوخبر واردا اولدن

۱۰۹۴

سنه منه یوم مزبور دسحری
کافرک طابوردن ایکیوز بنک قدر عسکر پداختریله
طونه یالی سی طرفندن اولان طاغ ارندن یوریوب
قره محمد پاشا طرفندن نار حرب قتال وجدال اشتعال بولمغله
یوزطوتدن خبر حضور صدر عالی یه رسیده اولدقده صاحب

دولت وکتخدا بک وجمله توابع ووالی افندر وسپاه
وسلحدار وسائرلرر دعقب سوار اولوب بنجاغی
شریفی معاً محل مزبوره طغرو وارديلر يمنده قره محمد پاشا
صاحب دولتلیجون کافرل طونی یتشور یتشمز مقدار
یرده سایبان قوریلوب طوردیلر یمینده قره محمد پاشا
وبکر پاشا وسرعسکر ابراهیم پاشا وخلیل وبعض میرمیران
وامراواطه طرفنده افلاق وبغدان بکلری عسکر یله
ویسارده شام والیسی حسین پاشا وتاتارخان وبعض
میرمیران وامرا ومیانده صاحب دولت صاغ وصولده
سپاه وسلحدار وایلرو ده یکیچری اغاسی عسکر یله
وقول کتخداسی وافریکیچری عسکر یله وجابجا بیرق طوب
شاهی دخی قونیلوب کفار دخی طاغ اوزرنده اولان
پلنقه یه کلوب وبایردن کافر قره بولوت کبی دموره غرق
اولمش آلایلر یله کورنمکه باشلدی بیق ساعد نصکده
کتخدای اصفی سرچشمه وبعض آغوات وتوابع برله
صاحب دولتدن ایلرو برمقدار کیدوب اوتوردی
اسلام طرفندن بررایکیشر چرقه جی شکلنده طاغ
اوتنده الشمکله یاشلدیلر جنگ قیزشمغه باشلدقده
صاحب دولت کتخداسی یانندن اولان توابع وپیاده

سوارسکبان ایله دشمن اوزرینه یوریوب بریول
هجوم ایله کوریشدی اول محله کافرزن برچ کلله ویراق
الدیلر بعده کافر هجوم ایدوب بونلرس یرلرندن ایردب
تکرار بونلر هجوم ایدوب کافرسینه دپه یه چقردیلر بعده
کافر پیاده سین ایلرو آتلوسین آردنجه دیزوب مزبورلرک
اوزرینه آزیلا نمش خنزیر کبی هجوم ایدوب مزبورلری دپه دن
اشاغی ویرانه کویه دکین ایندردی بعده اندن دخی برمقدار
جنگ اولدی وکفار یمین یسارده یول بولوب هرطرفده طوران
عسکرک اوزرینه یوریوب ومیمنه نجقلی طوب شاهیلرین
دخی معاً کتوروب عسکر اسلام مواجهه سنه دانه فشانلق ایدوب یالی طرفنده وزیر ابراهیم اولدوغی محلی بوزوب
ودپه یه طغرو یول بولوب طرفو یسارده شام والیسی شاملی
ایله دخی حسین پاک خیلی جنگ ایدوب تاتارخان اصلا
کندویه یار اولدی وزیراعظم حضرتلری ایله اولان عسکر
دخی طرفیندن دشمنک هجوم غلبه سین کوروب وعسکر
اسلامک فراره یوز طوتدقلرین مشاهده ایدیجک هرکس

قوت حواش وجنگ وپیکار منقطع وقوع انذام ده صورت
پذیر اوله جق علایم جنگ مرتفع اولوب لیه قرالی عسکریله
طغرو سنجاق شریف اوزرینه یوریوب صدر عالی حضرتلری
کندوسی سوار اولوب یمین ویسارنده کندو متوابع
شیخ والی افندر وسپاه وسلحدار حاضر ومهیا طوروب
ایکی طرفده اولان پاشالر بوزلمغه یوز طوتوب لکن قلب
عسکرکه صدر اعظم اولدوغی یرده دوام وثبات اوزره
اولوب کافرک دخی هجومی شدت حرب قتال دخی کتدکجه
زیاده وبش التی ساعت قدر زمان وبو مدت ممتده اولدر
دشمنک قورشون وطوپ دانه لری یغمور کبی عسکر اوزرینه
یاغمغه باشلادی کوردیلرکه ایش ایشدن کچدی وصاحب
دولت حضرتلرینک اطرافنده اولان عسکر انجم شمار جنگ
وپیکاری ایدرک فرار صورتن کوستروب اکثر خلق طغرو
چادیرینه تحصب مالی جانی قیدینه دوشوب صدر عالی
حضرتلری مخصوص اتباعیله جنگ ایدرک سنجاق شریف
ایله معاً اوتاغه کلوب دشمن دینی دخی یریردن
اوردوده اولان چادرلره کیروب بو محله متریسه
اولان عسکر دخی طشره چقسونلر دیو فرمان کیدیب

دشمن دین لکلک چادیرینه کلوب وخزینه اوستنه بیراغین
دیکوب صاحب دولت حضرتلری دخی بینه بعض توابع وپاشالره
اول محله دخی واورکا فوایله جنگ ایدوب حتی کندوسی مزرا
قین اولوب برتخ دفعه کفار هجوم ایدوب واتباعندن
مکتوبجی افندر ونچه اغوات وایچ اوغلانی شهید ومجروح
اولوب غیرت مرانه اصفی اول محله ایدیلیوب رتبهٔ
شهادتی احراز صدر دنده اولدر لکن عباد اللهه مرحمتاً
وسنجاغی شریف صیانة سپاهیلر اغاسی عثمان اغا افندم
کرم واحسان ایله ایشن ایشدن کچدی سزدک وجود دیکن
روح عسکر وفدا اولغله عموماً عسکر اسلام هلاک
اولمسی مقرر دیو دک کیدیلم دیو علم رسول اللهی آلوب
یاننده اولانلر دخی زمام اعتبار یانق سمتنه طغرو توجیه
ایدوب اوتاغک آرقه سندن اخشامه برتخ ساعت
قالدقده یوله روانه اولدیلر وعسکر دن دخی هرکس
اشیاسنی برآغوب انجق حملی خفیف شیلرین قالدروب
معاً کتدیلر کفار دخی چادیرلر وخزینهٔ وجبه خانه
یی وجمله طوپلری ضبط ایلدی وصاحب دولتک
خزینه سی وجمیع اشیاسی اوتاغنده قالدی قیونه

و قولتوغه صیغه شیده قتی جزوی شئ الویلر الله جل شانه
حضرتلرینک امر شریفی و رضای کمی ایله ظهور ایدن
بوکونه انتظام حیرت مزا اولمه و رکردآن وقت عشاده
سلطان سلیمان اوتاغی پرنده اولان کرایه کلندکده
یول آزوب برساعت مقدار اندن دخی متخیر کاه ایلرویه
وکاه کیرو کیدیلوب بالآخره رئیس افندینک آدملریله
برمشعل بولوب انی الوب یول دخی تشخیص اولنوب
عازم جانب یانق اولدیلر بچه درت ساعت مقداری
مسافه اولان صودن کذران ایتدکدن صکره صاحب
دولت حضرتلرصاغ طرفه توجه عنان و اندن برمقدار
آرآم بیوروب اندن دخی عزیمت صباح اولدقده نام
محلده اداء صلوة ایچون جزوی استراحت بیوردی
اندن دخی صباح غازیین اداد نصکره یینه یوله روانه اولدلر
وسایر خلق دخی کمی ایلرو و کمی کیرو دن یانق منزلنه جان
اتاداق شباب اولدرلر یوم الاثنین سنه منه ٤ اون در
رابیق بوکون صدر عالی حضرتلرمحل مزبوره حرکت
وقبل الظهر بیاده کوپرسی اولان صوینی کچوب صحرای
علفزاده استراحت بیوردیلر وینه قبل العصر محل
مزبوردن دخی سوروب وقت مغربده نام محله

تشریف نزول و اندن دخی سوار اسمندعزیمت اولوب وقت
ضحاده راچه ورآیاصولرحرکت اندن عبور و اویله دن
مقدم سلستره والیسی مصطفی پاشا حضرتلرینک یانق صحرا
سنده اوتاغنه وصول بولدرو والئ مزبور ایله اد دلقرالی
اپاپانی میخال وزیراعظم حضرتلرین کوپرو باشنده استقبال ایلدیلر
وبدون والیسی وزیرابراهیم پاشا جمله دن مقدم یوز
ولدوغندن غیرر برکون اول یانق صحراسنه کلدوکی
خبرلرینی رسیده سمع اصغی اولمغله عبرت عالم ایچون
قتلی متقاضی اولوب جلبی اولان احمد اغاکه مقدم یانقدن
بچه کلمه کی فرمانلن کتورمشدی بودفعه دخی حضور
صدر عالی یه احضار ایچون مومی الیه کوندرلدی حسبه
واردقده فرمانلرینه ایسه بیوردیلر دیو جواب کوندردکده
شتور غضب صدر عالی یه التهاب وسرای جزاسین
برآن مقدم ویرمه کی بابنده شتاب بیوردی تکرار
مبلغ مرقومی ارسال واکرحسته ایسه دخی عربه یه
بنوب کلسون مذاکره اولنه حق امور واردر
دیو جواب ایصال بیوردی وارد قده خوشنودی

و قولتوغه صیفه شیدن قتی جزوی شئ الدیلر الله جل شانه
حضرتلرینک امر شریفی و رضای کریمی یله ظهور ایدن
بوکونه انتظام حیرت مزا اوالله و برکردآن وقت عشاده
سلطان سلیمان اوتاغی پرنده اولان کرایه کلندکده
یول آزوب برساعت مقدار اندن دخی متحیر کاه ایلروده
وکاه کیرو کیدیلوب بالآخره رئیس افندینک آدملریله
برمشعل بولوب انی الوب یول دخی تشخیص اولنوب
عازم جانب یانق اولدیلر بچه درت ساعت مقداری
مسافه اولان صودن کذران ایتدکدن صکره صاحب
دولت حضرتلرک صاغ طرفه توجه عنان و اندن برمقدار
آرآم بیوروب اندن دخی عزیمت صباح اولدقده نام
محلده اداء صلوة ایچون جزوی استراحت بیوردی
اندن دخی صباح غازیین اداد نصکره یینه یوله روانه اولدلر
وسایر خلق دخی کمی ایلرو و کمی کیرو دن یانق منزلنه جان
اتاداق شباب اولدرلر یوم الاثنین سنه ۱۲۱۰ در
طریق بوکون صدر عالی حضرتلرک محل مزبوره حرکت
وقبل الظهر بیاده کوپرسی اولان صوینی کچوب صحرای
علفزاده استراحت بیوردقدن وینه قبل العصر محل
مزبوردن دخی سوروب وقت مغربده نام محله

تشریف نزول و اندن دخی سوار سمند عزیمت اولوب وقت
ضحاده رابچه و رآیاصولرک حرکرلرندن عبور و اویله ده
مقدم سلستره والیسی مصطفی پاشا حضرتلرینک یانق صحرا
سنده اوتاغنه وصول بولدرو والئ مزبور ایله اندلقوالی
آپاغی میخال وزیر اعظم حضرتلرین کوپرو باشنده استقبال ایلدیلر
وبدون والیسی وزیر ابراهیم پاشا جمله دن مقدم یوز
ولدوغندن غیری بر کون اول یانق صحراسنه کلدوکی
خبر اثر رسیدهٔ سمع اصغی اولمغله عبرت عالم ایچون
قتلی متقاضی اولوب جلبی اولان احمد اغا که مقدم یانقدن
بچه کلمه سی فرمانلی کتورمشدی بودفعه دخی حضور
صدر عالی یه احضار ایچون مومی الیه کوندرلدی حسبه
واردقده فرمانلرینه ایسه بیوردیلر دیو جواب کوندردکده
شنور غضب صدر عالی یه التهاب و سرای جرأسین
برآن مقدم ویرمه سی بابنده شتاب بیوردی تکرار
مبلغ مرقومی ارسال و اکرحسته ایسه دخی عربه یه
بنوب کلسون مذاکره اولنه حق امور واردر
دیو جواب ایصال بیوردی وارد قده خوشنودی

قضایه رضا امر الله دیو اتنه سوار اولوب هزار بیم
جان ایله اوتاغ عالی اوکنده اینوب یرک خان کبی لرزان
اوله راق کلوب دامنبوس صدر عالی ایلدکده کندویه
طرف اصفی دن اصلاح حرکت توقیر غایان اولمیوب
هاندم حضرت وزیر مریخ صفت خطاب عتاب امیزه
اغاز ایدوب بن نی دین ملعون سنی بوقدر زمانلر
پادشاهمزک وزراسی بیننده عزت وحرمتی وارد ردیو
سرفراز طوتدق هربارکه مکتوبک کلوردی بحق قلعه سی
رهلدز جنکجیسی آزدر ومتانت واستحکامی یوقدر صحتی
اوزره خبرم وآردر بوطرفه سفر اتمکوزهر وجهله انسب
ورای صوابه اقربردیو تحریر واعلام ایدردک

وبودفعه کهطابورده مقاومت محلنده جمله دن
مقدم فراره یوزطوتوب سنجاغی شریفی وسردار دیوقلیوب
کلوب هنزلرایتمش مردکبی چادیرکده اوتورسین دیو
سوزنشلرایلدکده برقچ جواب تابرجاکه ایرادایلدر
کارکرا ولیوب چاوش باشنی جسنه ویریلوب اول
عالم آخرت تدارکی کوردکدن ورفترحیاتی

بردخی آچلماق اوزره دورلدی وبدون ایالتی ودیار
بکرواليسی وزیرقره محمد پاشایه توجیه اولنوب وصتوفای مشار
الیهك اوردوده بولنان اسباب واشیا ودوه وقطا
رینوهرینه سی واریسه میریدن ضبط وهمان اول کون
بدوندن اولان اشیالری دخی ضبط وتحریر اولنمغیچون
درکاه عالی متفرقه لرندن قیون امینی ابراهیم اغاوکتخدا و
وخزینداری منزل ایله کوندرلدی والله وخیران وعسکر
اسلام دخی ذلیل وسرکردان افتان وخیزان کلوب
اوردویه ملحق اولدیلر اکثر پنکچرکه وچادیرلر
اولدوغندن آچقده پریشان اوتوردیلر وتاتار
خان دیدکلری محنث مذکر دکل بلکه مؤنث قدرهنرم
قادیر اولدوغندن غیرتلرکون مقدم کلوب اوتورش
بومعقوله غیرتسزلك بوآنه دکین برتاتار خاندن صادر
اولمامشیدی تدابیل امرحق بوله صورت ظاهرده بوفقر
یمته سبب وجوه ایله اولمغین بومحله برقچ وجهایراده
اولنمق رضادرلر تحریر وسوارکوریلدی وجه اول
عسکریمزاراسنده مطلق کارایچون کلمش مناوی

مقوله‌سی بیشمار ایدی بوسفرده غنایم کثیره دن کلی
فائده لر کوروب هبری سلامت یقه‌سی آرزوسنده
ومالینك واسیرینك خلاصی قیدینه دوشدی
دوز معرکه بونلرا ورد وایچنده جایجا یوکلرین
دخی قوشلق وقتنده یوکلدوب قرارداد قرارنه تبدیل
ایلدیلر سایرا ورد ونشین اولان محلوق دخی بونلرك
نقل وحرکتلرندن خوف وهراسه دوشوب انلرده دخی
هزاردهم ایله اموال اثقالرین حوطه‌دار لرینه تحمیل اوزره
اولدیلر بونلرك خبر کفار مواجهه‌سنده مقابله اولان
عسکر ایریشوب انلرده‌خی مالکرینه دشمنه رابته
اولدیلر هرکس چادیرینه طغرو عزیمت جاه آتدر ابتدا
کافرابراهیم پاشا طوردوغی طرفدن یولا بولوب
اوردویه کیردی وروم ایلی زعما وارباب تیماری
دخی انلردن صکره سکبان وبصحا ورقنی تحریو ایلدیلر
انچق وزیراعظم حضرتلرینك بر مقدار سپاه وسلحدار
طایفه‌سی وتوابع وحدام معقوله‌سی قلدی کافرابیه
هرطرفدن فرصت بولوب بر مقدار عسکر اسلام ایله

یوزبنکدن متجاوز کفار لئیام صواشه راق اوتاغه کلدیلر
انده دخی وافر حرب قتال اولوب بالاخره قضایه رضا دیلوب
یانق سمته طغرو دونلدی بوخصوصده نصرتدبیر
صایب بوایکن که کردار ظفر شعار اولان دولتلو زیادکیله
اوردوی تفتیش ایدوب ودیر لکسن مطلق کار ایچون
سفرك صقلتنه ودخایرك قلتنه وقحط وغلانك وز
غبتنه باری باعث اولان بیکار حریفلرك دفترلو
اوردوجیدن غیریسن بولوب زجرا قتلا ایدروارسه
قهرا اوردوادکسندن طرخ واخراج ایدوب دارالحرب
ومحل معرکه یه بونلرایله کتمیه تاکه بویله محلده باعث
پریشانی عسکر اسلام اولمه حق احوال ظهورا تمیه
بونلرك ضررندن غیری بر منزده فائده لری متصور دکلدر
عمله یرمن وشمنه وارمزلو بر بلوك اهرمن سیماحریفلرك
اوردوده وجودلری عین خطا وبرنفری بولنمه‌سی
جنود موحدینه محض خطادر محض خطای خدادوحق
سبحانه وتعالی حضرتلری برسفرده دخی بونلری
لشکر نصرت اثرم همراه ایلیه تاکه کتدو نفسلریچون

نظام انتظام جنود هدایت انجامه باعث اضلال
اولیه لر وجه ثانی عکر اسلام دشمن بو مواش
ایله التمش کون جان و باشله متریسه طیراق ایچنده
صواش طوب و تفنک و لغم و قومبار و سنک ایله
و پر جاش ایدوب تاب و توان منقطع اولدوغی محاله
نجه چاسارس ایله لیه قرالی ایکر کره یوز بیک عکر
بد اختی ایله کلوب اول امرده قرشو یقه اکن یکانلی
حسین پکا بوزلدوغی عکر جنک ازمانک قرای
وهمیه سین تحریک ایدوب و قلعه یه دخی بو قدر
رفاه رخمت چکل مکیل بالکلیه متریسلی تخلیه اولنمق
معقول کوریلیوب بو قدر بنک عکر جنک ایدر
و دشمنک باشنه اول دست رهنا و بردی تنک
ایدر ملاحظه سیله بالجمله تجمع لشکر ده غفلت
اولندوغی دیو خصوصه دخی رای صواب
بوایش که چونکه دشمنک کثرت و قوعی بشیوع بولوب
متحقق اولدی متریسه انچق بیک قدر آدم
اختیاط آلت ملاحظه قونیلوب ماعدا ایش
ارلر اولاد عکری چقروب یبا دفی متریسلندیرب

بشاهی و بال یمز طوبلریی ارد لرینه دیزوب و اتلو دخی
قفاردا اولوب تا دشمن دین آت اویناغی میدانه کلنجه
توقف ایدوب اوزرینه کلدوکجه طوپی و تفنکی یاصون
دخی اقتضا ایدرسه اتلو دخی هجوم ایده هرکس بلدوکی کبی
جنک ایتمیه خصوصا تاتار خان رفتار عکر دشمنک
آردی طرفنه مطلق اورکونوی ویرمک ایچون قونیلدی
انلر مصاف جنکنده دوبرو دشمنه قرشو وارمق صندقه
اولمیوب خصوصا بوسفرده بولنان تاتار عکری عموما
الله تعالی حضرتلری راحت ایلدوکی غنایم و اسارا دن
بر مرتبه یوکلی اولدیلرکه عثمانلی عکرینه دکل بالجمله
اولدرمش عکری قرشو اروب مقاومنه قدرتلری
وجهامن الوجوه یوغیدی خانلری اولان هیچ دخی
کیندولری تابع اولوب غیرت دین سببنی وحمیت
جنود موحدین وحق نان و نمک سلطان مسلمینی
کتیله فراموشلری وجه ثالث مصارف جنکه مدار
واربایی حرب وقتال سوار اوله حق آت مقوله سی
ایکی ایدن متجاوز شعیر یوزین کوره میوب زبون

وفی تاب اولمغله زمرهٔ سپاه وسایر عسکری نصرت پناه
محلنده میدانه آتلرین سورمکه اقتدار اولمدی دفتدار بر
مال اولان کمسنه ارباب جنگ اولان عسکری طایفه سین
ذخیره ایله یوقلق فضله قالور محلنه صقلمق کرکدر بو
نک دخی تدارکی جمله دن الزم وبو اندیشه حرب و
جنگدن ومحلی معرکه یه دخولدن اقدم دریوخه
دار الحربه برج قوناق کیرلدکدن نصکره تدارکی مشکلدر
وایش صاحبی وقتیله یتشدرمشدر منفصل وعاقبت
کار ده شرمنده وخجیل اولور بو دخی لازمهٔ امور دین ودولته
علیه دندر بو معرکه ده اکثر عسکری طایفه سنک
جنگده عدم اقتدارینه باعث وباری طوار مقوله
سنک تدارکی زاد وزواده یدد وجه رابع بو وجوه
ثلثه دن غیری وجه رابع که حضرت خدای
متعالک بو غزیت سفرینه نصرت انزده عسکر اسلامک
احسان ایلدیکی قوة قاهره وغنایم وافره نک اداء
خدمت لازمهٔ شکر نده خلقک قصوری وشکر
نعمت مقابله سنده روی غزاده خلاف رضاء باری
ینجه درلو شناعت قباحته جسارت وعدم فتور

پسند خلقک اولا وهمی عجبا دشمن حبس وسلسله دست
وراز لق ایدرمی سلامتیله عبور اولنورمی دیوانلر
یشه ده ایکن عورت حقی برله دشمنک بو ملاحظاسز
طرینه یایله کذران ایتماسی اولنجه کچوب یمینه میسره
یانق قلعه کی صحرا آسنده نی باک ونی پروا نزول اولنور
الور دخی اعدا قرشوزده هوبدا ایکن بروجهله ضرر
وکزنده چاره باب اولمه میوب اول کیجه طابور ده اولان
دشمن بدکردار یم جانلرن قرار ایدوب نی محاباراپه
ورایچه صولری اوزره حبس ورلر بنا اولنوب اندن
دخی قره وشوکت برله حرکت وبچه واصل اولنجه
نیچه بنام فلاع وبلقنه لرد اخل قبضه تسخیر وغنایم
کثیره واسارای غیر معدوده اخذ واسیر لنوب صغیر وکبیر
فوق المأمول غنا یدن سیر اولدی وبچ وارد کی دخی
دفعتًا اوریلوب اندن نیچه صورت نصرت غایات
اولدرلدن مدت مدیده دن بری دامن انتظاری
سلاطینه کوستر مکش مجار طایفه سندن برج
بللو بالکلوری شد نطلق اطاعت وایکی ایدن متجاوز
عسکر اسلامه خدمت ایدوب بچ قلعه کی دخی متانت

وحصاتشده مانند کون کران اولدوغی کون کبی ظاهر
وعیان ایکن التمش کون بلامانع بیم وهراس محاصره
اولنوب هر وجهله فتحی متیقن الاراد یو الطاف کثیره وتشو
لفنده هر ساعت وان درکاه خدای متعانه حمد فراوان وشکر
وثنای بی کران لازمهٔ شرط واجب الاداء ایکن عی طویلمز
خوان احسانه قناعت کلمز انسانه مضمر بنجه بیچ قلعه سین
بلامنت داخل خورهٔ مملکت اسلامه عوایتدیکم دن غیری
حضرت باریه لایق اعمالدن نکول ووادی عجب وغرور
وکفران نعمته قرار ومشول ایلمك ایللدك درعقب
صورت فتح وظفرمشاهده اولنان احوال منقلب
وملحوظ متحقق الحصول اولان آمال امانی آن واحده
منسلب اولوب بومرتبه احسان اولنان نعم جلیله نك
قعدینی بلمیوب مطلق بوقوت قاهره کندو حرکت
ورای وتدبیر یزدن ظهور ایلمندر دیو طرف
عطیهٔ باری اکثر احوالمزده فراموش اولندوغندن
خلاف مامول بوکونه انکسار هزیمت شموله مظهر
اولدقده جواب بوندن ایکی کاملانه تدبیر بوایمش که
مراتب طریق سنده نقدر شواهد فتح وظفر جلوه

کر اولورسه جمله سی الطاف رب اکبره حواله وعنان
سمند زبان سمت شکر وثنایه اماله ایدوب هر آن انسان
اولدوغی حیثیتدن کمال عجز وقصور ینی فهم وازعان ایتمك
ایمنتن خصوصا وجود ضعف انسان ادلهٔ قاطعهٔ ایله
باهر وعیان ایدوکی معلوم اولولارا ومنقوش ضمایر اصحاب
فکرت وارباب نظر در بو لطفی نفس حسیسمزه اسناد ایدوب
وکار سهلیمزه قیاس دشوار اولدی یوم الاربعا ۲۴ ن
سنه ۱۰۴۴ منه اوزاق یومر مزبوره هرکس متحیر ومنکسر
لیال متغیر سر بجیب اندوه وافکار وچهرهٔ دل پر اکدار یسلهٔ
حزن نسکاف سر زمش روزکاردن اوکار ایکن ناکاه میان عسکره
کاوزلدر مندکی جایکاهی ظاهر وپیدا اولغین بو وجهله اوردو
خلقی بری برینه قارشوب بنجه سی انوابن تحمیل وعربه لریله
اسیر لرین واشکلین استونلی بلغزاده طغرا ارسال
وبنجه هزار اوهم وخیال ایله مستخیر احوال مزبوره یی مآل
اولوب عسکر ارسنده خیلی شوریش پریشان دوشنوب
عاقبتنده اصلی اولیوب همان اوردو خلقی مناوره یه
بیچوب وبعض نکبت نکیان مقوله سی عباد الله اموال

واشیلسین غارت ویغما ایچون بوکونه ملعنت اولدیلر فی الحقیقه
اطراف اوردوده حق رسوایلق وحق کمسه نک کندوسی
هلاک واسارا ومالکنی تالان ایتدیلر بو محلک سلستره
والیسی مصطفی پاشا وانا طولی بکلربکیسی علی پاشا
وبو برفتنهٔ مزبوره یی انطفا ایچون تعیین اولنوب
اول اراده یوکلدوب ایلروکیدنلردن برچ کمسه نک
کریبانی دوشریلوب فی الحال طمع شمشیر واسارا ومالی
میریه کرفت وفروخت اولندی وینجه سنک دخی دوه
وقطار وآتی وسائر اثواب اطلاق اولنوب تجملاتی
کرفت اولنوب کندولرن تخلیص جان قیدیله فرار
ایتملریله انلردخی فروخت اولندر واصلا برینک
صاحبی باش کوسترووب برشی بنمدیکندن نطق
اولنه مدکوتراوکنده میریدن فروخت ایتدیلر
بعده بینه هرکس یرلویرنده قرار ایلدیلر فتنهٔ مزبوره
ده حق مسلمانه غدر اولدی که یغاکرات ینجه نک مالی
ورفتی غارت وتالان ایلدی تایرهٔ فتنهٔ مزبوره
لطف حق برله تیزجک مندفع اولدی العیاذ بالله آن
قلدی که جمله اوردوخلقی بربرینه کیرن اداولنمز

وهرکس کوزی کوروب کوجی یتدوکنی قیره بولطفک
خودشاکرن بروجهله اداولنمز بوجمله خیرت وکمال اوهدن
فسآت ایلدوکی ظاهردر الله تبارک وتعالی حضرتلرن بومقوله
پریشانلقدن حفظ ایلیه آمین وبوخبر ملالت اثر ملاقت
مضمون برله تلخیص اسمعیل اغا ویراه ورکاب همایون اولدی

یوم الخمیس سنه منه اوزاق یومزبوره سپاه وسلحدار
اغالرن اولان عثمان اغا وعمر اغا محل معرکده نصرتنی حرب
وجنکه تحریض ایتملرکلن حسبیله کتخدالرن وکتخدایرلرن
وبلنجاوشلرن ایله جاوش باشی اغا حبسنه ویریلوب بر
لرینه احمد اغا وحسن اغا سپاه وسلحدار اغالری اولدی
وکتخدا وکتخدایرلرن باش جاوشلرن دخی تبدیل اولندی
وحضور صدرعلی ده اغالره خلعت خاص وکتخدا
وکتخدایرلرینه برر قوشقلق خلعت الباس اولندی

یوم الجمعه سنه منه منزل فوج سامنه صکره اوزاق یومی
مزبوره بوکون سحری قونا قچی پاشا تونغ ایله قالقوب
بربچق ساعتده صکره سعادتلو صاحب دولت حضرتلرن
دخی حرکت بیوروب سکز بچی ساعتده منزل مزبوره

تشریف نزول بیورولیلر منزل مزبور دوراردوراولوب عسکر دخی
بی تشعد اولدوغندن یولده حینلی رکردان اولدیلر بعضیسی
ایکی یتسو وقتنده کوجیله اوردویه کلدی و بوندن صوکره اصلا صو بولنمدیغندن
بریرده صارلق ایچنده جزویجه درنتی بولندرکدن صوکره دخی ایلرو
کلنلر شکر شربتی مقامنده نوش ایلدیلر و ایوار بکلربکیسی
علی پاشا ایلرو ایواره معجلا وارمق اوزره مامورا اولدی
وقره محمد پاشا دمدار تعیین اولنوب و تاتار دخی مواعکر یله
قالدی والا رغه یرده قونولدی یوم السبت یکسنه منه
درمنزل طاطا ساعت ایکی یوم مزبوره ده طلوع
شمسده توغ ووقت صحوه کبراده سعادتلو صاحب
دولت حضرتلری حرکت بیورولوب ایکنجی ساعتده منزل
مزبوره برده اوزره قرارواردم بیوردی وبوکون
یول یاکیلوب ایلریه کیدن پریشان خلقل حدتی
اولدی اکثری بدونه دکین کتدی ورکاب همایون
طرفندن خرقهٔ شریفه صوتی ایله تبرداران سرای
عتیق کتخدا کلدی وسابق قره قولاق حاجی احمد اغا
رکابه ایسال اولندی وصاحب دولت حضرتلرینک
قپوجیلر بلوکباشیسی وجاشنکیر باشیسی محل معوکده

اولان زخمدن واصل رتبهٔ شهادت اولدیلر
وانا طولی بکلربکیسی احمد پاشا وافلاق بکی طاطا
قلعه سنی تحریر ایچون مامورا اولوب لغمجیلر ایله
براعلا لغم آتوب برج بارویسین حاکیله یکسان
وایچنده اولنلر مقدم فرار ایتمشدر انجق بیمسا
جبه خانه بولنوب جبه جی باشی اغا قبض ایلدی
یوم الاحد سکسنه منه درمنزل باهینه ساعت ایکی
یوم مزبوردده وقت طلوعده توغ عالی رویراه و
بعده حضرت دستور صاحب دولت معالی حرکت
بیوروب ایکنجی ساعتده منزل مزبوره تشریف
بیوردی وطاطا قلعه سین تجریب ایدن احمد
پاشا وافلاق بکی کلوب دامنبوس حضرت صدر
عالی اولدی وبو منزلده بروبرانه پلنقه وآریدی
واکوه بکلربکیسی کتخدا احمد پاشا بستیرینه طرفنه مامور
اولوب ایالتی عسکر یله وکندو توابعیله بو منزلده
رویراه قلندی یوم الاثنین سکسنه منه منزل بجک ساعت
بشده یوم مزبوردده وقت طلوعده حرکت وصاحب

دولت حضرتلرى يكلكده برز استراحت بيورديلر
درگاه عالى يكنجى اغاسى مع بولنمغله مقدم عزيمتلرى
استدعاسنه اولوب لكن طغرو بدونه روانه اولمدين
اغاى مشار اليه ايله مشاوره ده استصحاب بيورلمايله
عزيمتدى بدونه طغرو تحويل اولدى ووقت ظهرده ورنده
منزل مزبوره كلندى وبويولده عظيم بلجلق اولوب
كيجه دن دخى يغمور يغمله يغمغيله عربه ودوه ويوكلى
طوار مقوله سى خيلى عسرت چكلدى وكتخذا صدر عالى
بومنزلده طغرو بدونه كتمك اوزره مأذون اولدى
وبلته جيلر كتخذاسى بومنزلده رويراه طرف ركاب
همايونه قلندى وقومانداران طرفندن مسلمان
اسيرلرى كلدى وعمربك دخى ركاب همايون
طرفندن بومنزلده اوردويه واصل اولدى وبجمله
عربه سى خيلى معمور ايدى يوم الثالث سنه منه
ع ٢٤ ٢ ٢ ٢

خلق شهره واوردکی وباغلرایخنده وکوشک بکوشک
یولدقلرین یرلره برمرتبه طولدیلرکه کثرتدن ازدحامدن
یولترده مروت جای امکان اولمدی یوم الجمعه سنه منه
اوزاق بوکون سعادتلو صاحب دولت حضرتلری
اوردو اطرافنی برمقدارکشت وگذار وکنارالیاس
نام محلده که بدون قلعه سنه ناظر بردپه اوزرنده
برزاراه وقراره بیوردیلرو عسکرون بوکوندخی
نیچه کسی برآ و بحرآ رویراه سمت بلغراد اولدی واحمد
پاشادن کاعدلوله میرکلام محمد اغا کلدی یوم السبت
سنه منه اوزاق یومرمزبورده سپاه وسلحدارک
کتخداوکتخدایرلرتبدیل اولوب حضور صدر
عالیده خلعتلرکیدی وصاحب دولت حضرتلری
شهر غرمیت وقره محمد پاشا اولدوغی رایده استراحت
بیوروب ضیافتدن صکره کندولرینه برمکمل آت
وبریل کندرآت پشکش ویردیلر بعده اندن حرکت
وقراسرایی نام محلی سیراندن اوتاغ عالیلرینه
تشریف ونزول اولوب برمقدار دیوان مرکبی مرآت

قلندی وتوکلیدن کاغد برله ادبسی کلوب فرانچه نک
اوتوز قطعه قلبوقی هربرنده بیکر نفرجنک اوری عسکر
ایله دانسقده سنوریته کلدی دیو اشتدوکین
بلدرمش ولیه قرالی توکلی به کلمه سین سنی چاسار ایله
بارشدوریم دیوخبر کوندردکین بلدرمش
یوم الاحد سنه منه اوزاق یومرمزبورده کتخدای
حضرت صدر علی ودیوکو کللولرین علی الاسامه یوقلعه
ایلدی بعد العصر دیوان اولدی ونیکبولی پاشاسی
اوستورعونه وهرسنه پاشاسی دخی اویوارم محا
فظه یه تعیین وارسال اولندی ومقتول ابراهیم
پاشانک محلفاتن وجواری وغلمانی میریدن
فروخت اولندی یوم الاثنین سنه منه اوزاق
یومی مزبورده کتخدای صدر عالی سکبانلرین
یوقلعه اتدی وپستریم قلعه سنه محافظه یه تعیین
اولنان شمطورنه بکی مصطفی بک ویاپا محافظ کنده
اولان سکسار بکی علی بک اوزرینه دشمن کلمزدن
مقدم قلعه لرن براغوب فرارآ کلدکلرن بحوندوقت

عصرده ایکیسنک دخی اوتاغ اولکنده بولنیلر
اورولدراویوار محافظه کیچوه بدون عسکرندن
التیوز نفر ارسال اولندی یوم الثالث منه
اوزاق یومر مزبورده طرق شهریاریده قلیچ قفتان
ایله عزتلو سلحدار شاهین مصطفی اغا کلوب کندویه
استقبال برله اکرام واجلال اولندی بوتون نیب اوزره
اولاسمری کتخدای صدر عالی علی اغا صاحب
دولت حضرتلرینک اغوات ودلو وکوکلو عسکری یله
طبلخانه چاله راق ایکی ساعت مقداری برمحله
واروب سایبانده قوروب سلحدار اغانک قدومنه
مترقب اولدیلر بوطرفدن جمله وزراء عظام میرمیران
وامراواهالئ دیوان وجمله ارکان سلطنت اوتاغ
صدر عالی یه کلوب کلمه سنه منتظر اولدیلر سلحدار
اغادخی اوتوز قرق قدر ادم ایله کلوب مزکور
سایبانده برز مکث ایدوب اندن دخی
قالقوب طغرو اوتاغه عزیمت ایتمشلریکن
یولده بحسب الاقتضاء بریرده دخی سایبانده

قوریلوب اندن دخی قهوه وشربت ایچیلوب بعده
قالقوب طبلخانه والای برله اوتاغه متوجه اولدیلر
طبلخانه صداسی یقین کلدکده اخبار ایدنجه سعادتلو
صاحب دولت حضرتلری دخی قلاوی وارکان کورکیله
کلوب اوتاقده باش چادیرده اوتوران وزرا ومیر
میران وامرایه سلام ویروب سلام اغاسی علیک
الوب الای چاوشلری دخی القشلدیلر سعادتیله مندر
اوزره تشریف وقعود بیوروب صاغ طرفنده شام
والیسی وزیر حسین پاشا انک التنده یکنجری اغاسی
دخی التیانده سلستره والیسی وزیر مصطفی پاشا
دخی التیانده اناطولی بکلربکیسی لحرپاشا
ثم ونم ترتیبله اوتوردیلر صول طرفده ونویرقی محمد
پاشا التنده بوسنه والیسی حضرپاشا انک التنده روم
ایلی بکلربکیسی حواجه اوغلی حسن پاشا ثم ونم ترتیبله
صفه اوزرنده اوتوردیلر اکوجه روم ایلی صاغنده اوتوردی
قانوندر لکن بو محلده اکه رغبت رعایت کوزه دیلدی
بعده سلحدار اغا اوتاغه قریب کلدکده صوقاقلرا چیلوب
صاحب دولت یرندن حرکت بیوروب استقبال برله

صوقاق یانه دکین کلدی کتخدا یک سلحدار اغادن
مقدمجه آتدن اینوب بوده سلحدار اغادخی نزول
ایدوب حطهمایونی قوینندن چقاروب ایکی الی
اوزره طوتوب صاحب دولت حضرتلرینه طغرو
برمغ قدمه کیدوب طوردی صاحب دخی ایلرو کلوب
سلحدار اغادخی حطهمایونی اوپوب ویردی وصاحب
دولتك انکین اوپوب خلعتی الندی حضرت
وزیر اکرم دخی حطهمایونی الوب اوپوب باشنه
قویوب قوینه صوقدی چاوشلر اول محل القشلدیلر
بوده سلحدار اغا سمور قپلو خلعت فاخره صاحب
دولته طوتوب صاحب دولت دخی یقاسین اوپوب
کیدی چاوشلر بنه القشلدیلر بعده سلحدار اغا
مرصع شمشیر صوتوب صاحب دولت دخی قبضه سین
پوسه ایدوب بنه سلحدار اغا قوشاندی چاوشلر بو
دفعه دخی القشلدیلر بعده دونوب کلوب باش چاوشی
مندرکانارنده ایاغ اوزره طوروب حطهمایونی
قوینندن چقاروب رئیس الکتاب مصطفی افندیه
تسلیم ایلدی حطهمایون بر مهر لوکیه ایچنده

کاغدن چقاروب وبرسر وبرسر باغنی چوزوب
حط شریفی کیه سندن اخراج ایدوب توقیر تعظیم
برله صاحب دولته صوندی صاحب دولت دخی الوب
آچوب برجزوی کوزدن کچورب بنه رئیس افندیه
ویردی مشارالیه دخی الوب حزن تام ولهجهٔ شیرین
ادا برله سرتا بقدم قرأت ایدوب قلم همایوندن
صادر اولان کلمات حکمت سماتی دخی صوکنده اوپوب
تمام اولدقده دیوشروب صاحب دولته ویردی چاوشلر
القشلدیلر بعده صاحب اولوب قوینته حرز جان کبی
قودی بعده سلحدار اغایه سمور قپلو خلعت فاخره
البلس وتوابعنده اوتوزبش نفره دکین خلعت
قوشقلق کیدیردیلر اوتاغ ایچنده محصص صاقوردیلر
چرکه وچادیرلرینه کوندرلدی بوده جمله وزرا ومیر
میران وامرا وارکان سلطنت واهالی دیوان شرف
دامنبوس حضرت صدر عالی عنوان ایله مسرور
وخندان اولدیلر بعده کیشی کیشی اولوب صاحب
دولت دخی سعادتلو ایچرویه تشریف حرکت بیوردیلر
وصاحب دولت حضرتلرینی اوبه یه اطعام ایچون

سلحدار اغاتی دعوت وبعد الطعام کندویه برجوقیه
قبلو سمور کورک البالیله اکرام بیوردیلر وسلحدار اغا
دن برایکی ساعت صکره سعادتلو افندیمقام پاشا
حضرتلرطرفندن بعض هدایا برله تلخیصی مرتضی
کلوب حرم همایونک بلغاردن قبله فشلاقنده حرکت
ایلدوکین خبر ویردی وصاحب دولت حضرتلرمزبور
برقوشقلق خلعت البالن بیوردی واوزدودن بوکون
بوکیجه دخی چق آدم روانه اولدی یوم الاربعا سنه
اوزاق یومرمزبورده خان اولان مراد کرای سلطان
حضور صدر عالیه دعوت اولنوب کندویی کلمک
اوزره ایکین یانندن اولان اولاد ونورالدین وسلطانلر
وسائر قرنماسی بو محلده وارمکزمحل حظرد رالبته کتمز
دیو اغوا وعدو قدومنی القا ایلمکریله مزبور دخی بیم
جانندن نمارض ایدوب بوکون واره مم دیو ارسال
پیام ایلدی صاحب دولت حضرتلرد خی فی الحقیقه
دعوته اجابت ایدوب کلمش اولسه کندویه اکرمدن
غیر معنا رملحوظ امتصور دکل ایدی خوش امدی
دیوب بریت خان اولنوه لایق کسنه تجسس اولنوب

قریبدن صکره حاجی کرای سلطان جلدن انسب
وانک خان اولکسی رائی صواب نمایه اقرب اولغله
اکا توجیه اولنمق اوزره قرار ویریلدی وسکسان
سنجاغی بکه توجیه وحضور عالیده برخلعت
فاخره البالن اولندی یوم الخمس سنه اوزاق
یومرمزبورده رکاب همایون شهریاریدن التمس
ثوب خلعت فاخره متنوعه کسلحدار اغایله کلمکدی
التی عدد کورک سمور ایله مفاخر واماده اولوب حضرت
صدر عالی حضرتلرحضورنده والی افندر وزیر امور میران
وامرایه ویکیچری وسپاه اولجاقلرینه واهالی اردوانه
یوزطقوزیالکز کورکسن خلعت البالن اولندرقدر
که علی الاسامی

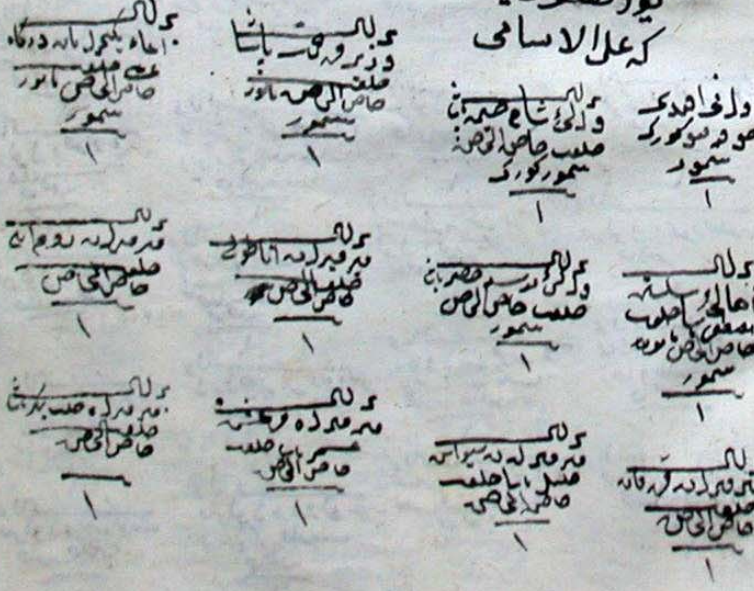

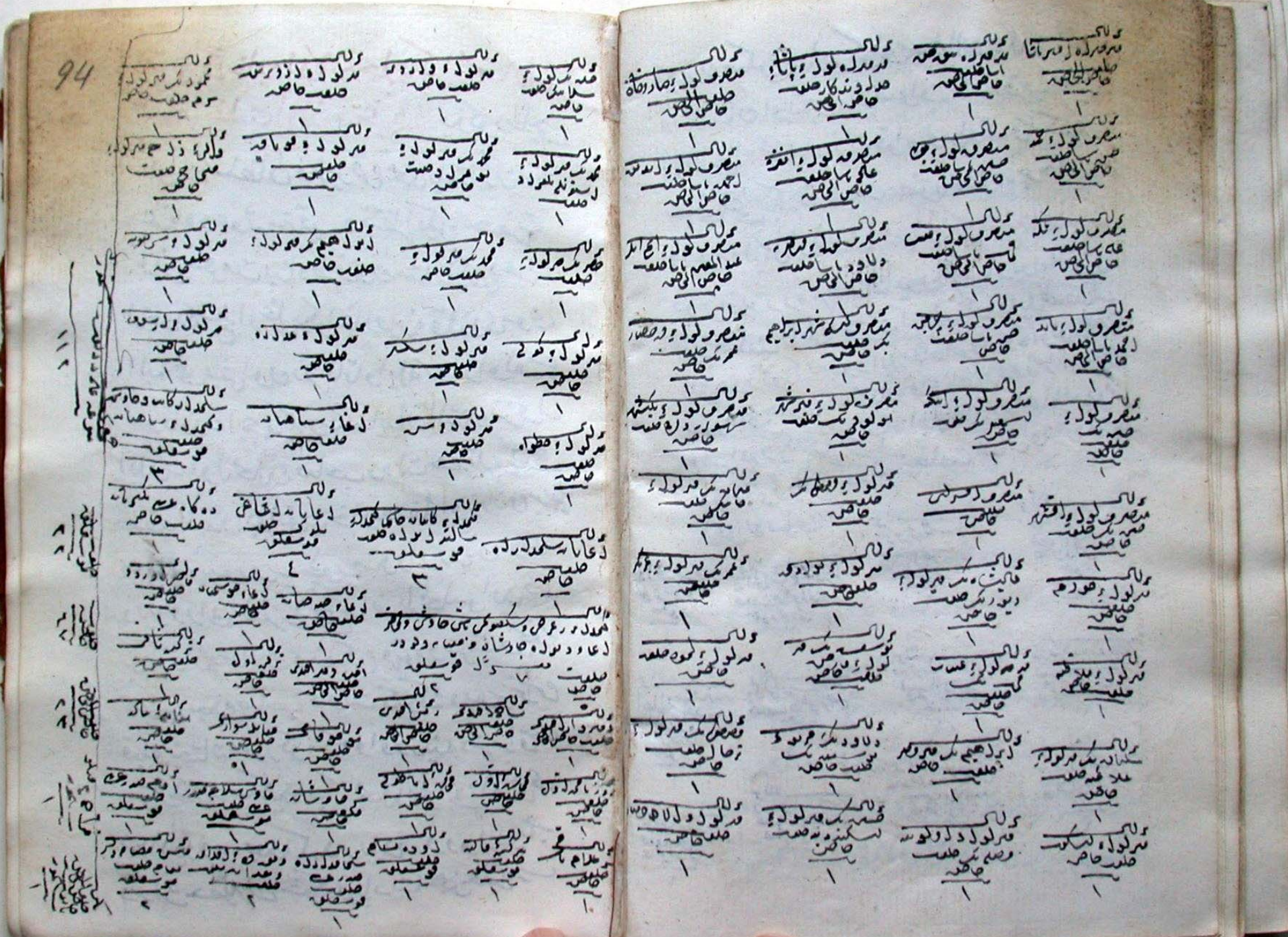

مجدد آخان اولان حاجی کرای سلطانک
البالس خلعت اولندقده مذکور حاجی
کرای سلطان وزیر قوم محمد پاشانک اوتاغنده دعوته مترقب ومنتظر ایکن حضرت
وزیر مکرمت پناه طرفندن مشار الیه دعوت
ایچون شیخ اوغلی بکر اغا رویله قلندی مومی
الیه دخی پیش اون نفر تاتار ایله سوار اولوب
صوقاقدن ایچه کیروب سایبان التنده نزول
ایلدی اول محلده صاحب دولت حضرتلرندن دخی
صفه التنده بولنوب خان صفهٔ اوزرنده بربیله
معانقه بیوروب کچوب مندرا وزرنده اوتور
دیلرو وانی افندی دخی حاضر بالمجلس ایدی
برمقدار مصاحبت دنصکره قهوه وشربت وبخور
کلوب بعده صاحب دولت کورک دیوب کرای
قبلو نیمتاته سمور کورک واوزرینه دخی براوست
سرار کچیریلوب کیدوب جک محلده وانی افندی
دعا ایدوب بعده کیدیریلدی ودولتلو صاحب
دولت حضرتلرنی شوکتلو پادشاهمز حضرتلرنی

سیزده قریم خانلغنی احسان بیوردی دیدی ومیانه
بزم صع شمشیر براعلا تیرکش قوشادیلدی بعده
دولتلو وزیر عالمقدار حضرتلرینی براددران شاه الله
تق حضرتلرینی همدنصکره صفا الکوزی دیو صالیوب
رنزدیو تنبیه بیوردیلر وانی افندی دخی تکرار
دعا ایلدی بعده مکمل طالی بردونا نقش آت
صفه کنارینه کتیردی قلنوب صاحب دولت
حضرتلرندن مقدمجه وارروب سایبان دیرکلرینی
غایتنده طوروب خان دخی سوار اولوب آت
اوزرنده وداع وتشییع اولنوب رئیس افندی
وچاوش باشی اغا اوکونه دوشوب طوغ اردینه
وارروب سلاملیوب چاوش باشی ودیوان چاوشلری
تاتار ایله اوکلرینه دوشوب قوم محمد پاشا اوتاغنه
ایصال ایدوب دعوت ایلدیلر اول محلده خانک
اوغلی کلوب تعزیه حاضر بولنمغله بیوک
تذکره جی افندی بولنوب وکورکی دخی مومی الیهک
قامتنه حسیان اولغین صوطنده الوب

کیدیر یلدس وبکراغایه خانك قیوکتخدالغی ایچون
حضور عالی ده برخلعت خاص البلس اولندی وبوکون
خان حضرتلرن قرهتویقه یه عبور ایدوب پشته یه
برچق ساعتلك منزلده چادیرین قورديروب
قرارایلدی وعسکر تاتار امجم شمار دخی اول یاوه
خانك یانینه روانه اولمغه باشلادیلر وخان ایچون
توغ وسنجاق تدارکی فرمان اولندی وبوکون شمطورنه
سنجاغی بکه وصونلق سنجاغی بکه وچشنیلغوش
سنجاغی بکه توجیه اولنوب حضور عالی ده خلعت
البلس اولنن قریم خانی مجددا اولدقده طرف
سلطنتدن کندویه ویریلان اشیادرکه ذکر اولنور
قرمزی قطیفه یه قاپلو
دوکه لی قپلو سمور
کورکی سمور سراسم قپلو ۱
مرصع شمشیر مرصع خنجر مکمل طلی دیوان رختلی
ودر یحترلی ۱
نقدیه التون بودفعه خان حضرتلرینه خنجر ۱۰۰۰
ماعداسی ویریلدی انچق قیاچه یدینه کراس قپلو

کورك وبهادر اغادخی مشارالیهك وزیر یعنی کتخدالك
تعیین اولندی یوم الجمعه سنه منه اوزاق یوم مزبوره
خان حضرتلرنه ایکی عدد توغ ایله برعلمای سنجاق
حاضر اولوب میر علم اغاوخزینه دار باشی وشریفاتی و
صاحب دولت حضرتلرینك مهتر باشیسی طبلخانه ایله مع
کتقدر بشته یقه سنده اولان اوردوسنه نقل وتسلیم
ایلدیلر عوایدایچون قانون اوزره ویره جکلر اقچه
وخلعت حاضر بولنمامغله کندوسی کندوکی کورکی
فقط میر علم اغایه کیدیوب باقیلری باقی یه قونلدی
وسلحدار شهریاری ایچون وزیر دن ایکنجی کیسه
ایله برودونامش آت وایالت صاحبی میر میران دن
برورکیسه ایله برودونامش آت ویریلدی وخان اولنمغین
موجنجه هربیسی کوندروب آدمیله بله تسلیم ایتدیلر
وعسکر تاتار جمله قوشیلریله خانك یانندن فوج
فوج کتمکده اوزره جیردن عبور ایلدیلر یوم السبت
سنه منه اوزاق یوم مزبوره سلحدار اغاوتلخیصی

مرتضی اغا و عمر بک رویراه طرف رکاب همایون
اولدی بو دفعه کتخدا بک کتمیف برچ اغا
والای چاوشی و بربک تشییع ایچون تعیین
اولندی و رئیس افندی خانلق براتنی بوکوره خانه
کتوروب تسلیم ایلدی ابتدا خان اولندی رئیس
افندی براتنی کتوردکده برسمور کورک و براسب
مکمل و بیک بشیوز نقد عروض و یرمک قانون
قدیمدر ولیه دن اویوار بلوبا بشلولر بربلاو
باشلی دل طوتوب کمتوردیلر کتورنلره خلعت
احسان و یریلدی و کافرک اویوان کلمه سین اخبار
ایتملریله روم ایلی بکلربکیسی حسن پاشا آیالتیله
چکردلن طرفندن محافظه یه مأمور اولوب کیدن
و ایوار طرفنه اون بش نفر طوبجی اوردوده اولنلردن
کندیریلدی یوم الاحد سنه اوزاق بوکون
موزلخانه دوتیوک اقچه سالیانه و نورالدین
سعادت کرایه یتمش بنک اقچه سالیانه خان
اولنوب صاحب دولت اغالرندن مهردار محمد اغا

تعیین و مزبور برایله مقابا یانبولی یه ارسال و اکون
بکلربکیسی احمد پاشا اوردویه واصل اولدی و دولتلو
وزیر لصف نظیر حضرتلرینک خراج شریفلرین بوکیجه
شدت بروتدن فی الجمله انحراف اندراولغین ولی بک
اتلیجه سینه تحریک رکاب سمند عزیمت بیوردیلر و میرده
اولان تشهیردن اوردوده اولنلره هریکی بش پاره یه
اولق اوزره فروخت اولنمق ایچون فرمان عالی اصدار
اولوب لکمک چادیرلر قربنده فروخت ایلدیلر یوم
الاثنین سنه منه اوزاق یومرمزبوره تلخیصی
اسمعیل اغا بکلرایله طونه دن بلغراده رویراه قلندن
و اکون پاشا سی احمد پاشا توکلی عین یانده مأمور و ارسال
اولندن و بدرونک عزیمتله کتخدا سی بچ آلتنده معرکه
کرفکه قوشلق و قتنده فرار و صالی کون قبل الظهر
بدرونه واصل اولدی هله مقدم چه متاع کراغا یه جانی
دست اعدادن خلاص ایلدم دیو خانه سنده قرار
ایلدوکی بین الخلق ظاهر و آشکار و معلوم حضرت اصفی
اولمغله سیاقنه عبرت ایچون اوتاق اوکنده بو بیت
اوریلوب دفتر حیاتی دوزلدی و استونلی بلغراد بکی

اتلق بکزان یه بوسنه پایه سیله پاشالق ایله برتوغ
دخی صدقه وعنایت اولنمش وبدرنه عزیله وافر
جبه خانه حزن سحق اولنمش وبوکون جلبی اولان
احمد اغا ایله خان حضرتلرینه ایکی بنک شریفی الکتوب
ارسال اولنمش وایوار پاشا سی طرفندن برقپودان
ایکی نفر دل اوملق اوزره کلدی کتوردیلر کتورنلره
خلعت واحسان ویریلدی وتوکلی طرفندن دخی
ایکی لیه دلی کلدی وینه بوکون ایوازلی برنجه
دل کتوردیلر بونلره دخی خلعت وانعام مظهر اولدی
کیر وکتدیلر وبودلر جمله سی کافرک کلمه سین خبرین
ویردیلر وبوکون کلنجه ایوار استورغونه
سبش بنک مقداری یماق یکیچری ارسال اولنمش
الله تعالی حضرتلرینه منصور ودشمن دین مقهور
ایلیه آمین بحرمته یوم الثالث عشر منه اوزاق
یوم مزبوره روم ایلی بکلربکیسی طرفندن برلیه
دلی کلوب واستورغوندن دخی ایکی دل وایوارنه
بر دل کلوب کتورنلره خلعت واحسان ویریلدی
ودشمنک کلمه سی واستورغون وچکردلن اوزرینه
قصدی مقرر اولمغله بدرونه والیسی قپوجی محمد پاشا ایالتی
عسکریله وسلستره والیسی وزیر مصطفی پاشا وقرمانی بکلربکیسی

ششمان محمد پاشا وسیواس بکلربکیسی ضبط پاشا ایالتلری عسکری
ایله چکردلن اوزرینه مامور اولوب وقت عصره دکن جلبی زاده
اولدیار وتاتارخانم دخی قوشلرین وخسته لرین ومجروحلرین مملکته
بولنمق اوزره ایدرکنده وی سبکبار عسکر ایله حاضر ومرتبا اولوب دوردی
وبوکون والیسی حضرتلری دخی ایلی عسکری ایله مامور اولدی یوم الاربعاء
سنه منه اوتوزاوچه بوکون جمله ایالت عسکریله حاضر آماده اولسونلر کتور
غوندکنده یوقلمه ایده رم دیو تنبیه وتاکید اولندی وسپاهسالار
وباش غی بلوکلر حضراولسونلر دیو تنبیه اولدی وایوار بکلربکیسی
کافرک برمقداریفی ایوار عسکریله قیروب ایکی دل طوتوب ارسال
ایلدی کتورنلره احسان وخلعت ویریلدی وسلستره والیسی بوکون
اوردوده چقوب کلدی وبعد الظهر سعادتلو صاحب دولت سوار
وکیدن پاشا قرب اوزافدن تمنا ایدیب وبوکیجه اوتونیه الای
بکلربکیسی دوردنجی ساعده کلوب دشمن دینک کثرت وفترتن
نقل ایدیب وچکردلنه دورت بچق ساعتلک یراولدوغن بیان
ایدرن واول ساعت کتخدا ورپس افندی حضور صدر عالیه واروب
بو احوال مذکورن خبر ویردیلر وتاتارخانه چلبی اولاق ارسال
اولندیه بوکون خانه وزیری باب دراغاسیه صاحب دولت التفاتلو

یوز التون اصحنی بیوردی وبخاطر خانک اوغلندین الب کرای وجسم کرای
وقریده قلغی اولان قوشه مش کرای سلطانلره سالیانه کرای اخذ اولندین
یوم خمس سنه اثنا وعشره یوم مزبورده استرغونلی ایکی نفر دل کتوروب
مظهر ضعت اصحنی اولدیلر مزبور دنلرک تقریرلرین کافر دوزخ قرار بیلدم
وبیشمار وجکر دلنه قریب کلدیلر دیو یاریسنی کذار اولدیلر وبوکون آفتاب
الطاف یزدانی طالع کوکب اعطاف ربانی لامع اولوب استرغون السنه
جکر دلین صحا اسنده کفار بدکردار کی فی الاول سکسان سوار عسکریه کلوب
جکر دلنک قراولنی نه سین ضبط ایدوب جکر دلنلیدن قریه محمد پاشه فریاد چی
کلمکله ماینه اوردن عسکر نصرت مآثر یمه دشمن دینه مقابل اولوب وروم ایلی کلا
بکلیی خواجه ذاده حسن پاشه دعا ایدوب الیوزه چاپنجه سرم کسمندم سنجاقلری
غازیلری چرقه جی اولدقلرین حسبیله کفاره هجوم ودر عقب مذکور پاشه ایله
اولان عسکر مسلمه فینه کوکل بر دکیل سیل سیف اولوب عموم اوزره یاد صرصر
مثال دشمنه اولیلر حمله دیرانه ایلدیلر که وصف اولنی ده دشمن دینه طاقت
مقاومته عاجز اولمغله اول آنده اعدای دینک پیاده وسواری کندنه کندیلرین
اولمق اوزره کلمشلر بدین اون بشی یکدن بیک مقداری طاقه شمشیر اولوب قرار
ایدنه کفاریدن ایکی سعتلک بیرده اولان طاغورمه ینه دکه تعقیب ایدیلر
واولکلرینه اصلا قرشو دورا ولمیوب بوقدر مال غنایم ونصرت وظفره
موفق اولدیلر والحاصل برایکی ساعتلک منزل اول دشت پرمنا وکشته

اعدادن پشته کراولدین الحمد لله ثم الحمد حضرت باری عسکر اسلامک خصوصا
حضرت وزیر مجروح الفؤادک حزن وانکسارینه مرحمت وعسکر موحدینه اعانت
یارین قلوب بوکونه الطاف فتح وظفرلرینه دوویرانه دنلرین آبادیه یوردین
یوم الجمعه سنه اثنا وعشره بوکیجه دون اولنه صورت پزیر آئینه اظهار اکون
احوال نصرت اشتمالی یانینه قدوقین احمد پاشه قریه محمد پاشه طرفندن کاغد وکلوب
حضور صدر عالیه دور دیکی ساعتده وصول بولدین وبوکون بدون قلعه سنه
طوب شنکلیه ایندیلر وخان حضرتلرینه حاضر آغاده اولیجون فرمانه کندروکیلی
ایمره دخی کوردالسنه ایدین خبر مزبوردن بیخبر آغاه اولدیکون کاغد
یرمه آدم ارسالی اولندین واردن عظیم مسرت واقع اولدین یوم السبت سنه اثنا وعشره
یوم مزبوردہ خان حضرتلرین یکبک رعسکر تاتار ایله واصر منزله واقعه
اوزره روانه اولدین وبعد الظهر اعدای انکر وسنه النخ بیراقه وطبل وکوس
منحوسلرین بیک قدر کلیچ ایله طوغه دون سفینه ایله کلوب کلتدون غیریسی
عرضه کرده تحمیل واولنغ صدر عالیلرینه اصحنی وصوقلی اصیلوب بیراقلر کوسلر
معروض حضور اصحنی قلندین لیه قرا تینک کلندن بیراغی کرقرین وبیاض
دوایدین ایدین معا المشکر کتوروشدیدین کتوریلدی دورت خلعت اصحنی
ویریلدین وبوکون بکرپاشه وشاهرالیه حسین پاشه خسته اولغله کتخدا سی
مرتضی اغه وصرلودون بیک نفر تفنکی اندازه دلاور قره محمد پاشه یاسی
اولدین وبوکونه بعد الظهر عسکر اسلام انهزام واقع اولدیغی مزبده شیوع بولدین

یوم الاحد سنه مذکوره قرنه محمد پاشا طرفدن عسکر اسلام ایله عباذاً بالله تعالی پیام دولت ایچون دهی کلیب عندلیب سرور دروغ آشیانه دلدن طاردا اولوب فرمان حضرت ایزد متعال وارادهٔ مستلزم الوقایع محول الاحوال ایله دور نخستین دن واقع اولان نصرت غریبدن نه مرتبه مشراب کون کون اصناف فرتبه حوالی قلوب عباذاً بالله عسکر هموم وجنود غموم واصل اولدی صورت ظاهر ده فی هذه دیدار اعتبار رانخرام بولوب جهه بدیدار اوغش کی معتقد قلوب ملتزم اولان کفار کی چرقه جیلن نادنه طوپ صاعقه سیلکبار عسکر اسلام اوزه تحشد ایدوب هر دو طرفدن آتشه کشنه وکذار ایدیلر فرایکن توفیق الهی رفیق و رهنمای اولوب نسیم نصرت وظفر طرف اسلامیانه تنسم و وزان ایدوب برآن ایچنده بوقدر بیک کافر بی دین جهنم سرتیز تیغدن کذار آن ایلدی و بو دفعه ایله عسکر اسلام ایله اول ترتیب اوزره دهی بخه فرتبت الاهی ایله دهی زیاده عسکر ایله کلوب عسکر اسلام دهی اولکی حال اقتضاسیله لشکر اعدایه وقلب دشمنه هجوم ایله کلدکده دشمن ایکی شعبه اولوب کوبا برا یرعه دریا ایچنه قارشو رشحلنده لشکر بیشی رعد وبرق اوزره بلسنه قلوب چوانبار بعده بحمد الله عسکر کفار بتی وه احاط قلوب برز جنبک اولوب سواری اولوب ات دونه قادر اولمدیکیمن عنه صوینه وکیمن استرغونه طغرو فرار ه یوز طوتوب کلیت ایله انهزام واقع اولوب بو سوء تدبیر محض نقص تقدیر اولوب نیچه ات محمد صحابی

شرها دهی نوشش و نیچه سی دهی شعور قراری فراموش ایدوب استرغون کوپرلیسنه کلنجه دنی برمقداری مرور ده جسر ترکی برایکی طونبارنی بار کران هجوم ضیول عسکر تحمل ایده مه دوکدی بشکسته وخلق بواحوالدن دهشته اولوب کفار تعقیب ایله صورت حرب قتل آب وتاب ویره رک خلی عسکر اسلام غرقاب لجه و شهادت و برمقداری دهی رهیاب سلامت اولمشلر بوارادهٔ متعین ومعلوم کمسنه نک (دن) حضرت پاشا کوکنه والیسی وسیواس بکلربکیسی خلیل پاشا شهید کسلمه والیسی مصطفی پاشا ایله بکلربکیلری پاشا سین ارسلان پاشا مجهول و نابدید اولوب نرعما و ارباب تیمار دهی جرعه نوش شهادت اولنلر بیشمار در روم ایله بکلربکیلیکن حسن پاشا دهی اسنده جدا دوکوب آخر برعره یه ایله وقت ظهرده اوردویه کلوب صاحب دولت حضرتلرینه بولشدن هنرلرایمش کبی سوداری براغوب چقه کلدی و بوزیلان عسکردن بوکون بوکیجه عریان وکریان اوردویه کلمکله بکشدیلر الکشن پیا و مجروح ایدی وچلپی اولاق دهی مرحوم اولدی وحکم دلن بلیغه کسنه برفج بیک عباد الله واریکن کفار بلیغه یی آتشه اوروب بوقدر مخلوق فریاد وفغانه ایده رک بنوب دخانه کین سوین سمایه روان اولدی بو بابده ظهور ایدن احوال عدم قصور همت سردار مذکور ایدی سوء تدبیر ایله صورت پزیر اولدی بو بلیغه یه قدر وارلدی ویره ایمشکن قبول ایتمیوب بو یلیجه یاقدی

یوم الاثنین سنه مذکوره قشریه اول یوم مزبورده افلاق بغدان هیئت سی ایکون الیس معت و اولان ضعفدن و یریلدی بش قوشقلق دهش اعلا افلاقه

بش قوشقلق دورت اعلا بعدازان اولمق اوزره قفتانجی باشیه دفتری ویریلوب
قبو کتخداسنه تسلیم اولندی وکوتاهیه بکلربکیسی احمد پاشا یه بولنه ایالتی وحمید
پاشاس حسن پاشا یه کوتاهیه ایالتی وبولی پاشاس حسین پاشا یه کیوسلس ایالتی
واچ ایل پاشاس عبدالمعین پاشا یه قره مان ایالتی توجیه اولنوب حضور صدر عالیه
خلعت خاص الخاص البسه اولندی ومنهزم اولان عسکرون باقی قلان قری پرشتم
حال برر ایکیشر اوردو یه ملحق اولدیلر ویانیه آلای بکلیکی بچ محمد سلحدار اولمغله
پسندیده صدر عالی اولمق مرتبه خدمتده بولنمغین یانیه سنجاغی بکلکی توجیه ویانیه
الای بکلیکی قپدان چاوشه احمض اولنوب برر خلعت فاخره ایلدکسپ وسرور
جاوید ایلدیلر وبکر پاشا قره محمد ایله معًا اولمق اوزره دورت قپوش کون استرغون
اولان عسکر ستمدیده یه محافظه قلمق ایچون فرمانبر تعیین اولندی وتکرار قره محمد
پاشا کلمک ایچون آدم ارسال اولندی وروم ایلی والیه گرندن ایلچی صفان ولونه
ویانیه سنجاقلرینک زعماوارباب تیمارلری استرغون محافظه سنه تعیین اولندی وبو
کون قالقوب روبراه اولنوب کتیلر **یوم الثلثه سنه اوقراق**
یوم مزبورده استرغون ده اولان محافظه چاوشلرندن اولکان قره محمد پاشا کلوب حضرت
وزیر اکرمک دامن دولت وناموسنه بوسه ایلدوب برمقدار مصاحبت عقبنده
کیه جکی محله کندوسنه برمتورکوک البسه اولندی وبو کون اناطولی بکلربکیسی
حسن پاشا وطمشوار بکلربکیسی حسن پاشا ایالتلرینه وجه جلوس اغا برمقدار
جبه خانه ایله واچاقه طرفندن سکسوز پاشا ایله زنبورجی باشی یکیچری اوطه لرینه
استرغونه کوندرلدی وبو کون استرغون نشینی کلوب حضرت صدر عالیه یه بوسه
کفارک ضبطینه عرض ایلدی عرض صاحبی کیجه یی توکلی ایمه دن آدم بچه ویرلیه
دل کلدی تقریرن کیفیت فتاکه مشعر اولمغین **یوم الاربعه سنه مئه اوتراله**

ویه کون قره محمد پاشا وروم ایلی ویه بوسه بکلربکیسی حضور صدر عالیه یه کلوب
مشاوره اولندی قول کتخداسی اسماعیل اغا بدون محافظه سنه فرق اوطه ایله
قاپلمق اوزره تعیین اولندی وارد دل قرایه دخی کلوب دامن بوس صدر اعظم
ومشرف والبسه اولندی واجازت عود ویلسروروحرم اولدیغی بوزتیب اوزره
وقت کسوده قرال مزبوره خبر کیدوب اول دخی محتصری آلای ایله کلوب اوردو
قریب محله چادر زده برمقدار قرار ایدوب کلدوکی معروض پیشگاه حضرت
وزیر عالیمقدار قلندی طرف عالیلرندن چاوش باشی یه فوج بلتو دیوان چاوشلریله
واروب قرال مویی الیهی حضوره احضار یه دعوت ایلدیلر اول دخی قالقوب
فرق الله قدوه آدمیله کلوب اوتاقه قپوسنده آستدن اینوب طغرو ایکرو یه
اوکان ۲ چوکه واروب دیرک باینده وضع اولنه اسکمله اوزرینه قرار ایدن
صدر اعظم حضرتلرندن دخی اوبه دن طشره چوقه صفه اوزرینه قدم نهاد اولدقده
سلام ویروب چاوشلر علیک الوب التشدیلر بعده مقابلکسنده وضع اولنه
اسکمله اوزرینه قرار بیوروب دیلر درعقب قرال مزبور واروب دامنبوس ایروب
گیروچکلدن طوردیلر حضرت وزیر عالیجناب قرال مزبوره خوش کلدک دیو خطابه
بیور دقده تمنا بچه واروب بینه دامنبوس ایدوب گیروچکلدن رخصت
بعد ایدمجاز اولدیغی قرال دخی اسکمله اوزرینه اوتوروب ترجمان
دیوان سلطانین الکسنده وسطینه گیچه الف تکونه جواب درجین نثار
ایدن ایکی دفعه مبنی مصاحبتده واروب تقبیل دامن صدر عالی ایدجواهر
سرور کونا کون اولدیغی بعده قهوه شربت بخور وبعده سرانجام قیلینجه

سمور مستوجب التدور و ترجمان دیوانلر اون فقرا دمیسنه دخی رخصت
قوشقلق البسه اوندی ولسان جواهرفشان حضرت صدر عالیدن فوزلر
آغ اولسون پادشاه همزه و دین دولته مأمول اولوز خدمت ایلدکلری حضانه
مظهر اولوب تکرار دامنبوس و وداع ایدوب عودت ایدرلر چقوب آتمه سوار
اولوب بنه چاوش باشی اغا اولکنه دوشوب دیوان چاوشلری معا اولدوغی
چقنجه موزیع تشییع ایلدیلر بوکون کلورکن ترنیته وضوزنه وطبلخانه
مبوب سکوت اولوز کلدکن صوکره دخی اوردودن چقه قدن صکره
چادردی وصاحب دولت ورئیس افندی وچاوش باشی اغا معتاد اولوز
دست رفیع وارکان کورکلرینه اولوب قلاوی وسلیمی کیمه یلروقرال
مزبور یوردینه قالقوب تغیر قنره چادیرارق جردن عبور ایدوب
پشنه یقه لسنه کچدی وبوکیجه ابتدای مدن تا وقت یامه دکین امواج
باران اوردو یاغز اولوز استیلا و هجوم دن امن کشیده اولدی
یوم الخمس لسنه سنه بوکون طرف رکابدن ازادلی یابلطاجی کلوب
صاحب دولت حضرتلرینه دارالسعاده اغاسندن هدیه بوغچه ترکتوردی
ودلونه زعمای سندن نام زعیم استرغون محافظ السنده تعیین اولنوب
تکن الاری یکیدن فرار ایدن دیواغه یاکوخ دوم ایلن بکلربکیسنه
کلدکده سن فرار ایدک دیو صاحب دولت حضرتلرینه عرض ایلدکده اوناقه
اوکنه بوینی اوزدی وجه جن باغ وطوکیلر کتمذ اس سلامتیو جه خازه
وان سکز نفر طوکیلدن کلتوروب تسلیم ایلدوکیه کلوب عرض ایلدیلر
وبکرپک وکوناهیه بکلربکیسن پاشی چادرلریلا اولتوروب استرغون
قلعه سنه کیرمدیلر دیو خبر ویردیلر وکافه دخی کوپریلرن تمام ایلدوکنه

بلدرديلر وحضرت وزیر اصف نظرکی پیاده سکبانندن بشیوز نفری
آلتن آیق علوفه ومحمد وناین بردچی پشیمه ویریوب سرچشمه بکی ایلدیوکیجه
استرغون روبراه قلدی وبوکیجه خزینه دار حسن پاشی ظرفندن کاغد
ایله ادم کلوب کافرکی کوپریدن تمام ایدوب وثوق روطرفندن قاپغلر
ایله اوچ بیک مقداری پیاده نفری برو یقه یه عبور ایلدوکیه بلدرديلی
وبغازادن ایکی نجه دلی کلدی کافرکی اتمکی خصوصنده زیاده ضرورتی
اولوب وایچلرینه بواده نام بکلک عسکری کیدیرسکز بیک مقداری وایشی
کنده وکرندن ایریوب بکه نه طرفه قوچ ایدکلریه بلمزلرمی دیو جواب
ویردیلر وبوکون ترخان اسنی غن دخی بولنه زعمای وارباب تیمار ایله استرغونه
محافظه یه کوندرلدی ومحافظ استرطیلی تخویلدری ویریلان زعمای وارباب تیمار محافظه
تاریخ مزبوردن روز حضره دک استرغونه اوتورمق اوزره سوار روبراه
اولدیلر وبوکیجه رکاب طرفندن درکاه عالیه قپوجی کتمذ اسن الحداغا نک
اده همین کلوب جان قورتارنه وصولین بلدرديلی وقره قولوه حاج الحد
اغا اده همین کلوب وخمزه بک طوینه کوندرلدی کلنجه طوروب کلدکده بنه احمد
اغا جواب کتوردی یوم الجمعه لسنه سنه یوم مزبوردہ حاج احمد اغا کلوب
قپوجیلر کتمذ اسن احمد اغانک خمزه بک کوینه وصول وانده فرصتانه منتظر اولدیغنه
عرض ایلدی وبوکون دخی بنابه یازیلنلر استرغونه روانه اولدیلر وصاحب
دولت حضرتلری طرفندن عمر بک برقچ اغا ایله خمزه بک قره یلسنه وارویب
انده کتمذا یه بوآیین کسنه یازیلی احمد اغا دن الوب بعد العصر اوردوه کلدیلر
واحمد اغا سعی دیلو صاحب دولت حضرتلرینه کلوب دستبوسی ایلدن بعده کتمذا
بک چرکسی یانینه کلدیلر وبیجون قوریلدن چرکس واروب اوطه یه معا قرار
ایلدن وقت مغربه یقین یاغمه یاغمغه باشلیوب یجه صباحه دکین منقطع اولمدی
وصبلین شدتلی یاغدی وکثرت یاغمورلری اکثر چادرلری احاطه ایدوب کلی زحمت

ویردی وقول کتخدای اسمعیل اغا بدون قلعه رسیده قالمقیل صاحب
دولت حضرتلرینه دعاگه قلوب روشناک ایلدکده خیر دعا سنه فطار اولوب
وبرخلعت خاص ایله سرور و دلشاد اولدی وزعامتوه وتیمار ایله استرغونه
کیدن محافظ بشیوز مقداری نفر اولدی یوم السبت سنه دره نزول خرقه یک
یوم مزبور صبحی سحرین طرفندن ایکی دل کلدی وطلوع الشفق نصکره
خرقه یک منزلنه طوغ ارسی اوغلی وظهره قریب صاحب دولت حضرتلرینه
دخی حرکت اوچ ساعت مقدار منزله وضع اولنوب بارگاهنه نزول ایلدی و
بوکون استرغوندن برق کلوب شدت سیلابدن کافرک پایه وغی چرکه
برمقدار شکست باقیسینه دخی کندو بوزدی دیو خبر ویردی وقوکلی ایله
نده ومملکته کتمکه اوزره ماذون اولدی اکری بک بن احمد پاشا اوردوی
کلدی استرغون محافظه سنه برمقدار تفنکلی سپاه وسکمدار اسودن کچدیلر
بازیلوب روانه اولدی والحاصل عموماً محافظه مستنده اولنلر برقچ یک اولوب
دیو نقرایدیلر واز طوغی بکلر بکیسی وچلشوار بکلر بکیسی حسن پاشا اوردوی
کلمکه اوزره فرمان اولندی یوم الاحد سنه منزل ارچینه یوم مزبور صبحی
سحری توغ کیدوب برساعت مرورنده وزیر اعظم خیمه دخی روبراه
منزل ارچینه اولوب اوچ ساعت مقدار منده بارگاهنه تشریف بیوردی
وقرنطینه مستنده خرواط قلعه سنی واول طرفنه اولانه قلاع محافظی
جنک ایدوب عون حق ایله بشیوز مقداری قلعه یه طوغ تشیر وبرینه سنان افرز
والسیر ایدوب بوکون حضور صدر عالی یه ایکی دل اوچ بیراقه کتوردیلر وکتورنلر
برخلعت فاخره ویریلدی واکری بک بن احمد پاشا قونیه قدن قالقوزن
مقدم دامنبوس صدر عالی اولوب استرغون محافظه سنه مأمور اولوب کتدی
واستغون طرفندن آدم کلوب قلعه مزبور محافظه کثرت ودفرتدن

وچرشو

وقرشو سنده اولان کفره نک کوپریلر طوتدیرمقده کمال عجز وضعفه مبتلا اولدقلرین
بوکون هوا غایت لطیف ایدی وبعد العصر طوبچیلر کتخدای استرغون محافظه
سنه کتمکه اوزره مأمور اولوب کتدی وبوکیجه پیش اوطه یکیچری دخی نقرایتیلر
استرغونه یقین اولوب وقت عشا ده روبراه حرکت مزبور اولدیلر
الله معه وظهیر قرار اولدی یوم الاثنین سنه منزل جان قورتاران
بوکیجه یدنجی ساعتده کیمه دیه فلکدن سیلاروان اولدن زائیل اولدی
وسحری طوغ کیدوب برساعت مقداری دولت واقبال ایله حضرت اعصف
دخی تحریک رکاب وایکی بچوق ساعت مقداری منزل مزبور صخر السنده سیاه
انداز قرار ایدیلر وهوا بوکون اعلا ایدی وکتخدای صدر عالی اکراف
یزبرمزاج اولمغله دون وبوکون عربایله کلوب الایه سکمدار اسلیمان اغا
قاپوجی باشی اولدی ونوغرادون ایکی دل کلدی برنجمه ویرلیه ایکیسنه
دخی تقریر قرینی وضعوف کوپریده فراغت اوزره دیرلر ونستر غونی محافظه
ایچکه صاحقلعه وکلدر دیو تقیید قرن یوقدر ولیه قراچی بدونه کیده لم کلنجه
بارکیرایه چکدیدن کتدو اعیاشلاق وسه ده رضه ویرلدیلر واول طرافده
اوقت قالدن طوارلر کیمز زبوندر وعسکر کیمز دخی تلف اولوب دیدیلر
ونجه عسکری کتدو ومملکته قرنیده قشلاقه استرلیه عسکری ویلایتمزه زوال
کلیه رزیل سویلرلر وبروقیه اتمکه یارم غرارشه درقحط وحسرته لقمه
وار در دیو تقریر ایلدیلر کتورن لسرحدیکره خلعت فاخره ویریلدی و
اسلامون پاشا یه چکیلن فوجه اولدن واز طوغی بکلر بکیسی خواجه
وارحصه پاشا استرغون دن بوکیجه کلوب وقت عشا ده روبراه خاکپای
پادشاهی صدر عالی ایلدن یوم الثلثا سنه اوتراقه تشریف اولدی بوکون هوا
اثار رسی ب نمایان وروی زمینه برقطره ریزان اولدن وطرفون

زعمی وارباب تیمار کرن استونلی بلغراد محافظی اولمه اوزره تعیینه اولندی
دشمه والیده حسین پاشه ولتون بکی وشتم طرابلس زعمی وارباب تیماریله
بدوده محافظه ایچون تعیینه اولندی وبلغراد ده اولمجه قونا قلریک دفترلری
تحویل اولنوب کتخدای صدر عالی یه تسلیم اولنوب وبعد الفطر آصف جمی ده سوار اخاری
غم مانزا ایچون اطراف اوردوی بزرگ تمامک گذار ایلدی واسکنده مصر اولوغلوفه
سین الی وقجه میاده سی یاهنیک دفترلری اولنوب تا موجود دیوچالندی

یوم الاربعه سنه اوتوزاله یوم مزبور چاشنه دشمه والیده حسین پاشه قویون
ایلی اوتاغ صدر عالی یه کلوب صحبت دولت حضرتلری کندویه برتمور کوره
احسانه والدخی معاً مأمور اولنمزایله سمت راه مدوده دیو توجه ایلدیلر
وطریق وتبلیل دخی استونلی بلغراده کندیلر یرکدن یوکونه کلنجه ایکنده اولنوب
چالنمش ایدن یوکون ترتیب سابقه اوزره نوبت چالنوب بعده دیوان
ایتدیلر وبلغراده قونا قجیلر وذوالفقراغاسی هم ضنفک دفترلری تاتار
ایلی علی الصباح استنجاه ایله ارسال اولندی

یکیلی کمداراته مهری ۶۸	یکیلی متفرقه وحاوشانه وقدکلیانه مدبی ۱۰۰	یکیلی آوجاغی پلیکریانه قدری ۴۴۰	یکیلی کمداراته مدبی ۷۲
یکیلی قهوه صانه مدبی ۶۸	یکیلی طوپ کمانه مدبی ۲۵	یکیلی قهوه صانه مدبی ۴۱	یکیلی قهوه صانه مدبی ۴۳
یکیلی کاسانه دیوانه همقوه قدری ۴۶	یکیلی قولدیوی حضرت صدر عالی مدبی ۱۵۰		

وجه مشروح اوزره دفترلری ارسال وتشریفه دخی فیه اولنوب

یوم الخمیس سنه اوتوزاله یوم مزبور چاتاتار عسکری طرفندن باری اغاتاغ
برتاه رکلوب یمامه صداقه قبیله سندن قره بیک نفر تاتار عسکری

بشنیه

بشنیه یکلدوکین خبر ویرون حضور عالیده براعلا ضعف البیان اولندی
وطمشوار بکلر بکدن حسن پاشه ایلی عسکر یله بشنیه یه محافظه ایچون روانه اولندی
وبوکیجه ایله یوکلنمغه اکثریه تعیین ویرلدی دوده وبوکوده هوالطیف ایدی
اکرچه سحرین برمقدار وشحه باران ضیام اوردیه دخی تمنا کاه ایلدی دلکه آدم
وطواره زحمت ویره جکی مرتبه صورت کوسترمدی

یوم الجمعه سنه اوتوزاله

منزل قوداوار یوم مزبور صباحه اوچ ساعته قلاوه توغ کیدوب حضرت
صدر عالی دخی ساعته برچایکه صلوات صبح ادا ایدوب سوار اسمند صبا پیما
اولوب منزل مزبوره عزیمت وایکی بچوق ساعت مسافه اولاته بشنیه لی پلنغه
قریبنده یمکلک اذن بنه حرکت واوچ بچوق ساعته قوداوار پلنغه نزه واروب
مقر بلنده واقع صحرای مکان ایدندیلر وقوداوار ساعت مسافه ده بر کاغدن
براغ چدره ایکی قورقوله سز صغیر کوپریلری وار درصویی هنوز دخی یوغنده
وقونا قده یمکلکه کلنجه ضرده یاغمور یاغمدن حیاً اولندی وخاندده ابوبکر
اغا اوردوسنه کلدیکی تکرار خانه فیراخور عسکر اغا ارسال اولندی وکوچک شاهین اغا
باروت وفتیل ایچون امر شریف عالیت صدر محرری وصحه رودیراه قلندی

یوم السبت سنه اوتوزاله منزل بشنیه

کلاتاب رکحت مطار دوده ایکندی
وقتلندن بوکوده ساعت بدین بچوغه وارنجه کحضرت صدر عالی منزل مزبوره
تشریف وصول بیوردقده غی وقتلرده ازمین اوزره لاینقطع تتار اولدی
زائراولندن توغ بنه بوکون اونبخی ساعته کیدوب صدر عالی دخی صلوت
صبحی ادا ایدوب کریک رکاب اولوب یمکلکدکی قوجی ایلی صکره سوار
وبکیشه پلنغه کمقابلسنده باغلی قریه قوریلیان اوتاغ کردون اجتماع
درونشه آرام بیوردیلر وبوکوده منزل دورت بچوق ساعت ایدی دلکه
تاثیر سحاب باران زمینک کسیدسی یاریوب امرطرفدن سیل عظیم
وکول اولوب یمکلکده قونا غه کلنجه طوار کرده دخی چندان تاب وتوان

اولمه وغندن کلمکی عسرت وزیاده زحمت چکلوب شکسته عربه وافتاده طوار
یولده جابی قالمدن حالی وکلا ایدن والتون اولوغن نام محلده مرور واذهابی
تنکنای عبور ایدیکنه خیلی زحمت وضرر مشقت من همه اولدن یوم الاحد
سنه فنزله کلکه ساعت ۷ بوکونه توغ طقوزنجی ساعتده کیدوب صاحب
دخی ساعت برده ایکی سوار وپشخی ساعتده پلنغه جدیدی کچوب یکلکده
باط انداز قرار ایدیلر ویکلکه کلنجه هوا غایت ایدلطافت اوزره
صورت نمایان اولمغله کیکلکدن حرکت اولندی باران هجوم واستیلا یه
شتابان اولوب اثنا فه ونصف اللیل دکیمه برقریه یکورلر یاغدیکی تعبیر اولنمز
وکوپریلرن مرور عبور ده چکیلن زحمت الام کنی پیش پزیر حوصله ارقام وکلدر
والحاصل یدنجی ساعتده منزل مرقومه وصول بولندی وبوکونه بعد العصر کوتاز
قتیزه قریه سنه پیرازکه پلنغه لسین قی صره ایدوکی حینده وارد اولدی یوم الاثنین
سنه ثمانین بانو سکای ساعت ۷ یوم مرقومده بوکون توغ بشنجی ساعتده کیدوب صاحب اولت
دخی طلوع فجردن بریجه ساعت حرکت ایدلدی وطلوعه دخی افتاب وخزان
منزل باتوسکی غرقاب قریه سنه اولمش سکلاکیی روان اولدی وبوکیجه فقیر کی
دولت علیه جه تشریفن نجی ایدم اتباع طاقمز وطوار قرم یمز قالوب صباحدکی
جلکی آغز قرینی پویرازطوفان نمونه آچوب عوادن باد واشام اولدی و
الحاصل بوکون دخی چاموردن خیلی زحمت چکلدی وطوب عربه قرمن بارکیرکن
یتاب اولمغله افلاقه بغدان اوزرینه تعبیه اولندی وبوکونه بکلکیی عثمانه
پشت زاده احمد پاشک چفتواریی محافظه ایکون فرمان ویریلدی مرقوم رفقاری
اولمغله هنوز دخی کلوب ریحای اولدی وبعد العصر منزل مرقوم چاینه یکمور
یاغمغه باشلمغله بوز طوتوب نصف اللیل دکین آرام ایمدن دونکی وبوکونکی یولده
خیلی طوار افتاده حل وهلاک اولدی وارابکیی بوکونه دخی ضروریه
کلیه وآرابه عسکری جور وتعدیسندن خوف ایدوب قصبه مرقومه خلیق
اختف

اختف ایلدوکندن ارابه فروخت ایدرد دخی بوغیدن بوصفورسه جلهٔ طرفی ضرورة
مستوفی تعبیه ویه لدوکندن درا کاد دخی سبب علت تدارکی مقدم کورلمدی
کندندر بوضدمتک اکابر معاونت دار آرا اولنمغله والبته ایدوکی معلوم
اولوالابصار در بدومنه اوزرانه فقدته زخایر سفینه ایلد مقدم منازل مستوفی
شعیره دقیقه ایسه اونمش اولدین بوکلمه بوضرورت چکلمز ایدی اکرچه کوندوزین
لکن منصف تعبیه مرقومه وفا اتمدن بومعقوله احوالده عسکری اسلام صیانت
وعباد الله حمایت وفقره وضعفای نظر مرحمت ایدرعایت لازمهٔ دین ودولتدر
بوامور ایسه عهدهٔ وکلاء سلطنته عسکر مانند کوسفند وسردار ظفرشعار چوپان
حکمنده ورخصوص عودت سفرده کلیتله حفظ خراست وصیانته محتاجدر زیرا
هرکسک کوتور دوکن زخایر دوکیور تنکه وقدر بوکلمه ذخیره تدارکی
قوت سردار یه مخصوصدر دیمکه لکمه ضرورتی دفع ایده جکی مرتبه دن تدارکی
ایلیکه قادر اولمز جمله خلوص سردار همت والاسنه متوقب اولورشان مرحمت
عنوانه لایقه بودر که عباد الله امورکه لازمهٔ ناموالی امور بدرصه کلمکله
کورمسنده عطف عنان اهتمام بیوره مرکزانلرک دخی دعای خیر اجابت تمارین
ثمره سیله حدیقهٔ دولتی قازانه ونزهال مرام ضمیریی بارآور اولوب دنیا یه
کیدن آخرتده دخی معمور وایکی عالمه سزاوار الطاف رب الغفور اولمغله
سردار عزاوکان دولتلونک حضرت رب مستعانه جمیع زمانه ناصر ونکهبانی
اولمق بوکونه نصرت اثر خاصه صرف قدرت وقاه وجلیل دین ودولته خدمت ایدن
انجمه تقدیر باری بویوزدن صورت پزیر اولدین بوندن بویله ماحولدرکی حصه
اعتقادی وحقه کلمکه استنادواعتمادی بره کاتیل نجه آنی رحیل افتوحاتی
موفق وزفانه نجه قلوع کفرهٔ می لکی اسلامیته منتظم محله ایدامیه
یوم الثلثه سنه درفنزله منجاع ساعت بش یوم مرقومده طوع طقوزنجی

ساعتده کیدوب حضرت صاحب وقار دخی سوار کردون نخون اولوب آوچ
ساعت مقدارن روبراه اولدقدنصکره نزول کمیت صیکیدوده اصفهانه
قرار وصول بیوردیلر دخی وفنزلرنه ساعت مسافه قالدقده برجزوئی استراحت
ایچون یکلکلی اولیوب صاغ طرفنده ایکنجه برقهوه ایکوب آرام اولدیلر بعده
بنه طبولخانه ایله حرکت وسعادتله صحیح بلنقه کسرق بلکسنه کچوب اوتاغ کردون
تشریف بیوردیلر بوکون دخی ضیلعسرت چکلدی صالت سوارلرینه مجاهده
بولدقدن فرانجه مشقتلرنه کلدیلر لکنه عن بعقوبت مطلوبه بولدقدن طشره چقوب
ودریاکرکین چاپورایکینه سباحت ایله رک هزار زحمت وبسیار محنتله کلدیلر
ولطف حضرتدن زیاده اولوب بویله صعوبتلی طریقده شکرچی اوغلی باران رحمتی
کذار خواطر اولیوب چهرهٔ خورشیدون دخی پردهٔ سحاب پرانداز اولدیغی
بوکون منزل دخی غایت اعلا ولطیف برآچه ایدی وصاحب دولت حضرتلری
دخی بکیمیز احمد اغا بولسه الان بکیمیز عمر اغا وقت استراحت حضور صدر عالیلرینه کیدوب
الان بکی اولوب ضعفت کیدن دیرنه کوکلی اغا دخی باشی اولدیغی وبوکیجه
نصف اللیلده صکره بنه چند باران ارتمکون وقت ضحی یه دکین متواتر یاغدی
وسکسکه رسنجاق دخی دینی جاغه برکه وادنه ذاآچه یه توجه اولندی یوم
الاربعه لسنه اوچ افاده یوم مزبوره بولسه بکلر بکیمیز عثمانه پاشا ذاآچه احمد
پاشا وسیواس بکلر بکیمیز قاضی اوغلی حسین پاشا واناطولی بکلر بکیمیز حسکه پاشا
ورومیلی بکلر بکیمیز حسکه پاشا وادنه بکلر بکیمیز محمد پاشا وایدین پاشاسی
شیخ ذاآچه احمد پاشا سلسله ایالتلرندن ایلسنجاقلری وایالتلرندن عسکر مریدلرمعاً
سکسکوار طرفلرندن ظهور ایدن دشمنلرینه مأمور اولویلر بوبندن اقدم
سکسکوار طرفلرندن فریادرس طلوب پیزه زننه وبوبوقیه طرفلرینه دشمنلرک
هجوم ومستیلاسی عرض ایتمکله ایدن اکابرلرندن بوطرفلره اوتراقه اولوب مزکور
ایالتلرن

ایالتلرن تعیینه بیوردیلر اول اطرافلرن کیدوب دشمنلرن وکلراعدادن ومستیلای
عدودن حفظ وحراست ایده رک ایکنجه بوسفرچا ایکی دفعه هزیمت وغارت کورملریله
کندولرنه متوابع وخدمتکارلرینه طوار قرینه حرکت واقتدارقالدیغی ناچار
اقتضای امتثال ضروری تعیینه اولندیغی یوم الخمیس لسنه بوز ساعت دن
بوکون توغ بنه طغوزبجی ساعتده روبراه وطلوع افتاب بدنصکره صاحب دولت
حضرتلری دخی سوار اکهب تازی اولدیغی وبو یولده دخی یکلکلی اولیوب ایکنجه
طوغرن اوتاغ عاکیلرینه قرار بیوردیلر وپرتوارهٔ قریب قلعه برکلیغی دولت
کوپرسی دن غیری جسر وصو یوغیدیغی بوکون منزل طلیعه هوا غایت لطافت و
برف باراندن قبرا ایدن وفنزل دخی قصبهٔ مزبوره قریبنده واقع اولدیغی وبو
یولده یمین ویسارده برآن نسبی ریحچه وپشمانلی یوم الجمعه لسنه فنزل ذاآچه
یوم مزبوره دنه توغ معتدم ارسلی وبعده وزیرباغرالاجلال دخی سوار اولوب
ایکی ساعت مسافه قطع منازل اولنقده برز استراحت ایکون تشریف نزول
وتکرار رکاب یمنه صباح سعادت وبخت بلندلی ساعتده شروف قدومیله
اوتاغ کردون وقاره تشریفلرینه اولدیغی وبوکون پرتوازکوپرلینه کلوب کچیلوب
زحمت چکلدیغی وبوقدرکه یغمور یاغمدیغی اثنا معتدم نزول ایدن باراندن
هرطرف کول اولوداولوب ذاآچه کوپرلینه دن واصل اولنجه هرکس خیل
مشکلاولدیغی وبوکون یمینه ویسارده چمیشه زارلرشجرغیری قلمدن
مانند کوهسارلر ایدن وذاآچه کوپرلینه بر مقدار کچیلوب یمینده واقع
اطه چه قرارا وطن وتوغ دخی صاحب دولت کلدکدن صکره اوسکوطوغرن
اسکی اوطن وبوکون لطف حضرتلری هوا مفرح وافتاب کیبی توان ایله
ضواطر اورد ین وضعه اکثرن احمال کران قدمجه بوکون اولکلرواز
ایلدن وتلخیص اغه بلغراده بکلر ایدمعاً کتمکدن بوفنزله کلدن و

وقت مغربه سکتوار طرفندن برسرحدیه کلوب یره زنجه یلنقه سین
غرواد و مجاردشمنی احراق و ایچینه اولان مسلمانلرک برمقدار باکره قیز لرین
اسیر و یاغما ایتمه لرین صاکیردی بعده صاحب دولت حضرتلری یکی قوه دوارتماغه محل قالمدیغین
خبر آلنجه لرکه قرشوبغه یه کلدکلرنده عسکرلرینک طرفنه کلوب عبور ایلدوکی کوپرینک
دخی احراق ایدوب قرار ایلدکلرنی دیو جواب ویردیلر حتی یوز اغه وچرینکلر
عسکر اخراجنه یقینه اولدیغی صاحب دولت اغه قرینه کلوب کیفیه سز اقتضا ایلدکلرینی
دیو مفصل کاغذ یازوب تاتار ایلچیلرینی یوم الثلثا سنه مذکوره الی اللیل اغه ایکی
یوکیجه صباحدک عسکرین اسلام اوسکوپ یه کچیرمکین دریا کچمکین کذا آرآن ایدوب
وقت طلوعده حضرت وزیر جم اقتدار سعادتلو سوار اولوب ایکینجی ساعده
صحرای ذقردغه کلدیلر انیه قلعه بلند مقدار اولنه دوشلو قرار و آرام بولوب
جسر فزبور کرجکین تعمیر اولنوب عبور اولنه مرور اولنه چندان صعوبت و زحمت
کورلمدیلر و یوکیجه فضلی باریش یمکله عادت مالوف باران جاری اولیوب انجه
سحرین عظیم قراغی یاغوب خلیجه صورت کردن نمایان اولدی و یوکوده دخی
روین خورشید عالمتابدن نقاب خفا کشاده رفع و حرارت دروغ آمیزین مخ
الجمله قالوب عسکردن اوهاج و سکنت بردن دفع اولوب فصل ربیعدن بر
کون اولدی قدوم خان عالیشان یوکون خان عالیشان حضرتلرین سعادتلو
کلوب صاحب دولت اغه مشوق اولدیغی علوه اورزه مرغش یکلرینی عرض
وسیاه سلحدار اغه قرین و سرچشمه یکی یمقدار عسکر ایله وارب یرلرینه
قدر قلدن وشرالیهم حضور عالیه یه دعوت ایله اوکونه دوشوب اوتاغ صدر
عالیه قریب کلدکلرنده کتخدا یکی ورلیس افندین وچاوش باشی اغه یرینه چقوب طلوعه
البرو جه وارب سلام ایلیوب واوکیجه یورییلر صوق صوق قیپوسنه کلدکده
صوق قلر اچیلوب جملهٔ اغوات طرفینه سلام طوروب خانه دخی آیتلم
طوغرین اوتاقدن ایچروکروب صاحب دولت دخی قرشوسنه یبان

التنه

التنه دکیه کلوب کمه خان همه اول محلده اندن اینوب وصاحب دولت حضرتلرینه
التفات براد ریچون ایلروچا ایمدوکز دیوب برییلر معونه ایلیوب صاحب
دولت حضرتلری ایچروبه خانکی اوکنجه کیدوب وارب اوچ درلو چرکده
مقعد اورزه یان یانه اوتوردیلر صاحب دولت چرکه یکی صاغنه خان حضرتلری
اوتوردیلر مصاحبته شروع ایلدکلرنده اغوات وخانکی کتخدا و توابین حاشیه
پیش چادره چقوب یلرینه برز اندیه اوتورکه کتخدا یکی دخی چقوب خانکی کتخدا ایله
الوب برچخ یلتوبشلوغرینه معاً کندوچرکه سنه کلدکلرنده برمقدار دخی پیش چادره
قرار برمقدار مصاحبتدن صکره خان ایکینجی محضوص قوریلان چرکه یه کیدوب یلرینه
واوبه دخی قورلمش ایدی بعد العصر طعام چیقوب خان حضرتلری ورلیس
افندی صاحب دولت معاً اوتوروب وکتخدا سنه دخی کتخدا یکی چادرنده
طعام چقدن وپیش چادره اولنلره دخی برعالی ضیافت اولوب مجلس
نعمت تفیه دن سیر اولدقلرینه غیرن محکمه اولنلردن معزه و قرینه دخی
قیوب صقلدیلر و یولنه ایلدیلر صداره تاتارندن اون بش یکی مقدار تاتار
ونوغای یلدیزن دخی صکره دن کلدیلر ایدی برچخ یلتوبشلوغرین دخی خان ایله
معاً کلشه رین انلرده دخی اوتاغ صدر عالیه یه دخول وخوان یغمایی ضیافت فتره
حصه وار اولدیلر یوم الاحد سنه مذکوره یوکیجه خان عالیشان قدوم حضرتلری
صاحب دولت حضرتلرینه اوتاغنه قوریلان چرکه واوبه دخی یکیجه یوب
یوکون قوشنوب وقت اوچ درلو چرکه یه کلوب صاحب دولت ایله
کورشکده قیوجیلر کتخدا سی نغز آز ذاچ احمد اغه کیوردوکی خلعت فاخره
ایکمالی اوستنه طوقوب کیوردیلر کمه صاحب دولت وخانه اتاغ اورزه قالیون
صاغ الیله خط شریفین الوب اوپوب باشنه وبعده قوینه قویدیلر بعده مرخص
قلیجین قوشه ندن بعده خنجری طاقدیلر بعده قرمزی قطیفه یه قیپوقپانچه
سکوتاری کمرلرینه قیوجیلر کتخدا سی کیوردی بعده ایکی مرصع صورغوچ

قلیچ غی اوزرینه صوقدیلر بعده صحب دولت حضرتلرینه وداع ایدوب صاحب
دولت دخی ایلرو جریور ویوب مکتم وسطلرات دخی بنگ طلقشه حاضر
اولوب خان دخی سوار تکرار ات اوزرندن وداعلشوب کیدرلر صاحب
دولت دخی کیرو چکه یه غزیت بیورولر وبوکلان تاتارون اون بش
بیک مقدارلی تاتار ومقدن سکسوارلی فقط سنه کونلرینلان اناطولی ورومه
ایلرسکری وبولسنه واده بکلر بکیلری جمله السنلری عسکر ایله وسکسنه الپتی
بولوک باشلرینی احمد پاشا ایله بدون محافظه سنه کتمکلری اوزره فرمان ارسال اولنوب
وقتوقی ایله والیلرینه حین باشنه کله جک بدونه اولاده متروکاتنی افرزوقه ضی
ایجون محرر خلیل افندی تعیینه اولندی واسکدار دخی دوه وقطار وقوضی
اشیاسی مقوله سی کسوه کیدرکه الیقوتمش ایدی ایدی طرفندن ضبط وبو
کون فروخت اولنمغه بدا اولندی وحضور رحمدر عالی ده کتخدای بواب ایله احمد
اغا یه برالمره قیلوسعوت کورکی کیدرلدی یوم الاثنین سنه مذکوره
بوکیجه ابتدای وشدن نصف اللیله دکین هجوم عسکر باران اصلا آرام ایلدی
بوکون عسکری بنه عروس قوشنه لقاری خورشید ورای پرده یه افتدن
ظاهر بدید اولوب جبانه یوزکوسترمدی ودورت اشغی بلوک خلقی دخی
بدون محافظه سنه روبراه اوچون وبوکیجه وقت مغربه بدون محافظه قله
محمد پاشا طرفندن مکتوبلر آدم کلوب عیاذاً بالملک الستار المستر غونه
اولاده ساعت محمد کتخدا حاضر دیکر کونلرین انهزام اوزره اضطرار ایلدی یعنی
دشمن دین اوچ کون قلعه یه کلوب قلعه ایچنه اولنلرویه ایدوب عسکر
اسلام فقدر وارایسه اوزرینه اولان اسوالرینی چیقوب کتمغه دخی
مغربه رحم کیدرایلر پشته قیه سنه اولشدرمش بدون قلعه سنه کیرو محلل
جمله المستر غونه اولان طوب وتفنک وجبه خانه مقوله سین کفار قبض
ایدوب برشیلرین ویرمش حضرت مولا اعدای دین مغربه رایلر ایدیه

یدیم

یوم ثلثه سنه مذکوره یوم مغربه چون دونکی کون بدونه قلعه اولان ذوات
اشغی بلوک خلقی اکثری پریشان ونا موجود اولمرلر حالتلرینه قلعه
قراغت اولمغین وبوکون وقت مقصده دکی غایت هوا لطیف اولوب بعده
روس زمینی وسمادده برودت وآمن واحددده غیب عروس فرح جمال افتاب
واقع اولوب درعقب قشکر ملالت اثر باران حوالیه اوردونیان اوزره
اوهجوم وشتبلای شتاب اولوب نصف اللیل مرورینه دکیه زعیه وهلهله
خیام اوزره قشون اولدن حیث اولدیغی وسابق دفتدار حسن پاشا نکا
کورجی عشاره نامنده برمعدن شرب قصیر القد واغاسین دفتدار لقن
اتمه منه کوردوکی لطف وکرمی فراموش ایدوب بوقلله قراری قراره تبدیل ایدوب
صاحب ولشکر معلومی اولوقته مغربه کی اشیاسی ویرمی یه کرفت وحقتدن کلمغله
اوزره کندوسن تحتنه اولدقده غیب ایلدی وبوکون عسکری قپوجیلر کتخدایکون
اون الی قدر عسکر یله حاضر وقوشلوقه قشله بنوب رکاب همایونه روبراه اولمرلر
وبعد العصر نوبت چالندی یوم الاربعاء سنه مذکوره یوم مغربه دیلستر غون احوالی
فقره کاغدی کلمکله پاشلدی بکرپاشه وزغرجی باشیلر سردار اولمق اوزره
اوچ کون ایچنده قلعه مغربه یه ویرایلدیکلری اجلدن زغرجی باشه وسکبونجی
باشی سلیمانه اغا معروفلرینه وسابقا ابراهیم محضری
چوربا جی محمد اغا محضر اولوب حضور رحمدر عالی ده خلعت خاص البسه اولندی
وتفصیل کلام بویله صورت پزیر اولدیکه کفار خاکسار ذی القعده کونی المستر غونی
محاصره ایدوب طوب ایله برمقدارین منهدم ایدوب بعده یکیدن اولاده سکسنه
والی وقصطمونی پاشا ایله سیواس بکلربکیسی خلیل پاشا بین کتوردوب بعده قوردکی
اشته قلعه کز بو صوره ده تکیردی ودرسعادتده جانبنده حاضر لغمار واردرعراد
اولندقده همان الرز وایچینه اولنلر یکین السیر وکین طلع پاشمغین قیولوب
ایدوب سز بر کاغد یازکه کندوکزه اوسز ویریلوب حال وجانلرینه ضرر

ایدن قار و یغمور دن مقدار مور صور تنمای ظهور اولدی واوردوا وقلوه
ایکینه اولغینه الشی ربیحه بیشی راولغیلر اچ دردہ قدر اولدی وبنه
آتشلر اوریلوب هاوه ضبابه سوین اسمانه پیوسته اولاده دخاندن آبیدنه
چرخ کردون تیره وعین سپهر بوقلمون ضیره اولدی یوم الاحد سنه مذکوره
بو کیجه بعد العشا نزول قطرات امطار اسکنه دن ساعته دکیجه اوردوی همایونه مقدار
اولدی سحری طوغ صدر عالی طوارینک قتلغنه روبراه قتلغدن ووقت ضحوه کبراده
قره محمد پاشا طرفندن اولاغه کلوب استرغون قلعه سنی دشمن دین هدم ایتمیوب
برمقدار قی فظاعتی قوداوغ ضبرین ویردی وقلعه قرایاغی نمی ایدوکی جهتله
یقه سنه اولدوغنه ضبرویردی وادیوار طرفندن دخی ایکی نفر سرحدی کلوب قلعه
مزبوره نک امر وجهاد متنین اعلام ایدن وبوکون هوا برمقدار صورت سردی
کوستردی لکن سحاب باران اثر بخش طواغ یاران اولدی وبوکون نیه پیشگاه
حضرت وزیر اکرم مراسم رایت سلطنت نوبت زفن مراعات قتلغدن واستونلی بلوادی
محافظ یچون سپاه وسنجاقدار سردن مجد بایرینه برمقدار نفر تعیین اولندی یوم الاثنین سنه
مذکوره ظهور اینک بو کیجه برساعت مقدار دن در یاران وجواهر امطار اوردوی
اوزره نثار اولندی وابتدا بورای اونبخی ساعته جلدن وحضرت صدر عالی
طلوع صبحی ادا عقبنده سوار سعد واوچ کیچه ساعته سایبان قوردیروب
صایغ اولوجه جسیم برمقدار راحت نمای اولوب بعده حرکت یچی بخی کیچه ساعت
کیچه وب بعده اوتاغ عالیلرینه نشر فبخش قدوم اولدیلر یوکون حرکت اولنان
منزل جوارنده اولان قوراقولوه سی اغاچ کوپرلک نلغه عبور لکه قصبه جانبنده
خیل رحمت چکلدی وبویولک یمین ویسارنده بیشه ذار وبعض مخلتی وحدار
اولغله فی الجمله عسرت ظاهر پدیدار اولدی وکلور کمه قار ویغمور دن اثر طلوع
کرا ولیوب راحت اولندی یوم الثلثه سنه مذکوره یوم مزبور

سحری

سحری قوغ عالی روبراه قتلغدن رئیس الکتاب افندینک قراجی حمادن اکراف
اولغه متروکه کتمک اوزره قاذون اولدی وبوقتلغه اقرصو اولغیلر قیوکردن
استعمال ایدیلر واد رنه چ قاتیغ چ قتلغه کوپریلی ذاچ وزیر قدم مصطفی پاشا
حضرتلرینه سلطنه ایلیتی ایدینکیونی الحق قیلی قوصه اولدن غی رکاب همایون طرفندن
کلنلر خبر ویردیلر یوم الاربعه سنه مذکوره قتلغه وقت ساعت ۷ بوکیجه ابتدا بورای سکزنجی
ساعته چالندی وساعت برچ ایکیه حضرت صدر عالی وخی قوچ ایلرعاز اولدی
ودورت بچوب ساعت یورو دکر فصکنه برمحله سایه بان قوردوروب برمقدار
آرام وبعده متروکه قتلغه زوج بیوروب چیلدیرن بچوب ساعت کیدوب
داخر ضیم اوردوی بلند اولدی وبوقتلغه قونوله دورت ساعت قتلغه کیچه
اغچدن زفنه قریب سفلیجه اوچ کوپری وارایدی وضیوفه قتلغه قونلدی وقوروقیه
قریب محله یوکی اوزرنده اعدا قوتوسی وارایدی وبوکون سحری پسی دوه
پرچمی زفنه وزرنه اولوب وقت ظهره قریب زفنه کوچیدی حرارت افتدن
پرچمی اولدی والی چ احمد اغا رکابدن اوردوی همایونه واصل اولدی وبویول
غایت اعدا وهروان اکدار زحمت وصعوبتدن متراایدن وبونده استعمال
صوصوچن ایدی فی الجمله کران ایدن یوم الخمیس سنه مذکوره تقریبا ثانی
یوم مزبوره عروس خورشید مجلد فشفیه سحاب وقت سحردن نصف نهار مرور
ایدنجه دایه ابر وشحنه یاش طلاب امطار وروی زمینه سرتاب کلاب اولدی
وبوکون تعیینات ضروریات اوزره اولغه خطب وشغیر مقولسیچون فی الجمله
مضایقه صورت پزیر اولدی وکوتاهدستی فرهاد پاشا اوغلی حمید بیکی قتلغه
اولندی یوم الجمعه سنه مذکوره بوکیجه ضیلی شدت اوزره سردی هوا صورت نما
اولدی واودون شفیه یچون ضرورت اولدی حتی صحب دولت حضرتلرینه
بلدایچون دورت یوز کیلو آرپه ویرلدی سایر اربابه تعیین نه ایلدوکی بلدیه

قدر لدن اولوب اوزره نزول اجلال طرفندن تذکره کرویوب هر کس طوارلیه
آدم کوندروب اندن آرپه لسین کتورتدی وبوکون پنجه بعد العصر یه قدار
رحمت باران درر افشاں اولدی یوم السبت لسنه مذکوره یوم مزبور ج
هوا لطیف ایدی وذخیره یه مضایقه کلیه اولمغله وقوع صدر عالیلرو فنزلرا
براه قلدن ونیشلی علی پاشا یالسوننلی بلغراد محافظه سنه قالدرمغه ایکون مصطفی
اغا قپیجیباشه اولدن وبغداد ویوه جی وبلاینده کتمک اوزره اذن ویریلدی
حضور صدر عالیلرو کلوب دامنبوس شرف کامران اولدقده کندویه خلعت کندوره
خاص واوج قونشقلو خلعت دخی وسکز اعلا دخی قپو کتخدا سنه دخی وتر جمانه دخی
برر خلعت کیدرلدی وبر قونشقلو خلعت دخی ترجمان دیوان الکسندره یه الباس
اولدن یوم الاحد لسنه مذکوره فنزلرا ساعت ۷ بوکیجه سکز بجی ساعتده ابتدا
بورین چیلنوب ساعت بره وارد قده حضرت وزیر اصف نظیر دخی سوارا اولوب
بریرج مکلش دارالمرام ایتمیوب بدین پنجه ساعت بارکاه کردون عزت الهی
نزول بیورد یلر بویول اکرچه تارلالوه ایدی لکنه استیلای لشکر باران ملالت
شعاردن اینمز اوزره اولمغله زحمت کورلدی وبارقه فنزلنه قونلدی هوا لطیف
ایدی اولمغله بو فنزلده سوررلدی وبو فنزلده صوقیوجی یه محتاج اولمغله عظیم زحمت
چکلدی بیقی آرپه وصمان کفایه مقداری بولندی وبویولده ایکی کوچک اینجی
کوپری وارایدی ورئیس مصطفی افندی فراش فنجرجی اولمغله فتروفجه ده برایکی
کون تصفیح حالی ایچون قالوب رئیس خرمت منشی افندی یه تفویض اولندی وقوع
بر فروغ زمون فنزلنه قونمغله قص پاشا یه براه قلدن یوم الاثنین لسنه
مذکوره فنزلرا زمون ساعت ۴ بوکون حضرت صدر مکرم صلوت صبحی ادا عقبنده
سوار ودرد بجی ساعتده اوتاغ کردون مدار شریف سمندقرا ربیورد یلر
بوکون قبل العصر کتخدای صدر عالی افندیدن قونغن کورمکه ایکون بلغراده عزیمت

ایدیلدی

ایدیلدی وهوا غایت لطیف ایدی یوم الثلثه لسنه مذکوره یوم مزبور ج زمینه
صمراسی اوتراق اولدی وقونغلر خصوصیچون امر صعدن خیر منقشه اولدی
وهوا بوکون دخی لطیف ایدی وبوکون درکاه عالیلرو یکیچریلرالغی زیارت وزیر
ارسطو فطنت ایدی وبیک طلقه دورت پرچم ورشن مواجب ایکون بوکون
یازی اولدی یوم الاربعه لسنه مذکوره بوکیجه دورت ساعت مقدارنی کمال
شدت روزکار ایله درریز رحمت باران نثر اولدی وبوکون طلوع شمسدن
صکره تنوع عالیلرو شهر بلغراده روبراه قلدن وجسر اوزره آمد شدارا دخلم کلی
زحمت مشاهده اولندن ورئیس افندی شهر بلغراده داخل اولدی یوم الخمیس
۲۸ ذی لسنه مذکوره تشریفی بلغراده بوکون صلوت ظهری ادا اولنمزدن حضرت
وزیر معدلت پیرا اعنی سردار اکرم مصطفی پاشا حضرتلری عزم وقار ایله
سمند صبا رفتار زینه سوار وکوکیجه رکاب ایله رکاب طوغه وصوه اچنی عزم
نهر عظیم جسر لدن الای برکذار آن ووقت ضحی ج کلوب سرای ولکشه
لرینه دوتلو قرارگیر بیورد یلر ودر عقب البهی معت داولنمزه قونغچی و
مهتران وتوغجیباشی وسائره خلعت متنوعه الباس اولندن ومجدداً خاص
اوطه خاص کرای نورالدین اولوب اوزره سلیم کرای خانکی اوغلو عظمت
کرای سلطان معدتماضره کلمتش ایدی حالیه بوکون کلوب دامنبوس صدر
عالیلرو ایدوب کندویه خلعت خاص الباس اولندن یوم الجمعه لسنه مذکوره
یوم مزبور ج وقت ضحی ج سرای صدر عالیلرده دیوان اولدی وقونغه توزین
خصوصیچون عظیم کشمکشلو اولوب هر کس خاطیجه برزاویه یه بولمغله ضیق
زحمت چکلدی وبوکون یمین اون ایکی پاره یه ایدی یوم السبت غره ذی الحجه
یوم مزبور ده هوا غایت لطیف ایدی وبوکون آرپه اون دورت پاره یه
چیقدی وکفر خاکی اسمتر غونه قلعه لسنه الدوغی کذنیه طوپلر سفینه ایله قوه رانه

بویجه و بکون سلوفهٔ سمین نکار برف روف زمین نمونهٔ فصل ربیع ایلدی
وصدر علی قبل العصر ایکی ساعت دیوانه کیب ذخرایدن و اوصه ایله سوزدن
کلن ادمک حدا و لندیدن صحت بولمش فتح ازایدن دیرا و کیرا کلن اسرادن
برمرتبه مرجع اولدیلر که بر تاریخده مثلی کورلمش دکلدر یوسف جمال ظهورات خلاف رضا یاریدن بین
الناس جاری اولان افعال شنیعه دن زجر و الکوب پاشا سن طرفدن میز کلام بوض
اضرار و بیان مشعر کاغذ کرله کلوب بنه بویجه سنجق کیرو روبراه قلدن ولیه
قراچ عسکریله اکوه طرفدن واورته محاربه ملکنده قپیدلاقه اوزره اولوب
ونجه کونه مین ذخیره قوفاران واول سمتلرچ قپیدلاقه اوزره ایدوکی
شایع اولدن یوم الجمعه سنه منه یوم مزبورچ حضرت صدر علی دیوان
بعده ادای صلوات جمعه ایکون صوارلندا اولان جمع شریفه عطف عنان بیورولیلر
وبلدار اغاسی اولان محمد افندن نزول امین اولوب خدمت قوشقلوه الیاس
اولدن یوم الثلثا سنه منه یوم مزبور ده درکاه معلی یکیچری اغاسین سلیم و
ارکان کورکیلر و سکصوبنی وسایر چوربا جیلر قوقه ایدو یکیچری کاتبی محمود
وارکان کورکیلر کلوب تبرکا عیدایکون دامنبوسی صدر علی ایدیلر بعده
سپاه و سلحدار خلق دلستروارکان کورکیلر بعده جمع وطوبجی اوجاغی
استروارکان کورکیلر دامنبوسی اولیلر اولا یکیچری اغاسین کلدکده
دیوان خانه جه صاحب دولت ایکون قوارنیلان مقعدی اصولنده وضع
اولنه احرام اوزرنده اوتوروب الت پارچه یکیچری کاتبی وسکصوبنی
وسایر قرن طوروب چوربا جیلر وچاوشلر زبان سمتنده قوشو
طورو دیلر سعادتلو صاحب دولت دخی سلیم وارکان کورکیلر اکروبن

چیقوب بو جمله یمین ویسار ج اولندی سلام ویروب سلام چاوشی
سلام الوب مقعد اوزره اوتوردقده چاوشلو القیشلدیلر بعده درگاه عالی
یکیچریلر اغاسی وزیر مکرم مصطفی پاشا حضرتلری وارووب دامنبوس ایتدکده
صاحب دولت دخی ایاغ اوزره قیام ایله اکرام بیوروب چاوشلو یه القیشلدیلر
بعده صاحب دولت حضرتلری یکیچری اغاسیله اوتوروب بولترلیله کلوب دامنبوس
ایلدیلر بو جمله تمام اولدقده تکرار یکیچری اغاسی دامنبوس ایدوب کندی چاوشلو
یه القیشلدیلر و دفتردار افندی دخی برقچ دیوان خواجه لریله کلوب دامنبوس
صدر عنایت اولدیلر غرره کمره کلدی یوم الاحد سنه یوم مزبور ج
بیچ ورشن مواجبی چیقوب سرای صدر عالیده ویرلدی اولا دفتردار افندی
کلوب کیه لرکتوروب دیوان خانه ج دوشدکده وزیر اعظم حضرتلری یه
خبر اولندقده سلیمان ایدوارکان بکلکوز کیه دیوانی یه تشریف بیوروب
اندن صکره یکیچری اوجاغی کلوب مواجب معتیده سرین الوب کمدیلر ثم
سپاه وسلحدار وجبه جی وطوپجی وسائرلری قانون اوزره مواجبلرین
الوب کمدیلر بعده صاحب دولت قاپوجی کندی وبو مواجبده خلقی معتاد
اولندی تذکره لری ویرلدی حتی صاحب دولت حضرتلرینک دخی کورکی
وخلعتی ویرلدی انجق ایکی مواجب بریره کلمکله بر رخلعت ویرلدی صاحب
دولت حضرتلری یه دخی بر وقت ویرلدی وبوکون سرکی اولوب وقت
عصرده محمود پاشه ی صاحب دولت بالذات کندوسنی اوتوروب فقرای
سپاهیلره علوفه لرینی ویردی یوم الاثنین سنه یوم مزبور ج
یه سرکی وسپاه اولوب صاحب دولت چدتی وافلاق ویوه لرینی

ویلاشیه کتمک اوزره مأذون اولوب معتاد اوزره برخلعت کندوسنه
ویرلدی دیوانیدن قوشقلغه وسکز توب اعلا خلعت اتاغه کیدرلدی
وعید شریف کیجه سی اولمغین بعد العصر سرای صدر عالیده نوبت چاوشلو لار
یه برخلعت قوشقلق الباس اولندی وبوکون صاحب دولت حضرتلری
قضا یه صعودی تمام اولدیغی الله قبول ایله امین یوم ثلثه یوم مزبور عید اضحی
یوم مزبوره عید شریف اولدی سحری درگاه عالی یکیچریلری کیچه سرایلری
حولیسنده بسیط عظیم دوشدیلر ویکیچری اغاسی دخی اول محله حضره یکیچریلر
دخی کچه لرایدا قاچی وصاحب دولتلری خزینه منتظر اولدیلر صباح نمازنی
سرایده ادا ونصکره سعد تلی سلیمیه کیوب طلوعت عید ایچون سرایی
قارشوسنده اولان جامع تشریف بیوروب دیلر قیلوب قربانه یکیچری اغاسی ایندوروب
قولتوغنه کیروب ایچروده معاً کندیلر صاحب دولت حضرتلرینک اوکی خطبه
اوقویوب نمازدن نصکره یه سرایلرینه عودت بیوروب دیلر بنک طاشنده یه
یکیچری اغاسی قولتوغنه کیروب ایچروده تا یوقاروچقاردن صاحب دولت
حضرتلری دخی ایچروادوطه یه کیروب یکیچری اغاسی وکاتبی وسکبانجی باشی
وباش چاوشی برله طعامه اوتوردیلر ویکیچریلر دخی میدانده اولان طوپلری
قیوب وبورچیلر جیلیه وچاوشلری دخی یوقاروچ صفه قوینلرینی سیطرن
متنعم اولدیلر بعده اغا واوجاق خلقی کیدوب صاحب دولت دخی عرض
اوطاسنده سلحدار اوزره اوتوروب هربیرلرینه معتاد اولان اهالی دیوانه
بعده خدام ذوی الاحترام خلعتلرینی الباس اولندی بعده صاحب دولت حضرتلری
سیطره دوشنیلدن صفه یه چیقوب سلیمیه کیوب انجق کستاریدیلر اوتوروب
قپوخلقی ایله هرکس بولترلیله معتاد اوزره دامنبوس ایلدیلر بعده

کیروبه الیقوندی مراد حضرت صدر علی کمسه نک معلوم اولدی وچلب
ایلیت موصلر بکلربکیسنه وارض روم ایلیت دفتش حسین پاشا یه ودیار بکر
دفتردارلغنه ابراهیم پاشا یه توجیه اولندی یوم الاحد سنه یوم مزبور ج وقایعدن
تحریر، صالح برشی ظهور ایتمدی وبو کیجه افلاق بکی کمیلر ایله ویلایتنه رو براه
اولدی یوم الاثنین سنه یوم مزبور ج قرص طرفندن کلمه اد فلرک تقریرلرین
ترجمه اولنوب معروض حضرت صدر علی قلندی وبوکون دورت اشخاص بلوکی
کره علوفه لرین ویرلیوب اغاقری قپوسنه توزیع اولندی یوم ثلثه سنه
یوم مزبوره مصروف ارمی عابدین اغا یه مقرر خلعت الیس اولندی و
بعد العصر حضرت صدر عالیمقدار سوار اولوب برمقدار گشت وگذار ایلدیکدن صوکره
طمشوار بکلربکیسی دفتردار حسن پاشا بلغراده وصول بولدی یوم الاربعه
سنه یوم مزبوره حالا دیار بکر والیسی وزیر ابراهیم پاشا یه اول
بهار ج سفرهیونه کلمک ایچون امر شریف یازلمغله عابدین اغا تقیه اولندی
وصدر عالی ایکی کیجه ساعت قدر دیوان ایلدی یوم الخمیس سنه
یوم مزبور ج سرکرده مواجب اولدی صاحب دولت کمدوکری چوب اچمه
تامنه دکیمه حرکت بیورمدیلر ووداع فرمایه فقرا سنه تق عداحان
اولندی وسلحدار بوکی تمام دورا اولدی یوم الجمعه سنه اوترا وه
یوم مزبور ج یکیچری اغاسی صاحب دولت افندمزه کلوب ایکی ساعت
مقداری شرف صحبت اصغی یرلرده سرور اولدیلر ومزاج شریفلرینی انحراف
اوزره اولمغله دیوان چمدی وبوسنه بکلربکیسی عثمانکه پاشا ذاده
احمد پاشا سکتوار محافظ سنده اولوب ایلیت ایله منصوبه گتمکی اوزره

نیه صاحب دولت قلعقوب اوطه سنه تشریف بیورديلر بعده کتخدای صدر علی
نزدیان دیبنده بسکلداوزره اولدروب جلاغوات وقپوخلقی کندوکرایله
اول محله یه رافلشوب داغلدیلر بعده هرکس احبابنه بترتیب عیدایکون رواج
اولدی بو محله قپوخلقی دامنبوس صدر علی ایدرکه براعلا نوبت چالندی
حقاکه عید عز سعید واثار ذوقه کسرورلری ظاهر وبدید اولدی یوم الاربعه
سنه سنه یوم مزبور ج دولتلو وزیر جم شوکت حضرتلری فقرای
سپاهیانه خلعه فاخره ویروب بیرامدر دیوغوه اعدی کمال مرحمتدن
بوکون وبجوکیجه برمرتبه تشریف صوفه اولمشدرکه تعبیراولنمز وسپاه وسلحدار
کتخدالرینه برر قوشقلوه خلعت الیس اولندی والتیشر اقچه رسمی (ابتدا ودور
اقچه ترقی ایدایکیشر یوک سردن کچدی یازمه اوزره یدیلرینه مزاده عاکیشه
ویرلدی وشوکتلو پادشاهمز فلیدون ادرینه حرکت همایون بیورديلر
خبرین کلدی یوم الخمیس سنه سنه یوم مزبوره بنه فقرای سپاهیان و
سلحدارانه سرکرده مواجب اولدی وقت عصره دکیمه صاحب دولت وحشمت
برلراوتروب ارتکاب زحمت اولدیلر یوم الجمعه سنه سنه
یوم مزبور ج سرای صدر علیده دیوان اولدی وصاحب دولت حضرتلری
صلوت جمعه جوارنده اولان جامعده قلدی وبوکون لودوس تنتیم ایروب
مستفقات وسطوحه تمکیه یزیراولان برف یخ بسته دن ذوب ایلدیکدن
ونورالدین سلطان طرفندن ایکی دل کلوب کتورلدی خلعت الیس اولندی
یوم الاحد سنه سنه یوم مزبور ج بنه سپاهیان سرکرده اولندی و
ذوقه مرتبه فقرا سندن مستحق اولنلره علوفه فرمان کوره تق عداصح
اولندی ودوبرد جلن اولان سپاهیلره بلوکلریله علوفه لرین ویرلیوب

کیروبه

عثمان اغا ایله فرمان شریف ارسال اولندی وقایلموقه الجیسی کلوب خانه
قپوسنه کلدکده اغایه قوندی ومیریدن یومیه اوتوز وقیه قوی واتوز چفت
نان واوچ کیلو کشمیر تعیینه ایله بلا یومیه ثبت کاتبون اول ۱۱۷۲ سنه
یوم مزبوره عالم عامل صاحب فضیلت عارف کامل عاصم وعفیف وجود
شریف استانبول پاسیله اوردوی همایون قاضیسی اولوب طریق وفاقده
حمای محرقه دن جوار رحمته واصل اولدی موت العالم یکون للعالم او لمغلد
جلد عباد الله برقته غموم واحزان مستولی اولدیکه تعبیر اولنماز حتی تجهیز وتکفین
خصوصیچون محب صادقی وبار موافقی اولان ملازم ملجا الغربا وعلمای
الکتب سخاوتلو تلخیص زاده مصطفی افندی حضرتلری خانه سنه واروب
وسایر ارکان دولت جم غفیر اول محلده حاظر اولدیلر صلاة وتبریک
تمام غسل اولندقده جنازه سین قالدروب خانه سی جوارنده واقع مصلاده
نمازی قلنوب بنه اول محل قریب مفتی عبد الکریم افندی مرقدی جوارنده دفن
اولندی حضرت منان مغفرت مستفرقه غفران ایله حقنلرینی بولنمز بر وجود مکرم
واجرای احکام شرعیه ده فرید مسلم ایدی یکیشهر واده قضا لرنده که
حاکم الشرع ایدی کمسه دن برا قچه قبول ایتمیوب عفت ایله قوت محاشنه
ارتکاب زحمت ایلردی هیچ بر منصبدن دنیز چکمدی حتی بوده فوده دخی
مرحوم اولدقدن اشیاسی ودیونی تحریر اولنوب بش کیسه مقدار دینی اولوب
لشبه سی دینی محیط انتقدی یوم الاحد سنه مئه یوم مزبوره
بنه سرای صدر عالیده فقرا پاسبانیه عسکری مواجب اولدی ویکون
بوکیجه واغر یغمور یاغدی یوم الاثنین سنه مئه یوم مزبوره عسکری
سرکی اولوب سپاه بلوکی دوراولدی واشاغی بلوک دخی سرکی اولوب

زیر

۱۰
۲۲۵

انلردخی تمامی دورا اولدی وودوبر وجه پاسبانیه سلسله ایلیتوزه
واقع قصر لرجه ساکنلرده لشبوسنه سفر انکروسده عسکر تمامی رایله چیقه وشکار
وغنیمت صد دنده اولوب خدمات سفرده بولنمدوغندن بودفعه ویریلان مواجبه
مزبور کره بلوکلرینه علوفه لری ویریلیوب کیرو الیقونمش درایکی دفعه عرضحالی
ایله بلرلکمه بنه انلرینک تعیینی اولنجه خدمتلری وارد ویوجواب ویرلدی
یوم الثلثا سنه مئه یوم مزبوره وزیر اکرم وعدالت عنوان رسم
قدیم اوزره سرای عالیلرینه اتمام فرمان ارباب حاجات ونیازمندان
ایچون ایکی ساعت مقداری دیوان ایلدی یوم الاربعه سنه مئه
یوم مزبوره بلغراد فتحلاسی سرای صدر عالیده کلوب اوچ ساعت مقداری
دیوان اولوب امور عبادالله کورلدی یوم الخمیس سنه مئه یوم مزبوره وزیر
مکرمت عنوان بوغندن اقدم اوسکوارلدقده علوفه سین الوب قپلنجقین
اسپ صاحبلرینک اسپ میدانی چاوشلرینه انلره مرحمت بیوروب عرض
اودهسنده یوقلمه ایدوب تصحیح فرمان ایلدی وبعده دیوانه چیقوب امور
مسلمین کوردی بعده بلوکلری کچمشده علوفه لرینه مستحق اولدقلری
مواجبلرین ویردی یوم الجمعه سنه مئه یوم مزبوره وزیر صدارت
پرا دیوان ایدوب مصالح عباد الله مرحمت معتادی کوردی واما کیه کتخدا
روح ضمیمه قاضی عسکر بکی یوسف بکه تعیینه اولندی وکندوسی بلغراده
قالقوب انده قالوب مسلم ارسال ایلدی یوم الثلثا سنه مئه یوکون
بنه بلوکلری کچمشده علوفه ویرلدی ودوبر وجه لیله ده حضور صدر عالیده
یوقلمه اولوب وخان طرفندن تاتار ونوراتدین طرفنه کیدن کدخدا چاوشلرینه
احمد اغا کلوب کاغد کلمکدن نوراتدین صوبیوردن یانده اولان

تاتار عسکری ایله توکلی ایمه یانینه مأمور اولدی یوم الاحد ۵ سنه ۱۰۹۴
یوم مزبور ح دخی دو برو ح لیلری یوقلمه سن اولوب تمام دور اولدی و صاحب
دولت حضرتلری دیوان ایلدی یوم الاثنین ۶ غره ۴ م سنه ۱۰۹۴ یوم مزبور ح
قمنجه ی فضل وزیر مکرم عبد الرحمن پاشا طرفندن اولاغه کلدی و بو معوا ضرورتیله
لیه قرایه برمقدار عسکرین قمنجه ایالتنده واقع بازلوپنجه نام قلعه یه قدار اغه
اوزره قبیله ایوب کلد کلری قمنجه ی فضل وزیر مکرم عبد الرحمن پاشا حضرتلرین
بنقط واتباه اوزره محکمت ایدوب کتدوانتی عر و قلعه مزبوره عسکر یله مملو
عین مزکورین یاصوب عون عونه یرلرا و لعدد الکثیر و غنیم المشکر تعبیر
اولنماز حتی لیه قرایه عسکرین کثیر قرندن و روس کثیر قرندن اوچ دور در
غروشه کثیر فروخت اولنمش بعده بوحاله تاتار ینه وزیر مشارالیه مزبور
کوندوروب انلر دخی عمکاً قالعقوب و نوغای تاتارین دخی خبر قدوم
لستماع ایدوب کفره مزبوره اوزرینه اقتیلر ایدوب کفره یی دین لفره
ولسیر ایتدکلرین خبر ایدوب مزبور ح کروبرلدی یوم الثلثاء لسنه ۱۰۹۴
یوم مزبور ح صاحب دولت دیوان ایلدی وقت معزبده اورته ی قرایه
توکلی ایمه طرفندن کاغد کلوب لیه قرایه آدم کلوب لیه قرایه قاش اوزرینه کلدکده
انده اولان یی عسکری لیه عسکر تبک اوچ بیک مقدارین طمع ایشیر و بیوز
مقدارین کثیر و اطوال غنیم ایله کثیر اولدقلرین بیان و بر مقدار عسکر کندوی
کثیر اولمغین عظیم نیاز و امتنان ایتمش حتی بوکیفیه وزیر اکرم
اغا قرندن کثیر یله قره محمد اغا نورالدین الوب توکلی ایمه یه کوندرلکله
اوزره مأمور اولوب روبراه قلندی یوم الاربعاء لسنه مزبوره یوم مزبور ح
حضرت صدر علی دو برو ح لی فوز السندن اولان پاشاهی یه مرحمت بیورلوب

عطوفه

كتخدا سيد چاوش باشي اغا سلام ويروب طور دلير صاحب دولت دفتر
نه خبر ديدكده قپوجيلر كتخداسي اغا شوكتلو پادشاهمز حضرتلرنك ايلچيسي حق
شريفلرينه كتدر ديدي صاحب دولت دفتر اغا پادشاهمزك ديوب قوبنمدن
حضرتلرينك چيقاروب وسنجاغي شريف دفتر صدوقيله كتوروب قديم ايلدر بعده
اولوم وارمي ديدكده قپوجيلر كتخداسي ظاهرا وملعه كركدر الله ايغاندن آرقيه
ديدي بعده صاحب دولت رضا الله ك ديوب سستي ده قوركي ديدي انلرطشره
چقديلر صلوت ظهريي اداآ ايدوب اصلا كندويه انفعال كلدي تمام دعايدوب
ال يوزه چالوقده ايچ اغاسنه وارك سزكيدك ديوب كندو ايلدكوركده
ودستارين چيقاروب كلمشلر ديدي جلادلر دفتر كلوب شوقاپيجي اقالرك
جدم طوبراغنه آكوچ اولسون ديوب كيجه مين رفع ايتدير جلادلر قرايلدين
حضرايلدكده كندوكن انلرديدصوقلن قالدروب برخوشنجه اصوليله طاقوب ديوب
قضايه رضا ديدي جلادلر دفتر ايكي اوچ دفعه چكدكده تسليم روح ايلدي
بعده صويوب اشغن سرايي حوليسنده بركهنه چادرله غسل اولنوب بنه
حوليسنه نمازي اداآ اولندقده تصفكده بنه مزكور چادره كوتوروب تابوت ايچنه
كلمسين يوزوب بعده قالديريوب سرايي قرشوسنده اولان جامع حوليسنه
دفن اولندي بعده كلوب دفتردار دمتفرقات تحريراتيله دي يوم الاحد سنه
بوكون بنه دفتردار دقپوجيلر كتخداسي وچاوش باشي محليه جي افندي و
كاتبلري سرايي صدر عاليه مختلفات تحرير ودعوا وشكايتي اولنوب يكيچري
اغاسنه واردي سابق بدون واليسي ابراهيم پاشانك ديوان افندسيه
بكرافندي يكيچري اغاسنه ديوان افندسي اولدي يوم الاثنين سنه
يكون دفن بنه مختلفات تحرير ومرحوم وزير اعظم حضرتلرينك پشي قپوجيلر
كتخداسي احمد اغانك آدميسي ايله اردنه يه رورباره ركاب همايونه كوندرلدي

يعني

يوم ثلثاء سنه سنه بنه مختلفات تحرير اولندي يوم الاربعاء سنه يوم مزبور
دفتر مختلفات تمام اولدي وكيد جكك فنرلي باركيدرن حاضر ايدوب اولدي
يوم الخميس سنه سنه يوم مزبوره ركاب همايون طرفندن كلمه قپوجيلر
كتخداسي احمد اغا روباه اولدي وكندوسيله معاودتي افندي ويكه
حسين بكك وقپوجيلر كتخداسي حسن اغا وخزينه دار وخزينه كاتبي
وسائر اتباعندن بعضيلري معاً رورباره اولديلر الله تعالى رهبر
اولسون يوم مزبوره چيلي قارياغدي يوم الجمعه سنه يوم مزبوره طرف كشهريارينه
تلمي قفتان وخط همايون ايله ميراخور عرب سليمان اغا كلدوكن سكبان
خبر كلمكله قپوجيلر يكيچري اغاسي وزير مكرم مصطفى پاشا طرفندن كتخدا
ومترجمخانه اتباعيله واليكي بلوك اغاسي وچاوش باشي اغا وكيلي احمد اغا
استقبال ايچون كتدكلري بعد الظهر كلوب خط همايون وزيرف رالديلر
ويروب وشمعدانه قپوجيلر كاهيه قفتان كيوب وشمشيد نهرين دفن
قوشنوب اوچ دفعه چاوشلر القشلديلر بعده وزيرف رالديلر سكمله
اوزرينه اوتروب خط همايون قوبلدن چقاروب رئيس افندي يه
وكيلي شمسي افندي يه ويروب اولي دفن اوچوب باقيسي مع قرائت
ايلدي تمامنده چاوشلر بنه القشلديلر بعده كلمه ميراخور اغا يه سرآمده
قپوجيلر شمعدانكوركه واتباعنه ايكي قوشعلوه واوچ اعلا خلعت كيديردي
بعده وزيرف رالديلر قالقوب چاوشلر القشلديلر انلرده خارجه كيروب اوطه اينه
تشريف بيوردقدن بعده هركس واروب تبرك ايلديلر مضمون خط همايون
صلب ايتديكه انكروس سوحدندن سوعسكر اوطه اوزره بيوك مشدن بوارادده
كلنلرك جوابين قاتمقام ابراهيم پاشا وزير اعظم وميراخور سليمان اغا قاتمقام
وقوه حصه اغا ذاده سليمان بولوك قاتمقامي وسابق سكبان باشي اولكه ذوالفقار اغا يكيچري اغاسي وقوه وقطعاتي پشي افندي رئيس اولديغي جهتله
شايع اولدي يوم مزبور چه دفتردار افندي وسائر اعلاي ديوان

وسپاه وسلحدار عسکرین اورنه چرکاب همایونه کتمک اوزره فرمان
وار داولدن دیو شیوع بولوب هرکس نفسی نفسنی هوا السنه تدارکیه
کورمک اوزره تخیدآنه دامن درمیان ایلدیلر ٤ ص ٩٠ سطر ٩ نجی
انکروس چاپارن نجه دیو کلوب ملعون ایدن وعده ودسکه قدرطوتمق
بیک توقفی اندازه پیدا کان ویوز کرمی وورت نجیره خوان وآلات
لازمه واقعه ومحترجبه خانه ایله بدون قلعه سنه قریب تهر طوغه اوزرینه
جسر عظیم اتن سنه مباشرت وای قدر نفسکه خاک بدونه دریای قطران ماننده
کذر قرن وقوعنده سردار اکرم حضرتلرین عاکو السلام ایله بدون قلعه
صحرا سنده خیام نشینه بولنوب برایکی دفعه علاعیه ایله مقابله ومحاربه
ونفسکه کفار خاکسار یک عسکرندن بروافر کوندجسر اوسکی احراقه
وخراب ایده جکلرین جرصیح ایله اخبار ایتکله یله العیاذ بالله قاچیب
جسر مزبوری بوقجه یه ضرر ایرشمک اولوبله احوال دشوار اولوب
زحمت چکمک مقرر در دیو مجتمع اولان عسکر اسلام محل معهوده
ایرشه رکن اردیخه اولوب اسب تازیده میدان کوستروب راهه روانه
اولدیلر قلعه ده اولان اهالی مجموعی وجمله اهل قلعه صغیر وکبیر
ارو عورت واطفال اسلام بی کناه قطع اعتصاف ایدوب چاره سازه
بنوازه ایچون درکاه جناب کبریایه دست تضرعلرین کشاده واه وفغان
زاریله آسمانه پیوسته ایدوب الته کون واردیخ جنکی اولمشدر که
تقدیره کلمز کیفیتین ایکنجه یرلته بولوب یدنجی کون قلعه مزبورک اوچنجی
قاعده سنه ایدوب سماء شعب بک اوغه سنده ملاعین زمره سی عذر عجب ایله
اول طوبراقه تابیه سن ثانیا قاسم پاشا تابیه سن سمندن وثالثا صوجیزه
اق رصوکین قوش دوب انواع طیور قرایله مانندش طیور صید وکبه
ایدوب جنکه مباشرت وطوب وخونباره ایله برمرتبه آتش بارلغلر

اتمشلرکه وصفی موجب غم وذکری موریث الم در بنم افندم برکونلرده اوچ
بیک بدبیوز پاره طوب وسایر کونلرده بیکر پاره طوب کلمن ضرب
قلعه قلنه وبیک بشیوز خمیره خوان ایله نه صورت پزیرا ولنمغین قیلیق
وقلاع حفظ بیوریله بیرونده قلعه جالتیس ایله مرتبه خانه لرو مستحکم کمرکو
ومرتفع کاشانه لرزیروزبر وخاکه برابر اولوب قابل سکنا بر یرقالمدین
جمله سی کاشانه یه بوم اولدی وحوالی اوطاغ خمیره کرمیان اولدن ایکیشر
یوز یکرمی شر وقنه کلمشدر معهه هذا درت بش دفعه لغملری وجوده کلدوکی
خبرلرینه جلوسلرکندر دکده سعادتلو ابراهیم پاشا حضرتلرینک رضای قویلری
ثمره سیله غزات مجاهدین لیل ونهار رخواب وراحتی برطرف ایدوب کوشش
تامه اطراف قلعه یی کون کون تضییق فقر وشر میوکر تقیید اولنوب بر مقتلقر
ایله اسکندر ایدوب علاعیه هرنه وقت ده بیرونیش قصد ایدرایسه
ظفر بولیوب منهزم ودونمشدر بوانده کرده علاعیه بوکره دارک بردفعه
الته بیک وبردفعه دخی طقوز بیک آدم احداثدن نه ذخیره سی کلوب داخل
قرقه یاش طبه اولدیلر محصورا اولان غزات مسلمه عدم ذخیره دن خائف
برشبه اولوب خدای کا یزال حضرتلرینه نیازه بشلدیلر ماه ذالقعده یک
اون دردنجی کون حالا اکرن پاشا سن اولان کتخدا احمد پاشا ایله اوچیک
مقدار عسکر ذخیره ایله شته طرفندن کلوب درتیوز قفنک انداز قو
اکرن شهباز زفرن احمد پاشا ایله معا امداد قلعه ایدوب ماه مزبوره
یکرمینجی کون بیک وقیه وقیه وسایر ذخیره ایله اهداد واعانت ایتکله
محصورا اولان اهل اسلام حیات جاوید بولوب غازیانه وبهادرانه
برنیجه دفعه قلعه دن خروج وتیغلرین دستنه الوب الله الله نعره سیله

دیلر بنده تکرار ایده رک جانلریه فدا ایدوب لکترن اولاده متریسین یاصوب
عوده عنایت یارین اولوب غازیلره مجدیه یاقش بازلغله ایدوب باشلرندن
لمتار قریه یاغوب یوزنه ضبط عشیر بخشش اولندرکه روس زعیم صالحنه
قضا دونوب اوچ درت آی کلیجه ازعاننده وصوح کوردوکی لغلرین وتابیدن
ومتریسلرین ضبط اولنوب نزد پاشیر غازیاه شجاعت عماد رحال دولدورب
ولغلریه بطال ایدوب بالکلیه اولطرفه اولاده متریسلرین وطبیه قرن ظفر
اونشدر وصوح نبنده اولاده متریسلرین اهل اسلامه هوبار ضرر ایرشدرمکله
جناب کبریادن یرباد وخراب اولیجوده اولاده تضرع ونیاز وعجز وفکه
فریاد واینلرین قبول خدا اولوب بردفعه جمیع مقدار ین غازیلرفین
سبیل الله جانلریه فدا واسعد عسکره واشرف اوقاته محل مزبوریه یاصوب
درکیمه اولاده کفار خاکسار ین بکشده بکشه قلعه دن کچوب اطراف قلعه
بدوده عظام زعیم کمدون کچه ارقاداشی ایدن هنوز حد بلوغه
واصل اولمدوه معطوف فرغا ایدوب خدانک فضل وعنایت ایله التون بیکه
مرصانه دونوب اهل قلعه انکشت بردهان ایدوب حیرت آفرای عقوله
عالمیان اولندرخاصل کلام برمرتبه غزا اولندرکه وصیف ممکنه وکریدن
قابلدکلدر بوصفوالی اوزره یوزاون اوچ کون جنک وجدال وحرب
وقتال اولوب یوزاون دردنجی کون وقت سحرح فلاعیه فرقه یه
شب طبیه عموم اوزره قاچوب دیار فرنجه کتمکله درحوسبی وتعالی
حضرتلرندن رجا اولنور کسلا مبتلا مارضوه مبتلا اولمیه بلکه جلکین عضیب
الهی یه مظهر انوار امیه یا معینه بحرمت سیدالمرسلیه وخاتم النبیین

عنایت هرکیمه یوز طوتسه عصیانی نقاب اولمز
کوننشی دوغدقده زیرا پرده ظلمت حجاب اولمز